

Hiwa Foundation

پرفروشترین کتبی بهر دهه و ام
له سمر ناستی نژوده و له تی

پیاوان
له مهریخه وه
هاتوون،
ژنانیش
له قینوسه وه

ریتمایه کی کلاسیکی
بو تیگه یشتن له ره گه زی به رامبه ر

له باره‌ی "هيوافاوندەيشن" هوه

دامەزراوەیەکی قازانج‌نەویستی سەر بە خۆی ئەهلی یە، سالی (٢٠١٢) دا لە لایەن بەرپر (هيوافاوندەيشن) هوه له شاری سلیمانی هەریمی کوردستانی عێراق دامەزراوه. هيوافاوندەيشن کار دەکات بۆ گەشەپێدانی تواناکانی خەڵک له رینگەي بلاوکردنەوه و پشتگیریکردنی بابەتی داھێنەرانی پەرور دەییەوه، ئەمەش بە وه‌بەر هێنان له سەرمايه م‌رو‌ییه‌کانی کۆمه‌لگاکه‌مان ده‌زانیت. ئامانج‌یش له‌م کاره‌ گه‌یشته‌ به‌ ئەنجامی ئەزینی له‌ نه‌وه‌کانی داها‌تودا و یارمه‌تیدانی تاکه‌کانی کۆمه‌لگه‌یه‌ به‌ ژن و پیاوه‌وه‌ بۆ پ‌ی‌ش‌خ‌ستنی تواناکانیان و گه‌یشتن به‌ ئامانجه‌ به‌ نرخه‌کانیان.

دەربارەى نوسەر

د. جۆن گرەى، پىسپۆرىكى ناودارى جىهانىيە لە بواری پەيوەندى و گەياندن لەسەر ناستى جىهاندا ھەروەھا نوسەرى دوانزە كتيبي ھەرە پەرفرۆشە. ماوەى ۲۰ سال كۆر، گىرپاوە لەسەر گەشەپيدانى كەسپىتى. چارەسەركارىكى خىزانىيى خاوەن بىروانامەپ (نەكاسىمىيە نەتەوئەيى بۇ چارەسەركارە خاوەنپروانامەگان)، نوسەرى راويزكارە لە (نەفامىلى جىرنال)، نەندامى بۆردى راويزكارە ديارەگانى يەكيتى راويزكارەگانى ھاوسەرگىرى و خىزان و نەندامى يەكيتى راويزكارە نەمريكىيەگانە. جۆن لەگەڵ ژن و سى منالەكەيدا لە باگورى (كالىفۆرنىيا) دا دەژين.

له گهل قولترين سۆز و خوشه ويستيدا

ئەم كتيبه پيشكه شه به ابۆنى گرهى اى هاوسه رم

ئەو ژبرى و مېره بانى و عيشق و هيز و ناسكويه كه كه ابۆنى ههيه تى

ئېلھاميان پى به خشيوم بېم به باشتري ئەو كه سهى كه توانيم بيگه مى و په يامه

هاوبه شه كه شمان بگه يه نم كه پيگه وه فيرى بوين.

پېزانىن ۱

پېشەكى بۇ چاپى كاغەز ح

پېشەكى ھ

۱. پياوان لە مەرىخەۋە ھاتون، ژنانىش لە ھىنۇسەۋە ۱
۲. كاكى چاكساز و كۆمىتەى چاكسازى مالىۋە ۸
۳. پياوان دەچنە ناو ئەشكەۋتەكانىيەۋەۋ ژنانىش قسە دەكەن ۲۴
۴. چۆن رەگەزى بەرامبەر ھان بدمىن؟ ۳۹
۵. قسەكردن بە زمانى جياواز ۵۹
۶. پياوان لە لاستىك دەچن ۹۴
۷. ژنان لە شەپۇل دەچن ۱۱۵
۸. دۆزىنەۋەى پىۋىستىيە سۆزدارىيە جياوازكانمان ۱۳۷
۹. چۆن خۇمان لە مشتومر بپارىزىن؟ ۱۵۸
۱۰. خال تۇماركردن لەلاى رەگەزى بەرامبەر ۱۹۲
۱۱. چۆن ھەستە سەختەكانمان دەرېرىن؟ ۲۲۵
۱۲. چۆن داۋاى پىشتىگىرى بكمىن و بەدەستى بەينىن؟ ۲۶۶
۱۳. زىندوھىشتەۋەى سىجىرى خۇشەۋىستى ۲۹۷

پېزانين

سوپاسى ھاوسەرەكەم دەكەم (بۆنى)، كە لە گەشتى پەردىدانی نەم كىتیبەدا ھاوړپىهتى كردم. سوپاسى دەكەم كە رىگەى پىدام چىرۆكەكانمان باس بكەم و بە تايبەتیش سوپاسى دەكەم كە ناسۆى تىگەيشتنەكانمى فراوان كردو واى لى كردم بتوانم ريز لە بيروبۇچونى رەگەزى مى بگرم.

سوپاسى سى كچەكەمان دەكەم، (شانۆن)، (جولى) و (لاورين)، بۇ خۆشەويستى و پېزانينه بەردەوامەكانيان. ئەركى باوكايەتى فيرى كردم تىبگەم كە دايك و باوكم چ رهنج و ماندوبونىكيان كيشاوه و بەمەش زياترم خۆش دەوين. پياو كە بو بە باوك باشر لە ناخى باوك تىدەگات و زياترى خۆش دەويت.

سوپاسى باوك و دايكم دەكەم كە بە سۆز و خۆشەويستىيەكى زۆردوه حەوت منالەكەيان پەرومردەكرد. سوپاسى برا گەورەكەم دەكەم، (دەيفيد)، كە لىم تىگەيشت و قسەكانى قبول كرد. سوپاسى (ويليام)ى برام دەكەم كە ھەميشە ھاندەرم بووه. سوپاسى (رۆبەرت)ى برام دەكەم بۇ ئەو ھەمو وتوويزە زۆرو دورودرېزانەى كە تا بەرمەبەيان دەمانكردن و بە بيروبۇچونە چاكەكانى سودى پىگەياندم. سوپاسى (تۆم)ى برام دەكەم بۇ ھاندان و گيانە ئەرىنىيەكەى. سوپاسى خوشكەكەم دەكەم، (فیرجينا)، بەرامبەر بەوہى باومرى پىمەو كۆرەكانم دەرخینىت. سوپاسى برا بچوكە كۆچكردووہكەم (جەيمس) دەكەم كە بە خۆشەويستى و دلسۆزىيەوہ بەردەوام لەكاتە سەختەكاندا پشتگيرىيم دەكات.

سوپاسى بريكارەكەم، (پاتى برىتيمان) دەكەم كە ھاوكارىيەكەى و داھىنانە زەرەكانەكەى و جۆش و خرۆشەكەى خۆى ئەم كىتیبەى لە بىرۆكەوہ تا تەواوبون ئاراستەكردووہ. سوپاسى (كارۆل بىدنيك) دەكەم كە لەسەرەتاي نەم پىرۆزىيەوہ بە

نېلھامبەخشېن يارمەتى داوم. سوپاسى (سوزان مۆلدۆۋ) و (نانسى پېسكى) دەكەم
بەرامبەر فېدباك و نامۇزگارىيە شارمزاينەكەيان. سوپاسى ستافى (ھارپەر كۆلېنېس)
دەكەم كە بەردەوام ۋەلامى پېويستىيەكانيان داومەتەۋە.

سوپاسى ئەو ھەزاران كەسە دەكەم كە بەشدارى كۆپى پەيوەندىيەكانيان كىردوم،
چىرۆكەكانيان گىراۋمەتەۋە، ھانىيان داوم ئەم كىتېبە بنوسم. فېدباكە ئەرئىرى
خوشەويستەكانيان پىشتىگىرى كىردوم لە پەرەپىدانى ئەم (نمايشكردنە) ە سادىيە بز
پىرۇزمىيەكى ئالۋىزى لەم جۆرە.

سوپاسى كىرپارەكانم دەكەم كە زۆر خۇمانە قسەى دلى خۇيان بۆ كىردم و متمانەيان
بە يارمەتېيەكانم كىردوۋە لە گەشتەكەياندا.

سوپاسى (ستېف مارتىن) دەكەم كە چىكمەت و كارىگەرىيە شارمزاينەكەى، لەم
كىتېبەدا دەدرەوشىنەۋە.

سوپاسى بانگەوازكارەكانم دەكەم، كە بە دل و رۇح كاريان كىرد بۆ بەدېھىنانى
(كۆپەكانى پەيوەندى جۆن گىرەى) كە ئەم بابەتەى تيا باسكراۋە ۋە تاقى كراۋمەتەۋە و
گەشەى پىدراۋە: (ئىلى) و (ئايان كۆرن) لە سانتاكروز؛ (دىرامود)، (گارى) و (ھېلېن
فرانسىل) لە ھۆنۈلۈلو؛ (بېل) و (جودى ئىل برىنگ) لە سان فرانسىسكو؛ (دەپقېد
نۇبستفېلد) و (فرىد كلىنەر) لە واشىنتون دى. سى؛ (ئەلىزابىت كلىنگ) لە بالىمۇزا؛
(كلارك) و (دوتى بارنىل) لە سىاشل؛ (مىكايل ناچارىيان) لە فۇنىكس؛ (گلۇرىا
مانجستەر) لە لۇس ئەنجىس؛ (دەپقېد فارلۇو) لە ساندىاگو؛ (بارت) و (مىرل جاكۇبى)
لە دالاس؛ و (ئۇف جۆھانسن) و (ئىۋا مارتىنسۇن) لە ستۆكھۆلم.

سوپاسى (رىچارد كۆھىن) و (سىندى بلاك) لە دىزگى چاپى (بىۋىندۇردىن) دەكەم
بەرامبەر پىشتىگىرىيە ئاشقانى و راستەقىنەكانيان سەبارەت بە كىتېبى (پىاۋان، ژنان و
پەيوەندىيەكان) كە بىرۆكەى نوسىنى ئەم كىتېبەى خستەۋە.

سوپاسى (جۆن فېستمان) دەكەم لە ستۇدىۋكانى (ئىريانۇن) بۆ تۆماركردنە دەنگىبە
شارمزاينەكەى ھەمو كۆپەكانم و (دەپف مۇرتۇن) و ستافى (كاسىت نىكسپېرىس)
بەرامبەر پېژانېنە بەردەوامەكانيان سەبارەت بەم بابەتەۋە بەرامبەر خزمەتگوزارىيە
ئاستىبەرزەكانيان.

سوپاسى ئەندامانى گروپى پىاۋان دەكەم بەرامبەر باسكردنى چىرۆكەكانيان

پېژنانين ج

بەتا بېت سوپاسى (لېنى ئىيگەر)، (جاكس ئىرلى)، (دايفيد پلاسك)، (كرىس جۇنسى) دەكەم كە فېدباكتىكى زۆر بەنرخيان دامى بۇ پىداچونەۋەى رەشنىسەكەم.

سوپاسى (نارىانا)ى سكرتېرم دەكەم كە بە شىۋەيەكى كاراۋ بەرپرسىارانە لەكاتى نەم پىرۇزمىيەدا ئۆفيسەكەى بەرپۆۋە دەبرد.

سوپاسى پارىزەرەكەم (و باپىرە لەخۇگىراۋەكەى منالەكانەم)، (جىفىرى رىفۇلد) دەكەم كە بەردەۋام ئامادە بوۋە.

سوپاسى (كلىفۇرد مېگۇئى) دەكەم بەرامبەر ھاۋرپىيەتپىيە بەردەۋامەكەى بۇ ماۋەى بىست سال. ھەرگىز ھاۋرپى و دەستەى لەمە باشتىرم نابىت.

ئەم كۆتۈپە بەراستى يارمەتى مليۇنەھا خويۇنەرى داۋە، بەخۇشمەۋە. رەنگە يارمەتى تۇش بىدات. بەيى ئەم تىگەيشتە نوۋيانە بىرواناكەم ژيانىكى ھاۋسەرگىرى خۇشم ھەبۋايە يان باۋكىكى ئەۋەندە دىسۆز بومايە بۇ مائەكانەم. ھەمان ئەو شتانەى كە بىستوسى سال لەمەوبەر نارەجەتەيان دەكرىم لە پەيۋەندىيەكەمدا لەگەل (بۇنى) ھاۋسەرمدا، ھەمان ئەو كىشانەن كە ئىستاش چارچار سەر ھەلدەدەن. جىياۋازىيەكە لەۋەدایە ئىستا من پشودرىزتر و قايلتر و تىگەيشتوترم. دەتوانم راستتر قىسەكان و كاردانەۋەكانى ھاۋسەرەكەم لىكبدەمەۋەو باشتر دەتوانم ھەلسوكەوت بكەم. من ھەرچەندە خۇم بە شارمزاىەكى بوۋارى جىياۋازى نىۋان رەگەزمەكان و پەيۋەندىيەكان دەزانم، كەچى ھىشتا (بۇنى) و كچەكانم ھەندىك چار بەلامەۋە تەمومزاۋىن و لىيان تىناگەم. ئەم كۆتۈپە لانى كەم يارمەتيمان دەدات سەبروۋ لىبوردەيىمان زىاتر ھەبىت ئەگەر كەسى بەرامبەر بەو شىۋەيە رەفتار نەكات كە ئىمە چاۋەرىنى دەكەين. خۇشەختانە بۇ دروستكرىنى پەيۋەندىيەكى مەزن پىۋىستىمان بە كاملىۋون نىيە.

تىگەيشتەن لە جىياۋازى نىۋان رەگەزمەكان يارمەتيمان دەدات

سەبروۋ لىبوردەيىمان زىاتر ھەبىت نەگەر كەسى بەرامبەر بەو شىۋەيە

رەفتار نەكات كە ئىمە چاۋەرىنى دەكەين.

زىادىۋونى نىگەرانييەكانى ژيان و بوۋارى كارو چاۋەروانكرىنى زىاتر لە بارەى بەردەوامبۇنى عىشق و رۇمانسىيۋون لە مائەۋە وايان كىردۈە پەيۋەندىيەكان بەلای زۇربەى زۇرى خەلگەۋە شتىكى قورس بن. تىگەيشتىكى باشتر سەبارەت بەۋەى

پیتشەكى بۇ چاپى كاتە

ھاوبەشەكەت لەكوپوۋ ھاتوۋە بە دۇنيایىيەوۋ پەيوەندىيەكەتان ئاسانتر دەكەن
بشودرئىزى زياتر بەرامبەر جياوازييەكانمان واتاي قبولکردنى كىشەكان بە شىۋمىيەكى
نەرنى ياخود پەيوەندىيەكى بىھەست و سۆز نىيە. لەجىياتى نەوۋ، ئەم خۇگونجاننە
تەندروستانە لەسەر بىنەماي تىگەيشتى راستەقىنە دامەزراون كە يارمەتيمان دەس
باشتر لە ھاوبەشەكانمان تىگەين و عاشقانەش رەفتارىيان لەگەندا بىكەين كە باشترين
ئىلھاميان بىبەخشىت.

تۆ ناتوانىت و پىۋىستە ھەرگىز ھەول نەدەيت، كە ھاوبەشەكەت بگۆرپىت. ئەم
كارى ھاوبەشەكە خۆيەتى. كارى تۆ ئەۋمىيە رىگەكانى پەيوەندىکردن، كاردانەۋە
ۋەلامدانەۋەى خۆت بەرامبەر ھاوبەشەكەت بگۆرپىت. بە تىگەيشتى تازەۋە، تۆ زىرىت
و تواناي زياترت دەبىت بۇ گۆرانكارىکردن لە رىبازەگەتدا. پەيوەندىکردنى باشتر، بە
شىۋمىيەكى كاراتر وات ئى دەكات بتوانىت نەۋ پىشتىگىرىيە بىبەخشىت كە دەتەۋىت و
لەبەرامبەردا سەرکەۋتوتر دەبىت لە بەدەستەينانى نەۋ پىشتىگىرىيەى كە خۇن
دەتەۋىت.

بە تىگەيشتى تازەۋە، تۆ ئىرىت و تواناي زياترت دەبىت

بۇ گۆرانكارىکردن لە رىبازەگەتدا.

كەسانىكى زۆر كەم چەمكەكانى ناۋ ئەم كىتەبە بە خراپى بەكاردەھىنن. ئەۋان
نەۋە رونکردنەۋەكان بەكاردەھىنن بۇ پاساۋ ھىنانەۋە بەرامبەر ئەنجامنەدانى ئەم
گۆرانكارىيە پىۋىستانەى كە ۋا دەكەن پەيوەندىيەكە سەرکەۋتوتر بىت. بۇ نەۋە، مەن
باسى نەۋە دەكەم كە پىاۋان زۆرجار پىۋىستىيان بەۋمىيە بىچنە ئەشكەۋتەكەيانەۋە بۇ
نەۋەى بەشى رۆزەكە بارگاۋى بىن (شەحن بىنەۋە) لەگەل ئەۋەشدا ئەمە پاساۋ بۇ نەۋە
ناھىيىتەۋە كە پىاۋ بە بەردەۋامى لە ئەشكەۋتەكەدا بىيىتەۋە. لەلاگەى دىكەشەۋە، مەن
نامازە بەۋە دەدەم كە ژنان بەگشتى پىۋىستى زياتريان بە باسکردنى ھەستەكانيان
ھەيە بۇ روبەروپونەۋەى نىگەرانىيەكانيان. ئەمە ماناي وانىيە كە ژنان دەتوانن بە
بەردەۋامى چاۋمىرى ئى نەۋە لە پىاۋ بىكەن ھەركاتىك وىستىيان گۆئىيان ئى بىگىرت نا

ھەر جىيەكياڭ دەۋىت بېلىن.

بەداخەۋە دەكرىت تەنانەت تىگەشتە باشەكانىش بەخرابى بەكاربەنرىن. بۇ
ئەۋەى باشتىر لە ھاۋبەشەكەت تىبگەيت، بەشئەۋەك رىز لەۋانى دىكە بگرىت كە
بەلايانەۋە گرنگە و بە شئەۋەك پەيۋەندىيان لەگەلدا ئەنجام بەدەيت كە بتوانن لىت
تىبگەن، ئەۋا ئەم كىتەبە دەتوانىت سودت پى بگەيەنيت.

بۇ ئەۋەى باشتىر لە ھاۋبەشەكەت تىبگەيت، بەشئەۋەك رىز
لەۋانى دىكە بگرىت كە بەلايانەۋە گرنگە، ئەۋا ئەم كىتەبە
دەتوانىت سودت پى بگەيەنيت.

لە گەشتەكانمدا كاتىك كە چاۋەرىۋى فرۇكەكەم، پاخود لەۋكاتەدا كە لە بۇنەيەكدا
كىتەبەكان ئىمزا دەكەم، ھەمىشە چەند كەپلىك ھەن لىم نىكەمبۇنەۋە چىرۇكى
ھاۋشئەۋەيان ھەيە. ئەۋ كەپلانى بەشتىر لەيەكتر جىابوبۇنەۋە دۋاى خويندەۋەى
(كىتەبەكە) ئىستا بە دلخۇشىيەۋە ھاۋسەرگىرييان كىرۋەتەۋە. كاتىك كىتەبى (پىۋان لە
مەريخەۋە ھاتوون و زىنان لە فىنۇسەۋە)م نامادە دەكرىد، دۋانزە سال لەمەۋبەر، دەمزانى
كە ئەم كىتەبە پەيۋەندىيەكان دەۋلەمەند دەكات و تەنانەت زۆر كەشش لەسەر كەنارى
جىابوبۇنەۋە دەگىرپتەۋە، بەلام نەمەزىنى ئەم ھەمۇ كەسە دۋاى جىابوبۇنەۋە دەگەرپتەۋە
بۇلای ھاۋبەشەكانيان و لەگەل يەكتردا دەست پىدەكەنەۋەۋا دەكەن پەيۋەندىيەكەيان
سەرگەۋتو بىت.

بە دۇنيايەۋە، ھەندىك كەس ھەن دەلىن كىتەبەكە پەيۋەندىيە پىرگىشەكان
چارەسەر ناكات، بەلام لە زۆر ھالەتدا بەردەۋام دەپن و دەلىن بەپى ھاۋبەشەكەيان
ئاسودمىترن. زۆرگەس دەلىن خويندەۋەى ئەم كىتەبە دۋاى پەيۋەندىيەكى
شكىستخواردوۋ يارمەتى داۋن كە لە پەيۋەندىيە شكىستخواردوۋەكانى رابردويان تىبگەن.
ئىنجا ئەمە ھانى داۋن كە بچولتىن و ئەۋ شارمەزايەشى پىبەخشيون كە بتوانن
سەرگەۋتوانە خۇشەۋىستى بدۇزىنەۋە.

زۆرگەس ئەم كىتەبە تەنبا بۇ دەۋلەمەندكرىنى چۇنايەتى پەيۋەندىيەكەيان
دەخويندەۋە. بە دۇنيايەۋە، گەلىك زانىارى نوپت دەداتى كە يارمەتيت بدەن

پہونچ کر نہ کہت بہرہ و پیش بہیت و لہ بہدہستہینانی نامانجہ تاکہ کہسی بہکانند
سہرکہوتوتر بیت۔ تہانہت نہگہر یہک بیرۆکەش یارمەتیت بدات لہ ھاوبەشەکەت و
ھاوړنکەت، ھاوکارەکەت و منالەکەت تیښگەیت و پشتگیری بکەیت، ئەوا بە دنیایاسیو
دەھینیت کاتی بۆ تەرخان بکەیت و بایەخی بیبدەیت۔ گۆرانیکی بچوک بەلام گرنگ
دەتوانیت کاریگەری درێزخایەن و دراماتیکی دروست بکات۔

سەر لەوەدایە هەمان ئەو بیرۆکانە ی گە پەيوەندییەکی تەندروست دەولەمەند
دەگەن یارمەتی کەپلەکانیش دەدەن گە بەسەر کێشە سەختەکاندا زāl ببین. ئەم کتیبە
راستەوخۆ روبەرۆی کێشەکانی "پەيوەندییە سەرنەگەوتووکان" نابێتەو بەلام
گۆرانکاری نوێ لەرێگە ی پەيوەندیکردن و لیکدانەوێ رەگەزی بەرامبەر دروست
دەکات. بەم تیگەیشتنە نوێیەو، پەيوەندیکردن بە شیوەیەکی ئۆتۆماتیکی گەشە
دەکات. بە هەستکردن بە ھاوکارییەکی زیاتر، هیوا زیاد دەکات و پاشان زۆرجار
خۆشەویستی دەست پێدەکاتەو. بە خۆشەویستی و پەيوەندیکردنیکى باشەو زۆربە ی
کێشەکان، تەنانەت "کێشە گەورەکان"یش، دەکریت چارەسەر بکری. ئەگەر یەگەمجار
روبەرۆی کێشە بچوکەکان ببینەو، ئەوا کێشە گەورەکان هەندیک جار خۆیان
دەرەوینەو، یاخود بە ئاسانی چارەسەر دەبن.

هەمان ئەو بیرۆکانە ی گە دەتوانن پەيوەندییەکی تەندروست
دەولەمەند بکەن دەشتوانن یارمەتی کەپلەکان بەدەن بەسەر
کێشە زۆر سەختەکاندا زāl ببین.

لە ماوێ ئەو بیست سāلەدا کە بیرۆکەکانی ناو ئەم کتیبەم وتۆتەو، شیوازی
گەیاننەکە پەری سەندوو، بەلام بیرۆکە سەرهکییەکانی ئەم کتیبانە هیشتا
سەرچاوەکەن. لەبری ئەو ی بەشی دیکە بۆمەسەر ئەم کتیبە، کارم لەسەر ئەو
کردوو کتیبی زیاتر لەسەر بیرۆکە سەرهکییەکانی ئەم کتیبە بنوسم. دەتوانیت ئەم
کتیبە وەکو ئەلفۆبێ تیگەیشتن و پەيوەندیکردن لەگەڵ رەگەزی بەرامبەر دابنیت.
پاشان دەتوانیت ئەم بنەمایانە بۆ هەموو جۆرە پەيوەندییەکان و لە هەموو تەمەنە

جياوازه كاندا جېبه جى بگه يت.

له كتيبه كانى دواتر مدا له سهر چوڭيتى بيا ده كردنى بىر وكه كانى (بياوان له مەريخه وه هاتوون و ژنان له فينوسه وه) روښتوم له بواره جيا جيا كانى ژياندا كه مەسله لى تيگه يشتن له جيندمر روڭى سهره كى دهبينيت.

• سەبارەت بە دۆزىنە وهى خوښه ويست و په يوه ندى خوښه ويستى و پيکه وه زيان و پرؤسه لى ده ستگر اندارى كتيبيكم نوسيه به ناو نيشانى (مەريخ و فينوس له په يوه ندى خوښه ويستى دا).

• سەبارەت بە په يوه ندى دريژر خاپه ن و هاوسه رگيرى، كتيبي (مەريخ و فينوس پيکه وه تا هه مېشه) م نوسى.

• سەبارەت بە نهينى يه كانى سيكىسى مەزن، كتيبي (مەريخ و فينوس له ژورى نوستندا) م نوسى.

• بۇ نه وه كه سانه لى كه به قوناغى چاكبونه وهى دواى له ده ستدانى خوښه ويستى دا تى ده پهرن، چ به هو لى پچراندنى په يوه ندى، يان جيا بونه وه وه بوبيت يا خود به هو لى مردنه وه، كتيبيكم نوسى به ناوى (مەريخ و فينوس ده ستپي كردنه وه له سهره تا وه).

• بۇ نه وه كه سانه لى له په يوه ندى يه كى تەندروستدان و هيواخوازن نه وه په يوه ندى يه باشه يان بپاريزن و خوښه ويستى يه كه يان گه شه پيبدن، كتيبي (بياوان له مەريخه وه هاتون و ژنان له فينوسه وه / كتيبي روژه گان) م نوسى كه له زنجيره يه ك وتارى كورت بيك هاتووه و بۇ هه مو روژه گان لى سال.

• بۇ نه وه كه پلانه لى كيشه لى سه ختريان هه يه وهك ناپاكى، توندوتىژى، ئالوده بون به هوښبه ره كانه وه كتيبي (مەريخ و فينوس .. له خوښه ويستى دا) م نوسى.

• بۇ نه وه دايك و باوكانه لى كه ده يانه وييت به شيوه يه كى كارا تر په يوه ندى له گه ل مەريخى و فينوسى يه بچو كه كانى اندا بكن، كتيبي (مئالان له به هه شته وه هاتون) م نوسى.

• بۇ نه وه كه سانه لى ده يانه وييت له ريگه لى شارمزا لى په يوه ندى كردن له سهر بنه ماى جيندمر پيش بكه ون، كتيبيكم نوسى به ناو نيشانى (چون نه وه شته لى كه ده ته وييت له كاره كه تدا به ده ستى بهينيت).

• بۇ نه وه كه سانه لى كه به ده ست نه خوښى جدى يه وه ده نالين و ده يانه وييت له

رېڭەى شارمزاىى و تەكنىكه كه كردارى يه كانى خو چار سه ركر دنه وه تواناى پىوېست به دىست بهىنن، كىتبى (موعبىزه كان بۇ مەرىخ و فىنۇس) م نوسى.

• بۇ نهو كه سانهى سه ركه وىتى تاكه كه سىى گهوره ترىان ده وىت، كىتبىكم نوسى به ناوى (چون نهو ده وه وىت به ده سىى بهىنىت و نهو دهى به ده سىى دهه نىت به وىت).
• له كۇتاپىشدا، له وه لامدا بۇ لىكۇلىنه وه تازه كانى بوارى جىاوازيه هورمۇنىيه كان و ههروهه پىكهاتهى مىشك، كىتبىكم نوسى به ناوى (چاره سه ره خو راكى و ومرزشى يه كانى مەرىخ و فىنۇس). تىگه يشتن له جىندە رىش راسته وخۇ پەيوه ندى ههيه به تەندروسىيمان، دلخۇشىمان، كىشمان و توانامان بۇ پارىزگار يكردن له هورمۇنه كانى خو شه وىستىيه كى به رده وام.

نوسىنى نه م كىتبىه جىاوازانه گه شتىكى سه رنجرا كىش بون بۇ من، چونكه وهك شارمزاىهك له بوارى جىاوازيه كانى نىوان پىاو و ژندا، هه مىشه شتى زىاتر ههيه فىرى بىين. نهك تەنبا شىوازهى پەيوه ندىكر دنه كه مان جىاوازه، به لكو مىشكمان، هورمۇنه كانمان، كاردانه وه مان به رامبه ر نىگه رانى و پىوېستىيه خو راكىيه كان و داواكارىيه ومرزشى يه كانىشمان جىاوازن. سال له دواى سال لىكۇلىنه وهى زىاتر بلاو دهگرىنه وه كه نه م تىگه يشتنه به رەپە تى يانه پشتر است دهكه نه وه زىاتر بلاوى دهكه نه وه.

سروڤ تا راده يه كى زور له سه ر نه زمونه كانى هاوبه شه كهى

رادىت كه هه رچە ند بچوكن به لآم به رده وامن.

به بى تىگه يشتن له وهى پىاو و ژنان ده بىت جىاواز بن، نارەزوو دهكه ين بلىين نابىت پىاو "بهوشىوهيه" بن و ياخود نابىت ژنان "بهوشىوهيه" كاردانه وه بكه ن. هه ندىك كه س به لا يانه وه ناساىيه كه بلىين ژنان و پىاو و وهك يه كن، به لآم نه مه ناواقىعه يه و له راستىدا شته كان خرابتر دهكات. كاتىك چاوه روانى له هاوبه شه كانمان دهكه ين كه زىاتر له نىمه بچن، نهوا به شىوهيه كى نوتوماتىكى نهو پەيامه يان ده دىنى كه نىستا زور باش و گونجاو نىن. "تۇ وهكو پىوېست باش نىت" به دلىياىيه وه

پەيامىكى خۇشەويستانە نىيە، تەنانەت ئەگەر لەكاتى بىرگىردنەوۈ لەو پەيامەدا زۇر عاشقىش بېت.

ژنان بەتايىبەتى كاتىك بەرنامە دادەپىژن بۇ گەشەپىندانى پياو ھەست بە گەرمىيەك و بە خۇشەويستىيەك دەكەن. بە دۇنيايىيەوۈ راستە كە خۇشەويستى ژن دەتوانىت ئىلھام بە پياو بەخشىت بېت بەو شتەى كە دەتوانىت، بەلام نەنجامدانى نەم گۇرەنكارىيە كەوتۇتەوۈ سەر پياوۈكە. كارى ژنەكە بىرىتىيە لە گەياندىنى خۇشەويستىيەكەى بەشئوۈمەك كە بەراستى يارمەتى پياوۈكە بدات. بە دۇنيايىيەوۈ ھەمان شتىش بۇ پياوان راستە. كارى پياو نىيە ژنەكەى چاكتر بكات. ژنەكە پىئويستى بە "چاككردنەوۈ" نىيە. زۇربەى كات ژنەكە تەنيا پىئويستى بە تىگەيشتن و سۆزىكى زياترە و دووبارە دلى گەرم دەبىتەوۈ و چاۈەكانى دووبارە گەش دەبىتەوۈ.

ھەر لە كۇنەوۈ زانىۈمانە كە پياوان و ژنان جياوازن، بەلام تا كاتى بلاۈبونەوۈى (پياوان لە مەريخەوۈ ھاتون و ژنان لە فېنۇسەوۈ) زۇربەى خەلك بە چاكى حالى نەبوۈن لە جياوازيەكانمان لەبەر رۇشنايىيەكى ئەرئىنى و بە شئوۈمەك واتا بىەخشىت.

لەم كاتە مېزويىيەدا، كە ئەمە يەكەمجارە ژن و پياو شانبەشانى يەكتر كاردەكەن و لە جاران زياتر خۇشەويستى و ھۇگرىي لە مائەوۈ دەخوازن، ئەم تىگەيشتنە نوئىيە زۇر گرنگە. ئەمرو، بەبى رىگەيەكى ئەرئىنى بۇ لىكدانەوۈى كاردانەوۈ جياوازدەكانمان، رەنگە بە ئاسانى بكەوينە لۆمەكردنى ھاۈبەشەكەمان سەبارەت بە كىشەكان ۈك لەوۈى لۆمەى شىۋازەكەى خۇمان بكەين. چاۈەروانىكردن ياخود داۋاكردنى ئەوۈى پياوان و ژنان بەيەك جۇر بىرگىردنەوۈ، ھەست بكەن، كاردانەوۈ بنوئىن و ۈلام بدەنەوۈ تەنيا بەرەو شىكست و بى ئومىدېت دەبات لە پەيۈمىدبىيەكەتدا.

رەنگە بە ئاسانى بكەوينە لۆمەكردنى ھاۈبەشەكەمان

سەبارەت بە كىشەكان ۈك لەوۈى لۆمەى شىۋازەكەى خۇمان بكەين

تىگەيشتن و نمونە جۇراۋجۇرەكانى كىتئىيى (پياوان لە مەريخەوۈ ھاتون و ژنان لە

فېموسەۋدا يارمەتېمان دەدىن كەلە بەر رۇشنايىيەكى نەرتىنىدا لە جياۋازىيە باۋەكەنى
بىومەن تىنگەن. نەمە ماناي وانىيە ھەمو خەلك جياۋازىيەكان رىك بەو شىۋىيە
من نامازدە بىزگەردون نەزمون دەكەن. بە دۇنيايىيەۋە كەس لە كەس ناچىت. بەلام لە
جەمد روپەگەۋە زۆربەى پياۋان چەند خەسلەتلىكى ھاۋبەشيان ھەيە كە زۆربەى ژنان
ئېرى تىناگەن. ژنانىش ھەندىك خەسلەتلىك ھەيە كە بەلەي پياۋانەۋە واتايان نىيە.
نېستە دىتۋانېن باشىر لەيەكەتلى تىنگەن و كاتىكىش كە ھاۋبەشەكەمان شىتىكى
بىر دەجىت زۆر بە سەختى مامەلەي لەگەلدا نەكەن.

نەو جياۋازىيانەى جەختيان لەسەر دەكەم بە دۇنيايىيەۋە بەربلاۋن، بەلام
ھەلاۋېرىش ھەيە. بەگشتى، نىزىكەى ۱۰%ى ژنان خۇيان لەۋەدا دەبىننەۋە كە لە
مەرىخەۋە ھاتىن. نەمەش بە كورتىيەكەى دەگەرتەۋە بۇ ئەۋەى نەم كەسانە بە
رېزىيەكى زىياترى ھۆرمۇنى (تىستوستېرۇن)ۋە لە چاۋ ژنانى تردا لە دايىكبون. تەنانەت
لەم حالەتەشدا، نەم ژنانە ھېشتا ھەمو ھۆرمۇنە مېينەكانى سىكېرى و مېنالبونيان
ھەيە. بۇ نەم ژنانە، نەم كىتېبە زۇرجار ۋەك باسكردىك ۋايە كە يارمەتىيان دەدات
بېنوبىستىيە مېينەكانىيان بدۆزنەۋە و پىشتىگىرى و رېگەيان پىدەبەخىت بايەخ بە
لايەنە مېينەكەيان بدەن. كاتىك پىكەۋە باسى نەم جياۋازىيانە دەكەن لەبىرت بىت من
نالېم ژنان و پياۋان دەبىت چۇن بن. من ھەر تەنيا ئامازە بۇ ئەۋە دەكەم كە چۇن و
لەبىرچى پياۋان و ژنان بەگشتى بە ھەلە لەيەكەتلى تىدەگەن ئەگەر نەم جياۋازىيانە
دەركەون.

كاتىك پياۋان و ژنان ماۋىيەكى دىرېژ زگورتى بن، جياۋازىيەكەيان ھەندىك جار
نەۋىندە دىارېكراۋ نېن. نەم جياۋازىيە باۋانە بەگشتى لەۋكاتەدا دەردەكەون كە ھۆگرى
بەكەتلى بوبىن. پىكەۋە مېنالبان ھەبىت، ياخود لەۋكاتەدا كە لەژىر نىگەرانىيەكى زۇردا
بن. سەردىر جياۋازىيە جىندەرىيەكان، زۇرىك لە جياۋازىيەكانمان پەيۋەندىيان بە
كەسكىتى و سىۋىتى تاكە كەسىيە بىن ۋىنەكەى ھەريەكىكمان و ھەروەھا كارىگەرىيە
كۆمەلەپەتسىيەكانى خىزان و كۆمەلگەمانەۋە ھەيە. نەم جياۋازىيانەى نىۋان ژن و
بىاۋ كە تەركىزىيان دەخەمە سەر بە شىۋىيەكى سەرمەكى بەھۋى جياۋازى مېشك و
ھۆرمۇنەكانەۋەپە.

نەم جياوازييه جيتدمى يانە بەگشتى لەوكاتەدا دەردەكەون
كە ھۆگرى بەگترى بوين، پىنكەو مەناليان ھەبىت، ياخود
لەوكاتەدا كە لەژىر نىگەرانىيەكى زۆردا بن.

نەم كتيبە روبەروى ھەمو جۆرە جياوازمەگانی كيشەى مەسەلەگانی پەيوەندى
نابىتەووە چارەسەريان بۆ نادۆزىتەووە. بە دلتياپەووە زۆر كيشە ھەن لە
پەيوەنديەكاندا كە ھىچ پەيوەنديەكيان نىيە بە تىگەيشتن لە رەگەزى بەرامبەر.
بەلام تەنانەت نەم كيشانەش، وەك ئالودە بون بە ھۆشبەرمكان و خواردنەووە
كحولییەكان و پەيوەندى دەرەوێ خىزان و ناپاکی، خەمۆكى و نەخۆشى، لەگەڵ
جياوازييه ناكوکەكان و كەموکۆرىيەگانی كەسیتی، ھەمويان بە شىوہیەكى دراماتيکی
بەھوى تىنەگەيشتنەووە لە رەگەزى بەرامبەر ئالۆزتر دەبن. تەنانەت لەكاتى نەم كيشە
گەورانەشدا، بەوہى يەكەمجار بە پەيوەنديکردنى باشتەر و بايەخدانى زياترەووە كيشە
بچوگەكان چارەسەر بکەين، دلمان دەكریتەووە وەرچەر خانى نەرىنى و بەھىز دەتوانن
روبەدەن.

بىست سأل لەمەوبەر، كاتىك دەستم كرد بە پەرەپندان و وتنەوہى نەم بىرۆكانە،
بىرۆكەكان زۆر جىگەى مشتومربون، بەلام نەمۆكە لە كۆمەلگاكەماندا بەگشتى
ھەمومان كۆگىن لەسەريان و لە ھەمو قۇناغەگانی خویندن و ھەروەھا لە رىوہسە
رۆحىيەكانىشدا ئامازەيان پىدەكریت. من لە رىگەى راوێژکردن بە ھەزاران ژن و
پیاوہووە گەيشتمە نەم ئەنجامە. بە بەردەوامى، ژنان ھەمان ئەو سكالایانەيان بەرامبەر
پیاوان و ھاوسەرەكانیان ھەبو. نەم سكالایانە زۆر جياواز بون لەو سكالایانەى پیاوان
دەیانکرد. پیاوان زۆرجار سكالایان ئەوہبو: ژنەكە شتىكى زۆر بچوك گەورەدەكات؛
ژنەكە كاردانەوہى زیاد لە پىويست ئەنجام دەدات؛ ژنەكە سىكس رادەگریت؛ ياخود
ژنەكە ئالۆجىكىيە. ئىنجا كاتىك پیاوہكە داواى جيابونەوہى دەكرد لىدوانە باوہكەى
برىتى بو لەوہى "ھەرجىيەك بکەم ژنەكە دلى خوش نابیت". بە دەگمەن گویم لى
بووہ ژن ئەمە بلىت. لەبرى ئەوہ، ژنان زۆرجار سكالā دەكەن دەلین: پیاوہكە گوئ

پیتسه کی بو چاپی کانفر

ناگریت: پیاوه که ناماده بی نیه؛ پیاوه که جیتر رومانسی نیه؛ روخوش نیه
له که لمد؛ سوزی که م بۆته وده یاخود خۆپه رسته. کاتیک ژن بیر له جیابونه وده دمکات
ده نیت، "بهرده وام هر من دهبه خشم، به لام له بهرامبه ردا هیچ ودرناگر مه وده. نیست
هیچم نه ماوه بیبه خشم". نه مه هاواریکی دوری تورپیه سهره کی یه که ی پیاوه
ژنه که ی دلخوش نیه و له نه نجامدا پیاوه که چهز دهکات واز بهینیت.

پیاوان زۆرجار سکا لایان نه ویه که ژنان شتی زۆر بچوک
که وره ده که ن، ژنان سکا لایان نه ویه پیاوان گوین ناگرن!

لهکاتی تورپون و نیگهرانی یاخود بی هیوایی دا، به له یادی بونی نه ویه که پیاوان له
مهریخه وده هاتون و ژنانیش له هه ساره ی فینۆسه وده، له بری نه ویه بیر له وده بکه یته ویه
هاوبه شه که ت یاخود په یوه مندییه که تان کیشه یه کی هیه، نه و ده توانیت بکه یته نم
نه نجامه ی که لیکدانه ویه هه له بو بارودوخه که ده که یته. دواتر له رتگه
لیکدانه ویه کی وردتره وده ده توانیت گۆرانکاری له کرداره کان و وه لامدانه و مکاندا بکه یته
به ودهش ده توانیت ورده بریکی زیاتر لهو شتانه به ده ست بهینیت که به لانه
مه به ستن.

بو نمونه کاتیک پیاو دووره پهریزه، ژن له بری نه ویه وا دابنیت که پیاوه
بایه خی بی نادات یاخود لکی تورپیه، ژن ده توانیت گریمانه بکات که پیاوه که با
نرینزایی نه و رۆژه کیشه ی هه بووه رۆژه که ی له نیگهرانی دا به سه بربردوه و خهریک
چاره سه رکردنیتی. به م تیگه یشتنه وده ژنه که نیگهرانی نامینیت و ده زانیت که بیویست
دهکات ماوه یه کی بداتی پیاوه که له "نه شکوهت" ده کیدا به سه ری ببات و دواتر بیته و
ده ری. یاخود کاتیک ژن باسی کیشه گانی نه و رۆژه دهکات، پیاوه که له بری نه ویه
دابنیت که ژنه که به شوین چاره سه ردا ده گهریت و نه میش چاره سه ری بو بخاته را
پیاو ده توانیت بزانیته که ژنه که ته نیا بیویستی به قسه کردنه له باره ی نه و رۆژه و
له نه نجامدا ژنه که هه ست به باشر بون دهکات. به م تیگه یشتنه وده، پیاوه که نازاد دهینت
که پشوبدات و گوئی ل بگریت به بی نه ویه به پیدانی چاره سه ر، قسه گانی پی بیریت

وەك لە ھەردوو نمونەكەدا باس كرا، ئەگەر بزانين چى لە گۆرئىيەو پىويستە چى بىكرىت، ئەوا پەيوەندىيەكان زۆر ئاسانتر دەين.

ئەم كىتەبە زۆر يارمەتيدەمەرە چونكە بە كورتىيەكەى يارمەتيمان دەدات بە باشى لىكدانەو ە بۇ بارودۆخەكە بىكەين. دواى خویندەنەو ە چەند لاپەرەيەك دەست دەكەيت بە پىكەنين بەرامبەر ەئەكانى خۆت. بەم كاردانەو ە رۆحسوكە، بەلاتەو ە ئاسانتر دەبىت كە پشو بەدەيت و ەئەكانى خۆت ياخود ەى ھاوبەشەكەت زۆر بە جدى وەرنەگريت. كاتىك وشيار بويەنەو ە، بەلامانەو ە ئاسان دەبىت كاتە خۆشەكان و چۆنىتى و خەسلەتەكانى كەسىكمان لەبىر بەمىنىت وەك لەو ەى جەخت بىكەينە سەر لايەنە نەرنىيەكانى. ئەو ەش مەسلەيەكى ئاسودە بەخشە كە بزانىت كىشەكانت لە كىشەى خەلكانى دىكە دەچىت. زۆركەس پىم دەلەين لەو ە دەچىت مەن بەدوايانەو ە بوبەم و گويم لە ئاخوتنەكانيان گرتەبىت.

كاتىك كە لىكدانەو ەيەكى دروست بۇ بارودۆخەكە دەكەين

بۆمان دەردەكەويت نىجگار نەو ەندەش خراپ نەبوو ە كە بىرمان لى كەردۆتەو ە.

زۆر جار لە گەشتەكانەدا، ژنىش و پىاويش دىن بۇ لام و دەلەين: "ئۆھ، تۆ كىتەبەكەت نوسىو ە." پىى دەلەين "كىتەبەكە" چونكە ئەو ە ئەو كىتەبەيە كە جار لەدواى جار ئامازەى پىدەكەنەو ە. ەيوام واىە دواى ئەو ەى ئەم كىتەبە دەخوینىتەو ە جار لەدواى جار ئامازەى پى بەدەيتەو ە. ناواقىيەيە ئەگەر وا بىرەكەيتەو ە كە لە چەند رۆژىكى كەمدا دەتوانين زمانىكى تەواو جىاواز فەير ببين. بەھەمان شىو ە، شتىكى ناواقىيەشە ئەگەر وا دابىنە دواى يەك دوو خویندەنەو ە ھاوبەشەكەت يان خۆت دەتوانن وردەكارىيەكانى جىاوازيەكانەمانت بىر بەمىنىت. ئەم كىتەبە بەكاربەينە بۇ ئەو ەى رىگە بە خۆت ياخود بە ھاوبەشەكەت بەدەيت بەرامبەرەكەتان بە سەختى وەرنەگرن و بەم جۆرە ئەم كىتەبە بۇ دروستكردى خۆشەويستى زياتر لە ژياندا بەكار دەمىنىت. لەسەر و ە ھەموشانەو ە، خۆشەويستى برىتەيە لە بەخشين و ھاوسۆزى و لىبوردن. ئەگەر ئەم تىگەيشتانە دلت بە كراومى بەيلەنەو ە، ئەوا تەوانىويانە ئەركەكانيان جىبەجى بىكەن.

دوانزە سال دواى نوسىنى (پياوان لە مەريخەو ھاتون و ژنان لە قىنۇسەو)،
شادمانىيەكى مەزنە كە دەبينم چۆن ئەم بىرۆكانە يارمەتى مليۆنەھا ژن و پياوى
جىھانىيان داو. لەروپەكەو، وەكو باوكىك شانازى دەكەم كە بە منالەكانى دەنازىت،
لەروپەكى دىكەو ھەست بە شەرفمەندىيەكى گەورە دەكەم. ھەمو رۆژىكى ژيانم بە
وتەو پىزانىنى ئەو كەسانە دەولەمەند دەبىت كە ئەم بىرۆكانەيان خويندۆتەو
سوديان ئى بينيون. من سوپاسگوزارترم و سوپاستان دەكەم كە دلتان كردۆتەو بۆ
ئەو ھى ئەم بىرۆكانە لەبەرچاو بگرن وەك رىنیشان دەرىكى بەسود لە گەشتەكەتاند
بەرو بەخشىن و وەرگرتنى خوشەويستى. جىهان بە دلتايىيەو پىويستى بەمەيە.
سوپاس كە رىگەتان دام ئەم گۆرانكارىيە لە زىانتاندا بەدى بەينم و ھىوادارم
ھەمىشە لە خوشەويستىدا گەشەبكەن و ھەمو رۆژىك ھەست بە مەزنى بكەن. ئىو بە
دلتايىيەو شاپستەى ئەمەن.

چۆن گەرى

۱۲ى حوزەيرانى ۲۰۰۳

مىل فالى، كالىفورنيا

ههفته يهك دواى نهوهى (لاورين) كچمان له دايكبو، (بۇنى) هاوسهرم و من به تهواوى ماندوبوين. هه مو شهويك (لاورين) خه بهرى دهكردينهوه. (بۇنى) نهشتهرگهري بۇكرابو، ههروهه دهزمانى نازارى دهخوارد. به زهحمهت دهپتوانى بىروات بهرپوه. دواى نهوهى ماوهى پينج رۆژ له مالهوه مامهوه بهديار ژنهكهمهوه، گهپامهوه سهر كارهكهه. وامدزمانى (بۇنى) بهرهو باشبون دهچيت.

كاتيك له مال نهبوم خه بى نازارى لي بىرايو. لهبرى نهوهى تهلهفونت بۆ بكات بۆ فهرمانكهكهه، داواى له يهكيك له براكانم كردهو، كه سهردانى دهكرد، ههنديك خه ب بكرپت. كه چى براكهه خه بهكهى نهبردبو. له نه نجامدا، (بۇنى) هه مو رۆژهكهى به دهه نازارهوه به چاوديريكردنى مناله تازه له دايكبوكهى بهسهربردبو.

من نه مددزمانى رۆژيكي نهوهنده سهختى بر دوته سهر. كاتيك گهپامهوه مالهوه زۆر نارخهت بو. من به ههله له نارخهت يهكهى تىگهيشتم. وامزمانى له داخى من وادهكات.

وتى، "من له بهيانى يهوه به دهه نازارهوه تلاومهتهوه .. خه بى نه مابو. نازارم دهچهشت و كهسيش نه هات به لامهوه!"

من به بهرگريكردنهوه وتم، "بۆچى تهلهفونت بۆ نه كردوم؟"

وتى، "داوام له براكهت كرد، به لام له بىرى چوا ههر چاوهري بوم بگهريتهوه. ناخر چى بكهه؟ به زهحمهت دهتوانم ههنگاو بنيم. ههست به بى كهسى دهكهه!"

لهه خاله دا من تهقيمهوه. خو م نهو رۆژه تهخهمولم كهه بو. لهوه توربهوم كه (بۇنى) تهلهفونى بۆ نه كردبوم. لهوه بىزاربوم كه هيج ناگام له مهسهلهكه نه بووه و نه مزانيوه چهن نازارى چهشتوه كه چى لۆمهى دهكردم. دواى نهختيك شهرفهسه،

بهره و دمرگاکه چوم. من ماندوبوم، بېزاربوم و بهشی خومم بیستبو، ههر دوکمار
گه یشتبو تینمان.

نېنجا شتیک رویدا که ژيانی گوریم.
(بونی) وتی: "بوهسته، تکایه مهړو. من نیستا له هه مو کاتیک زیاتر پیویستیم به
تویه. نازارم زوره. چهند رۆزیکه نه خه وتوم. تکایه گویم لی بگره."
چرکه ساتیک وهستام گوی بگرم.

وتی: "جۆن گره، تو هاوړی نیومړنیت! هه تا (بونی) په نیسک سوکه
خوشه ویسته که له گه لمدایت، به لام ههر که وا نه مام، ریک بهره و دمرگاکه دهرویت."
نېنجا راوهدستا و چاوه گانی پرېون له فرمیسک. که دهنگی گورا وتی: "نیستا نازارم
هه به. هیچم نی په بیبه خشم، نیستا نه وکاته به که نه وپه ری پیویستیم بیته. وهره بو
نیره و بگره. پیویست ناکات هیچ بلنیت. ته نیا پیویستم به و به هه ست بکه م باوهشت
پیاگردوم. تکایه مهړو."

چوم و به بیدهنگی باوهشم پنداگرد. دهستی هیئا به قولمدا. دواي چهند خوله کیک،
سوپاسی کردم که به جیم نه هیشت. پی و تم که ته نیا پیویستی به و به هه ست بکات
که دهیکه مه باوهش.

له وساته دا نیر مانا راسته هینه که ی خوشه ویستیم بو دهرکه وت، خوشه ویستی بی
مهرج. من هه میسه خوم وک که سیک عاشق بی نیوه. به لام (بونی) راستی دهکرد. من
هاوړی نیومړی بوم. که جوان و دلخوش بوايه، خوشم دهویست. به لام نه گهر نارې حلت
و بېزار بوايه، ههستم دمکرد لومه دهکریم و نېنجا یان دهکوتمه مشتومر له گه لیدا
یاخود خوم دوردده خسته وه.

نه و روزه، په که مجاربو، جی نه هیلم. مامه وه، و ههستی زور خوشی دامی.
سهرکه وتو بوم چونکه له وکاته دا که نه و زورترین پیویستی پیم بو من توانیم
خوشه ویستی پی ببه خشم. نه مه ههستی خوشه ویستی راسته هینه ی دامی. پایه خدان به
که سیک دیکه. نامادېون له وکاته دا که پیویستی بیته. کاتیک که ریکه که نیشان درا
سهرم سورما له وهی پشتگیرکردنی هاوسهرکه م کاریکی چنده ناسانه.

چون پېښتر نه مه م نه ده زانی؟ نه و ته نیا پیویستی به و به هه ست بکیم و باوهشی پیل
بکه م. ژنیک دیکه بوايه ههر به غه ریزه دهیزانی (بونی) پیویستی به جی په. به لام من

وہکو ہیاویک نہمدزمانی بہرکہوتن، گردنہ باوہش و گوی لیگرتن نہوہندہ گرنگن بوی. بہ زانیہی نہم جیاوازییانہ ریگہیہکی نوی فیربوم بوی پھوہست بون بہ ہاوسہرکہمہوہ. ہەرگیز ہروام نہدہکرد دہتوانین وا بہ ئاسانی گیشہکان چارہسہر بکہین.

لہ پھوہندیہکانی جاراند، من لہ کاتہ سہختہکاندا دہبومہ کەسیکی بیدہربہست و ناخوشہویست، بہ کورتیہکەہی لہبەرئەوہی نہمدەزانی دہبیت جی بکہم. لہئەنجامدا، ہاوسہرگیرییہکەہی یەکەمجارم زور سہخت و بہئازار بو. نہم روداوہ لہگەل (بونی)دا نیشانی دام کە چۆن دہتوانم نہم شیوازہ بگۆرم.

نہم روداوہ ئیلہامی بیبەخشیم ماوہی حەوت سال لیکوئینہوہ بکہم بوی پەرہپیدان و بوختہکردنی زانیاریہکانم سہبارمت بہ پیاوان و ژنان لہم کتیبەدا. بہہوی فیربونی چہمکە زور کردہنی و تاییبہتہکان سہبارمت بہ چۆنییتی جیاوازی ژنان و پیاوان، لہپر بۆم دەرکەوت پیویستی نہدہکرد پھوہندیہکەم نہوہندہ سہخت بیت. بہم زانیاریہ نوییہوہ سہبارمت بہ جیاوازیہکانمان، (بونی) و من توانیمان بہ شیوہیہکی دراماتیکی پھوہندیکردنہکانمان پەرہوپیئیش ببہین و زیاتر چیژ لہ یەکتری وەرہگیرین.

بہ بہرەدوامبون لہسەر دیاریکردن و شرفقہکردنی جیاوازیہکان ریگہی تازہمان دۆزیہوہ کە ہەمو پھوہندیہکانمان باشتر بکہین. شتی ئەوتۆ لہسەر پھوہندیہکانمان فیربوین کە دایک و باوکمان ہەرگیز نہیاندمزمانی نہگینا فیریان دہکردین. کاتیک دہستم کرد بہ باسکردنی نہم زانیارییانہ بۆ ئەو کەسانہی راویژیان ہی دەکردم، پھوہندیہکانی ئەوانیش دہولەمەند بون. بہ واتای وشە ہەزاران کەس لہوانہ، کە دہاتنہ گۆرہکانی کوتابی ہفتہی منہوہ بینویانہ کە پھوہندیہکەیان لہ ماوہی شەویکدا وەرچەرخانی دراماتیکی بەسەردا ہاتوہ.

حەوت سال تیپہری و ہیشتا رمبەن و کەپلەکان باسی سودہ سەرکەوتووہکانی دہکەن. وینہی کەپلہ دلخوشەکان و منالەکانیانم پی دەگات، بہ نامہیہکەوہ کە سوپاسم دہکەن چونکە ہاوسہرگیرییہکەیانم رزگارکردووہ. ہەرچەندہخوشەویستیہکەیان ہاوسہرگیرییہکەہی رزگارکردووہ، بہلام ئەگەر تیگہیشتیکی قولتریان سہبارمت بہ رەگەزی بہرامبەر بەدەست نہہینایہ، دئیام جیادہبونہوہ.

(سوزان) و (جیم) ماوہی نوۆ سال بو ہاوسہرگیرییان کردبو. وەکو زۆربہی کەپلەکان

بە خۇشەويستى دەستيان پىئى كىردى، بەلام بە تىپەربونى چەند سائىك وردە وردە ناپەحەتى و بىئومىدىيان زىاتىر بو، ھەستو سۆزىيان لەدەست داو بىپارىيان دا جىيابىنەو. لەگەل ئەو ھەشدا، پىش ئەو ھى جىيابىنەو، بەشدارى كۆرى پەيوەندىيەكانى كۆتايى ھەفتەى منيان كىرد. (سوزان) وتى، "ھەمو شتىكمان تاقى كىردۆتەو بە ئەو ھى ئەم پەيوەندىيەمان سەرگەوتوبىت. بەلام نىمە زۆر لەيەكتىر جىياوازين."

لە ماو ھى كۆرەكەدا توشى سەرسوپمان بون كە بۆيان دەرگەوت جىياوازيەكان نەك تەنيا ئاسايىن بەلكو چاوەروانكراویشن. ئاسودەبون بەو ھى بۆيان دەرگەوت كەپلەكانى دىكەش بەھەمان جۆر خۆيان دەبىنەو. تەنيا لە ماو ھى دوو رۆژدا (سوزان) و (جىم) بە جۆرىكى تەواو نوئى لە ژن و بىاو تىگەیشن.

دىسان كەوتنەو خۆشويستى يەكتى. پەيوەندىيەكەيان بە شىودىيەكى موعجىزە ئاسا گۆرانكارى بەسەرداھات. چىتر بەرەو جىيابونەو نەدەپۆیشن. بەلكو بە ھىواو دەيانروانىيە بەسەربردنى ژيانى پىكەو ھىيان. (جىم) وتى، "ئەم زانىيارىيە لەبارەى جىياوازيەكانمان ژنەكەمى بۆ گەپاندەو. ئەمە گەرەترىن دىيارىيە كە تا ئىستا وەرگرتىت. نىمە دوبارە پەكتىرمان خۆش دەوئىت."

شەش سال دواى ئەو كاتىك بانگەشتىيان كىردم سەردانى مائە تازەكەو خىزانەكەيان بىكەم، ھىشتا يەكتىريان خۆش دەوئىت. ھىشتا سوپاسيان دەكىردم كە يارمەتىم داون لە يەكتى تىگەن و ھاوسەرگىرەكەيان بپارىزن.

ھەرچەندە رەنگە ھەموان لەسەر ئەو كۆك بن كە بپاوان و ژنان لەيەكتىر جىياوازين، بەلام ئەو ھى لەچىدا جىياوازين، شتىكە بەلاى زۆر كەسەو نەزانراو. زۆر كىتىب كە لە دەسالى رابردودا نوسراون ھەوليان داو پىناسەى ئەم جىياوازيانە بىكەن. ھەرچەندە نامۆزگارى گىرنگ خراونەتە رو، بەلام زۆرىيە كىتىبەكان يەكلايەنەن و بەداخەو بىمتەمانەى و پەستىونيان بەھىزتر كىردووە سەبارەت بە رەگەزى بەرامبەر. بەگشتى يەككە لە رەگەزەكان ھەك قوربانى دەستى رەگەزەكەى دىكە نىشان دراو. مەسەلەى تىگەیشن لەو ھى ژن و بپاوە تەندروستەكان جىياوازيان چىيە لەگەل يەكتىدا، شتىك بو پىوئىستى بە رىنمايەكى يەكلاكرەو ھەبو.

بۆ گەشەپىدانى پەيوەندىيەكان لەنىوان رەگەزەكاندا پىوئىستە تىگەیشننىك سەبارەت بەو جىياوازيانەمان دروست بىكرىت كە مەتەنەبەخۆبون و كەرامەتمان بەرز

دهكاتهوه و له ههمان كاتدا نيلهامي ريزگرتني دولايه نهو بهرپرسياريتي تاكه كه سي و
هاوكاري زياتر و خوشه ويستي مه زتر دهبه خشيت. له نه نجامي پرسپار كردن له زياد له
۲۵۰۰۰ به شداربوي كوري په يوه ندييه كانه، توانيم به چه مكي نه ريني پېناسه ي نهوه
بكه م كه چوڼ پياوان و ژنان جياوازن. كاتيک به ناو نه م جياوازيانده دا ده گه رپيت،
هست ده كه يت كه ديواره كاني په ستبون و بې متمانهي ههرس دينن.

كردنه وه ي ده رگا كاني دل دهبته هوي ليبورده ي زياتر و هاندانيكي زورتري بو
به خشين و وهرگرتني خوشه ويستي و پشتگيري. به م زانياريه نوييه وه، هيوام وايه و
دلنياشم كه ده توانيت پېشنپاره كاني ناو نه م كتيبه تي به رپنيت و به خوشه ويستيه وه
په يوه ست ببيت به ره گمزي بهرام به ره وه.

هه مو نهو بنه مايانه ي له م كتيبه دا باس كراون، تافيكراونه ته وه و نه زمونكراون.
لاني كه م ۹۰٪ ي نهو كه سانه ي پرسپاريان لي كراوه به جوش و خروشه وه خويان له م
خه سله تانه دا بينيوه ته وه. نه گه ر تو خوتت بينييه وه له كاتي خويندنه وه نه م كتيبه دا
سهرت ده له قنيت و ده لپيت "به لي، به لي نه وه باسي من ده كه يت"، نهوا به دلنياييه وه
تو ته نيا نيت و وهك چوڼ خه لكاني ديكه سوديان له به كارهي ناني نه م تي گه يشتنانه
بينيوه، توش ده توانيت سوديان لي ببينيت.

كتيبي (پياوان له ميريخه وه هاتون و ژنان له فينوسه وه) ستراتيحي نوي بو
كه مكرده وه ي ناكوكي په يوه ندييه كان ناشكرا دهكات و خوشه ويستي زياتر دروست
دهكات به وه ي سهرتا به ورده كارييه كي زوره وه باسي چوني تي جياوازي نيوان پياوان و
ژنان دهكات. پاشان پېشنپاري كرده ي دهر باره ي چوني تي كه مكرده وه ي ناره حه تي و
بي نوميدي و زياد كرده ي دلخوشي و هوگري ده خاته روو. په يوه ندييه كان پيوست
ناكات نه ومنده سه خت بن. ته نيا نه و كاته ي كه له يه كتر تي ناگه ين ناكوكي و بيزاري و
كي شه دروست ده بن.

زوركه س له په يوه ندييه كان ياندا ناره حه تن. هاوبه شه كه يان خوش ده ويت، به لام
كاتيک كه ناكوكي هه يه نازان چي بكه ن بو نه وه ي شته كان باشتر بكه ن. له ريگه ي
تي گه يشته وه له وه ي چوڼ پياوان و ژنان به ته واوي له يه كتر جياوازن، فيري ريگه ي
نوي دهبيت بو په يوه ستبوني سهر كه وتوانه، گوڼگرتن و پشتگيري كرده له ره گمزي
بهرام به ر. فيري نه وه دهبيت چوڼ نهو خوشه ويستيه دروست بكه يت كه شايسته ته.

کانیک نہم کتیبہ دہخوہنیتہوہ پیت سہر دہبیت چوں مروہ دہتوانیت بہی زانینی
نہم زانیاریانہ پھومندیہ کی سہرگہوتوی ہہبیت.

کتیبی (پیاوان لہ مہریخہوہ ہاتون و ژنان لہ فینوسہوہ) بریتیہ لہ ریکاری
پھومندیہ دنداریہکان. ناشکرای دہکات کہ چوں پیاوان و ژنان لہ ہہمو ہوارہکانی
ژانیاندا لہ بہکتری جیاوازن. پیاوان و ژنان نہک بہ شیوہی جیاواز لہیہکتر پھوہندی
دہکھن، بہلکو بیرکردنہوہ و ہہستکردن و بینین و گاردانہوہ و وہلامدانہوہ و
خوشہویستی و پیویستی و نرخاندنیشیان جیاوازه. زور لہوہ دہچیت کہ لہ دوو
ہہسارہی جیاوازهوہ ہاتبن، بہ زمانی جیاواز قسہ دہکھن و پیویستیہکانیشان
جیاوازن.

نہم تیگہیشتنہ فراوانترہ سہبارت بہ جیاوازیہکانمان یارمہتیمان دہدات
چارمہری زوریک لہ نارہحتیہکانمان بکہین کاتیک کہ دہمانہویت لہ رہگہزی
بہرامبہر تیگہین. بہہلہتیگہیشتنہکان دہتوانیت بہ خیرایی تیہہپرینرین یاخود
خویان لی بہدور بگریٹ. چاومروانیہ ناراستہکان بہ ناسانی راست دہگریٹہوہ. نہگہر
لہیادت بیت کہ ہاوبہشہکھت لہ تو جیاوازه وہک کہسیک کہ لہ ہہسارمیہکی دیکہوہ
ہاتبیت، دہتوانیت پشو بدہیت و ہاوکاری لہگہل جیاوازیہکاندا بکہیت لہبری نہوہی
بہرہہلستیان بکہیت و ہہول بدہیت بیانگوریت.

لہ ہہموشی گرنگتر، لہ ریگہی نہم کتیبہوہ تہکنیکی کردنی فیر دہبیت بو
چارمہرکردنی نہو کیشانہی کہ بہہوی جیاوازیہکانمانہوہ سہردہدہینن. نہم
کتیبہ تہنیا شیکار کردنیکی تیوری جیاوازیہ دہرونیہکانمان نیہ بہلگو ریکاریکی
پراکتیکیہ سہبارت بہوہی چوں لہ دروستکردنی پھوہندی عاشقانہدا سہرگہوتو
ببین.

سہبارت بہ تیروانینہکانی ناو نہم کتیبہ، پیاوان زورجار دہلین "منیش
بہوجورہم. نایا تو دوام کہوتبویت؟ نیستا نیر وا ہہست ناکہم کیشہم ہہبیت."
ژنان بہگشتی دہلین "دواجار ہاوسہرمکھم گویم لی دہگریٹ. پیویست ناکات
شہریکھم بو نہوہی بیہینمہ سہرقسہکی خوم. کہ تو جیاوازیہکانمان رون دہکہبتہوہ،
ہاوسہرمکھم تیڈہگات. سوپاس!"

نهمه تهنيا چهند نمونه په ځي که ځي هه زاران وتهی نيلهامبه خشن که خه لک بډيان دمربړيوم دواي نه وهی فير که پياوان له مهربخه وه هاتون و ژنان له فينوسه وه. نه نجامه گاني نهم بهرنامه نوځي په تيگه يشن له ره گهزي بهرامبه ر نه ک تهنيا دراماتيکي و دستبه جين به لکو دريز خايه نيش.

به دنيايي په وه گه شتي دروستکردني په يوهندي خوشه ويستانه رنگه هه نديک جار پر له سه ختي و ناره حه تي بيت. کيشه هر دروست ده بيت. به لام ده توانريت نهم کيشانه بېنه سهرچاوهی په ستبون و رمتکردنه وه ياخود بېنه هه ل بډ فولکردنه وهی نولفت و زيادکردني خوشه ويستي و بايه خ و متمان. زانيارپه گاني ناو نهم کتيبه بريتي نين له "چارمهری خيرا" بډ سپړنه وهی هه مو کيشه گان. له بري نه وه، ريگه په ځي نوځي دابین ده گن که تيايدا په يوهندي په گانت ده توان يارمه تي چارمه رکردني کيشه گاني زيات بدن له کاتي ده رکه وتنياندا. به م ناگايي په نوځي وه نه و نامرازانه ت ده بيت که پښوېستن بډ وهرگرتني نه و خوشه ويستپه ځي که شايسته ته و بډ به خشي نه و خوشه ويستي و پشتگريپه به هاوبه شه گه ت که شايسته په تي.

من له م کتيبه دا گشتاندي زور دمباردي پياوان و ژنان ده کم. رنگه هه نديک له ليدوانه گانت په گونجاوتر بن له هه نديکي ديکهيان .. هه رچونک بيت، نيمه هه رپه گه مان که سيکي بي وينه ين و نه زمونه گانمان بي وينه ين. هه نديک جار له کوره گانماندا که پله گان و ربه نه گان ده لين خويان له نمونه گاني پياوان و ژناندا ده بيننه وه به لام به شيوه په ځي پيچه وانه. واته پياوه که خوي له باسکردني ژناندا ده بيننپته وه و نه که ش خوي له باسکردنه که ي مندا بډ پياوان ده بيننپته وه. من به مه ده ليم هه لگه رانه وهی روڼه گان.

نه گهر تو بډت ده رکه وت که نيوه توشي هه لگه رانه وهی روڼه گان بون، ده مه وني ت دنيا تان بکه مه وه که نه وه شتيکي ناسايي په. پيشنيارت بډ ده کم کاتيک خوتان له شتيکي نهم کتيبه دا نابیننه وه، يان پشتگوځي بخه (بچوره سهر نه و بابنه تانه ي که خوتيان تي دا ده بيننپته وه) ياخود فولتر ته ماشاي ناخي خوت بکه. زورنک له پياوان برپکي خه سلته نيرينه گاني خويان رمتکردنه وه له پيناوي نه وهی بېنه که سيکي خوشه ويستر و خمخورت. به هه مان شيوه زورنک له ژنان به شيکي مينيه يي خويان وه لاناوه بډ نه وهی بتوانن له مه يدي گاردا بميننه وه که خه سلته نيرينه گاني قبوله.

نه گهر مه سه له كه بهم جوړه يه، نه وا به په پرېه و كړدن و به گه پر خستنی پېښنيارمگان ر
ستراتيج و ته كنيكه كانی ناو نه م كتيبه نه ك ته نيا سؤزيكي زؤرتر له په يوه ندييه كنه
دروست ده كه یت به لكو ده توانيت بالانس يكي باشتر له نيوان خه سه له ته نيرينس
مينه كاندا رابگريت.

له م كتيبه دا نه هاتوم راسته وخؤ روبه روی نه و پرسياړه بېمه وه كه بؤچی ژن و بياو
له په كتر جياوازن. نه مه پرسياړيكي ئالؤزه و وه لامي زؤري هه يه، كه هر له جياوازيه
بایؤلؤجی په كانه وه ده گرته وه تاكو كاري گه ربي دايك و باوكه كان و په رومرده ر
ريزه ندى له دايكېون و هه تاكو نه رپته كلتوريه كان له لايه ن كؤمه لگاوه و راگه ياندينه كان
و ميژو (نه م بابه تانه به ورده كاري په كي زؤره وه له كتيبه كه مده به ناوی پياوان، ژنان و
په يوه ندييه كان: ناشته وايي له گهل ره گه زي به رامبه ردا باسم ئي كردون.)

هر چه نده سوده كانی به كار هيئانی زانياريه كانی ناو نه م كتيبه ده سته جي دينه
دی، به لام نه م كتيبه نابيته جي گيره وهی چاره سه ركار و راويز كردن سه بارمت به
په يوه ندييه كيشه دارمگان و پاشماوه كانی خيزانه شكستخواردو وه كان. ته نانه ت خه لكه
ته ندورسته كه ش رهنكه هه نديك جار له كاته سه خته كاندا پيويستيان به چاره سه ر و به
راويز هه بېت. من بر وايه كي به هيژم هه يه به و گؤرانكاري په به هيژو له سه رخويه كي
به هو ي چاره سه ر و راويزي هاوسه رگيري و گروهی چاكبونه وه دوانزه قؤناغي په كانه وه
دينه دي.

به لام هه موحاريك گويم له خه لك بووه وتويانه كه سوديكي زياتريان له م
زانياريانه ي په يوه ندييه كان و مرگرتووه وه لك له جهند ساليك و مرگرتنی چاره سه ر.
له گهل نه مه شدا من پيم وايه نه و سالانه ي له چاره سه ر كردن و چاكبونه وه دا به سه ريان
بر دووه ژير خانيكي وای بؤ دروست كردون بتوانن زانياريه كانی ناو نه م كتيبه به
سه ركه وتوانه له ژيان و په يوه ندييه كان ياندا به كار بهيئن.

نه گهر رابردومان شكستخواردو بو بېت، سه رباري سالانيك چاره سه ر و
به شداري كردن له گروهه كانی چاكبونه وه دا هيشتا هر پيويستمان به وينه په كي نه رینی
ده بېت سه بارمت به په يوه ندييه ته ندورسته كان. كتيبه كه نه م تيروانيه دروست
ده كات. له لايه كي ديكه وه، ته نانه ت نه گهر رابردوشمان زؤر عاشقانه و بايه خپن دمرانه
بو بېت، سه رده مه كان گؤراون و هيشتا پيويست به ريگه په كي تازه ده كات بؤ په يوه ندي

پېښه ځي ن

نيوان رمگه زمكان و زور گرنگه فيري ريگه ي نوئ و تهنديروستي په پوهندي و
په پوهندي كړدن ببين.

بروام وايه ههموان دمتوانن سود له زانياريه كاني ناو هم كتيبه و مربرگن. تاكه
وهلامي نه ريني كه به شداربواني كوره كانم وهك نامه بوم دهنيرن نه وويه "خوزگه
يه كيك هه بوايه پيشتر نه مه ي پي بوتمايه."

هرگيز درنگ نيه بؤ زياد كړدني سؤز و خوښه ويستي له زيانتدا. تهنيا پيويستت
به وويه فيري ريگه ي تازه ببيت. نه گهر له چاره سر داييت يان نا، نه گهر دته ووت
په پوهنديه كي ناسودم تر ت هه بپت له گهل ره گزي به رامبه ردا، نه وا هم كتيبه بؤ تويه.
شادمانم به به شداري كړدنت له كتيبي (پياوان له ميريخه وه هاتون و ژنان له
فينوسه وه). هيوادارم هه ميشه له زيري و خوښه ويستي دا گه شه بكه يت. هيوادارم ريژه ي
جيا بونه وه كه م ببپته وه و ژماره ي هاوسه رگيرييه دلخوشه كان زياد بكات. مناله كانمان
شايطه ي زيانكي باشترن.

چون گره ي

۱۵ ي تشريني دووهمي ۱۹۹۱

ميل قالي، كاليفورنيا

وا دابنئ پیاوان له مەریخه وه هاتوون و ژنان له قینۆسه وه. رۆژنکیان مەریخی یه کان که به تهلیسکۆب تهماشایان ده کرد له پەر قینۆسیه کانیاں بینى. ته نیا ئه وه بینینه ههستیكى وای پئ به خشین که پیشتر هه رگیز شتی وایان به خویانه وه نه بینیبوو. یه کسه ر ناشکیان بون و به په له که شتی ناسمانی یان داهیناو چون بۆ قینۆس.

قینۆسی یه کان به دلئیکى خوشه وه به خیر هاتنی مەریخی یه کانیاں کرد چونکه دلئان خه به ری دابو رۆژنکی وایان دیته پئ. به ته وای دلئان بۆ ئه وه خوشه ویستی یه کرده وه که پیشتر هه رگیز هه ستیان پئ نه کردبوو.

خوشه ویستی نیوان مەریخی یه کان و قینۆسی یه کان شتیکی سیحراوی بو. چێزیان له پێکه وه بون و پێکه وه هه لسوکه وت کردن و دابه شکردنی پێکه وه یی شته کان و ده رگرت. هه رچه نده له دوو جیهانی جیاوازه وه هاتبون، چێزیان له جیاوازی یه کانیاں و ده رده گرت. چه ند مانگیك سه رقالئ نه وه بون له یه کدی تی بگهن و له پئویستی یه جیاوازه کان و چه ز و شیوازی هه لسوکه وتی یه کدی تی بگهن و ریزی ئی بگرن. به م شیوه یه چه ند سالتیکیان پێکه وه به خوشه ویستی و هاونا هه نگی به سه ربرد.

پاشان بریاریندا بفرن به ره زه وی. له سه ره تادا هه مو شتیك خوش و جوان بو. به لام که ش و هه وای زه وی کاری تی کردن و به یانی یه کیان که له خه وه هه ستان هه مو یان توشی جۆره بیر چوونه وه یه کی سه یر بوبون!

هه ردولا بیریان چوه وه که هه ری به که یان له هه ساره یه کی جیاوازه وه هاتون و ده گرت جیاوازی. هه رچی یه ک له به ره ی جیاوازی یه کانیاں فیر بوبون ئه وه به یانی یه له یاده وه بریاندا سه ردا یه وه و نیت له وه رۆژه وه پیاو و ژن له ناکۆکیدان.

بیرگردنه‌وی جیاوازییه‌کانمان

نه‌گەر ژن و بیاو نه‌زانن که ده‌گریت جیاوازیبن نه‌وا له‌گه‌ل به‌کدی توشی ناکۆکی ده‌بن. زۆرجار توپه‌یی و بیزاری نێمه‌ له‌ ره‌گه‌زی به‌رامبه‌ر له‌به‌رنه‌وه‌یه‌ که نه‌م راسته‌یه‌ گرنگه‌مان بیرچۆته‌وه‌، نێمه‌ چاوه‌ڕێی نه‌وه‌ له‌ ره‌گه‌زی به‌رامبه‌ر ده‌که‌ین که وکو خۆمان بن. چه‌ز ده‌که‌ین "نه‌وه‌یان بویت که نێمه‌ ده‌مانه‌وێت" و "ئه‌وه‌ هه‌سته‌یان هه‌بێت که نێمه‌ هه‌مانه‌".

نێمه‌ به‌ هه‌له‌ وا داده‌نێین نه‌گەر هاوبه‌شه‌که‌مان خۆشی بوین که‌واته‌ ده‌بێت رێک به‌و شیوه‌یه‌ کاردانه‌وه‌ و هه‌لسوکه‌وت بنوینیت، که هه‌مان نه‌و کاردانه‌وه‌ و هه‌لسوکه‌وته‌یه‌ که خۆمان بۆ خۆشه‌ویستیکی خۆمانی ده‌نوین. نه‌م بیرگردنه‌وه‌یه‌ جار له‌ دوا‌ی جار توشی نا‌ئومێدیه‌مان ده‌کات و رێگره‌ له‌وه‌ی کاتیکی دیاری‌کراو دابنێین بۆ گه‌یانندی جیاوازییه‌کانمان.

نێمه‌ به‌ هه‌له‌ وا داده‌نێین نه‌گەر هاوبه‌شه‌که‌مان خۆشی بوین که‌واته‌ ده‌بێت رێک وه‌کو نێمه‌ کاردانه‌وه‌ و هه‌لسوکه‌وت بنوینیت.

بیاو به‌ هه‌له‌ وا دمه‌زانی‌ت که پێویسته‌ ژن وه‌ک خۆی بیربکاته‌وه‌ و هه‌سه‌بکات و کاردانه‌وه‌ بنوینیت، ژنیش به‌ هه‌له‌ وا بیرده‌مکاته‌وه‌ که پێویسته‌ بیاو وه‌ک نه‌و هه‌ست بکات و هه‌سه‌بکات و کاردانه‌وه‌ بنوینیت. نێمه‌ بیرمان چۆته‌وه‌ که ژن و بیاو ده‌گریت جیاوازیبن. له‌ نه‌جامدا، ژیا‌نمان پڕه‌ له‌ ناکۆکی و به‌ریه‌که‌هوتنی نابێ‌ویست.

نه‌گەر به‌ روونی له‌م جیاوازییانه‌ بپروانین و رێزبان لێ بگرین نه‌وا سه‌رلێ شیوانمان له‌ مه‌سه‌له‌ی مامه‌له‌کردن له‌گه‌ل ره‌گه‌زی به‌رامبه‌ردا به‌ رانه‌یه‌کی دراماتیکی نزم ده‌بێته‌وه‌. نه‌گەر له‌یادت بێت که بیاوان له‌ مه‌ریخه‌وه‌ هاتون و ژنان له‌ قینه‌سه‌وه‌، نه‌و کاته‌ دمه‌وانیت هه‌مو شتێک روون بکه‌یته‌وه‌.

تێپروانیی‌کی گشتی بۆ جیاوازییه‌کانمان

به‌ درێزایی نه‌م کتێبه‌ به‌ ورده‌کاری زۆره‌وه‌ باسی جیاوازییه‌کانمان ده‌که‌م. هه‌ر به‌شیکی نه‌م کتێبه‌ تێگه‌یشتنی نوێ و گرنگ ده‌خاته‌ به‌رده‌ست. نه‌مه‌ش دوو جیاوازی

سەرەكىيە كە باسيان دەكەين:

لە بەشى دووى ئەم كىتەبەدا باسى ئەو دەكەين كە چۆن بەھاگانى ژن و پياو بەشئومەيەكى بۆماوۋىي جياواژن و ھەول دەدەين لەو دوو ھەلە گەورمە تىبگەين كە لە پەيۋەندىماندا لەگەل رەگەزى بەرامبەر تىي دەكەوين: پياوان بە ھەلە چارمەر و ھەستى ناپاست دەخەنەر، ژنانىش ئامۇژگارى و رېنمايى نەويستراو پىشكەش دەكەن. ئەگەر لە پىشېنە مەريخى/ فېنۇسىيەكەمان تىبگەين، دەزانين بۇچى ژن و پياو لە روى نەزانىيەو دەكەونە ئەم ھەلانەو. بە بىرگەوتنەوۋى ئەم جياواژيانە دەتوانين ھەلەكانمان راست بگەينەو و دەستبەجى ۋەلامى سودبەخستى يەككى بدەينەو.

لە بەشى سىدا باسى رىگە جياواژەگانى ژن و پياو دەكەين بۇ روبەرۋوبونەوۋى دلەرۋاۋكى. لەكاتىكدا كە مەريخىيەكان ئەو پەسەند دەكەن كە بچنە لاو و بە بىدەنگى بىر لەو شتە بگەنەو كە نازاريان دەدات، فېنۇسىيەكان ھەست بە پىۋىستىيەكى غەيرىزى دەكەن بۇ قسەكردن لەسەر كىشەگەيان. ستراتىجى نوئى فېردەبىت بۇ ئەوۋى لەم كاتە زەحمەتەدا ئامانجى خۆت بەدەست بەينىت.

لە بەشى چواردا باسى چۆنىتى ھاندانى رەگەزى بەرامبەر دەكەين. پياو ئەوۋى لا گرنگە كە بەرامبەرەكە بە كەسىكى پىۋىستى بزانىت بەلام ژنان ئەوۋىيان لا گرنگە ھەست بگەن رىزيان لىدەگىرەت. باسى ئەو ھەنگاۋە دەكەين كە بۇ گەشەپىدانى پەيۋەندىپەكان پىۋىستن و باس لەو دەكەين كە چۆن بەسەر كىشە ھەرە گەورەكانماندا زال بىين: پياوان پىۋىستە بەسەر بەرھەلستىكردى پىدانى خۆشەويستىدا زال بىين و ژنان پىۋىستە زال بىين بەسەر بەرھەلستىكردى ۋەرگرتنى ئەو خۆشەويستىيەدا.

لە بەشى پىنچدا باسى ئەو دەكەين كە چۆن ژن و پياو بە ھەلە لەپەككى تىدەكەن لەبەرئەوۋى بە زمانى جيا قسەدەكەن. قاموسىكى دەستەواژە مەريخى/ فېنۇسى ئامادەكراۋە بۇ ۋەرگىرپانى ئەو دەستەواژانەي كە زۇرجار رەگەزى بەرامبەر بە ھەلە لىپان تىدەگات، فېرى ئەوۋەش دەبىت كە چۆن ژن و پياو لەبەر ھۆكارى تەواو جياواژ دەست دەكەن بە قسەكردن يان لە قسەكردن دەوۋەستن. ژنان فېرى ئەوۋە دەين كە ئەگەر پياوان لە قسەكردن ۋەستان چى بگەن، پياوانىش فېردەين چۆن باشتر گوى بگرن، بى ئەوۋى بىزاربىين.

لە بەشى شەشەمدا بۆت دەردەكەۋىت كە چۆن پياو و ژن بە شىۋەي جياواژ

پىيوستىيان بە ھۈگرى ھەيە. پىياو نىزىك دەپتە ۋە بەلام پىيوستىيەكى ھەتمى ھەيە
كە خۇي بىكىشپتە ۋە. ژنان فىرى ئەۋە دەپن چۆن پالپىشتى ئەم خۇكىشانە ۋەيە بىكەن بىر
نەۋەى پىياۋكە ۋەكو (لاستىك) بىگەرپتە ۋە بۆلەي. ژنان فىرى ئەۋەش دەپن چ كاتىك
باشرىن كاتە بۇ وتوويزى خۇمانە لەگەل پىياۋاندا.

نېمە لە بەشى ھەۋىدا باسى چۆنىتى ئەۋ ھەلگشان و داكشانە شىۋە رىتمىيەى
خۇشەۋىستى دەكەين لەلەي ژن كە بەشىۋەيەكى شەپۇلى رودەدات. پىياۋان فىرى ئەۋە
دەپن كە چۆن بە چاكى لەم گۆرانە لەپىر و لەناكاۋانەى ھەستەكان تىبگەن. پىياۋان
فىرى ئەۋەش دەپن كەى زۇرتىن پىيوستىيان پىيانە و چۆن لەۋ كاتەدا لىھاتۋانە بېنە
پالپىشت بەپى ئەۋەى پىيوست بىكات قورىانى بىدەن.

لە بەشى ھەشتەدا فىرى ئەۋە دەپىت چۆن پىياۋان و ژنان ئەۋ خۇشەۋىستىيە
دەپەخىن كە خۇيان پىيوستىيانە نەك ئەۋەى كە رەگەزى بەرامبەر دەپەۋىت. پىياۋان بە
گشتى پىيوستىيان بەۋ جۆرە خۇشەۋىستىيەيە كە مەمانە و قىبۇل و نىرخاندىنى
تىدەپىت. ژنان بە گشتى ئەۋ خۇشەۋىستىيەيان پىيوستە كە بايەخپىدان و تىگەپىشتن و
رىز لەخۇگرتنى تىدەپىت. ئەۋ ھەشت رىگە بەربلاۋەش دەخوئىنپتەۋە كە رەنگە
بىنەۋەى بىزانىت ھاۋبەشەكەتى پى سارد بىكەپتەۋە.

لە بەشى نۇدا فىرى ئەۋە دەپىن چۆن خۇمان لە مشتومپى ناخۇش بىپارىزىن.
پىياۋان فىرى ئەۋە دەپن كە نەگەر بەجۆرىك مامەلە بىكەن گۋايە ھەمىشە لەسەرھەقن
رەنگە ھەستەكانى ژن پىشپىل بىكەن. ژنان فىرى ئەۋە دەپن چۆن بەپى ئەۋەى بە خۇيان
بىزانن ئەۋ بەيامە دەپىرن كە نەك ھەر شتەكەيان پى باش نىيە بەلگو بە ئاشكراش
نارەزايەتى دەردەپىرن و بەمەش ۋا لە پىياۋ دەكەن بەرگرىي لە خۇي بىكات. ھەر لەم
بەشەدا چەند رىنمايىپەك بۇ دامەززاندىنى پەيۋەندىيەكى چاك و تۈپكارىي
مشتومپىكىش دەخىرنە روو.

بەشى دە ئەۋە نىشان دەدات كە پىياۋان و ژنان لە تۇماركردنى خالدا چەند جىياۋازن.
پىياۋان فىرى ئەۋە دەپن كە ژنان ھەمو دىارىيەك بە يەك چاۋ سەپىر دەكەن با لە
قەبارەدا جىياۋازىش بىن. لە بەرامبەردا پىياۋان ئەۋمىيان بىردەخىرنەۋە كە لەبىرى ئەۋەى
دەپىيەكى گەۋرە پىشكەش بىكەن دەتۋانن دەستەۋازەى خۇشەۋىستى بچوك دەردەپىرن كە

بە ئەندازەى دېارىيەكە گىرگە؛ ۱۰۱ رېگە بۇ تۆمارگردنى خال لەلای زن خراوتە رو. لەگەل ئەمەشدا، ژنان فېرى ئاراستەگردنەووى وزەگانىيان دەبن بەرەو تۆمارگردنى خالى گەورە، ئەووش بە پېشكەشگردنى ئەو شتانەى پياۋان دەيانەوېت.

لە بەشى يانزەدا فېرى چەند رېگەيەك دەبىت كە بتوانىت لە كاتە سەختەكاندا پەيوەندى تېدا بەرقەرار بکەيت. لەگەل باسگردنى بايەخى خستەروى ھەستەكاندا، ئەو رېگە جياۋازانەش باس دەكەين كە زن و پياۋ ھەستەكانى پىدەشارنەو. تەكنىكى نامەى خۆشەويستى پېشنىار دەگرېت بۇ دەربېرىنى ھەستە ئەرىنىيەكان بۇ ھاوبەشەكەت، كە رېگەيەكە بۇ دۆزىنەووى خۆشەويستى و لېبور دەيى زياتر.

بەشى دوانزە فېرى ئەومت دەكات چۆن فېنۇسىيەكان زۆر بەلايانەو ناخۆشترە داۋاي يارمەتى بکەن و بۆچى مەرىخىيەكان كەمتر حەز بە داۋاگردن دەكەن. فېردەبىت چۆن دەستەواژەى "دەگرى" و "دەتوانىت" پياۋان سارد دەكەنەو و چ دەستەواژەيەك لەبرى ئەمانە بەكاربەئىرىت. فېرى نەئىنىيەكانى ھاندانى پياۋان دەبىت بۇ ئەووى زياترت پېشكەش بکەن، ئەمەش بە چەند رېگەيەكى بەھىزى وەك كورتبىزى و راستەوخوئى و بەكارھىنانى وشەى گونجاۋ دەبىت.

لە بەشى سىانزەدا فېرى چوار وەرزەكەى خۆشەويستى دەبىت. تېگەپشتى واقىعيانە لەووى خۆشەويستى گۆرانی بەسەردا دىت، يارمەتت دەدات بەسەر لەمپەرە حەتمىيەكاندا زال ببىت كە دېنە رىى ھەمو پەيوەندىيەك. فېرى ئەو دەبىت كە چۆن رابردوى خۆت يان ھى ھاوبەشەكەت كاردەكاتە سەر ئىستاي پەيوەندىيەكەتان و چەند تېگەپشتىكى گىرنگى دېكەش بۇ بەزىندوو راگرتنى سىجرى خۆشەويستى فېردەبىت.

لە ھەر بەشىكى (پياۋانى مەرىخى و ژاننى فېنۇسى)دا نەئىنى نوئ فېردەبىت بۇ دروستگردنى پەيوەندى خۆشەويستى و بەردەوام. ھەريەك لەو زانىارىيە نوئيانە تواناكانت بۇ گەپشتن بە پەيوەندى دلخۆشكەر زىاد دەكەن.

مەبەستە باشەكان بەس ئىن

عاشقېون ھەمىشە سىجراۋىيە. ھەستى ھەتاھەتايىت دەداتى، وەك ئەووى خۆشەويستى نەمربىت. ئىمە ساۋىلكانە وا ھەست دەكەين لەو كىشانە پارىزراۋىن كە دايك و باۋكمان توشى بون، لەووش كە خۆشەويستى دەمرىت. بۇ خۇمان وا داناۋە لە

چارەمان نوسرابىت تاهەتايە بە دلخوشى بژين.

بەلام لەگەل پاشمكشەى سىجرەكەدا ژيانى رۇزانە جىنى دەگريتهوۋە و پياۋان چاۋمېرى ئەوۋە دەكەن ژنان وەك ئەوان يىربگەنەوۋە و كاردانەوۋەيان ھەبىت و ژنانىش و لە پياۋان چاۋمېروان دەكەن كە ھەستکردن و مامەلەيان وەكو ھى ژنان بىت. ئەبەر نەبۇنى ناگاپىيەكى روون سەبارەت بە جياۋازىيەكانمان، كاتىك تەر خان ناگەپن بۇ تىگەپشتن و رېزگرتنى پەكلى. دەبىنە كەسانىكى بەنەرك و بىن مەيل و ھوكمەدەر و كەم چىكلىدەنە.

تەنانەت لەگەل باشتىن و خۇشەويستىن ھىواگانىشدا خۇشەويستى بەرەو مەردن دەجىت. بە ھەر شىۋەيەك بىت كىشە دروست دەبىت. بىن مەيلى كەلەكە دەبىت. پەيوەندىيەكان دەپچرىن. بىن مەنەيى زىاد دەكات. توشى رەتكرەنەوۋە و سەركوتكرەن دەبىت. سىجرى خۇشەويستى ون دەبىت.

لە خۇمان دەپرسىن:

نەمە چۇن رودەدات؟

بۇجى رودەدات؟

بۇجى لە نىمە رودەدات؟

بۇ ۋەلامدانەۋدى نەم پەرسىيارانە نەقلە مەزەكانمان جەند مۇدىلىكى زەرك و ئالۋزى ھەلسەھى و سايكۇلۇجىيان دروستكرەوۋە. بەلام شىۋازە كۈنەكان دىسان دېنەوۋە. خۇشەويستى دەمىرەت. دەتوانم بلىم ھەمو كەسنىك توشى نەمە دەبىت.

رۇزانە ملىۋنەھا كەس بە شوپن ھاۋبەشنىكدا دەگەپن بۇ نەۋدى نەو ھەستە تاپەتەمى خۇشەويستى نەزمون بگەن. سالانە، ملىۋنەھا كەس خۇشەويستى پىكەوۋە دەيانەستىتەوۋە و پاشان جىابونەۋەمىكى بە نازارىيان دېتەرى. چۈنكە نەو ھەستى خۇشەويستىيەيان لەدەست داۋە. لەو كەسانەى كە پەيوەندىيە دلدارىيەكەيان نەۋەندە دەخاپەنىت بگاتە ھاۋسەرگىرى تەنيا ۵۰% يان ھاۋسەرگىرى دەكەن. لەوانەش كە پىكەوۋە دەمىننەوۋە رەنگە ۵۰% يان سەركەوتو نەبىن. ھۆكارى پىكەوۋە مانەۋەيان نەمەك و ناچارىيە پاخود لە ترسى دوبارە دەست پىكرەنەۋەيە.

لە راستىدا كەسانىكى زۇر كەم دەتوانن خۇشەويستىيەكەيان گەشە پىچەن. بەلام

شتیکی مەحالی نییه. ئەگەر ژن و پیاو بتوانن ریز لە جیاوازییەکانیان بگرن و قبۆلی بکەن، خوشەویستی هەلی گەشەکردنی دەبێت.

ئەگەر ژن و پیاو بتوانن ریز لە جیاوازییەکانیان بگرن و قبۆلی بکەن، خوشەویستی هەلی گەشەکردنی دەبێت.

تێگەشتن لە جیاوازییە شاراوەکانی رەگەزی بەرامبەر و امان ئێدەکا سەرکەوتوانەتر بتوانن خوشەویستی راستەقینە وەربگیرن و بیبەخشین. بە دانپێنان و قبۆلکردنی جیاوازییەکان، چارەسەری داھێنەرانی وەھا دێنە ئاراوە کە بەھۆیانەو دەتوانن بگەین بە نامانجەکانمان. لەمەش گرنگتر، دەتوانن قیری ئەو بێن کە کەسانی جۆی بایەخمەن بە باشترین شیوە خوشبۆیت و پالپشتیان بکەین.

خوشەویستی شتیکی سیحراوی، دەشتوانی بەردەوام بێت، ئەگەر جیاوازییەکانمان بیرنەچێتەو.

نەو گلهپپەى زۇرتىرىن جار ژنان لە پياوانى دەكەن ئەووپە دەلىن پياوان گوى
ناگرن. يان ئەووتا كاتىك ژنەكە قسەدەكەت پياوۋەكە بە تەواۋى پىشت گوى دەخاتە
ياخود گوى لە چەند بەشىكى كەمى دەگرىت و ھۆكارى بىزاربونەكەى ھەلدەسمەنگىنىن
و ئىنجا رۆلى چاكساز دەبىنىت و پىشنىارىك بۇ ژنەكە دەخاتەروو كە گوایە چارەسەرى
كىشەكەى دەكەت. پياوۋەكە كاتىك دەبىنىت ژنەكە سوپاسگوزارى ئەم ھەلوپستەى ناپىت،
سەرى دىنای لىدیتەوۋە يەك. گرنگ نىيە چەندجار ژنەكە گلهپى ئەوۋە بكات كە پياوۋەكە
گوى لىناگرىت، ئەم گوى نادانى و ھەمان رەفتار دوبارە دەكاتەوۋە. ژنەكە پىوپیستى بە
بايە خېندانە، بەلام پياوۋەكە لەو باوۋەدایە كە نەخىر پىوپیستى بە چارەسەرە.

بەربلاوترىن گلهپى پياۋىش لە ژن ئەووپە كە ژن بە بەردەوامى ھەول دەدات
بىگۆرپىت. كاتىك ژنىك پياۋىكى خوش بویت وا ھەست دەكەت بەرپرسىارە لەوۋى لە
گەشەكردن و لە پەرەپىندانى چۆنىتى ئەنجامدانى شتەكاندا يارمەتى بدات. ژنەكە
كومىتەپەكى پەرەپىندانى مالەوۋە دروست دەكەت و تەواۋ خوۋ دەداتە پياوۋەكە. گرنگ
نىيە پياوۋەكە چەند بەرگرى بكات لە ۋەرگرىنى يارمەتى ژنەكە، ژنە ھەر پىدادەگرىت
و بۇ ھەلىك دەگەرپىت يارمەتى بدات ياخود پىى بلىت پىوپیستە ئەوۋە بکەيت. ژنەكە وا
دەزانىت پەرۋەردەى دەكەت، بەلام پياوۋەكە وا دەزانىت ژنەكە دەپەۋىت كونترۆلى بكات.
لەبرى ئەوۋە، پياوۋەكە دەپەۋىت ژنەكە لى رازى بىت.

دواچار ئەم دوو كىشەپە بەوۋە چارەسەر دەگرىن كە سەرھتا بزانىن بۇچى پياوان
رىگەچارە دەخەنەرۋو ھەرۋەھا بۇچى ژنانىش ھەز بە پەرەپىندانى شتەكان دەكەن.

گرېمان كات دەگىرپىنە دواۋە و تەماشاي ژيانى سەر مەريخ و فينۇس دەكەين "پىنىش
نەۋەى نەۋ دوو ھەسارمىيە يەكترىان دۆزىبىتتەۋە و دانىشتوانەكەى ھاتىنە سەر زەۋى"
بەمە دەتوانىن كەمىك لە ژن و پياۋ تىبگەين.

ژيانى سەر مەريخ

مەريخىيەكان ھىز و شارمزاىى و كارايى و بەدەستەيتىنانيان بەلاۋە گرنگە. ھەمىشە
كار بۇ سەلماندىنى خۇيان و گەشەپىندىنى ھىز و شارمزاىىيەكانيان دەكەن. نەۋكاتە
ھەست بە بونىي خۇيان دەكەن كە بتوان نامانجەكانيان بەدەست بەيتىن. بەشىۋمىيەكى
سەرەكى لە رىگەى سەرگەۋتن و بەدەستەيتىنانەۋە ھەست بە كامەرانى دەكەن.

پياۋان نەۋكاتە ھەست بە بونىي خۇيان دەكەن كە بتوان
نامانجەكانيان بەدەست بەيتىن.

ھەمو شتەكانى سەر مەريخ برىتىن لە رەنگدانەۋەى نەم بەھايانە. تەنانەت
جلوبەرگەكانىشىيان ۋا دروستكراۋن كە رەنگدانەۋەى توانا و شارمزاىيەكانيان بىت.
ئەفسەرانى پۇلىس، سەربازەكان، پياۋانى خاۋەنكار، زاناكان، شۇقىرانى تەكسى،
تەكنىككاران و چىشتىلنەرەكان ھەمويان جلوبەرگى يەكپۇشى لەبەردەكەن يان لانى كەم
كلاۋىك لەسەر دەكەن بۇنەۋەى شارمزاىى و ھىزىيان دەرېخەن.

مەريخىيەكان گۇفارى ۋەك (سايكۇلۇجىيائى ئەمپۇ)، (خود) يان (خەلك)
ناخوئىننەۋە. زياتر بايەخ بە چالاكىيەكانى دەرەۋەى مال دەدەن، بۇ نەۋنە راۋ، راۋە
ماسى و پىشپىرگى ئوتومبىل. زۇرتىر بايەخ بە ھەۋالەكان و كەش و ھەۋاۋ وەرزش
دەدەن و كەمىر بايەخيان بۇ رۇمانە رۇمانسى و كىتەبەكانى خۇ يارمەتېدانە.

مەريخىيەكان زۇرتىر بايەخ بە "شتومەك" دەدەن نەك بە خەلك و ھەستەكان.
تەنانەت نىستاش لەسەر زەۋى، كاتىك ژنان ھەنتازياكانيان لە بارەى خۇشەۋىستىيەۋە
دەردەبىر، پياۋان ھەنتازيايان لە بارەى ئوتومبىلى بەھىز و كۇمبىوتەرى خىراتىر و
نامىرى ئەلكترونى و كەل و پەل و تەكنەلۇجىيائى نۆى و بەھىزە. پياۋان ھەزىيان لەۋ
"شتومەك" مەيە كە دەتوانىت ھىزى خۇيانى پىدەربىر بەۋەى بە ھۇيانەۋە نەۋ

ئەنجامانەى دىيانەۋىت بىيانەيننە دى.

بەدىيەننى ئامانچەكان بەلاى مەرىخىيەكانەۋە زۇر گرنگە چونكە ئەمە رىگەپەى
شارەزايى خۇيانى پىسەلىنن و بەمەش ھەستىكى خۇش ۋەردەگرن. كەسى مەرىخى بۇ
بەدەستەيننى ئەم ھەستە خۇشەش سەبارەت بە خۇى، پىۋىستى بەۋەپە خۇى ئەنجامە
خۋازراۋەكەى بەدەست بەينىت. كەسىكى دىكە ناتۋانىت بۇى بەدەستەيننىت.
مەرىخىيەكان شانازى بەۋەۋە دەكەن كە خۇيان شتەكان بەدەست بەينن. سەربەخۇى
سىمبولى كارايى و ھىز و شارەزايىيە.

تىگەشتن لەم خەسلەتەى مەرىخىيەكان دەتۋانىت يارمەتى ژنان بىدات لەۋە
تىگەن بۇچى پىاۋان خەزناكەن نامۇزگارى بىكرىن و پىيان بوترىت چى بىكەن. ئەگەر
پىاۋان نامۇزگارىيەكى نەخۋازراۋيان پىدەيت، ۋادەزانن بە بۇچونى تۇ خۇيان ناتۋان
ھىچ بىكەن ياخۇد ناتۋان ئەۋەى دىيانەۋىت ئەنجامى بىدەن. پىاۋان زۇر ھەستىارن بەم
بابەتە، چونكە مەسلەى شارەزايى شتىكى زۇر گرنگە بەلايانەۋە.

نەگەر پىاۋان نامۇزگارىيەكى نەخۋازراۋيان پىدەيت، ۋادەزانن بە بۇچونى تۇ
خۇيان ناتۋان ھىچ بىكەن ياخۇد ناتۋان ئەۋەى دىيانەۋىت ئەنجامى بىدەن.

لەبەرئەۋەى مەرىخىيەكان خۇيان روبەپۇى كىشەكانى خۇيان دەبنەۋە، بۇپە زۇر بە
دەگمەن باسى كىشەكانىيان دەكەن، ئەۋىش تەنبا لە كاتىكدا كە پىۋىستىيان بە نامۇزگارى
كەسىكى پىسپۇر ھەبىت. ۋا بىردەكاتەۋە كە: "كە خۇم بىتۋانم ئەنجامى بىدەم بۇچى
كەسىكى دىكە بەيننە ناۋەۋە؟" كىشەكان بۇ خۇى دەھىلئەتەۋە تا ئەۋ كاتەى پىۋىستى
بە يارمەتى كەسىكى دىكە دەبىت بۇ دۇزىنەۋەى چارەسەر. كاتىك كە خۇى بىتۋانىت
شتىك ئەنجام بىدات، داۋاكردنى يارمەتى بەلايەۋە نىشانەى لاۋازىيە.

لەگەل ئەمەشدا، ئەگەر بەراستى پىۋىستى بە يارمەتى ھەبىت، داۋاكردنى يارمەتى
بەلايەۋە نىشانەى زىرىيە. لەم ھالەتەدا، كەسىك دەدۇزىتەۋە كە خۇى رىزى لىدەگرىت
و پاشان كىشەكەى بۇ باس دەكات. لە مەرىخ، باسكردنى كىشە ۋاتە بانگىشتىكردن بۇ
نامۇزگارىيى. مەرىخىيەكەى دىكە ھەست بە شەرەفمەندى دەكات كە ئەم ھەلەى
پىبەخىراۋە. ئەۋ كاتە بەشىۋەيەكى ئۆتۈماتىكى كىلۋى كاك چاكساز دەكاتە سەرى و

تۆزۈك گوىى ئىدەگرىت و پاشان چەند گەوھەرىكى گرانبەھى نامۇزگارى
پىدەبەخشىت. نەم خووەى مەرىخىيەكان يەككە لەو ھۆكارانەى كە بۇجى كاتىك زنان
باسى كىشەكانيان دەكەن پىاوان بەشپوھىيەكى غەرىزى چارەسەر دەخەنەرۇ. كە ژن بە
دېلپاكىيەوھە بىزارىيەكانى دەرەبىت پان بە دەنگى بەرز كىشەكانى ئەو رۇژەى باس
دەكات، پىاوەكە بە ھەلە وا دەزانىت ژنەكە بۇ نامۇزگارى كەسىكى پىسپۇر دەگەرپىت.
بۇيە رۇلى كاك چاكساز دەبىنىت و دەست دەكات بە نامۇزگارىكرىن؛ ئەمە رىگەى
پىاوانە بۇ نىشاندىنى خۇشەوىستى و ھەولدان بۇ يارمەتىدان.

پىاوەكە دەپەوېت بە چارەسەركرىنى ئەو كىشەيە، ژنەكە ئاسودەتر بكات. دەپەوېت
سود بە ژنەكە بگەيەنىت. كاتىك شارەزايەكانى پىاوەكە بتوانن كىشەى ژنەكە
چارەسەر بكەن، پىاوەكە ھەست دەكات نرخیكى ھەيە و بەمەش شاپانى خۇشەوىستى
ژنەكەيە.

كە پىاوەكە چارەسەرەكانى ئاشكرا دەكات و دەبىنىت ژنەكە ھەر بىزارە، ئىتر زۇر
بەلایەوھە گران دەبىت گوى بگرىت چونكە چارەسەرەكانى پىشت گوى دەخرىن و ھەست
دەكات كەسىكى بىسودە.

پىاوەكە نازانىت تەنیا ئەگەر دىسۆزانە گوى بگرىت و بايەخ بە قسەكانى بدات
يارمەتییەكى گەورەى ژنەكەى دەدات. پىاوەكە نازانىت لەسەر ھەسارەى قىنۇس
باسكرىن لە كىشە بانگەپىشت كرىن نىيە بۇ نامۇزگارى و داواكرىنى چارەسەر.

ژيان لەسەر قىنۇس

قىنۇسىيەكان بەھى جىاوازيان ھەيە. لای ئەمان خۇشەوىستى و پەيوەندى و
جوانى و مەسەلە كۆمەلایەتییەكان بەنرخن. كاتىكى زۇر بۇ پالپىشتىكرىن و
يارمەتىدان و خزمەتكردنى يەكتر بەسەردەبەن. ھەستيان سەبارەت بە خۇيان
بەستراوۋەتەوھە بە ھەستەكانيان و چۆنىتى پەيوەندىيەكانيان. بەخشش و
پەيوەندىكرىنەوھە ھەستى سەرگەوتىيان پىدەبەخشىت.

ھەستى ژن سەبارەت بە خۇي بەستراوۋەتەوھە
بە ھەستەكانى و چۆنىتى پەيوەندىيەكانى.

ھەممۇ شتەكان لەسەر ھەسارەى فینۆس رەنگدانەوہى ئەم بەھایانەن. لەبرى دروستکردنى رینگەى خیرا و بنیادنانى بالەخانەى بەرز، فینۆسىیەكان زیاتر بايەخ بەو دەدەن بە ھاوناھەنگى بژین و کۆمەلگارى بکەن و ھەزىان لە ھارىکارىيە پەيوەندىيەكان زۆر لەکار و تەکنەلۇجيا گرنگتر. لە زۆر رووہوہ جیھانەکەيان دزى مەريخە.

ئەمانە وەك مەريخییەكان بۇ دەرخستنى شارمزاىيەكانيان جلى بەکپۆشى لەبەرناکەن. بە پىچەوانەوہ، چىژ لەوہ وەردەگرن ھەر رۆژە جلیكى جىاواز بکەنە بەریان، بەپىزى ھەستەكانيان جل و بەرگ دەپۆشن. دەربرینەكانيان، بەتایبەت دەربرینی ھەستەكانيان، زۆر بەلاوہ گرنگە. تەنانەت رەنگە لەرۆژنىکدا بەھۆى گۆرانی مەزاجیانەوہ چەند جارێك جل بگۆرن.

پەيوەندىيەكانيان زۆر بەلاوہ گرنگە. دەربرینی ھەستە تايبەتەكانيان زۆر پى گرنگترە لە بەدەستەينانى ئامانجەكان و سەرکەوتنەكان. قسەکردن و پەيوەندىکردن لەگەڵ يەکدىدا سەرچاوەیەكى گەورەى لەخۆرازیبونيانە.

تىگەبىشتن لەمە بۇ پىاوان قورسە. پىاوانەگەر بىەوئیت تۆزىك لەو چىزە تىنگات کە ژن لە بەخشنەدیی و پەيوەندىکردن وەرى دەگریت، وا باشە بىر لەو چىزە بکاتەوہ کە خۆى لە سەرکەوتنى پىشېرکىیەك، یاخود بەدەستەينانى ئامانجىك یاخود چارەسەرکردنى کىشەيەکدا وەرى دەگریت.

ژنان لەبرى ئەوہى بايەخ بە ئامانجەكان دەدەن، بايەخ بە پەيوەندىيەكان دەدەن؛ بايەخ بە دەربرینی باشىيەكانيان دەدەن. ھەرودھا دەربرینی خۆشەويستى و بايەخ پىندانەكانيان لەلا گرنگە. دوو کەسى مەريخی کە دەچن بۇ نانخواردن باسى پرۆژمىەك يان ئامانجىكى کارەکەيان دەکەن؛ ئەمان کىشەيەکیان ھەيە و دميانەوئیت چارەسەرى بکەن. مەريخییەكان چونیان بۇ چىشتخانە وەك رینگەيەكى کارا بۇ بەدەستەينانى خۆراک تەماشادەکەن چونکە کرپن و چىشتلینان و شتنى قاپ و قاچاخەكانيان ناکەوئیتە نەستۆ. بەلای فینۆسىیەکانەوہ، چونیان بۇ نانخواردن ھەلیکە بۇ پەروەردەکردنى پەيوەندىيەکەيان، چونکە ھەردولایان ھەم پالېشتى بە ھاوړىکەيان دەبەخشن و ھەم پالېشتیشى لى وەردەگرن. ناخاوتنى ژنان لە چىشتخانەدا دەگریت زۆر

گراوھ و خۇمانە بىت، رىك وەكو ناخاوتنى نىوان نەخۇش و پزىشك.

لەسەر فېنۇس، ھەموان وانەى سايكۇلۇجى دەخوئىنن و لانى كەم بېروانامەى ماستەريان لە بواری راویژگاریدا بەدەستەیناوە. فېنۇسىيەكان زۆر بايەخ بە گەشەى كەسبىتى و لایەنى رۇحى و ھەمو ئەو شتانه دەدەن كە خزمەت بە ژيان و چاكبونەوھ و گەشە دەكەن. فېنۇس پېرپېرە لە پارک و باخچەى سروشتى و سەنتەرى كېرىن و چىشتخانە.

فېنۇسىيەكان زۆر بە خىرايى تىدەكەن. ئەم توانايەشيان بە تىپەربونى چەندىن سەدە لە چاودېرىکردنى پىويستىيەكانى ئەوانى دىكەوھ بەدەستەیناوە. شانازى بەوھوھ دەكەن كە پىويستى و ھەستەكانى كەسانى دىكە لەبەرچاۋ دەگرن. بېشكەشكردنى يارمەتى بۇ فېنۇسىيەكى دىكە بەبى ئەوھى داۋاي لى كەردبىت نىشانەى خۇشەويستىيەكى مەزنە.

لەبەرئەوھى سەلماندى شارمزاى بەلای فېنۇسىيەكانەوھ گىرنگ نىيە، بېشكەشكردنى كاريكى ناپەحەت نىيە و كە پىويستىشى بە يارمەتى بىت ماناي ئەوھ نىيە كەسىكى لاوازە. بەلام، پياۋ رەنگە بە نامۇژگارى ژن ھەست بە ئازار بىكات چۈنكە ۋا لىكى دەداتەوھ ژنەكە متمانەى بە تواناي پياۋەكە نىيە خۇى كىشەكەى چارەسەر بىكات.

ژن لەو ھەستىارىيەى ئەم پياۋە تىناگات چۈنكە بەلای ژنەوھ نامۇژگارېومرگرتن گولئىكى دىكەيە بۇ سەر تاجە گولئىنەكەى سەرى و ۋاي لى دەكەت ھەست بىكات خۇشەويستە و رېزى لى گىراوھ. بەلام نامۇژگارېکردنى پياۋ ۋاي لى دەكەت ھەست بە نەشارمزاى و لاۋازى بىكات و تەنانەت ۋاشبزانىت كە ژنەكە خۇشى ناۋىت.

لەسەر ھەسارەى فېنۇس، پېندانى نامۇژگارى و رېنمايى نىشانەى بايەخ پېداندە. فېنۇسىيەكان بە تەۋاۋى بېروايان ۋايە ئەگەر شتىك كاربىكات، ھەمىشە رىگەيەك ھەيە باشتر كاربىكات. سروشتيان ۋايە دەيانەۋىت شتەكان باشتر بىكەن. كاتىك بايەخ بە كەسىك دەدەن، بە ئازادى شوئىنى باشتر كەرنەكان دەستنىشان دەكەن و چۈنئىتى باشتر كەرنەكەش پىشنىار دەكەن. خستەپروى نامۇژگارى و رەخنەى دروستكەر نىشانەى خۇشەويستىن.

مەرىخ زۆر جىاۋازە. مەرىخىيەكان زىاتر بايەخ بە چارەسەر دەدەن. كاتىك شتىك

كاربكات، نايانەوئیت بیگۆرن. غەریزەیان پئیان دەلئیت کە شتیک کاری کرد ولزی ن
بەینە. وتەبەکی بەربلاویان ھەبە دەلئیت "ئەگەر نەشکاوە چاکی مەگە."
کاتیک ژنیک دەبەوئیت پەرە بە پیاویک بدات، پیاوەگە ھەست دەکات ژنەکی
دەبەوئیت چاکی بکاتەو. ئەو پەيامە وەر دەگریت کە شکاوە و لەکارکەوتوو. ژنەکی
نازانئیت ھەولێ خزمەتکردن و یارمەتیدانی رەنگە ببیتە ھۆی شەرمەزارکردنی
پیاوەگە. بە ھەلە وا دەزانئیت یارمەتی دەدات گەشە بکات.

وازیان لە نامۆزگاری

زۆر ئاسانە ژن لە روی نەزانی و بەبێ مەبەست ئەو پیاوە ئازار بدات کە زۆری
خۆشدەوئیت.

بۆ نمونە تۆم و ماری دەچون بۆ ناھەنگیک. تۆم ئوتومبیلەگەکی لێدەخوری. دوا
نزیکی بیست خولەك سورانەو بە دەوری ھەمان گەرەگدا ماری بەرونی دەبزانێ تۆم
ون بوو. دواجار ماری پێشنیاری ئەوێ کرد تەلەفون بکات و داوا یارمەتی بکات. تۆم
بێدەنگ بو. ھەرچۆنیک بێت گەشتنە ناھەنگەگە، بەلام گەریزەکانی ئەو ساتە بە
دریژی ئیوارەگە تۆرە بو بەردەوام بو. ماری نەبەزانێ تۆم بۆ ئەوئەندە بێزارە.
لە دلی خۆیدا ماری دەپوت "من خۆشم دەوئیت و بایەخت پێدەدەم، بۆیە ئەم
یارمەتیەت پێشکەش دەکەم."

بەلام تۆم ھەستی دەکرد ئازاردراو. ئەوێ تۆم گۆی لێبو ئەمەبو "من مەتەنەم بە
تۆ ئیە بتوانیت بەمانگەبەنیتە شوینەگە. تۆ نەشارمزایت!"

ئەگەر لە نەینییەکانی ژبانی سەر مەریخ نەزانئیت، ماری ناتوانئیت لەو تەبگات
چەند گەنگە بەلای تۆمەو بەبێ وەرگرتنی یارمەتی کەسانی دیکە ئەم ئەنجامە
بەدەست بەینئیت. پێدانی نامۆزگاری ئەو پەری بێ رێزپێکردنە. وەك باسما کرد،
مەریخەکان تا داویان لێنەکرت نامۆزگاریت پێشکەش ناکەن. یەکنیک لە رێگەکانی
رێزگرتن لەلای مەریخەکان ئەوێ ھەمیشە وادابنئێ خۆی دەتوانئیت خۆی
کێشەگەکی خۆی چارەسەر بکات ئەگەر نا داوا یارمەتیت لێدەکات.

ماری نەبەزانێ کاتیک تۆم رێ ھەلەکرد و بە دەوری گەرەگەدا دەسوراپەو،
ھەلێکی زۆر تاییەت بو بتوانئیت خۆشەویستی و پالێشتی بۆ دەرپێت. لەو کاتەدا تۆم

زۆر لاوازىبو و بىنويستى بە بېرىك خۇشەويستى زياتر ھەبو. رىزگرتنى بەۋەى ئامۇزگارى نەگردايە ۋەك نەۋە ۋابو چەپكىك گولتى جوانى بە ديارى بداتى.

پاش نەۋەى مارى سەبارەت بە مەريخى و فينۇسىيەكان ھەندىك شت فيربو، فيرى نەۋەبو كە چۆن لەم كاتە سەختانەدا پالېشتى تۆم بىكات. جارى دواتر كە ونبو، مارى لەبرى نەۋەى يارمەتى پىشكەش بىكات، خوى راگرت و ئامۇزگارى نەگرد، ھەناسمىيەكى قوللى نارامكەرەۋەى ھەلگىشا و لە دلى خۇيدا رىزى لەو ھەولە گرت كە تۆم لە پىناۋى نەۋەدا دەيدات. تۆم نەۋە قبول كىردن و مەمانەيەى مارى بەرز نىرخاند.

بە گشتى، كاتىك ژن ئامۇزگارپىيەكى نەخوازراۋ پىشكەش دەكات پان ھەول دەدات يارمەتى پىاۋەكە بدات، نازانىت بەلای پىاۋەكەۋە چەند رەخنەگر و ناخۇشەويست دەرەكەۋىت. ھەرچەندە مەبەستەكەش خۇشەويستىيە، بەلام بەنازارن، پىشنىارەكانى كاردانەۋەى پىاۋەكە رەنگە بەھىزىت، بەتايبەت نەگەر ۋەكو مەنلىك رەخنەى لىگىرا پان نەگەر باۋكىشى لەلایەن دايكىيەۋە رەخنەى لىگىراۋو.

بە گشتى، كاتىك ژن ئامۇزگارپىيەكى نەخوازراۋ پىشكەش دەكات
پان ھەول دەدات يارمەتى پىاۋەكە بدات، نازانىت بەلای پىاۋەكەۋە
چەند رەخنەگر و ناخۇشەويست دەرەكەۋىت.

بەلای زوربەى پىاۋانەۋە، زۆر گرنگە بىسەلەنن كە دەتوانن ئامانجەكانيان بەدەست بەينن، تەنانەت نەگەر ئامانجى بچوكىش بىن ۋەك لىخوپىن بۇ چىشتخانە پان ناھەنگىك. سەپىر لەۋەدايە، پىاۋەكە رەنگە بە شتە بچوكەكان ھەستىارتىر بىت ۋەك لە شتە گەرەكان. ھەستەكان بەم جۆرەپە: "نەگەر ژنەكە بۇ نەجامدانى شتە بچوكەكان مەمانەم پى نەكات، چۆن بۇ شتى گەرەتر مەمانەم پىدەكات." پىاۋان ۋەك باۋ و باپىرە مەريخىيەكان شانازى بەۋەۋە دەكەن كە پىسپۇرن، بە تايبەتى لە بىۋارى چاككردنەۋەى شتى مىكانىكى و دۆزىنەۋەى ناۋنىشان و چارمەرگىردنى كىشە. جارى ۋا ھەيە پىاۋەكە زياتر بىنويستى بە رەزامەندى ژنەكە ھەيە نەك بە ئامۇزگارى و رەخنەكانى.

فىربونى گونگرتىن

بەھەمان شىۋە، نەگەر پىاۋ نەزانىت ژن لەجىدا جىاۋازە، كاتىك دىمەۋىت يارمەتى

بېشكەش بىكەت رەنگە شەكەن خراپەر بىكەت. پىاۋان پىۋىستىيان بەۋەپە كە بىرىن
نەجىت كاتىك زىن باسى كېشەكانى دەكەت دەپەۋىت لى نىزىك بېيىتەۋە و مەرج نىرە
پىۋىستى بە چارەسەر ھەبىت.

زۇرجار زىن تەنیا دەپەۋىت ھەستەكانى سەبارەت بە رۇژەكە بەش بىكەت
مىردەكەشى كە وا دەزانىت يارمەتى دەدات، قەسكەى پىدەبىرپىت و چارەسەرى دەخاتە
بەردەم. تىناگات بۇجى زىنەكەى بەۋ چارەسەرەنە دىخۇش نىپە.

زۇرجار زىن تەنیا دەپەۋىت ھەستەكانى سەبارەت بە رۇژەكە بەش
بىكەت و مىردەكەشى كە وا دەزانىت يارمەتى دەدات، قەسكەى
پىدەبىرپىت و چارەسەرى دەخاتە بەردەم.

بۇ نەۋنە مارى دۋاى رۇژىكى پىر لە ئەرك دەگەپىتەۋە مالىۋە. پىۋىستى بەۋەپە و
دەپەۋىت ھەستى خۇى سەبارەت بە رۇژەكە دەربىرپىت. دەلىت: "يەك دىنیا نىشەم ھەپە؛
نامپەرژىتە سەر خۇم"
تۇم دەلىت: "پىۋىستە ۋاز لەۋ كارەت بەيىت. پىۋىست ناكات نەۋەندە خۇت مانىۋو
بىكەت. كارىك بدۇزەروۋە خۇت ھەزەت لى بىت."
مارى دەلىت: "من ھەزەم لە كارەكەمە. بەلام دەيانەۋىت لە يەك چىركەدا ھەۋ
شەكان بىگۇرم."

تۇم دەلىت: "گۇنيان لى مەگرە. تەنیا نەۋە بىكە كە دەتوانىت."
مارى دەلىت: "ئۇى چۇن بىرم چو نەمپۇ تەلەفون بۇ پورم بىكەم!!"
تۇم دەلىت: "گۇى مەدمى. لىت تىدەكەت."
مارى دەلىت: "تۇ دەزانىت بە چ بارودۇخىكدا تىدەبەپىت؟ نەۋ پىۋىستى بە مە."
تۇم دەلىت: "ھىندە نىگەرەن مەبە، نەمە بۇپە نەۋەندە نارەھەتتە."
مارى دەلىت: "من ھەمىشە نارەھەت نىم. ناتوانىت تەنیا گۇنىم لى بىگىت؟"
تۇم دەلىت: "نەۋەتا گۇنىت لى دەگرم."
مارى دەلىت: "كوا خۇم نارەھەت كىدوۋە؟"

دۋاى نەم وتوۋىزە، مارى زۇر لەۋ كاتە تورپەترە كە گەيشتەۋە مالىۋە و بۇ

قەسەردىنكى خۇمانە دەگەپ. تۆمىش تورەبو، نەيدىمزانى چى رويداۋە. دەيوست يارمەنى بدات، بەلام تەكتىكى چارەسەرى كىشەكەى سەرگەوتو نەبو.

تۆم كە بە زىيانى سەر ھەسارەى فېنۇس ئاشنا نەبو، نەيدىمزانى چەند گىرنگ بو بەين پىشكەشكەردىنى چارەسەر گوئى لە ماری بگرتايە. چارەسەرەكانى ئەم تەنيا ھەر بونە ھۆى خراپترگردىنى بارودۇخەكە. چاوت لىيە، فېنۇسىيەكان لەكاتى قەسەگردىنى كەسانى دېكەدا ھەرگىز چارەسەر ناخەنە رو. فېنۇسىيەك بەۋە رىز لە فېنۇسىيەكى دېكە دەگرىت كە بە سەبرەۋە و دىسۆزانە گوئى لى بگرىت و ھەولېدات بە راستى لە ھەستەكانى تىبگات.

تۆم نەيدىمزانى تەنيا بە گوئىگرىتى دىسۆزانە لە ماری بۇ نەۋەى ھەستەكانى دەرىپىت ناسودەيى و خۇشى بىدەبەخشىت. بەلام دواتر كە و تۆم لە فېنۇسىيەكان تىگەشت و زانى چەند بىنويستيان بە قەسەگردىنە، وردە وردە فېرېو چۇن گوئىبگرىت. ئىستا ھەر كاتىك ماری بە ھىلاكى و ماندوئىتى دەگەپىتەۋە، وتوۋىزەكەيان تەۋاو جىاۋازە. شتىكى لەم جۆرمىيە:

مارى دەئىت: "يەك دنيا ئىشم ھەيە بېكەم. نامپەرۇنتە سەرخۇم."
تۆم ھەناسەيەكى قول ھەلدەكىشى و دەئىت: "ئىم، وا ديارە رۇزىكى سەختت تىپەراندوۋە."

مارى دەئىت: "دەيانەۋىت لە چركەيەكدا ھەمو شتەكان بگۇرم نازانم چى بكەم."
تۆم دەۋەستىت و پاشان دەئىت: "ئىم."

مارى دەئىت: "تەنانەت بېرىشم چو تەلفون بۇ پورم بكەم."

تۆم تۇزى برۇى گىزىمكات دەئىت: "ئۆۋ، نا."

مارى دەئىت: "ئىستا زۇر بىنويستى بە منە. زۇرم بىناخۇشە."

تۆم دەئىت: "ۋىرە بە قوربان. ۋىرە ئىرە، با باۋوشىكت پىابكەم."

تۆم باۋوشىك دەكات بە مارىدا و نەۋىش لە باۋوشىدا پشودەدات و ھەناسەيەكى ناسودە ھەلدەمىزىت. پاشان دەئىت: "من زۇر ھەزدەكەم قەست بۇ بكەم. تۇ زۇر دىخۇشم دەكەيت. ئىستا زۇر باشترېوم."

نەك تەنيا ماری بەلكو تۆمىش ھەستىكى باشترى بۇ دروست بو. تۆم سەرىسورماۋە لەۋەتەى فېرى گوئىگرىتن بوۋە زەكەى چەند دىخۇشتە. بەم ناگاپە نوئىيەۋە سەبارەت

بىكەن. بىاۋەكە بۆنەۋەى لە ھەئەكەيەۋە ڧىربىيىت، زىاتىر بىۋىستى بە رەزامەندى ژنەكە ھەيە ۋەك لە نامۇزگارىيەكانى. كاتىك بىياۋ بىزانىت ژنەكە ھەول نادات كۆنترۇلى بىكات، ئىتر ئەگەرى زۇرتىرە داۋاى تىببىنى ۋ نامۇزگارى لىبكات.

كاتىك ھاۋبەشەكەمان بەرھەلىستىمان دەكات رەنگە لەبەرنەۋە بىت
كە ئىمە لە ھەلېزاردىنى كاتەكە ياخۇد شىۋازەكەدا ھەلە بوىن.

تىگەپىشتىن لەم جىاۋازىيانە يارمەتىمان دەدات باشىر رىز لە ھەستىارىيەكانى ھاۋبەشەكەمان بىگرىن ۋ زىاتىر پالېستى بىين. ھەروەھا لەۋەش تىدەگەين كە كاتىك ھاۋبەشەكەمان رووبەروومان دەۋەستىتەۋە رەنگە لەبەر ئەۋە بىت كە لە ھەلېزاردىنى كات يان شىۋازى جىبەجىڭ كىردىدا توشى ھەلەبوىن. با ئەمە بە وردەكارىيەكى زۇرتىرەۋە باس بىكەين.

كاتىك كە ژن چارەسەرەكانى بىاۋەكە رەت دەكاتەۋە

كاتىك كە ژن چارەسەرەكانى بىاۋەكە رەت دەكاتەۋە، بىاۋەكە ھەست بەۋە دەكات كە گومان ھەيە لە شارەزايىەكانى. لە ئەنجامدا ھەست بە مەمانە بىن ئەكرىن ۋ بى رىزى دەكات ۋ ئىتر بايەخ نادات. نامادىمى بىاۋەكە بۇ گويگىرتن بە شىۋەيەكى بەرجاۋ كەم دەبىتەۋە.

ئەگەر بىاۋەكە لەۋ كاتانەدا ئەۋەى لەبىرىيىت كە ژنان لە ڧىنۆسەۋە ھاتون، ئىتر تىدەكات ژنەكە بۇجى رووبەروى دەۋەستىتەۋە. دەتوانىت بىرىكاتەۋە ۋ بىزانىت چۇن خەرىكبوۋە چارەسەر بىخاتەروو لە كاتىكدا كە ژنەكە بىۋىستى بە دىسۆزى ۋ خىزمەت ھەبوۋە.

ئەمەى خوارەۋە چەند نەۋنەيەكى كورتى ئەۋ رىگايانەن كە بىاۋان بە ھەئە ھەست ۋ تىرۋانىنەكانى ژنى بىن لەناۋدەبەن يان چارەسەرى نەۋىستراۋ پىشكەش دەكەن. سەپىر بىكە بىزانە بۇجى ژنەكە رووبەروى بىاۋەكە دەۋەستىتەۋە.

۱. "بىۋىست ناكات زۇر نىگەرەن بىت."

۲. "بەلام من وام نەۋت."

۳. "زۆر گرگ نىيە."
۴. "باشە. بېورە. ۋازى ئى بەينە؟"
۵. "ئەي بۇچى ئايكەيت؟"
۶. "بەلام نىيە قىسە دىمكەين."
۷. "پىۋىست ناكات دىلگران بىت، مەن مەبەستەم ئەۋە نەبو."
۸. "كەۋاتە مەبەستەت چىيە؟"
۹. "بەلام پىۋىست ناكات ۋا ھەست بىكەيت."
۱۰. "چۈن ۋا دەلىيت؟ ھەفتەي پىشۇ ھەمو رۇزەكەم لەگەل تۇدا بەسەر بىرەر كاتىكى زۆر خوشمان رابوارد."
۱۱. "باشە، نىتر ۋازى ئى بەينە."
۱۲. "زۆر باشە، مەن ھەۋشەي پىشەۋە پاك دىمكەمەۋە. ئەمە دىت خوش دەكات؟"
۱۳. "تىگەپىشەم. ئەمە ئەۋ شەيە كە دەپىت ئەنجامى بەدەيت."
۱۴. "گۈي بىگرە. نىيە ناتوانىن ھىچ شىكى لەبارەۋە بىكەين."
۱۵. "ئەگەر دىزانىت ناخۇشە ۋ ھەزەت ئى نىيە، ۋازى ئى بەينە."
۱۶. "بۇچى دىمەلىت خەلك بەۋ شىۋەيە ھەلسۈكەۋەت لەگەلدا بىكەن؟"
۱۷. "ئەگەر دىخۇش نىت دىتوانىن جىبابىنەۋە."
۱۸. "زۆرچاكە، دىتوانىت لە ئىستائە ئەۋ كارە بىكەيت."
۱۹. "لە ئىستائە مەن خۇم دىمىكەم."
۲۰. "بە دىنئايىيەۋە مەن بابەخت پىدەدەم. قىسە سەير."
۲۱. "دىتوانىت بىچىتە سەر بابەتەكە؟"
۲۲. "ئەۋەي پىۋىستە بىكەين ئەۋەيە..."
۲۳. "ئەۋە ھەمو مەسەلەكە نىيە."

ھەرىكە لەم لىدوانانە يان ھەستەكان لەناۋ دىبات يان ھەۋل دىمات لىكىيان بداتەۋە
 پاخود دىرېرىنى چارەسەرى خىراپە بۆنەۋەي ھەستە نەرىنىيەكانى ژنەكە بىگۇرېت بە
 ھەستى نەرىنى. يەكەم ھەنگاۋ بۇ ئەۋەي پىۋان بىتوانن ئەم شىۋازە بىگۇرېن ئەۋەيە كە
 ئەم قىسانەي سەرەۋە نەكەن "نىيە لە بەشى (۵) دا بە تەۋاۋى باسى ئەم بابەتە
 دىمكەين". راھىنانىش لەسەر گۈنگرتن بەبىن پىشكەشكىردى چارەسەر ھەنگاۋىكى

گەۋرەمە بەم ئاراستەيەدا.

ئەگەر پىياۋ بە روۋنى بزانىت كە ھەئىزاردنى كاتەكەي و شىۋازى دىمىرپىنەكەي رەتكرائەتەۋە ئەك چارمىسەرەكانى، ئەو كاتە باشتر دىتوانىت مامەلە لەگەل روۋبەرۋوبونەۋەي ژنەكەدا بىكات. ئىتر مەسەلەكە زۆر بە شەخسى ۋەرنىگىرەت. پىياۋ بە فىربونى گۆنگىرتن، وردە وردە بۆي دىمەكەۋىت كە ژنەكە زىاتىر نىرخى بۆ دادەنىت، ھەرچەندە ئەگەر لە سەرەتاشدا لىي بىزار بوبىت.

كاتىك پىياۋىك روۋبەرۋوۋى كومىتەنى پەرەپىندانى مائەۋە دەبىتەۋە

كە پىياۋ روۋبەرۋوۋى پىشنىارەكانى ژنىك دىۋەستىتەۋە ژنەكە ۋا ھەست دەكات پىاۋەكە بايەخى پىنادات، ۋا ھەست دەكات پىۋىستىيەكانى رىزىان لىناگىرەت. لە ئەنجامدا ژنەكە بە شىۋمىيەكى دىار ھەست بە نەبونى پىشتىگىرى دەكات و ۋاز لە مەمانەكردن بە پىاۋەكە دەبىتەت.

لەو كاتانەدا، ئەگەر ژنەكە ئەۋەي بىتەۋە ياد كە پىياۋان لە مەرىخەۋە ھاتون، دىتوانىت لەجىياتى ئەۋە بە راستى تىبكات كە بۆچى پىاۋەكە روۋبەرۋوۋى دىۋەستىتەۋە. ژنەكە دىتوانىت بىرىكاتەۋە و بزانىت چۆن خەرىكىۋە نامۇزگارى نەخۋازراۋ و رەخنە بىخاتە روۋ لە برى ئەۋەي باس لە پىۋىستىيەكانى بىكات، زانىبارى پىشكەش بىكات بىخود داۋايەك بىخاتە رو.

لاي خۋارەۋە چەند نەۋنەيەكى كورتى ئەۋ رىگاپانەن كە رەنگە ژنان بە ھەلە پىياۋانى پى نازار بىدەن لە رىگەي نامۇزگارىكىردن پان رەخنەگرتنىك كە خۋى بەبى نازارىان دىزانىت. لەگەل خۋىندەنەۋەي لىستەكەدا، ئەۋەت لە بىرىت كە ئەم شتە بىچۈكانە دىتوانن كەلەكە بىن و بىنە دىۋارى گەۋرەي روۋبەرۋوبونەۋە و دىرەنجان. لە ھەندىك لە دىمىرپىنەكاندا نامۇزگارىيەكە يان رەخنەكە شاردراۋەيە. سەيركە بزانە

بۆچى پىاۋەكە رەنگە ھەست بەۋە بىكات كۆنترۆل دىكرىت؟

۱. "چۆن بىر لە كرىنى ئەۋ شتە دىكەپتەۋە؟ تۆ خۆت دانەيەكى لەۋ جۆرەت ھەيە."

۲. "ئەۋ قاپانە ھىشتا تەرن. كە وشك دىمىنەۋە پەلەيان تىدەكەۋىت."

۳. "قۇت خەرىكە دىرەز دىبىت، ۋانىيە؟"

۴. "ئەۋە شۋىنى راۋمىستانى نوتومبىلە، پىنج بىكەرەۋە."

۵. "تۆتەنیا دەتەوئەت لەگەل ھاوړېكانتدا كات بېهېتەسەر، ئەى من؟"
۶. "بېوېست ناكات وا خۆت ماندوو بکەيت. رۆژيک مۆلەت وەربگرە."
۷. "لەویدا داى مەن. ون دەبیت."
۸. "بېوېستە تەلەفۆن بۆ وەستايەك بکەيت. ئەو دەرزانیت چاکی بکات."
۹. "بۆچی چاوەرێ بکەين هەتا مېزێك چۆل دەبیت؟ بۆچی پېشتەر مېزێك نەگرتبو؟"
۱۰. "بېوېستە کاتێکی زیاتر بۆ منالەكان دابنیت. بېرت دەکەن."
۱۱. "نوسینگەكەت زۆر بلاو. چۆن لێردا دەتوانیت بېر بکەیتەو؟ گەى بە نیازین پاكی بکەیتەو؟"
۱۲. "دېسان بېرت چو بېهېنیتەو. وا باشە لە شوێنێکی ديارىکراودا دابنیت بۆئەوێ نەمجارە بېرت نەچیتەو."
۱۳. "زۆر خیراییت. ھىواشی بکەرەو بە پسوڵەى سەرپنچیت بۆ نەکرێ."
۱۴. "جارى داھاتو بېوېستە تېببىنىيەکانى سەر ھىلمەكە بھۆیننەو."
۱۵. "نەمدەزانى لە کویت. "دەبو تەلەفۆن بکەيت."
۱۶. "پەکیک دەمى ناو بە بوتلى شەربەتەکەو."
۱۷. "بە دەست نان مەخۆ. بە منالەكان چاوت لێنەکەن."
۱۸. "ئەو چېسى پەتاتەيە زۆر چەورە. بۆ تەندروستیت باش نییە."
۱۹. "تۆتەنیا کانت بۆ خۆت نەھىشتۆتەو."
۲۰. "تۆ دەبوايە "پېشتەر" ناگادارم بکەیتەو. ناتوانم واز لەم شانە بھێنم و لەگەل بېم بۆ نانخواردن."
۲۱. "کراسەكەت لەگەل پانتۆلەكەتدا رێك ناکەوئەت."
۲۲. "سێ جارە بېل تەلەفۆن دەکات. گەى تۆ تەلەفۆنى بۆ دەکەیتەو؟"
۲۳. "سندوقى کەرستەكانت زۆر تێکەل و پێکەلە. ھىچم بۆ نادۆزیتەو. بېوېست رێکی بھەیتەو."

کاتێک ژن نەزانیت چۆن بە راستەوخۆ داواى یارمەتى لە ھېوا بکات (بەشى ۱۲) ھان
بە شىومبەکی دروستکەر باس لە جىاوازیيەك ھان لە بېروو بۆچونێک بکات (بەشى ۱۹)

بەبى رەخنەگرتن و خستنه روى نامۇزگارى نەخوازراو (دېسان، ئەم بابەتەنە دواتر بە نەواوى روونىدەكەپتەۋە) رەنگە ھەست بە بىتوانايى بىكات بەرامبەر بە پىداۋىستىيەكانى. لەگەل ئەمەشدا راھىنان لەسەر نىشاندانى رەزامەندى بەبى خستنه رووى رەخنە و نامۇزگارى نەخوازراو ھەنگاۋىكى گەورەپە بەم ناراستەپەدا.

ئەگەر ژن بزانىت پىاۋەكە شىۋازى نىزىكبونەۋەكەى رەت دەكاتەۋە نەك پىۋىستىيەكانى، ئەو كاتە ژنەكە دەتوانىت رەتكردەنەۋەكە نەۋەندە بە شەخسى ۋەرنەگرت و رىگەى پالېشتىكارى دىكە بدۇزىتەۋە بۇ گەياندى پىۋىستىيەكانى. وردە وردە ژنەكە بۇى دەردەكەۋىت كە پىاۋەكە دەپەۋىت پەرە بە شتەكان بدات نەمەش كاتىك روودەدات كە پىاۋەكە ھەست بىكات ۋەك چارەسەرى كىشەپەك لى دەروانىرەت نەك ۋەك خودى كىشەكە.

پىاۋەكە دەپەۋىت پەرە بە شتەكان بدات نەمەش كاتىك روودەدات
كە پىاۋەكە ھەست بىكات ۋەك چارەسەرى كىشەپەك لى دەروانىرەت
نەك ۋەك خودى كىشەكە

پىشنىارم بۇ خانمان ئەۋەپە لە ھەفتەى داھاتودا راھىنان بىكەن لەسەر ئەۋەى ھىچ رەخنەپەك و ھىچ نامۇزگارپىيەكى نەخوازراو نەخەنە روو. ھاۋسەرەكەى ژيانە نەك تەنبا ئەمە دەرخىنىت، بەلكو زياتر سەرنجى لەلات دەبىت و ۋەلامەت دەداتەۋە. پىشنىارم بۇ پىاۋىش دەكەم لە ھەفتەى داھاتودا راھىنان لەسەر ئەۋە بىكات ژنەكە ھەرچىيەكى ۋت نەك تەنبا گوۋى لى بگرت، بەلكو مەبەستىشى ئەۋە بىت كە بە رىزەۋە لەو شتەنە تىبگات كە ژنەكە پىاياندا تىدەپەرەت. ھەر كاتىك وىست، چارەسەرىك بىخەپتەرۋو پان ھەستى ژنەكە بگۇرەت، گازىك لە زمانە بگرە. ژنەكە ھىندە بەم كارمەت رازىپە كە خۇبىشت باۋەر ناكەپت.

پياوان دەچنەوۋە ناو ئەشكەوتە كانيان ۋە ژاننىش قىسە دەكەن

يەككە لە جياوازييە ھەرە گەورەكانى نيوان ژن و پياو چۈننىتى روبەروبونەوميان
لەگەل نىگەرانىدا. پياوان دەست دەكەن بە پاشەكشى و خوودانە سەر مەسەلەگە
كاتىكدا ژان دەروخىن و عاتىفيانە كاردانەوۋە دەنويىن (؟). لەم كاتانەدا،
پىويستىيەكانى پياو بۇ ئاسودەبوون لەوانى ژن جياوازە. پياو بەوۋە ئاسودە دەپىن
كىشەگە چارەسەر بىكات، ژن بەوۋە ئاسودە دەپىت باسى كىشەگە بىكات. تىنەگەيشتىن
قايىل نەبون بەم جياوازيانە بەريەككەوتنى ناپىويست لە پەيوەندىيەكانمانى
لەدەكەويىتەوۋە. با نمونەيەكى بەربلاو وەربىگىن؛

كاتىك تۆم دەگەرپىتەوۋە مالىوۋە، دەپەويىت پشو بدات بەوۋە بەبى دەنگى رۆژنامە
بخوينىتەوۋە. بەھۆى كىشە چارەسەر نەكراوۋەكانى ئەو رۆژمۇ توشى نىگەرانى بوۋە و
بە لەبىرچونەوميان ئاسودە دەپىت.

(مارى) ھاوسەرىشى دەپەويىت لەو رۆژە پىر نىگەرانىيەدا پشويەك بدات. بەلام ئەم
پشووۋەكە لەوۋەدا دەپىننىتەوۋە كە باسى نىگەرانىيەكانى ئەو رۆژە بىكات. ئەو ناكۆكىيەى
ورده ورتە لە نيوانياندا دروست دەپىت ھىۋاش ھىۋاش دەپىتە ھۆى لىكپىنجان.
تۆم لە دلى خۇيدا دەلىت مارى زۆر قىسە دەكات، لە كاتىكدا مارى وا ھەست دەكات
پشتگوى خراوۋە. بەبى تىگەيشتىن لە جياوازييەكانيان زياتر لىك دور دەكەونەوۋە.
رەنگە ئەم بارودۇخە بناسىتەوۋە چونكە يەككە لەو نمونانەى كە تيايدا ژن و پياو
لەيەك جياوازن. ئەم كىشەيە تەنيا كىشەى تۆم و مارى نىيە دەتوانم بلىم لە ھەم
پەيوەندىيەكاندا ھەيە.

چارەسەرگەردنى ئەم كېشەيە بۇ تۆم و ماری پەيوەندى بەۋەۋە نى پە چەند يەكترىان
خۆشەۋىت بەلگە دەكەۋىتە سەر ئەۋەى تا چەند ھەر يەكەيان لە رەگەزى بەرامبەرى
تىدەگات.

تۆم ئەگەر نەزانىت ژنان بە راستى پىۋىستىيان بە باسكردنى كېشەكانيانە بۆنەۋەى
ھەست بە ئاسودەيى بىكەن، رەنگە ھەر وا بزانىت ماری زۆر قسەدەگات و ھەزەگات
گوئى ئى بگرنىت. ئەگەر مارىش نەزانىت (تۆم) بۆيە رۇژنامە دەخوئىنەۋە بۇ ئەۋەى
ئاسودە بىيىت، رەنگە وا بزانىت بشتگوئى و پەراۋىز خراۋە.

ئەم دوو جياۋازىيە دەكرىت چارەسەر بىكرىن بەۋەى يەكەمجار بە وردەكارىيەكى
زۆرتەرۋە بېروانىنە چوئىتى روبەروبوئەۋەى نىگەرانىيەكان لەلەپەن ژن و پياۋەۋە. با
جاريكى دىكە تەماشاي ژيانى سەر مەريخ و قىنۇس بىكەينەۋە و چەند شتېك لە بارەى
پياۋ و ژنەۋە قىربىين.

مامەلەكەردن لەگەل نىگەرانىدا

لەسەر مەريخ و قىنۇس

كاتىك مەريخىيەك بىزار دەبىت ھەرگىز باسى سەرچاۋەى بىزاربۇنەكەى ناكات.
ھەرگىز مەريخىيەكى دىكە بە باسكردنى كېشەكەى خۇيەۋە ناپەھەت ناكات، مەگەر
ئەۋ كاتەى يارمەتى ھاۋرىكەى بۇ چارەسەرگەردنى كېشەكە بە پىۋىست بزانىت. لەبرى
ئەۋە، مەريخىيەكە تەۋاۋ بىدەنگ دەبىت و دەگەپتەۋە بۇ ناۋ نەشكەۋتە تايبەتتەكەى
خۇى بۆنەۋەى بىر لە كېشەكەى بىكەتەۋە، بە مەبەستى دۆزىنەۋەى چارەسەرىك ئى ورد
دەبىتەۋە. كە چارەسەرىكى بۇ دۆزىيەۋە، ھەست بە ئاسودەيى دەگات و لە
نەشكەۋتەكەى دىتە دەرەۋە.

خۇ ئەگەر نەتوانىت چارەسەرىك بدۆزىتەۋە، شتېك دەگات بۆنەۋەى كېشەكەى
بىرېچىتەۋە، ۋەك خوئىندەۋەى رۇژنامە ياخود يارىكردن. بە دورخستەۋەى مىشكى لە
نىگەرانىيەكانى ئەۋ رۇژە، وردە وردە ئاسودە دەبىت. ئەگەر نىگەرانىيەكەى گەۋرەتر
بو ئەۋكاتە پىۋىستى بە ئەنجامدانى كارى سەختەر ھەيە، بۇ نمونە پىشېركى بە
ئوتومبىلەكەى، بەشدارىكردن لە كىبېركىيەكدا يان سەرگەۋتن بەسەر جىايەكدا.

مەيخىيەكان بۇ ئاسودە بونەۋە دەپنەۋە ئاۋ نەشكەۋتەكانيان،
بۇ نەۋەس بە تەنيا كىشەكانيان چارەسەر بىكەن.

بەلام كە قىنۇسىيەك بىزار دەپىت يان بەھۇي ئىش و كارى رۇژەكەۋە تۇشى
نىگەرانى دەپىت، بە دۋاي ئاسودەيىدا بۇ كەسەك دەگەرپىت كە مەمانەي پىي ھەپىت
ئىنجا بە وردىكارىيەكى زۆرەۋە كىشەكەي ئەۋ رۇژەي بۇ باس دەكات. بەلام كە ھەسەن
بىكەن داروخاۋن، لەپەر ھەست بە ئاسودەيى دەكەن. ئەمە شىۋەي قىنۇسىيەكانە.

قىنۇسىيەكان بۇ ئاسودەبون كۆدەبنەۋە، بۇ نەۋەس
بە كراۋەيى باس كىشەكانيان بىكەن

لەسەر ھەسارەي قىنۇس، باسكردنى كىشەكانت لەگەن ئەۋانى دىكەدا بەراستى ۋەك
نىشانەي خۇشەۋىستى و مەمانە تەماشە دەكرىت نەك ۋەك بارگرانى. قىنۇسىيەكان
شەرم لەۋە ئاگەن كە كىشەيان ھەپىت. كەسىتىيان لەسەر ئەۋە دانەمەزراۋە كە بە
(شارەزا) دەربىكەۋن، بەلكو لەسەر ئەۋە دامەزراۋە كە لە پەيۋەندىيەكى خۇشەۋىستىدا
بىن. بە ئاشكرا ھەستى خۇيان دەردەپىن بەۋەي داروخاۋن، سەر ئى شىۋاۋن، بىي ھىۋان
يان مەندون.

قىنۇسى ئەۋە كاتە لە خۇي رازىيە كە ھاۋرىي خۇشەۋىستى ھەپىت بىتۋانىت ھەست
و كىشەكانى خۇي لەلا باس بىكات. مەريخى ئەۋە كاتە لە خۇي رازىيە كە خۇي بە تەنيا
لە نەشكەۋتەكەي خۇيدا بىتۋانىت كىشەكەي چارەسەربىكات. ئەم نەپنىيانەي لەخۇ
رازىبون تا ئەمىرۇ كارىان پىدەكرىت.

دۈزىنەۋەي ئاسودەيى لە نەشكەۋتەدا

پىۋا لە نىگەرانىدا دەكشەۋە بۇ نەشكەۋتەكەي ئاۋ بىرى خۇي و جەخت دەكاتە
سەر چارەسەركردنى كىشەكە. بە گشتى پىۋا ئەۋە كىشەيە ھەلدەپىزىت كە لە ھەمۋىان
پەلەتر يان قورسترە. ئەۋەندە خوۋ دەداتە سەر چارەسەركردنى ئەم تاكە كىشەيە كە

بۇ ماۋىيەكى كاتى ناگاي لە ھى شتىكى دىكە نامىنىت. كىشە و بەرپرسيارىتىپەكانى دىكە لەبەر جاويدا ون دەبن.

لەم كاتانەدا ئەو لە پەيوەندىپەكانىدا دەبىتە كەسىكى دورە دەست و شتى بىردەچىتەۋە و ۋەلام ناداتەۋە و پەرىشانە. بۇ نمونە، كە لە مائەۋە قسەى لەگەندا دەكەيت، ۋا دەرەكەۋىت تەنيا ۵% ى مىشكى لە مائەۋەيە و ۹۵% ەكەى دىكەى لە شوينى كارەكەيەتى.

تەۋاۋ ناگاي لە خۇى نىيە، چونكە بە قوۋلى لە كىشەكەى ورد دەبىتەۋە و دەپەۋىت چارسەرىكى بۇ بدۋزىتەۋە. تا نىگەرانتىر بىت زياتر لە كىشەكەۋە دىئاليت. لەم كاتانەدا، ئەو پياۋە ناتوانىت ئەو ھەست و بايەخە بۇ ژنەكە دەرپرنت كە لەكاتى ناسايدا ژنەكە و مريانەگرىت و بە دلىيىپەۋە شايانىشىتى. لەگەل ئەمەشدا، ئەگەر بتوانىت چارسەرىك بدۋزىتەۋە، ھەست بە ناسودەپى دەكات و لە نەشكەۋتەكەى دىتە دەرەۋە و لەپر دىتەۋە بەردەست لە پەيوەندىپەكانىدا.

ھەرچۈنك بىت، ئەگەر نەتوانىت چارسەر بۇ كىشەكانى بدۋزىتەۋە، لە نەشكەۋتەكەيدا گىر دەخوات. بۇنەۋەى خۇى رزگار بكات، خۇى بە چارسەركردنى كىشەى لاۋەكىيەۋە سەرقال دەكات، بۇ نمونە خویندەۋەى رۇژنامە، تەماشاكردنى تەلەفزيۇن، ئوتومبىل ئىخورىن، راھىنانى جەستەپى، تەماشاي يارى قىبۇل، ئەنجامدانى يارى تۇپى سەبەتە و شتى لەمجۇرە. ھەر راھىنانىكى سەرقالکەر كە پىۋىستى بە ۵% مىشكى بىت يارمەتى دەدات كىشەكەى بىرچىتەۋە و لە نەشكەۋتەكەى دەرپاز بىت. پاشان رۇزى دواتر دەتوانىت بە سەركەۋتنىكى زياترەۋە تەركىز بكاتەۋە سەر كىشەكەى.

با بە وردەكارىيەكى زياترەۋە چەند نمونەيەك وەرېگرين. جىم بە گشتى بۇ لەبىرکردنى كىشەكانى رۇژنامە دەخوينىتەۋە. كە رۇژنامە دەخوينىتەۋە كىشەكانى ئەو رۇژەى لەبەرچاۋ نامىنىت. بە ۵% ى مىشكىيەۋە كە لەلاى كىشەكانى كارەكەى نىن، بىروبۇچون و چارسەر سەبارەت بە كىشەكانى جىهان دروست دەكات. وردە وردە مىشكى زياتر سەرقالى كىشەكانى ناۋ رۇژنامەكە دەبىت و كىشەكەى خۇى بىردەچىتەۋە. بەم شىۋەيە جەختكردن لەسەر كىشەى كارەكەى دەگويزىتەۋە بۇ سەر كىشەكانى جىهان (كە راستەوخۇ ئيان بەرپرسيار نىيە). ئەم پرۇسەيە مىشكى لەسەر

كىشەى كارمكەى لادىبات و دىتوانىت جارىكى دىكە بايەخ بداتەوۋە بە ژن و مائەكانى.
تۆم بۇ كەمكىدەنەوۋە نىگەرانىيەكانى تەماشاي يارى فتيۇل دەكات. بە
چارىسەرگىردنى كىشەكانى ئەو تىپەى كە ھاندەرىتى، تۆم مىشكى خۇى لە ھەولدىان بۇ
چارىسەرگىردنى كىشەكەى خۇى رزگار دەكات. لە رىگەى تەماشاكىردنى وىرزىشەوۋە ھەست
بەوۋە دەكات لەگەل ھەر يارىيەكدا كىشەيەكى چارەسەرگىردوۋە. كاتىك تىپەكە خالىك
تۆمار دەكات يان يارىيەك دىباتەوۋە، تۆم چىز لەو ھەستى سەرگەوتنە وەردەگىرت.
نەگەر تىپەكە بدۇرىت، وەك شكىستى خۇى پىنى ناخۇش دەبىت. لە ھەردوۋ
حالتەكەدا، مىشكى لە گىرۋدەبون بە كىشەكەى خۇى رزگار دەبىت.

بەلای تۆم و زۆر پىاۋى دىكە ئازادبۇنى ئەو بارگىزىيەى كە بە كۆتايى ھاتنى
ياريەكى وىرزىش، ھەوالى روداۋىك يان فىلمىك دىتە ئاراو، دەبىتە ھۇى ئازادبۇنيان
لەو بارگىزىيەى كە لە ژيانى خۇياندا ھەستى پىدەكەن.

كاردانەوۋەى ژنان بۇ نەشكەوتەكە چىيە؟

كاتىك پىاۋ لە نەشكەوتەكەيدا گىردەخوات، ناتوانىت ئەو بايەخە بدات بە
ھاۋبەشەكەى كە شايستەيەتى. بەلای ژنەوۋە قورسە ئەو مامەلەيە لە پىاۋەكە قبول
بكات چۈنكە نازانىت پىاۋەكە تاچ رادىيەك نىگەرانى. ئەگەر پىاۋەكە لەگەل
گەرانىمەيدا بۇ مائەوۋە باسى ھەمو كىشەكانى خۇى بىكرادىيە، ئەو كاتە ژنەكە زىاتر
ھاۋسۇزى دەبو. بەلام پىاۋەكە باسى كىشەكانى ناكات و ژنەكەش ھەست دەكات پىشتىگۇ
خراۋە. ژنەكە دىزانىت كە پىاۋەكە بىزارە، بەلام بە ھەلە ۋاى لىك دەداتەوۋە پىاۋەكە
بايەخى پىنادات بۇيە قىسەى لەگەل ناكات.

بە گىشتى ژنان تىناگەن چۈن مەرىخىيەكان مامەلە لەگەل نىگەرانىدا دەكەن.
چاۋمىرىنى ئەوۋە دەكەن ئەوانىش وەكو قىنۇسىيەكان دەست بىكەن بە قىسەگىردن و باسى
ھەمو كىشەكانىان بىكەن. كاتىك پىاۋ لە نەشكەوتەكەيدا گىردەخوات، ژنەكە لەو
بىدەنگىيەى پىاۋەكە دەرمنجىت. كاتىك پىاۋەكە بايەخ بە ژنەكە نادات و تەماشاي
ھەوالەكان دەكات يان دەچىتە دەرەوۋە بۇ وىرزىش، ژنەكە ھەست بە نازار دەكات.
چاۋمىرىگىردنى ئەوۋە كە كاتىك پىاۋ لە نەشكەوتەكەيدا پەكسەر بىيىتە كەسكى

كراو و وەلامدەرەو و خۆشەويست ئەومندە دورە لە واقىعەو وەك ئەو چاومپروانىيەى
كە بئەوئىت ژنىك بىزار بو يەكسەر بىتەو سەرخۆى و بە تەواوى ئەقلاىى بىتەو.
ئەو ھەلەيە ئەگەر چاومپروان بىت پياو ھەمىشە ھەستى خۆشەويستى دمرىپىت وەك
چۆن ھەلەيە كە چاومپروانى ئەو بىت ژنان ھەمىشە ئەقلاىى و لۆجىكيانە رەفتار بكەن.
كاتىك مەريخىيەكان دەچنە ئەشكەوتەكانيانەو، بىريان دەچىتەو كە رەنگە
ھاوپىكانىشان كىشەيان ھەبىت. ئەو غەريزەيە بەسەرياندا زال دەبىت كە دەئىت پىش
ئەو ەى بتوانىت خزمەتى خەلكى دىكە بكەيت، پىويستە يەكەمجار خزمەتى خۆت
بكەيت. كە ژن ئەم ھەلەسوكەوتە لە پياو دەبينىت، ئەوا بە گشتى بەرگرى دەكات و لە
پياو كە دمرىنجىت.

رەنگە بە شىو ەى داواكارى داواى يارمەتى لە پياو كە بكات، وەك بلىى لەسەر داواى
مافەكانى لەگەل پياو كە مەترخەمەكەيدا بچەنگىت. ئەگەر ژن لە بىرى بىت كە پياوان
لە مەريخەو ھاتون، ئەوا دەتوانىت بە خىراىى ھەلەسوكەوتەكانيان بەو ەى لىك بداتەو
كە ئەوان ئاوا روبەروى نىگەرانىەكان دەبنەو و شتەكە پەيوەندى بە سۆز و
ھەستيانەو نىيە بەرامبەر بە ژن. ژنەكە ئەوكاتە دەتوانىت ھاوكارى پياو كە بكات بۆ
بەدەستەينانى داخوازيەكانى، ئەك رووبەرووى بوستىتەو.

بە ديوەكەى دىكەدا، پياوان بە گشتى زۆر كەم ناگادارن لەو ەى كاتىك دەچنە
ئەشكەوتەكانيانەو تا ج رادمىەك دور دەكەونەو. ئەگەر پياو بزانىت لەكاتى
پاشەكشىدا بەرەو ئەشكەوتەكەى چەند خراب كاردەكاتە سەر ژنەكە، ئەو كاتە زياتر
ھاوسۆزى ژنەكە دەبىت ئەگەر ژنەكە ھەست بە پەراويزكەوتن و بىبايەخى بكات.
لەياد نەگردنى ئەو ەى ژنان لە فینۆسەو ھاتون يارمەتى پياو دەدات باشر لە كاردانەو
و ھەستەكانى ژن تىبكات و زياتر رىزيان لى بگرىت. بەبى تىگەيشتن لەو ەى ئەمجۆرە
كاردانەو ەى ژن شتىكى ناساىى و رەسەنە، پياو بە گشتى لەكاتى مشتومردا بەرگرى لە
خۆى دەكات. پىنج رىگەى بەربلاوى تىگەيشتنى ھەلە ھەيە كە لای خوارەو ەى باسيان
دەكەين :

۱. كاتىك ژنەكە دەئىت "تۆ گوئناگرىت"، پياو كە دەئىت "مەبەستت جىيە گوئ
ناگرم. دەتوانم ھەمو ئەو قسانەت بۆ دوبارە بكەمەو كە وتوتن."
پياو ئەو كاتەى لە ئەشكەوتەكەيدا، بەو ۵% كە لەلای خۆيەتى ھەمو قسەكانى

ژنه که تو مار دهکات، پیاو وا دزمانیت نه گهر به ۵٪ میشکی گوی بگریت نیر به سه.

به لام نهوهی ژنه که داوای دهکات بریتی به له سهرنجیکی به کپارچهی به ردهوام.

۲. ژن که دهلیت "وا هست دهکم هر لیرهش نیت،" پیاو که دهلیت

"مه به ست چیه لیره نیم؟ نهوه نیه لیره؟ نامینیت؟"

پیاو که وا دزمانیت له بهر نهوهی جهستهی لهوئیه نیر ژنه که نابیت پیی بلیت

لیره نیه. له گهل نه مه شدا، هر چنده پیاو که به جهسته لهوئیه، ژنه که هست به

نامادهیی به تهواو کهی ناکات و مه به ستیشی نهوهیه.

۳. که ژن دهلیت "بایه خم پی نادهیت،" پیاو که دهلیت "دنیا به بایه خت

پی ددهم. نهی گوايه بوچی دمهوینت نه کیشه به چاره سر بکه م؟"

پیاو که وا دزمانیت له بهر نهوهی دهیهوینت کیشه که چاره سر بکات که به شیوهیه که

له شیوهکان سود به ژنه که دهگه یه نیت، نهوا پیویسته ژنه که بزانبیت که بایه خی

پی ددریت. له گهل نه مه شدا، ژنه که پیویستی بهوهیه هست به سهرنج و بایه خی

راسته و خوی پیاو که بکات و له راستیدا داوای نهوهشی ل دهکات.

۴. کاتیک ژنه که دهلیت "وا هست دهکم گرنگ نیم به لاتهوه،" پیاو که دهلیت

"فسهیه کی بی مانایه. به دنیا یی بهوه گرنگیت."

پیاو که وا دزمانیت هسته گانی ژنه که بی بنه مایه چونکه نهودتا پیاو که له

قازانجی ژنه که دا دهیهوینت کیشه که چاره سر بکات. پیاو که هست بهو راستیه ناکات

که کاتیک جهخت دهکاته سر ته نیا به ک کیشه و نهوانه ی دیکه بشت گوی دهخات که

دهبه هوی بیزار کردنی ژنه که، نهوا ژنه که وهک همو ژنانی دیکه هست بهوه دهکات

که سیکي گرنگ نیه و به شخسی وهریده گریت.

۵. کاتیک ژنه که دهلیت "تو هیچ هستیکت نیه، تو هر به نهقل بیر

دهکه بهتوه،" پیاو که دهلیت "نینجا نهوه کیشه کهی له جی دایه؟ نهی دمهوینت چون

چاره سهری بکه م؟"

پیاو که وا دزمانیت ژنه که زیاده رویی دمکات چونکه هر نهوهی کردووه که بو

چاره سهر کردنی کیشه گانی زور گرنگه. پیاو که هست بهوه دهکات ژنه کهی نرخی

نازانیت. سهره پای نه مهش، تناکات که نه مه هست و شیوازی ره سهری بیر کردنهوهی

كە ھېوا نېگەرەن دەبىت، خوۋ دەداتە يەك كېشە و ئەۋانى دېكە ھەرامۇش دەكات،
بەلام زنى نېگەرەن دەبەۋىت ھەمو كېشەكان لەبەرچاۋ بگرېت بۆئەۋەى ھەست بە
روخان بكات بەرامبەرەن. لەبىرى ئەۋەى ھەول بەدات بۆ چارەسەرى كېشەكە، ژن بە
باسكرىنى ھەمو كېشە ئەگەرىيەكان ئاسودە دەبىت. بە دەربېرىنى ھەستەكانى بەم
رېگەۋە، ژن ئاگاپىيەكى زىاتىرى دەبىت سەبارەت بەۋ بابەتەى زۆرتىرىن ئازارى
بەدەمبەنىت و لەپەر ھەست دەكات چېتر شىكىتى نەخواردوۋە.

ژن بۆئەۋەى ھەست بە ئاسودەى بكات، باسى كېشەى رابردوۋ دەكات كە
چارەسەرەن نىيە. تا زىاتىر باسى كېشەكان بىكەن ئاسودەتر دەبىن. ئەمە رېگەى ژنانە.
ئەگەر چاۋەپىرى شتى دېكە بىكەيت ۋەك ئەۋە ۋايە نىكولى بىكەيت لە ھەستى (خودى)
ژن.

كاتىك ژن دەروخىت، بەۋە ئاسودە دەبىت كە بە وردەكارىيەكى زۆرەۋە باسى
كېشەكانى رابردوۋ بكات. وردە وردە، ئەگەر ھەست بكات گوىى لى دەگىرىت.
نېگەرەنپىيەكەى دەپەۋىتەۋە. دۋاى باسكرىنى بابەتېك تۈزىك دەۋەستىت و دەچىتەسەر
بابەتېكى دېكە بەم شىۋەيە كېشەۋ نېگەرەنى و ئائومىدى و تۈرەيىيەكەنى فراۋان
دەكات. ئەۋ بابەتەنى باسى دەكات مەرج نىيە بە چاكى يەكلايى كرابەنەۋە و زىاتىر لە
روى لۆجىكىيەۋە پەيۋەندىيان بە يەكەۋە نىيە. ئەگەر ژن ھەست بكات لى تىناگەن،
ئاگاپىيەكەى رەنگە فراۋانتر بېيىت و بەمەش رەنگە لە زۆر كېشەى دېكەش بېزار بېيىت.
رېك ۋەك ئەۋ پىاۋەى كە لە ئەشكەۋتەكەيدا گىرى خواردوۋە و پىۋىستى بە كېشەى
لاۋەكىيەكى سەرنجى پەرت بىكەن. ئەۋ ژنەى ھەست بكات گوىى لى نەگىراۋە، دەست
دەكات بە باسكرىنى كېشەى لاۋەكى دېكە بۆئەۋەى ئاسودە بېيىت. ژن بۆئەۋەى ھەستە
بەر ئازارەكانى خۇى ھەرامۇش بكات رەنگە خەفەت بۆ كېشەى خەلكانى دېكە بخوات
ھەرومە رەنگە بە قسەكرىن لەسەر كېشەى ھاۋرې و خىزم و كەسە نىزىكەكانى، بتوانىت
ئاسودەى ۋەربگرېت. قسەكرىن لەسەر كېشەكان، جا كېشەى خۇى بىت پان كېشەى
خەلكانى دېكە، بىرىتىيە لەۋ رېگەيەى فېنۇسىيەكان بەھۋىيەۋە روبەپروى نېگەرەنى
دەبەنەۋە.

ژن بۆنه و هس ههسته پر نازاره کانی خوځي فراموش بکات رهنکه
خهفت بو کيشه خه لکانس دیکه بخوات.

کاردانه و هې پياو له کاتي قسه کردني ژندا

به گشتي کاتيک ژنان دميانه وئ قسه بکه، پياوان روبه پرويان دموه ستنه وه. پياو وا
ههست دهکات ژن له بهر نه وه دميانه وئت باسي کيشه کاني بو بکات چونکه وا دميانه وئت نه و
بهر پرسياري کيشه کاني تي. تا ژنه که باسي کيشه زياتر بکات، پياو که زياتر ههست
به وه دهکات گله يي لي گراوه. پياو که نازانيه تمنا به گوښگرتن وا دهکات ژنه که
سو پاسگوزاري بيټ.

مهر يخي په کان تمنا له بهر دوو هوکار باسي کيشه کان دمهکن، يان نه وه تا گله يي له
که سيک دمهکن، يان دميانه وئت که سيک ناموژگاري يان بکات. نه گهر ژنيک به راستي
بيزار بيټ، پياو که وا دميانه وئت ژنه که نه م به بهر پرسيار دميانه وئت و گله يي لي دهکات.
نه گهر ژنه که که متر بيزار بيټ، پياو که وا دميانه وئت ژنه که داواي ناموژگاري لي دهکات.
نه گهر پياو که وا دميانه وئت ژنه که داواي ناموژگاري دهکات، نه و کاته کلاوي کاک
چاکساز دهکات سهری و دميانه وئت کيشه کاني بو چارمه ر بکات. نه گهر يش وا بزيانيه
ژنه که گله يي لي دهکات، نه و کاته شمسي بهر گري په که ي دمر دميانه وئت و بهر گري له و
هیرشه دهکات. له ههردوو حالت ته که دا، پياو که هه ر زوو بوي دمر دميانه وئت گوښگرتن
کاريکي قورسه.

نه گهر پياو که چارمه ر بو کيشه کاني ژنه که بخاته روو، ژنه که بهر دموام دميانه وئت و
کيشه ي دیکه باس دهکات. پاش خستنه روی دوو س چارمه ر، پياو که چاو مړي نه وه
دهکات ژنه که ناسوده بيټ. هوکاره که شي نه و ميه مهر يخي په کان خويان به چارمه ر
ناسوده دميانه وئت، نه گهر خويان داواي چارمه ر يان کرد بيټ. که دميانه وئت ژنه که ناسوده
نابيټ، پياو که وا ههست دهکات چارمه ر کاني رهنکراونه ته وه و ههست به بيټري
دهکات.

نه گهر يش پياو که ههست بکات په لامار دراوه، نه و دهست دهکات به بهر گري

لەخۆکردن. وا دەزانیت ئەگەر بە باشی خۆی رۆنکاتەووە ئیتەر ژنەكە واز لە گەھیی دەھینیت. بەلام تا زیاتر بەرگری لە خۆی بکات ژنەكە زیاتر توپە دەبیت. پیاوێک تەناکات کە ژنەكە پێویستی بە رۆنکردنەووە نییە. ژنەكە پێویستی بەوھێ پیاوێکە لێ تەبگات و رێگەى بدات بەردەوام بێت لەسەر باسکردنی کێشەکانی. ئەگەر پیاوێکە زێر بێت و تەنیا گۆی بگریت، دواى چەند ساتێک لە گەھیی کردن لە پیاوێکە، ژنەكە بابەتەكە دەگۆریت و باسی کێشەھێکى دیکە دەکات.

پیاوان بەوھش بێزار دەبن کە ژنان باسی ئەو کێشانە بکەن کە پیاوان بۆیان چارەسەر ناکریت. بۆ نمونە، ئەگەر ھۆى ناپەرھەتییەکانی، شتیکی لەم بابەتە بن:

- "کارمەكەم داھاتی كەمە."
- "تەندروستی پورە لوسی رۆژ لە دواى رۆژ خراپتر دەبیت."
- "مالەكەمان زۆر بچوكە."
- "وهرزێكى زۆر وشكە. كەى باران دەباریت؟"
- "زیاد لە پێویست پارەمان لە بانك راکێشاوە."

رەنگە ژن ھەریەك لەم قسانەى سەرھووە بۆ دەرپرینی نیگەرانی و ناھۆمبەندى و بێزارییەکانى بەکاربھێنیت. رەنگە ژنەكە بزانییت ھیچ رێگەھێكی دیکە نیە بۆ چارەسەرى ئەم کێشانە، بەلام بە باسکردنیان ناسوودە دەبیت. ئەگەر گۆنگرەكە پەيوەندى نیشان بدات بە بێزارى و ناھۆمبەندى پەيوەندەكە، ئەوا ژنەكە ھەست بە پشەتگى دەكات. ھەرچەندە ژنەكە رەنگە پیاوێكە بێزار بکات، مەگەر ئەو کاتەى پیاوێكە بزانییت کە ژنەكە پێویستی بە باسکردنی ئەو کێشانە ھەیە و دواى باسکردنەكە ناسوودە دەبیت. پیاوان بەوھ بێزار دەبن کە ژنان بە وردەکاری زۆرھووە باسی کێشەكان بکەن. پیاو بە ھەلە وای لێكەداتەووە کە ژن کاتێك بە وردەکاری زۆرھووە باسی کێشەكان دەكات مانای وایە پیاوێكە بۆ چارەسەرکردنی کێشەى ژنەكە پێویستە ئەو وردەکارییانەى ھەبێت. بۆیە ھەول دەدات پەيوەندى نیوان وردەکاری و کێشەكە بدۆزیتەووە و بەمەش سەبرى نامینیت. دیسان پیاوێكە نازانییت کە ژنەكە داواى چارەسەرى لێناکات بەلكو دەپەوێت بایەخى پێبدات و ئێى تەبگات.

سەرھەرای ئەمانەش، گۆنگرتن بۆیە بەلای پیاوێكە قورسە چونكە کاتێك ژنەكە

بهشيوهيهكي هه پردهمهكي له باسكردني نهم كيشهيهوه دهچيته سهر كيشهيهكي ديكه،
پياوهكه به دواي ريزبهنديپهكي لوجيكيدا دهگه رپنت. دواي نهوهي ژنهكه سي چوار
كيشه باسكرد، پياوهكه به تهواوي بيزار دهبيت و سهرى ليدشيويت و ههول دهوات به
شيوهيهكي لوجيكى نهم كيشانه بيهستتهوه بهيهكهوه.

هوكاريكي ديكه كه وا له پياو دهكات حهز به گونگرتن نهكات نهوهيه پياو به شوين
دوا نهجامدا دهگه رپنت. پياو ههتا نهزانيت نهجامهكه چي دهبيت، ناتوانيت
چارهسهرهكاني پيك بهينيت. تا ژنهكه وردهكاري زياتر باس بكات، پياوهكه زياتر به
گونگرتنهكه بيزار دهبيت. بيزاريپهكه بهوه كه دهبيتتهوه كه بيرى بكهويتتهوه ژنهكه
زور سود له باسكردني وردهكاري كيشهكاني دهبيت. نهگهر پياوهكه نهوهي لهبير بيت
باسكردني وردهكاريهكان ژنهكه ناسوده دهكات، نهو كاته نهوئيش ناسوده دهبيت. وهك
چون پياو به چارهسهرهكردني وردهكاريه نالوزهكاني كيشهكه ناسوده دهبيت، ژنيش به
باسكردني وردهكاري كيشهكاني ناسوده دهبيت.

وهك چون پياو به چارهسهرهكردني وردهكاريه

نالوزهكاني كيشهكه ناسوده دهبيت. ژنيش به باسكردني

وردهكارن كيشهكاني ناسوده دهبيت.

ژنان بونهوهي گونگرتن بهلاي پياوده ناسانتر بكهن دهتوانن له سهرمتادا باسي
نهجامي چيروكهكهيان بكهن و پاشان دمست بكهن به باسكردني وردهكاريهكان و
پياوهكه له ههوادا نههيننهوه. ژنان به گشتي حهز دهكهن گونگر به ههلواسراوي
بهيننهوه چونكه ههست و سوزي زياتر به چيروكهكه دمهخشيت. نهگهر گونگرهكه ژن
بيت نهم ههلواسراويهي بهخوشه، بهلام به ناساني پياوي پيبيزار دهبيت.

تا پياوان كههتر له ژنان تيبگهن، كههتر نامادمن گوئيان لي بگرن كاتنيك باسي
كيشهكانيان دهكهن. كه پياو زياتر فيردهبيت چون ژن ناسوده بكات و له روي
دمرونيپهوه پشتگيري بكات، نهو كاته بوي دمردمهوئيت گونگرتن نهوئيش هورس
نرپه. لهوهش گرنگتر نهوهيه ژن بتوانيت له سهرمتادا به پياومهكه بليت كه تمنيا
پيويستي بهوهيه پياوهكه گوئي لي بگريت و پيويست ناكات چارهسهر بؤ كيشهكاني
بهوزينهوه، نهمه وا دهكات پياوهكه ناسوده بيت و بتوانيت گوئ بگريت.

چۈن مەريخى و فينۇسى يەكان گە يىشتە رىككە وتىن؟

مەريخى و فينۇسى يەكان بەۋە تۈانيان رىك بىكەون و بە ئاشتى بىزىن كە رىزى جياۋازىيەكانى يەكترىان گرت. مەريخى يەكان فيرى ئەۋەبون رىز لەۋ پىۋىستىيە فينۇسى يەكان بگرن كە دەبىت قسەبكەن بۆئەۋەى ئاسودەبىن. تەنانەت ئەگەر خۇى ھەزى لە قسەى زۇر نەبىت. پىاۋ فيرى ئەۋەبو كە تەنيا بە گۈيگرتن دەتۈانىت زۇر يارمەتى ژنەكە بدات. فينۇسى يەكان فيرى ئەۋەبون مەريخى يەكان پىۋىستىيان بە پاشەكشەيە بۇ ناۋ ئەشكەۋتەكانيان بۆئەۋەى مامەلە لەگەل نىگەرانىدا بىكەن. ئەشكەۋتەكە چىز ۋەكو مەتەلىكى گەۋرە و ۋەكو ھەرەشە و ئاگادار كىردنەۋە تەماشا نەدەكرا.

مەريخى يەكان چى فيربون؟

مەريخى يەكان بۇيان دەرگەۋت ھەر كاتىك ھەستىيان كىرد لەلايەن فينۇسى يەكانەۋە بەلامار دەدەرىن، گەبىيان لى دەگىرت يان رەخنەيان لى دەگىرت، ئەۋە تەنيا شتىكى كاتىيە و لەپەر فينۇسى يەكان ئاسودە دەبىن و زۇر قايل و سوپاسگوزار دەبىن. مەريخى يەكان كە فيرى گۈيگرتن بون ئىنجا بۇيان دەرگەۋت فينۇسى يەكان بە باسكىردى كىشەكانيان چەند دەگەشىنەۋە.

كەسى مەريخى بەۋە ئارام بوۋەۋە كە تىگەمىشت كاتىك فينۇسى يەك باسى كىشەكانى خۇى بۇ دەكات مەبەستى ئەۋە نىيە بلىت مەريخى يەكە ھۆكارى كىشەكانە. ھەرۋەھا فيرى ئەۋەش بو كە ئەگەر فينۇسى يەكە ھەستى كىرد گۈى لى دەگىرت ئىتر بە كىشەكانىيەۋە ئانالىت و زۇر ئەرىنى بىردەكاتەۋە. كەسى مەريخى بەۋەى ئەم ئاگاپىيەۋە تۈانى بەبىن ئەۋەى ھەۋلى چارەسەر كىردى كىشەكانى فينۇسى يەكە بدات، گۈى لى بگىرت.

زۇرىك لە پىاۋان و تەنانەت ھەندىك لە ژنانىش باسكىردى كىشەكان بە ئاراست دەزانن چۈنكە ھەرگىز ئەۋە ئەزمونەيان نەبوۋە كە ئەم باسكىردنە چەند چارەسەرگەرە. نەپانەپنىۋە كاتىك ژن ھەست دەكات گۈى لى دەگىرت چۈن دەگۈرىت و ھەست بە ئاسودەسى دەكات و بىر كىردنەۋەى ئەرىنى خۇى دەپارنىت. بە گشتى بىنىۋىيەنە چۈن ژنىك (رەنگە داىكىيان) كە ھەستى كىردۋە گۈى لى ئەگىراۋە چۈن لە كىشەكانىيەۋە

ئاللاھ. ئەمە بەسەر ئەو ژانەدا دېت كە ماۋەيەكى دور و درېز ھەست بە خۇشەويستى و بايەخېندان ناكەن. بەلام رەنگە كېشە سەرەكىيەكە ئەوۋە بېت ژەكە ھەست بىكات خۇشيان ناۋىت، نەك ئەۋەدى كە باسى كېشە دەكات بۇيە گۈيى لىناگرن.

دوای ئەۋەدى مەريخىيەكان فېربون چۈن گۈيىبگرن، شتىكى زۇر سەرنجراكىشيان دۈزىيەۋە. بۇيان دەرەكەوت گۈيىگرتن لە فېنۇسىيەكە كە باسى كېشەكانى خۇي دەكات لە راستىدا يارمەتى ئەمانىش دەدات لە ئەشكەوتەكانيان بېنە دەرەۋە، بە ھەمان شېۋە تەماشاكردنى ھەۋالەكانى تەلەفزيۇن و خويىندەۋەدى رۇژنامە.

ھەر بەم شېۋەيە، كاتىك پياۋ فېرى ئەۋە دەبېت بەبى ھەستكردن بە گلەپى و لېپرسراۋىتى گۈيى بگرت، ئەو كاتە گۈيىگرتنى بەلاۋە زۇر ئاسانتر دەبېت. ئەگەر پياۋ لە گۈيىگرتندا باش بېت، بۇيى دەرەكەۋىت گۈيىگرتنىش رېگەيەكى زۇر باشە بۇ بىرچۈنەۋەدى كېشەكانى ئەو رۇژەي و لەھەمان كاتدا ئاسودەيىيەكى زۇرىش بە ھاۋبەشەكەي دەبەخشىت. بەلام ئەو رۇژانەي كە پياۋ زۇر نېگەرەنە، رەنگە پىۋىستى بەۋە ھەبېت لە ئەشكەوتەكەيدا بىمىنىتەۋە و لە رېگەي سەرنج پەرتكەرەكانى دىكەي ۋەك ھەۋالەكان و پېشېركىي و مرزىيەۋە بېتە دەرەۋە.

فېنۇسىيەكان چى فېربون؟

فېنۇسىيەكانىش بەۋە گەيشتەنە ئارامى كە دواچار تىگەيشتەن كاتىك مەريخىيەك دەچىتە ئەشكەوتەكەيەۋە نىشانەي ئەۋە نىيە كە ئەمانى خۇشناۋىت. فېرى ئەۋە بون لەو كاتانەدا مەريخىيەكەيان زىاتر بەلاۋە قبول بېت چۈنكە مەريخىيەكە بە نېگەرەنىيەكى زۇردا تىدەپەپىت.

فېنۇسىيەكان بەۋە نەدەرمنجان كە مەريخىيەكان بە ئاسانى سەرنجيان پەرت دەبو. كاتىك فېنۇسىيەك قىسەي دەكرد و مەريخىيەك خەيالى دەرۋىشت، فېنۇسىيەكە زۇر بە رۇزەۋە قىسەكەي دەپرى و دەۋەستاۋ چاۋمېرئ دەبو مەريخىيەكە تىببىنى بىكات. پاشان دەستى دەكردەۋە بە قىسەكەي. فېنۇسىيەكە تىگەيشت لەۋەدى كە ھەندىك جاز بەلاي مەريخىيەكەۋە سەختە ھەمو سەرنجى لەلاي ئەم بېت. فېنۇسىيەكان ئەم راستىيەيان بەۋە بۇ دەرەكەوت كە بەشېۋەيەكى ئاسايى و قبولكەرەنە داۋايان لە مەريخىيەكان دەكرد سەرنج بەدن و مەريخىيەكان بە دلخۇشىيەۋە سەرنجيان دەدانى.

۲۸ ھىوا فاوندىيىش

ئەو كاتانەش كە مەريخىيەكان بە تەواۋى سەرقال بون و لە ئەشكەوتەكانى خۇياندا بون، فېنۇسىيەكان ئەم شتەيان بە شەخسى وەرنەگرت. تىگەيشتن كە ئەو كاتە بۇ ئاخاوتنى خۇمانە گونجاۋ نىيە بەلكو كاتى باسكردنى كېشەكانە بۇ ھاۋرىكانى يان كاتى رابواردن و چۈنە بازارە. كاتىكىش كە مەريخىيەكان بەو شىۋىيە ھەستيان كەرد خۇشەويستن و قبول دىكرىن، فېنۇسىيەكان بۇيان دىركەوت مەريخىيەكان خىراتر لە ئەشكەوتەكانىيان دېنە دىرمۇە.

چۈن رەگەزى بەرامبەر ھانئىدەين؟

چەند سەدەيەك پېش ئەوۋى مەريخى و قىنۇسىيەكان بەيەك بگەن، ھەريەكەيان لە جىھانە جياوازەكەى خۇيدا بە شادمانى دەژيا. مەريخى و قىنۇسىيەكان كە بەجيا لەسەر ھەسارەكەى خۇيان بون لەپر ھەستيان بە خەمۇكى كرد. ئەم خەمۇكىيە بو كە دواجار ھانىدان لە يەكتر نزيك بېنەوہ.

لە ئىستادا تىگەيشتن لە نھىنىيەكانى ئەو گواستەنەوہيەيان يارمەتيمان دەدات بزانين چۈن ژن و پياو بە شيۋەى جياواز ھان دەدرين. بەم زانيارىيە نوئىيەوہ تواناى پشتگىرى كردنت بۇ ھاوبەشەكەت زياد دەبىت و ھەروہا دەشتوانيت لە كاتە سەخت و پر نىگەرانييەكاندا پشتگىرى بەدەست بھىنيت. با كات بگىرپنەوہ بۇ دواوہ و وادابىنين كە روداوہكان دەبىنين.

كاتىك مەريخىيەكان توشى خەمۇكى بون، ھەمو دانىشتوانى سەر ئەو ھەسارەيە شارەكانيان بەجىھىشت و چۈنەوہ ناو ئەشكەوتەكانيان و ماودىيەكى زۇر لەوئ مانەوہ. لەوئ گىريان خواردبو نەياندەتوانى بىنە دەرەوہ، تا ئەو كاتەى مەريخىيەك بە تەلسكۆبەكەى دىمەنىكى جوانى قىنۇسىيەكانى بىنى. ھەر كە بەخىرايى تەلسكۆبەكەى خستە بەردەستى مەريخىيەكانى دىكە، بىننى ئەم بونەومرە جوانانە ئىلھامى بە مەريخىيەكان بەخشى و خەمۇكىيەكەيان بە شيۋەيەكى موعجىزە ئاسا رەوييەوہ. لەپر ھەستيانكرد قىنۇسىيەكان پىويستيان پىيانە. لە ئەشكەوتەكانيان ھاتنە دەرەوہ و دەستيان كرد بە دروستكردنى كەشتىيەكى ئاسمانى بۆنەوہى بەرەو قىنۇس بقرن.

قىنۇسىيەكان بۇ دەرپازبون لەو خەمۇكىيە لە دەورى يەكترى كۆدەبونەوہ و

دەستيان دەگرد بە باسکردنى كىشەكانيان لەگەل يەكتريدا. بەلام ئەمە خەمۇكىيەكەر
نەدمردواندەوه. تا ماوهيەكى زۆر بەو خەمۇكىيە مانەوه دليان خەبەرىدا بۆى
شتىك بەريوميه. بونەوهري بەهيز و سەير سەير (مەريخىيەكان) كە خەرىكە بەنار
گەردوندا دین بۆ لايان بۆنەوهى خوشيان بوين و خزمەتيان بکەن و پشتيان بگرن.
لەبەر ھەستيان کرد ريزيان لى دەگيريت. كاتيك ئەو سەرنجەيان بلاوکردمە
خەمۇكىيەكەيان رەوييەوه و بە خوشحالىيەوه دەستيان کرد بە خوئامادەکردن بۆ
پيشوازيکردنى مەريخىيەكان.

ھيز و ھاندانى پياو لەو كاتەدايە كە ھەست

بكات پيوستيان پيئەتى.

نەم نەينيانەى ھاندان تا ئىستاش كاريان پى دەگيريت. ھيز و ھاندانى پياوان لەو
كاتەدايە ھەست بەو بەكەن پيوستيان پىيانە. كە پياو لە پەيوەندييەكدا ھەست
نەكات پيوستيان پىيەتى، وردە وردە دەبیتە كەسيكى ناكاراي بى تاقەت، رۆز بە رۆز
بەخشى بۆ ئەو پەيوەندييە كەمتر دەبیتەوه. بەلام ئەگەر ھەست بكات متمانەيان
پىيەتى كە نەوبەرى تواناي خۆى بخاتە گەر بۆ ئاسودەکردنى ژنەكە و ريز لەو ھەولەى
دەگيريت، ھيز و مردەگيريت و زياتر پيشكەش دەكات.

ژنانيش ئەو كاتە ھەست بە ھاندان و ھيز دەكەن

كە بزەن ريزيان لى دەگيريت.

ژنانيش ئەو كاتە ھەست بە ھاندان و ھيز دەكەن كە بزەن ريزيان لى دەگيريت. ژن
ئەگەر لە پەيوەندييەكدا ھەست بە بىرپىزى بكات، ئىتر وا ھەست دەكات بە زۆر نەم
كارەى پىدەكەن و لە بەخشىنى زۆر بىزار دەبیت. بەلام ئەگەر، ھەست بكات بايەخى
پىدەگيريت و ريزى لى دەگيريت، ئاسودە دەبیت و دەتوانيت زياتر پيشكەش بكات.

كە پياو ژنىكى خوشدەويت؟

پياو كە دەكەويتە خوشدەويتى ژنىكەوۈ وەكو نەو بەكەم مەرىخىيەى لىدەيت كە بەكەمجار فېنۇسىيەكانى دۇزىيەوۈ. نەو مەرىخىيە لە تەشكەولەكەيدا گىرى خواردېو، نەيدەزانى ھۆكارى خەمۇكىيەكەى چىيە، بۇيە بە تەلەسكۇبەكەى تەماشاي ناسمانى دەكرد. وەك نەوۈى ھەورە بروسكە لى دابىت، لەپر لە ساتىكى پەشكۇدا گۇرانىكى ھەنا ھەتايى بەسەر ژيانىدا ھات. گۇرا. نەو لە رېكەى تەلەسكۇبەكەيەوۈ دېمەنىكى بېنى كە جوان و شكۇدار بو.

نەو مەرىخىيە فېنۇسىيەكانى دۇزىيەوۈ. جەستەى بو بە ناگر. كاتىك تەماشاي فېنۇسىيەكانى دەكرد، بۇ بەكەمجار لە ژيانىدا ھەستى كىر كەسكى دېتەى خوش دەويت بېجگە لە خۇى. تەنبا لەو نىكاپەوۈ ژيانى واتاي نوۈى وەرگىرت و خەمۇكىيەكەى رەوېيەوۈ.

مەرىخىيەكان ھەلسەھەى براوۈ / دۇراويان ھەيە كە دەلەيت مەن دەمەوۈى براوۈم و گوى نادەمى نەگەر تۇ بدۇرەيت لاي مەرىخىيەكان كە تەنبا خۇيان بەلاوۈ گىرنگ بو، نەم ھاوگىشەيە بەباشى كارى دەكرد. پېشتەر جەند سەدەپەك كارى دەكرد بەلام لە نىستا بە دواوۈ پېوېست بو بگۇرەيت. بايەخدان تەنبا بە خۇيان جېت نەو ناسودەيىيەى پىنەدەبەخشىن. مەرىخىيەكان كە نىستا عاشق بووۈ، دەپادوېست فېنۇسىيەكانىلەن بە تەندازەى تەمان براوۈم.

لە زوربەى وەرژشەكانى تەمەرۋا دەلتوانىن درېزكراوۈى ياساي پېشەرگى مەرىخىيەكان بدۇزىيەوۈ. بۇ تەنبا، لە پارى لېنسدا مەن نەك تەنبا دەمەوۈى خۇم براوۈ بىم بەلكو دەمەوۈى ھاوۈرېكەم بدۇرەيت بۇيە بە جۇرېك تۇپەكەى بۇ دەھاوۈزىم كە گىرپانەوۈى بەلاوۈ قورس بېت. جېت لەو بىرەنەوۈيە وە، دەگرم كە ھاوۈرەتەم جەند دۇراو بېت تېايدا.

زۇرېك لەم جۇرە بىر كىرەنەوۈيە مەرىخىيەكان لە زىياندا جىگەى خۇيان ھەيە، بەلام نەم بىر كىرەنەوۈى (براوۈ / دۇراو) لە ژيانى نىمەى، پەكەمىشەوۈدا رىئامان پىنەدەبەنېت. نەگەر بەدەويت خواستەكانى خۇم بەزىمە دى، لەسەر حساسى ھاوۈبەشەكەم، دىنپام لەوۈى توشى نازەھەتى و لېك رەھمان و داگۇگىر دەپىس مەزەى بىنپادنانى پەيۈندىيەكى سەرگەولتو نەوۈيە ھەردوۈ ھاوۈبەشەكە براوۈم.

جياوازيه كان سهرنجراگيشن

دواى نه وهى په كه مين كه سى ميريخى عاشق بو، ده ستي كرد به دروستكردنى
ته لېسكوب بو هم مو برا ميريخى په كانى. هه مو ان زور به خيرايسى له خه مو كيه كه يان
رزگار يان بو. نه وانېش عاشقى فينوسى په كان بون، نيت چهند خويان خوش دهويست
نهمندهش فينوسى په كان يان خوش دهويست.

فينوسى په سهر و جوانه كان به لاي ميريخى په كانه وه پر له نهينين. سهرنجراگيشه
بون به لاي ميريخى په كانه وه. به تايبه تي، جياوازيه كان يان ميريخى په كانى راكيشا. لهو
جيه دا كه ميريخى په كان رهق بون، فينوسى په كان نه رم بون. لهو شوينه دا كه
ميريخى په كان گوشه دار بون، فينوسى په كان باز نه يى بون. لهو شوينه دا كه ميريخى په كان
سارد بون، فينوسى په كان گهرم بون. به شيومي كه سيجراوى و كامل جياوازيه كان يان
بونه ته واو كه رى په كترى.

به زمانيك كه پيشتر قسه يان پي نه كړدبو، فينوسى په كان به روى و به دهنگى به رز
وتبان: "نيمه پنيوستان پيتانه. به هيز و توانان ده توانن ناسوده يى زورمان پي
ببه خشن، پنيوستان په كانى ناخمان پرېكه نه وه. پي كه وه ده توانين له شادمانى په كى
مه زندا بزين." نه م بانگه يشته ميريخى په كانى هانداو تواناي پي به خشين.

زور به ي ژنان به غه ريزه دمرانن چو ن نه م په يامه بگه يهنن. له سهره تاي
په يوه ندييه كه دا، ژنه كه نه ختيك ته ماشاي پياوه كه دهكات كه ده ليت تو ده توانيت نهو
كه سه بيت كه دلخوشم دهكات. بهم ريگه نه رم و نيانه ژنه كه له راستيدا په يوه ندييه ك
بنباد ده نيت. نه م ته ماشا كړدنه پياوه كه هانده دات نزيكتر ببېته وه. تواناي
پي دمه خشيت به سهر نهو ترسانه دا زال ببېت كه له باره ي دروستكردنى په يوه ندييه وه
هه په تي. به داخه وه، نهو كاته ي كه له په يوه ندييدان و پاشان كيشه كان ده ست ده كهن به
دهر كه وتن، ژنه كه نازانيت نهو په يامه تا نيتاش چهند به لاي پياوه كه وه گرنگه و نيت
ناپنيريت.

ميريخى په كان زور هه ستيان به هانداو ده كړد به وهى رهنگه بتوانن له سهر فينوس
جياوازيه ك دروست بگهن. پيشبركئى ميريخى په كان به رهو ناستيكي نوئى په ره سه نندن
ده جو. چيت ميريخى په كان ته نيا به وه ناسوده نه دمبون كه خويان به لپنن و گه شه به

تواناكانيان بىدەن. دەيانويست توانا و شارەزايىيەكانيان لە خزمەتى ئەوانى دىكەدا و بە تايبەتى لە خزمەتى فينۇسىيەكاندا بەكاربەين. دەستيان كرد بە دروستكردى فلسەفەيەكى تازە، كە فلسەفەى براود/ براودەيە. جيهانيكيان دەويست كە ھەموان تيايدا بايەخ بە خۇيان و بە ھەمو كەسانى دىكەش بىدەن.

خۆشەويستى مەريخىيەكان ھاندەدات

مەريخىيەكان دەستيان كرد بە دروستكردى كەشتىيەكى ئاسمانى كە بتوانيت بە بۆشايى ئاسماندا تىپەپرېت و بيانگەيەنيتە ھەسارەى فينۇس. ھەرگىز پىنشتەر ئەوئەندە ھەستيان بە خۆشى ژيان نەكردبو. بەھوى بينينى فينۇسىيەكانەود، ئەمە يەكەمجار بو لە ميژوھەكاندا جگە لە خۇيان كەسى دىكەيان خۆش بويت.

عیشق وا لە پياو دەكات ھىندە خزمەتى كەسانى دىكە بىكات. دلى كراود دەبىت و ئەوئەندە برىواى بە خوى دەبىت كە بتوانيت گۆرانكارى گەورد بەينيتە ئاراود. ئەگەر ھەل ئەوئەى بدريتى كە تواناكانى بىسەلمىنيت، باشتريين روى خوى نيشان دەدات. تەنيا ئەو كاتە پاشەكش دەكات و دەگەريتەو. بۇ رىگە خوپەرستانەكانى جارانى كە بزانييت شكستى ھىناود.

كە پياو عاشق دەبىت، نيت جەند بايەخ بە خوى دەدات ئەوئەندەش بايەخ بە كەسەكەى دىكە دەدات. لەپر لەو كوت و بەندە رزگارى دەبىت كە ھاندانەكانى تەنيا لەبەر خوى بىت، نيت لەبەر كەسكى دىكەش. ئەك بۇ دەسكەوتى تاكە كەسى. بەلكو لەبەرئەوئەى بايەخ بەو كەسە دەدات. بە ئاسوددىي ھاوبەشەكەى ئاسود دەبىت. بۇ شادمانكردى ژنەكە ھەمو ناخۇشەك قبول دەكات چونكە دلخۆسى ژنەكە نەمىش دلخۆش دەكات. ھەولدانەكانى ئاسانتر دەين. ئەو مەبەستە بەرزە و زەدى بىدەبەخستيت.

ئەگەر ھەلى ئەوئەى بدريتى كە تواناكانى بىسەلمىنيت. باشتريين روى
خوى نيشان دەدات. تەنيا ئەو كاتە پاشەكش دەكات و دەگەريتەو بۇ رىگە
خوپەرستانەكانى جارانى كە بزانييت شكست دەهينيت.

لە سەردەمى ھەرزەكارىدا پياو تەنيا بە خزمەتكردى خوى ئاسود دەبىت، بەلام
كە بەندەكات نيت بەم خۆخزمەتكردە ئەوئەندە ئاسودە نابىت. بۇ ئەوئەى ئاسود دەبىت.

پىيۇستى بەۋىيە غېشىق بېچىتە ژيانىيەۋە. بىرۈكەي بەخشىش بەم شىۋە نازارەت
خۇپەرسىتى و بايەخنىدان بە كەسانى دىكە رزگارى دەكات. ھەرچەندە ھىستىنى
پىيۇستى بە ۋەزگرتىنى خۇشەۋىستى ھەيە، بەلام پىيۇستىيە ھەرە گەۋرەكە
بەخشىنى خۇشەۋىستىيە.

بە لاي زۆربەي پىاۋانەۋە بەخشىنى خۇشەۋىستى پىداۋىستىيەكى زۆرگىرگە.
گەۋرەترىن كىشە نەۋىيە كە نازانن چىيان لە بىرچۈە. بە دەگمەن بىنيويانە باۋگىان لە
رىگەي بەخشىنەۋە دايكىيانى ناسودە كىرەيت. بۇيە نازانن كە بەخشىندىمى دىتوانىت
سەرچاۋە سەرەكى ناسودەۋىنى پىاۋ بىت. كاتىك پەيۋەندىيەكانى پىاۋ شىكەن
دەھىنن، توشى خەمۈكى دەھىت و لە ئەشكەۋتەكەيدا گىردەخوات. ۋاز لە خىزمەتكرىن
دەھىننيت و نازاننيت بۇچى ئاۋا خەمۈكە.

لەم كاتەدا، لە پەيۋەندى و خۇشەۋىستى دەكشيتەۋە و لە ئەشكەۋتەكەيدا
دەھىننيتەۋە. لە خۇي دەپرسىت ئەم ھەمۇ شتە لە پىناۋى چىدا، و بۇچى دەھىت خۇي
ماندوو بىكات. نازاننيت كە لەبەرئەۋە گوى ناداتە كەس چونكە ھەستى نەكرىۋە كە
پىيۇستىيان پىيەتى. پىاۋكە نازاننيت ئەگەر كەسنىك بدۇزىتەۋە كە پىيۇستى پىيىت
دەتوانىت خەمۈكىيەكەي لاپەرىت و دىسان ھاندىرىتەۋە.

بەلاى پىاۋەۋە پىيۇست پىنەبەن مىردىنىكى ھىۋاشە.

پىاۋ ئەگەر بىزاننيت لە ژيانى كەسنىكى دىكەدا گۇرپانكارى ئەرىنى دروست ناكات، نىز
بەلايەۋە سەخت دەھىت بايەخ بە ژيان و پەيۋەندىيەكانى بدات. كە پىيۇستىيان پىيى
نەھىت نىز ھىچ گەرم و گورىيەكى نامىننيت. بۇ ئەۋە دىسان ھاندىرىتەۋە، پىاۋ
پىيۇستى بەۋىيە ھەست بىكات رىزى ئىدەگىرىت و مەمانەي پىدەكرىت و كەسنىكى
قبولكرۋە. بەلاى پىاۋەۋە پىيۇست پىنەبەن مىردىنىكى ھىۋاشە.

كە ژن پىاۋىكى خۇشەۋىت

كاتىك كە ژن عاشقى پىاۋىك دەھىت ۋەكو ئەۋ يەكەم فىنۇسىيە ئىبەسەردىت كە
دى خەبەرىدا مەرىخىيەكان بە رىگاۋەن بۇلايان. ئەۋ فىنۇسىيە خەۋى بىنى كە

كەشتىيەكى ئاسمانى دېت و رەگەزىكى بەھىز و خەمخۆرى مەرىخى دەردەكەوئىت. ئەم بونەومرەنە خزمەتەن ناوئىت بەلكو دەيانەوئىت شت بۇ فېنۇسىيەكان دابىن بىكەن و بايەخيان پىبدەن.

ئەم مەرىخىيانە كاتىك جوانى و كلتورى فېنۇسىيەكان ئىلھاميان پىبەخشىت دەبنە كەسانىكى زۇر ھىداكار. مەرىخىيەكان گەشىتنە ئەو بىروايەى توانا و شارمزاپەكانيان ھىچ مانايەكى نابىت نەگەر كەسىك نەبىت خزمەتى بىكەن. ئەم بونەومرە سەير و رۇح سوكانە ئاسودەيى و ئىلھاميان وەردەگرت لەوۋى پەيمان بە فېنۇسىيەكان بىدەن خزمەتەن بىكەن و دلخۇشيان بىكەن و ئاسودەيان بىكەن. چ موعجىزەيەكە!

فېنۇسىيەكانى دىكەش خەوى لەم جۇرەيان بىنى و يەكسەر لە خەمۇكىيەكەيان رزگارىان بو. ئەوۋى كە فېنۇسىيەكانى گۆرى ئەو بىروايە بو كە ھەيانبو بەوۋى يارمەتى بەرپۈۋەيە و مەرىخىيەكان دىن. فېنۇسىيەكان پىشتىر بۇيە خەمۇك بون چونكە ھەستىان دەگرد تەرىك و تەنيان. بۇ ئەوۋى لەو خەمۇكىيە رزگارېن پىويستىان بەوۋە بو ھەست بىكەن كە ئەو يارمەتىيە خۇشەويستە بە رپۈۋەيە.

زۇربەى پىاوان نازانن بەلای ژنەوۋە چەند گىرنگە ھەست بە پىشتىگرى ئەو كەسە بىكات كە بە گىرنگى دەزانىت. ژن ئەو كاتە دلخۇش دەبىت كە بىزانىت پىويستىيەكانى پىر دەگرېنەوۋە. ژن لەكاتى بىزارى و داروخاون و سەرلى شىۋاۋى و بى ھىوايىدا تەنيا شتىك كە پىويستىتى بىرىتىيە لە ھاودەمىك. پىويستى بەوۋەيە ھەست بىكات خۇشەويستە و رىزى لى دەگرىت.

دلىۋى، تىگەشىتن، پىشتىگرىكردن و ھاوسۆزى تا رادەپەكى زۇر يارمەتى ژن دەدەن زىاتىر پىشتىگرىيەكانى پىاو قىبول بىكات و بىاننرخىنىت. پىاوان لەمە تىناگەن چونكە غەرىزەى مەرىخىيەكان پىيان دەللىت وا باشە لەكاتى بىزارىدا بەجى بېللىرىن. زۇرچار كە ژنەكە بىزارە، پىاوۋەكە ياخود بەجى دەھىللىت يان ئەگەر بىمىنىتەوۋە، شتەكە خراپىر دەكات بەوۋى ھەول دەدات كىشەكانى بۇ چارەسەر بىكات. پىاوۋەكە بە غەرىزە نازانىت نىزىكى و ھۆگرى و باسكردن چەند بە لای ژنەوۋە گىرنگە. ئەوۋى ژنەكە زۇرتىرېن پىويستى پىيەتى كەسىكە گۆى لى بگرىت.

ژن بە دىرېرىنى ھەستەكانى، بىرى دەكەوئىتەوۋە كە شايستەى خۇشەويستىيە و

ھىرومھا نەۋەشى بە بىر دېتەۋە كە پېۋىستى يەكەنى دابىن دەكرىن. گومان
بىر مەنەبىر يەكەن دەرەۋىنەۋە. ھەستكردن بە ناچار يەكەنى نامىنىت چۈنكە بىرى
دەكەۋىنەۋە كە شاپستەى خۇشەۋىستى يە و پېۋىست ناكات ئەو خۇشەۋىستى بە دەست
بەينىت، دىتوانىت ناسودە بىت، كەمتر بېەخشىت و زىاتر ۋەرگىت. بەرەستى
شاپەنىت.

كاتىك ۋن بىرى دەكەۋىتەۋە كە شاپستەى خۇشەۋىستى يە و پېۋىست ناكات ئەو
خۇشەۋىستى بە دەست بەينىت، ھەستكردن بە ناچار يەكەنى نامىنىت و
دەتوانىت ناسودە بىت، كەمتر بېەخشىت و زىاتر ۋەرگىت. بەرەستى شاپەنىت.

بەخشىنى زۇرىش خراپە

فېنۇسى يەكەن بۇنەۋەى روبەروى خەمۇكى يەكەنى بېنەۋە خۇيان بە باسكردى
ھەست و كېشەكانىانەۋە سەرقال دەكرد. لەكاتى قسەكردىندا ھۇكارى خەمۇكى يەكەنى
دۇزىيەۋە. ئەۋان لەو بەخشىنە زۇرە و بۇ ئەو ماۋە دورودرىژە بىزار بوبون. لەۋە
ناردەخت بون كە ھەمىشە بەرامبەر يەكتر ھەست بە لېپرسراۋىتى بكەن. دەيانۋىست
پشوبدىن و ماۋىيەكېش ئەمان خزمەت بكرىن. تاقەتەيان لەۋە چوبو ھەمو شتىك
لەگەل ئەۋانى دىكەدا بەش بكەن. دەيانۋىست بېنە كەسى تايبەت و خاۋەنى كەلۈپەل و
شتى بىھاۋتا. چىتر بەۋە ناسودە نەدەبون كە بېنە قوربانى و بۇ كەسانى دىكە بىزىن.
لەسەر ھەسارەى فېنۇس، ئەۋان بەپىنى فەلسەفەى دۇراۋ - براۋە دەژيان كە دەلى
"مەن دەدۇرېم بۇنەۋەى تۇ براۋە بىت." تا ئەو سەردەمەى كە ھەمو يەككىيان قوربانى
دەدا بۇ ئەۋى دىكە، بايەخەكە ھەمويانى دەگرتەۋە. بەلام دواى چەندىن سەدە لە
نەجامدانى نەم كارە، فېنۇسى يەكەن لەۋە مانىدوبون بە بەردەۋامى خزمەتى ئەۋانى
دىكە بكەن و ھەمو شتىكەيان بەش بىدەن. ئەۋانىش روۋيان كرده فەلسەفەى براۋە -
براۋە.

بە ھەمان شىۋە، زۇر ۋن لەمپۇدا لە بەخشىن بىزار بون. پېۋىستەيان بە پشۋە.
كاتىكەيان دەۋىت خۇيان بىن. كاتىك بۇ ئەۋەى يەكەمجار بايەخ بە خۇيان بىدەن.

پىئويستىيان بە كەسنىكە سۆزىيان پىئبەخشىت، كەسنىك بىت پىئويست نەكات ئەمان خزمەتى بىكەن. مەرىخىيەكان بە تەواۋى بۇ ئەمە گونجابوون.

لەم كاتەدا، مەرىخىيەكان فىرى بەخشىن دىبون و فىنۇسىيەكان فىرى ئەوۋە دىبون چۈن وىرېگرن. دواى چەندىن سەدە فىنۇسىيەكان و مەرىخىيەكان گەپشتە قۇناغىكى گرنكى پەرسەندەكەيان. فىنۇسىيەكان پىئويستىيان بەوۋىو فىرى چۈننىتى وەرگرتن بىن و مەرىخىيەكانىش پىئويستىيان بە فىرىبونى چۈننىتى بەخشىن ھەبو.

ئەم گۇرەنە بە گشتى لەكاتى پىگەپشتى پىاو و ژندا رودەدات. لە سالانى سەرمەتادا، ژن نامادەترە بۇ قوربانىدان و بۇ خۇگونجاندىن لەگەل پىئويستىيەكانى ھاوبەشەكەيدا. پىاو لە قۇناغە سەرمەتايەكانى پىگەپشتىدا، زىاتر بايەخى لاي خۇيەتى و ناگادارى پىئويستىيەكانى كەسانى دىكە نىيە. كاتىك ژن پىدەگات، بۇى دەرەكەوئىت كە چۈن وازى لە خۇى ھىناۋە لە پىناۋى دلخۇش كىردى ھاوبەشەكەيدا. كاتىك پىاو پىدەگات، بۇى دەرەكەوئىت كە دىتوانىت باشتر خزمەتى كەسانى دىكە بىكات و رىزىيان لى بگرىت. كە پىاو پىدەگات فىرى ئەومىش دىبىت بىتوانىت واز لە خۇشى بھىنىت، بەلام گۇرەنە سەرمەكىيەكەى ئەومىيە كە نىتر دىزانىت چۈن لە بەخشىندا سەركەوتو بىنىت. ھەر بەم شىومىيە، كاتىك ژنىش پىدەگات فىرى سىراتىجى نوئى بەخشىن دىبىت، بەلام گۇرەنە سەرمەكىيەكەى بىرىتى دىبىت لەوۋى فىرىبىنىت چۈن سىنور بۇ بەخشىنەكانى دابىنىت بۇنەۋەى ئەو شتانە بەدىست بھىنىت كە دىپەوئىن.

وازھىنان لە گلەيى

كاتىك ژن ھەست بىكات زىاد لە پىئويست دىبەخشىت، نىتر دىپەوئىت ئۇبالى ناردەخمەتىيەكان بىخاتە ئەستۋى ھاوبەشەكەى. ھەست بە نادادپەرومى دىكات لەوۋى كە لەو بىرە زىاتر دىبەخشىت كە وىرى دىگرىت.

ھەرچەندە ژنەكە بە ئەندازەى شاپىستەيى خۇى وىرنەگرتوۋە، بەلام بۇ ئەوۋى گەشە بە پەپومندىيەكانى بىدات پىئويستى بەومىيە بىزانىت چۈن دىتوانىت بەشداربىت لە چارمەرى كىشەكەدا. كاتىك ژن زىاد لە پىئويست پىشكەش دىكات پىئويست ناكات گلەيى لە ھاوبەشەكەى بىكات. بە ھەمان شىۋە، ئەو پىاوۋى كەمىر پىشكەش دىكات نابىت گلەيى لە ھاوبەشەكەى بىكات بەوۋى كە كەسنىكى نەرىنىيە و قىۋلى ناكات. لە ھەردوۋ

حالت ګمدا، ګله یی سودی نی په.

تېګمېستن و متمانې و هاوسوژی و قبولګردن و پشټګر یکردن چاره سهرن نه ده
 ګلمېکردن له هاوبه شه که مان. له کاتی رودای وادا، پیاو له جیاتی نه وهی ګله یی له
 هاوبه شه مېنه که ی بکات، دمتوانیت هاوسوژی بنوینیت نه نانه ت نه ګهر ژنه که داوې
 نه ګرېښت، ګوی ی لی بګریت نه نانه ت نه ګهر له سهره تاشدا به ګله یی هاته بهر ګوی و
 یارمې بدات بونه وهی متمانې پی بکات و دلی بو بکاته وه نه مېش به نه نجامدنی
 ګاری بچوک و تازه بونه وهی ژنه که بزانیټ که بایه خی پی ددهات.

له بری نه وهی ژن ګله یی له پیاو بکات که ګواپه که متر له خوی پېشکه ش دهکات، ژن
 دمتوانیت که موکوړی په ګانی هاوبه شه که ی قبول بیت و لیان ببوریت، به تایبه تی نه و
 کاتانه ی که پیاو که ژنه که بنومید دهکات، متمانې پی بکات به وهی که پیاو که
 دمه ویت زیاتر پېشکه ش بکات نه ګهر چی پشټګر ی په ګانی ناخاته روو، هر ودها هانی
 بدات زیاتر پېشکه ش بکات له ریګه ی نر خاندنی نه و شتانه ی پېشکه شی دهکات و
 بهر دهوام داوای پشټګر ی له پیاو که بکات.

سنوردانان و ریز لیګرتنی

له ویش ګرنگر نه وهی که ژن دهیه ویت بزانیټ سنورده ګانی ګامانه سهارمت به و
 شتانه ی دمتوانیت پېشکه شیان بکات به یی نه وهی هاوبه شه که ی برهنجینیت. له بری
 نه وهی چاوه پروانی له هاوبه شه که ی نه و مېت به قه دهر نه م پېشکه ش بکات، ژن
 دمتوانیت به خشه ګانی ریک بغات.

با سهیری نمونه یه ک بکه یین. کاتیک هاتن بو راوړکردن، جیم سی ونو سال بو
 سوزانی ژنیشی چلویه ک سال بو. سوزان داوای جیابونه وهی دهکرد. سکالای له وه دهکرد
 که دوانزه ساله نه م له میرده که ی زیاتر دبه خشیت و ناتوانیت زیاتر بهر دهوام بیت
 ګله یی نه وهی له جیم هېو که سست و خو پهرست و سهر کوتکه ره و بی هه سته. سوزان
 وتی هېچی دیکه ی نه ماوه ببیه خشیت و دهیه ویت به جی به یلنیت. جیم قایلی ګردبو
 بیت بو چار سهر، به لام سوزان دودل بو. له ماوه ی شش مانګدا توانیبان سی هه نګاوی
 چار سهر کردنی په یونندیه کان تېبې پرېنن. نه مېروش دوو هاوسهری شادمانن و خاوضی
 سن منالن.

ههنگاوی ١ :

ئهوهم بۆ جیم رون کردهوه که ژنهکهی به دست دوانزه سال نارجهتی که نه که بووه دهالینیت. جیم نه کهر بیهویت هاوسه گریمه کهیان بپاریزیت، پیویسته ماوهیه کی زور گوئی لی بگریت بۆ ئهوهی هانبدریت پیکهوه کار له سهه هاوسه گریمه کهیان بکهن. له یه کهم شهش دانیشتماندا، سوزانم هاندهدا ههسته کانی دهربریت و یارمهتی جیمم دهدا به سهبرهوه له ههسته نه رینی یه کانی سوزان تی بگات. نه مه قورسترین بهشی پرۆسهی چارمه سه ره کهیان بو. که جیم به راستی گوئی له نازاردهکان و پیویستی به تیرنه کراوه کانی سوزان ده گرت، زیاتر هاندهدا و متمانهی زیاد ده بو بهوهی که ده توانیت گۆرانکارییه پیویستی به کان بهینیت به دی و په یوه نندییه کی خوشه ویستانه یان هه بییت.

پیش ئهوهی سوزان ههست به هاندهان بکات بۆ کارکردن له سهه په یوه نندییه کهیان، پیویستی بهوه بو گوئی لی بگریت و جیم پشتگیری ههسته کانی بکات. نه مه ههنگاوی به کهم بو. داوی ئهوهی سوزان ههستی کرد لی تی ده گهن، توانییان به ره وه ههنگاوی دووهم به ردهوام بن.

ههنگاوی ٢ :

ههنگاوی دووهم له نهستوگرینی بهرپر سیاریتی بو. جیم پیویست بو بهرپر سیاریتی نه وه بگریته نهستو که پشتگیری ژنه کهی نه کردهوه، له کاتی کهدا سوزانیش خهتابار بو بهوهی که سنوره کانی دیاری نه کردهوه. جیم داوی لی بوردنی کرد که به ریگهی جیاواز سوزانی نازارداوه. سوزان بۆی دهرکهوت کاتیک که جیم سنوره کانی نه م پیشیل دهکات بهوهی به ریزه وه مامه لهی له گه ل ناکات "وهک هاوارکردن و بۆله بۆل و رهتکردنه وهی داخوازییه کان و پوچه لکردنه وهی ههسته کان" مانای ئهوهیه که سوزان سنوره کانی خوی دیاری نه کردهوه. هه رچه نده سوزان پیویستی به داوی لی بوردن نییه، به لام ددانی بهوه دانا که به شیک له بهرپر سیاریتی کیشه که یانی ده که ویت به نهستو.

پاش ئهوهی سوزان ورده ورده قبولی کرد که بن تواناییه کهی له دانانی سنورهکان و نازمه ووی پشکه شکردنی زیاتر به شیکبون له هوکاری کیشهکان، نه و کاته توانی زیاتر له جیم ببوریت. له نهستوگرینی کیشه کهی کاریکی زور گرنه بو بۆ رزگار بون له نارجهتییه کهی. بهم شیوهیه ههردوکیان ناماد مییان تیدا دروست بو بۆ فیربونی

رېنگه زياترې پښتگريکړنې په کتر. به چي؟ به ريزگرتنې سنورهکان.

هنگاوی ۲: راهینان

جیم به تایبته پښوېستی به وېو فیربیت چوڼ ریز له سنورهکانی سوزان بگریټ له کاتیکدا سوزان پښوېستی به وېو بزانیټ چوڼ نهو سنورانه دابنیت. ههر دوکیان پښوېستیان به وېو فیری نهو بېن بزنان به چ شپوهیهک به ریزهوه ههسته راستگوکانیان دهرېرن. له هنگاودی سییه مدا قایل بون به وېو راهینان له سهر دانانی سنور و ریزگرتنیا نهنجام بدن و نهو هس بزنان که رهنکه هندیک جار توشی ههلهش بېن. قبولگړدنې ههله لهکاتی راهیناندا مهسه لهیهکی گرنکه. نه مهی خوارهوه چهند نمونهیهکه له وېو چي فیربون و راهینانهکانیان له سهر چي بو.

• سوزان راهینانی له سهر نهه قسهیه کرد "هزم لهم شیوازی گفتوگوپه نییه. هاوار مهکه نهگینا زورهکه به چي دهیلیم." دواي چهند جاریک به چي هیشتنی زورهکه، سوزان پښوېستی بهم قسهیه نهما.

• ههر کاتیک جیم داوایهکی هېوایه که سوزان پښی ناراحت بیت، سوزان راهینانی له سهر نهو دمکرد بلیت "نا، وازم لی بهینه با ئیسراحت بکهه." یان "نا، نه مړو سهرقالم." سوزان بوی دمکهوت که جیم زیاتر بایهخی پښدهدات چونکه تدهگات چهند سهرقال و ماندووه.

• سوزان به جیمی وت پښوېستی به گشتیک هیه، بهلام که جیم وتی زور سهری قاله، سوزان وتی خوی به تنیا دمروات. لهپر جیم بهرنامهی کارهکانی گوری و بریاریدا بجیت.

• کاتیک قسهیان دمکرد و جیم قسهکی دمپری، سوزان راهینانی له سهر نهو کرد بلیت "قسهکهه تهواو نهکردووه، تکایه تا تهواو نهبم گویم لی بگره." لهپر جیم وایلیات زیاتر گوی بگری و کهتر قسهکهی پښ بپریت.

• فورسترین نهکی سوزان نهو وېو داوای پښاوېستییهکانی بکات. پښی وتم "بوچی دمبیت داوای بکهه، نهی خوی نایزانیټ دواي نهو هه مو شتهی من بو نهو کردووه؟" بوم رونکردووه که بهرپر سکردنی جیم به وېو بزانیټ پښوېستییهکانی نهه نهک ههر واقعیانه نین، بهلکو بهشیکی گهوردی کیشهکشن. سوزان پښوېستی

بەوہ بو زیاتر لیپرسراوانہ رەفتار بکات بۆ ئەوہی پێداویستی یەکانی تێربین.

• قورستین گێشەى جیم ئەوہ بو بتوانیت رێز لە گۆرانکاری یەکانی سوزان بگریت و چاومروانی ئەوہ نەبیت ھەمان ئەو سوزانەى جارێک بێت کە ھاوسەرگى لەگەڵ کردووە. جیم بۆی دەرکەوت بە لای سوزانەوہ دانانی سنورەکان کارىکی قورسە وەك چۆن خۆگونجاندنى ئەمیش بەرامبەر بەو سنورانە کارىکی زەحمەتە. جیم لەوہ تىگەشت کە لەگەڵ ئەنجامدانى راھینانى زیاتردا شادمانتر دەبن.

کە پیاو سنورەکانى ئەزمون دەکات، ھاندەدریت زیاتر ببەخشیت. لە رێگەى ریزگرتن لە سنورەکانەوہ، بە شیوەیەکی ئۆتوماتىکی ھاندەدریت کارایى ھەلسوگەوتەکانى بختە ژیر پرسیارەوہ و دەست بکات بە ئەنجامدانى گۆرانکاری. ژن کە بۆی دەرکەوت وەرگرتن پێویستى بە دانانى سنور ھەيە، بە شیوەیەکی ئۆتوماتىکی لە ھاوبەشەکەى دەبوریت و رێگەى نوێ دەدۆزیتەوہ بۆ داواکردن و وەرگرتنى پشتگیری. کاتیک ژن سنورەکانى خۆى دیارى دەکات، وردە وردە فێردەبیت پشو بدات و زیاتر وەرگیریت.

فیربونی وەرگرتن

دانانى سنور و وەرگرتن بە لای ژنەوہ دوو مەسەلەى زۆر ترسناکن. بە گشتى ژن لەوہ دەرستیت کە پێویستى یەکانى زۆر بن و رەتبکریتەوہ و ھوكمى لەسەر بدريت و بەجى بهیلریت. رەتکردنەوہ و ھوكم لەسەردان و بەجى ھیشتن بەلای زۆر ژنەوہ ناخۆشن چونکە لە نەستى ژندا ئەو بیر و باوەرە ھەلەيە ھەيە کە دەلێت کەسێکە شایەنى وەرگرتنى زیاتر نییە. ئەم بیر و باوەرە لە سەردەمى منداڵیدا دروست بوو و ھەر کاتیک پێویستى کردبیت ھەستەکانى، پێویستى یەکانى و ھەزەکانى سەرکوت بکات ئەم بیر و باوەرەى بەھیز بوو.

ژن بە تاپبەتى لاوازە بەرامبەر بەو بیر و باوەرە نەرینى و ناراستەى کە دەلێت ئەو شایستەى خۆشەویستى نییە. ئەگەر ژن لە سەردەمى منداڵیدا مامەلەى خراپى بینیبیت یان مامەلەى خراپى لەگەڵدا کرابیت ئەو کاتە لاوازتر دەبیت و زیاتر ھەست دەکات شایستەى خۆشەویستى نییە؛ و بە لایەوہ قورستر دەبیت کە نرخى خۆى دیارى بکات. ئەم ھەستى ناشایستەییە کە لە نەستدا ھەشاردراوہ، دەبیتە ھۆى ترس لەوہى

پېوېستی به کهسانی دیکه هه بیت. به شیکي نهو ژنه وا دهزانیت که پشتگیری لی ناکریت. نهمر نهودی لهوه دهرسیت پشتگیری لی نه کریت، به بی نهودی بزانیت نهو پشتگیری یانه که پېوېستی پز یانه دوریان دهخاته وه. کاتیک پیاو نهو په یامه وهر دگریت که نهو ژنه متمانیه پی نی په پیداوېستی په گانی تیر بکات، دهستیه جن همت به پهراویز که وتن دهکات و سارد ده بیت وه. بی هیوایی ژنه که و بی متمانیه که و دهکهن پیداوېستی په ره سه نه گانی بېنه په یامی بی نومیدی و بی توانایی و هرومها نهو په یامه به پیاو ددات که ژنه که متمانیه پی نی په بتوانیت پشتگیری بکات. سمیر که له و مدایه، پیاوان به شیوه کی سهر کی به وه هاند مدزین که پېوېستیان پز یان بیت، به لام به بی توانایی سارد ده بته وه.

لهم کاتانه دا، ژن به هه له وای لیک دداته وه که پېوېستی په گانی نه م، پیاوه که سارد دهکهنه وه، به لام له راستیدا بی هیوایی و خه موی و بی متمانیه په که ساردی دهکهنه وه. نه گهر ژن نه زانیت پیاو پېوېستی به و میه متمانیه پی بکریت، نهوا به لایه وه فورس و چه واشه کارانه ده بیت بتوانیت جیاوازی بکات له نیوان پېوېستی و که م توانایی دا.

"پېوېستی" بریتی په له داواکردنی پشتگیری له لایه ن پیاوه وه له سهر بته مای متمانیه له که سیک که وا دده نیت نه و پری هه و لی خو ی بو ددات. نه مه هیزی پز ده به خشیت. "بی توانایی" بریتی په له ویستی کی نانومیدانه ی پشتگیری چونکه متمانیه به وه نی په که پشتگیری په که به دهست ده نیت. نه مه پیاوان دوور ده خاته وه و وایان لدهکات هه ست به فیزه ونبون بکه ن.

به لای ژنانه وه، مه سه له ی پېوېستی به خه لکانی دیکه نه ک ههر سهر لی تی کده ره به لکو له بچو کزین شیوازه کانیشیدا بی هیوا بون و هه ست کردن به و دی به جیان هینستوه زور ناره حه تی دهکهن. ژن به لایه وه ناسان نی په پشت به کهسانی دیکه ببه ستیت و دواتر پشتگوی بغریت و له بیر بکریت و ره تیکرته وه. نه م پېوېستی په به کهسانی دیکه ژن دهخاته پینگه ی لاوازی به وه. پشتگوی که وتن و بی هیوا بون نازاری زیاتری پز ده که پهن چونکه نهو بیرو پیاوه ره هه لایه ی لا به هیز دهکهن که نه م که سیک شایسته نریه.

چۆن قىنۇسىيەكان فىربون ھەست بە شايسىتەيى بگەن

قىنۇسىيەكان چەندىن سەدە لە رىگەي دىسۆزى و ۋەلامدانەۋەي پىۋىستىيەكانى كەسانى دىكە قەرەبۇي ئەو ترسە بىنەرەتىيەيان دەرگەۋە كە بىرىتى بو لە ناشايسىتەيى. بەردەۋام خەرىكى بەخشىن بون بەلام لە ناخپاندا ھەستىيان نەدەگرد شايسىتەي ۋەرگرتن بن. ھىۋايان دەخواست لە رىگەي بەخشىنەۋە شايسىتەيى خۇيان زياتر بگەن. دۋاي چەندىن سەدە بەخشىش دۋاجار بۇيان دەرگەۋە شايسىتەي ۋەرگرتنى خۇشەۋىستى و پىشتىگرىن ئىنجا تەماشاي رابردۋيان كەردەۋە و بۇيان دەرگەۋە ھەمىشە شايسىتەي پىشتىگرى بون.

ئەم پىرۇسەي بەخشىنە نامادەي كەردن بۇ بىرى رىز لەخۇگرتن. لە رىگەي بەخشىنەۋە بىنيان كە خەلك بە راستى شايسىتەي ۋەرگرتن و ئىنجا بۇيان دەرگەۋە ھەموان شايسىتەي خۇشۋىستىن، دۋاجار بۇيان دەرگەۋە خۇشيان شايسىتەي ۋەرگرتن. لىرە لەسەر ھەسارەي زەۋى كاتىك كىچىكى بىچكۆلە دەبىنىت دەۋرۋبەر دايكى خۇش دەۋىت، ئەم بە شىۋەيەكى ئۆتۈماتىكى ھەست دەكات كە خۇشى كەسىكى شايسىتەيە. بە ئاسانى دەتۋانىت بەسەر ئەو ناچارىيەي قىنۇسىيەكاندا زال بىنىت سەبارەت بە بەخشىن. ئىتر پىۋىست ناكات بەسەر ترسى ۋەرگرتندا زال بىنىت چۈنكە ئەمە لە دايكىيەۋە فىردەبىت. ئەگەر دايكى فىرى ئەم ھىكمەتە بوبىت ئەو مانالەكە بە شىۋەيەكى ئۆتۈماتىكى لە رىگەي چاۋدىرىكەردن و باسكەردنى ھەستەكانى دايكىيەۋە فىرى دەبىت. ئەگەر دايكەكە كراۋە بىت بەرامبەر ۋەرگرتن، ئەو كاتە مانالەكەش فىرى چۈنىتى ۋەرگرتن دەبىت.

ھەرچۈنىك بىت قىنۇسىيەكان نمونەيان نەبو، لەبەرئەۋە چەندىن ھەزار سال دىرۇەي كىشا تاكو تۋانىان ۋاز لەو بەخشىنە ناچارىيە بھىنن. كاتىك كە وردە وردە دەيانىبىنى كەسانى دىكە شايسىتەي ۋەرگرتن، بۇيان دەرگەۋە كە خۇشيان شايسىتەي ۋەرگرتن. لە ساتىكى سىجراۋىدا مەرىخىيەكانىش بەم گۋاستنەۋەيەدا تىپەرىن و دەستيان كەرد بە دروستكەردنى كەشتى ئاسمانى.

نامادەبونى قىنۇسىيەكە ھاۋكاتە لەگەل دەرگەۋەتنى مەرىخىيەكە

كاتىك ژن بۇي دەرگەۋەت بە راستى شايسىتەي خۇشۋىستىن، دەرگا بە روۋى بىاۋدا

دمکاتهوه که به خشهکانی بۆ دمریخت. بهلام نهگەر ژنهکه ده سال هاوسهرگریرس پر له زیادمهخشینی پی بجیت تا بۆی دمریکهویت شایستهی زیاتره، نهوا ژنهکه دمر دمکات دمرگاکه دایخت و نهو ههله به پیاوکه نه دات. رهنگه ژنهکه همستیکی بهم جۆرهی هه بیئت: "من پیم به خشیت بهلام تو پشتگویت خستم. تو فرسه تیکی باشت هه بو. من شایستهی باشترم. ناتوانم متعانهت پی بکهه. زۆر ماندوم، ههچم نهواره ببه خشم. رینگهت پی نادهم دیسان نازارم بدهیت."

هه مو جارێک، که نهه حالته دیته پێشهوه، من ژنان دلتیا دهکه مهوه که پنیوسن ناگات زیاتر ببه خشن بۆ نهوهی په یوه نندییهکی باشریان هه بیئت. له راستیدا نهگەر که متر ببه خشیت نهو کاته هاوبه شه که ی زیاتر دبهه خشیت. کاتییک پیاو پنیوستیهکانی ژن پشتگویت ده خات وهک نهوه وایه ههر دوکیان نوستن. کاتییک ژنهکه له خه و هه لدمستیت و پنیوستیهکانی بیر دهکه ویته وه، پیاوه کهش له خه و هه لدمستیت و دهیه ویت زیاتری پێشکهش بکات.

کاتییک ژنهکه له خه و هه لدمستیت و پنیوستیهکانی
بیر دهکه ویته وه، پیاوه کهش له خه و هه لدمستیت و دهیه ویت
زیاتری پێشکهش بکات.

به شپوهیهکی چاوهر و انکراو، هاوبه شه که ی له حالته ناکاراییه که خه بهری ده بیته وه و به راستی زۆر لهو گۆرانکارییه نه نهجام ده دات که نهه داوای لی دهکات. کاتییک ژنهکه جیتر زیاد له پنیوست نابه خشیت، له بهر نهوهی له ناخی خۆیدا ههست به شایستهی دهکات، پیاوه که له نهشکه و ته که ی دیته دمره وه و دمست دهکات به دروستکردنی کهشتی ناسمانی بۆ نهوهی ژنهکه شادمان بکات. له راستیدا ماوهیهکی پی دهجیت تا پیاو فیری به خشینی زیاتر ده بیئت، بهلام ههنگاوه ههره گرنگه که ده لیت پیاوه که دمرانییت ژنهکه ی پشتگویت خستوه و بریاری داوه بگۆریت.

نهه به پێچه وانه شه وه راسته. به گشتی کاتییک پیاو بۆی دمر دهکه ویت که ناشادمانه و خۆشه و یستی و رۆمانسیهتی زیاتری له ژیانیدا ده ویت. ژنهکه ی له پر دلی خۆی دهکاته وه و دهسانه وه پیاوه که ی خۆشه ویته وه. دیوارهکانی لیکر منجان دمتویننه وه

و خۇشەويستى دېتەوۋە ناو ژيانيان. ئەگەر بېشىگويخستنى زۇر لە ژيانياندا ھەبو بېت، ئەوا ماوۋەيەكى پىدەجېت تا بە راستى ھەمو لىكېرنجانە كەلەكەبوۋەكان چاكەدەبنەوۋە، بەلام ھەر چاك دەبنەوۋە. لە بەشى (۱۱)دا، رىگەي ئاسان و كىردەنى باس دەكەم بۇ چارەسەركىردنى لىكېرنجانەكان.

زۇرجار، كاتىك ھاۋبەشېك گۇرانى ئەرېنى دەكات، ئەوى دىكەشيان دەگۇرېت. ئەم ھاۋزەمانىيە چاۋەرۋانكراۋە يەكېكە لە شتە سىجراۋىيەكانى ژيان. كاتىك خويىندكارەكە ئامادەيە مامۇستاكە دەرەكەوېت. كاتىك پىرسىيارەكە دەكرىت ۋەلامەكە دەبىنرېت. كاتىك بە راستى ئامادەي ۋەرگرتىن، ئەۋەي پىۋىستمان پىيەتى دېتە بەردەستمان. كاتىك قىنۋوسىيەكان ئامادەي ۋەرگرتىن بون، مەرىخىيەكان ئامادەبون بۇ بەخشىن.

فېربوۋنى بەخشىن

قولتېن ترسى پىاو ئەۋەيە ۋەكو پىۋىست باش نەبېت يان شاىستە نەبېت. پىاو ئەم ترسەي بە ۋەكەسكىردنە سەر ھىز و شارەزاىيەكانى قەرەبو كىردۇتەۋە. سەرەكەۋتن و دەستكەۋت و كارايى گىرنگىرېن شتن لە ژيانىدا. پىش ئەۋەي قىنۋوسىيەكان بدۇزنەۋە، مەرىخىيەكان ئەۋەندە بايەخىيان بە چۇنىتېيەكەيان دەدا كە ھەمو شتېك و ھەمو كەسېكى دىكەيان خىستېۋە لاۋە. كە پىاو دەترسېت ۋا دەرەكەۋىت بايەخ بە ھىچ نادات.

قولتېن ترسى پىاو ئەۋەيە ۋەكو پىۋىست باش نەبېت يان شاىستە نەبېت

ۋەك چۇن ژن لە ۋەرگرتىن دەترسېت، پىاۋىش لە بەخشىن دەترسېت. بەخشىن بە كەسانى دىكە بە لاى پىاۋەۋە مەترسى شىكست و راستكىردنەۋە و نارەزامەندى لىدەكەۋىتەۋە، ئەم ئەنجامانە زۇر ناخۇش چۈنكە لە ناخ و نەستىدا بىرۋاۋەپىكى ھەلەي ھەيە كە دەلېت كەسېكە بە ئەندازەي پىۋىست باش نىيە. ئەم بىرۋاۋەرە لە ۋۇناغى مىندالىدا دروستېۋە ۋ ھەرچارىك ۋايزانىبېت كە چاۋەرۋانى زىاترى لىكراۋە، ئەم بىرۋاۋەرەي لە لا بەھىزتر بوۋە. ھەر كاتىك دەستكەۋتەكانى لەبەرچاۋ نەگىراۋىن بان بە كەم زانراۋن، لە نەستى خۇيدا ئەو بىرۋاۋەرەي دروست كىردۋە كە ئەم كەسېكە

به نمدازهی پیویست باش نییه.

ههروه که چون ژنان له وهگرتن دوترسن، پیاوان له بهخشین دوترسن

پیاو به تایبتهی بهرامبهر بهم بیروباوهره ههلهیه لاوازه. ترسی شکستهینان له ناخیدا دروست دهییت. دهیهویت ببهخشیت بهلام لهوه دوترسیت شکست بهینیت، بویه هیچ ههول نادات. نهگهر گهورهترین ترس بهلایهوه بریتی بیت له بی توانایی، نهوا به شیومهیهکی سروشتی ههتا بوی دهکریت خوئی له مهترسی دووردهخاتهوه.

سهیرهکه لهوهدایه، پیاو نهگهر به راستی بایهخ بدات، ترسی له شکست زیاتر دهییت و بهمهش کهمتر دهبهخشیت. بو دورکهوتنهوه له شکست، بهخششهکانی لهو کهسانه دهگریتهوه که دهیهویت زیاتریان بیبهخشیت.

کاتیک پیاو گومانی ههبییت، رهنگه بهوه قهرهوی بکاتهوه که بایهخ به کهس نه DAT جگه له خوئی. وهلامه ههره ئۆتۆماتیکییهکهی بو بهرگری له خوئی بریتییه له "گوو" نادهمی. "لهبهر نهه هویه، مەریخییهکان رینگه به خویان نادهن زیاد له پیویست بایهخ و ههستیان بو کهسانی دیکه ههبییت. له رینگهی سههرکهوتن و بههیزبونهوه، مەریخییهکان دواچار بویان دههرکهوت به نمدازهی پیویست باش بون و دهیانتوانی له بهخشدا سههرکهوتوبن. ئینجا قینۆسییهکانیان دۆزییهوه.

ههرچهنده مەریخییهکان ههمیشه وهکو پیویست باش بون، پرۆسهی سههاندنی هیزیان نامادهی کردن بو حیکمهتی ریز لهخوگرتنیان. له رینگهی سههرکهوتن و پاشان ناوردانهوه بو رابردو، بویان دههرکهوت ههمو شکستیکیان پیویست بووه بو سههرکهوتنی دواپی. ههمو ههلهیهک وانهیهکی زور گرنگی فیگرکردون بو گهیشتن به ئامانجهکانیان بهم شیومهیه بویان دههرکهوت که ههمیشه به نمدازهی پیویست باش بون.

ههلهکردن ئاسایییه

یهکهه ههنگای پیاو بو فیربونی بهخشینی زیاتر نهوهیه که بزانیت ئاساییه ههله بکات و ئاساییه شکست بهینیت و پیویست ناکات ههمو وهلامهکانی لهلابیت. جیروکی نهو زنهه لهبیره که سکالای نهوهی ههبو هاوبهشهکهی ههرگیز پابهه

نەبوو بە ھاوسەرگىرىيەو. بەلای ژنەكەو پياوۋەكە بە ئەندازەى ئەم بايەخى بە بەرامبەرەكەى نەدەدا. رۆژىك وتى زۆر دلخۆشە كە لەگەل ئەو پياوۋەدايە. ھەرچەندە ھەزاربون، ژنەكە دەيوست لەگەلدا بىت. رۆژى دواى ئەو پياوۋەكە داواى ھاوسەرگىرى لىكرد. پياوۋەكە پىيوستى بە قبولكردن و ھاندان بو تا ئەو دى بزانىت بە ئەندازەى پىيوست باشە بۆ ئەو ژنە و ئەو كاتە ئىتر دەيتوانى بزانىت چەند بايەخ دەدات.

مەريخىيەكان پىيوستيان بە خوشەويستى ھەيە

وەك چۆن ڧىنۇسىيەكان ھەستيارن بەرامبەر بە قبولنەبونى پەراويز كەوتن كاتىك كە وەكو پىيوست بايەخيان پىنادرىت، پىاوانىش بەرامبەر بەو ھەستيارن كە شكستيان ھىناو كاتىك ژن باسى كىشەكان دەكات. لەبەر ئەم ھۆكارمىە ھەندىك جار كەسى مەريخى گويگرتن زۆر سەختە بەلایەو. دەيەويت پالەوانى ژنەكە بىت. كاتىك ژنەكە بى ئومىدە يان ناپەختە بەھوى شتىكەو، پياوۋەكە بە شكستى دەزانىت. ناپەختەيەكە ترسە ھەرە قولەكەى پىتراست دەكاتەو: پياوۋەكە وەكو پىيوست باش نىيە. زۆر ژن ھەن لە ئىستادا نازانن پىاوان چەند لاوازن و چەندىش پىيوستيان بە خوشەويستىيە. خوشەويستى يارمەتى پىاو دەدات ئاگاداربىت لەو دى كە دەتوانىت خەلك ناسودە بكات و پىيوستىيەكانيان تىربكات.

بەلای پياوۋە سەختە گوى لە ژنىك بگريت كە دلئەنگ و

بىھىوايە، چونكە نەمە ھەستى شكستى پىدەبەخشىت

ئەو كۆرە بەختەوۋەرى كە باوگى دىو لە تىركردنى خواستەكانى دايكىدا سەرگەوتوبوۋ، كە گەورە دەبىت بە شىوۋەيەك پەيودندىيەكانى دروست دەكات كە جۆرە متمانەيەكى دەگمەنى ھەيە لەو دى دەتوانىت ھاوبەشەكەى ناسودە بكات. لە بەلئىن ناترسىت چونكە دەزانىت دەتوانىت بىباتە سەر. ئەو دى دەزانىت ئەگەر نەيىباتە سەر ھىشتا ھەر كەسىكى بەتوانايە و ھەر شايستەى خوشەويستى و نرخانندە بەو دى ھەولى تەواوى خوى داو. رەخنە لە خوى ناگريت چونكە كە دەزانىت كەسىكى كامل نىيە و ھەمىشەش ئەو پەرى ھەولى دەدات و ئەو پەرى ھەولەكەش بە ئەندازەى پىيوست باشە.

دەتوانىت سەبارەت بە ھەلەكان داۋاي لىبوردن بىكەت چاۋمىرى لىبوردن و
خۇشەۋىستى و نىرخاندن دەكەت لەبەر ئەۋەى ئەۋپەرى ھەۋلى خۇى داۋە.
دەزانىت ھەمو گەسىك ھەلە دەكەت. باۋكى بىنىۋە ھەلەى كىردوۋە و ھىشتا خۇى
خۇشەۋىستوۋە. دايكى بىنىۋە گە سەرەراى ھەمو ھەلەكانى باۋكى، خۇشى ۋىستوۋە و لى
خۇشەۋە. ھەستى بە مەمانە و ھاندانەكانى دايكى كىردوۋە، ئەگەر چى ھەندىك جارىش
باۋكى بە ئاشكرا دايكى بى ئومىد كىردىت.

زۇر پىاۋ نەۋنەيەكى سەرگەۋتويان نەۋوۋە لە كاتى گەۋرەبۇنىياندە. بەلاى ئەۋانەۋە،
خۇشەۋىستى و ھاسەرگىرى و ھەبۇنى خىزان بەقەدەر ئەۋە سەختن گە بەبى راھىنان
فەرۋگەى جامبۇ لى بخورن. رەنگە بىتوانىت بىرپىت، بەلام دۇنيايە لەۋەى دەكەۋىتە
خوارەۋە. زەحمەتە بىتوانىت لە فەرىن بەردەۋام بىت ئەگەر چەند جارىك فەرۋگەكەت
خىستىتە خوارەۋە. يان ئەگەر باۋكتت دىبىت فەرۋگەكەى خىستوتە خوارەۋە. بەبى
نامىلكەى راھىنانى پەيۋەندىيەكان، بە ئاسانى تىدەگەيت بۇچى زۇر ژن و پىاۋ ۋاز لە
پەيۋەندىيەكان دەھىنن.

كه مەريخی و فينۆسىيەكان يەكەمجار بە يەك گەشتن، توشى زوربەى ئەو كيشانە بون كه ئىمە ئەمڕۆ لە پەيوەندىيەكاندا توشيان دەبين. بەلام لەبەر ئەوەى دەيانزانى جياوازن، توانىيان ئەو كيشانە چارەسەر بکەن. يەكێك لە نەينىيەكانى سەرکەوتنەكەيان پەيوەندى و گەيانندى باش بو.

سەير لەوهدايە، ھۆكارى گەيانندە باشەكەيان جياوازی زمانى قسەکردنيان بو. كه كيشەيان ھەبوايە، دەچونە لاى وەرگيرێك بۆ ئەوەى يارمەتىيان بدات. ھەموان دەيانزانى خەلكى مەريخ زمانى قسەکردنيان لە خەلكى فينۆس جياوازه، بۆيە ئەگەر ناكۆكىيەك ھەبوايە دەستيان نەدەكرد بە ھوكمدان و شەرکردن، لەبرى ئەو قاموسى دەستەواژەكانيان دەر دەھينا بۆ ئەوەى بە تەواوى لە يەكترى تىبگەن. ئەگەر ئەو سودى نەبوايە، دەچونە لاى وەرگيرێك يارمەتىيان بدات.

زمانى مەريخى و فينۆسىيەكان لە ھەمان كۆمەلە وشە
پێك ھاتبو، بەلام چۆنيتى بەكارھێنانيان ماناى جياوازی دەدان.

سەپرەكە لەوهدا بو، زمانى مەريخى و فينۆسىيەكان لە ھەمان كۆمەلە وشە پێك ھاتبو، بەلام چۆنيتى بەكارھێنانيان ماناى جياوازی دەدان. دەستەواژەكانيان ھەك يەك بو، بەلام ماناى جياوازيان ھەبو. زۆر ئاسان بو بە ھەلە قسەكانى يەكترى لێك بدەنەو. بۆيە ئەو كاتەى كيشەى پەيوەندييان ببوايە، وايان دادەنا كه ئەو يەكێك بێت لە تىنەگەشتنە چاومر و انكراومكان و بە دنيایىيەو بە ھاوكارىيەكى كەم لە يەكترى

ترد مگر. هینده متمانه یان به په کتری هه بو وه هینده په کتریان قبول ده کرد که نینا
نیستا به دهگه من ههستی پی دهگه یین.

د دربرینی ههست و

د دربرینی زانیاری

تمنانت نیستاش پیو یستمان به و مرگړ هه یه. پیاو و ژن به دهگه من هه مان
مه به ستیان هه یه هه رچه نده هه مان وشهش به کار به یین. بو نمونه، کاتیک ژن ده لیت
"وا ههست نه کهم هه رگیز گوئ ناگریت"، چاوه پروانی نه وه ناکات وشه ی (هه رگیز)
دهقاودهق به واتای وشه که و مر بگریت. به کار هینانی وشه ی (هه رگیز) ته نیا ریگایه که بز
د دربرینی نه و بیزار یی هه ژنه که له و ساهه دا ههستی پی دهگات. نه مه بو نه وه نیه
وهک زانیاری یه کی پشت به ستو به راستی یه کان و مر بگریت.

ژنان بو نه وه ی به ته وای ههسته کانیان د دربرین، زمانس شاعیرانه

دهنه که و شینواری به راوردی بال و مه جازی و گشتان دن به کار دهه یین

ژنان بو نه وه ی به ته وای ههسته کانیان د دربرین، زمانس شاعیرانه و مرده گرن
شینواری به راوردی بال و مه جازی و گشتان دن به کار دهه یین. پیاو به هه نه نه
دهسته وازانه دهقاودهق به واتای وشه که و مرده گرن. پیاو له بهر نه وه ی به هه نه له
مه به ستی مانا که تی دهگه من، به گشتی به شیوه یه کی خراب کار دانه وه ی به را مبه
دهنوینن. له خسته که ی خواره وده دا ده سکالا خراونه ته روو که ناسانه به هه نه لیان
تی بگه و ههرودها چو نیتی کار دانه وه خراپه که ی پیاویش دمر خراوه :

نه و سکالا باوانه ی به هه نه تی گه یشتن لیان ناسانه

ژنان شتیکی له مجوره ده لیتن

"هه رگیز نه چوینه ته دمر موه."

"هه موان پشتگویم ده خه من."

"زور ماندوم، ناتوانم هیچ بکه م."

پیاو بهم شیوه یه کار دانه وه ده نوینن

"وا نیه. هه فته ی پیشو چوینه دمر موه."

"دلنیام هه ندیک کهس بایه خت پی ده دهن."

"وانی یه. نه وه ندهش بی توانا نیت."

"دەمەۋىت ھەمۇ شىنك لە بىرىكەم." "ئەگەر ھەزەت لە كارەكەت نىيە وازبەينە."
 "مانەكە ھەمىشە بىلاۋە." "ھەمىشە بىلاۋ نىيە."
 "كەس گۆيىم ئى ناگىرەت." "ئەۋەتا مەن گۆيىت ئى دەگرم."
 "خەتاي ھەمۇ شىنكە." "خەتاي مەن؟"
 "چىتر خۇشت ناۋىم." "بە دۇنيايىيەۋە خۇشەم دەۋىت. نەى بۇ لەگەلندام."
 "ھەمىشە پەلەپەلانە." "ۋا نىيە. رۆزى ھەينى پىشۇ دەدەين."
 "پىۋىستىم بە رۇمانسىيەتى زىاترە." "گۋايە مەن رۇمانسى نىم؟"

بىزانە چۈن ۋەرگىرەنى دەقاۋدەقى "ۋشەيى" قەسەكانى ژن پىاۋەكە تۈشى ھەلە دەكەت چۈنكە پىساۋ خۇي قەسەكانى ۋەك رىنگاي دەربىرىنى راستى و زانىيارى بەكار دەھىنەت. دەشېينىن چۈن ۋەلامى پىاۋەكە رەنگە مشتومرى ئى بىكەۋىتەۋە. گەياندىنى نارون و ناخۇشەۋىست بىرىتىيە لە گەۋرەترىن كىشەى پەيۋەندىيەكان. سكالاي پەلەپەكى ژنان لە پەيۋەندىيەكاندا ئەمەيە: "ھەست دەكەم گۆيىم ئى ناگىرەت." تەنەت نەم سكالايەش بە ھەلە لىتى تىدەگەن و بە ھەلە لىكى دەدەنەۋە!

سكالاي پەلەپەكى ژنان لە پەيۋەندىيەكاندا ئەمەيە:

"ھەست دەكەم گۆيىم لى ناگىرەت."

تەنەت نەم سكالايەش بە ھەلە لىتى تىدەگەن و بە ھەلە لىكى دەدەنەۋە!

ۋەرگىرەنى ۋشەيى دەستەۋازەى "ھەست دەكەم گۆيىم ئى ناگىرەت." ۋا لە پىاۋ دەكەت رەتى بىكەتەۋە و لەگەل ژنەكەدا لەسەر نەم قەسەيە بىكەۋىتە مشتومرەۋە. پىاۋ ۋا دەزانىت ئەگەر بىتوانىت قەسەكانى ژنەكە دوبارە بىكەتەۋە ماناي ۋايە گۆيى ئى گرتەۋە. ۋەرگىرەنى قەسەى ژنەكە دەلەت "ھەست دەكەم گۆيىم لى ناگىرەت" بۇ نەۋەى كە پىاۋ بە تەۋاۋى لىكى بداتەۋە ئەمەيە: "ۋا ھەست دەكەم كە تۈ لە مەبەستەكانم تىناگەيت ياخود بەلاتەۋە گىرەنگ نىن. نايە دەتوانىت بۇم بىسەلەينىت كە بايەخ بە قەسەكانم دەدەيت؟"

ئەگەر پىاۋ بە راستى لە سكالاي ژنەكە تىبگات كەمتر دەكەۋىتە مشتومرەۋە و

د متوانيت کار دانه وې نه رښي دیکه بنوښت. کاتیک ژن و پیاو له سهر لیسواری
مشتومرېن، به گشتي به هه له په کتر تڼ ده گهن. له کاتانه دا، زور گرنگه دوباره بیر
له فسه که بکه نه وه یان و مریبگیر نه وه.

له بمر نه وه زور بهی پیاو تڼا گهن ژنان هه سته گانیان به شیو میه کی جیاواز
د مردمېر، نه و خراپ حوکم ددهن یا خود هه ستي هاو به شه که یان پوچهل ده که نه وه.
نه مه مشتومرې ښی ده که وېته وه. مریخی به کونه کان له ریگه ی تیگه یشتنی راست و
دروسته وه فیری نه وه بون چوڼ خو یان له زور مشتومر پیاو رښن. هه ر کاتیک گوږ گرن
نارازی بونی ښی بکه و تاپه وه، سودیان له قاموسی ده سته واژه فینوسی / مریخی به کان
و مردم گرت بو لیک دانه وهی راست و دروستی فسه کان.

کاتیک فینوسی به کان فسه ده گهن

نهم به شه چهند نمونه یه که له خود ده گرنیت که له قاموسه ونبو وه که ی ده سته واژه ی
فینوسی / مریخی به وه و هر گیراون. هه ریبه که له و (ده) سکالایه ی له سهر وه با سمان کردن
و مرگیر دراوڼ بو نه وهی پیاو بتوانیت له مانا و مه به سته راسته فینه که یان تڼ بگات. هه
و مرگیر انیکش ناماز به کی تڼ داپه به وهی ژنه که چ کار دانه وه یه کت ښی ده خوازیت.

ده بنیت، که فینوسی به که بېزار ده بنیت نه که ته نیا گستاندن و شتی له و جوړه
به کار ده بنیت، به لکو داوای پشگیری به کی تایبه تیش ده کات. نه و به راسته وخو داوای
پشگیری به که ناکات چونکه له سهر هه ساره ی فینوس هه موان دمرانن که نه و زمانه
دراماتیکی به ناماز به داخوازی به کی تایبه ت ده کات.

له هه ریبه که له و مرگیرانه کاندانه و داخوازی به نه ینی به ی پشگیری ده خرښه رو.
نه گهر پیاو گوږ له زن بگرنیت نه و داخوازی به ناراسته وخویش دهناسیتته وه و به بی
نه وه کار دانه وهی ده بنیت، نه و کاتهش به راستی هه ست ده کات گوږی ښی گیراوه و
که سیکي خوشه ویسته.

قاموسی ده سته واژه ی فینوسی / مریخی

"نیمه هه رگیر ناچینه دمره وه" که دمی که ین به زمانی مریخی مانا که ی به م
شیو میه به "حه ز نه که م بجینه دمره وه و پیکه وه شتیک بکه ین. هه میسه کاتیکي خوش
به سهر دمه ین و حمز ده که م له که لئا بم. ده لږی چی؟ دمه به یته دمره وه بو نانی نیواړه؟

چەند رۇزىك دەپىت نە چوپىن.

بەبى ئەم وەرگىرپانە، كاتىك زىن دەلىت "ھەرگىز ناچىنە دەرەۋە" رەنگە پىاۋەكە بەم شىۋەيە بىتە بەرگۈى "ئەركى خۆت جىبەجى ناكەيت. دەرگەوت چەند بىن ھىۋات كىردىم. زۇر دەمىكە ھىچ شىكىمان پىكەۋە ئەنجام نەداۋە چۈنكە تەمبەلىت، نا رۇمانسىت و بىزاركەرىت."

"ھەموان پىشتگۈىم دەخەن" كە بىكرىت بە زىمانى مەرىخى ماناكەى بەم جۈرەيە "ئەمىرۇ ھەست دەكەم پىشتگۈى خراۋم و پىم نازانن. وا ھەست دەكەم كەس نامبىنىت. بە دىنپىيەۋە دەزانم ھەندىك كەس دەمبىنن، بەلام لەۋە ناچىت بايەخم پىن بىدەن. وابزانم لەۋەش بىن ھىۋام كە ماۋەيەكە تۇش زۇر سەرھالىت. بە راستى ماندوئىتىيەكەت دەنرخىنم و ھەندىك چار وا ھەست ئەكەم بەلاى تۆۋە گىرنگ نىم. لەۋە دەترسم كارەكەت لە من زىاتىر بە لاۋە گىرنگ بىت. دەتوانىت باۋەشىكەم پىندا بىكەيت و پىم بىلىت من كەسىكى چەند تايىبەتم بەلاى تۆۋە؟"

بەبى ئەم وەرگىرپانە، كاتىك زىن دەلىت "ھەموان پىشتگۈىم دەخەن"، رەنگە پىاۋەكە وا تىبگات كە "من زۇر نارەھەتم. ئەۋ بايەخمەم پىنادىت كە پىۋىستىم پىيەتى. ھەم شىك بە تەۋاۋى بىسودە. تەنانەت تۇش نامبىنىت بە مەرجىك تۇ ئەۋ كەسەيت كە بە حساب دەپىت خۆشت بوپم. دەبى شەرم بىكەيت. تۇ زۇر بىن ھەستىت. من ھەرگىز بەم جۈرە پىشتگۈىت ناخەم."

"زۇر ماندوم، ناتوانم ھىچ بىكەم" بىكەيت بە زىمانى مەرىخى واتە "ئەمىرۇ كارى زۇرم كىردۈۋە. بە راستى پىش ئەۋە شتى دىكە بىكەم پىۋىستىم بە پىشۋە. زۇر بەختەۋەرم كە خەمخۇرىكە ۋەك تۆم ھەيە. دەتوانىت باۋەشىكەم پىندا بىكەيت و دىنپام بىكەيتەۋە كە كارى باش دەكەم و شاپىستەى ئەۋەم بىرىك پىشۋە بىدەم؟"

بەبى ئەم وەرگىرپانە، كاتىك زىن دەلىت "زۇر ماندوم، ناتوانم ھىچ بىكەم" پىاۋ رەنگە بەم جۈرە لە قىسكە بگات "من ھەمۇ كارىك دەكەم و تۇش ھىچ ناكەيت. پىۋىستە كارى زۇرتىر بىكەيت. من ناتوانم ھەمۇ كارەكان بىكەم. ھەست دەكەم زۇر بىن ھىۋام. من پىاۋىكى راستەقىنەم دەۋىت لەگەلى بىرىم. ھەلپزاردنى تۇ ھەلەيەكى گەۋرە بو كىردىم."

"دەمەۋىت ھەمۇ شىك لەبىر بىكەم." بە زىمانى مەرىخى واتە "دەمەۋىت ئەۋە بىزانىت كە من كارەكەم و زىانى خۇم خۇشەۋىت. بەلام ئەمىرۇ زۇر ماندوم. دەمەۋىت

كارىك بىكەم كە بە راستى پشوم بداتى پيش نهۋەى جارىكى دىكە بەرپرسيارىتى
هەنگرمەۋە. ئايا لىنە دەپرسىت جى بوۋە؟ و دوايش بەين خستنه روى چارەسەر بە
شېۋىبەكى دىسوزانە گويم ئى دەگرىت؟ تەنیا دەمەۋىت ھەست بەۋە بىكەم كە تى دەگەيت
چىند فشارم لەسەرە. ئەمە وام ئى دەكات زۆر ئاسودە تر بىم. يارمەتيم دەدات پشو
بىدەم. سەينى دەچمەۋە بە لاي نيش و كارەكانمەۋە.

بەين نەم وەرگىرانە، كاتىك ژن دەلەيت "دەمەۋىت ھەمو شتىك فەراموش بىكەم"
رەنگە بىمجۆرە بىگاتە بەر گوى پياۋەكە "منيش يەك كۆمەل شت ھەيە كە پىۋىستە
نەنجاميان بىدەم و ھەزم ئىيان نىيە. من زۆر ناپەھەتم بە تۆ و بەم پەيۋەندىيەى
نىوانمان. پىۋىستم بە ھاۋبەشكى باشترە كە ژيانم زياتر بۆ دەستەبەر بىكات. تۆ زۆر
خراپىت لەمەدا.

"نەم مائە ھەمىشە بىلاۋە" كە وەرپىگىرپىتە سەر زمانى مەرىخى واتە "نەمپۇ ھەز
دەكەم پشو بىدەم بەلام مائەكە بىلاۋە. بىزارم و پىۋىستم بە پشوو. ھىوادارم چاۋەروانى
نەۋەم ئى نەكەيت ھەموى پاك بىكەمەۋە. ئايا تۆش رات واپە كە مائەكە بىلاۋە و ئىنجا لە
بەشكى كارەكەدا يارمەتيم دەدەيت؟"

بەين نەم وەرگىرانە، كاتىك ژن دەلەيت "نەم مائە ھەمىشە بىلاۋە" پياۋەكە رەنگە
بەم شىۋەيە بىبىستىت "نەم مائە بەھۋى تۆۋە بىلاۋە. ھەرجىيەكەم لەدەست بىت
نەنجامى دەدەم بۆ نەۋەى پاك بىيىتەۋە، بەلام پيش نەۋەى تەۋاۋ بىم دىسانەۋە ھەموى
بىلاۋ دەكەيتەۋە. تۆ زۆر لەشت فورسە و نامەۋىت لەگەلت بىرېم ئەگەر نەگۆرپىت. يان
پاكى بىكەرەۋە يان بېرۇ.

"چىتر كەس گويم ئى ناگرىت" بە زمانى مەرىخى واتە "دەترسم بىزارت بىكەم.
دەترسم چىتر بەلاى تۆۋە سەرنجراكىش نەبم. ئەمپۇ زۆر ھەستىار بوم. ئايا كەمىك
سەرنجى تايىبەتم بىن دەبەخشىت؟ زۆر بىن خۆش دەبىت. رۆژىكى سەختەم ھەبوۋە و
ھەست دەكەم كەس نامادە نىيە گوى بۆ قسەكانم بىگرىت.

"ئايا گويم ئى دەگرىت و بەردەوام پىرسىارى خەمخورانەم ئى دەپرسىت بۆ نەۋەى،
نەمپۇ جى رولىدا. جى دىكە؟ ھەستت چۆن بو؟ چىت وىست؟ چ ھەستىكى دىكەت
ھەبو؟ ھەروەھا لە رىگەى دەرپرپىنى بايەخ پىندان و بىن زانىن و دىنياكەرەۋە پىشتىگرېم

بىكەو بۇ نەمۇنە پىيىم بىلەن، زىياتىرم پىيى بىلەن، يان، راستە، ياخود، دەرزانم، دەلىنى جىيە يان تەنبا گۈنىم ئى بىگرە و جارجار كە وەستام بەشىك لەم دەنگە دۇنياكەرەوانە بەكاربەنە (نۇھ)، (نەم)، (نەھھا) و (نەھم). " (تەبىئىي : مەرىخىيەكان پىيىش ئەوۋى بىگەنە ھەساردى ئىنۇس ھەرگىز ئەم دەنگانەيان نەبىستەو.)

ئەگەر ئەم وەرگىرانە نەبىت ئەوا كە ژن دەلىت "چىتر كەس گۈنىم ئى ناگرىت" رەنگە پىاۋەكە بەم شىۋەيە بىبىستىت "مەن سەرنجى خۇم دىتەن بەلام تۇ گۈنىم ئى ناگرىت. تۇ راھاتۋىت. بۈيت بە كەسىك كە لىت ماندوۋ دەم. مەن كەسىكى خۇش و سەرنجراكىشەم دەۋىت و بە دۇنيايىيەۋە تۇ ئەو كەسە نىت. تۇ بىي ھىۋات كەردوم. تۇ خۇپەرست و كەمتەرخەم و خراپىت."

"ھىچ شىك كار ناكات" وەرگىرانە مەرىخىيەكەى بىرىتىيە لە "ئەمپۇ زۇر ماندوم و زۇر سوپاسگوزارم كە دەتوانم ھەستەكانىت لەلا باس بىكەم. ئەم دەربرىنە زۇر يارمەتىم دەدات ئاسودەم. ئەمپۇ لەۋە دەجىت ھەرچىيەك بىكەم سەرنەگرىت. دەرزانم وانىيە، بەلام بە دۇنيايىيەۋە كاتىك بەو ھەمو كارانەى دەبىن ئەنجاميان بەدەم ماندوۋ دەم ئەم ھەستەم لەلا دروست دەبىت. ئايا باۋەشىكەم پىدا دەكەيت و ستايشى كارەكەم دەكەيت. بە دۇنيايىيەۋە ھەستىكى خۇشەم پىدەبەخشىت."

بەبى ئەم وەرگىرانە، كاتىك ژن دەلىت "ھىچ شىك كارناكات" پىاۋ رەنگە بەم جۇرە تىبگات "ھەرگىز كارىكى باش ناكەيت. ناتوانم مەمانەت پىبىكەم. ئەگەر بە قەسە تۇم نەكردايە توشى ئەم كىشەيە نەدەبوم. پىاۋى دىكە شتەكان چارەسەر دەكەن بەلام تۇ خراپىريان دەكەيت."

"چىتر خۇشت ناۋىم" بە زامانى مەرىخى ماناى واىە "ئەمپۇ ۋا ھەست دەكەم تۇ خۇشت ناۋىم. لەۋە دەترسەم مەن تۇم دورخستىبىتەۋە. دەرزانم تۇ بە راستى خۇشت دەۋىم، زۇرم بۇ دەكەيت. ئەمپۇ تۇزىك ھەست بە نادۇنيايى دەكەم. ئايا تۇ دۇنيام دەكەيتەۋە لە خۇشەۋىستىيەكەت و ئەم سى ۋشە سىجراۋىيەم پىدەلىت، مەن تۇم خۇشەۋىت. ھەمو جارىك كە وام پىي دەلىت ھەستىكى زۇر خۇشەم بۇ دروست دەبىت."

بەبى ئەم وەرگىرانە، كاتىك ژن دەلىت "چىتر خۇشت ناۋىم" رەنگە پىاۋەكە بەم جۇرە بىتە بەر گۈى "مەن باشتىن ساتەكانى زامانى خۇم پىبەخشىت، تۇش ھىچت

بىزنىمە خىشىم. تۇ بەگارتەننام. تۇ كەسكى خۇپەرست و سارد و سرپىت. تۇ چىت بونىت
نەنجامى دەدەيت لەبەر خۇت و تەنیا خۇتت لەلا گىرنگە. گوئ بە كەسى دىكە نادەيت
بى ئەقەل بوم تۇم خۇشويست. ئىستا ھىچم نەماوہ.

"ھەمىشە پەلەپەلەنە" بە زمانى مەرىخى ماناكەى بەم شىوہىە "نەمپۇ ھەست بە
پەلەپەل دەكەم. من ھەزم لە پەلەپەل نىيە. خۇزگە ژيانمان ئەوہندە پەلەپەل نىا
نەمباوہ. دەرنام خەتای كەس نىيە و بە دۇنيایىيەوہ گلەيى لە تۇ ناكەم. دەرنام تۇ
نەوېمپرى ھەولت دەدەيت بەمانگەيەنیتە شوپنەكە و بە راستى بىدەرنام.

"نايا تۇش رات وا نىيە، سەختە ئەگەر ھەمىشە پەلەپەلەدا بىن. منىش ھەزم ن
نىيە ھەمىشە پەلەپەل بىكەين."

بەبى ئەم وەرگىرانە، كاتىك ژن دەلئىت "ھەمىشە لە پەلەپەلەداين" رەنگە پىاوہكە
بەم جۇرە بىبىستىت "تۇ ھەست بە بەرپرسيارىتى ناكەيت. ھەمىشە چاوەرۋان
دەكەيت تا خولەكى كۇتايى ئىنجا كارەكە دەكەيت. ھەرگىز لەگەل تۇدا دلخۇش نىم
ھەمىشە پەلەپەلەنە بۇ نەوہى دوانەكەوين. ھەر جارىك لەگەل تۇدا بەم شتەكە تىك
دەدەيت. كە لەگەل تۇدا نەمپ زۇر دلخۇشترم."

"پىويستەم بە رۇمانسىيەتى زىاترە." بە زمانى مەرىخى واتە "نازىزەكەم، ئەم ماوہىە
زۇر بە سەختى كاردەكەيت. با ماوہىەك بۇ خۇمان تەرخان بىكەين. ھەز دەكەم بتوانىن
پىكەوہ پىشۇ بىمىن بەبى مىندالەكان و دور لە ھەمو گوشارىك. تۇ زۇر رۇمانسىت. نايا
لەم ماوہىەدا بە چەپكىك گول غافلگىرم دەكەيت و دەمبەيتە دەرەوہ بۇ ژوانىك؟ زۇر
ھەز لە كەشكى رۇمانسىيە."

بەبى ئەم وەرگىرانە، كاتىك ژن دەلئىت "من پىويستەم بە رۇمانسىيەتى زىاترە"
رەنگە پىاوہكە بەم شىوہىە بىبىستىت "چىتر ئاسودەم ناكەيت. من سەرنجت راناكىشىم.
لە روى رۇمانسىيەوہ زۇر نەشارمزايت. ھەرگىز بە راستى ئاسودەت نەكردوم. خۇزگە
وہكو نەو پىاوانەى دىكە بويتايە كە دىيانناسم."

پىاو نەگەر چەند سالىك ئەم قاموسە بەكاربەينىت، ئىتر پىويست ناكات ھەر جارىك
ھەستى بە گلەيى يان رەخنە كرد قاموسەكە ھەلگىرىتەوہ. ئىتر وردە وردە لە چۈنىتى
بىر و ھەستى ژن تىدەكات. ھىرى نەوہ دەيت كە دەستەواژەى دراماتىكى لەم چەشەنە

ئابىتت بە ماناى دەقاودەق وشە لىك بىرئىنەو. ئەمانە تەنیا نەو رىگەيەن كە ژنان باشتر ھەستەكانى خۇيانى بىردەبىر. ئەمە نەو شىوازەيە كە لەسەر فېنۇس پەيىرەو دەگراو مەرىخىيەكانىش بىنويستە لەيادىان بىت.

كاتىك مەرىخىيەكان قەسە ناكەن

يەكەك لە تەحەدا گەورەكانى بەردەم پىاو ئەوويە كە بە چاكى لەو ھەستانەى ژن تىبگات كە دەرياندەبىرەت و پىشتىگىرىيان بكات. گەورەترىن كىشەش بۇ ژن ئەوويە كە بە راستى لەو ھەستانەى پىاو تىبگات كە دەرياندەبىرەت و پىشتىگىرىيان بكات. ژنان زۆر بە ئاسانى بىدەنگى بە ھەلە لىك دىدەنەو.

گەورەترىن كىشەش بۇ ژن ئەوويە كە بە راستى لەو ھەستانەى

پىاو تىبكات كە دەرياندەبىرەت و پىشتىگىرىيان بكات.

زۆرچار پىاو لەپەر پەيىقەن دەووستىنەت و بىدەنگ دەبىت. شتى وا لەسەر ھەسارەى فېنۇس ھەرگىز روى نەداو. لە سەرەتادا ژن وا دەزانىت پىاو كە نابىستە. وا دەزانىت پىاو كە گوئى لە قەسەكانى نىيە بۇيە وەلامى نادانەو.

دەبىنەت ژن و پىاو بە دوو شىوۋى زۆر جىاواز بىر دەكەنەو و زانىارىيەكان لىكەدەنەو. ژن بە دەنگى بەرز بىر دەكاتەو و ئەنجامى لىكەدەنەوكانى ناخى خۇى بۇ گوئىگرە بايە خېيىدەرەكەى باس دەكات. تەنانت ئەمەپۇش، ژن لە رىگەى قەسەكردنەو بۇى دەردەكەوئىت كە مەبەستىنى چى بلىت. ئەم پىرۇسەيەى ئازادكردنى بىر كىردنەو و دەربىرىيان بە دەنگى بەرز يارمەتى ژن دەدات بگەپىتەو بۇ غەرىزەى خۇى. ئەم پىرۇسەيە بە تەواوى ئاسايىيە و ھەندىك چار بىنويستىشە.

بەلام پىاوان بە شىوۋەكى زۆر جىاواز زانىارىيەكان لىك دەدەنەو. پىش ئەوۋى قەسە بىكەن يان كاردانەو بىنويىن، بە بىدەنگى بىر دەكەنەو و بىر لەو شتەنە دەكەنەو كە بىشتىر بىستويانە، پاخود ئەزمونيان كىردوۋ. لە ناوۋە و بە بىدەنگى چاكترىن پاخود سودبەخشتىن كاردانەو دەدۇزەنەو. سەرەتا لە ناوۋەى خۇياندا بىكىدەيىن پاشان دەرىدەبىر. رەنگە ئەم پىرۇسەيە لە چەند خولەكىكەو تا چەند كاتىمىرىكى

بەبى ئەم وەلامە دۇنياكەرەوانە، بىدەنگى پىاۋ رەنگە زۆر جىگەي مەترسى بىت. بە تىگەشتىن لە ئەشكەوتەكەي پىاۋ، ژن دەتوانىت فىرى ئەوۋە بىت بىدەنگى پىاۋەكە بەراستى لىك بداتەوۋە و وەلامى گونجاۋى بۆى ھەبىت.

تىگەشتىن لە ئەشكەوت

ژنان پىۋىستە زۆر شت لەبارەي پىاۋانەوۋە فىربىن نىنجا پەيوەنلىيەكەيان بە راستى ئاسودەپىان پىدەبەخشىت. ژن دەبىت فىربىت كاتىك پىاۋ بىزارە پاخود نىگەرانە بە شىۋەيەكى ئۆتوماتىكى واز لە قەسە كەردن دەھىنىت و دەجىتەوۋە ناو "ئەشكەوتەكەي" خۇي بۆ ئەوۋەي چارەسەرى كىشەكانى بىكات. ژن پىۋىستى بەوۋەيە فىربىت كەس رىگەي پىنادىرت بىجىتە ئەو ئەشكەوتەوۋە، تەنانت ھاورى ھەرە نىزىكەكەي پىاۋەكەش. لەسەر ھەسارەي مەرىخ بەم شىۋەيە بوو. ژنان پىۋىستە نەترسن لەوۋەي ئاخۇچ شتىكى زۆر ھەلەيان ئەنجام داو. پىۋىستە وردە وردە فىربىن ئەگەر رىگە بە پىاۋان بدەن بىچنە ئەشكەوتەكانىانەوۋە، پاش ماۋەيەك دىنەوۋە دەرى و ھەمو شتىك ئاسايى دەبىتەوۋە.

ئەم وانەيە بۆ ژنان قورسە چونكە لەسەر ھەسارەي قىنۇس، يەككە لە ياسا ئالتونىيەكان ئەوۋە بو ھەرگىز لەكاتى بىزارى ھاورىكەتدا بەجىي مەھىلە. وا دەزانن شتىكى جوان نىيە ئەگەر مەرىخىيە خۇشەويستەكەت بە بىزارى بەجىي بەھىلىت. لەبەر ئەوۋەي ئەو پىاۋە جىي بايەخىتى، ژنەكە دەپەوۋىت بىجىتە ئەشكەوتەكەيەوۋە و بىشنىارى يارمەتى بۆ دەربىرت.

ھەرۋەھا زۆر جارىش بە ھەلە وا دەزانىت ئەگەر بتوانىت پىرسىارى زۆرى لى بىكات سەبارەت بە چۆنىتى ھەستەردىنى و بە باش گوئى لى گرتن دەتوانىت پىاۋەكە ئاسودە بىكات. بە بىچەوانەشەوۋە ئەمە مەرىخىيەكان بىزارتر دەكات. ژن بە شىۋەيە غەرىزىي دەپەوۋىت يارمەتى پىاۋەكە بدات بەو شىۋەيەي كە خۇي دەپەوۋىت يارمەتى بدىرت. مەبەستەكانى ژنەكە باشن بەلام ئەنجامەكەي نەرىنىيە.

ژن و پىاۋ ھەردوكان پىۋىستە بەو شىۋەيەي كە خۇيان پەسەندى دەكەن يارمەتى رەگەزى بەرامبەر نەدەن و فىرى جىاۋازىيەكانى بىركەرنەوۋە و ھەستەردىنى و كاردانەوۋەي ھابەشەكەيان بىن.

بۇچى پىياۋان دەچنە ئەشكەۋتە كانىيانەۋە؟

پىياۋان لەبەر كۆمەلە ھۆكارىك دەچنە ئەشكەۋتە كانىيانەۋە ياخود بىندىنگ دەپ،

لەۋانە :

۱. پىياۋمكە پىۋىستى بەۋىيە بىر لە كىشەيەك بىكاتەۋە و چارەسەرىكى كىرەننى بۇ
نەۋ كىشەيە بدۇزىتەۋە.

۲. پىياۋمكە ھىچ ۋەلامىكى بۇ نەۋ پىرسىار و كىشەيە نىيە. پىياۋ ھەرگىز بىرى لەۋر
نەۋرەۋتەۋە بىلىت "سەپەر، ھىچ ۋەلامىكىم پىن نىيە. پىۋىستە بىچە
نەشكەۋتەكەمەۋە و ۋەلامىكى بدۇزىمەۋە." كە پىياۋ بىندىنگ دەپىت، پىياۋمكارى
دېكە دىزانن ئەم بەدۋاى ۋەلامدا دەگەرپىت.

۳. پىياۋ كە بىزار و نىگەرەنە پىۋىستى بە تەنىيىيە بۇ نەۋدى بىتەۋە سەر خۇى و
دووبارە كۆنترۇلى خۇى بدۇزىتەۋە. نايەۋىت ھىچ شىتلىك بىلىت يان ھىچ كارىك
بىكات كە دۋاىي پەشېمان بىيىتەۋە.

۴. پىياۋمكە پىۋىستى بەۋىيە خۇى بدۇزىتەۋە. نەم ھۆكارى جۋارمە نەۋ كاتانە
زۇر گىرنگە كە پىياۋمكە عاشقە. ھەندىك چار پىياۋان خۇيان ون دىكەر و خۇيان
لەبىر دىكەر. ھەست بەۋە دىكەر كە ھۆگىرپونى زىياد لە پىۋىست تۈنەكەپەن
لەۋىزىت. پىۋىستىيان بەۋىيە ناستى نىزىك بونەۋدىكىيان رىك بىخەن. ھەر كاتىك
زىياد لە پىۋىست نىزىك بونەۋە، زىنگى ناگادار كىرەنەۋەكە ۋى دىدات و رودىكەمەۋە
نەشكەۋتەكانىيان. لە نەخامدا نىۋى دەپىتەۋە و چارپىكى دېكە ھىزار
خۇشەۋىستىيەكەپان بە دەست دەپىننەۋە.

بۇچى ژان قەدە دىكەر؟

ژان لەبەر كۆمەلە ھۆكارىك قەدە دىكات. ھەندىك چار ژان لەبەر ھەمان نەۋ ھۆكارە
قەدە دىكات كە پىياۋ بە ھۆيەۋە بىلىنگ دەپىت. نەمەى خۋارمەۋ جۋار ھۆكارى نىۋى
قەدە كىرەنە لاي ژان :

۱. بۇ گەيەنەن ياخود كۆگىرەنەۋى زىيىيەرى. "نەمە بە گىنى تاكە ھۆكارى
قەدە كىرەننى پىياۋ."

۲. بۇ گەپان و دۇزىنەۋى مەبەستە سەركىيەكەى قەدە كىرەن. "پىياۋ بىلىنگ دەپىت

بۇ ئەۋەدى لە ناخى خۇيدا ئەۋ قەسەيە بدۇزىتەۋە كە دەيەۋىت بىكات. ژن بۇيە قەسە دەكات بۇ ئەۋەدى بە دەنگى بەرز بىركاتەۋە.

۳. بۇ ئەۋەدى لەكاتى بىزارىدا ئاسودەيى و ھاۋسەنگى دەست بىكەۋىت "پىاۋ كە بىزار دەبىت بىدەنگ دەبىت. لە ئەشكەۋتەكەيدا، پىاۋ ھەل ئەۋەدى دەبىت كە بىتەۋە سەرخۇى."

۴. بۇ دروستىردىنى ھۇگربون. ژن لە رىگەي باسكىردىنى ھەستەكانى ناخى خۇيەۋە دەتۋانىت خۇدە خۇشەۋىستەكەي بىناسىت. "مەرىخى بۇ ئەۋەدى دووبارە خۇى بدۇزىتەۋە بىدەنگ دەبىت. پىاۋ دەترسىت لەۋەدى ھۇگرىي زىاد لە پىۋىست (خودى ئى دەدزىت."

بەبى ئەم تىگەشتەنە گىرنگە لە جىاۋازىيەكانمان و لە پىۋىستىيەكانمان، توشى گىروگرفتى زۆر دەبىن لەكاتى پەيۋەندىكىردىدا.

ئەژدىھاكە دەيسوتىنىت

گىرنگە ژن لەۋە تىبكات كە نابىت پىش ئەۋەدى پىاۋ ئامادەي قەسە كەردەن بىت ھەۋل بىدات بىدۋىنىت. لە كاتىكدا ئەم بابەتەم لە يەككە لە سىمىنارەكانىدا باس دەكرد، ئەمىرىكىيەكى رەسەن (ھندى سور) باسى ئەۋەدى كەرد لە خىلەكەي ئەۋەندە دايكان ئامۇزگارى بۈكە گەنجەكان دەكەن كە بىريان نەجىت كاتىك پىاۋىك بىزارە ياخۇد نىگەرانە دەكشىتەۋە بۇ ناۋ ئەشكەۋتەكەي خۇى. پىۋىست ناكات بۈكەكە ئەمە بە شتىكى شەخسى ۋەربىگىت چۈنكە جارجار شتى ۋا رودەدات. ئەۋە مانىۋا ۋا نىيە پىاۋەكە خۇشى ناۋىت. بۈكەكەيان دىنبا دەكردەۋە كە پىاۋەكە دىتەۋە دەرى. لە ھەموشى گىرنگىر ئەۋەبۈ بۈكەكەيان ئاگادار دەكردەۋە كە ھەركىز دۋاى نەكەۋىت بۇ ناۋ ئەشكەۋتەكەي. ئەگەر ۋا بىكات، ئەۋ ئەژدىھايەي كە پاسەۋانىي ئەشكەۋتى پىاۋەكە دەكات دەيسوتىنىت.

ھەركىز سەچۈرە ئەشكەۋتى پىاۋەۋە نەكەرنا ئەژدىھاكە دەتسوتىنىت!

زۆرىك لە ناكۆكىيەكان لەۋەۋە سەرجاۋە دەگىرن كە ژن دۋاى پىاۋ دەكەۋىت بۇ ناۋ

نەشكەۋتەكەي. زىنان لەۋە تىنەگەپشتون كە پىاۋان كاتىك بىزارن بە راستى
بىۋىستىيان بە تەنبايى و بىدەنگى ھەيە. كاتىك پىاۋ دەچىتەۋە ناۋ ئەشكەۋتەكەي
خۇي. زىن تىناگات جى رودەدات. بە شىۋەيەكى سىروشتى زىنەكە ھەۋل دەدات پىاۋەكە
بىخاتە قسە. نەگەر كىشەيەك ھەبىت زىنەكە دەيەۋىت خىزمەتى پىاۋەكە بىكات بەۋەي لە
نەشكەۋتەكەي بىھىنىتە دەرەۋە و واى لى بىكات باسى كىشەكە بىكات.

زىنەكە دەرستىت "ئايا ھىچى خىراپ رويداۋە؟" پىاۋەكە دەلىت "نا." بەلام زىنەكە
ھەست بەۋە دەكات كە پىاۋەكە بىزارە. زىنەكە نازانىت بۇچى پىاۋەكە ھۆكارەكەي لى
دەشارىتەۋە. لەبرى ئەۋەي ماۋە بدات بە پىاۋەكە لە ئەشكەۋتەكەيدا چارەسەرى بۇ
بىۋىتەۋە، زىنەكە لە روى نەزانىنەۋە پىرۋسە ناۋخۇيەكەي دەپچىرىنىت. زىنەكە دىسان
دەرستىت "دەزانم شتىك ھەيە ئازارت دەدات، چىيە؟" پىاۋەكە دەلىت "ھىچ نىيە."
زىنەكە دەلىت "چۇن ھىچ نىيە. شتىك ئازارت دەدات.

ھەست بە چى دەكەيت؟"

پىاۋەكە دەلىت "گوى بگرە، من باشم. وازم لى بھىنە؟"

زىنەكە دەلىت "چۇن دىت بەم شىۋەيە مامەلەم لەگەلدا بىكەيت؟ تۇ قسە لەگەل
مندا ناكەيت. چۇن دەتوانم بزانم ھەست بە چى دەكەيت؟ تۇ خۇشت ناۋىم. ھەست
دەكەم تۇ منت ناۋىت."

لەم خالەدا پىاۋەكە كۆنترۇلى خۇي لەدەست دەدات و دەست دەكات بە وتنى چەند
شتىك كە دواتر لىيان پەشيمان دەبىتەۋە. ئەزدىپاكە دىتە دەرەۋە و زىنەكە دەسوتىنىت.

كاتىك مەرىخىيەكان قسە دەكەن

ئەزدىپاكە تەنبا لەو كاتەدا زىنان ناسوتىنىت كە لە روى نەزانىنەۋە كاتى دەرونىي
پىاۋان داگىر دەكەن بەلكو لەو كاتانەشدا دەيانسوتىنىت كە بە ھەلە لىكدانەۋە بۇ
دەرپرېنەكانى پىاۋ دەكەن كە بە زۇرى بىرىتىن لە ئاگادار كىرەنەۋە لەۋەي كە يان لەناۋ
نەشكەۋتەكەيدا پە ياخود بەرەۋە ئەشكەۋتەكەي ھەنگاۋ دەنىت. كاتىك لە مەرىخىيەك
دەرستىت "چى رويداۋە؟" ۋەلامىكى كورت دەداتەۋە ۋەك "ھىچ نىيە" يان "باشم."
نەم نامازە كورتانە بە گشتى تاكە رىگەن كە فېنۇسىيەكان دەيزانن بۇ ئەۋەي
ماۋەي بدەنى بە تەنبا كار لەسەر ھەستەكانى بىكات. لەبرى ئەۋەي پىاۋەكە بلىت "من

بیزارم و پیوستم به ویه ماویهك به تهنیابم "بیدهنگ دهیت.
لهم خشتهیهی خواره ودها شەش ئامازەى ئاگادار کردنه وەى کورتى باو دەر خراوه
لهگەل چۆنیتی وەلامدانە وەى هەلەى ژنان که رنگه فزولی بن و ببنه مایهى بیزاری
هاوبه شه که یان.

شەش ئامازە کورته باوەکانی ئاگادار کردنه وە

کاتیك ژن دەپرسیت "چی رویداوه؟"

کە پیاو دەلێت	بەنگە وەلامى ژن بە سچۆره بیت
"باشم" یان "باشه"	"دەزانم شتیك رویداوه. چییه؟"
"باشم" یان "باشه"	"بەلام بیزار دیاریت. با قسه بکهین."
"هیچ نییه."	"من دەمه وئ یارمهتیت بدهم. دەزانم شتیك
	نازارت دەدات. چییه؟"
"زۆر باشه" یان "زۆر باشم"	"دەنیایت؟ من خوشحال دەبم یارمهتیت بدهم"
"شتیکی گەنگ نییه"	"بەلام شتیك ههیه نازارت دەدات. به رهئى من
	پیوسته قسه بکهین."
"کێشه نییه."	"کێشهیه. من دەتوانم یارمهتیت بدهم."

کە پیاو یهکیك له وته کورتهکانی سهروهوه دهردهبریت به گشتی واته داوای
بردهنگی دهگات. دهیهوێت ماویهك وازی لی بهینیت. لهکاتی ئاوادا، بۆ دورکهوتنهوه له
تێنهگهشتن و نارهجهتی زیاده، فینۆسییهکان سودیان له قاموسی مه‌ریخی/
فینۆسییهکه‌یان و مرده‌گرت. به‌بێ ئهم یارمه‌تییه، ژنان ئهم دهربرینه کورتانه‌یان به
هه‌له لێك ده‌دايه‌وه.

ژنان پیوسته بزانی کاتیك پیاو ده‌لێت "من باشم." نه‌وه کورتکراوه‌ی مه‌به‌سته
راسته‌قینه‌که‌یه‌تی که ده‌لێت "من باشم چونکه ده‌توانم خۆم به‌ ته‌نیا روبه‌روی
مه‌سه‌له‌که بیه‌وه. پیوستیم به‌ هیچ یارمه‌تییه‌ك نییه. تکایه یارمه‌تیم بده به‌وه‌ی
نیگه‌ران نه‌بیت بۆم. متمانه‌ت هه‌بیت که به‌ ته‌نیا ده‌توانم روبه‌روی بیه‌وه."

به‌بێ ئهم و مرگه‌یرانه، که پیاوه‌که بیزاره و ده‌لێت "من باشم" ژنه‌که واته‌ده‌گات که

پىاۋەكە نىكۈنى لە ھەست و گىرۈگرفتەكانى خۇي دەكات. ئىنجا ژنەكە ھەول دەدات
پارمەنى بدات بەۋەي پىرسىياري لى بىكات يان باسى ئەو شتانه بىكات كە بە كىشەكەيان
دەزانىت. ئەو ژنە نازانىت پىاۋەكە كە قسە دەكات لە كورتى دەپىرپىتەۋە. لاي خواردەۋە
چەند نەۋنەيەكى قاموسى دەستەۋازەكان دەخوئىنىتەۋە.

قاموسى دەستەۋازە مەريخى / فېنۇسىيەكان

"من باشم" بە زمانى فېنۇسى واتە "من باشم، دەتوانم چارەسەرى بىزارىيەكەم
بىكەم. پىۋىستىم بە ھىچ پارمەتىيەك نىيە، سوپاس."

بەينى ئەم ۋەرگىرپانە، كە پىاۋەكە دەئىت "من باشم" رەنگە ژنەكە بەمچۆرە
بىبىستىت "من بىزار نىم چونكە گوئى نادەمى" يان بەم شىۋەيە "نامەۋىت ھەستى
بىزارىيەكەى خۇمت لەلا باس بىكەم. مەمانەم بەۋە نىيە تۆ پارمەتىم بدەيت."

"من باشم" بە زمانى فېنۇسى واتە "من باشم لەبەر ئەۋەي دەتوانم بە
سەرگەۋتۈيى لەگەل كىشەكە پاخود بىزارىيەكەمدا مامەلە بىكەم. پىۋىستىم بە ھىچ
پارمەتىيەك نىيە. ئەگەر بەۋىت پىت دەئىم."

بەينى ئەم ۋەرگىرپانە، كە پىاۋەكە دەئىت "من باشم" رەنگە ژن بەمچۆرە لىكى
بداتەۋە "من گوئى نادەمى جى رويداۋە. ئەم كىشەيەم بەلاۋە گرنگ نىيە. ئەگەر تۆش
بىزار بىكات، چش."

"ھىچ نىيە" بە زمانى فېنۇسى واتە "ھىچ شتىك نازارم نادات كە نەتوانم خۇم بە
تەنيا رۈبەرۋى بىمەۋە. تىكايە پىرسىياري زىياترى لەبارەۋە مەكە."

بەينى ئەم ۋەرگىرپانە، كە پىاۋەكە دەئىت "ھىچ نىيە" رەنگە ژنەكە بەم شىۋەيە
كىشەكەى بىتە بەرگوئى "من نازانم جى نازارم دەدات. دەمەۋىت پىرسىياري لىبىكەيت بۆ
ئەۋەي پارمەتىم بدەيت بزانم جى رۈدەدات. "لەم خالەدا ژنەكە لە پىرسىياريكردن
"زۇرباشە" بە زمانى فېنۇسى واتە، چونكە بە راستى پىۋىستى بەۋەيە بە تەنيا بىت.

لە ناخى خۇمدا چارەسەرى بىكەم بە مەرچىك تۆ بە پىرسىياريكردنى بەردەۋام و پىشنىار
كردن بىرگەنەۋەكەم نەچىرپىنىت. تۆ ۋا ھەلسۈكەۋوت بىكە ۋەك ئەۋەي ھىچ رۈي
نەدابىت و منىش لە ناخى خۇمدا باشتىر دەتوانم كارى لەسەر بىكەم."

بەبێ ئەم وەرگیرانه کاتێک پیاوێک دەلێت "زۆرباشە" رەنگە ژنەکە ناوا تێی بگات "پێویستە ناوا بێت. پێویست ناکات هیچ شتێک بگۆریت. دەتوانیت مامەڵەی خراپم لەگەڵ بکەیت و منیش دەتوانم مامەڵەی خراپت لەگەڵ بکەم." یان رەنگە بەم جووڕە تێی بگات "ئەمجارە زۆرباشە، بەلام بیرت نەهێ خەمتای تۆیە. ئەمجارە قەیناکە بەلام جاریکی دیکە دوبارە ی مەکەرەوه."

"گرنگ نیە" بە زمانی فینۆسی واتە "گرنگ نیە چونکە دەتوانم چارەسەری بکەم. تکایە لەم کێشەیهوه مەنالی و زۆر لەسەری مەرۆ. ئەمە بێزارترم دەکات. من خۆم بەرپرسیاریتی چارەسەری ئەم کێشەیه دەگرمە ئەستۆ. چارەسەرکردنەکی دڵخۆش دەکات."

بەبێ ئەم وەرگیرانه، کاتێک پیاو دەلێت "گرنگ نیە" ژنەکە رەنگە بەم شیوەیه ببیستێت "تۆ کێچێک دەکەیت بە گایەک. ئەوهی نیگەرانی کردووت شتێکی بێبایەخە. گاردانەوهی زیاد لە پێویست مەنویە."

"کێشە نیە" بە زمانی فینۆسی واتە "من هیچ کێشەیهک نابینم سەبارەت بەم کارە یان بە چارەسەرکردنی ئەم کێشەیه. خۆشحالم بەوهی ئەم دیارییهت پێشکەش بکەم."

بەبێ ئەم وەرگیرانه، کاتێک پیاوێک دەلێت "کێشە نیە"، رەنگە ژنەکە بەم شیوەیه ببیستێت "ئەمە کێشە نیە. بۆچی دەیکەیت بە کێشە و داوا یارمەتی دەکەیت؟" دواتر رەنگە ژنەکە بە هەڵە بکەوێتە رونکردنەوهی ئەوهی کە بۆچی ئەو شتە کێشەیه.

بەکارهێنانی قاموسی دەستەواژە مەریخی / فینۆسی دەتوانیت یارمەتی ژنان بدات لە مەبەستی راستەقینە ی پیاوان تێبگەن کاتێک بە دەرپرینە کورتکراوەکان قسە دەکەن. هەندێک جار مەبەستی راستەقینە ی پیاوێکە پێچەوانەی ئەوهیه کە ژنەکە دەبیسیت.

چی بکەیت کە پیاو چوووە ئەشکەوتەکەیهوه؟

لە سیمینارمکاندا کاتێک باسی ئەشکەوت و ئەزدیهاکان دەکەم، ژنان پرسیار دەکەن ئایا چۆن دەتوانن ئەو کاتە کورتیکەنمەوه کە پیاوان لە ئەشکەوتەکانیاندا بەسەری دەبەن. لەم کاتەدا من داوا دەکەم پیاوان وەلام بدەنەوه، ئەوانیش بە گشتی دەلێن تا

زمان زياتر ههول بدن بياندينين و له نهشكهوتهكانيان دهريان بهينن، نه مان زياتر تبادمين.

تيروانينكي ديكه ي باوي پياوان نه مه يه "نه گهر ههست بكه م كه هاوبه شه كم وا دمرانيت زورم پي چوو له نهشكهوته كه مدا نيتر به لامه وه زه حمهت ده بيت بيمه دمر وه." نه گهر وا بكه يت پياو ههست به تاوان بكات به ودي چوته نهشكهوته كه يه وه، پالي پيوه دهن يي جاريكي ديكه بگه رپته وه ناو نهشكهوته كه ي ته نانهت نه گهر حمزيش بكات بپته وه دهر ي.

كه پياو ده چينه وه ناو نهشكهوته كه ي به گشتي برينداره يا خود ههست به نيگه راني دهكات و ههول ددهات به ته نيا كيشه كاني چارمه سر بكات. پيشكه شكر دني نهو يارمه تي يه بو پياو كه زن ده يخوازييت نه نجامي پيچه وانهي لي دهكه ويته وه. به شيومه كي بنه رمي شش ريگه ههيه بو پالپشتيكر دني پياو كاتييك له نهشكهوته كه ي دپته دمر وه." پيشكه شكر دني نه م پالپشتي يانه بو ي، بر ي نهو كاته ش كه م دهكات وه كه پيوسته به ته نيا به سه ري ببات."

چون پشتگيري پياو بكه يت له نهشكهوته كه يدا

۱. په خنه ي نه ودي لي مه گره كه پاشه كشه دهكات.
۲. ههول مه ده به دهر خستني ري و شويني چارمه سر يارمه تي بده يت كيشه كه ي چارمه سر بكات.
۳. ههول مه ده به پرسياركر دن خزمه تي بكه يت.
۴. له به رده م دهر گاي نهشكهوته كه دا چاوهر يي مه كه تا دپته دهر ي.
۵. نيگه ران مه به بو ي و به زمييت پيايدا نه يه ته وه.
۶. كاريك بكه كه شادمانت بكات.

نه گهر پيوستت به "فسه كردن" بو نامه يه كي بو بنوسه بو نه ودي كه له نهشكهوته كه ي هاته دهر ي بيخوينيته وه، نه گهر تو پيوستت به دمه ته قن هه بو، فسه له گه ل هاوړنيه كندا بكه. نهو مه كه به تاكه سه ر چاو دي ناسوده ييت. پياو دمه وييت فينوسيه دلخوازه كي متمانه ي به وه هه بيت كه نه م دمه توانييت به ته نيا روبه روي نهو شته بپته وه كه نازاري ددهات. متمانه پييون به ودي دمه توانييت

خۇي روبەروى كىشەكانى بېيىتەۋە زۇر گىرنگە بۇ شەرەفمەندى و غىرمت و شكۇي پىياو.
بەلای ژنەۋە زەحمەتە نىگەرانى پىاۋەكەى نەبىت. نىگەران بون بۇ يەكترى بەلای
ژنەۋە يەككە لە رىگەكانى دەرپرېنى خۇشەۋىستى و بايەخدان. ئەمە يەككە لە
رىگەكانى دەرپرېنى خۇشەۋىستى. بەلای ژنەۋە دلخۇش بون لەكاتىكدا كە
خۇشەۋىستەكەت بىزارە شتىكى باش نىيە. لە راستىدا پىاۋەكە دەيەۋىت ژنەكە
دلخۇش بىت. پىاۋەكە دەيەۋىت ژنەكە دلخۇش بىت بۇ ئەۋەى كىشەيەكى كەمترى
هەبىت كە نىگەران بىت بۇي. ھەرۋەھا پىاۋەكە دەيەۋىت ژنەكە دلخۇش بىت چونكە
بەم دلخۇشپىيە ژنەكە ئەۋ ھەستەى دەداتى كە ژنەكە خۇشى دەۋىت. كاتىك دلخۇشە و
نىگەران نىيە، بۇ پىاۋەكە ئاسانتر دەبىت لە ئەشكەۋتەكەى بىتە دەرەۋە.

سەير لەۋەدايە، پىاۋان خۇشەۋىستى خۇيان بەۋە دەرەپرېن كە نىگەران نەبن.
پرسىارى پىاۋ ئەمەيە "چۇن نىگەران دەبىت بۇ كەسك كە خۇشت دەۋىت و متمانەت
پىيەتى؟" پىاۋان بە گشتى بە دەرپرېنى دەستەۋازەى لەم جۇرە پىشتىگرى خۇيان بۇ
يەكترى دەرەپرېن "نىگەران مەبە، دەتۋانىت چارەسەرى بىكەيت" يان "ئەۋە كىشەى
ئەۋانە نەك ھى تۇ" يان "دلنىام چارەسەر دەبىت." پىاۋان بەۋە پىشتىگرى يەكتر دەكەن
كە نىگەران نەبن يان كىشەكان بىچوك بىكەنەۋە.

من چەند سالىكەم پىچو تا لەۋە گەيشتەم كە ژنەكەم دەيەۋىت لەكاتى بىزارىدا من
نىگەران بىم بۇي. بەبى زانىنى ئەم پىۋىستىيە جىياۋازانەمان، لەۋانەبو ھەلۋىستەكانىم
نەنرخاندايە. ئەمەش بىزارترى دەكرد.

كاتىك پىاۋ دەچىتەۋە ناۋ ئەشكەۋتەكەى خۇي بە گشتى لە ھەۋلى ئەۋەدايە
كىشەيەك چارەسەر بىكات. ئەگەر ھاۋسەرەكەى دلخۇش بىت و پىۋىستى پىي نەبىت
لەۋ ماۋەيەدا، كەۋاتە پىاۋەكە كىشەيەكى كەمترى دەبىت بۇ چارەسەر كىردن پىش ئەۋەى
لە ئەشكەۋتەكە بىتە دەرەۋە. ئەگەر پىاۋەكە بزانىت ژنەكە لە دەستى نارەحت نىيە،
ھىز و تواناش ۋەردەگرىت لە ئەشكەۋتەكەيدا چارەسەرى كىشەكانى بىكات.

ھەر شتىك سەرنجى ژنەكە پەرت بىكات يان يارمەتى بدات ئاسودە بىت يارمەتى
پىاۋەكەش دەدات. ئەمانە چەند نمونەيەكن :

كتىبىك بخۋىنەرەۋە

گۈي لە مۇسىقا بىگرە

خەرىكى باخچەگە بە

وهرزى بگە

مەساجىك بگە

گوئ لە كاسىتىكى گەشەپىدانی كەسىتى بگرە

شتىكى خوش بخۇ

تەلەفون بۇ كچىكى ھاوپىت بگە و دەمەتەقىيەكى باش بگە

بچۇ بۇ شت كرىن

خەرىكى نوئز و دوعا و نزاگان بە

بچۇ بۇ پىاسە

بچۇ بۇ حەمام

بچۇ بۇ لای چارەسەركارىك

تەماشای تەلەفزیون/ قیدیۆ بگە.

مەرىخىيەكانىش پېشنىارى نەوەيان كىرد ڧىنۆسىيەكان كارىكى خوش ئەنجام بدەن.
دەخۇش بونت لە كاتىكدا كە ھاوپىيەكت نازار دەچىژىت مەسەلەيەكى سەختە، بەلام
ڧىنۆسىيەكان رىگەيەكيان دۆزىيەو. ھەرچارىك مەرىخىيە دەخوازەكەيان بچوايەتە
ئەمان، دەچون بۇ شت كرىن يان بۇ دەرەو بۇ ئەنجامدانى كارىكى دىكەى
سەرنجراگىش. ڧىنۆسىيەكان حەزيان لە شت كرىنە. (بۆنى)ى ژنە ھەندىك چار ئەم
تەكنىكە بەكاردەھىنىت. كە دەبىنىت من لە ئەشكەوتەكەمدام، دەچىت بۇ شت كرىن.
ھەرگىز ھەست ناكەم بەھۆى دىو مەرىخىيەكەمەو ناچاربەم داواى لىبوردن بگەم.
كاتىك ئەو بچىت بەلاى دنياى خۆيەو مەنىش دەچم بەلاى دنياى خۆمەو و دەچمە
ئەشكەوتەكەمەو. دىنبايە لەوہى دېمەو دەرئ و كە گەرەمەو خوشەويستەر دەبم.
ئەو دەزانىت ھەر كاتىك بچمە ئەشكەوتەكەمەو واتە ئەوكاتە كاتىكى گونجاو نەيە
بۇ قەسەكرەن. كاتىك كە ھەستىشى كىرد بايەخى پىدەدەم، دەزانىت خەرىكە لە
ئەشكەوتەكەم دېمە دەرەو و ئىتر كاتى قەسەكرەن ھاتوو. ھەندىك چار ھەروا دەلتىت
"كاتىك پىت خوش بو قەسەبگەين، حەز دەكەم ماوہيەك پىكەو بەسەر بېيەين.
دەتوانىت پىم بلىت كەى؟" بەم رىگايە، ھاوسەرەكەم دەتوانىت بەيى نەوہى ھەلپە
بكات و داواى شت بكات، بوارەكە تافى بكاتەو.

چۈن پىشتىگىرى خۇت بۇ مەريخىيەك دەرېپرېت؟

لەو كاتانەشدا كە پىاوان لە دەرەۋەى ئەشكەوتەكانياندان پىۋىستىيان بەۋەىە مەمانەيان پىبكرېت. ھەزىيان لە نامۇزگارى نەخوازراو و لە بەزەىى نىيە. پىۋىستىيان بەۋەىە خۇيان بىسەلىنن. شانازى بەۋەۋە دەكەن بتوانن بەبى يارمەتى كەسانى دىكە كارەكانيان ئەنجام بىدەن. "ژن شانازى بەۋەۋە دەكات كە يارمەتى بىدرېت و لە پەيۋەندىيەكى يارمەتيدەرانەدا بىت. " پىاو كاتىك ھەست بە پىشتىگىرى دەكات كە ژنەكە بە شىۋەىەك پىشتىگىرىيەكە دەرەپرېت كە دەلىت "دلىيام دەتوانىت خۇت شتەكان ئەنجام بىدەىت، ئەگەرنا راستەوخۇ داۋاى يارمەتى دەكەىت."

فىربونى يارمەتيدانى پىاوان بەم جۇرە لە سەرەتادا زۇر قورسە. زۇر ژن وا ھەست دەكەن تاكە رىگا بۇ بەدەستەينانى ئەو شتەى دەيانەۋىت بەھۋى پەيۋەندىيەكەۋە بە دەستى بەينن ئەۋەىە كە پىاو ھەلەىەك دەكات رەخنەى لى بگرن و نامۇزگارى نەخوازراۋى پىبەخشن. ئەگەر ژن نمونەى لە دايكىيەۋە ۋەرنەگرتىت ۋەك ژنىك كە زانىۋىتى چۈن پىشتىگىرى لە پىاۋەۋە ۋەربگىرىت، ئەو ژنە بەبى رەخنەگرتن و دەرېپرېنى نامۇزگارى ناتوانىت لە رىگەى داۋاكردنى راستەوخۇى پىشتىگىرىيەۋە زىاتر لە پىاۋەكە ۋەربگىرىت. سەرەراى ئەمەش، ئەگەر پىاۋەكە بە شىۋەىەك مامەلە بكات كە خۇى ھەزى پىى نىيە دەتوانىت بە سادەىى و راستەوخۇ بە پىاۋەكە بلىت كە ھەزى لە ھەلەسوكەۋتەكەى نىيە، بەبى ئەۋەى ھوكمى لەسەر بىدات كە پىاۋىكى باشە يان خراپە.

چۈن بە رەخنە و نامۇزگارپىيەۋە لە پىاو نرىك بىينەۋە؟

زۇرىك لە ژنان بەبى ئەۋەى بزانن تا چەند بەھۋى نامۇزگارى نەخوازراو و رەخنەگرتنەۋە پىاو بىزار دەكەن، ھەست بەبى توانايى دەكەن لە بەدەستەينانى ئەۋەى دەيانەۋىت و پىۋىستىيانە لە رىگەى پىاۋەكەۋە بەدەستى بەينن. نانسى لە پەيۋەندىيەكەيدا بىزار بوبو. وتى "ھىشتا نازانم چۈن بە رەخنە و نامۇزگارىيەۋە لە پىاو نرىك بىمەۋە. ئەگەر شىۋازى نانخواردنى زۇر ناشىرىن بىت يان زۇر زۇر بە خراپى خۇى بگۇرېت؟ نەى ئەگەر كەسىكى باش بىت بەلام خوۋىيەكى ھەبىت واى لىبكات خەلك گالتەى پىبكەن و ئەمەش كارىكاتە سەر پەيۋەندىيەكانى لەگەل خەلكىدا؟ پىۋىستە جى بكم؟ ھەرچۈننىك پىى بلىم تورە دەبىت و بەرگرى لە خۇى دەكات

ياخود پىشگويم دەخات.

وئەلامەكە ئەۋمىيە كە بە دىئايىيەۋە ژنەكە نابىت ھىچ جۆرە رەخنە و
نامۇزگار بىكەش پىشكەش بىكات مەگەر پىاۋەكە خۇي داۋاي گىردىت. لەبرى ئەۋە، ژنەكە
دەبىت رەزامەندىيەكى خۇشى پى بىخىت. پىاۋەكە پىۋىستى بەمەيە نەك بەۋانە.
كاتىك پىاۋەكە ھەستى كىرد ژنەكە لى رازىيە ئەۋەش ھەست پىدەكات كە ژنەي
دەمەۋىت پىاۋەكە بىگۇرپىت، پىاۋەكە داۋاي نامۇزگارى و پىشنىار ناكات. بە تايىبەتى ل
پەمۋەندى خۇشەۋىستىدا، پىاۋ پىۋىستى بەۋمىيە زۆر ھەست بە ئاسايش بىكات ئىنچا
دەتوانىت خۇي دەربىرپىت و داۋاي پالپىشتى بىكات.

ئەگەر ژن دۋاي مەمانەيەكى دىرئىخايەن ھاۋبەشەكەي كە تواناي گەشە كىردن و
گۇرپانى تىدايە، نەتوانىت پىۋىستى و داخۋازىيەكانى بەدەست بەيىت، ئەۋا دەبىت
ھەستەكانى خۇي دەربىرپىت و داۋاكانى بىخاتەروو "بەلام دىسان بەيى نامۇزگار كىردن و
رەخنەگىرتن". ئەمە ئەۋ ھۈنەرەيە كە پىۋىستى بە بايەخدان و داھىنەرى ھەيە. لى
خۋارمۈە جۋار رىگە خراۋنەتەروو :

۱. ژن دەتوانىت بە پىاۋ بلىت ھەزى لە شىۋازى جىل لەبەر كىردنەكەي نىيە
بەيى ئەۋەي موحازەرەيەكى پىبلىت لەسەر چۈنىتى جىل لەبەر كىردن. ژنەكە
دەتوانىت كە پىاۋەكە خۇي دەگۇرپىت بلىت "ھەز ناكەم ئەۋ كراسە
لەبەر بىكەيت. دەتوانىت نەمشەۋ يەككى دىكە لەبەر بىكەيت؟" ئەگەر پىاۋەكە
بەۋ وتەيە بىزار بو، ژنەكە دەبىت رىز لە ھەستىارپىيەكەي بىگىرت و داۋاي
لىبوردن بىكات. ژنەكە دەتوانىت بلىت "داۋاي لىبوردن دەكەم. مەبەستەم نەبۇ
فىرت بىكەم چۈن جىل لەبەر بىكەيت."

۲. ئەگە پىاۋەكە پىئى ناخۇش بو - ھەندىك پىاۋ بەم جۆرمەن - ئەۋ كاتە ژنان
دەتوانىت كاتىكى دىكە باسى ئەم بابەتە بىكەن. ژنەكە دەتوانىت بلىت "بىرت دىت كراسە
شىنەكەت لەسەر پانتۇلە سەۋزەكە لەبەر كىردى، مەن ھەزەم لەۋ دوو رەنگە نەيە
پىكەۋە. دەتوانىت لەگەن پانتۇلە خۇلەمىشىيەكەدا لەبەرى بىكەيت؟"

۳. ژنەكە دەتوانىت راستەۋخۇ بىرسىت "رىگەم دەدەيت رۇژىك بىتەم بۇ جىل كىرپى؟
ھەز دەكەم دەستىك جىلت بۇ ھەلىبىزىرم." ئەگەر پىاۋەكە بلىت نەخىر، نىر ژنەكە

دەبىئەت دۇنياسى بىلەن لەۋەي پىياۋەكە دايىكەپەتلى زىياتىرى لىئاۋىت. ئەگەر وتى بەللى، دەبىئەت ژانرەكە زىياد لە پىيويست نامۇزگارى نەخاتەرۇ. پىيويستە زۇر پىيادانەگىرەت.

۴. ژانرەكە دەتوانىت بىلەت "شەتەك ھەيە دەمەۋىت باسى بىكەم بەلام نازانم چۇن بىلەنم. (راۋەستان) نامەۋىت سەرزەنشەت بىكەم، بەلام بە راستى دەمەۋىت بىلەنم. دەتوانىت گۈنەم لى بىگىرەت و پاشان رىگەيەكى باشترەم پىيەلەت كە بىلەنم؟" ئەمە يارمەتلى پىياۋ دەدات خۇي نامادە بىكات بۇ غاڭلىگىرەيەكە و دواتر بە خۇشخالىيەۋە بۇي دەردەكەۋىت كە شەتەكلى ئەۋەندە گىرەگىش نەبۇۋە.

با نەۋەيەكى دىكە بەيەنەنەۋە. ئەگەر ژانرەكە ھەزى لە رەقتارى نانخواردنى پىياۋەكە نەبەت، لەكاتىكدا كە تەنەيان "بەيى قىسەگىرەن" دەتوانىت بە پىياۋەكە بىلەت "دەتوانىت كەۋچەكەكەي خۇت بەكاربەيەنەت؟" ياخۇد "دەتوانىت بە پەرداخەكەي خۇت بىخۇيتەۋە؟" خۇ ئەگەر خەللى دىكەش لەۋى بىن رەقتارى ژىرانەتر ئەۋەيە ھىچ نەلەيت و تەنەنەت تىبىنى رەقتارە ناپەسەندەكانىشى نەكەيت. دەكرەت رۇزىكى دىكە بىلەت "دەتوانىت كاتەك لەبەرچاۋى مەندالەكاندا نان دەخۇين كەۋچەكەكەي خۇت بەكاربەيەنەت؟" يان "كاتەك بە دەست نان دەخۇيت، ھەزم لى نىيە. مەن زۇر بەم شەتە بىچوكانە نارەھەت دەبەم. كاتەك لەگەل مەندا نان دەخۇيت، دەتوانىت كەۋچەكەكە بەكاربەيەنەت؟"

ئەگەر پىياۋەكە بە شىۋەيەك رەقتار دەكات كە تۇي پى شەرمەزار دەبەت، چاۋەروانى كاتەك بىكە كە كەسى لى نەبەت و پاشان ھەستەكانى خۇتلى بۇ دەربەرە. پىي مەللى كە چۇن "پىيويستە ھەلەسوكەت بىكات" يان بىلەت ئەۋە ھەلەيە؛ لەبرى ئەۋە ھەستە راستگۇكانت دەربەرە بە شىۋەيەكى جۋان و كورت. دەتوانىت بىلەت "ئەۋ شەۋە لە ناھەنگەكە، پىم خۇش نەبۇ بە دەنگىكى زۇر بەرز قەست دەكرە. كاتەك مەنى لىم دەتوانىت تۇزى لەسەرخۇ قەسەبەكەيت؟" ئەگەر بىزار دەبەت و ھەزى لەۋ قەسەيە نىيە، داۋاي لىبۇردن بىكە كە ئەۋ رەخنەيەت لى گىرتوۋە.

نەم ھۈنەرەي بەخىشىنى فەلجەكى نەرىنى و داۋاكرەننى پەشتىگىرى بە دورودرىزى لە بەشى ۹ و ۱۲ دا باسكراۋە. سەرمەيە نەمەش، باشترەن كاتى نەم جۇرە وتوۋىزانە لە بەشى داۋاي نەمەدا باسكراۋە.

کاتیک پیاو پیویتی به یارمه تی نییه

که ژن ههول ددهات پیاوه که ئاسوده بکات یاخود یارمه تی بدات کیشیهک چاره سر
بکات، پیاوه که ههست دهکات خه ریکه بخنکیت. پیاوه که وا ههست دهکات ژنه که
متمانه ی پیناکات. رهنگه ههست بکات کونترۆل دهکریت، یاخود ژنه که وهکو منال
مامه له ی لهگه ل بکات، یان رهنگه وا ههست بکات ژنه که دهیه ویت نه م بگوریت.

نهمه مانای وا نییه پیاو پیویتی به خوشه وستی یه کی ئاسوده به خش نییه. ژنان
پیوسته له وه تی بگه ن که نه گهر نامۆزگاری نه خوازراو پیشکاش نه که ن بۆ چاره سری
کیشه کانی نه وا خزمهت به پیاوه که دهگه یه نن. پیاوه که پیویتی به پشتگیری ژنه که به
به لام به رینگیه کی جیاواز له وه ی ژنه که دهیزانییت. وازه یان له راستکردنه وه ی پیاو
له ههولدان بۆ گه شه پیدانی، خزمهت به پیاوه که دهگه یه نییت. نامۆزگاریکردن ته نیا له
کاتانه دا خزمهت به پیاو دهکات که خۆی راسته وخۆ داوای کردبیت.

پیاو ته نیا له و کاته دا داوای نامۆزگاری یاخود یارمه تی دهکات که نه و شتانه ی تافی
کردبیته وه که خۆی به ته نیا دهتوانییت نه نجامیان بدات. نه گهر یارمه تی زیاده
پیویتی وهرگر تبت یان زۆر زوو وهری گر تبت، ههست دهکات هیز و توانای له
دهستداوه. یان توشی ته مه لی دهبت یان نادلتیایی. به شیوه ی غه ریزه یی پیاوان به وه
پشتگیری له یه کتر ده که ن که نامۆزگاری و یارمه تی که س نه ده ن مه گهر به تایبتهت رویان
لی بنریت و لیان داوا بکریت.

له مامه له کردن له گه ل کیشه کاند، پیاو دهزانییت یه که مجار دهبت ته نیا خۆی
ماوه یه کی دیاریکراو بپریت، پاشان نه گهر پیویتی به یارمه تی هه بو دهتوانییت داوای
بکات به یی نه وه ی هیز و توانا و شکۆی خۆی له دهست بدات. دهر برینی یارمه تی بۆ پیاو
له کاتی نه گونجاودا به ئاسانی وه ک بپریری ته ماشا دهکریت.

کاتیک پیاو قه لی جه ژن چاک دهکات هاوبه شه که ی به ردهوام نامۆزگاری بکات
بکات و جه و ناماده ی بکات، پیاوه که ههست دهکات متمانه ی پینه کراوه. پهی له ژنه که
هه لدهستیت و دهیه ویت به رینگه کی خۆی کاره که نه نجام بدات. به لام نه گهر پیاومکه
یارمه تی ژنه که بدات له چاککردنی قه له که دا، ژنه که ههست دهکات پیاوه که خوشما
دهویت و بایه خی پینه ددهات.

كە ئۇ پېشىنار بۇ مىردەكەى دەكات دواى ئامۇزگارپىيەكانى شارەزايەك بىكەوئىت،
پىاۋەكە ھەست بە بى رىزى دەكات. بىرم دىت ئنىك لى پىرسىم بۇچى مىردەكەى بەمە
زۇر تورەبوو. ئنەكە بۇى باسكردم كە پىش سىكس لە مىردەكەى پىرسىوۋە نایا بە
تېبىنىيەكانى وانە تۇماركراۋەكەى مىندا چۆتەۋە دەربارەى سىكسىكى مەزن يان نا.
نەپىدەزەنى ئەمە بەرزەترىن ئاستى بى رىزىيە بۇ پىاۋەكە. ھەرچەندە پىاۋەكە
تېبىنىيەكانى پەسەند كىردىو، نەپىدەۋىست ئنەكەى پى بلىت چى بىكات بەۋەى بىرى
بىخاتەۋە دواى ئامۇزگارپىيەكانى مىن بىكەوئىت. پىاۋەكە دەۋىست ئنەكە مىمانەى پىبىكات
كە دەزانىت دەبىت چى بىكات!

كاتىك پىاۋان دەپانەۋىت مىمانەيان پىبىكرىت، ئنان پىۋىستىيان بە بايەخپىدانە. كە
پىاۋ بە روۋىيەكى خۆشەۋە و بەۋپەرى دىسۆزى و خەمخۇرىيەۋە، بە ئنىك دەلىت
"چى روۋىداۋە ئازىزەكەم؟" ئنەكە ھەست بە ئاسودەى دەكات بەۋەى بايەخەكەيەۋە.
كاتىك ئۇ بە ھەمان شىۋەى بايەخپىدانەۋە بە پىاۋ دەلىت "چى روۋىداۋە ئازىزەكەم؟"
رەنگە پىاۋەكە ھەست بە بى رىزى و قىزەۋنى بىكات. وا ھەست دەكات ئنەكە مىمانەى
پىناكات شەكان رابەرىنىت.

پىاۋ بە ئاسانى ناتوانىت دىسۆزى و بەزەى لىيەك جىابىكاتەۋە. رقى لەۋەيە
بەزەىيان پىدا بىتەۋە. رەنگە ئەگەر ئۇ بلىت "بىورە ئازارم دىت". پىاۋەكە دەلىت
"گىرگىيە" و پىستىرىيەكەى رەت دەكاتەۋە. بەلام ئنەكە ھەز دەكات پىاۋەكە پى
بلىت "بىورە ئازارم دىت". ئنەكە ھەست بەۋە دەكات پىاۋەكە بە راستى بايەخى
پىدەدات. پىاۋان پىۋىستە فىرى رىگەى دىكە بىن بۇ دەرخستى بايەخدانىيان لە
كاتىكا ئنان پىۋىستە فىرى رىگەى دىكە بىن بۇ دەرخستى مىمانەكردىيان.

پىاۋ بە ئاسانى ناتوانىت دىسۆزى و بەزەى لىيەك جىابىكاتەۋە.

رقى لەۋەيە بەزەىيان پىدا بىتەۋە.

بايەخپىدانى زىاد لە پىۋىست خراپە

كە تازە لەگەل (بۇنى) ھاۋسەرگىرىم كىردىو، شەۋى پىش ئەۋەى بىچم بۇ وتىنەۋەى
سىمىنارى كۆتايى ھەفتە، لى دەپرسىم كەى لەخەۋ ھەلدەستم. ئىنجا دەپرسى كەى

فرۇكەكەم دەفرىت. پاشان تۆزىك بىرى دەكردهو و دەپوت فرىاى فرۇكەكە ناكەرىت. ھەمو جارىك واى دەزانى دىسۆزى دىنۆپنىت، بەلام من ھەستم پىنەدەكر. ھەستم دەكر بى رىزىم بەرامبەر دەكرىت. ئەو كاتە چواردە سال بو بە جىھاندا دەكرام و كۆرسە دەوتەو و ھەرگىز لە ھىچ فرۇكەپەكىش بەجىنەماپوم.

بەيانى دواى ئەو، پىش ئەو دى برۇم، يەك رىز پىرسىارى لى دەكرىم "بلىتەكەت پىپە؟ جزدانەكەت پىپە؟ پارەى پىويستت پىپە؟ گۆرەويىەكانت بىرنەچووە؟ دەزانىت لە كۆى دەمىنیتەو؟" ئەو وايدەزانى خۆشى دەوئىم، بەلام من ھەستم دەكرىم مەمانەم پىناكرىت و بىزار بوم. دواچار تىم دەگەياندا كە مەبەستە جوانەكانى دەنرخىنم بەلام ھەز ناكەم بەم شىوپیە دایكایەتیم لەگەندا بكات.

پىم وت ئەگەر بىەوئىت دایكایەتیم بكات، ئەو شىوہ دایكایەتییەى من دەمەوئىت ئەوپیە بەبى مەرج خۆشى بوئىم و مەمانەم پىبكات. پىم وت "ئەگەر فرۇكەكەم لەدەست چو، پىم مەلئ (پىم نەوتىت) مەمانەت بەو ھەبىت كە خۆم فىرى ئەو وانەپە دەم و بەبى ئەو خۆم چاك دەكەم. ئەگەر فلچەى ددانەكەم ياخود تاقى رىش تاشىنەكەم بىرچو، بەئەلە خۆم چارمەرى بكەم. بە تەلەفون پىم مەلئ". كە (بۆنى) زانى من چىم دەوئىت، نەك خۆى چى دەوئىت، ئاسانتر بو بەلایەو لە دىسۆزى و پىزانىندا سەركەوتوبىت.

چىرۇكىكى سەركەوتىن

جارىتكىيان، لە گەشتىكەمدا بۆ سوید بۆ وتنەو دى چەند وانەپەك لەبارەى پەپوھەندىپەو، لە نىوپیۆركەو تەلەفونم بۆ كالىفۇرنىا كىرد و بە (بۆنى) م وت پاسپۇرتەكەم لە مالىو بەجىھىشتوو. بەشىوپیەكى زۆر خۆش و جوان كاردانەو دى نواند. وانەپەكى نەدامى لەسەر ئەو دى زىاتر وریابم. لەبرى ئەو پىكەنى و وتى، "ئۆى خواپە گىيان، چۆن، تۆ زۆر سەركىشىت. باشە چى دەكەیت؟"

داوام لى كىرد پاسپۇرتەكەم بۆ فاكس بكات بۆ قونسولخانەى سویدى و كىشەكە چارمەر بو. (بۆنى) زۆر ھاوکار بو. تەنانەت پەكجارىش ھەولئ نەدا نامۇزگارپىم بكات وانەم پىبلىت لەسەر ئەو دى زىاتر خۆم نامادە بكەم. تەنانەت شانازىشى پىوھەكرىم كە توانىم چارمەر بۆ كىشەكەم بدۆزمەو.

ئەنجامدانى گۇرۇنكارى بچوك

رۇزىكىيان تېيىنىم كىرە ھەمۇ جارىك كە مىندالەكانم داوام لىدەكەن كارىك ئەنجام بىدەم، ھەمىشە دەلىم "كىشە نىيە" ئەوۋە رىگەي مىن بۇ وتنى "بەسەرچاۋ". جولى زىچىم رۇزىكىيان پىرسى، "بۇچى تۇ ھەمىشە دەلىنى 'كىشە نىيە'؟" بە راستى يەكسەر نەمزانى ۋەلەمى بىدەمەۋە. پاش ماۋەيەك بۇم دىركەۋت ئەۋەش يەكەكە لە خوۋە چەسپاۋەكانى مەرىخىيەكان. بەم ئاگايىيە نۆيىيەۋە دەستىم كىرە بە وتنى "بەسەرچاۋ". ئەم دەستەۋازىيە پەيامە دىرنەبىراۋەكەي دەگەياند و بە دىنىيىيەۋە كچە فېنۇسىيەكەم خۇشتى دەۋىستىم. ئەم نەۋەيە نەينىيەكەي گەۋرەي دەۋلەمەندىكىرنى پەيۋەندىيەكان دەرەخات. بەبى ئەۋەي كەسىتى خۇيان نەكەن بە قوربانىيى ھىچ شىك، دەتۋانىن گۇرۇنكارى بچوك بىكەن. ئەمە نەينى سەرگەۋتتى مەرىخىيەكان و فېنۇسىيەكان بو. ھەردوكان وريابون نەبا سىروشتە راستەقىنەكەي خۇيان بىكەن بە قوربانى، بەلام ھەردوكان ئامادەبون گۇرۇنكارى بچوك لە شىۋازى ھەئسوكەۋتياندا ئەنجام بىدەن. فېرى ئەۋە بون چۇن پەيۋەندىيەكان باشىر دىمىن ئەگەر چەند دەستەۋازىيەكى سادە بگۇرن.

خالى گىرنگ لىرەدا نەۋەيە بۇ دەۋلەمەندىكىرنى پەيۋەندىيەكانمان پىۋىستىمان بە ئەنجامدانى گۇرۇنكارى بچوكە. گۇرۇنكارى گەۋرە بە گىشتى پىۋىستى بە ھەندىك سەرگەۋتتى ناخى راستەقىنەمانە. ئەمەش باش نىيە.

كە پىياۋ دەچىتە ئەشكەۋتەكەيەۋە، بەخىشىنى بىرىك دىنكارىدەۋە گۇرۇنكارى بچوكە كە دەتۋانىت بەبى گۇرۇنكارى سىروشتى خۇي ئەنجامى بىدات. بۇ ئەم گۇرۇنكارىيە، پىياۋ دەبىت بىزانىت ۋن بە راستى پىۋىستى بە بىرىك دىنكارىدەۋە ھەيە، بەتايىبەتى ئەگەر بىيانەۋىت كەمىر نىگەرەن بىن. ئەگەر پىياۋ لە جىياۋازىيەكانى نىۋان ۋن و پىياۋ تىنەگات، نازانىت بۇچى بىدىمىگ بونە لەناكاۋەكەي دىمىتە ھۇي نىگەرەنى. بە پىدانى بىرىك دىنكارىدەۋە پىياۋ دەتۋانىت ئەم ھەئىستە رىزگار بىكات.

لەۋلاشەۋە، ئەگەر پىياۋكە نەزانىت جىياۋازىيەكەي خۇي لەجىدايە، كاتىك ۋن بەھۇي ئارمىزۇكىرنى بۇ چۈنە ناۋ ئەشكەۋتى پىياۋكەۋە بىزار دىمىت، نىتر پىياۋكە رىمگە ۋاز لەۋە بەيىنىت بچىتە ئەشكەۋتەكەيەۋە بۇ ئەۋەي ۋنەكە ئاسودە بىكات. ئەمە ھەلەيەكى گەۋرەمە. ئەگەر پىياۋ ۋاز لە ئەشكەۋتەكەي بەيىنىت و "نىنكارى لە سىروشتە

راستەقىنەكەى خۇى بىكات" توشى پەستى دەبىت و زىاد لە پىۋىست ھەستىار دەبىت و بەرگىكار و لاواز و نەرىنى و تۈرە دەبىت و لەووش خراپتر، ناسزانىت بۇجى ناوا نارەجەتە.

كە ژن بىزار دەبىت بەۋدى پىاۋەكە دەچىتە ئەشكەوتەكەيەۋە، پىاۋ لەجىياتى ئەۋدى واز لە چۈنە ئەشكەوتەكەى بەيىنىت، دەتوانىت چەند گۆرانكارىيەكى بچوك ئەنجام بىدات و كىشەكە سوكتەر دىكرىت. پىۋىست ناكات پىاۋەكە ئىنكارى لە پىۋىستىرە راستەقىنەكانى بىكات و سىروشتە نىرىنەكەى رەت بىكاتەۋە.

چۈن دىسۆزى بۇقىنۇسىيەك بنوئىن؟

ۋەك پىشتەر باسماں كىردۋە، كاتىك پىاۋ دەچىتە ئەشكەوتەكەيەۋە و بىدەنگ دەبىت دەئىت "پىۋىستم بە ماۋەيەك ھەيە بىر لەمە بىكەمەۋە، تىكايە قسەم لەگەل مەكە. دەگەرپىمەۋە." پىاۋەكە نازانىت كە رەنگە ژنەكە بەم شىۋىدە تىبگات "من خۇشم ناۋىيت، ناتوانم گۈيت لى بگرم، وا دەپۇم و ھەرگىز ناشگەرپىمەۋە!" بۇ ھاۋسەنگ كىردى ئەم پەيامە و پىدانى پەيامىكى راست بە ژنەكە، پىاۋ پىۋىستە ئەم دەستەۋازە سىحرىيە بەكاربەيىنىت : "دەگەرپىمەۋە".

كاتىك پىاۋ دەپرات، ژن پىنى باشە پىاۋەكە بە دەنگى بەرز بلىت "پىۋىستم بە ماۋەيەك ھەيە بىر لەم شتە بىكەمەۋە، دۋاى دەگەرپىمەۋە" ياخود "پىۋىستم بە بىرىك تەنىايى ھەيە. دەگەرپىمەۋە." جىى سەرسۈرمانە ئەم دەستەۋازە سادەيە "دەگەرپىمەۋە" گۆرانىكى ئەۋەندە قول دروست دەكات.

ژنان ئەم دىنیاكردنەۋەيە زۆر دەنرخىتن. كە پىاۋ بىزانىت تا چ رادەيەك بەلای ژنەكەۋە گىرنگە، ئىتر لەيادى دەبىت ھەمىشە كە دىنیاكردنەۋەى پىببەخشىت.

ئەگەر ژن ھەستى كىرد لەلەيەن باۋكىيەۋە بەجى ھىلراۋە يان رەتكراۋەتەۋە، ياخود ئەگەر دايكى ھەستى كىرد لەلەيەن مىردەكەيەۋە رەتكراۋەتەۋە، ئەم كاتە كچەكە (مىندالەكە) زىاتر ھەستىار دەبىت بەرامبەر بەم پىشتگۈنخستەن. لەبەر ئەم ھۆكارە، نابىت ھەرگىز بەھۋى ئەۋەۋە ھوكمى لەسەر بىدرىت كە ھەمىشە پىۋىستى بە دىنیاكردنەۋە دەبىت. بەھەمان شىۋە، نابىت پىاۋ ھوكمى لەسەر بىدرىت لەسەر ئەۋەى كە پىۋىستى بە ئەشكەوتە.

نايىت ھەرگىز بەھۋەي نەۋەۋە ھۆكۈم لەسەر ژن بەدريت ھە ھەمىشە
پېۋىستى بە دۇنيا كۈندەۋە دەپىت. بەھەمان شېۋە، نايىت پېاۋ ھۆكۈمى
لەسەر بەدريت لەسەر نەۋەي ھە پېۋىستى بە نەشخەۋە.

ئەگەر رابردوۋى ژنەكە ناسايى بېت و ئەگەر لەۋە تىبگات پېاۋ پېۋىستى بەۋەپە لە
نەشكەۋتەكەپدا بېت، نىتر كەمتر پېۋىستى بە دۇنيا كۈندەۋە ھەپە.

لەبىر مە لە سىمىنار تېكەدا باسى نەم خالەم دەكرد و ژنىك پەرسى "من زۆر ھەستىارم
بەرامبەر بى دەنگى مېر دەكەم، بەلام كە منداڭ بوم ھەرگىز ھەستم بە ھەرامۆشكردن و
رەتكرانەۋە نەكردوۋە. داېكەم ھەرگىز ھەستى نەكردوۋە باۋكەم رەتلى كۈر دېتەۋە.
تەنانەت كاتىك لەپەنگر جىابونەۋە، بە شېۋەپەكى جوان تەم كارەپان كەرد." نىنجا
پېكەنى. بۆي دەر كەۋت كە چەند ساۋىلكە بوۋە. پاشان دەستى كەرد بە گرىپان. بە
دۇنيايىپەۋە داېكى ھەستى بە رەتكرانەۋە كەردوۋە. بە دۇنيايىپەۋە خۆي ھەستى بە
رەتكرانەۋە كەردوۋە. داېك و باۋكى جىابوبونەۋە نەۋەش ۋەكۇ داېك و باۋكى حاشاى لە
ھەستە نازاردەرەكانى كەردىو .

لە سەردەمىكدا كە جىابونەۋە نەۋەندە بەرپلاۋە، زۆر گرنگە پىاۋان ھەستىار بن
بەرامبەر ئاشكرا كەردى نەم دۇنيا كۈندەۋەپە. ۋەك چۆن پىاۋان دەتۋان بە نەجامدانى
كۆپانى بچوك پىشتىگىرى ژنان بكەن، ژنانىش پېۋىستىان بە نەجامدانى ھەمان كار ھەپە.

چۆن بەبى ئۆمە كەردن قسە بىكەين

پىاۋ زۆر جار ھەست دەكات ژن بە دەرپەرنى ھەستى خۆي پەلامارى دەدات پان
لۆمەي دەكات، بە تاپبەتى كاتىك ژنەكە پىزارە و باسى كىشەكان دەكات. لەبەر نەۋەي
پىاۋەكە نازانىت ژن و پىاۋ جىاۋازن، خۆي بە مەجبۇر نازانىت دەرپارەي ھەمو
ھەلۋىستىك قسە بۆ ژنەكەي بكات .

پىاۋ بە ھەلە ۋاى لىك دەداتەۋە ژنەكە بۆپە ھەستەكانى دەرپەرنىت چۈنكە ۋا
دەزانىت پىاۋەكە بە جۆرنىك لىپان بەرپەرسە پاخود دەپىت لۆمە بىكرىت. لەبەر نەۋەي
ژنەكە پىزارە و قسەي بۆ دەكات، پىاۋەكە ۋا دەزانىت ژنەكە لەۋ ناپەھەتە. كاتىك

ئەنەكە سىكالا دەكەت پىاۋەكە بە لۆمەگەردنى تىدەگات. زۆربەى پىاۋان لەم ھەلۈستەى
 ھېنۇسىيەكان تىناگەن كە چەند ھەز دەگەن ھەستى بىزارىيان بۇ خوشەويستەكانيان
 دەرېپىن .

بەھۋى راھىنان و ئاگايى سەبارەت بە جىاۋازىيەكانەمان، ئىنان دەتۋانن ھىربىن چۈن
 ھەستەكانيان دەرېپىن بەبى ئەۋەى ھەستەدەرېپىنەكە ۋەكو لۆمەگەردن دەرېكەۋىت. بۇ
 ئەۋەى پىاۋ دىنيا بىكەيتەۋە لەۋەى لۆمە ناگىرىت، كاتىك ئىن ھەستەكانى دەرېپىن
 دەتۋانىت دۋاى چەند خولەكىك بوەستىت و بە پىاۋەكە بلىت زۆر سوپاست دەكەم ك
 گۈيت ئى گرتوم .

ئەنەكە دەتۋانىت ھەندىك لەم دەرېپىنانەى خوارەۋە بەكاربەيتىت :

- "شادمانم كە دەتۋانم باسى ئەم بابەتە بىكەم."
- "بە دىنبايى پەۋە ھەستىكى خوشم ھەيە كە باسى دەكەم."
- "ھەست بە ئاسودەيىكەى زۆر دەكەم كە دەتۋانم باسى ئەم شتە بىكەم."
- "دلخوشم دەتۋانم سىكالانى خۇم لەم شتانە دەرېپىم. وام ئىدەكەت ئاسودە بىم."
- "باشە، وا باسىم كەرد، زۆر ئاسودە بوم. سوپاس."

ئەم گۇرپانكارىيە سادىيە جىاۋازى گەۋرە دروست دەكەت.

ھەر بەم شىۋەيە، كاتىك ئەنەكە باسى كىشەكانى دەكەت، دەتۋانىت رىز و پىزانىنى
 خۇى بۇ پىاۋەكە دەرېپىت بەرامبەر بەو شتانەى كەردۈنى بۇ ئەۋەى ئىنانى ئاسانر و
 ئاسودەتر بىت. بۇ نەۋە، ئەگەر ئەنەكە سىكالانى كەركەى دەكەت، دەتۋانىت جارجار
 ئامازە بىكات بەۋەى كە زۆرى پى خوشە ئەم لە ئىنانىدەيە و دۋاى كەركەنەكەى
 دەگەرپىتەۋە بۇ لى؛ ئەگەر ئەنەكە سىكالانى خانوۋەكە دەكەت، دەتۋانىت سوپاسگوزارى
 دەرېپىت كە پىاۋەكە بەرژىنەكەى چاك كەردوۋە؛ ياخود ئەگەر ئەنەكە سىكالانى
 سەبارەت بە كىشەى دارايىيە، دەتۋانىت ئامازە بەۋە بىكات كە بە راستى لەبەرچاۋىتى
 پىاۋەكە چەند كەردەكەت؛ يان ئەگەر ئەنەكە سىكالانى ئەۋەيە كە لەدەست مەنەلكانى بىزار
 بوۋە، دەتۋانىت ئامازە بەۋە بىكات كە خوشالە ئەم پىاۋەى ھەيە و يارمەتى دەدات.

دەبەشكەردنى بەرپىسىارنىتى

بەيۋەندى باش پىۋىستى بە بەشدارى ھەردولا ھەيە. پىاۋ دەبىت كار لەسەر ئەۋە
 بىكات لەبىرى بىت كاتىك كە ئىن سىكالانى كىشەكان دەرېپىت ماناى وا نەۋە دەپەۋىت

ئۆمەي بىكەت و كاتىكەش ۋەن سىكالا دەكەت بەگەشتى دەپەوئەت بىزارىيەكانى بىدات بەبادا و قەسەيان لەبارەو دەكەت. ۋەنەش دەتوانىت كار لەسەر ئەو دەكەت كە پىاوەكە تىگەپەنەت كە ئەگەرچى گەلەيى و سىكالا دەكەت بەلام رىزى پىاوەكەشى لايە.

بۇ نەمەنە ھەر ئىستا ھاوسەرەكەم ھاتە ژورەو و ئى پەرسىم نەسەنە نەم بەشەي كەتەپەكە چۆن دەپروات بەرپەو؟ وەم، "وا خەرىكە تەواو دەپەم، ئەي تۆ چۆنەت؟"

وتى، "ئۆھ، ئىشەم زۆرە. فەرىا ناكەوین دوو خولەك پەكەو بەن." ئەگەر كەسەكەي جاران بومايە دەمكەردە مشتومەر و نەنجا بەرى ئەو كاتە زۆرەم بىر دەپەنەيەو كە پەكەو بەسەرمان بەردووە، يان پەم دەوت چەند گەنگە بەلامەو بەتوانم لەكەتە دىارەكراودا كەتەپەكە تەواو بەكەم. ئەمەش دەپووە ھۆي ناكۆكى.

مەن ئىستا كە بەناگام لە جىياوازيەكانەم، دەزانم ئەو پەپوئەستى بە دىنەكەردەو و تەگەشتەنە ئەك بىانەوھەنەو و رەنكەردەو. وەم "رەست دەكەيت، زۆر سەرقال بۆين. وەرە باوەشەم. رۆژىكى دەرژبو."

پاشان وتى، "تۆ زۆر باشەت." ئەمە ئەو پەزانىنە بو كە پەپوئەستىم پەپو بۇ ئەوئەي بەتوانم زىاتەر خۆمى بۇ تەرخان بەكەم. نەنجا بەردەوام بو دواي چەند خولەكەك وەستا. نەنجا مەن پەشەنەيەم كەرد دادەيەك يان چاودەرى مەنەك بەنەن بۇ ئەوئەي ئەم بەتوانەت پەپوئەت و تا دەرەنگەنەكەي نەپوارە تەپرامان بەكەت.

وتى "بەرەست، دەچەت؟ دەپەنەت؟ زۆر باشە. سوپاس!" دىسان نەرخاندەن و رەزەمەندى بۇ دەپەرىم كە پەپوئەستىم بو بۇ ئەوئەي ھەست بەكەم ھاو بەشەيكى سەرگەوئەم، ئەگەرچى ئەو مەندوبو.

ۋەنەن بىر لە دەپەرىنى پەزانەن ناكەنەو چۆنكە پەپان وایە پىاوە دەزانەت ۋەن چەندى دەنرخەنەت بەوئەي گۆئى ئى دەگەت. بەلام پىاوە ئەمە نازانەت. كاتەك ۋەنەكە باسە كەشەكان دەكەت، پىاوەكە پەپوئەستى بەوئەي دىنە بىكەتەو كە ھەشتا خۆشەوئەتە و دەنرخەندەت.

پىاوە بە كەشەكان بىزار دەپەت مەگەر بەتوانەت چارەسەريان بەكەت. لە رەنگەي پەزانەنەو، ۋەن دەتوانەت يارمەتى پىاوەكە بىدات لەو تەپكەت كە تەنەي گۆنگەنە بەسە بۇ ئەوئەي يارمەتى ۋەنەكەي پەپان بىدات.

ۋەن بۇ ئەوئەي پەشتەگەي لە ھاو بەشەيكەي بەكەت. پەپوئەست ناكەت ھەستەكانى سەرگوت

بىكەت يان تەنەنەت بېشىنىڭ ئۆزى. ئۇنىڭ پىئوستى بە دەرىزىنىڭ ھەيە بە شىۋىيەنىڭ
كارىڭ نەكەت پىاۋەكە ھەست بىكەت پەلامار دەرىزىت و تاۋانبار دەكرىت، يان لۇم
دەكرىت. نەنجامدانى چەند گۆرانكارىيەكى سادە، جىاۋازى گەۋرە دروست دەكەن.

چۈرۈشە سىجراۋىيەكەى پىشتىگىرى

چۈرۈشە سىجراۋىيەكەى پىشتىگىرىكى پىاۋ بىرىتىيە لە "ئەمە خەتەنە
نىيە." كاتىك ئۇن ناپەھەتتەكەنى خۇي دەردەبىرەت، دەتۋانىت پىشتىگىرى پىاۋەكە بىكەن
بەۋەى جارجار بۈەستىت و ھانى بدات بەۋەى بىت "بە راستى سوپاسى گۆيگرتەكەن
دەكەم. ئەگەر ۋا ھەست دەكەيت مەن دەلەم خەتەنە تۈيە، مەبەستەم ئەۋە نىيە. دىنىام
خەتەنە تۈ نىيە."

ئۇن دەتۋانىت فېربىت ھەستىار بىت بەرامبەر گۆيگەرەكەى كاتىك تىدەكەت لەۋەى
پىاۋەكە خەرىكە ھەست بە شىكەت دەكەت بەۋەى بىستىنى ئەۋ ھەمۇ كىشەپەۋەكە
ئۇنىڭە باسى كىرۋە.

پۇزىكىيان خوشكەكەم تەلەفونى بۇ كىردم و باسى ئەۋ ئەزمۇنە قورسەى بۇ كىردم كە
پىايدا تىدەپەرى. لەگەل گۆيگرتەن ئەۋەم لە بىرۋەكە بۇ پىشتىگىرى كىردى خوشكەكەم
پىۋىست ناكەت ھىچ چارەسەرىكى بۇ بىخەمە رو. پىۋىستى بە كەسىك بو تەنەنە گۆيى ئى
بىگىرەت. دۋاى دە خولەك گۆيگرتەن و جارجار وتىنى "ئەھا"، "ئۆھ" و "بەراستە" وتى
"باشە، سوپاس جۇن. ئىستە زۇر ئاسودەترم."

گۆيگرتەن لەۋ زۇر ئاسانتر بو چۈنكە دەمزانى لۇمەى مەن ناكەت. لۇمەى كەسىكى
دىكەى دەكەد. كاتىك ھاسەرەكەم ناپەھەتە گۆيگرتەن ئى قورسترە بەلامەۋە چۈنكە ۋا
دەمزانم لۇمەى مەن دەكەت. لەگەل ئەمەشدا، كاتىك ھاسەرەكەم ھانمەدەت گۆي بىگىر
بەۋەى دەمىرخىنىت، زۇر ئاسانتر دەبىت بۇم كە بىمە گۆيگىرىكى باش.

چى بىكەيتە باشە كاتىك ھەستتە بە لۇمە كىردە؟

دىنىاكىردنەۋەى پىاۋ لەۋەى كە خەتەنە نىيە پىخود لۇمە ناكىرەت تانەۋە كاتە
سۈدى ھەيە كە ئۇنىڭە بە راستى لۇمەى ئەۋ نەكەت و ئى ناپازى نەبىت و رەخەنە ئى
نەگىرەت. ئەگەر ئۇنىڭە ھىرشى بىكەتە سەر، ئەۋكەتە دەبىت ھەستەكەنى لاي كەسىكى
دىكە دەرىزىت. پىۋىستە چاۋمىرى بىكەت تانەۋە كاتەى خۇشەۋىستە و ھاسەنگىر دەبىت

بۇ ئەۋەق قىسە لەگەن پىاۋەكە بىكات. ئۇنەكە دەتۋانىت ھەستە نارەجەتەكانى لەگەن بەكىگدا باس بىكات كە ئى نارەجەت نىيە و دەتۋانىت ئەو پىستىگىرپىيە پىزىبەخىنىت كە پىۋىستى پىيەتتى. پاشان كاتىك ھەستى كىرد ئۇنەكە باشىر بوۋە، دەتۋانىت بە سەركەۋتۋىيەۋە ئى نىزىك بىيىتەۋە و ھەستەكانى دەرپىرپىت. لە بەشى (۱۱) دا بە وردەكارى زىاترەۋە باسى چۈنىتتى گەياندىنى ھەستە جىياوازەكان دەكەين.

چۈن بە بى لۆمە كىردن گۈي بگىرىن؟

زۇرجار پىاۋ لۆمەى ئۇن دەكات لەسەر ئەۋەق كە بەناھەق لۆمەى دەكات كەچى لەراستىدا ئۇنەكە بە دىپاكى و بى ئەۋەق مەبەستى دىكەى ھەبىت باسى كىشەكانى دەكات. ئەمە زۇر شىتىكى روخىنەرە بۇ پەيۋەندىيەكە چۈنكە رىگە لە گەياندىن دەگىرىت.

كە ئۇن دەلىت "ھەر خەرىكى كارگىردىن، كار، كار، كار. ھىچ خۇشىيەكمان ئەماۋە. تۇزۇر جىددىت." پىاۋ رەنگە زۇر بە ئاسانى ئەو ھەستەى لەلا دروست بىيىت كە ئۇنەكە لۆمەى دەكات.

ئەگەر پىاۋەكە ھەستى كىرد. لۆمە دەگىرىت، پىشنىار دەكەم ئەۋىش لۆمەى ئۇنەكە نەكاتەۋە و نەلىت "مەن ۋا ھەست دەكەم تۇ لۆمەم دەكەيت." لەبرى ئەۋە، مەن پىشنىار دەكەم بلىت "پىم ناخۇشە ۋا دەلىت. دەتەۋىت بلىت ھەمۋى خەتەى مەنە رابۋاردىنمان ئەماۋە؟"

يان دەتۋانىت بلىت "كە گۈيە لە تۇ دەبىت دەلىت مەن زۇر جىددىم و ھىچ رابۋاردىنكىمان ئەماۋە نارەجەت دەبىم. دەتەۋىت بلىت ھەمۋى خەتەى مەنە؟" سەرمپراى ئەمەش، بۇ گەشەپىدان بە گەياندىنەكە، پىاۋەكە دەتۋانىت دەرۋازەپەك بۇ ئۇنەكە بەجىبەيلىت. دەتۋانىت بلىت "ۋا ھەست دەكەم ھەمۋى خەتەى مەنە نىمە ئەۋەندە كاردەكەين. راستە؟"

يان دەتۋانىت بلىت "كە دەلىت ھىچ رابۋاردىنكىمان نىيە و مەنىش زۇر جىددىم، ۋا ھەست دەكەم دەلىت ھەمۋى خەتەى مەنە، ۋايە؟"

ھەمۋە ئەم ۋەلامانە رىزىان تىدايە و ھەلىك دەدەن بە ئۇنەكە ئەو لۆمەيە بگىشىتەۋە كە پىاۋەكە ھەستى پىكردوۋە. كاتىك ئۇنەكە دەلىت "نۇھ، نا، نالىم ھەمۋى خەتەى تۇيە" پىاۋەكە رەنگە ھەست بە ئاسودەيى بىكات.

رېنگەپەكى دېكە كە خۇم زۆر بە يارمەتیدەرى دىزانم ئەۋەپە لەبىرت بېت كە ژنە
 ھەمىشە ماڧى ھەپە بېزار بېت و كە دەرى دەبېت ھەست بە ئاسودەمى دەكات. ئەم
 زانىبارىپە وام ئ دەكات پشوبدەم و ئەۋەم لەبىرېت نەگەر بتوانم شتەكان بە شەخسى
 ۋەرنەگرم و گۆى بگرم، لەو كاتەدا كە ژنەكە پېۋىستى بە سكالاکردنە ئەۋا زۆر رېزم
 ئەدەنېت. ئەگەرچى ئۆمەى كردم، بەلام ئېتر لەسەرى نارۋات.

ھونەرى گۆگرتن

كاتېك پىاو بە چاكى فېرى گۆگرتن و لىكدانەۋەى ھەستەكانى ژن دەبېت، گەياندن
 ئاسانتر دەبېت. ۋەك ھەمو ھونەرىكى دېكە، گۆگرتن پېۋىستى بە راھىنانە. ھەمو
 رۆژىك كە دەگەرېمەۋە مائەۋە، بەگشتى بۇ (بۆنى) دەگەرېم و ھەۋالى دەپرسەم، بەمەش
 راھىنان لەسەر ھونەرى گۆگرتن دەكەم.

ئەگەر ژنەكە بېزاربېت و رۆژىكى پېر ناخۇشى تىپەپاندېت، مەن سەرەقا ۋا ھەست
 دەكەم بە شىۋمىيەك بەرپرسىارېتېيەكە دەخاتە سەر مەن بۆپە ئۆمەم دەكات. كېشەى
 ھەرە گەۋرە ئەۋەپە بتوانم شتەكە بە شەخسى ۋەرنەگرم و بە ھەلە ئى تىنەگەم. مەن
 ئەم كارە بەۋە دەكەم بە بەردەۋامى بېرى خۇمى بەپنەمەۋە كە ئېمە بە دووزمانى
 جىۋاز قسە دەكەن. كە لە پىرسىار كىردن بەردەۋام دەپم و دەپرسەم "چى تر رۆپداۋە؟"
 بۆم دەردەكەۋىت زۆر شتى دېكەش ھەن كە ئازارى دەدەن. ۋەردە، بۆم دەردەكەۋىت
 كە تەنیا مەن بەرپرس نېم لە بېزارىپەكەى. پاش كەمېك، كاتېك سوپاسم دەكات لەۋەى
 گۆى ئى دەگرم، ئەگەرچى بەشېك لە بەرپرسىارېتى بېزاربۇنەكەى لە ئەستۆى مەن،
 زۆر سوپاسگوزار و رىزامەند و خۇشەۋىست دەبېت.

ھەرچەندە گۆگرتن شارەزىپەكى گىرنگە و دەبېت راھىنانى لەسەر بىگىرېت، ھەندېك
 چار پىاو زۆر لەۋە زىاتر ھەستىار و نېگەرەنە كە بتوانېت ۋەرگىرېن بۇ مەبەستى
 دەستەۋازەكانى ژنەكە بىكات. لەم كاتانەدا، پىاۋەكە نابېت تەمانەت ھەۋلېش بىلات گۆى
 بىگىرېت. لەبىرى ئەۋە دەتوانېت بە شىۋەپەكى جۋان بېت "ئەمە كاتېكى باش نېە بۇ
 مەن. با دواتر قسە بىكەن."

ھەندېك چار پىاو نازانېت كە ھەتا ژنەكە قسە نەكات ئەم ناتوانېت گۆى بىگىرېت
 ئەگەر پىاۋەكە زۆر بېزار بېت لەكاتى گۆگرتنەدا، ئېتر پېۋىست ناكات لە گۆگرتن

بەردەوام بىت ئەگىنا زىاتىر بىزار دەبىت. ئەمە خىزمەت بە كەسىيان ناكات. لەبرى ئەو، قەسەپەكى جوان كە دەبىت بىكات ئەمەپە "بە راستى دەمەوئىت گوى لە قەسەكانت بگرم، بەلام ئىستا زۆر قورسە بۆم گوى بگرم. وا بزانم پىويستە ماوئەك بىر لەو قسانە بگەمەوۈ كە ئىستا كىردتن."

كاتىك من و (بۆنى) فىرى ئەوۈ بوىن بە شىۋەپەك قەسە لەگەل يەكتىدا بگەين كە رىز لە جىياوازيپەكانى يەكتىر بگىرىن و لە پىويستىپەكانى يەكتىر تىبگەين، ھاوسەرگىرىپەكەمان ئاسانتر بو. من ھەمان ئەم گۆرانكارىپەم لە ھەزاران كەس و كەپلدا بىنىۋە. پەيوەندىپەكان گەشە دەكەن كاتىك گەياندىن دەبىتە رەنگدانەۋەى ئامادەپى بۆ يەكتىر قىبولكردن و رىزگرتن لە جىياوازيپە ناوخۆپىپەكان.

لەكاتى بە ھەلە تىگەپشتندا، بىرت بىت كە ئىمە بە زامانى جىيا قەسە دەكەين؛ كاتى گونجاو تەرخان بگە بۆ ئەۋەى قەسەكانى ھاۋبەشەكەت ۋەربگىرپىت و بزانپىت بەراستى مەبەستى لە قەسەكەى چى بوۋە. ئەمە بىگومان پىويستى بە راھىنانە، بەلام دەھىنپىت.

پياوان وەكو لاستىك وان

پياوان وەكو لاستىك وان. لەكاتى راكيشاندا، چەند بىنە پيشەو، دواتر نەوئە
دەگەرپنەو دواو. لاستىك خوازراوئىكى تەواو بۆتىگەشتن لە خولى ھۆگرېونى
پياوان. ئەم خولە پىكھاتوو لە نزيكبونەو، دورگەوتنەو و باشان نزيكبونەو.
زۆربەى ژنان توشى سەرسورمان دەبن كە بۆيان دەرددەكەوت تەنانەت نەو كاتەش
كە پياوئىك ژنيكى خۆشدەو، جارجار پىويستى بەو دەبىت بگەرپتە دواو بۆ نەو
بتوانىت دواتر نزيكتر ببىتەو. پياوان بە غەريزە ھەست بەم خواستە دەكەن بۆ
گەرانبەو. ئەمە بريارىك يان ھەلزاردنك نىيە بەدەست خوى بىت. روداوئىكە
رودەدات. ئەمە نە خەتاي پياوئەكەيە نە خەتاي ژنەكە. بەلكو خوويەكى سروشترە.

كە پياوئىك ژنيكى خۆشدەو، جارجار پىويستى بەو دەبىت
بگەرپتە دواو بۆ نەوئەى بتوانىت دواتر نزيكتر ببىتەو.

ژنان ئەم گەرانبەوئەيەى پياوان بە ھەلە لىك دەدەنەو چونكە بە گشتى كە ژن
باشەكشە دەكات ھۆكارەكە جياوازە و لە ھۆكارى باشەكشەكردنى پياو ناچىت متەئەى
بە پياوئەكە نەبىت كە ئى تىبكات، كاتىك نازار درابىت و بترسبىت لەوئە ديسان نازار
بدرىتەو يان نەو كاتەى پياوئەكە كارىكى ھەلەى كردبىت و ژنەكەى بى ھىوا كردبىت.
بە دئىايىيەو پياو رەنگە لەبەر ھەمان ئەم ھۆكارانەش باشەكشە بكات، بەلام
تەنانەت نەگەر ژنەكە ھىچ ھەلەشى نەكردبىت ئەم ھەر باشەكشە دەكات. رەنگە

پياۋەكە مەنەنى پىكىتات و خوشى بوپت و لەپىر بگەپتەۋە. ودىك لاستىكىكى راكىشراۋ.
پياۋەكە خۇي دور دەخاتەۋە و دواترىش ھەر خۇي دەگەپتەۋە.

پياۋ دەگەپتەۋە بۇ ئەۋەى نارمىزى سەربەخۇبون پان نۇتۇنۇمى خۇي تىرىكىتات. كە
پياۋ تەۋاۋ راكىشراپىتە دۋاۋە، يەكسەر بەبى وستان دەگەپتەۋە. واتە پاش ئەۋەى
ماۋمەك دادەبىرپىت، لەپىر دوبارە ھەست دەكات پىۋىستى بە خوشەۋىستى و ھۆگىرونە.
بە شىۋەيەكى نۇتۇماتىكى، پياۋەكە گەرموگورپىر دەبىت لە دەرپىنى مېھرىبانى و
ۋەرگرتىنى ئەۋ خوشەۋىستىيەى پىۋىستى پىتەتى. كاتىك پياۋ دەگەپتەۋە.
پەيۋەندىيەكە لە ھەمان ئەۋ بىرى ھۆگىرىيەۋ دەست پىدەكاتەۋە كە بەجىنى ھىشتىبو.
پىۋىستى بەۋە نىيە دووبارە لەسەرەتاۋە دەست پىتەكاتەۋە.

ئەۋەى ھەموۋىنىك دەبىت لەبارەى پياۋانەۋە بىزانىت

ئەگەر بە باشى لى تىتەكەن، ئەم خولى ھۆگىرونى نىرىنەيە دىتوانىت
پەيۋەندىيەكان دەۋلەمەند بىكات. بەلام لەبەر ئەۋەى بە ھەلە لى تىدەكەن، كىشەى
زىادە دروست دەكات. با تەماشاي ئەم نەۋەيە بىكەين:

(ماگى) نىگەرەن و خەمبار و سەرلىشىۋاۋ بو. خۇي و (جىف)ى ھاورپى كورمەكى
شەش مانگ بو لە پەيۋەندىدا بون. شتەكان ھەموى رۇمانسى بون. لەپىر بەبى ھىچ
ھۆكارپىكى ئاشكرا جىف لەروى سۆزدارىيەۋە دەستى كرد بە پاشەكشە. ماگى نەپىدەتۋانى
تىبگات بۇچى (جىف) لەپىر خۇي دەكشىنىتەۋە. پىنى وىم "خولەكىك زۇر مېھرىبانە،
لەپىر خولەكى دۋاي ئەۋە تەنانت نايەۋىت قەشەم لەگەل بىكات. ھەمو ھەۋلىكىم داۋە
بۇ ئەۋەى بىگەپتەۋە بەلام ۋا دەرەكەۋىت ئەم ھەۋلانە تەنبا كىشەكان ئالۋىتر
بىكەن. زۇر دور كەۋتۋتەۋە. نازانم چ ھەلەيەكەم كىردۋە. نايان مەن ئەۋەندە ترساناكام؟"

ماگى ئەم پاشەكشىيەى (جىف)ى بە شەخسى ۋەرگرت. ئەمە كاردانەۋمىيەكى باۋە.
ماگى ۋاپزانى كارپىكى ھەلەى كىردۋە و لۇمەى خۇي كرد. ۋىستى شتەكان "دېسانەۋە
چاك بىكاتەۋە"، بەلام چەند زىاتەر ھەۋلى دەدا لە جىف نىزىك بېيتەۋە، جىف ئەۋەندە
زىاتەر دورەكەۋتەۋە.

ماگى دۋاي بەشدارپىكرەنى لە سىمىنارمەكى مىندا زۇر ناسۋە بو. نىگەرەنى و سەر
لېشىۋاۋىيەكەى دەست بەجىن رەۋىنەۋە. لەۋىش گىرنگىر نەۋىبو دەستى لە لۇمەكرەنى

خوی هه لگرت. بوی دمرکهوت پاشه کښه کړدنه که ی جیف خه تاي نهم نه بووه. هه روه هه کار مکشی بوی دمرکهوت و فیرو چوڼ به شادمانی یه وه مامه لای له گهل بکات. چنر مانگیک دواتر و له سیمینارنکی دیکه دا، جیف سوپاسی کردم له سهر نهو شته ی ماگی فیرو بوو. جیف پی و تم نیستا د مستگیران و به نیازن هاوسه رگیری بکمن. ماگی نه نییبه کی دوزیبووه که که م ژن له باره ی پیاوانه وه دهیزانن.

ماگی بوی دمرکهوت نهو ریک له و کاته دا هه ول دمدات له جیف نریکبیته وه که جیف دمیوه ویت پاشه کښه بکات. له راستیدا به م کاره ی رگیری له جیف دهکات نه وندو دمیوه ویت خوی دوربخاته وه و پاشان بگه رپته وه بولای. به راگردن به دوا ی جیف دا، ماگی ریکه ی له جیف دهگرت هه ست بکات پیویستی پی یه تی و دمیوه ویت له گهلیدا بیت. ماگی بوی دمرکهوت نهم کاره ی له هه مو په یوه نندییه کانیدا نه نجام داوه. ماگی به بی نه و بزانیت، ریکه ی له خولیکی گرنک گرتبو. به و هوگر بونه رگیری لی ده کرد.

چوڼ پیاو له پر دهگوریت؟

نه گهر پیاو هه لی نه وه ی نه بیت بگه رپته دواوه، هه لی نه وه شی نابیت هه ست به و حهزه به هیزه ی بکات بوی نریکبونه وه. زور گرنکه ژن له وه تی بکات نه گهر له و کاته دا که هاوبه شه نیره که ی پاشه کښه دهکات نهم جهخت له سهر هوگر بونی به رده وام "به دوا را گردن" بکاته وه، نه و هاوبه شه که یان هه میسه هه ولی رزگار بون و خو دورخستنه و دمدات؛ پیاو که هه رگیز هه لی نه وه ی نابیت هه ست به و ناره زووه ی خوی بکات که دوا ی خوشه ویستی دهکات.

له سیمیناره کانه دا نهم حالته به لاستیکی کی گهر ووه نمایش دهگم. وادابن لاستیک به دهسته و میه. نیستا به لای راستدا رایبکیشه. نهم لاستیکه تایبه ته دهتوانریت دوانزه نینج رایبکیشریت. که لاستیک دوانزه نینج رایبکیشریت هیچ شوینیکی دیکه نامینیت بیجکه له گهرانه وه و کاتیک دهگه رپته وه پریتی له هیز و وزه.

به هه مان شیوه ش که پیاو گه یسته نه و په پی راکیشران، به بریکی زور وزه و هیزه وه دهگه رپته وه. کاتیک تا دوا سنوری خوی بگه رپته دواوه، به گورانیکیا ته په ریت. هه مو بیر کړدنه وه دهگوریت. نهم پیاو که (له کاتی پاشه کښه که دا) له و ناحیت گوی به هاوبه شه که ی بدات یان خوشی بویت، له پر ناتوانیت به بی ژنه که بزی

دووبارە ھەست دەكات زۆر پىۋىستى بە ھۆگرېۋنە. توانا كەي گەراۋەتەۋە چۈنكە ئارمىزى ئەو بۇ ئەۋەى كەسىكى خوشبۇت و كەسىك خوشى بۇت دووبارە بەناگا ھىراۋەتەۋە.

ژان بە گشتى لەمە تىناگەن چۈنكە لە ئەزمونى خۇياندا نەگەر زنىك پاشەكشەى كىرد ئەۋا پىۋىستى بە ماۋەيەكە بۇ دووبارە ئاشناپونەۋە. نەگەر ژن لەۋە تىنەكات كە پياۋ لەم بۋارەدا جىاۋازە، رەنگە ۋاى لى بىت مەمانە نەكات بەم ھەزە لەپىرى پياۋ بۇ ھۆگرى و يەكسەر لە خۇى دورىخاتەۋە.

پياۋانىش پىۋىستە لەم جىاۋازىيە تىگەن. كاتىك پياۋ دەگەرپىتەۋە ژن پىش ئەۋەى دووبارە بىرپىتەۋە بە گشتى پىۋىستى بە كات و قسەكردن ھەيە بۇ ئەۋەى دووبارە پەيۋەندىيەكە دروست بىكاتەۋە. ئەم گۆرانە دەكرىت شادمانىرپىت نەگەر پياۋ تىبكات لەۋەى رەنگە ژنەكە پىۋىستى بە كاتىكى زىاتر ھەيىت بۇ ئەۋەى ھەمان ئاستى ھۆگرېۋن بەدەست بېنىتەۋە بە تايەتەى نەگەر ژنەكە بە پاشەكشەى پياۋەكە ئارەھەت بوبىت. بەيى ئەم تىگەبىشەنە لە جىاۋازىيەكان، رەنگە پياۋەكە سەبرى نەمىنىت چۈنكە خۇى لەپىر دىتەۋە و ھۆگرىيەكە لە ھەمان ئەۋ شۈينەۋە ھەلدەگرپتەۋە كە بەجى ھىشتىۋ، بەلام ژەكە ۋا نىيە.

بۇچى پياۋان پاشەكشە دەكەن؟

پياۋان داۋى ئەۋەى ئارەزۋى ھۆگرېۋنىان تىركىد نىنجا ھەست دەكەن پىۋىستىان بە ئۇقرە و سەربەخۇيىيە. بە شىۋەيەكى ئۇتۇماتىكى كاتىك پياۋ دەست دەكات بە پاشەكشە، ژنەكە نىگەرەن دەبىت. ئەۋەى ژنەكە نايىزانىت ئەۋەيە كاتىك پياۋەكە پاشەكشە دەكات و پىۋىستىيەكانى سەربەخۇيى تىردەكات لەپىر دىسان داۋى ھۆگرى دەكات. لە پياۋدا پىۋىستىيەكان بە شىۋەيەكى ئۇتۇماتىكى لە نىۋان ھۆگرى و سەربەخۇيىدا دەگۆرپىت.

لە پياۋدا پىۋىستىيەكان بە شىۋەيەكى ئۇتۇماتىكى

لە نىۋان ھۆگرى و سەربەخۇيىدا دەگۆرپىت.

بۇ نەمۇنە، لە سەرمەقاي پەيۋەندىيەكەيدا جىف بەھىز و پىر لە ئارمىزى بو. لاسىكەكە بە ئەۋاۋى راكىشراپو. دەپۋىست سەرنجى ماگى راكىشنىت، تىرى بىكات، دىخۇنى بىكات و

ئى نىزىك بېيىتەۋە. لەگەل سەرگەۋىتى جىڭدا ماڭىش ھەزى كىرد نىزىك بېيىتەۋە.
كاتىك ھۆگرېيان بەدەست ھىنا جىڭ ھەستىكى زۆر خۇشى ھەبو. بەلام پاش ماۋىيەكى
كورت گۇرانتىك رويدا.

بىر بىكەرەۋە چى بەسەر لاستىكىدا دىت. لاستىكەكە فلىت دەيىت. ھىز و راكىشانەكى
نامىنىت. ھىچ جۈلەيەكى نامىنىت. ئەمە رىك ئەو شتەيە بەسەر ھەزى پىاۋدا دىت بۇ
نىزىكۈنەۋە پاش ئەۋەى ئولفەتەكە بەدەست دەيىنىت.

ئەگەر چى ئەم نىزىكىيە ناسودەيى دەبەخشىت بە پىاۋ، بەلام گۇرانتىكى ناۋخۇيى
ناچارى بەسەردا دەيىنىت. پىاۋەكە ھەست دەكات پىۋىستى بە پاشەكشەيە. پاش
ئەۋەى بە شىۋەيەكى كاتى ئارەزۋى ئولفەتگرتى تىرگىرد، ھەست دەكات پىۋىستى بە
سەرەخۇيىيە، بۇ ئەۋەى خۇيى بىت. پىۋىستى بە كەسى دىكە نامىنىت. رەنگە ھەست
بكات زىاد لە پىۋىست پىشت بەستو بوۋە. ياخود رەنگە ھەر نەشرانىت بۇچى ھەست
دەكات پىۋىستى بە پاشەكشەيە.

بۇچى ژنان دەترىن؟

ئەو كاتەى جىڭ بەيى ھىچ رونكردنەۋەيەك بۇ ماڭى دەست دەكات بە پاشەكشە،
ماڭى ترسى ئى دەنىشىت. نىگەرەن دەيىت و بە دوايدا رادەكات. ماڭى وا ھەست دەكات
شتىكى ھەلەى كىردوۋە و جىڭى سارد كىردۋەۋە. ماڭى وا دەزانىت جىڭ چاۋەرۋانە ئەم
بەبەندىيەكە دروست بكاتەۋە. ئەۋە دەترىت ھەرگىز نەگەرپتەۋە.

بۇ نەگەتەش، ماڭى ھەست دەكات تۋاناي گىرپانەۋەى (جىڭى) نىيە چۈنكە
نازانىت چ كارتىكى كىردوۋە بۇتە ھۇى ساردكردنەۋەى. ماڭى نازانىت كە ئەمە تەنبا
بەشىكى دىكەى ھۆگرېۋنەكەيەتى. كاتىك كە ماڭى ئى دەپرسىت چى بوۋە، جىڭ ھىچ
ۋەلامىكى روۋنى لەلا نىيە بۇيە نايەۋىت قسەى لەبارەۋە بكات. بەردەۋام دەيىت و
خۇى زىاتر لە ماڭى دوردەخاتمەۋە.

بۇچى ژنان و پىاۋان گومانىيان لە خۇشەۋىستىيەكەيان ھەيە؟

ئەگەر ئەم خولە تىدەگەيت دەيىنىت چۈن پىاۋان و ژنان گومان لە
خۇشەۋىستىيەكەيان دەكەن. ماڭى ئەگەر نەزانىت چۈن رىگەى لە جىڭ دەگرت

خۇشەۋىستىيەگە بىدۇزىتەۋە، رەنگە ۋاي لىكى بىداتەۋە كە جىف خۇشى ناۋىت. جىف نەگەر ھەل نەۋەى نەبىت پاشەكشە بىكات، نەۋەى ھەز و نارمىزۋەى بۇ نىزىكبونەۋە لىدەست دەمات. رەنگە جىف ۋاىزانىت كە چىتر ماگى خۇشى ناۋىت.

دۋاي نەۋەى ماگى ھىر بو رىگە بە جىف بىدات دورىكەۋىتەۋە و بۇسايىيەك ۋەربىگىرەت، نەۋەى بۇ دەرگەۋەت كە جىف دۋاجار دىگەۋىتەۋە بۇلاى. ماگى راھىنانى لىسەر نەۋەى كە بە دۋاي جىفدا رانەكات كاتىك جىف پاشەكشە دىكات و دلىيابو لىۋەى ھەمو شتىك بە باشى دىروات بەرۋە. ھەمو جارىك جىف دىگەۋىتەۋە بۇلاى.

دۋاي نەۋەى مەنەى ماگى بەم پىرۋسەيە زىادى كەرد، بەلايەۋە ناسانر بو كە نىتر لىم رەقتارە نەترسىت. كاتىك جىف پاشەكشەى دىكەرد، ماگى بە دۋايدا راي نەدەكەرد و نەنەت بىرىشى لىۋە نەدەكەردەۋە شتىك رۋىدايىت. نەم بەشەى جىفى قىبۇل كەرد. تا زىاتەر ماگى لىم كاتانەدا جىفى قىبۇل كەردايە، جىف زۋتر دىگەۋىتەۋە بۇلاى. كاتىك جىف لى گۈرۋانى ھەست و بىۋىستىيەگەنى خۇى تىگەبىشت، زىاتەر مەنەى بە خۇشەۋىستىيەگەى بەدەكەرد. تۋانى بابەندىى دروست بىكات. نەنى سەركەۋەتى ماگى و جىف نەۋەى كە ھەردۋىكەن لىۋە تىگەبىشت و قىبۇلىان كەرد كە بىياۋ ۋىيەنە لاسىتىك ۋايە.

چۈن ژان لىكەدەۋەى ھەلە بۇ پياۋان دىكەن

نەگەر زن لىۋە تىنەكات كە چۈن بىياۋ ۋىيەنە لاسىتىك ۋايە، زۋر ناسانە لىكەدەۋەى ھەلە بۇ كاردەۋەى پياۋان بىكەن. بەكىك لى سەرنىشۋانە باۋەكەن نەۋەى كاتە دىرەكەۋىت كە زنەكە دىلەت "با قەى بىكەن" و بەمەنر بىياۋەكە دىستەجىن لى رۋى سۋزدارىيەۋە خۇى دورەخاتەۋە رىك لىۋە كاتەدا كە زنەكە دىمەۋىت قەسى دلى ھەلەرنىت و نىزىكتر بىيىتەۋە، بىياۋەكە دىمەۋىت پاشەكشە بىكات. زۋر جارى مەن نەم سىكالاپە دىبىستەم "ھەمو جارىك كە دىمەۋىت قەى بىكەم، خۇى دورەدخاتەۋە. ۋا ھەست دىكەم بايەخم پىنادات." زنەكە بە ھەلە دىكاتە نەۋەى دىرەنەجامەى كە بىياۋەكە نايەۋىت ھەرگىز قەسى لىكەدا بىكات.

نەم لاسىتىكە رۋى دىكاتەۋە كە چۈن دىكرىت بىياۋەكە زۋر بايەخ بە ھاۋبەنەكەى بىدات بەلام لىپەر پاشەكشە بىكات. كاتىك پاشەكشە دىكات لىسەر نەۋەى نىيە بىمەۋىت قەى نەكات. بەلگۈ. بىۋىستىيە بىمەۋىتە ماۋىيەك بە تەنبا بىت: كە ھەر خۇى بىت و

بەرپرسىار نەبىت بەرامبەر كەسى دىكە كاتىك بۇ ئەۋەدى بايەخ بە خۇى بدات و كە دەگەرپتەۋە نامادە دەبىت بۇ قسەكردن.

تا رادەيەكى ديارىكراۋ، پىياۋ نەگەر زۇر پابەندى ھاۋبەشەكەى بىت، خۇى لەدەست دەدات. پىياۋ بە ھەستكردن بە پىۋىستى و كىشە و داخۋازى و ھەست و سۇزى ژنەگە ھەستكردن بە (خودى) خۇى لەدەست دەدات. پاشەكشە ۋاى لى دەكات بتوانىت سنورەكانى خۇى دروست بكانەۋە و نارەزوى بۇ ھەستكردن بە سەربەخۇى تىر بكات.

تا رادەيەكى ديارىكراۋ، پىياۋ نەگەر زۇر پابەندى

ھاۋبەشەكەى بىت، خۇى لەدەست دەدات.

لەگەل ئەمەشدا دەكرىت ھەندىك لە پىياۋان ئەم پاشەكشەيد بە جۇرىكى جىاۋاز باس بگەن. بەلاى ئەۋانەۋە ھەستكردنە بەۋەدى "پىۋىستەم بە دوربىەك ھەيە" ياخود "پىۋىستەم بە تەنىايىيە". بەبىن بايەخدان بە جۇنىتى باسكردن لى. كاتىك پىياۋ پاشەكشە دەكات، ئەۋا بە شىۋەيەكى كاتى پىۋىستىيەكى رى بىندراۋ تىردەكات بۇ بايەخدان بە خۇى.

ۋەك چۇن بىرىارى بىرسىتى بە دەست خۇمان نىيە، بەلاى بىياۋىشەۋە مەسەلەى پاشەكشەكردن بە دەست خۇى نىيە، بەلكو پىۋىستىيەكى غەرىزىيە. دەتوانىت زۇر نرىك بىيىتەۋە و پاشان خۇى لەدەست دەدات. لەم خالەدا نىتر ھەست دەكات پىۋىستى بە سەربەخۇىيە و دەست دەكات بە پاشەكشە. بە تىگەيشتن لەم پىرۇسەيە. زنان باشتر دەتوانن لىكەنەۋە بۇ ئەم پاشەكشەيە بگەن.

بۇچى كە ژن نرىك دەبىتەۋە پىياۋ پاشەكشە دەكات

بەلاى زۇر ژنەۋە، پىياۋ رىك لەۋ كاتەدا پاشەكشە دەكات كە ژنەكە دىيەۋىت قسە بكات و نرىك بىيىتەۋە. ئەمەش لەبەر دوو ھۇكارە.

۱. ژن لە روى نەستەۋە ھەست بە پاشەكشەى پىياۋ دەكات و رىك لەۋ كاتەدا ھەۋل دەدات پەيۋىندىيە گەرموگورمكىيان دروست بكانەۋە و دەلنىت "با قسە بگەن" كاتىك پىياۋكە بەردەۋام دەبىت لە پاشەكشەى ژنەكە بە ھەلە دەكاتە ئەم نەنجامەى

پياۋەگە نايەۋىت قىسەى لەگەلدا بىكات ياخود بايەخى پىئادات.

۲. كە ژن دەست دەكات بە قىسەكردن و باسى ھەست و سۆزە قولەكانى دەكات رەنگە لە راستىدا نەمە بېيتە ھۆى ئەۋەى پياۋەگە دەست بە پاشەكشە بىكات. كاتىك پياۋ ھۆگرى و گەرموگورپىيەكى نواند ئىنجا زەنگى ئاگادار كىرەنەۋەگە لى دەدات و پىئى دەئىت دەبىت بە پاشەكشەكردن ھاۋسەنگىيەگە رابگرىت. لە ساتە ۋەختە پىر ھۆگرىيەكاندا پياۋ رەنگە لەپىر و بە شىۋەيەكى ئۆتۇماتىكى ھەستەكانى بگورپىت بە ئارمىزى سەربەخۆيى و پاشەكشە كىردن. پاشەكشەى پياۋ زۆر ئالۇزە بۆ ژن چۈنگە زۇرجار شتىك كە ژنەگە ۋتۇيتى يان ئەنجامى داۋە دەبىتە ھۆى دەستپىكردنى ئەم دوركەۋتەنەۋەيەى پياۋەگە. بە گشتى كاتىك ژن دەست دەكات بە دەربىرىنى ھەستەكانى، ئىتر پياۋ ھەست دەكات كە پىۋىستى بە پاشەكشەيە. لەبەر ئەۋەى ھەستەكان پياۋ رادەكىشن و ھۆگرىيەكان دروست دەكەن و كاتىك پياۋ زىياد لە پىۋىست نىزىك دەبىتەۋە بە شىۋەيەكى ئۆتۇماتىكى پاشەكشە دەكات.

نەمە ماناى وا نىيە پياۋەگە نايەۋىت گۆى لە ھەستى ژنەگە رابگرىت. لە كاتىكى دىكەدا لە خولى ھۆگرىبونى پياۋدەكەدا، ئەۋ كاتەى پىۋىستى بە نىزىكبونەۋە دەبىت، ھەمان ئەۋ ھەستانەى كە بونە ھۆى دەستپىكردنى دوركەۋتەنەۋەگەى رايىدەكىشنەۋە. نەك ئەۋەى كە ژنەگە دەبىت بەلكو كاتى ۋتنەكەى دەبىتە ھۆى دەستپىكردنى دوركەۋتەنەۋەگە.

چ كاتىك قىسە ئەگەل پياۋدا بىكرىت؟

كاتىك پياۋ پاشەكشە دەكات كاتىكى گونجاۋ نىيە بۆ قىسەكردن و بۆ ھەۋلى نىزىكبونەۋە. رىگەى بىدە با دوربىكەۋىتەۋە. پاش ماۋەيەك، دەگەرپىتەۋە. كە دىتەۋە خۇشەۋىست و دىسۆزە و بە جۇرىك مامەلە دەكات ۋەك ئەۋەى ھىچ روى نەدەبىت. نەمە كاتى قىسەكردنە.

لەم كاتە ئالتۇنىيەدا، كە پياۋ داۋاى ھۆگرى دەكات و نامادەيە بۆ قىسەكردن، بە گشتى ژنان ۋتوۋىزەگە دانامەزرىنن. ئەمەش سى ھۆكارى بەربلاۋى ھەيە :
۱. ژن لە قىسەكردن دەترسىت چۈنگە دواچار كە ۋىستى قىسەبىكات، پياۋەگە دوركەۋتەۋە. ژنەگە بە ھەلە ۋا دەزانىت پياۋەگە بايەخى پىئادات و نايەۋىت گۆى لى بىگرىت.

۲. ژنەكە دىتىر سىت لەۋەى پىاۋەكە بە قىسەكانى نەم بىزار بىيىت و چاۋمىرئ دەكات پىاۋەكە قىسەكردنەكە دابمەزىننىت و باسى ھەستەكانى خۇى بكات. ژنەكە دىزاننىت نەكەر خۇى لەپر پاشەكشە بكات، پىش نەۋەى بگەرپتەۋە پىۋىستى بەۋمىيە باسى روداۋەكە بكات. بۆيە ژنەكە چاۋمىرئ دەكات پىاۋەكە قىسەكە دابمەزىننىت و باسى نەۋ شتە بكات كە ھۇى بىزار بونىتى. كەچى، پىاۋەكە پىۋىستى بەۋە نىيە، باسى بىزار بون بكات چۈنكە لەراستىدا نەبوۋە.

۳. ژن زۆر شتى ھەيە بىلنىت بۆيە نايەۋىت چاۋھايىم بىت و دەست بكات بە قىسەكردن. ژنەكە لەروى نەدەبىيەۋە ۋاى پىباشە لەبرى نەۋەى باسى بىر كىردنەۋەكانى خۇى و ھەستەكانى خۇى بكات دەست دەكات بە پىرسىار كىردن لە بارەى ھەست و بىر كىردنەۋەكانى پىاۋەكە. كاتىك پىاۋەكە ھىچى نىيە بىلنىت، ژنەكە ۋا لىكى دەدانەۋە كە پىاۋەكە نايەۋىت قىسەى لەگەلدا دابمەزىننىت. بەھۇى نەۋ ھەمو بىر كىردنەۋە ھەلەيەۋە سەبارەت بەۋەى بۆچى پىاۋەكە نايەۋىت قىسەى لەگەلدا بكات، نىتر سەير نىيە كە دەبىننن ژنان نەۋەندە پىاۋان بىزارن.

چۈن پىاۋ بىخەينە قىسە؟

كاتىك ژن دەمىەۋىت قىسە بكات ياخود ھەست بە پىۋىستى نىزىكبونەۋە دەكات، پىۋىستە قىسەكە دابمەزىننىت و چاۋمىرئى نەۋە نەكات پىاۋەكە دەست پىر بكات، بۆ دەستپىكردنى قىسەكردن ژنەكە پىۋىستى بەۋمىيە يەكەم كەس بىت شتەكان باس بكات، نەكەرچى ھاۋبەشەكەى ھىچبىشى نەبىت بىلنىت. كاتىك ژنەكە گۈنگرتنى پىاۋەكە بەھەند و مردەگىرىت، نىتر پىاۋەكە وردە وردە شتى زىاتىرى دەبىت بۆ باسكردن. پىاۋ دەتواننىت زۆر كراۋە بىت بۆ قىسەكردن لەگەل ژندا بەلام لە سەرەتاشدا ھىچى نەبىت بۆ ۋتن. نەۋەى ژنان نايىزانن دەر بارەى مەرىخىيەكان نەۋمىيە كە مەرىخىيەكان پىۋىستىيان بە ھۇكارىك ھەيە بۆ قىسەكردن. تەنبا بۆ باسكردن دەست ناكەن بە قىسەكردن. بەلام نەكەر ژن ماۋمىيەك قىسە بكات، پىاۋ نىتر وردە وردە دەكىرتنەۋە و دەكەۋىتە باسكردنى نەۋەى كە چۆن نەم پەيۋەندى ھەيە بەۋ شتانەۋە كە ژنەكە باسى دەكات.

بۆ نمونە، نەكەر ژنەكە باسى چەند كىشەيەكى خۇى دەكات لەۋ رۆژەدا، دىنگە

پیاومکەش باس له چه‌ند کێشه‌یه‌کی نه‌و رۆژه بکات بۆ نه‌وه‌ی بتوانن له‌ به‌کتر تێبگن. نه‌گەر ژنه‌که باسی هه‌ستی خۆی بکات سه‌بارت به‌ مناله‌کان، رنگه‌ پیاوه‌که دمرباره‌ی هه‌سته‌کانی خۆی سه‌بارت به‌ مناله‌کان بدوێت. نه‌گەر ژنه‌که هه‌سه‌یه‌ک نه‌کات پیاوه‌که هه‌ست به‌ لۆمه‌ و گوشار بکات، نیتێ ورده‌ ورده‌ ده‌کریته‌وه‌ بۆ قسه‌کردن.

چۆن ژنان فشار ده‌خه‌نه‌ سه‌ر پیاوان بۆ قسه‌کردن؟

ژن که باسی بیروبۆچونی خۆی ده‌کات به‌ شیوه‌یه‌کی سروشتی هانی پیاویش ده‌دات قسه‌ بکات. نه‌گەر پیاوه‌که هه‌ست بکات داوای ئی‌ده‌کریته‌ قسه‌بکات، نه‌وا هیچ نالێت. ته‌نانه‌ت نه‌گەر شتیکیشی هه‌بێت بۆ وتن به‌رگری ده‌کات چونکه هه‌ست ده‌کات ژنه‌که زۆری ئی‌ده‌کات.

بۆ پیاو قورسه‌ ژن داوای ئی‌ بکات قسه‌ بکات. ژنه‌که له‌ روی نه‌زانینه‌وه‌ به‌م لێکۆلینه‌وه‌یه‌، پیاوه‌که پشت سارد ده‌کاته‌وه‌. به‌ تایبه‌تی له‌و کاتانه‌دا که پیاوه‌که چه‌زی له‌ قسه‌ نه‌بێت. ژن به‌ هه‌له‌ وا تێده‌گات پیاوه‌که "پێویستی به‌ قسه‌کردنه‌" بۆیه "ده‌بێت قسه‌ بکات" بیری ده‌چێته‌وه‌ که پیاوه‌که له‌ مه‌ریخه‌وه‌ هاتووه‌ و هێنده‌ی نه‌و قسه‌کردن به‌ پێویستی نازانێت.

ژنه‌که ته‌نانه‌ت هه‌ست ده‌کات نه‌گەر پیاوه‌که قسه‌ نه‌کات مانای وایه‌ خۆشی ناوێت. ژنه‌که پێی ناخۆشه‌ پیاو قسه‌ نه‌کات له‌به‌ر نه‌وه‌ی که دانیایا نیه‌ پیاوه‌که هێچی نیه‌ بێت. پیاو پێویستی به‌وه‌یه‌ هه‌ست بکات که‌سیکی قبولکراوه‌ به‌و شیوه‌یه‌ی که هه‌یه‌ و نیتێ ورده‌ ورده‌ ده‌کریته‌وه‌. پیاو له‌و کاتانه‌دا هه‌ست ده‌کات که‌سیکی قبولکراو نیه‌ که ژنه‌که زۆری ئی‌ بکات قسه‌ بکات یان ئی‌ بپه‌نجیت.

نه‌و پیاوه‌ی که پێویستی به‌ پاشه‌کشی‌یه‌کی زۆره‌ پێش نه‌وه‌ی ده‌ست بکات به‌ قسه‌کردن و باسکردنی شته‌کان په‌که‌مجار پێویستی به‌ گونگرتنی زۆر ده‌بێت. پیاو پێویستی به‌وه‌یه‌ که گۆی گرت ریزی ئی‌ بگریته‌، به‌مه‌ش وای ئی‌ ده‌ت باشان ورده‌ ورده‌ زیاتر بێت.

چۆن قسه‌کردن له‌گه‌ڵ پیاویدا دا به‌مه‌زینین

تا زیاتر ژن هه‌ولبده‌ات پیاو بخاته‌ قسه‌ پیاوه‌که زیاتر به‌رگری ده‌کات. هه‌ولده‌انی راسته‌وخۆ نه‌وه‌ی پیاوه‌که بخریته‌ قسه‌ رینگه‌یه‌کی باش نیه‌، به‌ تایبه‌تی له‌و کاتانه‌دا

كە پياۋەكە لە پاشەكشەدايە. لەبرى پرسیار لەوێ ژن چۆن دەتوانیت پیاو بخاتە قسە، پرسیاریكى باشتر رەنگە بریتی بێت لەوێ "چۆن دەتوانم ھۆگر بونیکی گەورەتر و قسەکردن و پەيوەندى لەگەڵ ھاوبەشەكەمدا بە دەست بهێنم؟"

ئەگەر ژن ھەست بکات پنیوستى بە قسەکردنى زیاتر ھەيە - كە زۆربەى زنان وا ھەست دەكەن - دەتوانیت زیاتر قسە دابمەزرىنیت بە تەواوییش ناگادارى ئەو دەبین كە بتوانیت قبولی بێت و بشزانیت كە ھەندىك جار پیاۋەكە نامادەيە. ھەندىك جار دىكەش ھەزى لى نەيە.

لەكاتى نامادەبونى پیاۋدا، لەبرى ئەوێ بیست پرسیارى لى بگریت، یان داۋى لى بگریت قسە بکات، ژن دەتوانیت پیاۋەكە تىگەيەنیت كە تەنانەت ئەگەر ھەر تەنیا گویش بگریت ھەر باشە. لە سەرەتادا رەنگە وا پنیوست بکات پیاۋەكە لە قسەکردن سارد بکاتەوہ.

بۇ نمونە، ماگی دەتوانیت بلیت "جیف، دەتوانیت كەمىك گویم لى بگریت؟ ئەمۇ رۆژىكى زۆر ناخۆش بو، دەمەوئ بۆت باس بكەم. ئەمە ئاسودەم دەكات. "كاتىك ماگی بۇ چەند خولەكىك قسە دەكات، دەتوانیت بوەستیت و بلیت" بە راستى سوپاست دەكەم كە گویم لى دەگریت، ئەو زۆر گرنگە بۆ من." ئەم پیزانىنە ھانى پیاو دەدات زیاتر گوئ بگریت.

بەبى پیزانىن و ھاندان، پیاو رەنگە تاقەتى بچیت چونكە لەوانەيە ھەست بکات "گوئگرتن" ھەى ۋەك ئەو ۋايە "ھیچ نەكات". نازانیت گوئگرتنەكەى بەلای ژنەكەرە چەند بەنرخە. لەگەل ئەو ۋەشدا، زۆرىك لە ژنان بە شیۋەى غەریزمى دەزانن گوئگرتن چەند گرنگە. ئەگەر وا چاۋەرۋان بكەیت پیاوانیش بەبى راھىنان ئەمە دەزانن ۋەك ئەو ۋايە چاۋەرۋان بكەیت پیاو ۋەكو ژن بێت. خۆشەختانە، پیاو ئەگەر ریز لە گوئگرتنەكەى بگریت، نیتەر فیر دەبیت ریز لە بەھای قسەکردن بگریت.

كاتىك پیاو قسە ناكات

(ساندرا) و (لارى) ماۋەى بیست سال بو ژن و مێرد بون. (ساندرا) دەیویست جیاببیتەوہ و (لارى) دەیویست كیشەكان چارەسەر بکات. ساندرا، وتى "چۆن دەتیت نامەوینت جیاببیتەوہ؟ ئەو خۆشى ناویم. ھیچ ھەستىكى

لارى : ھەرجىيەك بىت. تۇ جەزىت لە جىيە؟
 ساندرا : ھەز دەكەيت ھاۋرىكانمان دەمەت بىكەين؟
 لارى : نازام. بەراست تەلەفرىۋن بەرنامەى خوشى دەبىت؟
 ساندرا : (بىزارە) بۇجى ناتەۋىت قسەم بۇ بىكەيت؟
 لارى : (سەرسورماۋە و بىدەنگە)
 ساندرا : خوشت دەۋىم؟
 لارى : بە دىنبايەۋە خوشم دەۋىت. ئەى گوايە بۇجى ھاۋسەرگىرىم لەگەن
 كەردۋىت.

ساندرا : كۈا خوشت دەۋىم؟ ئەۋە نىيە تاقەتى قسەشت نىيە؟ نازام چۈن
 دىتۋانىت ئاۋا دانىشيت و ھىچ نەئىت؟ ھىچت بەلاۋە گرنگ نىيە؟
 ئا لىرەدا لارى ھەلدەسىت و دەچىت پىاسەيەك بىكات. كە دەگەرپتەۋە ۋا
 ھەلسۈكەۋت دەكات ۋەك ئەۋەى ھىچ روى نەدەبىت. ساندراش ۋا ھەلسۈكەۋت دەكات
 ۋەك ئەۋەى ھەمو شتىك ئاسايى بىت، بەلام لە ناخەۋە خوشەۋىستى و گەرم و
 گۈرپىيەكەى دەكىشىتەۋە. ساندرا بە رۋالەت ھەۋل دەمات گەرمۈگۈر بىت بەلام لە
 ناخىدا دىكرانىيەكەى زىادى كەردۋە. چار لەدۋاى چار ئەمە ھەلدەچىت و ساندرا
 دەست دەكاتەۋە بە لىكۋىنەۋەيەكى يەكلايەنەى ھەستەكانى مىردەكەى. دۋاى بىست
 سال كۈكەرنەۋەى بەلگە لەۋەى كە مىردەكەى خوشى ناۋىت، ئىتر ھىچ خوشەۋىستى و
 مەيلىكى بۇى نەما.

فېربونى پىشتىگىرىكىردنى يەكتىرى بەبى ئەۋەى پىۋىست بىكات بىگۈرپىن

لەۋ سىمىنارەدا ساندرا ۋتى، "بىست سالى ھەۋل دەدەم (لارى) بىخەمە قسە.
 دەۋىست خۇى دەربىرپىت و نەرم و نىانى بىۋىنىت. نەم دەزانى كە ئەۋ شتەى نەمبۇ
 بىرتى بو لە مىردىك كە لە كرانەۋە و لاۋازىيەكانمدا پىشتىگىرىم بىكات. ئەمە رىك ئەۋ
 شتە بو كە پىۋىستەم پىى بو. ئەم كۋتايى ھەفتەيە لەگەن مىردەكەمدا ھەستى
 ھۈگربونىكەم ھەبو كە لە بىست سالى پىشودا نەمبۈۋە. ھەست بە خوشەۋىستەكى

زۆر دەگەم. ئەمە ئەو شتەيە كە ئەمبو. ۋامدەزانى (لارى) دەپنە بىگۇرپىت. ئىستا دەزانم ئە ئەو و ئە من كىشەمان نىيە. تەنيا كىشەكە ئەو بو ئەماندەزانى چۆن دىسۇزى بۇ يەكتى بنوئىنن.

ساندرا ھەمىشە سكالاي ھەبوو ئەو (لارى) قسە ناكات. خۇى قايىل كىردىو بەو ھى بىدەنگىيەكە (لارى) بۆتە ھۇى ئەو ھى زەحمەتە بىتوانىت ھۇگىرى مېردەكەى بىپىت. لەو سىمىنارەدا ساندرا ھىرېو ھەستەكانى خۇى دەرېرپىت بەپى ئەو ھى داۋا لە (لارى) بىكات ھەمان كار ئەنجام بدات. ئەك ئەو ھى بىدەنگىيەكە (لارى) بىزارى بىكات، ساندرا ھىرې ئەو ھى بىنرخىننىت. ئەمە ۋاى لە (لارى) كىرد بىپىت بە گۇنگىرىكى باشىر.

(لارى) ھىرې ھونەرى گۇنگىرتن بو. راھىنانى لەسەر گۇنگىرتن كىرد بەپى ئەو ھى ھەول بدات كىشەكانى بۇ چارەسەر بىكات. زۆر چاكتەر پىاو ھىرېكەيت گۇى بىگىرت ئەك خۇى دەرېرپىت و لاۋاز خۇى نىشان بدات. كە پىاو ھىرې دەپنە گۇى لەو كەسە بىگىرت كە بايەخى پىدەدات و لە بەرامبەرىشدا دەرېرپىت، ۋىردە ۋىردە بە شىۋەيەكى ئۆتۈماتىكى خۇى دەرېرپىت و زىاتىر باسى خۇى دەكات.

كە پىاو بىزانىت بە ھۇى گۇنگىرتنە ۋە رىزى نى دەگىرپىت ھەست بەو ناكات قسەنەكردن ئىسكى گران بىكات و رەتېرپىتەو، ۋىردە ۋىردە دەست دەكات بە دەرېرپىنى خۇى. كە پىاو ھەست بىكات پىۋىست ناكات زىاتىر قسە بىكات، بە شىۋەيەكى سىروشتى زىاتىر قسە دەكات بەلام سەرەتا پىۋىستى بەۋىيە ھەست بىكات كە قىۋىكراۋە. ئەگەر ھىشتا ژنەكە لە بىدەنگىيەكە پىاو تۈرە پىت، ماناى ۋايە ئەو ژنە بىرى چۆتەو كە پىاو لە مەرىخەو ھاتوۋە!

كاتىك پىاو پاشەكشە ناكات

(لىسا) و (جىم) دوو سال بو ھاۋسەرگىرىيان كىردىو. ھەمو شىتىكىان پىكەو ئەنجام دىبو. ھەرگىز لە يەكتىر جىانەبوۋنەو. پاش ماۋىيەك جىم زىاتىر و زىاتىر دەبو كەسىكى پەشىۋ و نەرىنى و مەزاجى و بى تەھەمول.

لە دانىشتىكى راۋىزكارى تاپەتدا، لىسا پىنى ۋىم، "چىتر پىم خۇش نىيە لەگەلىدەم. ھەمو شىتىك تاقى كىردەو بۇ ئەو ھى دىخۇشى بىكەم، بەلام سەرگەۋتو نەبوم. دەمەۋىت كارە خۇشەكان بەيەكەو ئەنجام بىدەم، بۇ نەمە پىكەو بىچىن بۇ

رىستوراننىڭ، بۇ بازار، بۇ سەھەر، پىكەمە بىچىن بۇ شانۇگەرى، بۇ سەما، بەلام نەو نايەۋىت. ھىچ شىنك ناكەين. تەنيا تەماشاي تەلەفرىۋن دەكەين، نان دەخۋىن، دەخەۋىن و كاردەكەين. ھەۋل دەدەم خۇشەم بوئىت بەلام بىزار و تورەم. پىشتر زۇر سەرنجراڭىش و رۇمانسى بو. زيان لەگەلىدا ئىستا ۋەك زيان لەگەل ھىلكە شەيتانۇكەدا ۋاپە. نازانم جى بكەم. بە ھىچ ناجوئىت!

دواى ئەۋەى لىسا و جىم فېرى خولى ھۆگربونى نىرىنە (ۋاتە تىۋرى لاستىك) بون ھەردوكيان بۇيان دەرگەۋت مەسەلەكە جىيە. ئەۋان كاتىكى زىاد لە پىۋىستىيان پىكەۋە بەسەر دەبرد. بەلام لەراستىدا جىم و لىسا پىۋىستىيان بەۋەبو كاتىكى زىاتر بە جىا بەسەر بېمەن.

كاتىك پىاۋ زىاد لە پىۋىست نىزىك دەبىتەۋە و پاشەكشە ناكات، نىشانە باۋەكانى برىتى دەبن لە زىادبونى مەزاجى و پەشىۋى و نەرىنى بون و بەرگىركدن. جىم فېر نەۋبوو چۇن پاشەكشە بىكات. ھەستى بە تاۋان دەكرد بە تەنيا كاتى بەسەر بىردايە. ۋايدەزانى پىۋىستە ھەمو كاتەكانى لەگەل ھاۋسەرمەكەيدا بەسەر بىبات.

لىساش ۋاى دەزانى دەبىت ھەمو شتەكان پىكەۋە نەنجام بدەن. لە گىفتوگۇكەماندا لە لىسام پىرسى بۇچى ئەۋ ھەمو كاتە لەگەل جىم بەسەر دەبات.

ۋتى، "دەترسەم لەۋەى ئەگەر شىنكى خۇش بەبى ئەۋ بكەم ناپەحەت بىت. جارىكىيان چوم بۇ بازار و ئەۋ زۇر لىم ناپەحەت بو."

جىم ۋتى، "ئەۋ رۇزەم لە بىرە. بەلام من لە تۇ ناپەحەت نەبوم. ناپەحەت بوم لەۋەى لە مامەلەيەكدا بىرېك زىانم كىردىو. بە راستى ئەۋ رۇزەم لە بىرە چۈنكە ھەستەم بەۋە دەكرد چەند خۇش بو بە تەنيا خۇم لە مائەۋە بوم. نەمدەۋىرا ئەۋەت پىنلېم چۈنكە دەترسام ئەۋ قەسەيە نازار بدات."

لىسا ۋتى، "ۋامدەزانى ناتەۋىت بەبى تۇ بچمە دەرەۋە. تۇ زۇر دورە دەست دىاربوئىت."

بەرەۋ سەربەخۇلى زىاتر

بەم زانىيارىيە نوئىيەۋە، لىسا ئەۋ رەزامەندىيەى وەرگىرت كە پىۋىستى پىۋىت بۇ ئەۋەى ئەۋەندە نىگەرانى جىم نەبىت. جىم بە پاشەكشەكردن لە راستىدا پارمەنى

(لىسا)دا زياتر سەربەخۇ بىت. ئىتر لىسا باشتىر بايەخى بە خۇى دەدا. كاتىك لىسا دەستى كرد بە ئەنجامدانى ئەو كارانەى كە دەيوست بيانكات و پىشتىرى زياترى لە ھاوړى كچهكانى وەرگرت، شادمانتر بو.

وازی لەووە هینا لە جىم نارەحەت بىت. بۆى دەرکەوت كە چاومروانى زىاد لە پىويستى لە جىم هەبوو. لىسا كە مەسەلەى لاستىكەكەى گوئى ئى بو بۆى دەرکەوت كە چۆن خۆشى رۆلى هەبوو لەم كىشەپەياندا. لىسا بۆى دەرکەوت جىم پىويستى بە كاتى زياترە بۆ ئەووەى تەنیا بىت. (قوربانىپە خۆشەويستەكانى ئەك تەنیا رىگىرپىيان لە جىم دەگرد پاشەكشە بكات و پاشان بگەرپتەووە بۆلای، بەلكو بىرکردنەووە پىشت بەستوووەكەشى (جىم)ى خنكاندبو.)

لىسا دەستى كرد بە ئەنجامدانى كارى خۆش بەبى جىم. هەندىك لەو كارانەى كرد كە دەيوست بيانكات. شەوينكىيان چوووە دەرەووە بۆ نانخواردن لەگەل هەندىك لە ھاوړى كچهكانىدا. شەوينكى دىكە چو بۆ شانۆگەرى. شەوينكى دىكەپشيان چو بۆ ناھەنگىكى لەدايكبون.

موعجيزە سادەكان

ئەووەى لىسای توشى سەرسورمان كرد ئەووە بو چەند خىرا پەيوەندىپەكەيان گۇرا. جىم واى ئى ھات زياتر نامادەبىت و بايەخى پىبدات. لە ماووەى چەند ھەفتەپەكدا، جىم گەراپەووە و بوووە بە كەسەكەى جارى جاران. ئىتر دەيوست كارەكان لەگەل لىسادا ئەنجام بدات و دەستى كردەووە بە رىكخستنى ژوان. ھاندەرەكانى دەست كەوتەووە. لە راوێژ كردنەكەدا وتى، "دلم زۆر خۆشە. ھەست دەكەم خۆشى دەویم .. لىسا كە دەگەرپتەووە مائەووە دلخۆشە بە بىنىنم. كە لە ماووەئەووە نابىت بىرى دەكەم. ھەستە خۆشەكەى جارانم بۆ گەراووەتەووە، خەرىك بو بە تەواوى بىرم دەچوووە كە جاران چۆن بوم. پىشتىر وا دەرەكەوت ھەرجىپەكەم دەگرد خراپ بىت. لىسا ھەمىشە ھەوئى دەدا شتم پى بكات، پىى دەوتم دەبى چى بكەم و پىرسىارى ئى دەكردم."

لىسا وتى "بۆم دەرکەوت بە ناھەق نارەحەتىپەكەى خۆم خستبوووە نەستوى ئەو. بەلام كە ئەركى شادمانكردنى خۆم گرتە نەستۆ، بۆم دەرکەوت جىم زۆر پى وزەتر و زىندوترە. ئەمە وەكو موعجيزە وایە."

رېڭرتن له خولې ھۆڭرېون

دوو شېوہ ھەن گە ژن لە روی نەزانینەوہ رېڭری دەکات لە خول ھۆڭرېون
سروشتی یەکە ی ھاوبەشە نېرینەکە ی. دوو شېوہ گەش ئەمانەن:
۱. کاتیک پیاوہکە پاشەکشە دەکات؛ ئەم دوا ی دەکەوێت.
۲. لەسەر پاشەکشێ کردن سزای دەدات.
لای خواوہوہ لیستی رېڭگە ھەرە باوہکانە گە ژن "دوا ی پیاو دەکەوێت" و رېڭری
دەکات لە پاشەکشە کردن.

ھەنسوکەوتەکانی دواکەوتن

۱. جەستەیی

کاتیک پیاوہکە پاشەکشێ دەکات، ژنەکە دوا ی دەکەوێت. رەڭگە پیاوہکە بچیتە ژوری
نەودێو ژنەکەش دوا ی دەکەوێت. یان وەک لەم نمونەییە ی لێسا و جیم دا، لێسا واز لە
ھەمو کارو فرمانیک دەھێنێت بۆ ئەو ی لەگەڵ ھاوبەشەکە یدا بھێنیتەوہ.

۲. سۆزداری

کە پیاوہکە پاشەکشە دەکات، ژنەکە بە سۆز دوا ی دەکەوێت. ژنەکە نێگەرەن دەبێت
بۆ ی. دەیەوێت یارمەتی بدات بۆ ئەو ی ئاسودە بێت. خەمی بۆ دەخوات. بە
دلسۆزینواندن و پیاھەلگوتن بێزاری ی دەکات.

رېڭگە یەکی دیکە کە رەڭگە ژنەکە بە ھۆیەوہ رېڭگە ی پاشەکشێ لە پیاوہکە بگرت
ئەو یە کە نەھێلێت تەنیا بێت. پێ ی ناخۆش دەبێت و بە دەربرینی سۆز پیاوہکە
رادەکێشیتەوہ.

رېڭگە یەکی دیکە ئەو یە کاتیک پیاوہکە پاشەکشە دەکات ژنەکە خەمبار و بێتاقەتی
بێت. بەم رېڭگە یە ژنەکە داوای مېھرەبانی لە پیاوہکە دەکات و پیاوہکەش ھەست
دەکات ژنەکە دەیەوێت گۆنترۆلی بکات.

۳. ئەقلى

رەڭگە ژنەکە ھەول بدات بە رېڭگە ی ئەقلى پیاوہکە رابکێشیتەوہ بەو ی پرسیاری
نەوتۆ ی ل بکات کە ھەست بە تاوانباری بکات بۆ نمونە "چۆن دەتوانیت ناوا مامەلەم
لەگەڵ بکەیت؟" یان "نازانیت چەند نازارم پێ دەکات کە ناوا خۆت دور دەخپیتەوہ؟"

رېنگەيەكى دېكە كە رەنگە ژەكە بەكارى بەيىنىت بۇ راكىشانەۋە پياۋەكە نەۋمىيە
 ھەۋل دەدات دلخۇشى بىكات. ژەكە زىاد لە پىۋىست نەرمونىيانى دەنۇيىنىت. ژەكە
 ھەۋل دەدات بېيىتە كەسىكى كامل بۇ نەۋە پياۋەكە ھىچ بىانۇيەكى نەمىنىت بۇ
 پاشەكشە. ژەكە ۋاز لە ناسنامەى خۇى دەمىنىت و ھەۋل دەدات بېيىتە نەۋ شتەى كە
 ۋا دەزانىت پياۋەكە ھەزى لىيەتى.

ژەكە دەترسىت ھىچ شتىك بىكات نەبادا پياۋەكە پاشەكشە بىكات، بەم شىۋمىيە
 ھەستە راستەقىنەكانى خۇى سەركوت دەكات و دوردەكەۋىتەۋە لە ئەنجامدانى ھەر
 شتىك كە رەنگە پياۋەكە بىزار بىكات.

رېنگەى سەردەكى دوۋەم كە رەنگە ژن بە ھۆيەۋە لە روى نەزانىنەۋە رېگرى لە خۇى
 ھۆگرېۋنى پياۋەكە بىكات نەۋەيە كاتىك پياۋەكە پاشەكشە دەكات ئەم سزاي بدات. لاي
 خوارەۋە لىستى رېگە ھەرە باۋەكانە كە ژن "سزاي پياۋ دەدات" و رېگرى دەكات لەۋەى
 بگەرېتەۋە لاي و قسەى بۇ بىكات.

ھەلسۈكەۋتەكانى سزادان

۱. جەستەيى

كاتىك پياۋ بە قسەى ژن دەكات، ژەكە رەتى دەكاتەۋە. ئەۋ ژە ھەستە
 جەستەيىيەكەى پياۋەكە رەتدەكاتەۋە. رەنگە لە روى سىكىسيەۋە رەتى بىكاتەۋە.
 ژەكە رېگەى بىنادات دەستى لى بدات و ياخود لى نرىك بېيىتەۋە. رەنگە ژەكە بە
 پياۋەكەدا بىكىشيت ياخود شت بىكىنىت بۇ نەۋەى بىزارىي خۇى دەربىرېت.
 كاتىك پياۋەكە بەھۆى پاشەكشەۋە سزا بدىرېت، رەنگە لەۋە بىترسىت جارىكى دېكە
 پاشەكشە بىكات. ئەم ترسە رەنگە رېگرى لى بىكات لە داھاتودا پاشەكشە بىكات. بەم
 شىۋەيە خولە سروشتىيەكەى تىك دىشىكت. ھەرۋەھا رەنگە ژەكە تورمىيەك بىنۇيىت
 كە رېگە لە ئارمىزى پياۋەكە بگىرېت بۇ نرىكبونەۋە. رەنگە كە پاشەكشەى كرد نىر
 نەگەرېتەۋە.

۲. سۆزدارى

كاتىك پياۋەكە دەگەرېتەۋە، ژەكە نارەھەتە و لۆمەى دەكات. ژەكە لىنى خۇش
 نابىت لەۋەى پىشگوى خستوۋە. ھىچ شتىك نىيە پياۋەكە بىكات بۇ نەۋەى دلخۇش و

شادمانى بىكات. پياۋەكە ھەست دەكات ناتوانىت ژەنگە ئاسودە بىكات ئىتر ۋازدەھىنىت.
كاتىك دەگەرپتەۋە، ژەنگە بە قسەگانی نارەزايى دەردەپرېت، ھەرومھا بە تۇنى
دەنگ و بە رەفتار و بە خراب سەپرکردنیش.

۳. ئەھلى

كاتىك پياۋەكە دەگەرپتەۋە، ژەنگە ھىچ ھەستى خۇي دەرنابېرېت. ژەنگە ساردوسر
دەبىت و پياۋەكە دەرنەنجىت بە ھۇي ئەۋەي خۇي دەرنابېرېت و قسە ناكات.
ژەنگە ئىتر مەمانە ناكات بەۋەي پياۋەكە بە راستى بايەخى پىۋەدات و سزاي دەدان
بەۋەي ئىتر گۇي نەداتى و دىسۇزى نەنۇيىت. كاتىك پياۋەكە بە دىخۇشپەۋە بەرم
لاي ژەنگە دەگەرپتەۋە، دەبىنىت رەق ئى ھەلگىراۋە.
كاتىك پياۋ ھەست بىكات سزا دراۋە، رەنگە لەۋە بىرسىت خۇشەۋىستى ژەنگە لە
دەست بىكات ئەگەر پاشەگش بىكات. پياۋەكە ئىتر ھەست دەكات ئەگەر پاشەگشە بىكات
شايسەي خۇشەۋىستى ژەنگە نىيە. رەنگە پياۋەكە بىرسىت لەۋەي دوبارە لە ژەنگە
نەزىك بېيىتەۋە چۈنكە ھەست بە ناشايستەيى دەكات؛ ۋا دەزانىت كە رەت دەگىتەۋە.
نەم ترسى رەتكرانەۋەيە رىگەي ئى دەگىت كە چۈۋە ناۋ ئەسكەۋتەكە بگەرپتەۋە.

چۈن رابردوى پياۋ رەنگە كارىگاتە سەر خولى ھۇگىرون

نەم خولە سروشتىيە لە پياۋدا رەنگە ھەر لە مەنالىيەۋە رىگى ئى كرابىت. رەنگە
پياۋ بىرسىت لە پاشەگشە چۈنكە بىنيويىتى چۈن دايىكى نارەھەت بوۋە بە دورگەۋتەۋە
سۆزدارىيەكەي باۋكى. پياۋى لەم جۆرە رەنگە ھەر نەزانىت كە پىۋىستى بە پاشەگشە
ھەيە. رەنگە لە روى نەستەۋە چەند مشتومرىك دابىرېرېت پاساۋ بۇ پاشەگشەكەي
بەيىتەۋە.

نەم جۆرە پياۋە بە شىۋەيەكى سروشتى پەرە بە لايەنە مېنەكەي دەدات بەلام
لەسەر حسابى سەرگوتكردى ھەندىك تۈانا دىرىنەكانى. نەم پياۋە پياۋىكى ھەستيارە.
ھەۋلى زۇر دەدات بەرامبەرەكەي دىخۇشى بىكات و كەسىكى خۇشەۋىست بىت بەلام لەم
پىرۇسەيەدا بەسىكى خۇدە نىرىنەكەي لەدەست دەدات. ھەست بە تۈوان دەكات ئەگەر
داۋە و دەبىتە كەسىكى نەرىنى پاخود پىشتەستە.

رەنگە پياۋەكە بىرسىت لەۋەى تەنيا بىت ياخود لەۋەى بىچىتەۋە ناۋ نەشكەۋتەكەى.
رەنگە ۋا بىرېكاتەۋە كە ھەزى لە تەنيايى نىيە چونكە لە ناخى خۇيدا لەۋە دىترسىت
خۇشەۋىستى لە دەست بىدات. بە منالى ئەزمونى كىردوۋە كە دايكى چۇن باۋكى
رەنگدۇتەۋە ياخود راستەۋخۇ ئەمى رەنگدۇتەۋە.

ۋەك چۇن ھەندىك پياۋ نازان چۇن پاشەكشە بىكەن، ھەندىك پياۋىش ھەن نازان
چۇن نىزىك بىنەۋە. پياۋى (نېرسالار) كىشەى نىيە لە پاشەكشەدا. تەنيا ئەۋمىيە
ناتوانىت بىگەپتەۋە ۋ خۇى دەرېرېت. لە ناخى خۇيدا رەنگە لەۋە بىرسىت كە شايانى
خۇشەۋىستى نەبىت. لەۋە دىترسىت نىزىك بىيىتەۋە ۋ زۇر دىسۇزى بىنۇنىت. ئەۋ
ۋىنەپەى لەلا نىيە كە رەنگە پىشۋازى لى بىكرىت ئەگەر لە ژنەكە نىزىكتر بىيىتەۋە.
پياۋى ھەستىار ۋ پياۋى (نېرسالار) ھەردوكان لە ۋىنەپەكى ئەرىنى ياخود ئەزمونىكى
خولى ھۇگربونە سىروشتىيەكەيان گەمە.

تىگەشتەن لەم خولى ھۇگربونى نىيىنەپە چەند بۇ ژن گەنگە ئەۋەندەش بۇ پياۋ
گەنگە. ھەندىك پياۋ ھەست بە تاۋان دەكەن ئەگەر ماۋەپەك لە ئەشكەۋتەكانىدا
بەسەر بىنەن ياخود رەنگە سەريان لى بىشۋىت كاتىك دەست دەكەن بە پاشەكشە ۋ
پاشان دەگەپتەۋە. رەنگە بە ھەئە ۋا بزان كىشەپەكەيان ھەپە بۇيە ۋا دەكەن. ئەمە
ناسودەپەكى گەۋرەپە بۇ پياۋان ۋ ژنان كە لەم نەپىيەپە پياۋ تىگەن.

پياۋ ۋ ژنى ژىر

پياۋان بە گشتى نازان چۇن پاشەكشە لەپەر ۋ گەرانەۋەكەى دۋاپيان كاردەكانە سەر
ژن. بەم تىگەشتەنە نوپىيەۋە سەبارەت بە چۈنىتى كاريگەرى خولى ھۇگربونەكەى
لەسر ژن، پياۋ دەتوانىت لە گەنگى گۈنگىرتى دىسۇزانە تىگات كاتىك ژن قسەى بۇ
دەكات. پياۋەكە تىدەكات ژنەكە پىۋىستى بە تىگەشتەن ۋ دىنپاكرەنەۋە ھەپە لەۋەى
پياۋەكە خۇشى دەۋىت ۋ باپەخى پىدەدات، تى دىكات ۋ رىزى لى دىگىرت. پياۋى ژىر
ھەر كاتىك كە پىۋىستى بە پاشەكشە نەبىت، ماۋەپەك تەرخان دەكات بۇ دامەزراندنى
قە كردن لە رىگەى پىرسىيار كىردەۋە لە ھاۋبەشە مېنەكەى سەبارەت بە ھەستەكانى.

(نېرسالار): ئەۋ كەسەپە كە خۇ بەگەۋرە دىزانىت چونكە نىرە ۋ شانازى بەسەر ژندا دەكات.

پیاوی زېر له خوله کانی خوۍ تی ده گات و ژنه که د دنیا ده کاته وه که نه که.
پاشه کشیش بکات ده که پرېته وه. رنگه بلیت "پیوېستیم به و دیه ماو دیه ک ته نیا به،
پاشان ماو دیه کی تاپهت پیکه وه به سهر ده بهین و هیج سهر فالمان ناکات." پاخود کاتیک
دمست ده کات به پاشه کشه که ژنه که خه ریکی قسه کردنه. پیاو دکه ددکرنیت بلیت
"پیوېسته ماو دیه ک بیر له مه بکه مه وه و دواتر ده توانین قسه بکه پنه وه."

پیاوی ژیر له خوله کانی خوۍ تی ده گات و ژنه که د دنیا ده کاته وه
که نه که پاشه کشیش بکات ده که پرېته وه.

که پیاو دکه ده که پرېته وه بو قسه کردن، رنگه ژنه که پر سیاری لی بکات تا تر بگان
بوچی رویشته وه. نه که پیاو دکه د دنیا نه بیټ له هوکار ده که، (که له زور حالته
ناپزانیت)، ددکرنیت بلیت "د دنیا نیم. هر پیوېستیم به ماو دیه ک هه بو ته نیا خوم بم
به لام با به رده وام بین له سهر قسه که مان."

پیاو دکه باشر تی ده گات که ژنه که پیوېستی به و دیه گوئی لی بگریټ و له و کاتانه
که پیاو دکه پاشه کشه ی نه کردوه پیوېستی به و دیه گوئی لی بگریټ. هه روه ها، پیاو دکه
ده زانیت گوینگرتن یار مه تی ده دات بزانیټ له ناخاوتنیکدا چی باس بکات.

بو دامه زرانندی قسه کردن ژنی ژیر فیټر ده بیټ که داوای نه وه نه کات پیاو قسه
بکات به لکو داوای لی بکات که به راستی گوئی لی بگریټ. کاتیک داوا که ی ددگوریت،
فشاری سهر پیاو دکه نامینیت. ژنه که فیټر ده بیټ خوۍ دهر بیریت و هه سته کانی ناشکرا
بکات به بی نه وه ی داوا له پیاو دکه بکات هه مان شت نه نجام بدات.

ژنه که متمانه ی هه به که پیاو دکه کاتیک هه ست بکات فبولکراود و کاتیک گوئی له
هه سته کانی ژنه که رابگریټ. ورده ورده زیاتر ددکرنیت وه ژنه که سزای پیاو دکه نادان
پاخود به دواپدا رانا کات. ژنه که له وه تی ده گات هه ندیک جار هوگر بونی نه وه که ده بیټه
هوۍ دمست پیکردنی پاشه کشه ی پیاو دکه و هاوکات هه ندیک جاری دیکه (کاتیک
پیاو دکه له ریگه ی که رانه و دیه) پیاو دکه زور توانای هه به گوئی له هه سته هوگر بونه کانی
رابگریټ. نه م ژنه ژیره وازنا هینیت. به خوشه وېستی و پشودر یژی به وه به رده وام
ده بیټ هاوکات ده زانیت ته نیا چهند ژنیکی که م نه م خه سته ته بان هه به.

ژنان له شه پۆل ده چن

ژن وهكو شه پۆل وايه. كاتيك ههست بكات خوشه ويسته، متمانه به خوبونى وهك شه پۆل هه لده كشيته و داده كشيته. كاتيك ههست به ناسوده ي زور بكات، نه گاته لوتكه به لام له پر مه زاجى ده گورپه و شه پوله كه به رهو خوار دمبته وه. نه م نزمبونه وميه شتى كاتيه. كه ده گاته بنكه كه له پر مه زاجى ده گورپه و دوباره ههست به ناسوده ي ده گاته وه سه بارهت به خوى و نيت شه پوله كه به شينويه كه نوتوماتيكى به رزده بته وه.

كه شه پۆل ژنىك له به رزبونه وه دا بيت خوشه ويستيه كه زورى ده بيت بيه خشت، به لام كاتيك شه پوله كه له داشكاندا ده بيت ههست به به تالى ناخى دهكات و پيوستى به وميه به خوشه ويستى پرى بكات وه. نه م كاتى به تالى به، كاتى مالياك كرده وه سۆزداريه.

نه گهر له كاتى هه لكشانى شه پوله كه يدا بو نه وهى زياتر خوشه ويست بيت، نه و ژنه هه ر هه شتى نه رينى خوى سه ركوت كرده بيت يان خودى خوى ره تگردبته وه، نه و له كاتى نزمبونه وه دا نه و ههسته نه رينى و نه و پيوستى به تير نه گراوانه دينه وه رى. له م كاتى نزمبونه وه يه دا، به تايبه تى پيوستى به وه يه كيشه گانى باس بكات و ده يه وپت كوئى ل بگيرت و لى تى بگهن.

(بۆنى) هاوسهرم ده لىت نه م نه زمونى (نزمبونه وه يه) وهك شۆر بونه وه وايه به ناو بيرى تاريكدا. كه ژن ده چيته ناو (بىر) كه يه وه، به ناگاييه وه له ناو خودى ناگايىدا بوقم ده بيت و به ناو تاريكى و ههسته تيكش كينرا وه گانى دا ده چيته خوارى. رهنگه له پر ههست به كومه لىك ههستى لىل و ته مومراوى بكات. رهنگه ههست به بى نوميلى بكات

و وابزانىت تەنيا و بى پىشتىوانە. بەلام ھەر كە گەيشتە بىنكەكە، ئەگەر ھەست بە
خۆشەويىستى و پىشتىگىرى بىكات، ئەوا بە شىۋەيەكى ئۆتۆماتىكى ئاسودەيى بىر
دەگەرپىتەو. وەك چۆن لەپەر ھەستى بە دارمان كرد، ئاواش لەپەر و بە شىۋەيەكى
ئۆتۆماتىكى بەرز دىمىتەو و دوبارە خۆشەويىستى دەرژىنىتەو ناو پەيۋەندىيەكانى.

مىمانە بەخۆبۇنى ژن وەكو شەپۆل لە ھەلەكشان و داكشاندايە.

كاتىك شەپۆلەكە لە نزمىتىن ناستىدايە

كاتى مالىپاككردنەو سۆزدارىيە.

تواناي ژن بۆ بەخشىن و وەرگرتنى خۆشەويىستى لە پەيۋەندىيەكانىدا بە گشتى
رەنگدانەو ھەستەكانىتى بەرامبەر بە خۆى. ئەگەر ژن ھەستىكى زۆر باشى بەرامبەر
بە خۆى نەبىت، ناتوانىت زۆر بە باشى ھاوبەشەكەى قبول بىكات و بىنرخىنىت. لەكاتى
نزمىۋەكانىدا، ژن لە روى سۆزدارىيەو زىاتەر ھەست بە شىكست دەكات ياخود
كاردانەو ى زىاتەر. كە شەپۆلەكەى دەگاتە نزمىتىن ئاست، ئەو كاتە لە ھەمو كاتىك
لاوازترە و پىۋىستى بە خۆشەويىستى زىاتەر. زۆر گرنگە لەو كاتانەدا ھاوبەشەكەى لە
پىۋىستىيەكانى ئەو ژنە تىبگات، ئەگەر نا رەنگە داواكارى ناماقولى ھەبىت.

چۆن كاردانەو ەمان ھەبىت بەرامبەر شەپۆلەكە

كە پىاو ژنىكى خۆش دەوئىت، ژنەكە بە خۆشەويىستى و ئاسودەيىيەو دەگەشپتەو.
زۆرىيە پىاوان ساويلكانە وا چاومپروان دەكەن ئەم درەوشانەو ى تاسەر بىت. بەلام
چاومپىكردىنى سىروشتى خۆشەويىستى ژن بە نەگۆرى وەك ئەو ى وايە بىتەوئىت كەش
ھەوا نەگۆرىت. ژيان پەرە لە رىتم - رۆژ و شەو، گەرما و سەرما، ھاوین و زىستان، بەھار
و پايىز و ھەور و سامال. بە ھەمان شىۋە، لە پەيۋەندىيەكدا، ژن و پىاو ھەريەكەيان
رىتم و سورى خۆيان ھەيە. پىاوان دىكشىنەو و پاشان دىنەو پىش، لەكاتىكدا تواناي
ژنانىش لە روى خۆشەويىستى خۆيان و كەسانى دىكەدا لە ھەلەكشان و داكشاندايە.

له پيوه ندييه كاندا پياوان ده كشيته وه و پاشان ديتنه وه
پنښ، له كاتيكدا تواناي ژنانيش له روي خوشويستنې خويان و كه ساني
ديكه دا له هه لكشان و داكشاندايه.

پياو وا دمرانيت گورانې له پرېكه كې مه زاجي ژنه كه ته نيا به هوى هه لسوكه وتي
نهمه وميه. نه گهر ژنه كه دلخوش بښت، پياوه كه هه ست به سهر كه وتن دهكات، به لام كه
ناره حمت ده بښت، پياوه كه ش هه ست به بهر پرسياريتي دهكات. رهنكه پياوه كه هه ست به
بيازاريه كي زور بكات چونكه نازانيت چوڼ شته كان چاره سهر بكات. نهو ساته ي ژنه كه
دلخوش دمر كه وښت، نهو وا دمرانيت كاريكي باشي كړدووه به لام خوله كي دواتر ژنه كه
ناره حمت ده بښته وه. پياوه كه سهر ي ده سوړميت چونكه وايدمراني كاريكي باشي كړدووه.

هول مه ده چاره سهر ي بكه يت

(بيل) و (ماری) شەش سال بو هاوسهر گرييان كړدبو. بيل تېبيني نهم شيوازي
نه پوله ي له ماري دا كړدبو، به لام له بهر نه وه ي ئي تنه گه ښتېو، هه ميشه هه ولې
ناوه "چاره سهر ي بكات" و نه مەش كيشه كه ي ئالوزتر ده كړد. وای دمراني كيشه يه ك
بوښته هوى نهو هه لكشان و داكشانه يه. ده يوښت ماري تنې بگه يه نښت كه پيوښت بهو
بيازاريه ناكات. ماري به مه زياتر هه ستې به ئي تنه گه ښتن ده كړد و له نه جامدا
ناره حمت تر دمبو.

هر چنده بيل وايدمراني "چاره سهر ي كيشه كه دهكات"، له راستيدا ريگه ي له ماري
ښكرت بگه رېتمه وه باري ئاسوده يي خوى. كه ژن ده چيته ناو بيره گه يه وه، پياو ده بښت
بزانيت لهم كاته دا ژن زور ترين پيوښتې پييه تي و نه مەش كيشه يه ك نويه كه پيوښتې
به چاره سهر بښت، به لكو هه ليكه بو دمر بريني پشتمگري و خوشه ويستې بئ مەرج بوې.
بيل وتي، "له (ماری) هاوسهر م تنې ناگه م. ماوه ي چنده هه فته يه ك باشرين ژني
جيپانه. زور به ناساني خوشه ويستې بئ مەرجي خوى بو من و بو هه موان دمر دمر بښت.
له مې ناره حمت ده بښت و باسي نهو هه مو شتانه دهكات كه بو هه موانى دهكات و ده ست
لهكات به سهر زښت كړدني من. ناره حه تيبه كه ي گوناھي من نويه. من كه نه مەي بو

روندەكەمەۋە، دەبىت بە شەرمان."

ۋەك زۆربەى پىاۋان، (بىل) توشى ئەۋ ھەلەيە بوود كە رىنگە لە ھاۋبەشەكەز
بىگرنىت نزمىبىتەۋە. ھەۋلى داۋە رزگارى بىكات و رايىكىشىتەۋە سەرى. بىل نەمىزى
كاتىك ھاۋسەرەكەى بەرەۋ خوار دەبىتەۋە پىۋىستى بەۋىيە بگاتە بىكەكە بۇ ئەۋى
بتوانىت دوبارە سەرىكەۋىتەۋە.

كاتىك (مارى) ھاۋسەرى دەست دەكات بە نزمىۋنەۋە، يەكەم نىشانەى بىرىتە لە
ھەستەردن بە شىكست. (بىل) لەجىياتى ئەۋەى بە بايەخ و سۆزىكى گەرم و گوربە
گوۋى لى بىگرنىت، ھەۋلى دەدات لە رىنگەى رەتەردنەۋەۋە كە بۇچى پىۋىست ناكات
نارەحتە بىت، سەرى بختەۋە.

تاقە شىك كە ژن پىۋىستى پى نەبىت كاتىك بەرەۋ خوار دەبىتەۋە ئەۋىيە كەسەك
پى بىت لەبەر ئەم ھۆيانە پىۋىست بە نزمىۋنەۋە نىيە. ژن لەۋ كاتەدا پىۋىستى بە
كەسەكە لە نزمىۋنەۋەكەدا لەگەلەيدا بىت، كاتىك ھەستەكانى دەردەبىرەت گوۋى لى
بىگرنىت و جەخت لەسەر ئەۋ شتانە بىكاتەۋە كە ژنەكەى پىادا تىدەپەرىت. تەنانەن
ئەگەر پىاۋ بە تەۋاۋى نەشرانىت بۇچى ژنەكە ھەست بە شىكست دەكات، دەتوانىت
خوشەۋىستى و بايەخ و پىستىگىرى خۇى دەربىرەت.

چۈن پىاۋان سەريان لى دەشۋىت

ھەرچەندە (بىل) تىگەشت كە ژنان ۋەكو شەپۇل وان، كەچى ھىشتا ھەر سەرى لى
شىۋا بو. جارى دواتر كە ھاۋسەرەكەى چوبوۋە ناۋ بىرەكەيەۋە، (بىل) گوۋى لى گرت.
ژنەكەش دەستى كەرد بە باسكردنى ھەندىك لەۋ شتانەى نارەحتەيان كەردى، (بىل) ئە
پىشنىارى خستەروو، ئە ھەۋلىشىدا كىشەكەى بۇ چارەسەر بىكات بۇ ئەۋدى ئاسودەى بىكات.
دۋاى نىزىكەى بىست خولەك، (بىل) زۆر بىزار بو. چۈنكە (مارى) ھىچ باشتە نەبۇبو.
(بىل) پىۋى ۋەم، "يەكەمجار گوۋى لى گرت، (مارى) ش ۋا دىار بو زىاتەر دەكرىتەۋە
شتى زىاتەر باس دەكات. بەلام دواتر بىزارىيەكەى زىاتەر بو. ۋا دەردەكەۋت تا زىاتەر
گوۋى لى بىگرم نارەحتەتر دەبىت. پىم ۋت نابىت ناۋا نارەحتە بىت و بەمەش كەۋىنە
مىشومپىكى گەۋرەۋە."

ھەرچەندە (بىل) گوۋى بۇ (مارى) راگرتىبو، بەلام ھىشتا ھەۋلى دەدا جانى

بگاته وه. چاومړوانی نه وهی کړدېو (ماري) په کسهر ناسوده بېټه وه. (بيل) نه یدمزانى
ژن کاتيک ده چېته بيره که يه وه، نه گهر هه ست به پشتمگيرى بکات مهرج نى يه په کسهر
ناسوده يى بۇ بگه پرته وه. رهنکه خراپتر بېټ. به لام نه مه نيشانه ي نه وه يه پالېشتى
پياوکه رهنکه يارمه تيدمر بوبېټ. له راستيدا هم پالېشتى يه رهنکه يارمه تيدمر بوبېټ
ژنه که زوتر بگاته بنکه که و به مهش زوتر بتوانيت به ره و ناسوده يى بگه پرته وه. بۇ
نه وهى سرکه و تنه وه که ي راسته قينه بيت، ژنه که پنيويستى به وه يه بگاته بنکه که. نه مه
سورده که يه.

(بيل) سهرى ليشيوا بو، چونکه له وه ده چو (ماري) هيچ سوديک له گونگرته که ي
نه و نه بينيت. (بيل) وای ده بينى (ماري) زياتر به ره و خوار ده چېت. بۇ دورکه و تنه وه
له م سهر ليشيوانه، پنيويسته بير مان نه چېت که هه نديک جار کاتيک پياو سهرکه و تو
ده بيت له پشتمگيرى کړدى ژنه که دا، ژنه که بيزارتر ده بيت. پياو نه گهر تى بگات
پنيويسته شه پوله به ته وای نزم بېټه وه و له بنکه که بدات نينجا سهرده که وېته وه، نه و
کاته تى ده گات که نابيت به ته مای نه و ده بيت ژنه که به هو ي يارمه تى نه مه وه ده سته جى
ناسوده بېټ.

ته نانه ت نه گهر پياو سهرکه و توش بيت له پشتمگيرى

کړدى ژنه که دا، ژنه که رهنکه بيزارتر بيت.

به م تى گه يشته نو ي يه وه، (بيل) توانى زياتر له (ماري) تى بگات و به سهر يکى
زياتر وه هه لسو که و تى له گه لدا بکات. دواى نه وهى (بيل) توانى سهرکه و تو بيت له
پشتمگيرى کړدى (ماري) کاتيک که له بيره که يدايه، فيرى نه وهش بو که هيچ ريگه يه ک
نريه پيش بينى بکات برانيت (ماري) ماوهى چهنه به بيزارى ده مينيتنه وه، چونکه
له وانه يه بيره که ي نه مجاره له وهى جارانى پيشو قولتر بيت.

ناخاوتن و مشتومره باوه کان

که ژن له بيره که ي دېته دهر وه ده بينته وه به که سه خوشه ويسته که ي جارن. نه م
گورانه نه رينى يه به گشتى له لايهن پياوانه وه به هه له لېک دمدرېته وه. پياو به گشتى

وا دىزانىت ئەو شتەي ژنەكەي نازار دەدا ئىستا تەواو بىنېر بوو و چارەسەرگراو. بەلام
وانىيە. بەلكو تەنيا وەھمە. تەنيا لەبەر ئەوئى ژنەكە لەپىر خوشەويستىر و نەرىنى
ترە، پياوئەكە بە ھەلە وادىزانىت ھەمو كىشەكانى ژنەكە چارەسەربون.

كە ژن ديسانەو شەپۆلەكەي بەرەو نىزمبونەو دەرۋات، ھەمان ئەو كىشانە
دەردەكەونەو. كاتىك كىشەكانى ژن دوبارە دەردەكەونەو، پياو سەبرى نامىنىت.
چونكە واى دىزانى پىشتىر كىشەكان چارەسەربون. بەيى تىگەيشتن لەم شەپۆلە،
زەحمەتە پياو بتوانىت پىشتىرى ھەستەكانى ژنەكە بىكات كاتىك ژنەكە لە
"بىر" ەكەيدايە.

كاتىك ھەستە چارەسەرنەگراوكانى ژن دەردەكەونەو، پياوئەكە رىنگە ئەم ەسە
نەگونجاوانە دەرپىت:

۱. "بەس نىيە ئىتر؟"
۲. "پىشتىر ھەمو ئەمانەم بىستوو."
۳. "وامدىزانى مەسەلەكەمان يەكلاکردۆتەو."
۴. "كەي واز لەم دەھىنىت؟"
۵. "نامەوى ديسان باسى ئەمە بىكەم."
۶. "ئەمە بى مانايە! ئەمە ھەمان مشتومرەكەي جارائە."
۷. "تۆ بۆجى ئەوئەندە كىشەت ھەيە؟"

كاتىك ژن دەچىتەو ناو بىرەكەي، كىشە ھەرە قولەكانى سەرئو دەكەونەو. ئەم
گىروگرفتائە رىنگە لە بوارى پەيوەندىيەكانىداين، بەلام بە زۆرى يارگاويين بە
پەيوەندىيە كۆنەكان و سەردەمى منالى يەو. ھەمو ئەو شتانەي رابردو دەردەكەونىت
كە بە چارەسەرنەگراوى ماونەتەو. لاي خوارەو ھەندىك لەو ھەستە باوانە
خراونەتەروو كە رىنگە كاتىك ژن دەچىتە ناو بىرەكەيەو ئەزمونيان بىكات.

نیشانەمەر بۆ پياوان كە ژنەكە لەوانەيە

بىچىتە بىرەكەيەو ياخود كاتىك كە زۆرتىر

پىويستى بە خوشەويستى پياوئەكەيە

هه ستنې ژنه که	ږهنگه بلایت
شکستخواردن	"یهک دنیا ئیشم به سهردا که وتووه."
نادلنیایی	"هر نه وونده؟"
توراو	"من هه مو شتیک ده کم."
نېگه ران	"نه ی دهر باره ی ..."
سهرلی شیوان	"تی ناگه م بوجی ..."
ماندو	"ته واو، نیر ناتوانم."
بی هیوا	"نازانم چی بکه م."
پاسیف	"قیروسیا، چی ده که ی بیکه."
داواکار	"پنیوېسته تو ..."
خو پاریز	"نا، نامه وی ..."
به دگومان	"مه به ستنت چی به له وه؟"
ده سلات سه پین	"باشه، نه ی تو ...؟"
نارم زایه تی	"چون نه ووت بیر ده چیته وه؟"

ژن تا زیاتر و زیاتر له کاته سهخته کانداهست به پشتگری بکات، زیاتر متعانه به په یوه نډیبه که په یدا دهکات و دمتوانیت به دلی رحه ته وه له په یوه نډیبه که ی (یان) له کښه ی دیکه ی ژیا نیدا بچیته ناو بیر ه که وه و بیته وه دهری. نه مه نیعمه تی په یوه نډی عاشقانه یه.

پشتگری کردنی ژن کاتیک له بیر ه که یدایه دیاری به کی تایبه ته که ژنه که زور بهرز دهنر خینیت. ورده ورده کاریگر په یه که ی رابردوی له سهر نامینیت و هه رچه نده شتی ناخوشی دینه ری، به لام نه وونده توند نابن بتوانن سره شته خوشه ویسته که ی په راویز بخهن.

بزانه پنیوېستیه کان چین؟

له کاتی پښکه شکردنی سیمیناری په یوه نډیبه که مدا، (توم) دمرده لی کرد وتی، "له سهرمتای په یوه نډیبه که مانداه، (سوسان) زور به هیز دیاربو، به لام له پر بوی دمرکه ووت که سیکي زور پشتبه ستووه. له بیر مه دلنیا م ده کرده وه له وهی خوشم ده ویت و به لامه وه

گەسنىكى گىرنگە. دواى قىسەگىردىنكى زۆر بەسەر ئەو لەمپەرەدا زالبوين، بەلام ديسان مانگىك دواى ئەو توشى ھەمان گومان دەبوو. وەك ئەو واپو ھىچم بۇ نەگىردىن نەوئەندە بىى بىزاربوم گە لەگەلدا گەوتە مشتومپىكى گەورەو.

(تۆم) سەرى سورما بو گە بىنى چەندىن پىاوى دىكەش ھەمان ئەزمونيان لە پەيوەندىيەكانياندا ھەبوو. (تۆم) كاتىك (سوسان)ى دىبو، (سوسان) لە دۇخى بەرزبونەو شەپۆلەكەيدا بو. بە پىشكەوتنى پەيوەندىيەگەيان، خۇشەويستى (سۆسان) بەرامبەر (تۆم) زىادى كرد. دواى ئەو شەپۆلەكەى گەيشتە لوتكە، لەپر ھەستى كرد پىويستى بە (تۆم) زۆرە. ھەستى بە نادلىيائى كرد و داواى دەگرد زياتر بايەخى پىبدريت.

ئەمە سەرەتاي دابەزىنى بو بۇ ناو بىرەگەى خۇى. تۆم نەيدەتوانى تىبگات بۇجى ھاوسەرەكەى گۇراو، بەلام دواى وتوويزىكى چىروپىر گە چەند كاتزمپىرىكى خاياند، (سوسان) ھەستى بە ناسودەيى كرد. تۆم خۇشەويستى و پىشتىگىرى خۇى بۇ دوپاتكردبوو، نىستاش سوسان لە بەرزبونەو دايە. تۆم لە ناخى خۇيدا ھەستى بە ناسودەيى كرد.

دواى ئەم بەريەككەوتنە، تۆم وايزانى بە سەرگەوتوى ئەم كىشەيەى پەيوەندىيەگەيانى چارەسەر كردوو. بەلام مانگىك دواى ئەو سوسان بەرمو دارمان مىلى ناو ھەمان ھەستەكانى جارانى بۇ گەراپەو. ئەمجارەيان تۆم زۆر كەمتر لى تىدەگەيشت و قبولى دەگرد. تۆم سەبرى نەما. ھەستى بە بىرپىزى دەگرد چونكە سوسان مەمانەى بە خۇشەويستىيەكەى نەبو گە مانگى بىشو لى دلىيا كىردبوو. لەكاتى پارىزگارىكردن لە خۇى، تۆم بە شىوئەيەكى نەرىنى حوكمىدا بەسەر ھاوسەرەكەيدا گە بەردەوام پىويستى بە دلىياكردنەو ھەيە. لە ئەنجامدا كەوتنە مشتومپەو.

تىگەيشتن لە دلىياكردنەو

بە تىگەيشتن لەووى چۇن ژنان وەكو شەپۆل وان، تۆم بوى دەرگەوت دوبارەبونەووى پىويستى و نادلىيائىيەكەى سوسان شتىكى سىروشتى و داسەپاو و كاتىيە. بوى دەرگەوت چەند ساويلكە بوو گە وايزانىو وەلامە جوانەكانى دەتوانىت كىشە ھەرە

قوله گانی سوسان تاهه تایه چاره سهر ده کات.

تی گه یشتنی سهر که وتوانه ی تۆم له وه ی پشتگیری سوسان بکات کاتیک له بیر که یدا یه نه ک ههر یارمه تی سوسانی دها زوتر چاکبینه وه، به لکویارمه تی ههر دوکیشیانی دا له و کاتانه دا که متر توشی شه روو ئازاوه ببن. ئەم سى تی گه یشتنه ی لای خواره وه تۆمیان زیاتر هانده دا :

۱. خوشه ویستی و پالپشتی پیاو ناتوانیت ده سته جی گیشه گانی ژن چاره سهر بکات. له گه ل نه مه شدا، نه و خوشه زیستی یه و ده کات به ئارامییه کی زیاتره وه بچینه قولایی بیر که یه وه. شتیکی ساویلکانه یه نه گهر و چاوه پروان بیت ژن بیه ویت ئەم گیشه نه چهنده باره ببنه وه. به مهش پیاو ده توانیت جار له دوا ی جار باستر ببیت له پشتگیری کردندا.

۲. دابه زینی ژن بۆ ناو بیر که ی، خه تای پیاو نی یه و به هو ی شکستی پیاوه وه نی یه. نه گهر پیاوه که پشتگیری زیاتری ژنه که بکات، هینستا ناتوانیت ریگری له م دابه زینه بکات، به لام ده توانیت له و کاته سه ختانه دا یارمه تیدمیری بیت. ۲. ژن له ناخی خویدا ئەو توانایه ی هیه ههر که گه یشته بکه که دوباره به رزببینه وه. پنیوست ناکات پیاو چاکي بکاته وه. ژنه که نه شکاوه، ته نیا پنیوستی به خوشه ویستی و سه بر و تیگه یشتنی پیاوه که یه.

کاتیک ژن له بیر که یدا ههست به ئاسایش ناکات

ئەم جو له شه پۆل ئاسایه ی ژن له و کاته دا زیاد ده بیت که ژنه که له په یوه ندییه کی سۆزداریدا بیت. ژن کاتیک به م سورده دا تیده په ریت زۆر گرنگه ههست به ئاسایش بکات. نه گینا، هه ولی زۆر ده دات بۆ نه وه ی و خوی دهر بخت هیچ گیشه یه کی نی یه و به مهش ههسته نه رینی یه گانی خوی سهر کوت ده کات.

ژن نه گهر ههست به ئاسایش نه کات بۆ نه وه ی بچینه وه ناو بیر که ی، تاکه نه لته ر ناتیقی نه وه ده بیت خوی له هو گربون و له سینکس به دور بگریت پاخود ههسته گانی سهر کوت و سربکات له ریگه ی ئالوده بون بۆ نمونه به خواردنه وه، به زۆر خواردن، زۆر کار کردن، یان زۆر خوودانه شتیکی. ته نانهت له کاتی ئەم ئالوده بونه شدا جار جار ده که ویتنه وه ناو بیر که ی و ههسته گانیشی به شیوه یه کی زۆر کۆنترۆل نه کراو

دەردەكەونەۋە.

رەنگە تۇ چىرۇكى ئەۋ كەپلانەت بېستىت كە ھەرگىز توشى شەپ و مشتومر
نەبون، كەچى لەپەر بېرىار دەدەن لە يەكتر جىابىنەۋە و بەمەش ھەمولاپەك
سەرسورمان دەپن. لە زوربەى ئەم حالەتەنەدا، ژنەكە ھەستە نەرىنىيەكانى خۇي
سەركوت كىردوۋە بۇ ئەۋەى لە شەپ بە دوربىت. لەنەنجامدا ئەۋ ژنە سەردەپىت
ناتوانىت ھەست بە خۇشەۋىستى بكات.

كاتىك ھەستە نەرىنىيەكان سەركوت دەكرىن، ھەستە ئەرىنىيەكانىش سەركوت
دەپن، و خۇشەۋىستى دەمرىت. خۇ دورخستەۋە لە مشتومر و شەپ، بە دۇنيايىيەۋە
كارىكى تەندروستە، بەلام نەك لە رىگەى سەركوتكردى ھەستەكانەۋە. لە بەشى (۹)ا
باسى چۇنىتى خۇ دورخستەۋە لە مشتومر دەكەين بەبى ئەۋەى ھەستەكانەن
سەركوت بكەين.

كاتىك ھەستە نەرىنىيەكان سەركوت دەكرىن، ھەستە
نەرىنىيەكانىش سەركوت دەپن، و خۇشەۋىستى دەمرىت.

مالپاككردەۋەى ھەستەكان

كاتىك شەپۇلى ژن بەرەۋ نزمبونەۋە دەچىت ئىتر كاتى پاككردەۋەى ھەستەكان
ياخود مال پاككردەۋەى ھەستەكانە. بەبى ئەم مال پاككردەۋەى ھەستەكان ژن
ورەۋە تۋاناي خۇي بۇ خۇشەۋىستى و بۇگەشەكردىن لە خۇشەۋىستىدا لە دەست
دەدات. بە سەركوتكردىن بە ئەنقەستى ھەستەكانى، سىروشتە شەپۇلىيەكەى رىكى
دەگرىت و ورەۋە دەپىتە بونەۋەمىكى بىھەست و بىسۆز.

ھەندىك لەۋ ژنانەى كە خۇيان لە مامەلەكردىن لەگەل ھەستە نەرىنىيەكانىندا بە
دور دەگىرن و رىگە لە جولە سىروشتىيە شەپۇلىيەكەى ھەستەكانىيان دەگىرن توشى
"سىندرومى پىش سورى مانگانە PMS" دەپن. پەيۋەندىيەكى بەھىز ھەيە لە نىۋان
PMS و بىتۋانايى لە مامەلەكردىن گونجاۋ لەگەل ھەستە نەرىنىيەكانىندا. لە ھەندىك
حالەتدا ئەۋ ژنانەى ھىربون چۇن سەركەۋەتۋانە مامەلە لەگەل ھەستەكانىياندا بىكەن

ههستيان به ره وېنه وهی نيشانه کانی PMS کړدوود. له بهشی (۱۱) دا باسی چدند نه کښکېکی چا کبونه وهی دیکه دهکین سهارت به چوښتی مامه له کړدن له گډل ههسته نه رڼی په کاند.

ته ناهت ژنه به هیز و دلنیا و سهرکه وتوود کانیش پښوستان به وډیه جار جار سهر دانی بیر هکپان بکهن. به گشتی پیاو توشی ندو هه له یه ده بیت که وا دوزانیت نه گهر هاو به شه مینه که ی له بواری کاره کهیدا سهرکه وتو بیت نیت بهم نه زمونی مال پاکر دنه وهی ههسته دا تی ناپه ریت. به لام نه مه پښچه وانه که ی راسته.

کاتیک ژن له دنیای کار دایه، به گشتی توشی دل راوکی و تیکچونی سوز داری ددبیت. بویه زورتر پښوستان به مال پاکر دنه وهی ههسته کانی ددبیت. به هه مان شیود، پیاو که له ژیر گوشاری زیاتری کاره کهیدا بیت زیاتر پښوستان به دورکه وتنه وه هیه!

لښکولینه وهیه که ده ریخستووه که متمان به خوبونی ژن به گشتی له ماوهی (۲۱ ۲۵) روژدا بهرز و نزم ده بیت وه. هیچ لښکولینه وهیه که نه کراوه بؤ دیاری کړدنی ماوهی نورکه وتنه وه و گه رانه وهی پیاو وهکو لاستیک، به لام به نه زمونی من هه مان ماوه ده خایه نیت. سوړی متمان به خوبونی ژنان مهرج نیه هاوکات بیت له گډل سوړی مانگانه کهیدا، به لام به تیکرا (۲۸) روژ جاریک روده دات.

کاتیک ژن جلوبه رگی نیش له بهر ده کات، ده توانیت خوی له بهرز و نزمبونه وهی ههسته کانی به دور بگریت، به لام کاتیک ده گه ریت وه ماله وه، پښوستان به هاو به شه که به تی نهو پشتگیری به جوان و ناسکه ی پښبه خشیت که هه مو ژنیک له کاتی وادا پښوستان پښه تی و ده پښرخینیت.

گرنگه بزانی نه م مېله ی ژنان بؤ چونه وه ناو بیر هکپان مهرج نیه کار بکاته سهر لښه اتو پیاو له بواری کاره که یاندا، به لکو کاری گهری زوری له سهر به پوهن دپیه کانی هه مه له گډل نهو که سانه دا که به راستی خوشیان ده وڼ و پښوستان پښانه.

چون پیاو ده توانیت پشتگیری ژنیک بکات که له ناو بیر هکپا دایه ؟

پیاوی ژیر هیر ددبیت بجیت یار مه تی زن بدات بؤ نه وهی له کاتی نزمبونه وهو بهرز بونه ومیدا ههست به نارامی و ناسایش بکات. واز له هوکمدان و له داواکاری به کانی ده مینیت و هیر ددبیت چون پشتگیری به داواکراوه که پښکه ش بکات. له نه منجا دا چیز

له و په پوهندېپه ده بېنیت که سالانیک له سۆز و خوشه ویستی دا گه شمی کردوو.

رهنگه پنیوېست بکات پیاوکه توشی چهند زیریان و وشکه سالی یه کی سۆزداري
بېتته وه، به لام خه لاته که ی زور له مه گه وره تر ده بېت. نه و پیاووش که شه
ده ستېنڅه ری به ناکات توشی زیریان و وشکه سالی ده بېت، به لام چونکه له هونمري
خوشویستنی ژنه که نازانیت کاتیک که له بیر که یدایه، خوشه ویستی یه که بیان له گه شه
ده و ستیت و ورده ورده سه رکوت ده بېت.

کاتیک ژنه که له بیر که یدایه و پیاوکه له نه شکه و ته که دایه

(هاریس) وتی، "هر چی یه که له سیمیناره که دا فیربوم تاقیم کرده وه. به راستی
سودیان هه بو. زور نزیکیوینه وه. وام هه ست ده کرد له به هه شت دام. له پر (کاتی)
هاوسه رم ده ستی کرد به سکا لکردن له وهی من زور ته ماشای ته له فزیون ده که م. نازم
چی رویدا؟ نیمه پېشتر زور باشبوین."

نه مه نمونه ی پېشها تیکه له و کاتانه دا روده دات شه پوله که و لاستیکه که ده که ونه به که
کاته وه و هاوکات روده دن. دوا ی ودرگرتنی نه و سیمیناره، (هاریس) توانیبوی له جاران
زیاتر به خوش پېشکه شی هاوسه ره که ی بکات. (کاتی) نه مه ی زور پی خوش بو. بر وای
نه ده کرد. له هه مو کاتیک زیاتر لیک نزیک بوبونه وه. شه پوله که ی گه یشتبو وه لوتکه.
نه مه نزیکه ی دوو هه فته به رده وام بو، نینجا شه ویکیان (هاریس) بریاری دابو شه و نا
درهنگ ته ماشای ته له فزیون بکات. لاستیکه که ی به ره و دوا وه ده کشا. پنیوېستی به وه بو
پاشه کشه بکات بو ناو نه شکه و ته که ی خوی.

که نه و پاشه کشه ی کرد، (کاتی) زور بریندار بو. شه پوله که ی به ره و دارمان جو.
پاشه کشه که ی (هاریس) به لای (کاتی) یه وه کو تایی نه زمونی خوشه ویستی یه نو ئیه که بیان
بو. دوو هه فته که ی پېشو هه مو نه و شته بو (کاتی) ده یو یست و ئیستاش واهه ستی
ده کرد خه ریکه له ده ستی ده دات. (کاتی) هه ر له منالی یه وه کچیک بو خه ونی به مجوره
میهره بانیه وه ده بېنی. پاشه کشه که ی (هاریس) شو کینکی گه وره بو بوی. به لای که
بچکوله لا وازه که ی ناخی (کاتی) یه وه وه که نه وه و ابو شیرینی یه کی بدهیتی و نینجا لی
بسه نیته وه. بویه هینده ی پی ناخوش بو.

لۇجىكى مەريخى و فينۇسى يەكان

بەلای مەريخى يەكانەو قورسە لەو ھەستى پەراويزخستنى (كاتى) تۆبگەن. لۇجىكى مەريخى يەكان دەلتىت "من ئەم دوو ھەفتەيەى رابردوو زۆر باش بوم لەگەن تۆدا. نايانەو باشى يە مافم ناداتى ماوہيەك پشو و مرگرم؟ من ئەو ھەمو کاتەم بەخشى بە تۆ، ئىستاش نۆردى خۆمە. پىويستە لە ھەمو کات زياتر ھەست بە ئاسايش و دلتايى بکەيت سەبارەت بە خۆشەويستىيەكەم."

لۇجىكى فينۇسى يەكان بە شىوہيەكى جياواز مامەنە لەگەن ئەم نەزمونەدا دمکات :
"ئەم دوو ھەفتەيەى رابردوو زۆر خوش بو. رىگەم دا بە خۆم لە جاران زياتر کراوہم لەگەنتدا. ئىستا کە ساردىت بەرامبەرم لە ھەمو کاتىک بە نازارتەر. خەريکبو بە تەواوى بکرىمەو کەجى تۆ رۆشتىت."

چۇن ھەستەکانى رابردوو دەگەرینەو؟

بە ھۆى نەبونى متمانە و کرانەوہى تەواو، (كاتى) چەند سالتىكى بەوہ بردبوہسەر خۆى لە برىنداربون بپاريزت. بەلام لە ماوہى دوو ھەفتە ژيانى عاشقانەدا وای کرد (كاتى) لە ھەمو کاتىک زياتر بکرىتەوہ. پشتگىريەكەى (ھارىس) بوبوہ ھۆى ئەوہى (كاتى) ھەست بە ئاسايش بکات لە گەرپانەوہيدا بۆ ھەستەکانى رابردوى خۆى.

لەپەر (كاتى) ھەمان ھەستى سەردەمى منائى خۆى بۆ گەرپايەوہ کە کاتىک باوکی لەپەر سەرھالئى زۆر ھريای ئەم نەدەكەوت. لەپەر ھەستى تۆرمى و بى دەسەلاتىيە چارەسەر نەکراوہكەى جارانى بەسەر ئەوہدا تەقيەوہ کە (ھارىس) تەماشای تەلفىزىون دەکات. ئەگەر ئەم ھەستەنە گەرپانايەتەوہ، رەنگە (كاتى) بە خوشحالىيەوہ قبولى بکردايە ھارىس تەماشای تەلفىزىون بکات.

کە (ھارىس) تەماشای تەلفىزىونى دەکرد، ھەستەکانى جارانى بۆ گەرپايەوہ. (كاتى) ھەستى بە نازار دەکرد. ئەگەر ھەل پىبدرايە باسى نازارەکانى بکات، ھەستە قولەکانىش دەھانتەوہ رو. (كاتى) بەر بىکەكە دەكەوت و پاشان بەرادمىيەكى زۆر ناسودە دەبو. جارىكى دیکە (كاتى) نامادە دەبو متمانە بە خۆشەويستى بکات، تەنانەت کە دىشرانىت (ھارىس) ناچارە ماوہيەك (كاتى) پاشەکشە بکات.

كاتىك ھەستەكان بريندار دەگرىن

بەلام (ھارىس) نەيدەتۋانى لە ھۆكارى برينداربۇنەكەي (كاتى) تىبگات. پىرى وڭ
پىۋىست ناكات ھەست بە برينداربۇن بگەيت. بەمەش مشتومرەكە دەستى پىرکرد.
رەنگە خراپترىن شت پىاۋ بىلەيت ئەۋەبىت بە زنىك بلىت پىۋىست ناكات ھەست بە
بريندارى بگەيت. ئەمە زىاتر ئازارى پىدەگەيەنەيت، ۋەك ئەۋە ۋايە شىشىكى
سورەۋەگراۋ بگەيت بە برينىكى گراۋەدا.

ژن كاتىك ھەست بە بريندارى بگات، رەنگە ۋا دەربكەۋىت گلەيى لە پىاۋەكە دەكان.
بەلام نەگەر زىكە ھەست بگات بايەخى پى دەرىت ۋ ئى تىدەگەن، گلەيىيەكە
دەپەۋىتەۋە. ھەۋلەدان بۇ نەۋەي رۈنىبەكەيتەۋە بۇچى پىۋىست ناكات ھەست بە
بريندارى بگات، كىشەكە ئالۋزتر دەكات.

ھەندىك چار كە ژن ھەست بە بريندارى دەكات رەنگە لە رۈى نەقلىيەۋە قايل بىت
بەۋەي پىۋىست بەۋ ھەستە ناكات. بەلام لە رۈى سۆزدارىيەۋە ھىشتا ھەست بە
بريندارى دەكات ۋ نايەۋىت لە پىاۋەكەي بىيىستىت كە نەۋ ھەستە لەجى خۇيدا
نىيە. ژن پىۋىستى بەۋەيە پىاۋەكە تى بگات بۇچى ھەست بە بريندارى دەكات.

بۇچى پىاۋ ۋ ژن شەر دەكەن

(ھارىس) بە تەۋاۋى خراپ خالى بوبو لە گاردانەۋەكەي (كاتى) بەرامبەر
برينداربۇن. ۋايدەزنى (كاتى) داۋاى ئى دەكات تا ھەتايە ۋاز لە تەماشاكردنى
تەلەفرىۋن بەينىت. (كاتى) داۋاى نەۋەي نەدەكرد (ھارىس) تا ھەتايە ۋاز لە تەماشاي
تەلەفرىۋن بەينىت. تەنیا دەۋىست (ھارىس) بزانىت نەۋ كارە چەند ئازارى دەكات.
ژنان بە غەرىزە ۋا دەزانن تەنیا دۋاى دەربىرىنى ھەستکردن بە ئازار ئىنجا دەتۋان
مەمانە بە ھاۋبەشەكەيان بگەن بەۋەي گۇرانىكارىيە پىۋىستىيەكان ئەنجام دەكات.
(كاتى) كە باسى ئازارمكەي كرد، تەنیا دەۋىست گۈئى ئى بگىرىت ۋ پاشان دىنیا
بگىرتەۋە لەۋەي (ھارىس) تاسەر نابىتەۋە بە (ھارىس) ەكەي چاران، كە ئالودەبۇنە بە
تەماشاكردنى تەلەفرىۋن ۋ ئانامادەيى سۆزدارىيى.

بە دىنئايىيەۋە (ھارىس) مافى ھەبو تەماشاي تەلەفرىۋن بگات، بەلام (كاتى) ىش
مافى خۇى بو كە نارەحەت بىت. (كاتى) شايستە بو گۈئى ئى بگىرىت، ئى تىبگەن، ۋ

دنيا بگريتهوه. (ھاريس) ھەلەى نەگردد كە تەماشای تەلەفزیونی کرد و (كاتى) ھەلە نەبو كە نارەحەت بىت.

بپاوان دەلین مافی خویانە ئازادبن لەكاتیكد ژنان دەلین مافی خویانە ھەست بە بېزاري بگەن. بپاوان داواى كاتى دەستبەتالى دەگەن لەكاتیكد ژنان داواى تیگەيشتن دەگەن.

لەبەر ئەوھى (ھاريس) لە شەپۆلەكەى (كاتى) تىنەگەيشتبو، وایزانی گاردانەوھەكەى (كاتى) ناھەقىیە. وایزانی ئەگەر بیهوئیت كاتیک بۆ تەماشاکردنى تەلەفزیون تەرخان بکات پنیویستی بەوھیه ھەستەکانى (كاتى) پوچەل بکاتەوھ. بۆیە (ھاريس) ھەستى بە نارەحەتى کرد و وایزانی ناتوانیت بە بەردەوامى خۆشەویست و گەرم و گور بىت!

(ھاريس) وایدەزانی پنیویستە ھەستەکانى (كاتى) بە درۆ بخاتەوھ ئینجا مافی ئەوھى دەدریتى تەماشای تەلەفزیون بکات و بەو شیومپەى دەپەوئیت بڑى و خوى بىت. (كاتى) كە دەیویست گوئى ئى بگريت، (ھاريس) مشتومپى بەوھى بو مافی خویەتى تەماشای تەلەفزیون بکات. (كاتى)ش مشتومپى ئەوھى بو مافی خویەتى ھەست بە نازار و نارەحەتى بکات.

چارەسەرکردنى کيشەکان لە رىئى تیگەيشتنەوھ

بەلای (ھاريس)ەوھ ساویلکانە بو وا بیربکاتەوھ تورمىیەكەى (كاتى) و رەنجان و ھەستکردن بە بىدەسەلاتىیەكەى كە بەھوى فەرامۆشکردنىكى دوانزە سالیەوھ دروست بوبو، بە دوو ھەفتە پەيوەندى گەرم و گورپى خۆشەویستى بپرویتەوھ.

بە ھەمان شیوھ بەلای (كاتى)یەوھ ساویلکانە بو وا بیربکاتەوھ (ھاريس) دەتوانیت ھەرگیز فۆكەس لەسەر ئەو و خیزانەكەى لا نەبات و بۆ ماوەیەك تەركیز نەکاتە سەر خوى.

كاتیک (ھاريس) دەستى کرد بە پاشەکشە، بووھ ھوى دەستپیکردنى دارمانى شەپۆلەكەى (كاتى). ھەستە چارەسەر نەگراوھکانى سەرلەنوى دەرکەوتنەوھ. گاردانەوھەكەى (كاتى) تەنیا لەسەر تەماشاکردنى تەلەفزیونەكەى ئەو شەوھ نەبو، بەلكو لەسەر سالانىك فەرامۆشکردن بو. مشتومپەگەیان گەيشتە دەنگ بەرزکردنەوھ. داواى دوو كاترمیر ھات و ھاوار نیتەر قەسەیان لەگەل پەگدا نەکرد.

بە تىگەشتىن لە وئىنە گەورەكەى نەو روداۋە، توانىيان ناكۆكىيەكەيان چارمىسەر
بىكەن و قەرمبوى بىكەنەۋە. (ھارىس) تىگەشتىن كە ئەم دەستى كىردوۋە بە پاشەكشە،
بۆتە ھۆى نەۋەى (كاتى) دەست بىكات بە مال پاككردنەۋەى سۆزدارىيەكەى. (كاتى)
پىۋىستى بەۋە بو باسى ھەستەكانى خۆى بىكات و كەس پىنى نەئىت ھەئەيت. پالئەرى
(ھارىس) نەۋە بو تىگەشتىن (كاتى) شەرى بۆ نەۋە دەكرد كە گۆى لى بىگىرىت، ۋەك
چۆن خۆى شەرى بۆ نازادى دەكرد. (ھارىس) فېرى نەۋە بو نەگەر پىشتىگىرى (كاتى)
بىكات گۆى لى بىگىرىت، (كاتى) دەتوانىت پىشتىگىرى نەو بىكات نازاد بىت.

پىۋا بە داپىنكەرنى پىۋىستى ئىن بەۋەى كۆنى لى بىگىرىت
ۋا دەكات ئىن پىشتىگىرى پىۋاۋەكە بىكات كە نازاد بىت.

(كاتى) نەۋە تىگەشتىن (ھارىس) مەبەستى نەۋەۋە ھەستەكانى ئەم پوچەل بىكاتەۋە.
ھەرومما نەۋەش تىگەشتىن كە نەگەرچى (ھارىس) پاشەكشە بىكات بەلام دواتر ھەر
دەگەرپتەۋە بۆ لاي و دەتوانن دووبارە نەزمونى خۆشەۋىستى بىكەن. (كاتى) بۆى
دەركەوت ھۆكارى پاشەكشەكەى (ھارىس) پىۋىستىيە زۆردەكەى ئەم بوۋە بۆ ھۆگىرون.
نەۋەش تىگەشتىن كە ھەستە بە نازارەكانى وايان لە ھارىس كىردوۋە واپزانىت (كاتى)
دەپەۋىت كۆنترۆلى بىكات و ھارىس پىۋىستى بەۋەبو بزانىت (كاتى) ناپەۋىت فېرى
چۆنىتى ھەلسوكەۋتكردى بىكات.

پىۋا نەگەر نەيتۋانى گۆى بىگىرىت چى بىكات؟

(ھارىس) پىرسى، "نەى نەگەر نەيتۋانى گۆى بىگىرىت و ۋىستىم لە نەشكەۋتەكەمدا
بەيتنەۋە؟ ھەندىك چار كە ھەۋل دەمەم گۆى بىگىرىت تۈرە دەمەم."

دەنيام كىردەۋە كە نەمە شتىكى ئاسايىيە. نەو كاتەى كە شەپۆلەكە بەرمو داگشان
دەچىت و (كاتى) لە ھەمو كاتىك زىاتىر پىۋىستى بە گۆىلىگىرتنە. ھەندىك چار
لاستىكەكەى (ھارىس) ۋىش دەجولنى و دەست دىكات بە پاشەكشە. لەكاتى وادا ناتوانىت
نەۋە بە (كاتى) بېبەخشىت كە پىۋىستى پىۋىستى. (ھارىس) بە جەختكرىنەۋەۋە ئەم
قەسەپەى سەلمانند و ۋىتى، "بەلى، راستە. نەو كاتەى دەمەۋىت پاشەكشە بىكەم. نەو
دەپەۋىت قەسە بىكات."

کاتیک پیاو پښوېستی به پاشه کشه یه و ژن پښوېستی به قسه کردنه، همولدانی پیاوکه بو گوینگرتن کیشه که نالوژتر دهکات. نهومنده ناخایه نیت یان نهومتا حوکم بهسر ژنه که دا ددهات یاخود به تورپیی دته قیته وه و یاخود زور ماندوو دمبیت و سرنجی بهرت دهبیت، بهمهش ژنه که زیاتر نارچه دت دهبیت. بو نهوهی پیاو بتوانیت به بایه خ و ټیگه یشتن و ریز و ناماده یی یه وه گوئ بگریت، نه م سئ ههنگاوه لهوانه یه پاره تیدهر بن:

سئ ههنگاو بو پشتگیری کردنی ژن کاتیک پیاو پښوېستی به پاشه کشه یه

۱. سنوره کانی خوت قبول بکه

یه که م شت که پښوېسته بیکه یت نهومیه قبولی بکه یت که تو پښوېستت به پاشه کشه هبه و هیچ شتیکت نی یه بیبه خشیت. گرنگ نی یه دته ویت چهند جوان دهر بکه ویت، چونکه هیشتا ناتوانیت به ناماده یی یه وه گوئ بگریت. نه گهر ناتوانیت ههول مه ده گوئ بگریت.

۲. له نازاری ژنه که تی بکه

باشان، پښوېسته له وه تی بکه یت پښوېستی یه کانی ژنه که له م ساته دا له توانا و بهخشه کانی تو زیاترن. نازاره که ی راسته قینه یه به هه له ی مهزانه نه گهر پښوېستی به زیاتره یاخود نه گهر هه ست به نازار دهکات. کاتیک پښوېستی به خوشه وېستی تویه، نابیت به جی به ټیلت چونکه نارچه دتر دهبیت. تو هه له نیت له وهی پښوېستت به دوری هه یه، نه ویش هه له نی یه که داوای نریکی دهکات. رمنگه بترسیت له وهی ژنه که نهغه خشیت یان متمانهی پیت نه بیت. ژن نه و کاته توانای به خشین و متمانهی زیاتر دمبیت که بزانییت بایه خی پی دده یت و له نازاره کانی تی ده گه یت.

۳. خوت له مشتومر به دور بگره و دلنایای بدمری

نه گهر له نازاره کانی تی بکه یت نه و کاته به هه له ی نازانیت که بنزار بیت یاخود هه ست به نازار بکات. هه رچهنده نه توانیت نه و پشتگیری یه بیبه خشیت که دمی ویت و پښوېستی به نه تی، دته ویت له ریگی خو دور خسته وه له مشتومر وه ری له

خراپهز بونی بگریت. دنیای بکهره وه که دهگه پیتته وه بۆ لای و نهو کاته دهتوانیت نهو پشنگر بیهی پی بیه خشیت که شایانیتی.

پیاو دهتوانیت له جیاتی مشتومر چی بلیت؟

(هاریس) هه له نه بو که پیویستی به ته نیایی و به ته ماشاگردنی ته له فزیون هه بو، ههست به نازار کردنه که ی (کاتی) ش له جی خۆیدا بو. (هاریس) له بری نه وهی مشتومر بکات له سه ر مافی ته ماشاگردنی ته له فزیونه که ی، دهیتوانی شتیکی له مجوره به (کاتی) بلیت: "تی دهگه م له وهی نارچه تیت، به لام نیستا به راستی پیویستم به ته ماشاگردنی ته له فزیون و پشودان هه یه. که باشتر بوم دهتوانین قسه بکهین." نه مه ماوه یه که به (هاریس) ده به خشیت ته ماشای ته له فزیون بکات و ههروه ها هه لیکیشی پی ده به خشیت سارد ببیتته وه و خۆی بۆ گوینگرتن له نازاری هاو به شه که ی ناماده بکات و نه ویش باوه ر بکات.

رنگه ژنه که نه م وه لامه ی به دل نه بیت، به لام ریژی لی دهگریت. به دنیایی یه وه ژنه که دهیه ویت پیاوه که هه مان که سه خۆشه ویسته که ی جاران بیت، به لام نه گه ر پیویستی به پاشه کشه بیت، نه مه پیویستی یه کی راسته قینه یه. پیاوه که ناتوانیت شتی که به به خشیت که خۆی نیه تی. پیاوه که دهتوانیت کیشه که ئالۆتر نه کات. چاره سه ره که ش له ریزگرتن له پیویستی پیاوه که و پیویستی ژنه که دایه. ده بیت پیاوه که نهو کاته ی بدریتی که پیویستی پی یه تی و پاشان دهتوانیت بگه رپیتته وه و نه وه به به خشیت که ژنه که پیویستی پی یه.

کاتیک پیاو ناتوانیت گوئ له ههسته به نازارهکانی ژن بگریت له بهر نه وهی پیویستی به پاشه کشه یه، دهتوانیت بلیت "تی دهگه م له وهی ههست به نازار ده که یه و منیش پیویستم به هه ندیک کات هه یه بری لی بکه مه وه. با پشویه ک وه ر بگرین" بیانویه کی له مجوره ی پیاو بۆ خۆ دهر باز کردن له گوینگرتن زۆر له وه باشتره هه و ئبدا ههسته بریندارهکانی ژنه که به درۆ بختا وه.

ژن دهتوانیت له جیاتی مشتومر چی بکات؟

که (کاتی) نه م پيشنیاره ی گوئ لی بو، وتی، "نه وه دهیه ویت له نه شه که وته که یدا به مینیتته وه؟ نه ی من؟ من ماوه یه کی دمه م، به لام جیم دمهست دمه که ویت؟"

نەوێ (کاتی) له و کاته دا دهستی دهکەوێت باشتترین شته که هاوبه شه که ی دهنوانیت بهی ببه خشینت. نه گهر له و کاته دا ژن داوا له پیاو نه کات گوێ له قسه کانی بگریت، دهنوانیت خوی له مشتومر و ئالۆزتر کردنی کیشه که به دور بگریت. دووه میش نهوێه کاتیک پیاوه که دهگه پێتهوه پشتگیری ئی وهرده گریت - نهو کاتهش پیاوه که به راستی دهنوانیت پشتگیری بکات.

له بیرت بێت، نه گهر پیاو ویستی وهکو لاستیک به رهو دواوه بجیت، له کاتی گه پانهویدا به خوشه ویستی یه کی زۆره وه دهگه پێتهوه. ئینجا دهنوانیت گوێ بگریت. نه مهش باشتترین کاته بۆ دهستپیکردنی وتووێژ.

نه گهر رینگه به پیاو بدهیت بجیت نه ناو نه شکه وته که ی مانای نهو نه یه وازت له ئارمزی قسه کردن هیناوه. به لکو مانای نهوێه واز له وه بهینیت ههر کاتیک خۆت وهست قسه بکهیت ئینجا داوای گوێگرتنی ئی بکهیت. (کاتی) فییری نهو بو که پنیسته بزانیته هه ندیک جار پیاو ناتوانیت گوێ بگریت یان قسه بکات، فییری نهو ههش بو هه ندیک جاری دیکه دهنوانیت. بۆی ده رکهوت کات زۆر گرنگه. (کاتی) فییری نهو بو نه ک واز له دامه زرانندی قسه بهینیت، به لکو نهو کاتانه بدۆزیته وه که (هاریس) دهنوانیت گوێی ئی بگریت.

پیاو پاشهکشه دهکات، مانای وایه کاتی نهوێه پشتگیری زیاتر له هاو پیکانییه وه وهر بگریت. نه گهر (کاتی) ههستی کرد پنیوستی به قسه کردنه و (هاریس) نهیتوانی گوێی ئی بگریت، نهوا (کاتی) دهنوانیت زیاتر له گه ل هاو پیکانییدا قسه بکات. نهو ه فشاریکی زۆر گه ورهیه بۆ سه ر پیاو که بیکهیت به تاکه سه ر چاوه ی خوشه ویستی و پشتگیری. شه پۆلی ژن به رهو نزمبونه وه دهروات و هاوبه شه کهشی له نه شکه وته کهیدا بێت، زۆر گرنگه ژنه که سه ر چاوه ی دیکه ی پشتگیری هه بێت. نه گهر نا هیج چاره یه کی دیکه نابێت جگه له ههستکردن به بێده سه لاتی و رهنجانندی هاوبه شه که ی.

نه گهر پیاو بکریت به تاکه سه ر چاوه ی خوشه ویستی و پشتگیری، فشاریکی زۆری ده خریته سه ر.

چون پاره کیشه دروست دهکات؟

(کریس) وتی، "من به ته وای سهرم لېشواوه. که هاوسه رگړیمان کرد هزاربوی. همدوکمان کارمان دمکرد و به سهختی پاره کری خانومان بو ددرا. همدیکجار (پام) ی هاوسهرم سکالای له سهختی زیان دمکرد. به لام نیستا دموله مهندين. همدوکمان له بواړی کارمکه ماندا سرکه وتوین. چون دهبیت نیستاش نارچه حهت بیت و سکالای ههبیت؟ زنی دیکه هه مو شتیک دمکهن بچنه جی نه م. ههر خهریکی شهرکردنن. که هزاربوی دلخوشر بوین؛ که چی نیستا ده مانه ویت جیابینه وه."

(کریس) نه یدمزان زن ومگو شه پؤل وایه. کاتیک (پام) ی هینا، جار جار شه پوله کانی (پام) دادمرمان. له و کاتانه دا که (کریس) توانیویتی گوئ له نارچه حهتیه که ی بگریت و لی تی بگات، به لای (کریس) هوه ناسان بو ههسته نهرنییه کانی (پام) بشتراست بکاته وه. چونکه خویشی هه مان ههستی هه بو. له دیدی نهوموه، (پام) هه فی هه بووه نارچه حهت بیت، چونکه نه وکاته پارمیان نه بووه.

پاره پیوېستییه سوزداریه کان تیر ناکات

مهریخیه کان ههز دمکهن واییت که پاره هه مو کیشه کان چارمسر دهکات. کاتیک (کریس) و (پام) هزار بون و نه وپه ری هه ولیان دما پیوېستییه کانیان دابین بکهن، (کریس) دمیتوانی گوئ له نازارمکانی (پام) بگریت و بیانسه لنینیت و چارمسر بو کیشه که بدوزیته وه بو نه ووی (پام) نهومنده نارچه حهت نه بیت. به مهش (پام) ههستی دمکرد که به راستی بایه خی پی دمدریت.

به لام کاتیک له روی دارایییه وه باشتربون، (پام) هینتا جار به جار نارچه حهت دبو. (کریس) نه یدمزان تی بگات بچی هینتا (پام) نارچه حهته. (کریس) وای بیری دمکردم وه که پیوېسته (پام) هه میشه دلخوش بیت چونکه نیستا دموله مهنندن. (پام) وای ههست دمکرد (کریس) بایه خی پی نادات.

(کریس) نه یدمزان پاره ناتوانیت ری له نارچه حهت بونی (پام) بگریت. کاتیک شه پوله که ی (پام) دادمرخوا، توشی شهر دهبون، چونکه (کریس) هوکاری نارچه حهت بونه که ی (پام) ی پوجهل دمکردم وه. سهر له و مدایه، تا دموله مهنندر دهبون زياتر توشی شهر دهاتن.

کە هەزار بون، پارە پێکھێنەری سەرەکی نازارەکەیان بو، بەلام کاتێک لە روی داراییەووە سەقامگیرتر بون، (پام) زیاتر لەو پێویستیە سۆزدارییە بەناگا هات کە تێر ناکرێت. ئەم بەرەو پێشچۆنە سروشتیە، شتیکی ئاسایی و چاوەڕوانکراوە.

کاتێک پێویستیە داراییەکانی ژن تێردەکرێن زیاتر
لە جاران لە پێویستیە سۆزدارییەکانی بەناگا دیتەو.

ژنی دەولەمەند بوازی زیاتریان دەوێت بۆ ناردەحەت بون

لەبەر ئەم وتەیەم لە وتاریکدا خویندەووە : "ژنی دەولەمەند تەنیا لە پزیشکی دەرونی دەولەمەندەووە دەتوانێت هاوسۆزی وەرگیرێت. " کاتێک ژن پارەییەکی زۆری هەبێت، خەڵک (بە تایبەت مێردەکە) مافی ئەوەی نادەنێ ناردەحەت بێت. مۆلەتی نادەنێ وەک شەپۆل وابێت و جار جار داروخێت. مۆلەتی ئەوەی نییە بە هەستەکانیدا بگەرێت یاخود لە هیچ کام لە بوارەکانی ژیانیدا داوای زیاتر بکات. وا چاوەڕوان دەکرێت ژنی پارەدار هەمیشە ئاسودە بێت چونکە بەبێ ئەو پارەییە دەکرێت ژانی زۆر خراپتر ببێت. ئەم چاوەڕوانیە نەک هەر کردەنی نییە، بەڵکو بێ رێزیشە. ئاستی درایی، کۆمەڵایەتی، مافی جیاوازی (ئیمتیازات) یاخود بارودۆخی ژن هەرچۆنێک بێت ئەو ژنە پێویستە ماف و بوازی بدرێت بۆ ئەوەی ناردەحەت بێت و رینگە بە شەپۆلەکە بەلات دابروخێت.

(کریس) کە بۆی دەرکەوت دەتوانێت هاوسەرەکە دێخۆش بکات زۆری پێخۆش بو. بیری کەوتەووە کاتێک هەزار بون هەستی هاوسەرەکە پشتراست دەکردەووە، و نێستاش هەرچەندە دەولەمەندن دەتوانێت ئەم کارە بکات. لەبیری ئەوەی هەست بە بێهێوازی بکات، بۆی دەرکەوت دەزانێت چۆن پشگیری (پام) بکات. بێکردنەووە لەوەی پارە دەتوانێت (پام) دێخۆش بکات (کریس) ی بە هەڵەدا بردبو، چونکە لەراستیدا بایەخبێدان و تێگەشتنەکە سەرچاوەی دێخۆشی (پام) بون.

هسته گان گرنگن

نه گهر ژن هه نديك جار بشتگيري نه گرينت له وهدا كه نارچه حهت ببيت، نهوا هه رگيز ناتوانيت به راستي دلخوش ببت. دلخوشي راسته قينه پيوستى به وديه بجينه قولاي بيرمه كه وه و ههسته گاني دهر بپرست و چاره سهريان بكات و بيانپالتيويست. نهوا هه رگيز سروشي و ته ندرسته.

نه گهر بمانه و نيت ههسته نه ريني يه گاني خوشه ويستی و دلخوشي و متمان و پيراني نه زمون بكهين، پيوسته جار جار ههست به تورهي و نارچه حهتي و ترس و خه مباري بكهين، كه ژن ده چينه ناو بيرمه كه يه وه، نهوا كاته يه كه ده توانيت هم ههسته نه ريني يانه چاره سهر بكات.

ههروها پياويش پيوستى به وديه كار له سهر ههسته نه ريني يه گاني بكات بو نهوا بتوانيت ههسته نه ريني يه گان نه زمون بكات. پياو كاتيک ده چينه نه شكه وته كه يه وه كه به بندهنگي له ههسته نه ريني يه گاني خوي تي ده گات و كاريان له سهر دهكات. له بهشي (۱۱) دا باسي ته كنكيك ده كهين چون ههسته نه ريني يه گان نازاد بكهين كه ژن و پياو به يه كه نه نندازه لي سودمهند دهبن.

كه ژن له بهرزبونه وهدايه ده توانيت بهو شتانه ي ههيه تي ناسوده ببيت. به لام لهكاتي نزمبونه وهدا به ناگا ديته وه لهو شتانه ي كه نيته تي. كاتيک ژن ههست به ناسوده ي دهكات ده توانيت نهو شته باشانه ببينيت كه له ژيانيدا هه ن و كاردانه وه ي ههبيت بويان. به لام كاتيک داده روخييت، ديده جوانه كه ي ته لځ دهبيت و زوربه ي كاردانه وه گاني سهارهت بهو شتانه دهبيت كه له ژيانيدا ليان مه حرومه.

ريك وهك نهو بهرداخه ناوه ي كه ده توانيت وهك نيوه ي پرپان نيوه ي به نال ته ماشاي بكهيت، كاتيک ژن له بهرزبونه وهدايه، نيوه پره كه ي ژياني ده بينيت. لهكاتي نزمبونه وهدا نيوه به ناله كه ي ده بينيت. ههر به تالييهك كه لهكاتي بهرزبونه وهدا نايده ي گرتبيت، لهكاتي نزمبونه وهدا بو ناو بيرمه كه ي ديته بهر سهرنجي.

بشتگيري بكات. كه ده بينن شته گان له دهر وه زور باشترن وهك له ناو به پوهنديه كه دا. توشي سهر ليشيوان دهبن. به له بهر چاوگرتني هم جياوازيه، پياو ده توانيت لهو كاته دا كه زورترين پيوستى بزيه. نهوا خوشه ويستی به هاوبه شه كه ي ببه خشيت كه شاپسته بهني.

دۆزىنەۋەي پىۋىستىيە سۆزدارىيە جياۋازە كانمان

ژان و پياۋان بە گشتى ناگادار نىن لەۋەي پىۋىستىيە سۆزدارىيە كانيان لە يەكتى جياۋازن. لەنەنجامدا بەشپۈەيەكى غەرىزى نازانن چۈن دلى يەكتى رابگرن. پياۋان بە گشتى لە بەپۈەندىيە كانياندا نەۋە دەبەخشن كە پياۋ پىۋىستى پىيە، ژنانىش نەۋە دەبەخشن كە ژن پىۋىستىيە. ھەريەكەيان بە ھەلە ۋا دەزانن بەرامبەرەكەيان ھەمان پىۋىستى ۋا نارەزۋى ھەيە. لەنەنجامدا ھەردولا ناناسودە ۋا نارەخت دەين.

ژن و پياۋ ۋا ھەست دەكەن كە بەردەوام دەبەخشن بەلام ھىچ ۋەرنەگرنەۋە. ۋا ھەست دەكەن خۆشەۋىستىيەكەيان پىنازانرىت ۋا نانرخىندرىت. راستىيەكە نەۋەيە ھەردولا خۆشەۋىستى دەبەخشن بەلام نەك بەشپۈە خوازراۋەكە.

بۇ نمونە، ژن ۋا دەزانىت نەگەر چەند پىرسىيارىكى خەمخۇرانەي زۇر بكات پاخود نىگەرانى خۇي دەربرىت خۆشەۋىستى دەبىت. ۋەك پىشتىر باسما كىرد، رەنگە نەمە پياۋ زۇر بىزار بكات. رەنگە پياۋەكە ھەست بكات كۆنترۆل كىراۋە ۋا ھەز بە خۇدورخستەۋە بكات. ژنەكە سەرى سۈردەمىنىت، چۈنكە نەگەر خۇي نەم جۈرە پىشتىرىيە پىدېرىت سۈپاسگوزار دەبىت. ھەۋلەكانى ژنەكە بۇ خۇخۆشەۋىستىكەردن لە باشتىن ھالەتدا نادىدە دەگىرىن ۋا لە خراپىتىن ھالەتدا بە بىزاركە دادەنرىن.

بە ھەمان شپۈە، پياۋان ۋا دەزانن كارىكى باش دەكەن، بەلام نەۋە رىگەيە بەكارى دەمىنن بۇ دەربرىنى خۆشەۋىستىيەكەيان رەنگە ۋا لە ژن بكات ھەست بە پۈچەلگىرنەۋە ۋا پىشتىرىنەكەردن بكات. بۇ نمونە، كاتىك ژن نارەخت دەبىت، پياۋ ۋا دەزانىت نەگەر قەيەك بكات لە گىرىكى كىشەكە كەمبكاتەۋە نەۋە كارىكى باش دەكات ۋا دىسۆزى ۋا خۆشەۋىستى پىشتىكەشى ژنەكە دەكات. رەنگە پياۋەكە بلىت "نىگەرەن مەيە، كىشەيەكى نەۋەندە گەۋرە نىيە." پاخود رەنگە بە تەۋاۋى پىشتىگۈيى بخت ۋا

دېنى بەمە بۈرى دەتتى سارد بېنەۋە و بېنە نەشكەۋتەكەيەۋە. ئەۋەى پىاۋەكە بە
بىشكىرى دىزانىت ۋا دەكات ۋنەكە ھەست بە بچۈكى و قىزەۋنى و پەراۋىزكەۋتن بىكات.
ۋەك بىشتر باسما كىردۈۋە، ۋن لەكاتى نارەھەتلىدا پىۋىستى بەۋەيە گۈىى لى بىگىر
ۋ لى تىگەن. بەبى تىگەشتن لەم جىاۋازىيەى پىۋىستى يەكانى نىر و مى، پىاۋ
تىناگات بۇچى ھەۋلەكانى شىكست دەھىن.

دۈۋازە جۈرەكەى خۇشەۋىستى

دەكرىت زۇربەى پىداۋىستى يە سۆزدارىيە ئالۋزەكانما لىۋەدا كە پىۋىستىمان بە
خۇشەۋىستى يە كورت بىرىتەۋە. ۋن و پىاۋ ھەريەكەيان شەش پىۋىستى تايىبەتى
خۇشەۋىستى يان ھەيە كە ھەمۋىان بە يەك ئەندازە گىرنگى. پىاۋان بە شىۋەيەكى
سەرەكى پىۋىستىيان بە متمانە و قبولكىردن و پىزانىن و خۇشەۋىستى و رەزامەندى و
ھاندان ھەيە. ۋنان بە شىۋەيەكى سەرەكى پىۋىستىيان بە بايەخ و لى تىگەشتن و رىز و
دلىۋزى و پەسەندىكىردن و دلىۋكردنەۋە ھەيە. دۋزىنەۋەى پىۋىستى يە ھاۋبەشەكەمان،
كە نەركىكى گەۋرەيە، بە تىگەشتن لەم دۈۋازە جۈرەى خۇشەۋىستى زۇر ئاسان دەبىت.
پىداچۈنەۋەت بەم لىستەدا بە ئاسانى بۇت دەرەخات بۇچى ھاۋبەشەكەت رەنگە
ھەست بەۋە نەكات خۇشت دەۋىت. لەۋەش گىرنگىر، نەم لىستە دەۋاننىت ئاراستەت بىكات
بەرەۋ پەرەپىدانى پەيۋەندىيەكانت لەگەل رەگەزى بەرامبەر، بەتايىبەت كاتىك كە
نازانىت پىۋىستە چى بىكەيت.

پىۋىستى خۇشەۋىستى يە سەرەكى يەكانى ۋن و پىاۋ

لاى خۋارەۋە جۈرە جىاۋازەكانى خۇشەۋىستى بەرامبەر بە يەكتر تۇمار كراۋن:

ۋن پىۋىستى بە چىيە پىاۋ پىۋىستى بە چىيە

۱. بايەخ	۱. متمانە
۲. لى تىگەشتن	۲. قبولكىران
۲. رىز	۲. پىزانىن
۴. دلىۋزى	۴. پەسەندىكىردن
۵. پىشتىۋانى	۵. رەزامەندى
۶. دلىۋكردنەۋە	۶. ھاندان

تىگە يىشتىن لە پىئويستىيە سەرەكىيە كانت

بە دۇنيابىيە ۋە ھەمو ۋىن و پياۋنىك پىئويستىيان بە ھەر دوانىزە جۇر
خۇشەۋىستىيەكە ھەيە. كە دەلىنن ئەم شەش جۇرە خۇشەۋىستىيە بە شىۋەيەكى
سەرەكى ۋىن پىئويستىيان پىيەتى ماناى ئەۋە نىيە پياۋ پىئويستى پىيان نىيە. پياۋيىش
پىئويستى بە بايەخ و لى تىگە يىشتىن و رىز و دىسۇزى و پىشتىۋانى و دۇنياكردنەۋە ھەيە.
مەبەست لە "پىئويستى سەرەكى" ئەۋەيە زۇر گىرنگە پىئويستىيە سەرەكىيە كانت تىر
بىرىن بۇ ئەۋەى بتوانىت جۇرەكانى دىكەى خۇشەۋىستىش ۋە رىگىت و بىيانىر خىنىت.

زۇر گىرنگە پىئويستىيە سەرەكىيە كانت تىر بىرىن بۇ ئەۋەى
بتوانىت جۇرەكانى دىكەى خۇشەۋىستىش ۋە رىگىت و بىيانىر خىنىت.

پياۋ كاتىك بە تەۋاۋى دەتۋانىت ئەۋ شەش جۇرە خۇشەۋىستىيە سەرەكىيەكە
ۋىن پىئويستىيان پىيەتى ۋە رىگىت و بىيانىر خىنىت (بايەخ، لى تىگە يىشتىن، رىز،
دىسۇزى، پىشتىۋانى و دۇنياكرانەۋە) كە پىئويستىيە سەرەكىيەكانى خۇى تىرگىراىن.
بەھەمان شىۋە ۋىن پىئويستى بە مەمانە و قىۋلكران و پىزانىن و يەسەندكران و
رەزامەندى و ھاندان ھەيە. بەلام پىش ئەۋەى بتوانىت بە راستى بىيانىر خىنىت و
بەھايان بۇ دابىنىت، دەبىت پىئويستىيە سەرەكىيەكانى خۇى تىرگىراىن.

تىگە يىشتىن ئەۋ جۇرە سەرەكىيەكانى خۇشەۋىستى كە ھاۋبەشەكەت پىئويستى پىيانە
نەنىيەكى بەھىزى گەشەپىدانى پەيۋەندىيەكانە ئەسەر زەۋى. نەگەر لەيادت بىت كە
پياۋان لە مەريخەۋە ھاتون يارمەتت دەدات ئەۋ راستىيەت قىۋل بىت و فەرامۇشى
نەكەت كە پياۋان پىئويستى سەرەكى خۇشەۋىستىيان لە ھى ۋىن جىاوازە.

زۇر رىكى تىدەچىت ۋىن ئەۋە بەخىشەت كە خۇى پىئويستى پىيەتى و بىرى
بەجىتەۋە كە خۇشەۋىستە مەريخىيەكەى پىئويستى بە شىتىكى دىكەيە. بەھەمان شىۋە،
پياۋيىش تەركىز دەگاتە سەر پىئويستىيەكانى خۇى، بەمەش ئەۋ راستىيەى لەبەر جاۋ
نامىنىت كە ئەۋ جۇرە خۇشەۋىستىيەى پىئويستىيانە ھەمو كاتىك بۇ قىنۇسىيە
خۇشەۋىستەكەيان گونجاۋ نىيە.

لايەنە ھەرە بەھىز و پراكتىكىيەكەي نەم تىگەيشتەنە نوئىيە ئەۋەيە جۈرە جياۋازەكانى خۇشەويستى دوو سەرەن. بۇ نمونە، كە مەريخىيەك باسى بايەخ و تىگەيشتەكەي دەكات، فينۇسىيەكە بەشيۋەيەكى ئۆتۈماتىكى متمانە و قبولکردنى بۇ دەردەبرىت كە بەشىكن لە پىۋىستىيە سەرەكىيەكانى. كاتىكىش فينۇسىيەك باسى متمانەكەي دەكات ھەمان شت رودەدات، مەريخىيەكە بەشيۋەيەكى ئۆتۈماتىكى لاكەي دىكە تەۋاۋ دەكات و ئەۋ بايەخەي پىدەبەخىيىت كە پىۋىستى پىيەتى.

لەم شەش بەشەي دوايىدا بە كىردەۋە پىناسەي دوانزە جۈرە جياۋازەكەي خۇشەويستى دەكەين و سىروشتە دوو سەرەكەيان دەخەينەرۈ.

۱. ژن پىۋىستى بە بايەخ و پىۋا پىۋىستى بە متمانەيە

ئەگەر پىۋا رىز و پىزانىنى خۇي بۇ ھەستى ژنەكە و مەبەستى قولى خۇي بۇ تەندروستى ژنەكە دەربىرىت، ژنەكە ھەست دەكات خۇشەويستە و بايەخى پى دەربىرىت. كاتىك پىۋەكە بەم مامەلە بايەخپىدەرە ۋا لە ژنەكە دەكات ھەست بىكات كەسىكى تايبەتە، ئەۋا سەرەكەۋتو دەبىت لە تىرگىردنى نەم پىۋىستىيە سەرەكەيەي ھاۋبەشەكەي. بەشيۋەيەكى سىروشتى ژنەكە متمانەي زىاترى پىدەكات. كە متمانەشى پىكرد، زىاتر دەگىرئەۋە و زىاتر ۋەردەگىرىت.

ئەگەر ژن بەرامبەر پىۋا كراۋە بىت و نامادەي ۋەرگىرتن بىت، پىۋاۋىش ھەست دەكات متمانەي پىكراۋە. متمانەكردن بە پىۋا ئەۋەيە بىرۋاى پىبىكەيت كە ئەۋەپى ھەۋلى خۇي دەكات و باشترىن شت بۇ ھاۋبەشەكەي دەخۋازىت. ئەگەر كاردانەۋەي ژن بىرۋاىيەكى ئەرىنى بە توانا و مەبەستەكانى ھاۋبەشەكەي دەربىخات، ئەۋا يەكەم پىۋىستى سەرەكى خۇشەويستى پىۋەكە تىردەبىت. بەشيۋەيەكى ئۆتۈماتىكى پىۋەكە بايەخپىدانى زىاتر دەبىت و نامادەيى زىاتر دەبىت بۇ ھەست و بۇ پىۋىستىيەكانى ژنەكە.

۲. ژن پىۋىستى بە لى تىگەيشتەنە و پىۋا پىۋىستى بەۋەيە قبول بىرىت

ئەگەر پىۋا بەبى ھوكمدان و بە دىسۋى و خەمخۇرىيەۋە گوى لە ژن بىگىرىت كاتىك باسى ھەستەكانى دەكات، ژنەكە ھەست دەكات گوى لى دەگىرىت و لى تىدەگەن. لە گوىگىرتىدا ئەۋ گىرمانەيە دانانىيىت كە خۇت ھەست و بىرگىردنەۋەكانى كەسەكە

ۋەكە تىر دەپىت. ۋن ئەگەر ھەست بىكات خۇشەويست و تايىبەتە دەگەشپتەو. پىاۋ كاتىك ھەست و پىۋىستىيەكانى ۋنەكە بىخاتە پىش مەسەلەكانى دىكەى وەك كار و خويندن و رابواردن، ئەوا پىۋىستى ۋنەكە بە خۇشەويستى تىر دەكات. ئەگەر ۋن ھەست بىكات كەسى يەكەمى ۋيانى پىاۋەكەيە، ئەوا زۆر بە ناسانى پىاۋەكە پەسەند دەكات و بەدلى دەپىت.

وەك چۇن ۋن پىۋىستى بەۋەيە ھەست بە دىسۆزى پىاۋەكە بىكات، پىاۋىش پىۋىستىيەكى سەرەكى بەۋەيە ۋنەكە پەسەندى بىكات. پەسەندىردى پىاۋ ئەۋەيە بە سەرسامى و خوشى و شادىيەۋە قىۋى بىكەيت. پىاۋ بەۋە ھەست دەكات كەسىكى پەسەندىراۋە ئەگەر ۋنەكە بە دىخۇشىيەۋە سەرسام بىت بە توانا و خەسلەتە بى وىنەكانى، بۇ نەۋنە قۇشمەيى، ھىزى جەستە، كۆلنەدان، سەر راستى، راستگۆيى، ھەستى دىدارى، بەزمىي، خۇشەويستى، تىگەشتىن و ئەۋانەش كە بىى دەلتىن رەۋشتە چاكە مۇدىل كۈنەكان. كاتىك پىاۋ ھەست بىكات پەسەندىراۋە، ئەۋەندە ھەست بە نارامى دەكات بتوانىت خۇى بۇ ئەۋ ۋنە تەرخابىكات كە خوشى دەۋىت.

۵. ۋن پىۋىستى بە پىشتىۋانىيە و پىاۋ پىۋىستى بە رەزامەندىيە

ئەگەر پىاۋ لەبرى نارمزاى دەربىرىن بەرامبەر ھەستەكانى ۋن و مشتومرگىردن، ئەگەر چى مەبەستىشى بىت، ئەۋ ھەستانە قىۋىل بىكات و پىشتىۋانىيان لى بىكات، ۋن ھەست بە خۇشەويستى راستەقىنە دەكات چۈنكە پىنجەم پىۋىستى سەرەكى خۇشەويستىيەكەى تىر دەكرىت. ئەم ھەلۋىستى پىشتىۋانىيەردنە جەخت لەۋە دەكاتەۋە ۋنەكە لەسەر ھەقە كە ھەستىكى لەۋ شىۋەيەى ھەبىت. (گىرگە لەيادت بىت كە دىتوانىت پىشتىۋانى لە گۆشەنىگا يەك بىكەيت ئەگەر چى خۆت گۆشەنىگايەكى جىاۋازت ھەبىت.) پىاۋ ئەگەر فىر بىت چۇن ۋنەكە تىگەيەنىت كە نەم ھەلۋىستى پىشتىۋانىيەردنەى ھەيە بىۋى، ۋنەكە كە دىنبا دەپىتەۋە ئەۋ رەزامەندىيەى بىدەبەخىرنىت كە پىۋىستىيەكى سەرەكىيە بەلەيەۋە.

ھەمو پىاۋنىك لەناخەۋە دەپەۋىت بىتتە پالەۋانى ۋنەكەى خۇى پاخود بىتتە ئەۋ سوارچاكەى كە زىيەكى بىرىسكەدارى بۇشىۋە. نامازدى دىرچۈنى لەۋ تاقىكىردنەۋەپەدا، رەزامەندى ۋنەكەيە. رەزامەندى ۋن ئەۋەيە كە ددان بە باشى پىاۋەكەدا دىنىت و

ئاسودىيى خۇي بۇ دەردە بېرىت. (لە بىرت بېت، بەخشىنى رەزامەندى بە بىياۋ مەرج نۇيە ھەمىشە ماناي ئەۋە بېت ۋەك ئەۋ بىردەك تەۋە). ھەلۋىستى رەزامەندى بە دۋاي ئەۋ شتە باشانەدا دەگەرپىت كە بىياۋەكە ئەنجامى دەدات و دەياناسىنەۋە. كاتىك بىياۋ ئەۋ رەزامەندىيە ۋەردەگىرىت كە پىئويستى پىيەتى، ئاسانتر دەبىت بەلەيەۋە پىشتىۋانى لە ھەستى ژنەكە بىكات.

۶. ژن پىئويستى بە دۇنيا كۆرۈنەۋەيە .. بىياۋ پىئويستى بە ھاندانە

ئەگەر بىياۋ بە بەردەۋامى دەرى بىخات كە بايەخ بە ژنەكە دەدات و لى تىردەگات و رىزى لى دەگىرىت و پىشتىۋانى دەكات و دىسۆزە بۇي، پىئويستىيە سەرەكىيەكانى ژن بۇ خۇشەۋىستى پىر دەبىنەۋە. ھەلۋىستى دۇنيا كۆرۈنەۋەيە كە بە ژن دەلەت ھەمىشە خۇشەۋىستە.

بىياۋان بە گىشتى دەكەرنە ئەۋ بىر كۆرۈنەۋە ھەلەيەي كە ئەگەر بىياۋ يەكجار ھەمو پىئويستىيە سەرەكىيەكانى خۇشەۋىستى بۇ ژن پىر كۆرۈنەۋە، ئەۋا ژنەكە ھەست بە دىخۇشى و ئاسايش دەكات، و دەبىت لەۋ كاتە بە دۋاۋە نىتر بىزانىت كە خۇشەۋىستە و تەۋاۋ. ئەمە راست نىيە. بىياۋ دەبىت لەيادى بىت بۇ ئەۋەي بىتۈنەت شەشەم پىئويستى سەرەكى خۇشەۋىستى ژن پىر بىكاتەۋە پىئويستە ھەمىشەۋ جارى لە دۋاي جارى دۇنيانى بىكاتەۋە.

بىياۋان بە گىشتى دەكەرنە ئەۋ بىر كۆرۈنەۋە ھەلەيەي كە ئەگەر
بىياۋ يەكجار ھەمو پىئويستىيە سەرەكىيەكانى خۇشەۋىستى
بۇ ژن پىر كۆرۈنەۋە، ئەۋا ژنەكە ھەست بە دىخۇشى و ئاسايش دەكات، و دەبىت
لەۋ كاتە بە دۋاۋە نىتر بىزانىت كە خۇشەۋىستە و تەۋاۋ.

بەھەمان شىۋە، پىئويستىيەكى سەرەكى بىياۋ ئەۋەيە ژن ھانى بدات. ھەلۋىستى ھاندەرانەي ژن ھىۋا و ئازايەتى بە بىياۋەكە دەبەخىش لە رىي دەربېرىنى مەمانە بە تۈنۈا و خەسلەتەكانىيەۋە. كاتىك ھەلۋىستەكانى ژن مەمانە و قىلگىردن و بىزانىن و پىسەندىگىردن و رەزامەندى دەردەخەن، دەبىنە ھۇي ھاندانى بىياۋ بىبىت بەۋ كەسەي كە

دېتوانيت. ههستکردن به هاندان وا له پياو دهکات نهو دنياکردنهوه جوانه به زن بېه خشيت که پيوستى پييه تي.

کاتېک پياو له هه ش شېش پيوستى په سهره کيپه کهى خوشه ويستى تير بېت. باشرين کردهوى نى دېبېرېت. به لام کاتېک زن نه زانېت پيوستى په سهره کيپه کهى پياو گامانه و له جياتى به خشيني به متمانې وه هه ر بابه خى پي بېه خشيت، رهنه به بى نهوى مېه بېستى بېت په يوه نديپه کهيان تېک بدات. چير وکه کهى خواره وه نمونهى نه م حاله يه.

سوارچاکی ناو زړى بریسکه داره که

له ناخى هه مو پياوېکدا پالېوانېک ياخود سوارچاکیک هه يه که زړى په کى بریسکه دارى له بهر دايه. له هه مو شت زياتر چه زى له وديه سهرکه وتوبېت له خزمه تکردن و پاراستنى نهو ژنهى خوشى دهوېت. کاتېک هه ست به متمانې دهکات، رووه رسنه کهى دمرده کهوېت. دېپته که سېکى باب، خپل در. کاتېک هه ست به متمانې نهکات، به شېک له زيندوېتى و وزهى له دېست دېدات و پاش ماو ديهک تاقه تي له ژنه که دېچېت.

بېه پنه ره بهرچاوى خوت سوارچاکیک به زړى په کى بریسکه داره وه به دوشتا بېه کدا تې بېه پېت. له پر گوئى له هاوارى ژنېک دېبېت. له چاوتر وکانېکدا بېه ناگا دېت. نه سپه کهى ده خاته غار و به خيرا يى به ره وه نهو فه لايه ددچېت که تيايدا ژنه که له لايه نه ژدېهاپه کهوه زيندانى کراوه. سوارچاکه رسنه که شمشير کهى دمرده پېنېت و نه ژدېهاکه ده کوژېت. له نه نجامدا سازاده که به خوشى په وه پيشوازي نى ددکات.

که دمر وازه گان ده کړېنه وه، خيزانى سازاده که و خه لکى شاره که به خيره اتنى نى ده کهن و ناههنگى بو ده گېرن. داواى نى ده کهن نېتر لهو شارد بړى و نازناوى پالېوانى پي دېه بېه خشن. خوى و سازاده که ده کهونه خوشه ويستى په وه.

مانگى دواتر سوارچاکه رسنه که که شتېکى دېکه ددکات. له کاتى گه پانه وېيدا، گوئى له سازاده خوشه ويسته کهى دېبېت داواى يارمه تي ددکات. نه ژدېهاپه کهى دېکه په لامارى فه لاکه ي داوه. کاتېک دهکات به جى شمشير کهى دمرده پېنېت بو نه وېى نه ژدېهاکه بکوژېت.

سەر بىگە ۋىت، سازادەكە لە بالە خانەكە يەۋە ھاۋار دەكەت دەلىن "ئىمىن دەكەت بەكار مەھىنە، ئەم گورىسە بەكار بېھىنە. ئەمە باشترە."

سازادەكە گورىسەكەى بۇ ھەلەمدەت و نىنجا بە نامازە تىزى دەگە پەنىت جەن گورىسەكە بەكار بېھىنەت. سوار چاكەكە بە نابەدلى شوين رىنمايىرەكەنى دەگە ۋىت. گورىسەكە لە دەۋرى مىلى ئەز دىھاكە دەئالەننىت و نىنجا بە قايم رايەدەكىشىت. ئەز دىھاكە دەخنىكىت و ھەموان دلخۇش دەبن.

لە ئاھەنگەكەدا سوار چاكەكە ۋا ھەست دەكەت كە ھىچ شتىكى گىرنگى ئەنجام نەداۋە. لەبەر ئەۋەى لە جىياتى شمشىرەكەى خۇى، گورىسەكەى سازادەى بەكار ھىناۋە تەۋاۋ ھەست ناكەت شايستەى ئەۋە متمانە و پەسەندەكەندەى خەلگى شارەكە بىت. دۋاى ئاھەنگەكە كەمىك خەمۇكى دايدەگىرنىت و بىرى دەچىت زىركەى قۇچە بىكەت و بىرىسەكى پىن ھەلەبېھىنەت.

مانگىك دۋاى ئەۋە گەشتىكى دىكە دەكەت. لە رۇشتىدا سازادەكە بىرى دەخاتەۋە ئاگى لەخۇى بىت و پىشى دەلەت گورىسەكەش لەگەل خۇى بەرنىت. لەگاتى گەرانە ۋەدا، سوار چاكەكە دەبىنەت ئەز دىھاكەكى دىكە پەلامارى قەلاكەى داۋە. ئەمجارە بەپەلە بە شمشىرەكە يەۋە رادەكەت، بەلام توشى دودلى دەبىت و دەلى رەنگە ۋا باشتر بىت گورىسەكە بەكار بېھىنەم. لەۋ ساتى دودلى يەدا، ئەز دىھاكە ئاگر لە دەمىيەۋە دەردەبىنەت و قۇلى راستى سوار چاكەكە دەسوتىنەت. سوار چاكەكە لە تاۋا تەماشى سەرۋە دەكەت و دەبىنەت سازادەكە لە پەنجەرەى قەلاكەۋە دەستى بۇ رادەۋەشېنەت.

سازادە ھاۋار دەكەت، "زەھرەكە بەكار بېھىنە، گورىسەكە باش نىيە." نىنجا سازادە زەھرەكەى بۇ فرى دەدەت، سوار چاكەكە زەھرەكە دەكەتە دەمى ئەز دىھاكە و دەيكوزىت. ھەموان دلخۇش دەبن و ئاھەنگ دەگىرن بەلام سوار چاكەكە ھەست بە شەرمەزارى دەكەت.

مانگىك دۋاتر، سوار چاكەكە گەشتىكى دىكە دەكەت. كاتىك شمشىرەكەى ھەلەمگىر بىرۋات، سازادەكە بىرى دەخاتەۋە ئاگى لە خۇى بىت و گورىس و زەھرەكەش لەگەل خۇى بەرنىت. سوار چاكەكە بە پىشنىارەكە بىزار دەبىت بەلام بۇ قايمكارى دەيانبات. ئەمجارە لە گەشتەكەدا گۈى لە ھاۋارى زىنكى دىكە دەبىت. كاتىك بەرەۋە ئىكەكە دەپرات، خەمۇكىيەكەى دەردەۋىتەۋە ۋ ھەست بە متمانە و زىندۋىتى دەكەت.

بهلام کاتیک شمشیرهکې د دردهښت بڼه وهی نه وهی نه زډیهاکې پې بکوژیت، دیسان توشی دودلی دهېتهوه. دپرسن نایا شمشیرهکې به کاربېنم، یان گوریسهکې یاخود ژهرهکې؟ ناخو سازادهکې دهلیت چی؟

بۇ ساتیک سهری لی دهشیویت. بهلام دواتر بیرې دهکوهیتوه پېش نهوهی سازاده ببینیت هستی چوڼ بو، نهو کاتهی تهنیا شمشیرهکې ههبو. بههیزی نهو متمانہ نوټکراوہیه گوریس و ژهرهکې فری دهوات و تهنیا بهو شمشیرهی روبهروی نهزډیهاکې دهېتهوه که متمانہی پېیهتی. نهزډیهاکې دهکوژی و خهلهکې دلخوش دهبن. سوارچاکی ناو زری بریسکهدارهکې هرگیز بۇ لای سازادهکې نهگهپایهوه. لهه گونده تازهیه مایهوه و تا سهر به دلخوشی ژیا. دواچار ژنی هینا، بهلام کهی؟ که بوی دهرکهوت نهو هاوسهره نوټیهی هیچ لهبارهی گوریس و ژهرهوه نازانیت.

نهگهر لهیادت بڼت که لهناخی ههمو پیاوټکدا سوارچاکیک ههیه زریی بریسکهدارې پوښیوه، نهوا بهباشی دهوانیت پنیوېستییه سهرهکییهکانی خوشهویستی پیاوت لهبرچاو بڼت. هرچنده رهنکه ههنیک جار پیاو بهها بۇ بایهخ و یارمهتییهکان دابڼت، بهلام بایهخ و یارمهتی زیاد له پنیوېست وای لی دهکات متمانہی به خوی نهمینیت یاخود ساردبېتهوه.

چوڼ رهنکه بهپې نهوهی مه بهستت بڼت هاوېه شهکات ساردبېتهوه؟

نهگهر ژن و پیاو نهزانن رهنکهزی بهرامبهریان چی بهلاوه گرنکه، نازانن دهکرنیت نا چ رادمیهک نازاری بهرامبهرهکیان بدن. نیمه دهبنین ژن و پیاو لهروی نهزانییهوه بهشیوهیهک ههلسوکهوت دهکن که نهک تهنیا زیانبهخشه بهلکو دهېته هوی ساردکردنهوهی نهوی دیکه.

ژن و پیاو لهو کاته دا زورترین نازاریان پې دهکات که نهوجوره خوشهویستییه سهرهکییهیان پې نهدریت که پنیوېستیان پېیه. ژنان به گشتی نازانن چوڼیتی مامهلهکردنهکیان نایارمهتیدر و نازاربهخشه بۇ (خود)ی پیاو. رهنکه ژن مه بهستی نهوه بڼت دلی پیاوهکې رازی بکات، بهلام لهبر نهوهی پنیوېستییه سهرهکییهکانی خوشهویستی پیاو لهوی نهو جیاوازه، بویه ناتوانیت بهشیوهیهکی غهریزی نهو پنیوېستیانه بزانت.

بە تېگەشتىن لە پىئويستىيە سەرەكچىيەكانى خوشەويستى لەلەي پىلە، ژن دىتوانىت
زۇر ناگادارتىر و ورياتىر مامەلە لەگەل سەرچاۋەى نارەختەيەكانى پىلەكەدا بىكات. لاي
خوارەۋە تۇمارى مامەلە ھەلە باۋەكانى پەيۋەندىيە سەبارەت بە پىئويستىيە
سەرەكچىيەكانى سۆزدارى پىلەۋەۋە باسى دەكرىت.

نە ۋەلە باۋانەى ژن دەيانكات

بۆچى پىلە ھەست بە خوشەويستى ناكات
۱. پىلەكە ھەست دەكات ژنەكە خوشى
ناۋىت لەبەر ئەۋەى مەنەى پىنالكات.

۱. ژنەكە دەپەۋىت ھەلسوكەۋتى پىلەكە
باشىر بىكات يان لە رىگەى بەخشىنى
نامۇزگارى نەخۋازراۋەۋە يارمەتى بدات.

۲. پىلەكە ھەست دەكات ژنەكە خوشى
ناۋىت چونكە بەۋشۋەپە قىۋلى نرپە.

۲. ژنەكە دەپەۋىت لە رىگەى باسكردنى
بىزارى و ھەستە نەرىنىيەكانىيەۋە
ھەلسوكەۋتى پىلەكە باشىر بىكات.
(ناسايە ئەگەر ھەستەكانت دەربىرپىت،
بەلام لەۋ كاتەدا ناكە ھەۋلەدەن
بەكار تەبەئىن ياخود نازارت بدەن.)

۴. ھەست دەكات ژنەكە مەنەى پىلە
نىيە و خوشى ناۋىت چونكە ژنەكە بەۋ
شتانە نازانىت كە پىلەكە دەيانكات.

۲. ژنەكە ددان بەۋ شتانەدا نانپىت كە
پىلەكە بۆى دەكات، بەلام گلەيى لەۋ
شتانە دەكات كە پىلەكە ھىشتا بۆى
نەكردۋە.

۴. پىلەكە تىدەكات ژنەكە خوشى
ناۋىت چونكە بە دلى نرپە.

۴. ژنەكە ھەلسوكەۋتەكەى بۆ راست
دەكانەۋە و نامۇزگارى دەكات كە دەبىت
چى بىكات و چى نەكات، ۋەك ئەۋەى
پىلەكە مەنالى بىت.

۵. پىلەكە پىلە ۋاپە ژنەكە خوشى
ناۋىت چونكە ۋا ھەست دەكات ژنەكە

۵. ژنەكە بىزارى و ھەستە نەرىنىيەكانى
خۇى دەردەبىرپىت و ناراستەۋخۇ دەپرسىت

"چۈن دەتوانىت شتى وا بگەيت؟"

رەزىمەندى لى سەندۈتەۋە. پىاۋەكە
چىتر ھەست ناكات پىاۋىكى باش بىت.

۶. كاتىك پىاۋەكە بىرپارىك دەدات يان
دەستپىشخەرىيەك دەكات ژنەكە راستى
دەكاتەۋە پاخود رەخنەى لى دەگرىت.

۶. پىاۋەكە ھەست دەكات ژنەكە خوشى
ناۋىت چونكە ھانى نادات پىشت بە خۋى
بىستىت لەئەنجامدانى كارد.

ھەرۋەك چۈن ژنان بە ناسانى دەكەۋنە ھەلەۋە لەبەر ئەۋەى لە پىۋىستىيە
سەرەكىيەكانى پىاۋان تىناگەن، پىاۋانىش دەكەۋنە ھەلەۋە. پىاۋان بە گىشتى نازانن كام
جۈرە قسەگردنەيان بىرپىزى و پىشتىرى نەگردن بەرامبەر ژنان دەگەيەنەت. تەنەن
رەنگە پىاۋ بىزانىت ژنەكە لەگەلدا ناسودە نىيە، بەلام تاكو تىنەكات ژنەكە بۈچى
ھەست دەكات پىاۋەكە خوشى ناۋىت و پىۋىستى بە چىيە ناتوانىت شىۋازى
مامەلەگردنەكەى بگۈرىت.

لە رىگەى تىگەيشتنەۋە لە پىۋىستىيە سەرەكىيەكانى ژن، پىاۋ دەتوانىت ھەسنىارن
و بە رىزى زىاترەۋە پرواننىتە ئەۋ پىۋىستىيانە. لاي خوارەۋە لىستى ئەۋ مامەلە ھەلەۋە
پىاۋان كە بەرامبەر پىۋىستىيە سەرەكىيە سۆزدارىيەكانى ژن دەيانكات.

بۈچى ژن ھەست بە خوشەۋىستى ناكات

ئەۋ ھەلەۋە پىاۋان نەنجاس دەدەن

۲. ژنەكە ھەست دەكات پىاۋەكە خوشى
ناۋىت چونكە ئامادەى نىيە، پاخود
بايەخ نادات.

۱. پىاۋەكە گۈى ناگرىت، بە ناسانى
خەپالى دىمروات، پىرسىارىك ناكات كە
نېشانەى ئەۋەبىت بايەخ بە بابەتەكە
دەدات.

۲. ژنەكە ھەست دەكات پىاۋەكە خوشى
ناۋىت چونكە لى تىناكات.

۲. پىاۋەكە ھەستى ژنەكە بە واتاى
ۋشە ومردەگرىت و راستى دەكاتەۋە.
پىاۋەكە وا دىزانىت ژنەكە داۋى
چارەسەر دەكات، بۈيە ئەمەيش
نامۇزگارى دەكات.

۲. پىاۋەگە گۈۋى ئى دەگرىت بەلام
تۈرە دەبىت و گلەيى ئى دەكات بەۋەي
نارەھەتى دەكات ياخود دەيھىنئەۋە
سەر سفر

۴. پىاۋەگە لە گرنگى ھەست و
پىئويستىيەكانى ژنەكە كەمدەكاتەۋە.
مىنلەكان ياخود كارەكەي زياتر بەلاۋە
گرنگە.

۵. كاتىك ژنەكە نارەھەتە، پىاۋەگە
دەست دەكات بە سەلماندى قسەكانى
خۇي و رۈنى دەكاتەۋە بۇچى نابىت
ژنەكە نارەھەت بىت.

۶. دۋاي گۈيگرتن، پىاۋەكە ھىج
ناليت ياخود بەجى دەھىنئەت.
۵. ھەست دەكات خۇشى ناۋىت چۈنكە
پشتىۋانى لە ھەستەكانى ناكات و لەبرى
ئەۋە بە درۋى دەخاتەۋە و پشتىگرى ئى
دەسپىنئەۋە.

كاتىك خۇشەۋىستى شىكست دەھىنئەت
زۇرجار خۇشەۋىستى شىكست دەھىنئەت چۈنكە خەلك بە غەرىزە ئەۋە دەبەخىش كە
ھىمانە. لەبەر ئەۋەدى پىئويستىيە سەرەكىيەكانى ژن بىرىتىن لە بايەخپىدان و
ئىگەشتىن و .. قاد، بەشىۋەيەكى ئۆتۈماتىكى بايەخ و ئىگەشتىن پىشكەشى پىاۋەكەي
دەكات. بەلاي پىاۋەۋە ئەم بايەخپىدانە بەزۇرى ئەۋ ھەستەي لا دروست دەكات كە
ژنەكە مىمانەي پىي نىيە. پىئويستى سەرەكى پىاۋەگە مىمانەيە، نەك بايەخپىدان.
نىنجا، كاتىك پىاۋەكە بەشىۋەيەكى نەرىنى كاردانەۋە نانۋىنئەت بۇ بايەخپىدانى
ژنەكە. ژنەكە تىناكات لەۋەدى بۇچى پىاۋەكە پىزانىنى بۇ ئەۋ پشتىگرىيە نىيە كە بە
شىۋازمەكى خۇي پىشكەشى كىرۋە. پىاۋەكەش، بە دىنپاسەۋە، بە شىۋازمەكى خۇي

خۇشەويستى بۇ ژنەكە دەردەبىرېت، كە ئەو شىۋازە نىيە ژنەكە پىئويستى پىيەتى
بەمەش لەبرى ئەۋەى پىئويستىيەكانى يەكترى تىر بىكەن، دەكەونە بازىنەبەكى
بەتالكرأوى شىكستەۋە.

(بىت) بە بىزارىيەۋە وتى، "من چىتر ناتوانم ببەخشم بەبى ئەۋەى لە بەرامبەردا
ھىچ ۋەربىگرمەۋە. (ئارسەر) مەنتى نىيە بەۋەى پىئى دەبەخشم. من خۇشم دەۋىت،
بەلام ئەو خۇشى ناۋىم."

(ئارسەر) سكالای دەربىرى، وتى، "ھەرجىيەك دەكەم بەدلى نىيە. نازانم چى بىكەم.
ھەمو شتىكم تاقى كردۋتەۋە بەلام ھەر خۇشى ناۋىم. من خۇشم دەۋىت، بەلام
ھەرجىيەك بىكەم سەركەۋتو نابم."

(بىت) و (ئارسەر) ھەشت سال بو ھاۋسەرگىرىيان كردبو. ھەردوکیان كۆلیان دابو
چونكە ھەستیان بە خۇشەويستى بەرامبەرەكەیان نەددکرد. سەیرەكە لەۋەدایە،
ھەردوکیان سكالایان لەۋەبو زیاتر لەۋە خۇشەويستى دەبەخشن كە ۋەرى دەگرەۋە.
(بىت) برأوى وابو ئەو زیاتر دەبەخشىت، لەكاتىكدا ئارسەر ۋایدەزانى زۇرتىرین
بەخشش لەمەۋەیە. لەراستیدا ھەردوکیان دەیانبەخشى، بەلام ھىچیان ئەو
خۇشەويستىيەیان ۋەرنەدەگرت كە دەیانویست یاخود پىئويستیان پىبو.

راستىيەكەى يەكتریان خۇش دەۋىست، بەلام لەبەر ئەۋەى لە پىئويستىيە
سەرەكىيەكانى ھاۋبەشەكەیان تىنەگەيشتبون، خۇشەويستىيەكەیان سەركەۋتو نەبو.
(بىت) ئەۋەى دەبەخشى كە خۇى پىئويستى پىبو ۋەربىگرىت، ھەروودھا (ئارسەر) ئەۋەى
دەبەخشى كە خۇى دەۋىست. ۋردە ۋردە فەۋتان. زۆر كەس كە پەيۋەندىيەكە سەخت
دەبىت ۋاز دەھىنن. نەگەر لە پىئويستىيە سەرەكىيەكانى ھاۋبەشەكەمان تىنەگەين
پەيۋەندىيەكان ئاسانتر دەبن. تەنیا بەھۋى بەخشىنى ئەۋەى خۋازراۋە، نەك بەخشىنى
زیاتر، خۇمان لەو فەۋتانە رزگار دەكەين. ئەم تىنەگەيشتنە، لە دۋانزە جۈرە
جىاۋازەكەى خۇشەويستى، رونى دەكاتەۋە بۇچى ھەۋلە راستەقىيەكانى
خۇشەويستىمان شىكست دەھىنن. بۇ ئاسودەگردنى ھاۋبەشەكەت، پىئويستى بەۋەى
فىربىت چۆن ئەو خۇشەويستىيەى پىبەخشىت كە بەشىۋەىكى سەردكى پىئويستى
پىيەتى.

فېربونى گونگرتن بەيى تورەبون

بەكەم رىنگە كە پىاۋ بىتوانىت تىايدا پىئويستىيە سەردكىيەكانى خۇشەۋىستىيى زىن
تېرىكات بىرىتىيە لە قسەكردن. ۋەك پىشتىر باسماى كىرد، قسەكردن لەسەر ھەسارەى
فېنۇس زۇر گىرگە. لە رىگەى فېربونى گونگرتن لە ھەستەكانى ژىن، پىاۋ دىتوانىت
بەشۋەپەكى كارا بارانى بايەخ و تىگەيشتن و رىز و دىسۆزى و پىشتىوانى و
دنىاگردنەۋە بەسەر ژنەكەدا بىبارىنىت.

يەككە لە گەۋرەترىن كىشەكان كە پىاۋان سەبارەت بە گونگرتن لە ژنان ھەيانە
بىرىتە لەۋەى بىزار ياخود تورە دەيىن. ھۆكارەكەشى ئەۋەپە بىريان دەجىتەۋە ژنان لە
ھەسارەى فېنۇسەۋە ھاتون و دىتوانىت بە شىۋازىكى جىاۋازىش قسە بگەن. خىشتەكەى
خوارەۋە چەند رىگايەك دىۋ بىرنەچۈنەۋەدى ئەۋ جىاۋازىيانە و ھەروەھا چەند
پىشتىبارىك بۇ چۈنىتى مامەلەكەردن دەخاتەرو.

چى بگەين و چى نەكەين؟

۱. ھەست بە لىپىرسراۋى بگە بۇ ئەۋەى
تىبگەيت. گلەيى لى مەكە كە نارەجەت
دەكات. سەرلەنۇئ ھەۋلىدە لى
تىبگەيت.

۲. ھەناسەى قول بىدە، ھىچ مەلئ!
پىشوبدە و چىتر ھەۋلى چاكسازى مەدە.
ھەۋل بىدە تىبگەيت. چۈن لە چاۋمەكانى
ئەۋەۋە تەماشاي شتەكان بگەيت.

۳. ئەگەر بە چارەسەرەكانى تۇقايىل
نابىيت لۆمەى مەكە چۈنكە ئەۋ
پىئويستى بە چارەسەر نىبە. ھەۋلىدە
خۇت بگەيت و چارەسەرى بۇ دەرەمەپە.

پىمان بىرنەچىت؟

۱. بىرت نەچىت تورەيى ژىن خەتاي
ئەۋەپە كە ھەست دەكات پىاۋەكە تىي
نەگەيشتوۋە ئەمەش ھەرگىز تاۋانى
ئەۋ نىيە.

۲. بىرت نەچىت ھەستەكان ھەمىشە
لۇجىكىيانە دەرناكەۋىن، بەلام ھەر
دەردەبىرىت و رىپىدراۋىن و پىئويستىيان
بە دىسۆزىيە.

۳. بىرت نەچىت تورەيى لەۋەۋە دىت كە
نەزانىت چۈن شتەكان باشتر بگەيت.
ئەنئەت نەگەر ژنەكە دەستبەجى
باشتر نەبۇۋە، گونگرتن و تىگەيشتن
لەك يارمەتى چاك بونەۋەى دەدات.

۴. بىرت نە چىت گۆشەنىگاگەى ئەوت
قبول بىت ياخود وەك گويگرىكى باش
سوپاست بىرپىت.

۴. ئەگەر ھەز دەكەيت گۆشەنىگاگەى
جىاواز بىخەيتەرۈۈ بەيئە يەكەمجار نەو
لە قسەكانى بىيئەۋە و پاشان قسەكانى
خۇى بە دەربرپىنكى دىكە بىخەرۈرۈ،
ئىنجا ئەۋى خۇت. دەنگىت
بەرزەمەگەرۈۋە.

۵. بىرت نە چىت كە بىۋىست ناكات
بەتەۋاۋى لە گۆشەنىگاگەى تىبگەيت
بۇ ئەۋەى بىيىت بە گويگرىكى باش.

۵. با بىزانىت لى تىناگەيت بەلام
دەتەۋىت تىبگەيت. بەرپرسيارىتى
تىنەگەيشتنەكە بىخەرە ئەستۋى خۇت؛
خوكمى ئەۋەى بەسەردا مەدە كە كەس
ناتۋانىت لى تىبگات.

۶. بىرت نە چىت تۇ بەرپرست نىت لە
چۈننىتى ھەستگردنى ئەۋ. رەنگە ۋا
دەربكەۋىت كە گلەيى لە تۇ دەكات،
بەلام لەراستىدا دەيەۋىت لى
تىبگەيت.

۶. خۇت لە بەرگرى لەخۇكردن
دوربىخەرۈۋە ھەتا ھەست دەكات لى
تىدەگەيت و بايەخى پىدەدەيت. ئىنجا
ئاسايىيە ئەگەر بتۋانىت بە نەرمى
باسى خۇت بىكەى ياخود داۋاى لىبوردن
بىكەيت. سەبارەت بە ھەست و
بىرۈراكانى.

۷. بىرت نە چىت ئەگەر بە تەۋاۋى
تۈرەى كردىت رەنگە لەبەر ئەۋە بىت
كە مەنەى بىت نىيە. لەناخىدا
كچىكى بىكۆلەى ترساۋ ھەيە كە لە
دەربرپىنى ھەستەكانى خۇى دىترسىت
ۋ نازار دراۋە و پىۋىستى بە بەزمى و
دلىۋىيە.

۷. مەشتۈمپى لەگەلدا مەكە. كەمىك
پىشوبدە و وتوۋىزدەكە بىخەرە ئەۋ كاتەۋە
كە كەمتر بارگاۋىيە بە ھەست و سۆز.
تەكنىكەكانى نامەى خۇشەۋىستى
بەكاربەيئە وەك لە بەشى (۱۱)دا
باسكراۋە.

كانىك پياو دمتوانىت بهبى ئه وهى تورپه و بىزار بىت گوى له ههسته كانى ژن
گرىت، ديارىپه كى به نرخ به ژنه كه ده به خشىت. ئاسايشى پى ده به خشىت كه ههستى
خوى دهر بىر پىت. ژن تا زياتر بتوانىت ههستى خوى دهر بىر پىت، زياتر ههست دهكات
گوى ئى ده گرىت و ئى تى ده گهن، به مەش دمتوانىت زياتر متمانه و قبول كردن و
بىزانىن و پهسه ندبون و رهماهەندى و هاندان به پياو به به خشىت كه پىويستى پى يانه.

هونهرى توانا به خشىن به پياو

ههروهك چۆن پياو پىويستى به وهىيه فيرى هونهرى گوىگرتن بىت بۆ ئه وهى
پىويستىيه سهره كى يه كانى خوشه ويستى ژن تىر بكات، ژنىش پىويستى به وهىيه فيرى
هونهرى توانا سازى بىت. كانىك ژن داواى پشتيوانى له پياو بكات، تواناى پى
به به خشىت بىت به ئه وهى كه دمتوانىت بىت. پياو ئه و كاته ههست دهكات تواناى
تراوشى كه متمانهى پى بگرىت قبول بگرىت پى بىزانىت و پهسه ند بگرىت،
رهماهەندى له سهر بدرىت و هان بدرىت.

وهك له چىرۆكى سوارچاكه زرى بريسكه داره كه دا باسماں كرد، زۆر ژن هه
بىمانه وىت له ريگهى باسكردنه وه يارمهتى پياوه كه بدن، به لام بىبى نه وهى بزانن بهم
ههلوئىستهيان لاوازي دهكهن ياخود نازارى پى ده گه يه نن. ههر ههولنىك بدرىت بۆ گۆرپنى
پياو نهو متمانه و قبول و پىزانىن و پهسه ند كردن و رهماهەندى و هاندانهى ئى
دهسه نىت به وهى كه به شىوه يه كى سهره كى پىويستى پى يانه.

نهينى به خشىنى توانا به پياو برىتىيه له وهى ههرگيز ههول نه دهيت بىگۆرپىت
ياخود باشترى بكهيت. به دنياى يه وه رهنكه بته وىت پياوه كه بگۆرپىت و بهو جۆره
ههلوئىستهيان نهكات. ههتا راسته وخۆ و به تايبهت داواى نامۆزگارى ئى نه كردىت ههولنى
گۆرپنى مه ده.

نهينى به خشىنى توانا به پياو برىتىيه له وهى ههرگيز

ههول نه دهيت بىگۆرپىت ياخود باشترى بكهيت.

مىمانە بىبە خىشە نەك نامۇزگارى

لەسەر ھەسارەى فېنۇس خىستەنەروى نامۇزگارى نىشانەى خۇشەوېستىيە. بەلام لەسەر ھەسارەى مەرىخ وانىيە. ژنان پېئويستيان بەوھىە لەبېرىيان نەچىت كە ھەتا بەشىۋەپەكى راستەوخۇ داۋا نەگراپىت مەرىخىيەكان نامۇزگارىبەكانيان ناخەنە رو. شىۋازى دەربېرىنى خۇشەوېستى بىرىتىيە لەۋەى مىمانە بە مەرىخىيەكى دىكە بىكەپت خۇى بە تەنبا كىشەكەى خۇى چارەسەر بىكات.

ئەمە ماناى وانىيە پېئويست بىت ژن ھەستەكانى خۇى سەركوت بىكات. ئاساپىە ئەگەر ژنەكە ھەست بە نارەحەتى ياخود تەنانەت تورەيىش بىكات، بەلام لەو چوارچىۋەپەدا كە ھەول نەدات پىاۋدەكە بىگۇرپىت. ھەر ھەولنىك بۇ گۇرپىنى پىاۋدەكە نەك يارمەتىدەر نىيە بەلكو زىانبەخىشە.

ئەگەر ژن پىاۋنىكى خۇش بوپت زۇرچار ھەول دەدات پەيوەندىيەكەيان باشىر بىكات. ژنەكە لەلاى خۇى پىاۋدەكە دەكات بە ئامانجى چاكسازىيەكانى. ژنەكە دەست دەكات بە پىرۇسەپەكى پەلە بە پەلەى باشكىردنى لەسەر خۇى پىاۋدەكە.

بۇچى پىاۋان دژى گۇرانكارپىن؟

ژن بە ھەزاران رىگە ھەول دەدات پىاۋ بىگۇرپىت ياخود باشىرى بىكات. ۋا دەزانىت ھەولەكانى بۇ گۇرپىنى پىاۋدەكە دىسۆزىيە، بەلام پىاۋدەكە ھەست دەكات كۆنترۆلىكىردنە و رەتكىردنەۋەپە و نىشانەى نەبۇنى خۇشەوېستىيە. پىاۋدەكە بە راشكاۋى رەتى دەكاتەۋە لەبەرئەۋەى ۋا ھەست دەكات ژنەكە ئەمى رەتكىردۋەۋە. كە ژن ھەول دەدات پىاۋنىك بىگۇرپىت، ئەو مىمانە و قىبولكىردنە عاشقانەپە ۋەرنىگىرپىت كە بۇ گۇرپان و گەشەكىردن پېئويستى بېيەتى.

ھەمو جارىنىك لە ئامادەبۋانى سىمىنارەكە پىرسىيار دەكەم و ھەمۋىيان ھەمان ئەزمونىيان ھەبوۋە: تا زىياتر ژن ھەولبىدات پىاۋ بىگۇرپىت، پىاۋدەكە زىياتر بەرھەللىنى دەكات.

كىشەكە ئەۋەپە ئەم بەرھەللىتىكىردنەى ھەولەكانى ژنەكە كە بۇ باشكىردنى پىاۋدەكە دەپىدات، ژنەكە لىكىدانەۋەى ھەلە بۇ كاردانەۋەكە دەكات. ژنەكە بە ھەلە ۋا دەزانىت

پياۋەگە نايەۋىت بگۇرپىت، رەنگە لەبەرئەۋەى ئەۋەندە خوشى ناۋىت. بەلام راستىيەگە ئەۋەىيەگە پياۋەگە بۆيە بەرھەلىستى ئەۋ گۇرپانە دەكات چۈنگە ۋا تىدەكات زىنەگە بە نەندازى پيويست خوشى ناۋىت. ئەگەر پياۋ ھەست بکات ژن خوشى دەۋىت ۋ مەمانى پىدەكات ۋ قبولىتى ۋ پىزانىنى بۆى ھەيە، ئەۋا بە شىۋەيەكى نۇتۇماتىكى دەست دەكات بە گۇرپانكارى ۋ گەشە ۋ باشتر بون.

دوو جۇر پياۋ / يەك جۇر ھەلىسۈكەۋت

دوو جۇر پياۋ ھەيە. يەككىيان بە شىۋەيەكى سەرسۈرھىنەر كەللەپەقە ۋ بەرمىگارى ھەۋلى ژنەگە دەپىت كە دەيەۋى بىگۇرپىت، جۇرمەكى دىكەى قايل دەپىت بگۇرپىت بەلام دۋاى ماۋەيەك بىرى دەچىتەۋە ۋ دەگەرپتەۋە سەر ھەلىسۈكەۋتە كۈنەگەى خۇى. پياۋ ھەمىشە يان بە شىۋەى كارا بەرھەلىستى دەكات ياخود بەشىۋەى ناكارا. ئەگەر پياۋ ھەست بە خوشۋويستىن نەكات، ئەۋا ئاگايانە ياخود ئاگايانە ھەمان ئەۋ ھەلىسۈكەۋتەنە دوبارە دەكاتەۋە كە قبول ناكرىن. ھەست بە پالئەرىكى ناوخۇيى دەكات بۇ ئەۋەى ھەلىسۈكەۋتەكە ئەۋەندە دوبارە بکاتەۋە تاكو ھەست بە خوشەۋويستى ۋ لى رازىبون دەكات.

پياۋ بۇ ئەۋەى خۇى باشتر بکات پيويستى بەۋەيە ھەست بە خوشۋويستىن بکات بەشىۋەيەكى قبولكراۋ. ئەگىنا بەرگرى لەخۇى دەكات ۋ بەھەمان شىۋە دەمىنىتەۋە. پياۋەگە پيويستى بەۋەيە بەۋ شىۋەيەى كە ھەيە قبول بگۇرپىت، ئىنجا خۇى، بە نارەزۋى خۇى بە شوپىن رىگەى چاكسازىکردنى خۇيدا دەگەرپىت.

پياۋ نايەۋىت كەس چاكى بکات

ۋەك چۇن پياۋ دەيەۋىت رۋنى بکاتەۋە بۇچى پيويست ناكات ژنان نارەحەت بن، ژنانىش دەيانەۋىت رۋنى بکەنەۋە بۇچى نابىت پياۋان بەۋشىۋەيەى ئىستانيان ھەلىسۈكەۋت بکەن. ۋەك چۇن پياۋان بە ھەلە دەيانەۋىت ژنان "چاك بکەنەۋە"، ژنانىش بە ھەلە دەيانەۋىت پياۋان "باشتر بکەن".

پياۋ لە چاۋى مەرىخىيەكانەۋە تەماشاي جىهان دەكات. دروشمەكەيان دەئىت "ئەگەر نەشكاۋە، چاكى مەكەرەۋە." كە ژن ھەۋل دەدات پياۋ بگۇرپىت، پياۋەگە ئەۋ بەيامى پىدەكات گۋايە ژنەكە بە مروڧىكى شكاۋى دەزانىت. ئەمە نازارى پياۋەگە

دەدات و واى ئى دەكات زۆر بەرھەلىسى بىكات. پىاۋەگە ھەست ناكات ئىكە بەم
شېۋەيە ئىستا ئەمى دەۋىت و قېۋى دەكات.

باشتىن رېگە بۇ يارمەتيدانى گەشەكردى پىاۋ ئەۋەيە
واز لە ھەم ھەۋلىك بەھىت بۇ گۆرۈنى.

پىاۋ كاملىش نەبىت پىۋىستى بەۋەيە ئى رازى بىن. قېۋلىردى كەمۈكۈرۈپەكانى
كەسپىش كارىكى ئاسان نىيە، بەتايىبەتى ئەگەر بىزانىن دەتوانىن باشتى بىكەين. بەلام
لەراستىدا باشتىن رېگا بۇ يارمەتيدانى گەشەي پىاۋەكە ئەۋەيە ھەۋلى گۆرۈنى
نەدەين.

لاى خوارەۋە چەند رېگايەك خراۋنەتەرۋە كە بەھۋىانەۋە ئى دەتوانىت پىشتىگىرى
پىاۋ بىكات گەشە بىكات و بگۆرۈت بەۋەيە واز لە ھەۋلى گۆرۈنى بەھىت.

ئى دەتوانىت چى بىكات؟

نەۋەي ئى پىۋىستە لەبىرى بىت

۱. ئارەجەتەيەكەي پىشتىگۈي بىخەۋا
خۇي نەيەۋىت باسى مەكە. ئۆزىك وا
نىشان بىدە كە شەكەت لا گىرگە، بەلام
زۆر نا، تەنبا بۇ ئەۋدى بېھىتتە قىسە.

۱. بىرت نەجىت ئەگەر پىاۋەكە ئارەجەت
بو پىرسىيىرى زۆرى ئى نەكەيت بەتايىبەتى
ئەگەر وا ھەستى كىرد ھەۋلى دەدەيت
بىگۆرۈت.

۲. مەمانەي پىكە خۇي گەشە بىكات.
ھەستەكانت بە راستگۈيۈپەۋە
بىخەمرو، بەلام داۋاي ئى مەكە خۇي
بگۆرۈت.

۲. بىرت نەجىت بە ھەمۈ شېۋەيەك واز
لە ھەۋلى گۆرۈنى بەھىت. بۇ ئەۋدى گەشە
بىكات پىۋىستى بە خۇشەۋىستى تۇ ھەيە،
نەك بە رەتكردەۋە.

۳. سەبرۋو مەمانەت ھەبىت بەۋەيە كە
دەتوانىت خۇي ئەۋ شتەنە فىربىت كە
پىۋىستى پىيانە. چاۋمىر بىكە تا خۇي
داۋاي ئامۇزگارىت ئى دەكات.

۳. بىرت نەجىت كاتىك ئامۇزگارى
نەخۋازراۋى دەكەيت رەنگە ھەست بەۋە
بىكات مەمانەي پىناكەيت، كۆنرۈلى
دەكەيت ياخود رەتى دەكەيتەۋە.

۴. بىرت نەچىت پىاو كە دەكەۋىتە
كەللەرمەقى و بەرھەلىستى گۆران دەكات
ماناى واپە ھەست ناكات خۇشت دەۋىت،
ددان بە ھەلەكەيدا نانېت لەبەر ئەۋەى
خۇشت ناۋىت.

۵. بىرت نەچىت ئەگەر قوربانى بۇ
بەدىت بەۋ ھىۋاپەى ھەمان شتت بۇ
بكات ئەۋكاتە ھەست دەكات فشارى لى
دەكرىت بۇ گۆرانكارى.

۶. بىرت نەچىت دەتوانىت ھەستە
نەرنىيەكانت دەربېرىت بەبى ئەۋەى
ھەۋل بەدىت پىاۋەكە بگۆرىت. پىاو
ئەگەر ھەست بكات قىبول دەكرىت،
گۈنگرنى بەلاۋە ناسانتر دەبىت.

۷. بىرت نەچىت كە ئەگەر رىنمايى
بەدىتى و بىرىرى بۇ بەدىت ھەست
دەكات راست دەكرىتەۋە و كۆنرۇل كراۋە.
۷. پىشۋ بەدە و خۇت بەدە دەستەۋە.
ھەۋل بەدە كەمۈكۈرىيەكان قىبول
بەكەيت. ھەستەكانى ئەۋت بەلاۋە
گۈنگر بىت لە كاملى، دەرسى دامەدە و
راستى مەكەرەۋە.

ئەگەر پىاو و ژن فېرىبىن چۇن پىشتىگىرى يەكترى بىكەن بەۋ شىۋەپەى كە بۇ
پىئويستىيە تايىبەتەكانى ھەرىكەيان لەبار بىت، گۆرانكارى و گەشە دەبنە مەسەلەپەكى
نۆتۇماتىكى. بەناگاپىيەكى زىاترەۋە سەبارەت بە شەش پىئويستىيە سەرەككەپەكى
ھاۋىيەشەكەت دەتوانىت خۇشەۋىستى و پىشتىگىرىيەكەت بەپىي پىئويستىيەكانى ئەۋ
ئارپستە بىكەيت و بەمەش پەيۋەندىيەكەتان زۇر ناسانتر و ئاسودەتر دەكەيت.

۹

چۆن خۇمان لە مشتومر دوربخەينەو؟

يەككە لە كىشە ھەرە سەختەكان لە پەيوەنديە سۆزداريەكانماندا بريتىيە لە چۆنيتى مامەلەكەردن لەگەل جياوازی و ناكۆكيەكاندا. زۆر جار كاتىك كەپلەكە ناكۆك دەبن، وتوويزەكەيان دەبیتە مشتومر و زۆر ناخايەنيت دەبیت بە شەر. لەپرواز لە قسەكردن دەهينن لەگەل يەكتريدا و يەكسەر دەست دەكەن بە نازاردانى يەكترى: گەپى كەردن، سكالاكردن و تۆمەتباركردن و داخوازی و رەنجاندن و گومانكردن. كە پياو و ژن بەم شۆوئە مشتومر دەكەن نەك تەنيا ھەستەكانى يەكترى بريتىيە دەكەن، بەلكو نازار بە پەيوەنديەكەشيان دەگەيەنن. ھەر وەك چۆن قسەكردن بريتىيە لە سەرەكتىر پىكەيتەرى ھەر پەيوەنديەكە، مشتومریش دەكرىت وەك زيانبەخستىر پىكەيتەرى دابىرىت، لەبەرئەوئە تا زياتر لە كەسكەوئە نزيك بىن بريتىيەكردن ياخود بريتىيەكردن ناسانتر دەبیت.

ھەر وەك چۆن قسەكردن بريتىيە لە سەرەكتىر پىكەيتەرى ھەر پەيوەنديەكە، مشتومریش دەكرىت وەك زيانبەخستىر پىكەيتەرى دابىرىت.

بۇ ھەمو مەبەستە كەردەنيەكان، من بەراستى پىشنيار دەكەم كەپلەكان مشتومر نەكەن. ئەگەر دوو كەس پەيوەندى سىكسىيان نەبىت زۆر ناسانترە لەكاتى مشتومر دانوستاندا خۇيان بەدوربگرن و بابەتتيانە رەقتار بكەن. بەلام كاتىك ئەو كەپلە

مشتومر دېگەن كە پەيوەندى سۆزدارى و بە تايپەتى پەيوەندى سىكسىيان ھەيە، زۇر بە ئاسانى شتەكان بە شەخسى وەردەگرن.

وەك رېنمايپەكى سەرەتايى؛ ھەرگىز مەكەومرە مشتومر. لەبرى ئەوۈ لايەنە باش و خراپەكانى شتەكان باس بىكە. دانوستاندن لەسەر ئەو شتەنە بىكە كە دىمەوين بەلام مشتومر مەكە. دىكرىت راستگۆبىت، گراوۋەبىت و تەنات ھەستە نەرىنىپەكانى خۇيشت دىرېرىت بەبى ئەوۋى مشتومر بىكەيت.

ھەندىك كەپل بە بەردەوامى شەر دېگەن، بۇيە وردە وردە خۇشەويستىپەكەپان دىمىرىت. لەولاشەوۈ، ھەندىكى دىكەيش ھەستە راستەقىنەكانى خۇيان سەركوت دېگەن تەنيا لەبەر ئەوۋى توشى كىشەو مشتومر نەبن. ئەمانىش بەھۋى سەركوتكردى ھەستە راستەقىنەكەيانەوۈ خۇشەويستىپەكەپان لەدەست دەمدن. كەپلىكىان شەرى گەرم دىگەن و كەپلەكەى دىكەش شەرى سارد دېگەن.

باشترىن شت بۇ كەپلەكە ئەوۋەپە ھاوسەنگىيەك لەنيوان ئەم دوو لايەنەدا بدۆزنەوۈ. نەگەر لەبىرمان بىت كە لە دوو ھەسارەى جياوازمەوۈ ھاتوپن و بەمەش پەرە بە شىۋازى ئاخاوتنمان بدەين، دىكرىت خۇمان لە مشتومر دورېخپنهوۈ بەبى ئەوۋى ھەستە نەرىنى و بىروبۇچونە دۇ بەپەك و ھەزو ئارموزوۋەكانمان سەركوت بىكەين.

كە مشتومر دېگەين چى رودەدات؟

نەگەر نەزانىن ژن و پياو چەند جياوازن زۇرئاسانە بىكەوينە مشتومرەوۈ نەك ھەر ھاوبەشەكەمان، بەلكو تەنانت خۇيشمان ئازار بىلەين. نەينى خۇبەدورگرتن لە مشتومر برىتىپە لە ئاخاوتنى جوان و بەرىز.

جياوازى و ئاكۆكىيەكانمان ھىندەى شىۋازى دىرېرپنەكەپان ئازارمان ئادەن. بەشىۋمىيەكى نمونەيى، مشتومر پىۋىست ئاكات ئازاردىرېيت؛ لەبرى ئەوۈ دىكرىت قىمىگىردىنىكى سەرنجراكىش بىت كە جياوازى و ئاكۆكىيەكانمان دىخاتەرۋ. (ھەمو كەپلەكان ھەندىك جار روبەرۋى جياوازى و ئاكۆكى دىمىنەوۈ). بەلام بە كىردەوۈ زۇربەى كەپلەكان پىنج خولەكى سەرەتا دىربارەى بابەتلىك مشتومر دېگەن و دواى ئەوۈ دەست دېگەن بە مشتومر سەبارەت بە جۇرى مشتومر كىردنەكەپان.

كەپلەكان بى ئەوۋى پىيزانن دەست دېگەن بە ئازاردانى پەكترى؛ ئەوۋى كە دىكرا

بېيتە گفٹوگۈيەكى پاكى وا كە بە تيگەيشتنى دولايەنە و قبولكردنى جياوازيپيەكان
بكه وپتەو، دەگۈرپت بۇ شەركردن. ھەردوكان قبولكردن و تيگەيشتن لە ناومرۈكى
گۈشەنيگاي ھاوبەشەكەيان رەتدەكەنەو. ھۆكاري ئەمەش چۈنپيتى چۈنە پېشەو
ھاوبەشەكەيانە لپيان.

چارەسەر كوردنى مشتومر پېويستى بە فراوان كوردنى گۈشەنيگا كەمان ھەيە بۇ ئەو
بتوانپت گۈشەنيگاي ديكە لەخۇ بگريپت يان لەگەلى يەك بگريپت. بۇ ئەم فراوان كوردنە.
پېويستمان بەو ھەيە ھەست بگەين پېمان دەزانرى و ريزمان لى دەگريپت. نەگەر
ھەلوپستى ھاوبەشەكەمان بەلاوہ جوان نەبپت، لەوانەيە قبولكردنى گۈشەنيگا كەي ئەو،
ھەستى متمانە بەخۇبونمان بريندار بگات.

نۆربەي كەپلەكان پېنچ خولەكى سەرەتا دەربارەي بابەتيك

مشتومر دەكەن و دواي نەوہ دەست دەكەن بە مشتومر

سەرەت بە جۈي مشتومر كوردنەكەيان.

تا زياتر ھۆگري كەسيك بېين، بەلامانەوہ سەختەر دەبپت كە بە شپوہيەكى
بابەتيانە گۈي لە بېروبوچۈنەكانى بگريپ بەبى ئەو ھەي كاردانەوہ بەرامبەر ھەستە
نەريپيەكانى بنوپين. بۇ پاراستنى خۇمان بەرامبەر بى رپيزى و نارمزامەندىيەكە
بەرگري نۇتۇماتيكى دپتە ئاراوہ بۇ بەرھەلستىكردنى ئەو گۈشەنيگا يە. تەنانەت نەگەر
ئەو گۈشە نيگا يەمان قبول بپت، رەنگە ھەر كەللەرمقانە بەردەوام بېين لەسەر
مشتومر كوردن لەگەلياندا.

بۇچى مشتومرەكان نازاردەرن؟

مەسەلە نازار بەخش و نارەحەت كەرەكە ئەوہ نىيە كە دەپلپين، بەلكو چۈنپيتى
دەربېرپنەكەيەتى. زۇرجار پياو نەگەر ھەست بگات ئينكارى لەگەلدا دەكرپت، نيز نەو
پياوہ ھەمو توانايەكى دەخاتە گەر بۇئەوہى دەريپخات لەسەر ھەقە و بېرى دەچپنەوہ
كە پېويستە لەھەمان كاتدا خۇشەويستپش بپت، بەمەش بەشپوہيەكى نۇتۇماتيكى
تواناي قسەكردنى پياوہكە بە شپوہيەكى دلسۆز و بەرپيز و دلتياكەرەوہ كەمدەبپتەوہ.

نە دەزانىت تا ج رادەيەك بايەخنەدەرە و نەدەشزانىت تا ج ئەندازەيەك نازار بە ھاوبەشەكەي دەگەيەنىت. لەم كاتانەدا، ناكۆكييەك سادە رەنگە بەلای ژنەو وەك بەلامار سەير بگريت؛ داخووزىش دەگۆرپىت بە فەرمان. بە شىۋەيەك سىروشتى ژنەكە ھەست بە بەرگرى دەكات بەرامبەر بەو شىۋە نادلسۆزانەيەي پياوگە لى چۆتە پىشەو، تەنانت ئەگەر ناوەرۈكى قسەكانى پياوگەشى بەلاو قىول بىت.

پياو بى ئەوۋى پىززانىت بە قسە نادلسۆزانە و كەمتەرخەمانە نازارى ھاوبەشەكەي دەكات نىنجا دەچىت ھەولەدەت بۇ ژنەكەي رون بىكاتەو بۇچى پىويست ناكات نارەحەت بىت. پياوگە بە ھەلە وا لىكى دەداتەو كە ژنەكە بە ناوەرۈكى قسەكانى قايىل نىيە، بەلام لەراستىدا شىۋازە نادلسۆزانەكەي گەياندىنى قسەكانى ژنەكە نارەحەتى دەكات. لەبەرئەوۋى پياوگە لە كاردانەوۋى ژنەكە تىناكات، ھۆكەس دەكاتە سەر باسكردنى لايەنە باشەكانى ئەو شتەي باسى دەكات نەك شىۋازى باسكردنەكە.

پياوگە نازانىت بەم كازە مشتومرىك دادەمەزىنىت؛ وا دەزانىت خەتاي ژنەكەيە مشتومرى لەگەلدا دەكات. پياوگە دەست دەكات بە بەرگرىكردن لە پىروو بۇچونەكەي خۇي بەلام ژنەكە دەست دەكات بەرگرىكردن لەخۇي بەرامبەر ئەو دەرپرېنە تىزانەي پياوگە كە نازارى دەدەن.

پىزەنگرتنى پياو لە ھەستە نارەحەتەكانى ژن، ئەو ھەستەنە پۇجەل دەكاتەو و نازارەكە زياتر دەكات. بەلای پياوۋەدە قورسە لە نازارەكانى ژنەكە تىبگات چۈنكە خۇي بەرامبەر ئەو و ئەو تۆنە بايەخنەدەرەيە ناسك نىيە. لەئەنجامدا، رەنگە پياو ھەر درك بەو نەكات كە چەند نازارى ھاوبەشەكەي داو و بۆتە ھۇي وروژاندىنى بەرگرى لەخۆكردنەكەي.

بەھەمان شىۋە، ژنانىش نازان تا ج ئەندازەيەك نازارى پياوان دەدەن. بە پىچەوانەي پياوۋە، كاتىك ژن ھەست بىكات نىنكارىي لەگەلدا دەكرىت لە تۆنى قسەكردنەكەيدا بە شىۋەيەك ئۆتوماتىكى بى مەمانەيى و رەتكردنەوۋە زىاد دەبىت. ئەم جۆرە رەتكردنەوۋەيە لە ھەمو جۆرمەكانى دىكە زياتر نازار بە پياو دەگەيەنىت، بەتايىبەتى ئەگەر لە پەيوەندىيەكى سۆزدارىيدا بىت.

ژنان سەرمتا بەھۇي باسكردنى ھەستە نەرتىيەكانىيان دەربارەي ھەلسوكەونى ھاوبەشەكەيان و پاشان لە رىگەي خستەنەروى نامۆزگارى نەخوازراوۋە دىبەن ھۇي

دروستکردن و پاشان گەورەکردنى مشتومپرەگان. كاتىك ژن ھاوسەنگردنى ھەستە نەرنىيەكانى لە رىگەى پەيامى متمانە و قبولکردنەو پشتگوئ دەخات، پياو كاردانەوئى نەرنى دىنوئىت و وا دەكات ژنەكە سەرى ئى بشىوئىت. ديسان نەوئىش نازانىت ئەم متمانەپىنەکردنە تا چەند نازار بە پياوئەكە دەگەيەنىت.

بۇ خۆدورخستەوئە لە مشتومپرەکردن پىوئىستە لەبىرمان بىت نارەزىيەتى ھاوبەشەكەمان بەرامبەر ئەو شتە نى پەكە دەپلىن بەلگو بەرامبەر چوئىتى دەرپىنەكەيەتى. مشتومپرەکردن پىوئىستى بە دوو كەسە، بەلام كۆتايپىنەمان بەو مشتومپرە يەك كەسى بەسە. باشترىن رىگە بۇ كۆتايى ھىنان بە مشتومپرە نەوئە ھەر لەسەرمتاوە لەناوى بەرىت. ئەو بەرپرسيارىتىيە بگرە نەستۆ كە بزانىت چ كاتىك ناكۆكى دەبىت بە مشتومپرە. واز لە قسەکردن بەيئە و كەمىك پشو بدە. بىر لەو بەكەرەو چوئ لە ھاوبەشەكەت دەچىتە پىشەوئە. ھەول بدە تىگەى كە چوئ نەو شتەى پىنابەخشىت كە پىوئىستى پىيەتى. ئىنجا، دواى تىپەرپونى ماوئەك، بگەرپەرەو و دەست بەكەرەو بە قسەکردن بەلام بە شىوئىيەكى جوان و بە رىزەوئە. پشودانەكان رىگەمان دەدەن پىيەوئە سەرخۆمان، بىرپەكانمان سارپىزبەكەين، و پىش نەوئى دوبارە دەست بەكەيەوئە بە قسەکردن، خۆمان ھاوسەنگ بەكەين.

چوار (f) كە بۇ خۇپاراستن لە نازار

بە شىوئىيەكى سەرمكى چوار ھەلوئىست ھەن كە مروؤ وەريان دەگرىت بۇ خۇپاراستن لە نازارى مشتومپرەگان. ئەمانەش بىرەتىن لە چوار وشە كە لە زمانى ئىنگلىزىدا بە پىتى (f) دەست پىدەكەن، شەر، فەرىن، ساختە و شارەنەوئە. ھەريەك لەم ھەلوئىستانە دەستكەوتىكى كورتخايسەنى ھەيە، بەلام لە درىزەوئەدادا ھەمويان زيانەخشن. با ياسى ھەريەك لەم ھەلوئىستانە بەكەين.

۱. شەر fight: ئەم ھەلوئىستە بە دىنبايىيەوئە لە مەريخەوئە ھاتوئە. كە قسەکردنەكە خۆشەوئىستى و پشتگرى تىادا نامىنىت ھەندىك كەس بە شىوئى غەربزى دەست دەكەن بە شەرکردن. ئەم كەسانە دەستبەجى دەكەونە ھەلوئىستى ھىرشىرەنەوئە. دروشمەكەيان بىرەتىيە لەوئى دەللىن "باشترىن بەرگرى ھىرشىرەنە". ھىرشەكەيان لە رىگەى گلەيى كردن و ھوكەدان و رەخنەگرتەوئە نەنجام دەدەن و دىيانەوئىت ھەلەكە

بىخەنە ئەستۇى ھاوبەشەكەيان. دەست دەكەن بە ھاتو ھاوار و تورمىيىيەكى زۇر دەردمېر. ھاندەرى ناوەكەيان بىرىتييە لەوۋى ھاوبەشەكەيان بىرسىنن بۇ ئەوۋى بە خۇشەوېستى و پىشتىگىرىيەوۋە مامەلەيان لەگەلدا بىكات. كاتىك ھاوبەشەكەيان پاشەكشە دىكات، وا دىزانن سەرگەوتو بون، بەلام لەراستىدا شىكىستان ھىناوۋە.

ترساندن ھەمىشە دەبىتتە ھۆى لاوازبونى متمانە لە پەيۋەندىيەكاندا.

ترساندن ھەمىشە دەبىتتە ھۆى لاوازبونى متمانە لە پەيۋەندىيەكاندا. ھەولدان بۇ بەدەستەينانى داخوازىيەكانت لە رىنگەى بە (درو) خىستەوۋى گەسانى دىكەوۋە رىنگەىكى دۇنيای شىكىستەينانى پەيۋەندىيەكەيە. كاتىك كەپلەكان شەردەكەن، وردە وردە توانای گرانەوۋە و ناسكىيان لەدەست دەدەن. ژنان بۇ ئەوۋى خۇيان بېپارىزن دەميان دادەخەن و پىاوانىش دەكوزىنەوۋە و چىتر ئەوۋەندە بايەخ نادەن. وردە وردە ھەمو ئەو ھۆگىرى پەكتىبونە لەدەست دەدەن كە لە سەرەتادا ھەيانبەوۋە.

۲. فرېن (flight):

ئەم ھەلۋىستەش ھەر لە مەرىخەوۋە ھاتوۋە. مەرىخىيەكان بۇ دورگەوتنەوۋە لە روۋبەرۋوبونەوۋە رەنگە بىچنە ئەشكەوتەكانىانەوۋە و ھەرگىز نەيەنەوۋە دەرى. ئەمە ۋەكو جەنگى سارد وايە. ئىتر قىسە ناكەن و بەمەش ھىچ شتىك چارسەر نابىت. ئەم ھەلۋىستە شەرمىگىزىيە ناكارايە جىاوازە لەوۋى پىشويەك ۋەربىگىرەت و پاشان بىگىرەتەوۋە بۇ قىسەكردن بە مەبەستى چارسەر كىشەكان بە شىۋىيەكى جۋانتر. ئەم مەرىخىيانە لە روۋبەرۋوبونەوۋە دەترىسن و ھەزدەكەن خۇيان بەدور بىگىرەن لە قىسەكردن سەبارەت بە ھەر بابەتتىك كە ئەگەرى كەوتنەوۋى مشتومرى لى بىكەوتنەوۋە. لە پەيۋەندىيەكانىاندا زۇر بە وريايىيەوۋە مامەلە دەكەن. زۇرچار ژنان سكالانى ئەوۋە دىكەن كە ناچارن زۇر بە وريايىيەوۋە مامەلە بىكەن، بەلام پىاوانىش ھەر بەو جۇرەن. ئەم جۇرە مامەلەكردنە بەجۇرئىك چۆتە ناخى پىاوانەوۋە كە تەنانەت ھەستى بىناكەن تاچ ئەندازمىەك نەنجامى دەدەن. ھەندىك كەپل لە جىياتى مشتومر كىردن، واز لە باسكردنى ناكۆكىيەكانىان دەھىنن.

ئەوان بۇ بەدەستەننى داخوازىيەكانيان لە رىگەي (لى گرتنەوەي) خۇشەويستىيەوە فشاردەخەنە سەر ھاوبەشەكەيان. ئەمان بە ئاشكرا شەر ناكەن و بە راستەوخۇ پەلامارى ھاوبەشەكانيان نادەن. لەبرى ئەو بە شىوايەكى ناراستەوخۇ نازاريان پىدەگەيەنن لە رىگەي بىيەشكردنجان لەو خۇشەويستىيەي شايانيانە. ئەگەر ئىمە خۇشەويستى لە ھاوبەشەكەمان بگرينەوە، بە دلىايىيەوە ئەوانىش كەمترمان پى دەبەخشن.

دەستكەوتى كاتى برىتييە لە ناشتى و پىكەوە گونجان، بەلام ئەگەر كىشەكان باس نەكران و ھەستەكان گوئيان لى نەگىرا، لىك رەنجان دروست دەبىت. لە درىزمەودادا، ئەو ھەست و سۆزى خۇشەويستىيەيان لەدەست دەدەن كە پىشتر پىكەوەي بەستبونەوە. ئەوانە بە گشتى خۇيان بەكارى زۆر و خواردنى زۆر ياخود ھەر ئالودەبونىكى دىكەوە سەرقال دەكەن بۇ ئەوەي ھەستە نازار بەخشە چارەسەر نەگراوەكانيانى پى سربكەن.

۳. ساختە ifake:

ئەم ھەلۋىستە لە قىنۋسەوە ھاتووە. كەسەكە بۇ ئەوۋى خۇي لە سەرنىشەكانى چەلەحانى بەدور رابگرىت وا خۇي دەرەخات كە ھىچ كىشەيەك نىيە. خەندىيەك دەخاتە سەر لىۋى خۇي كە گوايە بە ھەمو شتەكان قايىل و دلخۇشە. بەلام بە تىپەربونى كات، ژنانى لەمجۆرە زۆر پەست دەبن؛ ئەمانە ھەمىشە بەخشنەديان ھەيە بۇ ھاوبەشەكانيان. بەلام لە بەرمبەردا ئەوھيان پىنادرى كە پىويستىيانە. ئەم پەستبونە رىگە لە دەربرىنى سروشتى خۇشەويستى دەگرىت.

ئەم كەسانە لەو دەترسن ھەستەكانيان راستگۇيانە دەربرىن، بۇيە ھەول دەدەن ھەمو شتىك "زۆرباشە، چاكە و باشە" بىت. پىاوانىش بە زۆرى ئەم دەستەوازانە بەكاردەھىنن، بەلام لاي ئەوان ماناي ئەواو جىاوازيان ھەيە. مەبەستى پىاوەكە ئەوۋىيە "باشە، چونكە خۇم دەتوانم بە تەنيا چارەسەرى بكەم" ياخود "زۆرباشە چونكە دىزانم دەبى چى بكەم" ياخود "چاكە، چونكە خۇم خەرىكى دەبم و پىويستم بە ھىچ يارمەتییەك نىيە." بە پىچەوانەي پىاوەود. كاتىك ژن ئەم دەستەوازانە بەكاردەھىنن رەنگە نىشانەي ئەوۋە بىت كە ھەول دەدات خۇي لە ناكۆكى و مشتومر بەدور بگرىت. ژن بۇ ئەوۋى خۇي لەو شەپۆلانە بەدور بگرىت. رەنگە خۇي بەلەتىنن و بىرۋا

بىكەت كە ھەمو شتىك باش و چاك و زۇر نايابە، بەلام لەراستىدا وانىيە. ئەو ژنە داخوازى و ھەست و پىۋىستىيەكانى دەكاتە قوربانىيى ياخود رەتيان دەكاتەو تەنيا بۇ نەوۋى خۇى لە مەملانى و مشتومر بەدور بگريت.

ع. شاردنەو (fold):

ئەم ھەلۋىستەش ھەر لە قىنۋسەو ھاتوۋە. كەسەكە لەجىياتى مشتومر كىردن خۇى دەمەت بەدەستەو. ئەم كەسانە بەرپرسيارىتى ئەو كىشەيە دەگرەنە ئەستۈ كە ھاوبەشەكەيانى ناپەحەت كىردوۋە. لە كورتمەودادا شتىك دروست دەكەن كە وەك پەيوەندىيەكى خۇشەويستانە و پىشتىگىرى وايە، بەلام لە كۇتايىدا خۇيان لەدەست دەدەن.

جاريكيان پياۋىك لاي من سكالاي لە ژنەگەى كىرد. وتى "زۇرم خۇش دەۋىت. ھەرچىيەكەم دەۋىت پىم دەبەخشىت. تاكە كىشەى من نەوۋىە دلخۇش نىيە." ژنەكە ماۋەى بىست سالى رەبەقى بە رەتكىرنەوۋى خۇى لەپىناۋى ھاۋسەرەكەيدا بەسەربردبو. بىرى ناپەت رۇژىك شەريان بوبىت و ئەگەر پرسيارى چۈنىتى پەيوەندىيەكەيانت لە ژنەكە بىكردايە دەيگوت "پەيوەندىيەكى مەزنامان ھەيە. مىردەكەم زۇر خۇشەويستە. تەنيا كىشەكە منم. من خەمۇكەم و نازانم بۇ." ئەم ژنە بۇيە خەمۇكە چۈنكە ماۋەى بىست سالى رەبەق لە رىگەى قىبولكىردنى ھەمو شتىكەوۋە خۇى رەتكىردۈتەو.

ئەم كەسانە بە غەرىزە دەزانن ھاوبەشەكەيان بە چى دلخۇش دەبىت و ئەو رىگەيە دەگرەنەبەر. دواجارىش بەوۋە ناپەحەت دەبن كە لەپىناۋى خۇشەويستىيەكەياندا قوربانىيان بە خۇيان داۋە.

ھەمو رەتكىرنەوۋەيەك ناخۇشە. ئەم كەسانە ھەول دەدەن بە ھەر نىرخىك بىت رەتەكەرنەوۋە و دەيانەۋىت ھەمو كەسىك خۇشى بوين. ئەم پرۇسەيەدا، بە واتاي وشە دەستبەردارى خۇيان دەبن.

رەنگە تۇ خۇت لە يەككىك لەم چوار (f) ەدا ياخود لە چەند دانەيەكياندا بىنىيىتەو. بەگشتى خەلك لە يەككىيانەوۋە دەچىتە نەۋى دىكەيان. لە ھەريەك لەو چوار ستراتىجەى سەرەوۋەدا مەبەستمان ئەوۋىە خۇمان لە ئازار پىنگەيشتن بەدور بگىرىن. بەداخەوۋە، سەرگەوتو نابىن. رىگەى سەرگەوتو بىرىتىيە لە دىيارىكىردنى

مشتومپرەكە و دوستاندى. پشويەك بىلە بۇ ئەۋەى بېيتەۋە سەرخۆت و پاشان بگەرپرەۋە و دەست بگەرەۋە بە قسەكردن. ھەۋلىدە لەكاتى قسەكردندا زياتر تىگەيت و رىزى زياتر بۇ رەگەزى بەرامبەرت بنوئىت، بەمەش وردە وردە فېر دەبىت چۈن خۆت لە مشتومپر و شەركردن بەدور بگريت.

بۇچى قايىل دەبىن؟

بەگشتى ھۆكارى مشتومپر نىۋان ژن و پياۋ برىتېيە لە پارە و سىكس و بېرەكان و بەرنامە دانان و بەھاكان و بەخىوكردىنى منال و ئەركەكانى ناومال. بەلام تەنيا بەك ھۆكار ئەم وتووئز و دانوستاندانە بگۆرپت بۇ مشتومپر ناخۆش، ھۆكارەكەش ئەۋمىيە نېمە ھەست ناكەين خوشيان دەۋىن. نازارى سۆزدارى ئەۋەۋە دىت ھەست نەكەيت بەرامبەرمەكت خۆشى دەۋىت، ئەگەر كەسىك ھەست بە نازارى سۆزدارى بكات سەختە بتوانىت بە جوانترىن شىۋە مامەلە بكات.

لەبەرئەۋەى ژنان لە مەرىخەۋە نەھاتون، كەۋاتە بە شىۋمىيەكى غەرىزى نازانن پياۋ پىۋىستى بەجىيە، بۇ ئەۋەى بتوانىت بە سەركەۋتۋىي مامەلە لەگەل ناكۆكىيەكاندا بكات. بىرۆكە و ھەست و نارەزوۋە دژ بەيەكەكان تەخەدايەكى قورس بۇ پياۋ و تانەۋ پياۋە لە ژنەكەۋە نرىكتىيەت بەلايەۋە سەختەر دەبىت مامەلە لەگەل جياۋازى و ناكۆكىيەكاندا بكات. ئەگەر ژنەكە ھەزى لە پەككە لەو شتانە نەبو كە پياۋەكە كردنى، ئەۋا پياۋەكە زۆر بە شەخسى ۋەرىدەگرىت و ۋا ھەست دەكات ژنەكە خۆشى ناۋىت.

پياۋ ئەگەر پىۋىستىيە سۆزدارىيەكانى تىركراين دەتوانىت بە باشترىن شىۋە مامەلە لەگەل جياۋازى و ناكۆكىيەكاندا بكات. ئەگەر پياۋەكە لەو خۆشەۋىستىيە بېيەش كرايىت كە پىۋىستىيە بېيەتى، ئەۋا دەست دەكات بە بەرھەلىستى و روۋە تارىكەكەى دەرەكەۋىت؛ بە شىۋمىيەكى غەرىزى شمشىرەكەى دەرەھىنىت.

لە روالەتدا، ۋا دەرەكەۋىت پياۋەكە لەسەر بابەتەكە مشتومپر دەكات (پارە بەرپرسيارىتېيەكان و ...تاد)، بەلام ھۆكارى راستەقىنەى دەرھىنانى شمشىرەكەى ئەۋمىيە ھەست ناكات خۆشەۋىستە. كاتىك پياۋ مشتومپر لەبارەى پارەۋ بەرنامەدانان و منال و ھەر بابەتتىكى دېكە بكات، رەنگە بە شىۋمىيەكى نەينى مشتومپر لەبارەى پەككە لەم ھۆكارانەى خوارەۋە بكات:

هوکاره نهينی په کانی مشتومر کړدنی پياوان

هوکاره ښاراوه که یی مشتومر کړدنی یو مشتومر نه کړدن پټویستی به چیه؟

پياوان

۱. "پنم ناخوښه ژنه که به بچوکترین
شت که (بیکه یان نهیکه) ناروحت
دمبیت. ههست دهکهم رهځنهم ل
دهگریټ، رمت دهکړنمه وه و قبول
ناکړم."

۱. پټویستی به ویه خوی چونه ناوا
قبول بکړیت. نهگینا وا ههست دهکات
ژنه که ههول دمات باشتی بکات.

۲. "ههژناکه م فهرانم به سهر دا بکات و
بلیت پټویسته فلانه شت بکهیت.
ههست به ناپه سندی دهکهم. وا ههست
دهکهم وهکو منال مامه لهم لهگه لدا
دهکړیت."

۲. پټویستی به ویه ههست به
په سندرکدن بکات. نهگهرنا خوی به
شکستخواردو دمرانیت

۳. "پنم ناخوښه له سهر
ناروحتی په کانی خوی لومه ی من
بکات. ههست ناکه م پالنه ر هه بیت بېم
بهو سوارچا که ی که زری په کی
بریسکه دارم پوښی بیت."

۳. پټویسته هان بدریت نهگینا واز
دهینیت.

۴. "بوله بوله کانیم پی ناخوښه که گوايه
فلانه کاری نه انجام داوه یاخود من به
نیشه چاکه کانی نهو نازانم و سوپاسی
ناکه م یاخود نه وهی بهرام بهر من
ههستی پټزانینی نییه. نه مه وام ل
دهکات ههست بکه م بهرام بهر بهو هه مو
لنښ و فوربانیدان و خرمه تکررنه

۴. پټویستی به ویه ههست به پټزانین
بکات. نهگهرنا ههست دهکات لومه کراوه
و به نهزان و بی توانا حساب دهکړیت.

نانرخیندریم

۵. "پنیم ناخۆشه له هه‌مو بابەتیکدا نیگهرانی ئەوه‌بێت که ئیشه‌که تۆشی شکست بێت. ئەمه وام ئی ده‌کات هه‌ست به متمانه پیکردن نه‌که‌م."

۵. پێویستی به‌وه‌یه هه‌ست به متمانه و پێزانین بکات به‌رامبه‌ر به هه‌وله‌کانی بۆ به‌خشینی ئاسایش به ژنه‌که. ئەگینا وا ده‌زانیت خه‌تای ئەوه‌یه که ژنه‌که نیگهرانه.

۶. "پنیم خۆش نی‌یه چاوه‌ڕێی ئەوه‌م ئی بکات که‌ی بیه‌وێت ئەوکاته کاره‌که بکه‌م یاخود قسه بکه‌م. ئەمه وام ئی ده‌کات هه‌ست بکه‌م قبول ناکریم یاخود ریزم ئی ناگیریت."

۶. پێویستی به‌وه‌یه قبول بکړیت به‌و شیوه‌یه‌ی که هه‌یه. ئەگینا هه‌ست به‌وه ده‌کات گۆنترۆل کراوه یاخود ناچارکراوه قسه بکات بۆیه هه‌چی نی‌یه بیلێت. ئەمه وای ئی ده‌کات هه‌ست بکات هه‌رگیز ناتوانیت ژنه‌که ناسوده بکات.

۷. "پنیم خۆش نی‌یه به قسه‌کانی من بریندار ببیت. وا هه‌ست ده‌که‌م متمانه‌ی پنیم نی‌یه، به هه‌له لیم تی‌ده‌گات و له خۆیم دۆرده‌خاته‌وه."

۷. پێویستی به‌وه‌یه هه‌ست بکات قبول کراوه و متمانه‌ی پێ‌کراوه. به پێچه‌وانه‌وه هه‌ست ده‌کات ره‌تکراوه‌ته‌وه و ئی نه‌بوراو.

۸. "پنیم خۆش نی‌یه چاوه‌ڕێی ئەوه‌م ئی بکات مێشکی بخوینمه‌وه. ناتوانم. ئەمه وام ئی ده‌کات هه‌ست به خراپی و بێ توانایی بکه‌م."

۸. پێویستی به‌وه‌یه هه‌ست بکات ره‌زامه‌ندن له‌سه‌ری و قبول کراوه. نه‌گه‌ر نا هه‌ست به شکست ده‌کات.

تێرکردنی پێویستی‌یه سۆزداریه سه‌ره‌کی‌یه‌کانی بیاو ده‌بێته هۆی لا‌بردنی مه‌یلی بیاوه‌که بۆ که‌وتنه ناو مشتومڕیکی نازاربه‌خشه‌وه. به شیوه‌یه‌کی ئۆتوماتیکی. بیاوه‌که زیاتر ده‌توانیت گۆی بگرنیت و به ریز و تیگه‌یشتن و بایه‌خیکی زیاتره‌وه قسه بکات. به‌م جو‌ره، مشتومڕه‌کان، جیاوازی بیرو‌پرا‌کان و هه‌سته نه‌رینییه‌کان له رینگه‌ی وتووێزه

دان وستان و پىكھاتنەو چارەسەر دەين لەبرى ئەوئى بىنە مشتومر نازار بەخش.
ژنانىش بەشدارى دەگەن لە دروستکردنى مشتومر نازار بەخش، بەلام لەبەر
هۆكارى جىاواز. رەنگە لە روکاردا وا دەربكەوئىت مشتومرەكەى ژن دەربارەى دارايى و
ئىپرسراوئىتى يان بابەتى دىكەمە، بەلام لەراستىدا لەسەر يەكئىك لەم هۆكارانەى
خوارەو بەرھەلستى ھاوبەشەكەى دەكات.

هۆكارە نەيئىيەكانى مشتومرکردنى ژنان

هۆكارە شاراوەكەى مشتومرکردنى بۆ مشتومرنەكردن پىئويستى بەچىيە؟

ژنان

۱. "پىم ناخۆشە كاتئىك ھەست و ۱. پىئويستى بەوئىيە ھەست بە
داخوازىيەكانم بە كەم سەيردەكات. ئەمە پىشتىوانى و دلىگەرمى بكات. ئەگىنا
وادەكات ھەست بە بچوگى و بىن نرخی ھەست دەكات حوگمى لەسەر دەدرئىت و
بكەم." پىشتگوئى خراو.

۲. "پىم ناخۆشە ئەو شتانەى بىردەچئىت ۲. پىئويستى بەوئىيە ھەست بكات رىزى
كە داواى ئى دەكەم ئەنجاميان بدات، ئىتر ئى دەگرئىت و فەرامۇش ناكريئىت. ئەگەر
ھەست دەكەم ھەمو شتئىك بىن سودە. نا ھەست دەكات پىشتگوئى خراو و لە
ھەست دەكەم سواالى خۆشەويستى ئى خوارى خوارەوئى رىز بەندىيەكانى
دەكەم." پىاودەكەدايە.

۳. "پىم ناخۆشە لەكاتى نارەحەتىمدا ۳. پىئويستى بەوئىيە پىاودەكە تىبكات
لۇمەم بكات. وا ھەست دەكەم كە بۆ كە بۆجى نارەحەتە و دلىئاي بكاتەو
ئەوئى خۆشى بوئىم، پىئويستە ببمە كە خۆشى دەوئىت و پىئويست ناكات
مروفتىكى كامل. من كامل نىم." كامل بىئىت. ئەگىنا ھەست دەكات ئەگەر
ئاوا بىئىت مەترسىدارە.

۴. "پىم ناخۆشە دەنگ بەرزبكاتەو ۴. پىئويستى بەوئىيە ھەست بكات ئى
ياخود دەست بكات بە باسکردنى يەك تىدەگەن و رىزى ئى دەگرن. ئەگەرنا

ههست دهکات گوی ئی ناگیریت
دهترسینریت و سه رکوت دهکرتیت.

ریز شت بۆ نهوهی دهری بخات لهسه
ههقه. نه مه وام ئی دهکات ههست بکه
ههله و بایه خ به گوشه نیگاکی من
نادات."

٥. پیویستی بهوهیه ههست بکات
پیاوه که بایه خ به ههسته گانی دهکات و
ریز له پیویستی یه گانی دهکرتیت بۆ
کوگردنه وهی زانیاری. نه گهرنا ههست
دهکات بی ریزی بهرامبهی دهکرتیت و
نرخه بۆ دانانریت.

٥. "کاتیک پرسپاری ئی دهکهه سه بارهت
به و برپارانیهی ده بی بیدمین زۆرم
بی ناخۆشه به فیزه وه وه لامم بداته وه.
نه مه وام ئی دهکات ههست بکهه بام
به سه ریه وه یاخود من له کاتی دهگرم."

٦. پیویستی بهوهیه دنیا بکرتنه وهی
پیاوه که گوی ئی ئی دهکرتیت و بایه
پی دهکات. نه گهر نا ههست دهکات
پشتگویی خراوه یاخود حوکی لهسه
دراوه.

٦. "که وه لامی پرسپار و لیدوانه کانم
ناداته وه زۆر زۆر نارمه هت دهیم. نه مه
وام ئی دهکات ههست بکهه بونم نیه."

٧. پیویستی بهوهیه ههست بکات
پشتیوانی ئی دهکرتیت و ئی تریه گهر.
نه گهر نا ههست دهکات پشتگوری
ناکرتیت، خوشیان ناوینت و بهست
دهبیت.

٧. "پیم ناخۆشه که ده لیت پیویست
ناکات ههست به نازار بکهه و نیگهران به
که تور بهم یان هه شتیکی دیکه. ههست
دهکهه پشتیوانیم ئی ناکات و دلسوزی
نانوینیت."

٨. پیویستی بهوهیه ههست به ریز
به تهنگه وه هاتن بکات، به تاییهتی نه
کاتانهی که ههسته گانی دهه دهه
نه گینا ههست به ترس و هه ره
دهکات.

٨. "پیم ناخۆشه چاوهری نه وهه ئی
بکات خۆم به دور بگرم له ههسته کانم.
نه مه وام ئی دهکات ههست به ههله و
لاوازی بکهه بهرامبهی."

لمگل نه و مندا که نه م هممو پڼوېستی و همسته ناخوشانه راستمېنم به لام
به گشتي به شپوه په کی راسته وخو مامه له میان له گه لدا ناکریت و ناخرینه روو. لمبری
نموه. له ناووه که له که دهمېن و له کاتي مشومېرکاندا دهرده پهرنه دهرموه. همدېنگار
راسته وخو مامه له میان له گه لدا دهرکرت، به لام به گشتي له رتگی دهربرېني روخسار و
زمانی جهسته و تونی دهنگوه ده خرینه پروو.

پڼوېسته له همستیارپیه تایبه ته کانی ژن تنېگه یت و کاریان له سر بکه یت نه ک
نازاریان بدمیت. نه گهر بتوانیت به و جوړه باسی کیشه که بکه یت که پڼوېستیه
سوزدارپه کانی هاوبه شه که ت تیربکات، نه و دفتوانیت کیشه که چارمه سر بکه یت.
نه و کاته نیر مشومېر دفتوانیت ببیته نه و په یومندی به ره مه پنه ی که بو چارمه سر
و دانوستان جیاوازی و ناگوکیه کان پڼوېسته.

توینکاری مشومېر

مشومېرې خراب به گشتي توینکاریپه کی سهرمتایی هیه. رهنگه بتوانیت خوت له م
نمونه یه ی خواره وده دا بدوژپته وه.

من و هاوسره که م چوین بو گه پان و سهرانیکی خوش. دواي ناخواردن، هممو
شتیک باش و ناسایی بو تا نه و کاته ی دهمتم گرد به باسکردنی وه به ره پنه انیک. له پر
هاوسره که م نارېحه ت بو به وه ی بیرم له وه کردو ته وه به شیکي باشه که و ته کانمان له
پرژمه یه کی خرابدا بخرمه گه ر. من ته نیا دهموېست رای نه و وهر بگرم، به لام
واتی که پشته گوايه نه و من بهرنامه م بو د ارشتووه (ته نانه ت بی نه وه ی رای نه و
وهر بگرم). نارېحه ت بو له وه ی من کاریکی له و جوړه بکه م. منیش نارېحه ت بوم له وه ی
نه و به خوړایی لیم نارېحه ت بووه و نینجا که و تینه مشومېر وه.

من وامزانی به پرژمه که، من نارازیپه و مشومېر له سر نه وه کرد که پرژمه که
پرژمه یه کی باش و گونجاوه. به لام توپه یه که ی من له وه ی له دهستم نارېحه ت بووه
مشومېر که ی توندتر کرد. نه و مشومېرې ده کرد که پرژمه که خراپه. به لام له راستیدا
نارېحه تیی هاوسره که م له سر نه و وېو من بیر له م وه به ره پنه انه بکه مه وه به بی نه وه ی
گوئ له بیروېوچونه کانی نه و بگرم. سهرم پای نه و وېش له وه نارېحه ت بو که نه و مافی
خویه تی نارېحه ت ببیت به لام من ریز له و مافه ی ناگرم.

لە كۈتايىدا مەن ئەومىندە ناپەھەت بوم ھاسەرەكەم داۋاي لىيوردنى لىيوردىم چۈنكى
لەم تەنەگە يىشتۇۋە و مەمانەي پەنەگىردوم، بەمەش ساردبوينەۋە.

دواتر، كاتىك پىكھاتىنەۋە، ھاسەرەكەم ئەم پىرسىيارەي لىيوردىم. وتى، "زۇرجار
كاتىك مشتومر دەكەين، وا دەردەكەۋىت مەن لە شتىك ناپەھەت دەيم و دواتر ناچار دەيم
داۋاي لىيوردن لە تۇ بىكەم چۈنكى ناپەھەت بويىت. بە جۇرىك ھەست دەكەم (شتىك
بىزە) ھەندىك جار ھەزدەكەم مەن داۋاي لىيوردىم لىيوردىم كە ناپەھەتتى كىردوم."

دەستبەجى لۇجىكى پىشت گۆشەنىگاگەيم بىنى. چاۋەرۋانگىردى ئەۋەي ھاسەرەكەم
داۋاي لىيوردىم لىيوردىم بىكات ناھەقىي بو، بەتايىبەت كە خەتاكە يەكەمجار خەتاي مەن بو، مەن
ناپەھەت كىردىم ئەم تىگەيشتە نوئىيە پەيۋەندىيەكەمانى گۆرى. دواتر كە ئەم
ئەزمونەم لە سىسەمىنارەكاندا باس دەگىرد بۇم دەركەۋەت ھەزاران ژن بەۋ ئەزمونەي
خىزانەكەمدا تىپەريون. ئەمەش يەككىك بو لە شىۋازە باۋەكانى نىر / مەن. با بە شىۋازە
سەرەتايىيەكەدا بىچىنەۋە.

۱. ژەكە ھەستى ناپەھەتى خۇي سەبارەت

بە "س ص ع" دەردەبىرەت.

۲. پىۋەكە رۈنى دەكەتەۋە بۇجى ژەكە پىۋىست

ناكات سەبارەت بە "س ص ع" ناپەھەت بىيىت.

۳. ژەكە ھەست دەكات پىشتىۋانى ناكىرەت و بەمەش زىاتىر ناپەھەت دەبىت.

(نەستى زىاتىر لە پىشتىۋانى نەگىردەكە ناپەھەتە نەك لە بابەتى "س ص ع").

۴. پىۋەكە ھەست بە ناپەھەتتى ژەكە دەكات و زىاتىر

ناپەھەت دەبىت. لۆمەي ژەكە دەكات كە ناپەھەتتى

كىردۈۋە و چاۋەرۋانى ئەۋە دەكات داۋاي لىيوردنى لىيوردىم

بىكات پىش ئەۋەي ئاشت بىنەۋە.

۵.

ژەكە نىر يان داۋاي لىيوردىم دەكات و دەپەۋىت بىزانىت جى روۋىداۋە.

ياخۇد زىاتىر ناپەھەت دەبىت و مشتومرەكە ھەلدەكسىت و دەبىت بە شەپ.

من که زانباری زیاترم سه‌بارمت به تویکاری مشتومر به‌دهسته‌ینا، توانیم نه‌و کیشه‌یه به شیوه‌یه‌کی باشر چارمه‌ر بکه‌م. به‌وهی که له‌بیرم نه‌جیت ژنان له هه‌ساره‌ی فینۆسه‌وه هاتون. توانیم خۆم له‌وه به‌دور بگرم له کاتی نارېحه‌تییه‌کانیدا لۆمه‌ی بکه‌م. له‌بری نه‌وه هه‌ولم دا تې‌بگه‌م که چون نارېحه‌تم کردووه و هه‌روه‌ها نیشانی بده‌م که بایه‌خی پێ دده‌م. ته‌گه‌رچی نه‌و به هه‌له‌ش لیم تې‌بگه‌شته‌یه، ته‌گه‌ر به‌وه‌ی منه‌وه هه‌ستی به نارېحه‌تی بکړدایه پېویست بو توی بگه‌یه‌نم که بایه‌خی پێ‌دده‌م و داوای لیبوردن ده‌که‌م.

که هاوسه‌ره‌که‌م نارېحه‌ت ده‌بو، فێر بوم یه‌که‌مجار گوئی لې بگرم، پاشان به‌راستی هه‌ول بده‌م بزانم چی نارېحه‌تی ده‌کات، نینجا بلنیم، "داوای لیبوردن ده‌که‌م که نارېحه‌تم کردیت به‌وه‌ی وتم .." ناکامه‌ باشه‌کانی نه‌م شیوازه‌ ده‌ستبه‌جێ دهرده‌که‌وت. که‌تر توشی مشتومر ده‌بوین.

له‌گه‌ل نه‌مه‌شدا، هه‌ندی‌کجار، داوای لیبوردنکردن کاریکێ زۆر سه‌خته. من له‌و کاتانه‌دا هه‌ناسه‌یه‌کی قول هه‌لده‌کیشم و هیچ نالیم. له‌ ناخه‌وه هه‌ول دده‌م نه‌وه به‌ینه‌مه به‌رچاوی خۆم که هه‌ستی نه‌و چۆنه‌و له‌ چاوی نه‌وه‌وه هۆکاره‌کان ده‌ستنیشان بکه‌م. نینجا ده‌لیم، "به‌داخه‌وه‌م که نارېحه‌تیت." هه‌رچه‌نده نه‌مه داواکردنی لیبوردن نی‌یه، به‌لام به‌و مانایه‌یه که "نه‌وم به‌لاوه‌ گرنگه"، و نه‌مه‌ش کاریگه‌ری نه‌رینی زۆری هه‌یه.

پیاوان به ده‌گه‌ن ده‌لێن "ببوره" چونکه

له‌سه‌ر هه‌ساره‌ی مه‌ریخ نه‌م قسه‌یه مانای وایه کاریکێ هه‌له‌ت کردووه

بۆیه داوای لیبوردن ده‌که‌یت.

پیاوان به ده‌گه‌ن ده‌لێن "ببوره" چونکه له‌سه‌ر هه‌ساردی مه‌ریخ نه‌م قسه‌یه مانای وایه کاریکێ هه‌له‌ت کردووه بۆیه داوای لیبوردن ده‌که‌یت. به‌لام ژنان که ده‌لێن "ببوره" مه‌به‌ستیان نه‌وه‌یه بلن "به‌لێ هه‌ستی تۆم به‌لاوه‌ گرنگه." نه‌وه مانای وانیه‌ داوای لیبوردن ده‌که‌ن به‌رامبه‌ر کرداریکی هه‌له. نه‌و پیاوانه‌ی به ده‌گه‌ن وشه‌ی "ببوره" به‌کارده‌هێنن، ده‌توانن نه‌نجای سه‌رسامکه‌ر له به‌کاره‌ینانی نه‌م به‌شه‌ی زمانی فینۆسیه‌یه‌کان به‌ده‌ست به‌ینن. ئاسانه‌ترین رنکه‌ بۆ خۆدورخسته‌وه له مشتومر نه‌وه‌یه

بلىي "ببوره."

زۆربەي مشتومپرەكان ئەوكاتە ھەلدەكشىن كە پياوھكە دەست دەكات بە
بىبايە خەردنى ھەستەكانى ژنەكە و ژنەكەش بە نارەزايى ۋەلامى دەداتەو. منى پياو
ناچار بوم خۇم ھىرى پشٹیوانى بكم. ھاوسەرەكەشم كارى لەسەرئەوھەرد ھەستەكانى
بەشئەوھەكى راستەوخۇتر دەرېرېت بەئى ئەوھى نارەزايى بەرامبەر بە من دەرېرېت.
ئەنجامەكەش برىتى بو لە شەرى كەمتر و خۇشەوېستى و رىزى زياتر. ئەگەر ئەم
زانپارېيە نوئەمان نەبوایە، رەنگە تا ئىستا چەندىن چەلەحائى و مشتومپرەمان
بەاتنايەتە رى.

زۆربەي مشتومپرەكان ئەوكاتە ھەلدەكشىن كە پياوھكە

سوكايەتى دەكات بە ھەستەكانى ژنەكە و

ژنەكەش بە نارەزايى ۋەلامى دەداتەو.

بۇ خۇپاراستن لە مشتومپرە خراب گەنگە بزائىت چۆن پياوان بەئى ئەوھى خۇيان
بزانن ھەستەكان بى بايەخ دەكەن و چۆن ژنان بەئى ئەوھى خۇيان بزانن بەيامى
نارەزايى دەننن.

چۆن پياو مشتومپرە دروست دەكات بى ئەوھى مەبەستى بىت؟

بلاوترىن رىگە كە پياوان بەھۆيەوھە مشتومپرە دروست دەكەن برىتىيە لە
بوجەلگەردنەوھى ھەست و بىروبۇچونى ژنەكە. پياوان نازانن چۆن بە بۇچونەكانبان
چەندىن ھەست بوجەل دەكەنەوھە.

بۇ نمونە، رەنگە پياو سوكايەتى بە ھەستە نەرنىيەكانى بكات. رەنگە بلىت "كجى،
گوئ مەدمرئ." ئەم دەستەواژمىە بەلای پياوھەوھە جوان و ھاوړپيانەيە. بەلام بۇ
ھاوبەشكى نرىكى مئىنە شتىكى ھەستبار و ناخۇشە.

ياخود رەنگە پياو ھەولبەدات نارەحەتىيى ژنەكە بەوھە چارمەر بكات كە بلىت
"ئەوھەندە گەنگ نىيە." ئىنجا چەند چارمەرىكى پراكتىكى بۇ كىشەكە دەخاتەر،
چاومرېش دەكات ژنەكە بگەشئەوھە و دلى خۇش بىت. نازائىت ژنەكە بەم كارە ھەست

بە ھەرامۇشكردن و سوكاپەتيكردن دەكات. ژنەكە ناتوانيت ريز لە چارەسەرەكان بگريئ
ھەتا پياوھەكە بە كرددوھ مافی ئەوھ نەسەلینيت كە ژنەكە ھەقیتى نیکەران بئیت.

پان زۇرجار پياوھەكە شتیكى كرددوھ ژنەكەى پى ناپەحەت بئیت. پياوھەكە بەشیوھى
غەریزە دەپەوئیت ژنەكە ئاسودە بکاتەوھ بەوھى بۆى رونبکاتەوھ كە پئویست ناکات
ناپەحەت بئیت. پياوھەكە بە متمانەوھ روونی دەكاتەوھ كە ھۆكارى زۇرباش و لۆجىكى و
ئەقلاى ھەپە بۆ ئەنجامدانى ئەوکارە. پياوھەكە نازانیت ئەم ھەلۆیستە وا لە ژنەكە دەكات
ھەست بکات ھېچ مافیكى نیپە ناپەحەت ببئیت. كە پياوھەكە باسى خۆى دەكات، تاكە
پەيام كە رەنگە ژنەكە ببیستیت ئەوھپە كە پياوھەكە باپەخ بە ھەستەكانى ئەم نادات.

ژنەكە بۆ ئەوھى بتوانیت گۆئ لە ھۆكارە باشەكانى پياوھەكە بگريئ، یەكەمجار
پئویستی بەوھپە پياوھەكە گۆئ لە ھۆكارە باشەكانى ئەو بگريئ كە بۆچى ناپەحەتە.
پياوھەكە پئویستە بۆ ماوھپەك رونکردنەوھەكەى خۆى رابگريئ و بە تیگەيشتنەوھ گۆئ
بگريئ. ئەگەر پياو باپەخ بە ھەستەكانى ژن بدات، ژنەكە وردە وردە ھەست دەكات
پشتگى دەگریئ.

ئەم گۆرانكارپپە لە شیوازی مامەلەدا پئویستی بە راھینانە، بەلام دمتوانیت بە
دەستى بەینیت. بەگشتى، ھەمو جارێك كە ژن ھەستى تورپى و ناومىدى و
نیکەرانپپەكانى خۆى دەرەبړیت، ھەمو خانەپەكى جەستەى پياو بەشیوھى غەریزى
وھ كاردانەوھ كۆمەلێك رونکردنەوھو بیانو دەرەبړن كە مەبەست لێیان لابردنى
ھەستى ناپەحەتپپەكەپە. پياو ھەرگیز ناپەوئیت كێشەكە قوئتر بکاتەوھ. رەواندنەوھى
ھەستى ناپەحەتپپە بەھۆى رونکردنەوھوھ یەكێكە لە غەریزەكانى خەلگى مەریخ.

ئەگەر پياو بزانیئ كە كاردانەوھ غەریزپپەكانى لەو ساتەوھختەدا زیانبەخشن،
دمتوانیت ئەم گۆرانكارپپە بکات. پياو بەھۆى زانیارپپەكى گەشەكرددوھوھ ھەروھەا
بەھۆى ئەزمونەكانى خۆپەوھ سەبارەت بەوھى چ رێگەپەك لەگەل ژندا سەرکەوتوھ،
دمتوانیت ئەم گۆرانكارپپە بەینیتە دى.

چۈن ژن مشتومر دروست دەكات بەبى مەبەست؟

باوترین رێگە كە ژنان بەھۆپەوھ مشتومر دروست دەكەن بى ئەوھى مەبەستیان
بئیت ئەوھپە لەكاتى دەربرپنى ھەستەكانیاندا راستەوخۆ نادوین. ژن لەبرى ئەوھى بە

شۈمبەكى راستەوخۇرق و بى ھېوايىيەكانى دەرپرېت، دەست دەمكات بە پىرسىيىرى بىن
 ۋەلام و بەبى مەبەست (ياخود بە مەبەست) پەيامى نارەزايى دەنپىرېت. ئەگەر چى
 ھەندىك چار ئەمە ئەو پەيامە نىيە كە ژنەكە دەمەۋىت بېگەيەننيت، بەلام بەگشتى
 پىاوان ئاۋاي تىدەگەن.

باۋتېرىن رېنگە كە ژنان بەھۆيەۋە مشتومېر دوست دەكەن
 بىن ئەۋەى مەبەستيان بېت ئەۋەيە لەكاتى دەرپرېتى
 ھەستەكانياندا راستەوخۇ نادوۋىن.

بۇ نمونە، كە پىاۋ دۋادەكەۋىت، رەنگە ھەستى ژنەكە بەم جۆرە بېت "كە
 دۋادەكەۋىت ھەزناكەم چاۋمېرىت بىكەم" ياخود "نىگەرەن بوم توشى شتىك بوبېت."
 كەچى كە پىاۋكە دەگاتە جى، ژنەكە لەجىياتى ئەۋەى راستەوخۇ ھەستەكانى دەرپرېت
 پىرسىيىرىكى بىن ۋەلام دەمكات بۇ نمونە "چۈن ئەۋەندە دۋادەكەۋىت؟" ياخود "كە تۇ
 ئەۋەندە دۋا دەكەۋىت دىتەۋى من نىگەرەن نەبىم؟" ياخود "بۇچى تەلەفۇنت نەكرد؟"
 بەدئىيائىيەۋە كە دەرپرېتىت "بۇچى تەلەفۇنت نەكرد؟" ئاسايىيە تۇ بەراستى
 بەشۈن ۋەلامىكى رەۋادا بگەرېت. بەلام كە ژنەكە نارەحەتە، تۈنى دىنگەكەى زۇرچار
 دەرى دەخات كە بە شۈن ۋەلامى رەۋادا ناگەرېت بەلكو دەمەۋىت بلىت ھىچ ھۇكارىكى
 قىلگراۋت نىيە بەرامبەر دۋاكەۋىتەكەت.

پىاۋ كاتىك گۈى لى پىرسىيىرى لەمچۆرە دەبىت كە دەئىت "چۈن ئەۋەندە
 دۋادەكەۋىت؟" ياخود "بۇچى تەلەفۇنت نەكرد؟" لەراستىدا پىاۋكە گۈى لى
 ھەستەكانى ژنەكە نابىت بەلكو تەنبا نارەزايىيەكەى دەبىستىت. پىاۋكە ھەست دەمكات
 ژنەكە ھەزىكى خۇسەپىنەرى ھەپە كە يارمەتى پىاۋكە بىدات و ۋاى لى بىكات زىاتىر
 ھەست بە لىپىرسراۋىتى بىكات. پىاۋكە ھەست دەمكات پەلامار دراۋە بۇيە دەچىتە بارى
 بەرھەلىستىكردنەۋە. ژنەكە نازانىت ئەم نارەزايىيەتىيە چىند نازار بە پىاۋكە
 دەگەيەننيت.

ھەرۋەك چۇن ژن پىۋىستى بە پىشتىۋانى ھەپە، پىاۋىش پىۋىستى بە رەزامەندى
 ھەپە. تا پىاۋكە زىاتىر ژنەكەى خوش بۈيت پىۋىستى بە رەزامەندى زىاتىر ھەپە.

رمزاهندی هه مېشه له سهرمتای په یومندییه کاندې ناماده یه. یان نه ووتې ژنه که په یامی
رمزاهندی ده که یه نیت یاخود پیاوکه د لڼیا په له وې دوتوانیت نه و رمزاهندی یه
به دست به نیت. له هه ردوو حالت ه که دا، رمزاهندی یه که ناماده یه.

ته نانت نه گهر ژنه که له لایه ن پیاوې دیکه یاخود باوکی یه وه بریندار کرابیت،
هېشتا له سهرمتای په یومندییه که دا دوتوانیت رمزاهندی به خستیت. رنگه هستی
ژنه که بهم جوړه بیت "نمه پیاوکی تایبه ته، وکو نه وانی دیکه نی یه که د میاناسم."
کاتیک ژن نه و رمزاهندی یه ده گېر پته وه، نازاریکی زور به پیاو ده که یه نیت. ژنان
به گشتی بیران نی یه چون نه و رمزاهندی یه یان ده که پښنه وه. نه و کاته ش که
دېگر پښنه وه، به چاکی بیانوی نهم کاره یان هیه. یه کیک له هوکارمکانی نهم دلر مقییه
نهمیه ژنان به ته وای بی ناگان له گرنگی نه و رمزاهندی یه یان بو پیاوکه.

له گال نه مه شدا ژن دوتوانیت فیر بیت که نه گهر هه لسوکه و ته کانی پیاویش قبول
نه کات به لام هېشتا رمزاهندی بو خودی پیاوکه دمر بیت. پیاو بو نه وې هه ست
بکات ژنه که خوشی ده ویت پیو یستی به ویه ژنه که رمزاهندی بو خودی پیاوکه
ه بیت، نه گهر چی هه لسوکه و ته کانیشی به دل نه بیت. به گشتی نه گهر ژن هه لسوکه و تی
پیاوکی به دل نه بیت و بیه ویت پیاوکه بگوریت، نارمزیی به رامبه ری دمر دمر بیت. به
د لڼیا یی یه وه جاری واش هیه رمزاهندی یه که ی به رامبه ر پیاوکه کهم و زیاد ده کات،
به لام (لی رازینه بوون) بو پیاو زور قورس و ناخو شه.

زور به ی پیاوان زور شهرمنن له وده که بلین چهند پیو یستیان به رمزاهندی یه.
رنگه زور رتکه بگر نه بهر بو نه وې بلین گوئ به رمزاهندی نادمین. به لام بو چی
کاتیک که رمزاهندی ژنه که له دست دمدن سار دمه نه وه و درد ده که ونه وه و ده که ونه
حالتی به ره لستی؟ چونکه به دست نه هیتانی نه و شته ی دمه نه ویت نازاریان دمدات.

یه کیک له هوکارمکانی سهر که وتنی په یومندییه کان له سهرمتادا بریت یه له وې
پیاوکه هېشتا له زور به زمی ژنه که دایه. هېشتا پیاوکه نه و سوار چا که به که زری
بریسکه داره که ی له بهر دایه. پیاوکه نیعمه تی رمزاهندی ژنه که وهر دمر بیت و
لنه نجامدا به باشی غار به نه سپه که ی دمدات. به لام ههر که دست ده کات به
ناتومید کرنی ژنه که، له و نیعمه ته بی بهش دمه بیت و رمزاهندی یه که له دست دمدات.
له هر ده که ویت و خو ی له کولانه ی سه که که دا دمه بیت نه وه.

پياو دىتوانىت مامەئە لەگەل بىئومىدى زىندا بىكات، بەلام كە ژن ئەو بىئومىدىيە لەگەل نارەزايى و رەتكردەنەومدا دەرپرېت، پياو كە ھەست دەكات برىندار دەكرىت. ژنان زۇرجار بە تۇنىكى نارازى لە ھەئسوكەوتەكانى پياو دەكۆلنەو. بۆيە واش دەكەن چونكە وا دىزانن بەم شىوئەيە وانەيەك فېرى پياو كە دەكەن. ئەمە راست نىيە بەلكو تەنيا دەبىتە ھۆى دروستبۇنى ترس و رەنجاندن و بەمەش پياو كە وردە وردە گەرموگورپەكەى لەدەست دەدات.

رەزامەندى بەرامبەر پياو ئەوئەيە لەپشت كردهوكانىيەو ھۆكارى باش بەدى بىكەيت. تەنانەت ئەو كاتانەش كە نابەرپرسيارە، ياخود تەمەلە ياخود بى رىزى دەنۆنىت، ئەگەر ژنەكە خۆشى بویت، ھىشتا دىتوانىت ئەو باشەيە لە ناخى پياو كەدا بدۆزىتەو. رەزامەندى برىتييە لە دۆزىنەوئە مەبەستە جوانەكە ياخود باشەكە لەپشت ھەئسوكەوتە دەرەگىيەكەو.

مامەئەكردى پياو بە شىوئەيەك كە ھىچ ھۆكارىكى باشى نەبىت لەپشت كارەكەيەو واتە راكرتى ئەو رەزامەندىيە لەسەرەتاي پەيوەندىيەكەو بە خۆرايى بە پياو كە بەخشاو. ژن بۆويستە ھەمىشە لەيادى بىت كە تەنانەت ئەو كاتانەش كە ناكۆكە لەگەلدا دىتوانىت رەزامەندى پىبەخىت.

كاتىك پياو ئەوپەرى پىويستى بە رەزامەندى ژنە

ھۆكارى زۇربەى مشتومرەكان ئەوئەيە كە دوو كەس ناكۆكن، بەلكو ھۆكارەكە بان ئەوئەيە پياو كە ھەست دەكات ژنەكە نارەزايى دەرپرېت بەرامبەرى ياخود ژنەكە نارەزايى بەرامبەر جۆرى قسەكردى پياو كە دەرپرېت. زۇرجار نارەزايى ژنەكە لەبەرئەوئە پياو كە پىشتىوانى لە بىروو بۆچونەكانى ناكات ياخود بە بايەخەو قسە لەگەلدا ناكات. ئەگەر پياو و ژن فېرى پىشتىوانى و رەزامەندى بىن، پىويستىان بە مشتومر نامىنىت. چونكە دىتوانن دەربارەى جياوازيەكانىان دانوستاندن بىكەن.

پياو كە ھەئەيەك دەكات، ياخود ئەركىك يان بەجىھىنانى لىپرسراوئەيەك لەبەر دەكات ژن نازانىت پياو كە چەند ھەستيارە. لەم كاتەدا كە پياو كە زۇرتىن پىويستى بە خۆشەويستى ژنەكەيە و ئەگەر ژنەكە رەزامەندىيەكەى خۆى بىكشېنئەو ئەوپەرى ئازار بە پياو كە دەگەيەنىت. ژنەكە رەنگە ھەر بە خۆيشى نەزانىت. رەنگە

وا بىر بکاتهوه که تەنيا هەست بە بئۆمىدى دەکات، بەلام پياوهکه هەست بە ناپەزايى ژنەکه دەکات.

يەکنک لە رىگەکانى ژنان که بەبئى ئەوهى بزانن ناپەزايى دەردەبەرن برىتييه له نيگای چاوو تۆنى دەنگيان. رەنگە ئەو وشانەى ژنەکه دەريان دەبەيت و تەى جوان بن، بەلام تەماشاکردنەکهى و تۆنى دەنگەکهى دەتوانن پياو بپەندار بکەن. گاردانەوه بەرھەلستکارانەکهى پياو بۆ ئەوهيه ژنەکه هەست بکات هەلەيه. پياوهکه هەستەکانى ژنەکه بە درۆ دەخاتەو بشتیوانى لە هەلسوکهوتەکانى خۆى دەکات.

پياو نەگەر هەلەيهکى کردبەيت ياخود ئەو ژنەى ناپەخت کردبەيت که خوشى دەوێت، زۆر مەبەستىتى مشتومر بکات.

پياو نەگەر هەلەيهکى کردبەيت ياخود ئەو ژنەى ناپەخت کردبەيت که خوشى دەوێت، زۆر مەبەستىتى مشتومر بکات. نەگەر پياوهکه ژنەکه نائۆمىد بکات، دەيهوێت رۆنى بکاتهوه بۆچى ژنەکه پىويست ناکات هەندە ناپەخت بپەيت. پياوهکه وادەزانپەيت ئەو ھۆکارانەى دەیانخاتە روو دەبنە ھۆى باشتەکردنى ژنەکه. نازانپەيت ژن لەکاتى ناپەختیدا لە ھەمو شتێک زياتر پىويستى بەوهيه گوێى لى بگيرىت و بشتیوانى لى بکرىت.

چۆن جياوازيه کانت دەربەريت بەبئى مشتومرکردن؟

نەگەر نمونەى باش و تەندروست و سەرکەوتومان نەبەيت، دەربەرنى جياوازی و ناگۆکى يەکان نەرکێکى زۆر سەخت دەبەيت بۆمان. زۆر بەى باوک و دايکەمان يان ئەو تەبا بە ھىچ جۆرى مشتومر يان نەکردووه ياخود مشتومر پەريان زۆر بە پەلە ھەلگشاوه و بووه بە شەر. خستەکهى خوارووه دەرى دەخات چۆن پياو و ژن بەبئى ئەوهى بەخۆيان بزانن مشتومر دروست دەکەن، ھەروەھا ئەلەرناتىقى تەندروستپەش دەخاتە روو.

لە گشت شىوازیكى مشتومر دا که لە خوارووه ریزکراوه، يەکەمجار ئەو پرسيارە بئى وەلامەم داناوە که رەنگە ژنەکه بپەرسىت ياشان نیشانمداوه پياوهکه چۆن پرسيارەکه لىک دەداتەوه. نینجا ئەو ھەم خستۆتە روو چۆن پياوهکه رەنگە رۆنکردنەوه بدات و چۆن

ئەگەر جارى داھاتو كە دواكەوتىت
تەلەمۇنىكەم بۇ بىكەيت.

بەدەيت گوى بگريت. ھەولۇ تىگەپشتىن
و پىشتىوانى بىدە لەو شتانەى ژنەكە
پىويستى پىيانە بۇ ئەوۋى ھەست بىكات
خۇشت دەوتىت.

۲. كە پىياو شتىكى بىردەچىت

پىرسىيارە بىن ۋەلەكەس ئن

كاتىك پىياوگە بىرى دەچىت شتىك بىكات،
ژنەكە دەئىت "چۈن بىرت چو؟" ياخود
"تۈكەى شىتت بىر ناچىت؟" ياخود
"چۈن بتوانم متمانەت پىكەم؟"

نەو پەيامەى پىياوگە دەپىستىت

ئەو پەيامەى پىياوگە دەپىستىت
نەمەيە "ھىچ بىيانويەك نىيە بۇ نەم
رەفتارت. تۇ بى ئەقلىت و جىگەى
متمانەنىت. ھەمىشە من زىاتر
دەبەخىش."

پىياوگە چى رۈندەكاتەو

كاتىك پىياوگە شتىكى بىردەچىت
ئەنجامى بىدات و ژنەكەش نارەحەت
دەبىت رۈنكردنەوۋى پىياوگە بەم
جۈرمە "زۇر سەقال بوم و بىرم چو.
ھەندىك جار نەم شتانە رۈدەدەن."
ياخود "شتىكى زۇر گرنگ نىيە. ئەمە
ماناى وانىيە خەمساردم."

نەو پەيامەى ژنەكە دەپىستىت

ئەوۋى ژنەكە دەپىستىت نەمەيە
"پىويست ناكات بەم بابەتە ھىچ و
پوچانەوۋە خۇت نارەحەت بىكەيت. تۇ
داخوازىبىت زۇر زۇرەو گاردانەوۋەكەت
نانەقلا نىيە. ھەولبىدە زىاتر واقىيى
بىت. تۇ لە جىھانىكى خەپالىدا
دەزىت."

ژنەكە چۈن دەتوانىت نارەزايى كەمترى
ھەيىت؟

پىياوگە چۈن دەتوانىت زىاتر پىشتىوان
بىت

پىياوگە دەئىت "بىرم چوۋە .. تورەيت
لەم؟" نىنجا رىگەى ژنەكە دەدات ھەسە

ژنەكە ئەگەر نارەحەتىش بىت،
دەتوانىت بلىت "پىم ناخۇشە شىتت

بكات بەبى ئەۋەدى بە ناراستى بزانىت.
كاتىك زىنەكە قىسە دەكات ھەست دەكات
گوئى لى دەگىرىت و پاش كەمىك زۆر
سوپاسگوزارى پياۋەكە دەبىت.

بىردەجىت. "زىنەكە دەتوانىت رىگەپەكى
دىكەى كارىگەرىش بگىرىتەبەر و باسى
ئەۋە نەكات پياۋەكە شتىكى بىرچوۋە و
ھەر نەپداتەۋە روۋى، تەنبا جارىكى
دىكە داۋاى ئەۋ شتە بكاتەۋە "سوپاست
دەكەم نەگەر بتوانىت .." (پياۋەكە ئىتر
دەزانىت شتەكەى بىرچوۋە).

۲. كاتىك پياۋەكە لە نەشكەۋتەكەى دەگەرپىتەۋە

نەۋ پەيامەنى پياۋەكە دەبىستىت
ئەۋ پەيامەنى پياۋەكە دەبىستىت
نەمەيە "ھىچ بىروپيانۋىەك نىيە كە
خۆتم لى دوربەيتەۋە. تۆ دلرەقىت و
خۆشت ناۋىم. تۆ پياۋىكى گونجاۋ نىت
بۆ من. تۆ زۆر لەۋە زىاتىر نازارى منت
داۋە كە من نازارم داۋىت."

پىرسىارە بىن ۋەلەمەكەى زىنەكە
كە پياۋەكە لە نەشكەۋتەكەى
دەگەرپىتەۋە، زىنەكە دەلنىت "چۆن
دەتوانىت ئەۋەندە بىھەست و ساردوسىر
بىت؟" ياخود "دەتەۋىت كاردانەۋەم
چۆن بىت؟" ياخود "من چوزانم لە
ناختا چى رودەدات؟"

نەۋ پەيامەنى زىنەكە دەبىستىت
ئەۋەدى زىنەكە دەبىستىت ئەمەيە
"پىۋىست ناكات ھەست بە نازار و
فەرامۇشكردن بگەيت. نەگەر وا بگەيت
من ھىچ ھاۋسۆزىيەكم نابىت خۇم
بۆت. تۆ زۆر بە مەكرو خۇپەرستىت.
ھەرچىيەكم بۆيت دەيكەم. ھەستەكانى
تۆم بەلاۋە گرنگ نىن."

پياۋەكە چى رۈن دەكاتەۋە
كە پياۋەكە لە نەشكەۋتەكەى دەگەرپىتەۋە
و زىنەكەش نارەجەتە، پياۋەكە دەلنىت
"پىۋىستم بە كەمىك تەنبايى ھەبو،
تەنبا دوو رۆزى خاياندى. شتىكى زۆر
گرنگە؟" ياخود "ھىچ شتىكم لى
نەكردۋىت. بۆچى ئەۋەندە نارەجەتت؟"

ژنه که چوڼ ده توانیت که متر نارېزایی
هېت

نه گهر به مه ژنه که نارېحه ت بېت،
ده توانیت بلیت "دزمانم تو پڼوېستت
به وېه جار جار پاشه کسه بکه یت. نالیم
هه له یت به لام هه زده که ت بگه یت که
نم ما وېه من حاله چونه."

پیاو که چوڼ ده توانیت زیاتر پشٹیوان
بیت

پیاو که ده لیت "تې ده گم که
پاشه کسه که ی من له وه ده چیت
نارېحه ت بکات. وهره با باسی
بکه ین." (نه گهر ژنه که هه ست بکات
گوئی یی ده گریت لیت به لایه وه
ناسانتر ده بیت له و پڼوېستی یه ی
پیاو که قبول بکات که جار جار ناچاره
پاشه کسه بکات.)

۴. که پیاو ژن بڼو میند ده کات

پرسپاره بڼ و لاهه که ی ژنه که

کاتیک پیاو ژنه که بڼو میند ده کات،
ژنه که ده لیت "چوڼ ده توانیت شتی وا
بکه یت؟" یاخود "بوچی هه رگیز
فسه به کی خوت نابیه ته سهر؟" یاخود
"ده توت نه وکاره ده که م؟" یاخود "بوچی
هه رگیز فیر نابیت؟"

نه و په یامه ی پیاو که ده بیبیتیت

له و په یامه ی پیاو که ده بیبیتیت
نه مه یه "هیچ هوکاریکی گونجاوت نی یه
بڼو میند بکه یت. تو بڼو فلیت.
ناتوانیت هیچ کاریکی باش نه انجام
بده یت. هه تا ناوایت من دلم خوش
نابیت."

پیاو که چي رونه کاته وه

که ژنه که ته و او بڼو میند بووه له
پیاو که، پیاو که ده لیت "هئی، جاری
داهاتو به باشی نه انجامی نه ده م" یاخود
"نه وه شتیکی زور گرنګ نی یه" یاخود
"به لام نه مرانی مه به ست چي بو."

نه و په یامه ی ژنه که ده بیبیتیت

نه وه ی ژنه که ده بیبیتیت بریتی یه له
"خه تاي خوته نارېحه تیت. پڼوېسته
نه مرتبیت. نابیت نارېحه ت بیت،
خوشم ناوایت."

ژەنە چۆن دەتوانىت ناپەزايى كەستەر

ھەيىت

كاتىك ژەنە ناپەزەت دەيىت، دەتوانىت
بلىت "پىم ناخۇشە بىھىوا بىكرىم،
وامدەزنى تەلەفۇنم بۇ دەكەيت. ھەيناكە
من دەمەوى بزانم چ ھەستىكت دەيى
كاتىك .."

پىاۋەكە چۆن دەتوانىت زىياتر پىشتىوان
بىت

پىاۋەكە دەلىت "تى دەگەم كە بىئومىد
كردويت. با قسەى لەسەر بىكەين ..
چىت لى بەسەرھات؟"
دوبارە رىگەى بىدە قسە بىكات. ھەل
نەودى بىدەرى ھەست بىكات گوى لى
دەگىرىت و بەمەش ناسودە دەيىت. پاش
كەمىك پىرى بلىن "نىستا دىتەوئىت
چىت بۇ بىكەم بۇ نەودى ھەست بە
دلىسوزى من بىكەيت؟" ياخود "نىستا
چۆن دىتوانە بىستگىرىت بىكەم؟"

۵. كاتىك پىاۋەكە رىز لە ھەستى ژەنەكە ناگىرىت و بىرىندارى دىكات

پىرىيە بىن ۋەلەكەى ژن

كاتىك پىاۋەكە رىز لە ھەستى ژەنەكە
ناگىرىت و بىرىندارى دىكات، ژەنەكە دەلىت
"چۆن دەتوانىت ۋا بىكەيت؟" ياخود
"چۆن دەتوانىت بەم شىۋىيە مامەلەم
لەگەلدا بىكەيت؟" ياخود "بۇچى
ناتوانىت گوىم لى بىگىرىت؟" ياخود "نايا
ئىتر ھىچ بايەخىكم بىن دەدەيت؟" ياخود
"نايا مىنىش نساۋا رەقتارت لەگەلدا
دەكەم؟"

نەو پىيامەى پىاۋەكە دەيىستىت

نەو پىيامەى پىاۋەكە دەيىستىت
نەمەيە "تۇگەسىكى خىرپ و
بەدەقتارىت. من زۇر لە تۇبەتۇم
ھەرگىز لەسەر نەمە لىت ناپۇرم
پىۋىستە سزا بىدەرىت و دوربىخىرىتەمە
ھەموى خەتاي تۇيە."

پياۋەكە چى رۈن دەكاتەو

كاتىك پياۋەكە رۈن لە ھەستى ژنەكە
ناگرىت و ژنەكە زياتر نارەحەت دەيت،
پياۋەكە دەلتىت "سەيركە، مەبەستم ئەو
نەبو. " ياخود "بە دۇنياسى يەو گۈيت ئى
دەگرم؛ ئەھا ئىستا گۈيت ئى دەگرم"
ياخود "من بە تۆ پىناكەم."

ئەو پەيامەنى ژنەكە دەيتىت

ئەو پەيامەنى ژنەكە دەيتىت
ئەمەيە "ھىچ مافىكت نىيە نارەحەت
بىيت. زۆر ناماقوليت. تۆ زۆر
ھەستىارىت، كىشەپەكت ھەيە. تۆ
بويت بە بار بەسەرمەو."

ژنەكە چۈن دەتوانىت نارەزايى كەست

بىوتىت

ژنەكە دەتوانىت بلىت "ھەزم لەو شىۋازە
نىيە كە مامەلەم لەگەلدا دەكەيت. تىكايە
بىۋەستىنە" ياخود "تۆ خراپەم لەگەلدا
دەكەيت و منىش پىم باش نىيە.
دەمەۋىت كەمىك دوركەۋىنەو" ياخود
"ئەمە ئەو شىۋەيە نىيە كە دەمۋىست
وتوۋىز بىكەين. با لەسەرەتاۋە دەست
پىكەنەو" ياخود "شايانى ئەو نىم
بەوشىۋەيە مامەلەم لەگەلدا بىرىت.
دەمەۋىت كەمىك بۈەستم." ياخود
"تىكايە دەكرىت گۈي بىرىت بزانىت چى
دەلىم." (پياۋ دەتوانىت بە باشرىن شىۋە
وەلامى قسە كورت و راستەوخۇكان
بداتەو. وانەبىزى و پىرسىيار
زىانەخىش).

پياۋەكە چۈن دەتوانىت زياتر پىشتىۋان

بىت

پياۋەكە دەلتىت "بىۋرە، تۆ شايانى ئەو
نىت بەۋجۈرە مامەلەم لەگەلدا
بىرىت." ھەناسەيەكى قول ھەلمزە و
تەنبا گۈي لە كاردانەۋەكەي بىرە.
رەنگە بەردەۋام بىت و شتىكى لەم
جۈرە بلىت "تۆ ھەرگىز گۈي
ناگرىت." كە رادەۋەستىت بلى "راست
دەكەيت، ھەندىك چار گۈي ناگرم.
بىۋرە، تۆ شايستەي ئەم جۈرە
مامەلەيە نىت .. با لەسەرەتاۋە دەست
پىكەينەو. ئەمجارەيان باشىر دەيىن.
"دەستپىكرىنەۋەي ئاخوتنەكە
باشرىن رىگەيە بۆ خۇبەدورگرتن لە
ھەلگىشانى مشتومر. ئەگەر ژنەكە
نەمەۋىت لەسەرەتاۋە دەست پىكەتەو،
بە ھەلەي مەزانە. لەبىرت بىت، ئەگەر
مافى بدەيتى نارەحەت بىت، ئىتر زياتر
رەزامەندى دەنۋىنىت.

۶. كاتىك پياۋەكە پەلەيەتى وژنەكە پىنى ناخۇشە

پىرسىيارە بىن ۋەلەمەكەس ئىن
 زىنەكە سىكالا دەلىت "بۇچى
 ھەمىشە پەلەمانە؟" ياخود "بۇچى
 ھەمىشە پەلەپەلەتە؟"
 ئەو پەيامەس پياۋەكە دەيىستىت
 ئەو پەيامەس پياۋەكە دەيىستىت
 ئەمەيە "ھىچ پىۋىست بە پەلەپەل
 ناكات! ھەرگىز دلخۇشم ناكەيت. ھىچ
 شتىك ناگۇرپىت. تۆ ناشايستەيت و
 ناشكراشە كە بايەخم پىن نادەيت."

پياۋەكە چى رۈندەكاتەۋە
 پياۋەكە دەلىت "ئەۋەندە خراپ نىيە"
 ياخود "ھەمىشە بەم شىۋەيە بوۋە"
 ياخود "ئىستا ھىچ چارەسەرىكمان پىن
 ناگرىت" ياخود "ئەۋەندە نىگەرەن مەبە؛
 باش دەبىت."
 ئەو پەيامەس پياۋەكە دەيىستىت
 ئەۋەى ژنەكە دەيىستىت بىرىتەيە لە
 "بۆت نىيە سىكالا بىكەيت. پىۋىستە
 مەمنون بىت كە ئەو شتەت ھەيە
 بۆلەبۆل بەسە. ھىچ پىۋىست بە گلەيى
 و سىكالا ناكات، تۆ ھەمومان سارد
 دەكەيتەۋە."

ژنەكە چۆن دەتوانىت كەمتر ناپەزايى
 دەبىرپىت
 ئەگەر ژنەكە ھەستى بە ناپەزەتەتى كرد
 دەتوانىت بلىت "ناسايىيە پەلەپىروژىمان
 بىت بەلام من پىم خۇش نىيە ھەمىشە
 ھەر خەرىكى پەلەپىروژى بىن" ياخود
 "ھەزم لىيە لەسەرخۇ و ئارام بىت،
 دەتوانى گەشتى داھاتومان بە جۇرئ رىك
 بخەيت چارەكىك زىاترمان بەدەستەۋە
 بىت؟"
 پياۋەكە دەلىت "مىنىش ھەزم لى نىيە.
 خۇزگە دەمەنتوانى كەمىك لەسەرخۇ
 بىن. ئەمە زۆر شىتەتەيە." لەم
 نەمەيەدا پياۋەكە خۇى بە ھەستەگانى
 ژنەكەۋە پەيۋەست كىردوۋە. ھەرچەندە
 بەشىكى پياۋەكە ھەزى لە پەلەپەلە.
 پياۋەكە دەتوانىت لەۋساتى تۈرەيىيە
 ژنەكەدا باشتىن پىشتىگىرى بىكات بەۋەى
 بىزانىت چۆن بەشىكى خۇى بەرپاستى
 لەگەل تۈرەبۈنى ژنەكەدايە.

۷. کاتیک ژنه که هه ست دهکات له ناخاوتنیکدا سوکایه تی پڼ کراوه

پرسپاره بڼ وه لاهه که ی ژن

کاتیک ژنه که هه ست دهکات له
ناخاوتنیکدا پشگیری ناکریت و بڼ بایه خ
دهکریت، ده لیت "بوچی وا ده لیت؟"
یاخود "بوچی ده بیت بهم شیوهیه قسم
له گه لدا بکه یه؟" یاخود "نایا هیج بایه خ
بهو شتانه ددهیت که ده لیم؟" یاخود
"چون ده توانیت نه مه بلیت؟"

نهو په یامه ی پیاوه که ده بیستیت

نهو په یامه ی پیاوه که ده بیستیت
نه مه یه "هیج بیانویه ک نی یه ناوا
رفتارم له گه لدا بکه یه. که واته خوشت
ناویم. تو بایه خم پڼ نادهیت. من زورت
پڼ دبه خشم و تو له بهرام بهردا هیج
پڼ نابه خشیت!"

پیاوه که چی رونده کاته وه

کاتیک ژنه که هه ست به پوچه لکر دنه وه
بکات و نار ه حه ت ببیت، ده لیت "به لام
نهم قسانه ت ناماقوله" یاخود "به لام من
وام نهوت" یاخود "پیشتر هه مو نه مانهم
بیستوهه."

نهو په یامه ی ژنه که ده بیستیت

نهو دی ژنه که ده بیستیت بریتیه
له مه "تو به خورایی خوت نار ه حه ت
کردوهه. تو که سیکی ناهه قلانی و
سه رلی شیواو یه. من دوزانم چی
راسته، تو نازانیت. من له تو
گرنگترم. تو نهم فره ت نه یه ت نایه وه
نه ک من."

چون ژنه که ده توانیت نار ه زایس که متری
هه بیت

ژنه که ده توانیت بلیت "حه زم لهو
فسه یه ت نی یه که ده لیت. وا هه ست
ده که م لیم ده خوریت. من شایسته ی
نه وه نیم. تکایه لیم تی بکه" یاخود
"نهمرو کیشم زور هه بو. دوزانم

پیاوه که چون ده توانیت زیاتر
پشتیوان بیت

پیاوه که ده لیت "به داخه وه م که تو
بیت ناخو شه. دوزانیت ده لیم چی؟"
دوا ی نهو دی هه لیک ددهات به ژنه که
بیر له قسه که ی بکاته وه، ده توانیت
بلیت "بپوره، تی ده که م بوچی

خه‌تای نو نی‌یه. پیویستم به‌وه‌یه لی‌م
 تی‌بگه‌یت. باشه؟" یاخود ژنه‌که
 دمتوانیت لیدوانه‌کانی پیاوه‌که پشتگوئ
 بخت و داوای نه‌و شتانه بکات که
 ده‌یه‌ویت، بلتیت "من مه‌زاجم زور
 خراپه، دمتوانیت ماوه‌یه‌ک گویم لی
 بگریت؟ نه‌م کاره یارمه‌تیم دمدات
 زورباش ببه‌وه." (پیاو پیویستی به
 هاندانی زوره بو نه‌وه‌ی گوئ بگریت).
 جه‌زت لی نی‌یه. "نینجا بومسته.
 ئیتر کاتی گوئگرتنه. خوت بگره
 به‌رامبه‌ر به‌و جه‌زی دمه‌ویت بوی
 رون بکه‌یت‌وه که له چیدا
 لیکدانه‌وه‌ی هه‌له‌ی بو قسه‌کانت
 کردووه. هه‌ست که بریندار ده‌یت،
 گوئگرتن بو چاکبونه‌وه پیویسته.
 رونکردنه‌وه‌کان ته‌نیا له‌وکاته‌دا
 یارمه‌تیدهرن که برینه‌که به‌هوی
 هه‌ندیک پشتیوانی و تیگه‌یشتنی
 بایه‌خدرانه‌وه چاکبوبیت‌وه.

پشتیوانیکردن له‌ کاته سه‌خته‌کاندا

ناساییه هه‌مو په‌یوه‌ندییه‌ک به‌ کاتی سه‌خت و دژواردا تی‌بپه‌ریت. نه‌م کاته
 سه‌ختانه ره‌نگه به‌هۆکاری جیا‌جیاوه دروست ببن، وه‌ک له‌ده‌ستدانی کارا، مردن،
 نه‌خۆشی، یاخود ته‌نیا به‌هۆی نه‌بونی پشوی پیویسته‌وه. له‌م کاته سه‌ختانه‌دا
 گرنگترین شت نه‌وه‌یه بتوانیت به‌ شیوه‌یه‌کی جوان و دل‌سۆزانه و ره‌زامه‌ند قسه
 بکه‌یت. سه‌ره‌پای نه‌مه‌ش، پیویسته له‌وه تی‌بگه‌ین و قبولمان بیت که ئی‌مه‌و
 هاوبه‌شه‌که‌مان هه‌رگیز کامل نین. نه‌گه‌ر فی‌ربه‌ین به‌رامبه‌ر نار‌ه‌حه‌تی‌یه به‌چوکه‌کانی
 په‌یوه‌ندی سه‌رکه‌وتوانه قسه بکه‌ین نه‌وا ئاسانه‌تر دمتوانین روبه‌روی نه‌و کینه‌و
 مملانی گه‌وره‌ترانه ببینه‌وه که له‌په‌ر سه‌ره‌ه‌ل‌دمدن.

له‌ گشت نمونه‌کانی سه‌ره‌وه‌دا ژنی‌کم داناوه له‌ کارێک نار‌ه‌حه‌ته که پیاویک (یان)
 نه‌نجامی داوه یاخود نه‌نجامی دمدات. به‌ دل‌نیاپی‌یه‌وه دمه‌گرتیت پیاویش له‌ده‌ست ژن
 نار‌ه‌حه‌ت ببیت، هه‌ریه‌ک له‌و پێشنیاره‌ی سه‌ره‌وه به‌ په‌کسانی بو هه‌ردوو ره‌گه‌زیه‌که
 گونجاوه. به‌پای من راه‌ینانیکی به‌سود نه‌وه‌یه په‌رسیار له‌ هاوبه‌شه‌که‌ت بکه‌یت که نا‌پا
 رای چیه له‌سه‌ر نه‌و پێشنیارانه.

له‌و ماوانه‌دا که له‌ هاوبه‌شه‌که‌ت نار‌ه‌حه‌ت نیت کاتی‌ک ته‌رخان بکه بو نه‌وه‌ی

بزانىت ھاوبەشەكەت ج وشەگەلىكى پىخۇشە و تۇش وشەكانى خۇتى پىن بلى. بەكارهينانى چەند "لىدوانىكى لەپىشەو نامادەكراوى قىبولكراو" دەتوانىت بەشۈمەيەكى گەورە يارمەتيدەر بىت لە چارەسەرگردى ناكۆكىيەكاندا كاتىك سەرھەلدەمدن.

نەوشت لەياد بىت، گرنگ نىيە لە ھەتبارردى وشەكاندا چەند سەرگەوتوبىت بەلگو ھەستەكانى پىشت ئەو وشانە گرنگن. تەنانەت ئەگەر ھەمان ئەو دەستەوازانەى سەرھەو بەكاربەينىت، بەلام ھاوبەشەكەت ھەست بە خۇشەويستى و پىشتىوانى و رەزامەندىيەكەى تۆ نەكات، ناكۆكىيەكە بەردەوام دەبىت و زىاد دەكات. وەك پىشتىر باسەم گرد، ھەندىك جار باشتىر چارەسەر بۇ دوركەوتنەو لە مشتومر ئەوئە بەزانىت كەى دىت و خۇتى لى بشارىتەو. كەمىك دوربەكەومرەو بۇ ئەوئەى خۇت سەنتەربەكەيتەو و بتوانن جارىكى دىكە بە تىگەيشتن و قىبولگردن و پىشتىوانى و رەزامەندى زياترەو لەگەل ھاوبەشەكەتدا يەك بگرەنەو.

نەجامدانى ھەندىك لەم گۆرانكارپانە رەنگە لەسەرمتادا ناخۇش بن ياخود ھەستى ناخۇش ياخود تەنانەت بەكارهينرانت لەلا دروست بكات. ھەندىك كەس واى بۆدەچن خۇشەويستى ماناى ئەوئەى "قسە رەق و قسە لەروو بىت. "نەمە رىگەيەكى راستەوخۇيە، لەگەل ئەوئەى، بايەخ بە ھەستەكانى گويگر نادات. دەتوانىت راستگۆ و راستەوخۇ بىت لە قسەگردندا بەلام بە شىۋەيەك دەرى بېرىت بەرامبەرەكەت ھەست بە ئازار و بىرىنداربون نەكات. بە بەكارهينانى ھەندىك ئەو پىشنىارانەى كە لەسەرھەو باسگران، دەتوانىت راھىنان بە تواناكانت بكەيت بە شىۋەيەك كە لە قسەگردندا بايەخ و مەمانەت زياترەيت. پاش ماوئەيەك ئەم كارە دەبىت بە شتىكى ئوتۇماتىكى.

ئەگەر تۆ ئىستا لە پەيوەندىيەكدائىت و ھاوبەشەكەت ھەول دەدات ھەندىك لە پىشنىارەكانى سەرھەو جىبەجى بكات، لەبىرت بىت كە ئەوان مەبەستىان پىشتىگرى زياترە. رەنگە لەسەرمتادا دەربرىنەكانيان نەك ھەر ئاناساى، بەلگو ناراستگۆش بن. ناكرىت تەمەنىك راھاتن لە چەند ھەفتەيەكى كەمدا بگۆرەيت. ئاگاداربە ھەمو ھەنگاوينكىان بىرخىنىت؛ ئەگىنا بە خىراى واز دەھىنن.

دورکوتنه وه له مشومر له ریگه ی ناخاوتنی جوانه وه

نه گهر بتوانین له پیو یستییه کانی هاو به شه که مان تی بگه یین و له بیر مان بیت که
تیر یان بکه یین، ده توانین خو مان له مشومروو دهمه قالی هه ستیار و بارگا وییه کان به دور
بگرین. نه م چیر وکه ی خواره وه دهری ده خات چو ن نه گهر زن به شیوه یه کی راسته وخز
هه سته کانی دهر بیر پیت و پیاوه که ش پش تگری نه وه هه سته بکات، ده توانریت
مشومر هکان دور بخرینه وه:

له بیر مه جار یکیان له گهل هاوسه ره که مدا ده چوین بو پشویه ک. که نوتومبیله که مان
لی خوری بو نه وه ی دوا ی هه فته یه کی پر له نیش وکار پشویه ک بدمین، وام چاودروان
ده گرد (بو نی) دلخوش بیت به وه ی ده چین بو نه وه پشووه گه وره یه. له بری نه وه
هه ناسه یه کی ساردی قولی هه لکیشا و وتی "وا هه ست ده که م زیانم نه شکهنجه یه کی
هیواش و دورودریزه."

من وه ستام و هه ناسه یه کی قولم هه لکیشا، نینجا وتم، "ده زانم مه به ستت چیه،
منیش وا هه ست ده که م ده مگو ش و دوا دلوی زیانم لی دهرده یینن." که نه مه م وت به
ده ستیش شیوه ی گوشینی پارچه په رویه کم دهر بری."

(بو نی) سه ری رهما نه ندی راوه شان و نه وم به لاوه سه یربو له پر زهرده خه نه یه کی
کردوو بابته که ی گو ری. ده ستی کرد به قسه کردن له باره ی نه وه ی چهنه پی خۆشه
ده چیت بو نه وه گه شته. شهش سال له مه و بهر که قسه ی له م جو ره ی ده گرد. توشی
مشومر ده بوین و منیش به هه له لومه ی نه وم ده گرد له سه ری.

ده متوانی له ده ستی نارچه ت بېم که وتی زیانم نه شکهنجه یه کی هیواشی
دورودریزه. ده متوانی شته که به شه خسی و مر بگرم و وا هه ست بکه م روی سکا لاکه ی له
منه. ده متوانی بکه ومه حاله تی بهرگریه وه و رونکردنه وم بدایه که زیانمان بریشی
نیه له نه شکهنجه و پیو یسته نه وه سو پاسگوزار بیت که ده چین بو نه م گه شته خۆشه
نینجا ده که وتینه مشومر وه و پشویه کی دریزی پر نه شکهنجه مان ده بو. جاران نه مانه
رویانه دا چونکه من له هه سته کانی تی نه گه یشتبوم و پشتیوانیم لی نه ده گرد.

نهمجاره یان، تی گه یستم که نه وه ی دهری دهر پیت ته نیا هه ستیکی تی په ره. نه و
قسه یه دهر باره ی من نه بو. جا له بهر نه وه ی تی گه یستم، خو م نه خسته حاله تی

چۆن خۇمان لە مشتومر دوربخهينهوه؟ (©) ۱۹۱

به گرپيهوه. كه وتم دهمگوشن، نهو ههستی به پشتيواني تهواوکرد. له وهلامدا، منی قبول کردوو منیش ههستم به خوشهويستی و رهزامهندی نهو کرد. له بهرئهوهی فیربوم چۆن پشتيواني له ههستی هاوبهشهکهه بکهه، نهو خوشهويستی به دهستهینا که شایانیتی. توشی مشتومر نه بوین.

پىياو وا دىزانىت ئەگەر شىنكى زۇرگەورە بۇ ژن بىكات، بۇ نمونە ئوتومبىلىكى تازەى
بۇ بىكرىت ياخود بىبىت بۇ گەشتىك، ئەوا خالىكى گەورە تۆمار دەكات، بەلام بە
ئەنجامدانى شتى بچوگىر، بۇ نمونە كىرىنى گول بۇى، ياخود باووش پىاگردىنى، خالى
كەمىر تۆمار دەكات. بەم زانىيارىيەو دەربارەى خال تۆمار كىرىن، پىياو بىرواى واىە ئەگەر
كات و وزمو سەرنجى تەرخان بىكات بۇ ئەنجامدانى شتى گەورە بۇ ژنەكە، ئىنجا
دەتوانىت بە باشىرىن شىوە ئاسودەى بىكات. بەلام ئەم ھاوگىشەىە راست نىيە، چونكە
ژنان خالەكان بە رىگەپەكى دىكە تۆمار دەكەن.

بەلاى ژنەو، قەبارەى ئەو دىارى خۇشەوئىستىيە ھەرچەندىك بىت، تەنبا بەك
خال تۆمار دەكات؛ واتە ھەمو دىارىيەكان بەك بەھايان ھەيە. قەبارەكەى گىرىنگ نىيە،
تەنبا بەك خالى بى دەرىت. بەلام پىياو وا دىزانىت بەرامبەر دىارىيەكى بچكۆلە بەك
خال و مەدەگىرىت و بەرامبەر دىارىيەكى گەورە سى خالى بۇ دىنوسىرىت. لەبەرئەوۋى
پىياو نازانىت ژنان بە شىوۋىيەكى جىياواز خالەكان تۆمار دەكەن، ئەوا بەشىوۋىيەكى
سروشى تەركىز دەكەنە سەر بەك دوو دىارى گەورە.

بەلاى ژنەو، قەبارەى ئەو دىارى خۇشەوئىستىيە ھەرچەندىك بىت، تەنبا
بەك خال تۆمار دەكات" واتە ھەمو دىارىيەكان بەك بەھايان ھەيە.

پىياو نازانىت بەلاى ژنەو شتە بچوگەكان بەھەمان ئەندازەى شتە گەورەكان گىرىنگ.

واتا، بەلای ژنەوۋە گۈلنىڭ خالى پەكسانى ھەيە لەگەل دابىنىڭدىن كىرىخانىنى مانگىدىدا.
تىنەگەشتىن لەم جىياۋازىيە بىنەرەتتىيەنى خال تۆمارىدىن، ھۆكەرى نەۋمىيە پىياۋ و ژن
بە بەردەۋامى بىزار و بى ئومىدىن لە پەيۋىندىيەگەيان.
نەم حالەتەنى لاي خوارەۋە نەم بابەتە رۈندەكاتەۋە:

لەكەتتى راۋىزدا، (پام) وتى، "من زۇر كەرى باش بۇ (چەك) دەكەم بەلام نەو
پىشگۈنىم دەخات. تەنبا بايەخ بە كارەكەنى خۇي دەدات."

(چەك) وتى، "بەلام كارەكەم پارەنى نەو خانوۋە جوانەمان دابىن دەكات و رىگەمان
دەدات بىچىن بۇ گەشت. (پام) پىۋىستە دىلخۇش بىت."

(پام) وتى، "من گەشت و خانوم بۇ چى يە ئەگەر ئىمە يەكترمان خۇش نەۋىت. من
پىۋىستەم بە تۇ زىاترە."

(چەك) وتى، "يەكەك گۈيى لى بىت دەلەت ئاخۇ تۇ جىت بۇ من كىرەۋە؟"

(پام) وتى، "بەلى، من ھەمىشە شىت بۇ دەكەم. جىل دەشۇم، جىشە لى دەنەم، مال
پاك دەكەمەۋە - ھەمو شىت دەكەم. تۇ تەنبا يەك شىت دەكەيت - دەجىت بۇ كارو
پارە پەيدا دەكەيت. بەلام دۋايى دەتەۋىت من ھەمو شىتەكانى دىكە نەنجام بەدەم."

(چەك) پىزىشكىكى سەرگەۋتۋە. ۋەك زۇربەنى پىشەگەرەكان كارەكەنى كاتىكى زۇر
دەخايەنەت بەلام زۇر پىر قازانچە. لەۋمىش تىناگات بۇچى (پام) ھاسەرى نارەجەتە.
"زىانىكى خۇش"ى بەدەستەنناۋە و "زىانىكى خۇش"ى بۇ ژن و خىزانەكەنى دابىن
كىرەۋە، بەلام كە دەگەرپايەۋە مال ھەستى نەدەكەرد ژنەكەنى دلى خۇشە.

(چەك) ۋاي دەزانى ھەتا زىاتر پارەنى پەيدا بىكرەيە، كەمىر پىۋىستى بەۋەبو لە
مالەۋە ھەۋلەتات ژنەكەنى ئاسودە بىكات. ۋاي دەزانى مۇچە زۇرەكەنى دەتۋانەت لە
كۈتايى مانگەسى خالى بۇ تۆمار بىكات. كاتىك كە نۇرپىنگە تايىبەتەكەنى خۇي دانائو
داھانەكەنى كىر بە دوۋنەۋەندە، ۋاي بىر كىرەۋە ئىستا مانگى شەست خال تۆمار دەكات.
ھىچ نەيدەزانى لەلای (پام) مانگانە تەنبا يەك خال تۆمار دەكات - بىرى مۇچەكەنى
ھەرچەندىك بىت.

(چەك) نەيدەزانى لە گۈشەنىگە (پام) ھەۋە، تا نەو زىاتر پارەنى پەيدا بىكرەيە، (پام)
كەمىرى ۋەردەگىرت. نۇرپىنگە نۇيەكەنى كات و ۋەزى زىاترى دەۋىست. بۇ
قەربۇكرەنەۋەنى نەو كەمىيە، (پام) دەستى كىر بە كەرى زىاتر بۇ ئەۋەنى ژيانى

تایبەتی و پەيوەندییەگەیان بەرپۆهەببات. کاتیك (پام) زیاتری بەخشی، هەستی کرد
خۆی مانگانە شەست خال تۆمار دەکات بەلام (چەك) تەنیا یەك خال تۆمار دەکات.
نەمە (پام) ی زۆر پەست و نازەحەت کرد.

(پام) هەستی کرد زۆر زیاتر دەبەخشی و کەمتر وەردەگریت. بەلای (چەك) ەو
ئێستا نەو زیاتر دەبەخشی (شەست خال) و پێویستە زیاتر لە ژنەکە ی وەربگریت. لە
خەپالی (چەك) دا خالەکان بەگسان بون. ئەو لە پەيوەندییەگەیان ئاسودە بو، بێجگە لە
یەك شت - (پام) دلخۆش نەبو. (چەك) لۆمە ی کرد بەو دی داخواری زۆری هەیه. بەلای
ئەووە، موحە زیادەگە ی بەرامبەر ئەووەو گە (پام) دەیبەخشی. نەم بیرکردنەوێه
(پام) ی زیاتر تۆرە دەکرد.

دوای ئەو دی گوێیان لە کاسیتی گۆری پەيوەندییەکانم گرتبو، (پام) و
(چەك) توانییان لۆمەکانیان وازی بهێنن و بە خۆشەویستی یەو کێشەگەیان
چارەسەر بکەن. ئەو پەيوەندییە ی گە بەرەو جیابونەووە دەجو، گۆرانکاری
بەسەردا هات.

(چەك) فیری ئەووەو گە ئەنجامدانی شتی بچکۆلە بۆ ژنەکە ی گۆرانی گەورە
دروست دەکات. سەرسام بو بەو دی چەند بە خیرایی شتەکان گۆران. هەر کە دەستی
کرد بە تەرخانکردنی کات و وزە ی زیاتر بۆ هاوسەرەکە ی. نیت تێگەشت کە بەلای
ژنەووە شتە بچوگەکان بە ئەندازە ی شتە گەورەکان گرنگ. نینجا بۆی دەرکەوت بۆجی
کارەکە ی تەنیا یەك خالی بۆ تۆمار کردووە.

لەراستیدا، (پام) ھۆکاری باشی هەبو بۆ ئەو دی دلخۆش نەبیت. ئەو بەراستی
پێویستی زیاتری بە وزە و ھەول و بایەخە کەسیتی یەکانی (چەك) هەبو وەك لەو
شیوازی ژیانە دەولەمەندانە یە ی ھەیانبو. (چەك) بۆی دەرکەوت بە سەرفکردنی
وزە یەکی کەمتر بۆ پارە پەیداکردن و تەرخانکردنی وزە یەکی زیاتر بە رێبازیکی راستدا
ژنەکە ی زۆر دلخۆشتر دەبیت. (چەك) بۆی دەرکەوت کە ئەو کاتە زیادانە ی کە کاری
کردووە بۆ ئەووە بوو (پام) دلخۆشتر بکات. کاتیك (چەك) تێگەشت (پام) چۆن
خالەکان دەنوسیت، نیت دەیتوانی بە متمانە یەکی نوێو بەریتەووە مالهووە چونکە
دەیزانی چۆن دلخۆشی بکات.

شته بچوكەكان گۆرانی گەورە دروست دەكەن

جۆرەھا رینگە ھەيە پیاو بتوانییت بە ئاسانی خال لەلای ھاوبەشەكەى تۆمار بکات. مەسەلەكەش تەنیا گۆرینی ئاراستەى ئەو وزەو سەرئەجەيە كە پێشتریش بەخشیویتی. زۆربەى پیاوان خۆیان زۆریك لەم رینگایانە دەرئان بەلام خۆیانى پێوە ماندوو ناکەن چونكە نازانن ئەم شتە بچوكانە بەلای ژنەووە چەند گرنگن. پیاو بەراستی برۆای وایە كە شتە بچوكەكان گرنگ نین بە بەراورد لەگەڵ ئەو شتە گەورانەدا كە بۆ ژنەكەى دەكات.

ھەندیک پیاو رەنگە لەسەرەتای پەيوەندییەكەدا ئەو شتە بچوكانە ئەنجام بدەن، بەلام دواتر بەھۆی ھێزیكى غەریزی تەمومژاوییەو ھەمو توانا و وزەيەکیان تەرخان دەكەن بۆ سەر ئەنجامدانى تاكە يەك شتى گەورە بۆ ھاوبەشەكانیان. پاشان ھەمو شتە بچوكەكان پشنگوئ دەخەن كە ژنان پێویستیان پێیە بۆ ئەوێ بتوانن لە پەيوەندییەكەدا ھەست بە ئاسودەیی بكەن. بۆ ئاسودەکردنى ژن، پیاو پێویستی بەوێیە لەو شتانە تێبگات كە ژن پێویستی پێیە بۆ ئەوێ ھەست بکات ھاوبەشەكەى خۆشى دەوێت و پشنگیری دەكات.

ئەو رینگەيەى ژنان خالەكانى پێ تۆماردەكەن تەنیا ھەزى زیاتر نییە، بەلكو پێویستیيەكى راستەقینەيە. ژنان بۆ ئەوێ لە پەيوەندییەكەدا ھەست بكەن خۆشەویستن پێویستیان بە دەربرینیكى زۆر ھەيە. يەك دوو دەربرینی خۆشەویستی، ھەرچەندە گرنگیش بن، ژن ئاسودە ناکەن و ناشتوانن ئاسودەى بكەن.

رەنگە تێگەشتنى ئەم مەسەلەيە بەلای پیاووەو زۆر سەخت بێت. يەكێك لە رینگەكان بۆ تێگەشتن ئەوێ ژنان تانكىی خۆشەویستیان ھەيە، وەك چۆن ئوتومبیل تانكىی سوتەمەنى ھەيە. ئەو تانكىيە پێویستە بە بەردەوامى پێ بکریتەووە. ئەنجامدانى ژمارەيەكى زۆر شتى بچوك (و تۆمارکردنى خالێكى زۆر) نەینى چۆنێتى پێکردنەوێ تانكى خۆشەویستى ژنە. ژن ئەوكاتە ھەست بە خۆشەویستىيەكان دەكات كە تانكى خۆشەویستىيەكەى پێبێت. ئەوكاتە دەتوانییت بە خۆشەویستى و متمانە و قبولکردن و پێزانين و پەسەندکردن و رەزامەندى و ھاندانى زیاترەو ھەمە ئە لەگەڵ ھاوبەشەكەیدا بکات. پێکردنى تانكىيەكەى پێویستى بە ژمارەيەكى زۆر شتى بچوكە.

لای خوارەو ١٠١ شتى بچوك خراونەتەرەو كە بەھۆیانەو پیاو دەتوانییت تانكى خۆشەویستى ھاوبەشەكەى بە پێى بەتێتەووە.

۱۰۱ رىگە بۇ تۆمار كىردى خال لاي ئن

۱. ھەر كە گەيشتىتە مالموۋە پىش ھەمو شتىك بچۇ بۇلاي و باۋەشى پىياكە.
۲. پىرسىياري تايىبەتى ئى بىكە و ھەۋالى ئەو رۆزەي ئى بىپرسە بەۋەش بۇي دەردەگەۋىت كە ئاگادارى بەرنامەكانى ئەۋىت (بۇ نەمۇنە، "كە چۈپت بۇلاي پىزىشك وتى چى؟").
۲. گۈي بىگرمو پىرسىيار بىكە.
۴. ھەزى ئەۋەي كىشەكانى بۇ چارەسەر بىكەيت بىخەرە لاۋە. لەبرى ئەۋە ھاۋسۇزى بىنۈپنە.

۵. ماۋەي بىست خولەك بىمېن ئەۋەي داۋاي كىردىت بچۇ بەلايەۋە و بايەخى پىبىدە (لەم كاتەدا خۇت بە رۇزنامەۋ ھىچ شتىكى دىكەۋە سەرقال مەكە).

۶. بۇنە ھەبىت و نەبىت گۈلى بۇ بەيئەنەرەۋە.
۷. چەند رۆزىك پىشتر بەرنامە دابىنىن پىكەۋە بىچنە دەرەۋە، نەك كە بو بە شەۋى ھەينى پىي بلىتت بەرنامەت چىيە.

۸. ئەگەر بەگشتى ئەو نان ئامادە دەكات ياخود ئەگەر نۇردى ئەۋە و زۇر سەرقالە ياخود ماندوۋە، پىشنىيار بىكە تۇ خواردن ئامادە بىكەيت.

۹. موچامەلەي بىكە و بلى زۇر جوانىت.
۱۰. لەكاتى نارەجەتيدا پىشتىۋانى لە ھەستەكانى بىكە.
۱۱. كە بىنىت ماندوۋە دەستى يارمەتى بۇ درىز بىكە.
۱۲. لە سەفەردا بەرنامە بۇ كاتىكى زياتر دابىن بۇ ئەۋەي نەكەۋىتە پەلەپەل.
۱۳. كە دۋادەكەۋىت، تەلەفونى بۇ بىكەۋە پىي رابىگەيەنە.

۱۴. كە داۋاي پىشتىگىرى دەكات بە بەلى يان نەخىر ۋەلامى بىدەرەۋە و ۋاي ئى مەكە پەشيمان بىتەۋە كە پىرسىياري كىردوۋە.

۱۵. ھەركاتىك ھەستىت بىرىندار كىرد، دىسۇزى نىشان بىدەۋ پىي بلى "بىۋرە ھەست بە بىرىندار بون دەكەيت." ئىنجا بىدەنگ بە؛ بەيئە ھەست بىكات كە لە نازارەكەي تىدەگەيت. چارەسەر و رۈنكردنەۋە مەخە روو كە بلىتت خەتاي خۇيەتى ۋا ھەست دەكات.

۱۶. ھەركاتىك پىۋىستت بەۋەبىۋ پاشەكشە بىكىت، دىنىي بىكەرمەۋە كە دىگەرىبىتەۋە

- بۇلاي ياخود پىئويستت بە ماومىيەك تەنبايى ھەيە بىرى بۇ شتى خراپ نەچىت.
۱۷. كە ساردبويىتەوۋە و گەراپىتەوۋە، بەشىنومىيەكى بەرپىز و بىن لۇمەكردن باسى ھۇكارى نارەھەتىيەكەي خۇتى بۇ بىكە، بۆنەوۋەي بىرى بۇ شتى خراپ نەچىت.
۱۸. لە زستاندا تۇ سوپاكان دابگىر سىنە (ئاگر بىكەرەوۋە).
۱۹. كە قىسەت بۇ دىمكات گۇفارىكەي بەردەستت دابىنى ياخود تەلەفۇنەكە بىكوزىنەرەوۋە و سەرنجى تەواۋى بىدەرى.
۲۰. ئەگەر بەگىتى نەو قاپەكان دەشوات، چارچار پىشنيار بىكە تۇ قاپەكان بشۇيت، بەتايىبەتى ئەگەر نەو رۇژە ماندوبو.
۲۱. ئەگەر ھەستت كىرد ماندوۋە لى بىرسە چ ئەركىكى لەسەرە. ئىنجا پىشنيار بىكە ھەندىك لەو ئەركانەي بۇ ئەنجام بىدەيت.
۲۲. كە لە دەرەوۋە بويىت، لى بىرسە بزانە ھىچ شتىكى دەۋىت لە كۇگاگە لەگەن خۇت بىيەنىتەوۋە، بىرت نەچىت بىيەنىتەوۋە.
۲۳. ئەگەر دىمەۋىت سەرخەۋىك بشكىنىت ياخود بىچىتە دەرەوۋە، ئاگادارى بىكەرەوۋە.
۲۴. رۇژى چوارچار بىكەرە باۋەش.

رۇژى چوارچار بىكەرە باۋەش.

۲۵. لە شويىنى كارەكەتەوۋە تەلەفۇنى بۇ بىكەو ھالى بىرسە ياخود شتىكى خۇشى بى
- بلى "خۇشم دەۋىتت."
۲۶. لانى كەم رۇژى چەند چارىك بىلى بلى "خۇشم دەۋىتت."
۲۷. جىگاگە چاك بىكەو ژوورى نوستەكە پاك بىكەرەوۋە.
۲۸. ئەگەر گۇرەۋىيەكانت بۇ دەشوات، گۇرەۋىيەكانت بە جۇرىك دابىنى پىئويست نەكات ھەلىان بگىرپىتەوۋە.
۲۹. بزانە كەي سەتلى خۇلەكە پىرەبىتت و پىشنيار بىكە تۇ بىرپىزىت.
۳۰. كە لە دەرەۋى شارىت، تەلەفۇنى بۇ بىكەو ژمارەي تەلەفۇنىكى بىدەرى كە بتوانىت بەھۇيەوۋە دىستى پىت بگات و ئاگادارى بىكەرەوۋە كە بە سەلامەتى گەپىتە جى.
۳۱. ئۇتۇمبىلەكەي بۇ بشۇ.

۲۲. پېش ئەۋەى لەگەلدا بچىتە دەرەۋە ئوتومبىلەكەت بشۇ ئاۋەكەى پاك

بىكەرەۋە.

۲۳. پېش سىكىس كىردىن خۇت بشۇ ياخود بۇنىك لە خۇت بدە كە ھەزى ئى بىت.

۲۴. كە لە پەككە نارەھەت بو لايەنى ئەم بىگرە.

۲۵. ئاۋبەناۋ بېشىلە.

۲۶. ھەندىك چار بەبى مەبەستى سىكىسى بىكە باۋەش و مېھرىبان بە لەگەلدا.

۲۷. كە باسى شتىكت بۇ دەكات ئارام بىگرە. تەماشى كاتىزىرەكەت مەكە.

۲۸. كە لەگەل تۇدا تەماشى تەلەفزيۇن دەكات بە رىمۇت كۆنترۇلەكە بەناۋ

كەنالەكاندا مەگەرى.

۲۹. لەبەرچاۋى خەلگىدا مېھرىبانى بىۋىنە لەگەلدا.

۳۰. لەكاتى دەستگرتىندا دەستت شل مەكە.

۳۱. بزانە ھەزى لە چ خواردەنەۋەيەكە بۇ ئەۋەى بىتوانىت پېشنىارى ئەۋ

خواردەنەۋەيەى بۇ بىكەيت كە ھەزى لىيە.

۳۲. پېشنىارى چەند رىستۇرانتىك بىكە بۇ چۈنە دەرەۋە؛ ئەركى ھەللىزاردنى شوۋىنى

چۈنە دەرەۋەكە مەخە ئەستۇى ئەۋ.

۳۳. بلىتى شانۇ، سىمفۇنىيا، ئۇپپىرا، بالى، پان ھەر جۇرە نەمىشكى تىر دابىن بىكە كە

ئەۋ ھەزى لىيە.

۳۴. كە دەبىنىت دواكەۋتوۋە و دەيەۋىت جلوبەرگەكەى بىگۇرىت لى تىبگە.

۳۵. لەبەرچاۋى خەللك لە ھەمو كەسىك زىاتىر بايەخى پىدە.

۳۶. لە مەنالەكان بەگىرنگىر دابىنى. ۋا بىكە مەنالەكان بزانى بايەخى سەرەكى و

يەكەمىنت بۇ ئەۋە.

۳۷. دىارى بىچوكى بۇ بىكەرە - بۇ نەمۇنە قوتۇى بىچكۇلەى شۇكلات ياخود شوشەيەك

بۇن.

۳۸. جلىكى دەرەۋەى بۇ بىكەرە (ۋىنەيەكى ھاۋبەشەكەت لەگەل ئەندازەكەيدا بەرە بۇ

كۇگاگە و با فروشيارەكان يارمەتت بىدىن جلىكى بۇ ھەللىزىرىت).

۳۹. لە بۇنە تايبەتەكاندا ۋىنەى بىگرە.

۴۰. ماۋەى رۇمانسى كورت كورتى لەگەلدا دروست بىكە.

۵۲. ۱۱ بىكە بىزانىت وىنەيەكى ئەوت لە جىزدانەكەتدا ھەنگرتوۋە و جارجار بىگۆرە بە وىنەيەكى تازەتر.

۵۳. ئە ئوتىلدا، داۋايان ئى بىكە ئوتىلەكەي بە شتىكى تايبەتەۋە بۇ نامادە بىكەن، بۇ نمونە بە بوتلىك شەمپانىۋە، ياخود بە قوتويەك شەربەتەۋە ياخود بە چەپكىك گولەۋە.

۵۴. ئە بۇنە تايبەتەكاندا ۋەك رۆزى لەدايكبون و سالىادەكاندا نامەيەكى بۇ بنوسە ياخود نىشانەيەكى بۇ دروست بىكە.

۵۵. پىشنىارى ئەۋە بىكە لە گەشتە دورودرىژەكاندا تۆ ئوتومبىلەكە ئى بخورىت.

۵۶. ھىۋاش و بە سەلامەتى ئى بخورە، رىز لە ھەزەكانى بگرە. دواچار ئەۋ نەفەرىكى بى دەسەلاتى كورسى پىشەۋەيە.

۵۷. بىزانە ھەستى چۆنەۋ قسەي لەسەر بىكە "ئەمىرۇ دلخۇش ديارىت" ياخود "ئەمىرۇ ماندوو ديارىت" — پاشان پرسىارى لەم جۆرە بىكە، بلى "ئەمىرۇ چۆن بویت ؟" ۵۸. كە دەيەيتە دەرەۋە، لەپىشەۋە ناۋنىشانەكە بىزانە بۇ ئەۋەي ھەست نەكات ئەۋ بەرپرسىارە لە دۆزىنەۋەي شوپنەكە.

۵۹. بىيە بۇ سەماگردن ياخود پىكەۋە بچنە خولى سەماگردن.

۶۰. بە نوسىنىك ياخود شىعەرىكى خۇشەۋىستى غافلگىرى بىكە.

۶۱. بەۋ شىۋەيە مامەلەي لەگەلدا بىكە كە لەسەرەتاي پەيۋەندىيەكەتاندا دىتكد.

۶۲. پىشنىار بىكە لە مائەكەدا شتىك چاك بىكەيتەۋە. بلى "ھىچى شكاۋ ھەيە چاكى بىكەمەۋە؟" لە تواناي خۆت زياتر مەكە.

۶۳. لە موبەقەكە پىشنىارى بۇ بىكە چەقۇكانى بۇ تىز بىكەيتەۋە.

۶۴. ھەندىك سىكوتىنى باش بگرەۋ شتە شكاۋەكانى بى چاك بىكەرەۋە.

۶۵. ھەر كە گلۇپىك سوتا بىگۆرە.

۶۶. لە دوبارە بەكارھىنانەۋەي (رىساكىلىنى) زىلدا يارمەتى بدە.

۶۷. ئەۋ بەشانەي رۇزنامەكە دىرېھىنە ياخود بە دەنگى بەرز بىخوينەرەۋە كە ئەۋ ھەزى ئىيە.

۶۸. ھەر پەيامىكى بۇ دەنىرىت بە جوانى بۇى بنوسە.

۶۹. ناۋ ھەمامەكە بە پاكى بھىلەرەۋەۋە دۋاي خۇشۇردن زەۋىيەكە وشك بىكەرەۋە.

۷۰. دەرگای بۇ بکەرەو.
۷۱. پېشنيارى بۇ بکە ئەو شتانەى بۇ ھەلبىگريت کە کرپونى.
۷۲. پېشنيار بکە شتە قورسەکانى بۇ ھەلبىگريت.
۷۳. لەکانى سەفەردا، ھەلگرتن و بارکردنى جانناکان لەئەستۆ بگرە.
۷۴. ئەگەر ئەو قاپەکان دەشوات ياخود نۆرەى ئەو، پېشنيار بکە تۆ مەنجهلەکان بکرىنيت ياخود گارە قورسەکان ئەنجام بەدیت.
۷۵. لیستیكى "چاککردنەو" دروست بکە و لە موبەقەکە دایبىنى. ھەركاتىك توانیت و بوارت ھەبو يەكىك لە گارەکانى سەر ئەو لیستەى بۇ ئەنجام بدە. مەھیلە کاتىكى زۆرى پىچىت.
۷۶. کە خواردنىك نامادە دەکات، دەستخۆشى نى بکەو ستایشى بکە.
۷۷. کە گوئى لە قسەکانى دەگريت چاوبېرە چاوى.
۷۸. کە قسەى بۇ دەکەیت دەست بدە لەدەستىيەو.
۷۹. بايەخى خۆت دەرېخە سەبارەت بەو شتانەى لە رۆژدا دەيانکات، بەو کتیبانەى دەيانخوئىنیتەو بەو کەسانەى کە پەيوەندى ھەيە لەگەلئاندا.
۸۰. کە گوئى نى دەگريت، دلئای بکەرەو کە بايەخى پىدەدیت بەوہى بلى، ئۆھ - ھا، ھا، و ھەم.
۸۱. نى بېرسە بزانە ھەستى چۆنە.
۸۲. ئەگەر نەخۆش بو، ھەوالى تازەى نى بېرسە و بزانە نىستا چۆنەو ھەست بەجى دەکات.
۸۳. ئەگەر ماندووە پېشنيارى بۇ بکە چايەكى بۇ نى بنىيت.
۸۴. نامادە بە بۇ ئەوہى پىکەو بەخەون و پىکەو بەچنە ناو جىگاوە.
۸۵. کاتىك بەجى دەھىلەت ماچى بکەو خواخافىزى نى بکە.
۸۶. بە نوکتەو گالتەکانى پىبکەنە.
۸۷. کاتىك شتىکت بۇ دەکات سوپاسى بکە.
۸۸. کە قزى چاککرد پىرۆزبايى نى بکە.
۸۹. کاتى تايبەت دروست بکە کە تەنبا ھەردوکتان بن.
۹۰. لەکانى ھۆگربوندا يان ئەوگاتەى ھەستە لاوازەکانى باس دەکات وەلامى تەلەفون مەدەرەو.

٩١. بێگەوه بچن بۆ پاسکیل ئی خوڕین. ئەگەر بۆ مەودایەکی کورتیش بێت.
٩٢. سەهران رێک بخەو نامادە بکە. (بیرت نەچن جلۆبەرگی سەهران بێت.)
٩٣. ئەگەر ئەو جلۆبەرگ دوشوات، جلۆبەرگەکان تاكو لای نامیزی جلۆبەرگە بێت و پێشیار بکە تۆ بیان شویت.
٩٤. بەبێ منالەکان بێبە بۆ بیاسە.
٩٥. بە شێوێکە گەشتوگۆی لەگەڵدا بکە بۆی دەر بکەوێت کە تۆ مەبەستتە ئەو بێتوانیت خواستەکانی بە دەست بھێنیت و تۆش بێتوانیت ئەو شتە بە دەست بھێنیت کە دەتەوێت. بایەخی پێبە، بەلام خۆت مەکە بە قوربانی.
٩٨. ئەگەر بە گەشتی ئەو نیشتی بازار ددکات، پێشیار بکە تۆ بیکەیت.
٩٩. لە بۆنە رۆمانسی یەکاندا کەم بخۆ بۆ ئەودی دواتر قورس و ماندوو نەبیت.
١٠٠. داوای ئی بکە بێر و بۆچونەکانی بۆ سەر ئەم لیستە زیاد بکات.
١٠١. سەری کورسی توالیته کە دا بپۆشە.

سیحری شتە بچوکه کان

ئەگەر پیاو شتی بچوک بۆ ژنە کە بکات، ئەنجامی سیحراوی دەست دەکەوێت. ئەمە وا دەکات تانکی خۆشەویستی ژنە کە بە پری بھێنێتەو و خالە تۆمار کراوەکانی هەردو لای یەکسان بن. کە خالەکان یەکسان بن، یاخود نزیک بون لە یەکسانییەو، ژن دڵپا دەبێت کە کەسیکی خۆشەویستە، ئەمەش وا دەکات لە بەرامبەردا بە متمانە تر و خۆشەویستر بێت. ئەگەر ژن بزانیت هاوبەشە کە خۆشی دەوێت، دەتوانیت بەبێ دڵ ئی رەنجان خۆشی بویت.

لەنجامدانی شتی بچوک بۆ ژن سود بە پیاو دەکەش دەگەبە نیت. لە راستیدا، ئەو شتە بچوکانە هەم ناردە حەتی یەکانی خۆی و هەم ئی ژنە کەش چارەسەر دەکەن. پیاو کە وای ئی نیت هەست بکات بە هێزو کارا یە چونکە ژنە کە ئەو بایەخە وەردەگرت کە پێوێستنی. بەمەش هەردوکیان ناسودە دەبن.

پیاو چی پێوێستە؟

وەک چۆن پێوێستە پیاوان بەردەوام بن لە ئەنجامدانی شتی بچوکدا بۆ ژن، پێوێستە ژنیش بە شێوێکە تاپەت نامادەیی هەبێت و ئەو شتە بچوکانە پێرخێنێت

که پياووه که له بهر نه و دهياڼکات. به زمرده خه نه و سوپاسنيک ژنه که دمتوانيت پياووه که ناگادار بکاته و له وهی خاله کهی تۆمار کراوه. پياو بۆ نه وهی بهر دهوام ببیت له به خشین پيوستى بهم پيزانين و هاندانه ههيه. پياو پيوستى به وهيه ههست بکات جی دهستى دياره. پياو نه گهر ههست بکات منه تی پي نازان واز له به خشین دهينيت. ژن پيوسته واک بکات پياووه که بزانيت بهرام بهر به و شتانهی دهياڼکات دهنر خيندریت.

نه مه مانای وانیه ژنه که دهيت واک خوی دمر بخت که هه مو شتيک له وپهري باشيدايه تهنيا له بهر نه وهی سه تله خو له کهی بۆ رشتوو. به لام ژنه که دمتوانيت تيبيني نه وه بکات پياووه که سه تله خو له کهی رشتوو و سوپاسی بکات. ورده ورده له ههر دولا يانه وه خو شه ويستی زياد دهکات.

پياو پيوستى به وهيه ژن چي قبول بکات؟

ژن پيوسته مهيله غهريزيه گانی پياو بۆ تهريز کردنی هه مو وزه گانی له سه ر نه انجامدانی يهک شتي گه وړه و که مکردنه وهی بايه خي شته بچو که کان قبول بکات. به قبول کردنی نه مهيلهی پياو، تير ژن نه وهندهی به لاوه سهخت نابيت. تير له بري نه وهی له پياووه که برهنجيت چونکه گهم دهيه خشيت، ژن دمتوانيت به شيوه يهگی بنيادنه رانه کار له گه ل پياووه که دا بکات بۆ نه وهی کيشه که چاره سه ر بکه ن. ژن دمتوانيت جار له دواي جار پياووه که تي بگه يه نيت نه م چه نده به شته بچو که کان ده زانيت که پياووه که بۆ نه انجام داوه هه روه ها تي بگه يه نيت که پيزانيني هه يه بۆ کاره سهخت و بهر دهوامه گانی.

ژن دمتوانيت له يادی بيت نه گهر پياووه که بيري چوو شته بچو که کان نه انجام بدات مانای وانیه خوشی ناويت به لگو مانای نه وهيه دووباره بايه خي زياد له پيوستى داوه ته وه به شته گه وړه که. ژن له بري نه وهی شه ر له گه ل پياووه که بکات يا خود سزای بدات دمتوانيت هانی بدات به وهی داواي پشتگيري لي بکات. پياو نه گهر پي نازان و هانی بدن دمتوانيت گهم گهم به ها بۆ شته بچو که کان و هه روه ها شته گه وړه گان دابنيت. تير پياووه که ئاره زوی له سه ر که وتنی يهک له دواي يهک که متر دهينته وه و زياتر هشو ددات و کاتيکی زياتر له گه ل ژن و خيزانه که يدا به سه ر دهيات.

دووبارە ئاراستە کردنەوهی وزە و بايەخ

نەو رۆژەم لەبیرە کە یەكەمجار بو فێربیم چۆن وزەکانم بەرەو شتە بچوکهكان ئاراستە بكەم. تازە من و (بۆنی) هاوسەرگیریمان کردبو، زۆر ئالودەى کارکردن بوم. سەرەرای نوسینی کتیب و کۆر گیران، هەفتەى پەنجا کاتژمێریش راویژکارییم هەبو. لە یەكەم سالى هاوسەرگیرییەكەماندا، جار لەدوای جار بۆنى ناگاداری دەکردمەوه کە چەند پنیوستى بەوهیە کاتیکی زیاترم لەگەڵدا بەسەرببات. بە بەردەوامی هەستی تەنیاى و بریندارى خۆى دەخستە رو.

هەندىك جار هەستەكانى خۆى لە نامەیهكدا دەخستە رو. نێمە پنى دەئین نامەى خۆشەويستى. هەمیشە بە خۆشەويستى كۆتایى دیت بەلام لە ناوەرۆكهكهيدا تورەى و ناپەحەتى و ترس و خەمبارى هەن. لە بەشى (۱۱)دا بە شێوەیهكى قوڵ باسى رێگاكان و گرنگی نوسینی ئەم نامەى خۆشەويستیانە دەکەین. (بۆنى) ئەم نامەى خۆشەويستىيەى بۆ نوسیم سەبارەت بەوهى کاتیکی زۆرى خۆم بە کارەكەمەوه بەسەردەبەم.

(چۆنى بەرێز،

ئەم نامەيەت بۆ دەنوسم بۆ ئەوهى هەستى خۆمت بۆ باس بكەم. مەبەستم نىيە پیت بئیم چى بكە. تەنیا دەمەوێت لە هەستەكانم تىبگەيت.

من تورەم ئەوهى کاتیکی زۆر خەریكى کارەكەتیت. تورەم ئەوهى كە دەگەرئیتەوه هیچیت بۆ من بێنەماوه. دەمەوێت کاتیکی زیاترت لەگەڵدا بەرمەسەر.

ئەوه نازارم دەدات كە دەبینم زیاتر بايەخ بە مشتەرییەكانت دەدەیت وەك لە من. ناپەحەتم بەوهى ئەومندە ماندویت. بیرت دەكەم.

دەترسم نەتەوێت كاتى زیاترم لەگەڵدا بەسەرببەريت. دەترسم بارىكى قورسى ديكە بم لەسەر شانى تۆ. دەترسم وەكو ئەسپىكى بێفەر وایم بۆت. دەترسم هەستەكانم بەلای تۆوه گرنگ نەبن.

بەداخەوهم ئەگەر ئەم قسانەت بێناخۆشە. دىزانم نەوپەرى هەولێ خۆت دەدەیت. بێدەزانم كە چەند بە سەختى كار دەكەيت.

خۆشەوێت، (بۆنى)

دواى نهووى ههستهگانيم سهارمت به پهراويزکهوتن خویندوهو بؤم دمرکهوت که راسته من زياتر به مشتريپهگانم دهبهخشم وهک بهو. من ههمو سهرنجى خوؤم به مشتريپهگانم دهبهخشی و به ماندويى دهگهپامهوه مال و هاوسهرمکههم پشکوئ دهخست.

کاتیک پياو زور کار دهکات

من (بؤنى)م پشکوئ دهخست، نهک لهبهرنهوى خوؤشم نهددويست پاخود باپهخم پئ نهدهدا بهلکو لهبهرنهوى هيچى دپکهه نهمايو بيپهخشم. من به ساويلکهيى خوؤم وام بيرکردوه که باشتري شت نهوميه به سهختى کار بکهه بؤ نهوى زيانىکى باشت (پارميهکى زياتر) بؤ نهو و خيزانهکهمان پهيدا بکهه. بهلام که ههستهگانى تىگهيشتم، بهرنامهيهکم بؤ چارسهرکردنى نهه گيشهيهى پهيوئنديپهکهمان دارشت.

لهبرى نهوى روژانه ههشت مشتري بيپنم، سهرمتا کردم به جهوت مشتري. وام دانا که هاوسهرمکهه مشتري ههشتهمى منه. ههمو شهويک سعاتيک زوتر دهگهپامهوه مالهوه. له ميشكى خوؤمدا وام دانا که هاوسهرمکهه گرنگترين مشتري منه. دهستم کرد بهوى نهو سهرنج و باپهخه تهواوى پيېدهم که به مشتريپهگانم ددها. سهرکهوتنى نهه بهرنامهيه دهستبهجن دمرکهوت. نهک ههر نهو شادمانتر بو بهلکو منپش.

ورده ورده، ههستم دهکرد بهرامبهر پشکگري کردنى نهو و خيزانهکهه زياتر خوؤشهويست بوم، بؤيه کهمتر بهدواى سهرکهوتنى مهزندا دهجوم. هاتمهوه سهرخوؤم، سهرپو بهلامهوه که نهک ههر پهيوئنديپهکهمان بهلکو کارمکهشم گهشاپهوه، بهين نهوى وهک جاران به سهختى کاربکهه، سهرکهوتوتر بوم.

بؤم دمرکهوت نهگهر له مالهوه سهرکهوتوبم، کارمکهشم رنگدانهوى نهو سهرکهوتنه دمردهخات. بؤم دمرکهوت سهرکهوتن له بواى کاردا تهنيا له رنگى کارکردنى سهختهوه ناپهته دى بهلکو پشتيش دهبهستيت به تواناکانم بؤ بهخشيى نيلاهامى متمان له کهسانى دپکهه. کاتيک ههستم کرد خيزانهکهه خوؤشيان دهونم، نيتر نهک ههر من زياتر متمانم به خوؤم پهيداکرد، بهلکو نهوانى دپکهش متمانم و پيزانييان زياتر بو بؤم.

چۈن پياو دەتوانىت يارمەتيدەربىت؟

يارمەتيدەگەى (بۆنى) رۆلىكى گەورەى لەم گۆرانەدا گىرا. سەرمەى باسکردنى ھەستە راستگۆ و جوانەکانى، زۆر كۆلنەدەرىش بو لەودا كە داواى ئەو شتانەم ئى بكات بۆى ئەنجام بەدەم و داواى ئەنجامدانىان پىزانىنى بۆ دەردەبەرىم. وردە وردە بۆم دەردەگەوت كە چەند خۆشە لەسەر ئەنجامدانى كارى بچوك بچوك خۆشيان بويىت. لەو ھەستە رزگارم بو كە بۆ ئەودى خۆشيان بۆيم پىويستە ھەميشە كارى گەورە بكەم. ئەمە وەكو (سروش) (وحى) وابو.

خال بە خشى ژنان

ژنان ئەو توانا تايبەتەيان ھەيە كە شتە بچوكانەى ژيان وەكو شتە گەورەكان بنرخيئن. ئەمە رەحمەتیکە بۆ پياو. زۆربەى پياوان ئەوپەرى ھەول دەدەن بۆ سەرکەوتنى گەورەتر و گەورەتر لەبەرئەودى بپروايان واىە ئەو سەرکەوتنانه دەيانكاتە شاىستەى خۆشەويستى. لە ناخيشياندا، وێن بە شوين ئەودى خەلك خۆشيان بوين و بەسەنديان بكەن. ئەوان نازانن كە دەتوانن بەبى ئەودى سەرکەوتنى گەورە بەدەست بەيئن، ئەو خۆشەويستى و بەسەندىونە دەست بخەن.

زۆربەى پياوان ئەوپەرى ھەول دەدەن بۆ سەرکەوتنى

گەورەتر و گەورەتر لەبەرئەودى بپروايان واىە ئەو سەرکەوتنانه

دەيانكاتە شاىستەى خۆشەويستى.

ژن ئەو توانايەى ھەيە كە پياو لەم ئالودەبۆنە بە سەرکەوتنەو رزگار بكات ئەويش لە رێگەى نرخاننى ئەو شتە بچوكانەى پياوگە ئەنجاميان دەدات. بەلام رەنگە ژن ئەو پىزانىنە دەرنەبەرىت ئەگەر نەزانىت دەربەرپەنەكە بەلاى پياوئەو چەند گرنەگە.

چارەسەرکردنى پەتاي پەستبۆن

ژنان بە غەریزە شتە بچوگەكان دەنرخيئن. تاكە ھەلاویر ئەو كاتەيە كە ژن نازانىت پياو پىويستى بەوھيە سوپاس و پىزانى ئى ببىستىت پاخود كە ھەست بكات

خالە تۇمار كىرۈڭىڭىز يەكەن نىن. ئەگەر ۋە ھەست بىكەت خۇشەۋىستىيەگە بىستگۈز
دەخلىت سەخت دەپنە بەلەيمۇد بە شىۋىيەكى ئۆتۈماتىكى ئەو شتەنە بىرخىنىت كە
پىيادىگە بۇى دىكەت. ۋەكە ھەست دەپنە لەبەرنەۋدى زۇر لە پىيادىگە زىياترى
بەخشىۋە. ئەم پەستىۋە رى لە تۈنەكەنى دىگىرىت بۇ نىرخاندە شتە بىچۈكەكان.

پەستىۋە وەت تۈشۈن بە ئەنفلۇنزا و ھەلامەت. شتىكى تەندىررۈست نىيە. كە ۋە
پەست دەپنە بەردە ئەمۇد دىرۋەت نىكۈلى لەو شتەنە بىكەت كە پىيادى بۇى كىردۈن چۈنە
بەپىرى ئەو رىگەپەى ۋە خالەكانى پى دىنۋىست. ئەو زۇر لە پىيادىگە زىياترى كىردۈد.

كەتەك ئەنجامەكە (۱۰) بە (۱۰) بە بە بەرۋەندە ۋەكە. رەنگە نىتەر زۇر ھەست
بەپىت. كە ۋە ھەست بىكەت زۇر زىياتر لەۋد دىبەخشىت كە وەرى دىگىرىت. شتىكى
بەسەردە دىت. بەشۋىيەكى تەۋاۋ نائەگاپانە (۱۰) خالەكانى پىيادىگە لە (۱۰) خالەكانى
خۇى دىرۋەت و دىكەتە ئەمۇى ئەنجامى پەيۋەندەپەكەيان (۲۰) بە (سەفەر). ئەمە
لەۋى بىرگەرىمۇد راستە و دىتۈنەن تىرى بىگەپ. بۈنى شەپە.

كەتەك ۋە خالەكانى پىيادىگە لە خالەكانى خۇى دىرۋەت. لە ئەنجامدا پىيادىگە
(سەفەر) بۇ دىمىنىتەمۇد و پىيادىگەس لەراستىدا (سەفەر) نىيە. بەخشىنى پىيادىگە
يەكەن نىيە بە (سەفەر). ئەو (۱۰) بەخشىۋە. كە پىيادىگە دىگەپىتەۋد مەلەۋد
سەردۈسپەك لە رۈخسار و رەفتارى ۋەكەدا پىرى دىلەت تۈ (سەفەر) پىت. ۋەكە نىكۈلى لە
ھەمۇ ئەو كەرنە دىكەت كە پىيادىگە كىردۈنى. ۋەكە بە جۈرەك مەمەلەى دىكەت وەت
ئەۋى پىيادىگە ھىچى ئەبەخشىپىت - بەلام پىيادىگە (۱۰) بەخشىۋە.

ھۆكەرى ئەۋى ۋەكە خالەكانى پىيادىگە لەۋى خۇى دىرۋەت ئەۋىيە كە ھەست
بەمۇ دىكەت پىيادىگە خۇى ناۋىت. خالى نايەكەن و لە ۋەكە دىكەت ھەست بە
بەپەمخى بىكەت. ۋە ئەگەر ھەست بىكەت خۇشەيان ناۋىت زۇر بەلەيمۇد سەخت دەپنە
كە تەنەت ئەو (۱۰) خالەش بىرخىنىت كە پىيادىگە بە مەلى رەۋى خۇى دىرۋەت. بە
دەپنەپەمۇد ئەمە ناھەقەپە. بەلام لى ۋە مەمەلەكە بەم جۈرەپە.

لەۋى بەگەستى لەم خالەدا رۈۋەدەت ئەۋىيە كە پىيادىگە ھەست دىكەت
نەرخىندەپىت و ھەندەرى نامىنەت كە زىياتر بەخشىت. ئەۋىش تۈشى ئەنفلۇنزا
پەستى دەپنە. لېنە ۋەكە زىياتر ھەست دەپنە. و خالەكە خەپ و خەپەر دەپنە.
ۋەكەس ئەنفلۇنزا پەستىۋەكە خەپەر دەپنە.

ژن دەتوانیت چى بکات؟

رینگەچارى ئەم کىشەيە ئەومىيە کە هەردولا ھاوسۆزانە ئى تىبگەن. پىاومە کە پىوېستى بە پىزانىنە و ژنە کە پىوېستى بە پىشتگىريە. ئەگەرنا نەخۆشەيە کەيان خراپتر دەبىت.

چارەسەرکردنى ئەم پەستبونە بۆ ژنە کە ئەومىيە کە لىپرسراوئى بگىرتە نەستۆ. پىوېستە ژنە کە بەرپرسيارىتى بەشدارىکردن لەو کىشەيەى خۆيدا بگىرتە نەستۆ بەومى زياترى بەخشیووە و هېشتوئەتى خالەکانى ناپەکسان ببن. ژنە کە پىوېستى بەومىيە بە جۆرىک مامەلە لەگەل خۆيدا بکات وەك ئەومى پەتايەكى گىرنىت و پىوېستى بەومىيە ماومىيەك پشوبدات ئە بەخشینى زياتر لە پەيوەندىيە کەياندا. ژنە کە پىوېستى بەومىيە نازىدات بە خۆى و رینگە بە ھاوبەشەکەى بدات زياتر بايەخى پىبدات.

کە ژن هەست بە پەستى بکات، بە زۆرى رینگە بە ھاوبەشەکەى نادات پىشتگىريى بکات، پاخود ئەگەر پىاومە کە هەولیش بدات، ژنە کە هەمو ئەو شتانە رەت دەکاتەووە کە پىاومە کە کردونى و (سفر) يکى دیکەى بۆ دادەنئىت. ژنە کە دەرگا بەروى پىشتگىريەکانى پىاومە کە دادەخات. بە لە نەستۆگرتنى بەرپرسيارىتى بەخشینى زۆر، ژن دەتوانئىت واز لە لۆمەکردنى پىاومە کە بەئىنئىت سەبارەت بەو کىشەيە و پەرمىيەكى نوئى خال تۆمارکردن هەلبداتەووە. ژنە کە دەتوانئىت هەلئىكى دیکە بە پىاومە کە ببەخشىت و بە تىپروانىنە نوئەيە کەيەووە، بارودۆخە کە باشتر بکات.

پىاومە دەتوانئىت چى بکات؟

ئەگەر پىاومە هەست بکات نانرخىندىرت، پىشتگىريکردنەکانى رادەگىرت. پەکێک لە رینگەکان کە پىاومە بەرپرسيارانە مامەلە لەگەل بارودۆخە کەدا بکات ئەومىيە تىبگات کە بەلای ژنەووە سەختە لە حالەتى پەستیدا خال بۆ کارەکانى پىاومە دابىنئىت و بىانرخىنئىت.

پىاومە دەتوانئىت پەستبونەکەى خۆى بەووە بپەوئىنئىتەووە کە تىبگات ژنە کە پىوېستى بەومىيە ماومىيەك تەنيا هەر وەرگرىت پئىش ئەومىيە بىتوانئىت دوبارە دەست بکاتەووە بە بەخشىن. دەتوانئىت لەکاتێکدا کە بە نامادەيىيەووە خۆشەويستى و ھاوسۆزى خۆى لە رینگەى کارى بچۆکەووە دەرەخات، ئەمەى لەياد بىت. پىاومە پىوېستە ماومىيەك چاومروانى ئەووە نەکات ژنە کە بە ئەندازەى شاپستە و پىوېست بىنرخىنئىت. کارىکى باشە ئەگەر

پياۋەگە بەرپەرسيارىتى توشكردنى ژنەگە بەو ئەنفلۇنزا يە بگريته ئەستۇ چونكە ئەو بوۋە كە ئەنجامدانى ئەو شتە بچوكانەي پشنگوئ خستووۋە كە ژنەگە پئويستى پنيانە. بەم تئىروانىنەۋە پياۋ بەبى ئەۋەي چاۋەرۋانىيەكى زۆرى ھەبىت لە بەرامبەردا ۋەرى بگريتهۋە، دىتوانىت تا ژنەگە لە ئەنفلۇنزاگە چاك دەبىتەۋە بەردەۋام بىت لە بەخشىن. ئەگەر پياۋ بزانىت چۈن ئەم كىشەيە چارسەر بىكات دىتوانىت لە دەست پەستى و بىتاقەتتەيەگەي خۇيشى رزگارى بىت. ئەگەر پياۋەگە بەردەۋام بىت لە بەخشىن و ژنەگەش جەخت بىكاتە سەر پشودان لە بەخشىن و تەنيا ۋەرگىرى پشنگىرى و خۇشەۋىستى پياۋەگە بىت ئەۋا بە خىرايى ھاۋسەنگىيەگە بەدەست دەھىنەۋە.

بۇچى پياۋان كەمتر دەبەخشن

پياۋ بە دەگمەن ھەۋل دەدات زىاتر ۋەربگريت و كەمتر بىبەخشىت. كەچى پياۋان بەۋە ناسراۋن كە لە پەيۋەندىيەكاندا كەمتر دەبەخشن. رەنگە تۇ لە پەيۋەندىيەكاندا ھەستت بەمە كىردىت. ژنان بەگشتى سىكالى ئەۋە دەگەن كە ھاۋبەشە نىرپەنەگەيان لەسەرمەتادا زۆر باشن، پاشان ۋەردە ۋەردە خراپ دەبن. پياۋانىش ھەست دەگەن ناھەقىيان بەرامبەر دەكرىت. ژنان لەسەرمەتادا زۆر پىزان و خۇشەۋىستىن، دواتر دل ناسك و بە ئەرك دەبن. ئەگەر لەم نەئىنىيە تىبگەين، بۇمان دەردەمكەۋىت چۈن ژنان و پياۋان بە شىۋازى جىۋاز خالەكان تۇمار دەگەن.

بىنچ ھۆكارى سەرەكى ھەيە كە پياۋ ۋا لى دەگەن لە بەخشىن رابوۋەستىت. ھۆكارەكان ئەمانەن:

۱. مەرىخىيەكان دادپەرۋەرى بە باشترىن نەۋنە دادەنن. پياۋ تۋانا و وزەي خۇي تەرخان دەكات بۇ كارەكەي و ۋا دىزانىت بەۋە پەنجا خالى تۇمار كىردوۋە. ئىنجا كە دىتەۋە مالىۋە پالى لى دەداتەۋە و چاۋەرۋى دەكات ژنەگەش پەنجا خال تۇمار بىكات. پياۋەگە نازانىت كە بەلای ژنەگەۋە تەنيا يەك خالى تۇمار كىردوۋە. پياۋ بۇيە لە بەخشىن رادەۋەستىت چونكە دىزانىت دەمىكە لە بەخشىندا پىشى ژنەگەي داۋەتەۋە. لە خەپالى پياۋەگەدا ئەمە ئىشىكى باش و دادپەرۋەرانەيە. رىگەي ژنەگە دەدات بەشى پەنجا خال پشنگىرى بنوئىنىت بۇ ئەۋەي ئەنجامەكە يەكسان بىكاتەۋە. پياۋەگە نازانىت بەرامبەر بەو كارە سەختەي لە ھەرمانىگەمەدا دىكات تەنيا يەك خالى بۇ

دەنوسىرېت. ئەو نەمۇنەى دادپەرۋەرىيەى پىاۋدەگە ھەيەتى تەنىيا لەۋكاتەدا كارى پىدەگىرېت كە تىگەيشتىن و رىزگىرتىنى ھەيىت لەۋەى كە ژن بەرامبەر ھەر دىارىيەكى خۇشەۋىست تەنىيا يەك خال دەنوسىت. ئەم يەكەم تىگەيشتە بۇ پىاۋ و ژن لايەنى پىراكتىكى ھەيە، كە ئەمانەن:

بۇ پىاۋان: لە بىرت بىت كە بەلەى ژنەۋە شتى گەۋرە و شتى بچوك ھەر بە يەك خال دەنوسىرېن. ھەمو دىارىيەكانى خۇشەۋىستى يەكسانن و بە يەك ئەندازە پىۋىستىن - گەۋرەن يان بچوك. بۇ خۇدۇر خىستەۋە لە رەنجاندن، ھەندىك لەۋ كارە بچوكانە تاقى بىكەرەۋە كە گۇرپانكارى گەۋرە دروست دەكەن. چاۋەرۋانى ئەۋە مەكە ژن ئاسودە بىت بەي ئەۋەى بىرېكى زۇر دەرېرېنى بچوكى خۇشەۋىستى و ھەرۋەھا دەرېرېنى گەۋرەش ۋەرىگىرېت.

بۇ ژنان: لە بىرت بىت پىاۋان لە مەرىخەۋە ھاتون؛ ئەۋان بە شىۋەيەكى ئۆتۈماتىكى ئارمۇزى ئەنجامدانى شتى بچوكيان نىيە. ئەۋان كەمىر دەبەخىش، نەك لەبەر ئەۋەى خۇشيان ناۋىت بەلكو لەبەر ئەۋەى بىرۋايان ۋايە كە پىشتىر بەشى خۇيان كىرۋە. ھەۋل بىلە بە شەخسى ۋەرى نەگىرېت. لەبىرى ئەۋە لە رىگەى داۋاگىردىنى زىاتەرەۋە، بە بەردەۋامى ھانىيان بىلە پىشتىگىرېت بىكەن. چاۋەرۋان مەكە تا زۇر زۇر پىۋىستى بە پىشتىگىرېتەكى بىت ياخۇد دەگاتە ئەۋەى كە ئەنجامەكە زۇر جىاۋاز بىت و ناتۋانېت داۋاى بىكەيت. داۋاى پىشتىگىرى لى مەكە؛ دىنبايە لەۋەى ئەۋە دەيەۋىت پىشتىگىرېت بىكات، نەگەرچى بۇ ئەمە پىۋىستى بە كەمىك ھاندان ھەيىت.

۲. فېنۇسىيەكان خۇشەۋىستى بى مەرج بە باشىرېن نەمۇنە دادەنېن. ژن ھەتا بتۋانېت دەبەخىشېت و تەنىيا ئەۋكاتە تىبىنى دەكات كە كەمىر ۋەردەگىرېت كە بەتال بوبىتەۋە و ھىچى پى نەمايىت بىبەخىشېت. ژنان لەسەرەتادا خالزىمىرىى ناكەن، بە پىچەۋانەى پىاۋانەۋە؛ ژنان بە خۇپايى دەبەخىش و ۋا دىزانن پىاۋانىش ھەمان شت دەكەن.

ۋەك بىنىمان پىاۋان جىاۋازن. پىاۋ ھەتا ئەۋكاتە بە خۇپايى خال تۇماردەكات كە بە خەيالى خۇى ئەنجامەكە نايەكسان دەيىت و نىنجا لە بەخىش رادەۋەستىت بۇ ئەۋەى ئەۋ بىرە ۋەرىگىرېتەۋە كە بەخىشۋىتى. كاتىك ژن بە دىخۇشىيەۋە دەبەخىشېت، پىاۋ بە شىۋەيەكى غەرىزى ۋا دىزانىت

ئەگەر ئۇنىڭ خال تۆمۈر بىگات ماناى واىە ئەم خالى زىياترى تۆماركردوۋە. شتىك كە
پىاو بە خەپالىدا بىت ئەۋمىيە كە كەمىرى بەخىشىيىت. كە ئەنجامەكە لە بەرژەومىندى
خۇيدا بىيىنىت ھەرگىز لە بەخىشىنى زىياتر بەردەوام نابىت.

رەك بە پىچەۋانەۋە، فېنۇسىيەكان بە دەگمەن چاۋمىرى پىشنىيىرى يارمەتېدان
دەكەن. ئەگەر كەسىكىيان خۇش بويت، بە ھەر رىگەيەك بتوانن پىرى دەبەخىش.
چاۋمىرى ئاكەن داۋايان ئى بىكرىت، تا كەسىكىيان زىياتر خۇش بويت زىياترى پىدەبەخىش.
كە پىاو پىشنىيىرى پىشتىگىرى بۇ ئى ناخاتەرۋ، ئۇنىڭ بە ھەلە ۋاى لىك دەداتەۋە
پىاۋەكە خۇشى ناۋىت. رەنگە ئۇنىڭ تەننەت خۇشەۋىستى پىاۋەكە تاۋى بىكاتەۋە
بەۋمى بە ھىچ جۇرەك داۋاى پىشتىگىرى ئى نەكات و چاۋمىرى بىكات پىاۋەكە خۇى
پىشتىگىرى بىخاتەرۋ.

كاتىكىش پىاۋەكە پىشنىيىرى لەۋجۇرە نەكات، ئۇنىڭ ئى پەست دەبىت. ئۇنىڭ
تىنناكات لەۋمى پىاۋەكە چاۋمىرىيە داۋاى ئى بىكرىت.

ۋەك بىيىمان، ھىشتەۋە ئەنجامى خالەكان بە يەكسانى بەلەى پىاۋەۋە گىرگە.
ئەگەر پىاو ھەست بىكات لە پىيۋىندىيەكدا زىياترى بەخىشىۋە، ئەۋا بە شىۋمىيەكى
غەرىزى دەست دەكات بە داۋاكردنى پىشتىگىرى زىياتر؛ پىاۋەكە بە شىۋمىيەكى سىروشتى
خۇى بە شاپىستەى ۋەرگىرنى زىياتر دەزانىت و دەست دەكات بە داۋاكردنى زىياتر. ئەگەر
لە پىيۋىندىيەكدا كەمىر بىخىشىت، دۋا كار كە ئەنجامى بىدات ئەۋمىيە داۋاى زىياتر
بىكات. بە غەرىزە پىاو داۋاى پىشتىگىرى ناكات بەلگو بۇ چەند رىگايەك دەگەرپىت كە
بتوانىت پىشتىگىرى زىياترى ئىۋە بىكات.

پىاۋەكە دەزانىت كە ئەگەر خۇى بىرپىكى زىياترى بەخىشىيىت و داۋاى ئى بىكەن زىياتر
بىخىشىت ئەۋا ھەرگىز بە زەردەخەنەۋە ئەم كارە ناكات. ئەمەت لەبىر بىت. كاتىك ئى
لە بەخىشىنە خۇراپىيەكانى بەردەوام دەبىت بە زەردەخەنەۋە، پىاو ۋا دەزانىت كە
ئەنجامەكە تارادەيەك يەكسانە. پىاۋەكە نازانىت كە فېنۇسىيەكان تۋاناپەكى
ناسروشتىيان ھەيە كە بە دلخۇشىيەۋە لە بەخىشىن بەردەوام بىن تاكو ئەنجامەكە
دەبىت بە (سى) بە (سى).

ئەم تىگەپىشتەش لايەنى پىراكتىكى بۇ پىاۋان و ئىنان ھەيە:

بۇ پىاوان: لەبىرت بىت كە ژن بە زەردە خەنەو بە بەخشىن بەردەوام دەبىت مەرج نىيە ئەنجامى بەخشىنى ھەردوولا نىزكى پەكترى بن.

بۇ ژنان: لەبىرت بىت كاتىك بە خۇپاى بە پىاو دەبەخشىت، ئەو بە ھەلە ئەو پەيامەى پىدەگات كە ئەنجامەكە پەكسانە. ئەگەر بىتەوئىت ھانى بەدەبىت زىاتر بەخشىت، ئەو بە جوانى و روخۇشىيەو بەخشىنى زىاتر راگرە. رىگەى بدە شتى بچوكت بۇ بكات. ھانى بدە بە شتى بچوكت پىشتىگىرىت بكات و پاشان بىنرخىنە.

۳. مەرىخىيەكان ھەتا داوايان ئى نەكرىت نابەخشن. مەرىخىيەكان بەو شەنازى بە خۇيانەو دەكەن كە خۇبزوئىنن و پىوئىستىيان بە كەس و ھىچى دىكە نىيە. ھەتا بەراستى پىوئىستىيان بە يارمەتى كەسانى دىكە نەبىت داواى ناكەن. لەسەر مەرىخ كارىكى ناشىرىنە ئەگەر داوات ئى نەكرابىت پىشنىارى يارمەتى بخەيتە رو.

كە ژن داواى پىشتىگىرى ناكات، پىاو بە ھەلە واى لىك دەداتەو كە ئەنجامەكە پەكسانە ياخود خۇى زىاترى بەخشیو. پىاو نازانىت كە ژنەكە چاومرپىيەتى ئەم دەستپىشخەرى بكات و پىشتىگىرى خۇى بۇ ژنەكە بخاتە روو.

ئەم تىگەيشتنەى سىيەم لایەنى كىردارى بۇ پىاوان و ژنانىش ھەيە:

بۇ ژنان: لەبىرت بىت پىاو بۇ نامازە دەگەرپىت كە پىى بلىت كەى و چۆن پىشتىگىرى بخاتەرو. پىاو چاومرپىى ئەوئە داواى ئى بكرىت. پىاو تەنبا ئەوكانە تىدەگات كە ژنەكە داواى ئى بكات ياخود پىى بلىت كە پىاوئەكە پىوئىستە زىاتر بەخشىت. سەرمپاى ئەمەش، كاتىك ژنەكە داوا دەكات، پىاوئەكە دەزانىت جى بەخشىت. زۆر پىاو ھەن نازانن جى بکەن. تەنانەت ئەگەر پىاوئەكە ھەست بكات كەمتر دەبەخشىت، ئەگەر ژنەكە بەتايىبەتى داواى ئى نەكات لەرىگەى كارى بچوئەو پىشتىگىرى بكات، رەنگە پىاوئەكە تەنانەت بىرىكى زىاترى وزەكانى تەرخان بكات بۇ شتە گەورەكانى وەك كارمەكى، وا بزانىت سەركەوتنى گەورەتر و پارەى زىاتر يارمەتیدەر دەبن.

بۇ پىاوان: لەبىرت بىت كە ژن بە غەرپزە وا دروست بوو داواى پىشتىگىرى ناكات تەنانەت ئەگەر پىوئىستىشى پىى بىت. لەبرى ئەو، چاومرپوانى ئەو لە تۆ دەكات كە ئەگەر بەراستى خۇشت دەوئىت پىشتىگىرى بۇ بخەيتە رو. ھەولبە لە رىگەى ئەنجامدانى شتى بچوئەو پىشتىگىرى بکەيت.

۴. فینۇسىيەكان تەنانەت ئەگەر ئەنجامەكەش نابەكسان بىت دەلبن باش. پىاوان

لەمە بىناگان و نازان كاتىك كە داۋاي پىشتىگىرى دەگەن، ژن تەنانەت ئەگەر نەجامەكەش ناپەكسان بىت دەئىت باش.

ژن ئەگەر بىتوانىت پىشتىگىرى پىاۋەكەي بىكات، دەيكات. چەمكى خال تۆماركردن لە مىشكى ژندا نىيە. پىاۋان پىۋىستە وريابىن نەك داۋاي زىادى لى بىكەن. ئەگەر ژنەكە ھەست بىكات لەۋە زياتر دىبەخشىت كە وەرى دەگىت، پاش ماۋەيەك لەۋە دەرەنجىت كە تۆ پىشنىياري پىشتىگىرىكىردنى بۆ دەرناپرىت.

پىاۋان بە ھەلە وادادەنن كە ھەتا ژن بە پىۋىستى و داخۋازىيەكانى پىاۋ بىت باش، ئەۋا ژنەكە بە ئەندازەي ئەۋەش وەردەگىت. پىاۋ بە ھەلە ۋا دەزانىت نەجامەكە يەكسانە بەلام لەراستىدا ۋانىيە.

لەبىرم دىت كە لە دوو سالى يەكەمى ھاۋسەرگىرىيىماندا ھەفتەي جارىك ھاۋسەرەكەم دەبرد بۆ سىنەما. رۆژىكىيان لىم تورە بو وتى، "ئىمە ھەر ئەۋ شتە دەكەين كە تۆ ھەزىت لىيە، ھەرگىز ئەۋ شتە ناكەين كە من ھەزم لىيە." من بەراستى ئەم قىسەيەم پىسەپرىبو. من ۋامدەزانى ھەتا بلى باش ۋ لە وتنى "باش" بەردەۋام دەبىت ئەۋىش بەقەد من بە بارودۇخەكە دلخۇشە. من ۋامدەزانى بە قەد من ھەزى لە تەماشاكردنى فىلمە.

جارجار پىشنىياري دەگرد بچىن بۆ ئۆپىرايەك يان دەيوت ھەزم لەۋەيە بچىن بۆ سىمفونىيەك. كاتىك بەلەي ھۆلى نەمايشەكەدا تىدەپەرىن، تىبىنىيەكى دەدامى بۆ نمونە "ئەۋە لە خۇش دەچىت، با بچىن تەماشاي ئەۋ شانۆيە بىكەين." بەلام من دواتر لە كۆتابى ھەفتەكەدا دەموت، "با بچىن بۆ سەپىركردنى ئەۋ فىلمە، زۆر خۇش ديارە."

ئەۋىش بە دلخۇشىيەۋە دەيوت، "باش".

من بە ھەلە ۋا تىدەگەيشتم كە ئەۋىش ھىندەي من بە چۈنە سىنەما دلخۇشە. لەراستىدا پىي خۇش بو لەگەلەدا بىت، فىلمەكانىش خۇش بون، بەلام ئەۋ دەيويست بچىت بۆ روداۋە كلتورىيە ناۋخۇيىيەكان. ئەمە بۆيە بە بەردەۋامى ئامازەي پىدەكردن. بەلام لەبەر ئەۋەي بەردەۋام بە چۈنە سىنەماي دەوت باش، نەمدەزانى كە ويستەكانى خۇي دەكات بە ھوربانى لە پىناۋى دلخۇشى مىندا.

نهم تیگه یشتنه لایه نی پراکتیکی بو پیاوان و بو ژنان همیه.

بو پیاوان: له بیرت بیت نه گهر ژنه که به داخوازییه کانت ده لیت به لن، مانای وانیه نهجامه که یه گسانه. نهجامه که رهنگه له میسکی نهودا (بیست) به (سفر) بیت و نهویش به دلخوشی یه وه ده لیت "به دلتیایی یه وه من جله کانت له جله سور که دمرده نیم" یاخود "باشه، من نهو تهله فونهت بو ده کهم".

رمزنامه ندی له سهر نهجامدانی نهو گاردی تو ده ته ویت مانای نهو منی یه جهزی نی بیت نهو کاره بکات. لی بپرسه بزانه دهیه ویت چ گاریک بکات. زانیاری کو بکهر وه له سهر نهو شتانه ی جهزی لییه، پاشان پیتنیاری بکه بیبهیت بو نهو شونانه.

بو ژنان: له بیرت بیت نه گهر دهسته جی (باشه) بو داخوازییه کی پیاو بکهیت، یه گهر وا لیکی ده داته وه که نهو زیاتری به خشیوه یاخود لانی کهم نهجامه که یه گسانه. نه گهر تو زیاتر ده به خشیت و که متر وهرده گریت، (باشه) کردن بو داخوازییه کانی مه که. له بری نه وه، به رویه کی خوشه وه، داوای لی بکه شتی زیاترت بو بکات.

۵. مەریخی یه کان خالی سزا ده به خشن. ژنان نازانن که نه گهر پیاوان ههست بکهن خوشه و یست نین یاخود پیتگری ناگرین نهوا خالی سزا ده به خشن. نه گهر ژن به شیومییه کی متمانه پیتنه گهر و رهتکهر وه و نارهمزه مند و پیتنهزان مامه له له گهل پیاودا بکات، پیاوه که خالی نیگه تیف یاخود خالی سزای بو دنوسیت.

بو نمونه، نه گهر پیاو ههست به برینداری و پهراویز که وتن بکات له بر نه وه ی ژنه که نهیتوانیوه یه کیل لهو شتانه بنرخینیت که نهو بوی نهجام داو، پیاوه که ههست دهکات بیانوی به دهسته وهیه نهو خالانه بسپیته وه که ژنه که پیتتر بهرامبهردا گاری دیکه به دهستی هیناون. نه گهر ژنه که (۱۰) خالی به خشیبیت، کاتیک پیاوه که ههست دهکات ژنه که برینداری دهکات، رهنگه گاردانه وهی به جوریک بیت که (۱۰) خالی لی بشکینیت. نه گهر ههست به نازاری زیاتر بکات له وانه شه (بیست) خالی نیگه تیفی بداتی. نیستا ژنه که (۱۰) خالی پیاوه که قهرزداره، نه گهر چی خوله کیل له مه و بهر (۱۰) خالی بۆزه تیفی هه بو.

نهمه سهر له ژن تیک ده دات. رهنگه ژنه که بهشی (۲۰) خالی به پیاوه که به خشیبیت، که چی له ساتیکی تورپی دا پیاوه که ههر (۲۰) خاله که ی لی ده شکینیت.

پیاومکه له میښکی خویدا خوی به هوق دزمانیت هیج به ژنه که نه به خشیت چونکه ژنه که قهرزداریتی. پیاومکه وا دزمانیت نه مه دادپهرومړییه. رنگه نه مه لهروی بیرکارییهوه دادپهرومړی بیت، به لام له راستیدا دادپهرومړی نییه.

خالی سزا په پومندییه کان دپروخینیت و دمتوانیت وا بکات ژن که متر پیزانینی هه بیت و پیاو که متر ببه خشیت. نه گهر پیاومکه له میښکی خویدا هه مو نهو پشتگیرییه جوانانه رمت بکاتهوه که ژنه که پئی به خشیوه، کاتیک که ژنه که شتیکی نهرینی باس دهکات، که رنگه جار جار شتی وا روبات، نهوا پیاومکه هیج دلخوشییه کی نامینیت بۆ به خشین زیاتر. نه تیکه یشتنه پینجه م لایه نی پراکتیکی بۆ پیاویش و بۆ ژنیش هه یه.

بۆ پیاوان، له بیرت بیت خالی سزا ناهه قییه و سهرکه وتو نابیت. لهو ساتانه دا که هه ست دهکیت خوشیان ناوینیت، نازار دراویت یاخود بریندار کراویت، له ژنه که ببوره و نهو هه مو شته چاگانمت له بیریت که پئی به خشیویت نهک سزای بدیت و هه مو نهوانه نکولی لی بکهیت. له بری نهوهی ژنه که سزا بدیت، داوای نهو پشتگیرییه لی بکه که دمه ویت، و نهویش دمیکات. به ریزهوه ناگاداری بکه روه که نازاری پیگه یاندویت. با بزانت که نازاری پیگه یاندویت و نینجا رنگه ی بده داوای لیبور دنت لی بکات.

سزادان سهرکه وتو نییه! نه گهر ماوهی بدیت نهو شتمت پی ببه خشیت که پیو یسته ناسودمتر دمیت. له بیرت بیت نهو خه لکی فینوسه - نازانیت چیت پیو یسته و چون نازاری داویت.

بۆ ژنان: له بیرت بیت که پیاوان نهو مه یله یان هه یه خالی سزات بۆ بنوسن. دوو رنگه هه یه بتوانیت به رامهر به م کاره خراپه پاریزگاری له خوت بکهیت. رنگه ی په که م نه و میه که بزانت پیاومکه له ودا هه لیه که خالی لی شکاندویت. به ریزهوه ههستی خوتی پی رابگه یه نه. له بهشی داهاتودا باسی چمند رنگه یه ک دمکه ی بۆ دهر برینی ههسته سهخت و نهرننیه کان.

رنگه ی دووه نه و میه بزانت پیاومکه کاتیک خالت لی دمشکینیت نه گهر هه ست بکات خوشت ناوینت و نازارت داوه و ههر که ههستی کرد خوشه و یسته و پشتگیری

دەكرىت خالەكانت بۇ دەگەرپىنئىتەو.

ئەگەر ھەست بىكات بەرامبەر بەو شتە بىچوكانەى ئەنجامى دەدات زىاتر و زىاتر خۇشت دەوئىت، ئىتر وردە وردە كەمتر خالى سزات بۇ دىنوسىت. ھەولبەدە ئەوئەندە بىاوۈكە ھەست بە برىنداربون نەكات. لەو رىگە جىاوازانە تىبگەپت كە ئەو بىوئىستى بە خۇشەوئىستىيە.

ئەگەر بزانىت چۇن ئازارى پىگەپىشتوۈ، داۋاى لىبوردنى ئى بىكە. پاشان لە ھەموى گرنگر، ئەو خۇشەوئىستىيەى پىبەخشە كە ئى مەحرۇمە. ئەگەر بىاوۈكە ھەست بىكات نانرخىندىت، ئەو نرخاندىنەى پىبەخشە كە بىوئىستى بىيەتى؛ ئەگەر ھەست دەكات رەتكراۋتەوۈ ياخود دەچەوسىتەوۈ، بۇى بىسەلپنە كە قىۋلئە؛ ئەگەر ھەست دەكات مەمانەى پى ناكرىت، ئەو مەمانەى بىدەرى كە بىوئىستى بىيە؛ ئەگەر ھەست بىكات پىشتگوى خراۋە، ئەو بايەخەى بىدەرى كە بىوئىستىتى؛ ئەگەر ھەست بە نارەزايى دەكات، ئەو رەزامەندىيەى پىبەخشە كە بىوئىستىتى و شاپستەيەتى. بىاو ئەگەر ھەست بىكات خۇشەوئىستە ئىتر ۋاز لە بەكارھىنانى خالى سزا دەھىنئىت.

قورسىرىن بەشى پىرۇسەكەى سەرۋە بىرىتىيە لەۋەى بزانىت چى ئازارى دەدات. بەزۇرى، كاتىك بىاو پاشەكشە دەكاتەوۈ بۇ ناۋ ئەشكەۋتەكەى نازانىت چى ئازارى دەدات. دۋاى، كاتىك دىتەوۈ دەرى، بەگىشتى باسى لىۋە ناكات. ئۇن چۇن بزانىت چ شتىك لەراستىدا ھەستەكانى بىاوۈكەى نازارداۋە؟ خۇندىنەۋەى ئەم كىتەبە و تىگەپشتن لەۋەى بىاۋان بە شىۋازى جىاۋاز بىوئىستىيان بە خۇشەوئىستىيە دەبنە سەرەتايەكى باش و ئەو زانىارىيەت پىدەبەخىش كە پىشتىر ئۇنان نەپانبوۋە.

رىگەكەى دىكە كە ئۇنان بەھۋىۋە دەتۋانن بزانن چى رۋىداۋە بىرىتىيە لە قىسەگردن. ۋەك پىشتىر نامازەم پىداۋە، ئۇن ھەتا زىاتر بىتۋانىت ناخى خۇى دەربىرپىت و بە رىزەۋە باسى ھەستى خۇى بىكات، بىاو زىاتر دەتۋانىت قىرى دەربىرپىنى ھەستەكانى بىبىت و باسى برىن و نازارەكانى خۇى بىكات.

بىاۋان چۇن خال دەبەخىش

شىۋەى بەخىشىنى خال لى بىاۋان لە ھى ئۇنان جىاۋازە. ھەمو جارىك كە ئۇ بىزانىنى ھەبىت بۇ ئەو شتەى بىاوۈكە كىردۋىتى، بىاوۈكە ھەست بە خۇشەوئىستى دەكات و لە بەرامبەردا خالىك بە ئۇنەكە دەبەخىشئىت. بۇ ئەۋەى لە پەپومندىيەكەدا

ئەنجامى خالەكان بە پەكسانى بىمىنىتەۋە، پىاۋ بەراستى داۋاى ھىچ شتىك ناكات خۇشەۋىستى نەبىت. ژنان تواناى خۇشەۋىستىيەكەيان نازانن و زۇرجار بەبى ئەۋەى پىۋىست بىت دەيانەۋىت خۇشەۋىستى پىاۋەكە لە رىگەى ئەنجامدانى زىاد لە داۋاكر او بەدەست بەينن.

ئەگەر ژن ئەۋانە بىرخىنىت كە پىاۋ بۆى كىردوون، پىاۋەكە زوربەى ئەۋ خۇشەۋىستىيە ۋەردەگرىت كە پىۋىستى پىيەتى. لەبىرت بىت، پىاۋان بە شىۋەيەكى سەرەكى پىۋىستىان بە پىزانىنە. بە دىنپايىيەۋە پىاۋ داۋا دەكات بەشدارى ژن بىكەن لە كاروبارى ناوخۆى ژيانى رۆژانەدا، بەلام ئەگەر ئەۋ ژنە پىاۋەكە نەرخىنىت ئەۋا ھاۋەشىيەكانى نىرخىكى ئەۋتۆى نابىت و بەلاى پىاۋەكەۋە ھىچ گىرنگىيەكى نامىنىت.

بە دىنپايىيەۋە پىاۋ داۋا دەكات بەشدارى ژن بىكەن لە كاروبارى
ناوخۆى ژيانى رۆژانەدا، بەلام ئەگەر ئەۋ ژنە پىاۋەكە
نەرخىنىت ئەۋا ھاۋەشىيەكانى نىرخىكى ئەۋتۆى نابىت و بەلاى
پىاۋەكەۋە گىرنگىيى نامىنىت.

بەھەمان شىۋە، زىش ناتۋانىت ئەۋ شتە گەۋرانە بىرخىنىت كە پىاۋ بۆى كىردوۋە تەنانەت ئەگەر پىاۋەكە چەندىن شتى بىچوكىشى بۆبكات، ئەنجامدانى بىرىكى زۇر شتى بىچوك ئەۋ پىۋىستىيە سەرەكىيەى ژن تىردەكات كە سەبارەت بە بايەخ پىندان و لى تىگەپشتن و رىز لى گىران ھەيەتى.

يەككىك لە سەرەكىترىن سەرچاۋەكانى خۇشەۋىستى لەلاى پىاۋ بىرىتىيە لە كاردانەۋە جۋانەكانى ژن بەرامبەر ھەلسۈكەۋتەكانى پىاۋەكە. پىاۋىش تانكى خۇشەۋىستى ھەيە، بەلام مەرج نىيە ئەۋ تانكىيە بەۋ شتانە پىرىبىتەۋە كە ژنەكە بۆى دەكات، لەبىرى نەۋە، بەشىكى زۆرى تانكىيەكە بە چۈنىتى كاردانەۋەكانى ژنەكە و چۈنىتى ھەستىكردىنى ژنەكە بەرامبەرى پىردەبىتەۋە.

ژن كاتىك كە خۋاردىنىك بۆ پىاۋەكە نامادە دەكات، پىاۋەكە خالىك پان (۱۰) خالى پىدەدات، بەپىى چۈنىتى ھەستى ژنەكەى بەرامبەرى. ئەگەر ژنەكە بە نەينى لە پىاۋەكە پەست بىت، ئەۋ خۋاردىنەى كە ژنەكە بۆى نامادەكىردوۋە بەلاى پىاۋەكەۋە

گرنگىيەكى وەھاي نابىت - تەنانەت رەنگە پياووەكە خالى نىگەتفېشى بداتى
لەبەرئەوێ ئى پەستە. نەينى ئاسودەکردنى پياو ئەومىيە فېربېيت لە رىگەى
هەستەكانتەووە خوشەويستىيەكەت دەرېرېت، مەرج نىيە هەميشە لە رىگەى
کردارەكانتەووە بىت.

لەروى فەلسەفەى پەو، ئەگەر ژن هەست بکات خوشەويستە، ئەوا هەلسوگەوتەكەى
بە شىوئەيەكى ئۆتۆماتىكى ئەو خوشەويستىيە دەرەبېرېت. هەر کاتىك پياو بە
هەلسوگەوتى جوان هەستەكانى خۆى دەرېرېت، بە شىوئەيەكى ئۆتۆماتىكى
هەستەكانىشى جوانتر و جوانتر دەبن.

تەنانەت ئەگەر پياووەكە هەستى خوشەويستى بەرامبەر ژنەكە نەبىت، هېشتا
دەتوانىت شتىكى جوانى بۆ بکات. ئەگەر ژن پېشنيارەكانى پياووەكە وەرېگرېت و
بىانرخىنېت، ئەوا پياووەكە دەتوانىت سەرلەنوێ هەست بە خوشەويستى ژنەكە بکاتەووە.
"کردەو" باشتري رىگەيەكە پياو پېرېکات لە خوشەويستى.

لەگەل ئەمەشدا ژنان زۆر جىاوازن. ژن بەگشتى هەتا هەست نەكات بايەخى
بەدەدرىت، ئى تىدەگەن ياخود رېزى ئى دەرگن، هەست ناکات خوشيان دەوێت. ژن بە
بەرياردان لەوێ شتى زياتر بۆ هاوبەشەكەى بکات ناتوانىت يارمەتى
خوشەويستىيەكەى بدات. لەبەرى ئەو، رەنگە زياتر پەست بىت. ئەگەر ژن هەست
بەو نەكات خوشەويستى هەيە، پىويستى بەو دەبىت بە شىوئەيەكى راستەوخۆ وزە و
هەمو تواناكانى بخاتە گەر بۆ چارەسەرکردنى هەستە نەرينىيەكانى نەك بۆ
نەنجامدانى شتى زياتر.

پياو پىويستى بەوئەيە "هەلسوگەوتى خوشەويستى" يەكانى رېزبەند بکات، چونکە
بەمە دەتوانىت دۇنيايىتەووە لەوێ پىويستىيە خوشەويستىيەكانى ئەم هاوبەشەكەى
تيردەکات. ئەمە هەم دلى ژنەكە دەکاتەووە هەم دلى خۆيشى كە هەست بکات
خوشەويستەرە. ئەگەر پياو هەست بە سەرکەوتن بکات لە ئاسودەکردنى ژندا، ئەوا دلى
دەكرىتەووە.

ژن پىويستى بەوئەيە "هەست و هەلويستى خوشەويستى" يەكانى رېزبەند بکات، كە
دەبىتە هۆى دۇنياگردنەووە لەوێ پىويستىيە دلداریيەكانى هاوبەشەكەى تير دەکات.
هەر کاتىك ژن بىتوانىت هەست و هەلويستە خوشەويستىيەكانى بەرامبەر پياو

دەربېرىت، ئارمىزۇۋى ئەۋەى لا دروست دەبىت كە زىاتىر بىبەخشىت. ئەمەش لەۋايىدا يارمەتى دەدات زىاتىر دى بىكەتەۋە. دى ۋن لەۋكەتەدا دەكرىتەۋە كە ئەۋ پىشتىگىرىيەى بىبىگات كە پىۋىستى پىيەتى.

ۋنان بەگىتى ھەندىك چار نازانن پىۋان كەى بە راستى پىۋىستىيان بە خۇشەۋىستىيە. لەۋ كاتانەدا ۋن دەتۋانىت (۲۰ - ۲۰) خال بۇخۇى تۇمار بىكات. لە خوارەۋە چەند نەۋنەيەك خراۋنەتە رو:

ۋنان چۇن دەتۋانن خالى گەۋرە لەۋى پىۋان تۇمار بىكەن

نەۋ خالنىسى

نەۋەى رۇدەدات

پىۋەكە دەيدانن

۲۰ - ۱۰

۱. پىۋەكە ھەلەيەك دەكات بەلام ۋنەكە ناليت "من نەموت وامەكە؟" ياخود ھىچ ئامۇژگارىەكى دىكە ناخاتە رو.

۲۰ - ۱۰

۲. پىۋەكە بى ئومىدى دەكات كەچى ۋنەكە سزى نادات.

۲۰ - ۱۰

۳. پىۋەكە لەكاتى ئوتومبىل ئىخوپىندا رىگەكەى ئى تىك دەچىت بەلام ۋنەكە نايكات بە كىشەيەكى گەۋرە.

۲۰ - ۲۰

۴. پىۋەكە ۋن دەبىت و ۋنەكە لەبرى سەرزىشتىكردى پىۋەكە ئەۋ رى ئى ھەلەبۇنە دەگۇرىت بۇ شتىكى باش و دەلىت "نەگەر ئەم رىگە راستەۋخۇيەمان نەگرتايە بەر ئەۋا ھەرگىز ئەم خۇرئاۋابۇنە جوانەمان نەدەبىنى."

۲۰ - ۱۰

۵. پىۋەكە بىرى دەچىت شتىك لەگەل خۇيدا بىباتەۋە ۋنەكە دەلىت "قەيناكە. جارى داھاتو كە چۈتە دەرئ دەتۋانى بىيەنىت؟"

۲۰ - ۲۰

۶. پىۋەكە دوبارە بىرى دەچىت شتىك لەگەل خۇيدا بەرىتەۋە و ۋنەكە بە متمانە و سەبروۋ كۇلنەدانەۋە دەلىت "قەيناكە. ئىستاش دەتۋانىت بىيەنىتەۋە؟"

۴۰ - ۱۰

۷. كە ۋنەكە نازار بە پىۋەكە دەگەپەنىت، خۇى ھەست بەۋ

ئازارەى دەكات و داواى لىبوردنى ئى دەكات و ئەو
خۆشەويستىيەى پىدەبەخشىت كە پىاوەكە پىويستى
پىيەنى.

۸. ژنەكە داواى پشتگىرى لە پىاوەكە دەكات و پىاوەكە دەئىت
(نا) و ژنەكە بەو رەتکردنەوومىە ھەست بە برىنداربون ناكات
بەئكو دنيايە لەووى پىاوەكە ئەگەر بتوانىت پشتگىرى
دەكات. ژنەكە پىاوەكە رەت ناكاتەو و نارەزايى نانوينىت.

۹. ژنەكە جارىكى دىكەش داواى پشتگىرى ئى دەكات و ديسان
پىاوەكە دەئىت (نا)، ژنەكە كارىك ناكات پىاوەكە بەھەئە
نیشان بەدات و سنورداربونى پىاوەكە لەو كاتەدا قبول دەكات.

۱۰. ژنەكە بە نەرمى داواى پشتگىرى پىاوەكە دەكات كاتىك كە
پىاوەكە واى داناو بە ئەندازەى پىويست ئەركى خوى
جىبەجى كردوو.

۱۱. ژنەكە بە نەرمى داواى پشتگىرى دەكات تەنانەت لەو كاتەدا
كە نارەھەتە ياخود پىاوەكە دەزانىت ژنەكە زياترى بەخشيە.

۱۲. كە پىاوەكە پاشەكشە دەكات ژنەكە كارىك ناكات پىاوەكە
ھەست بە تاوانبارى بكات.

۱۳. ھەر كاتىك پىاوەكە لە ئەشكەوتەكەى بىتە دەرەو ژنەكە
بەخىرەتەنەووى دەكات و سزاي نادات و رەتى ناكاتەو.

۱۴. كە پىاوەكە سەبارەت بە ھەئەپەك داواى لىبوردنى ئى
دەكات، ژنەكە بە خۆشەويستى و قبولكردن و لىبوردنەو لىي
و ەردمگرت. تا ھەئەى پىاوەكە گەورەتر بىت، خالى زياتر بە
ژنەكە دەبەخشىت.

۱۵. كە پىاوەكە داوا لە ژنەكە دەكات شتىك بكات ژنەكە
دەئىت نا بەبى ئەووى كۆمەئىك ھۆكار سەبارەت نەكردنى
ئەو كارە بختەرەو.

۱۶. كاتىك پىاوەكە داوا لە ژنەكە دەكات شتىك بكات ژنەكە

- دەئىت بەئى و بە روخۇشى و مەزاجىكى باشەۋە دەمىنىتەۋە.
۱۷. كە پياۋەكە دواى شەرىك دەپەۋىت ئاشتى بىكەتەۋە و دەست دەگات بە ئەنجامدانى شتى بچوك بۇ ژنەكە، ژنەكە سەرلەنۇي پياۋەكە دەنرخىنىت.
۱۸. كە پياۋەكە دەگەپىتەۋە مال ژنەكە بە بىنىنى خوشحال دەپىت.
۱۹. ژنەكە ھەست بە نارەزايى دەگات و لەبرى ئەۋەى دەرى بېرىت دەچىتە ژورەكەى ئەۋدىو و بە تەنبا خۇى سەنتەر دەكەتەۋە و پاشان بە ئارامى و مېھرىبانىيەۋە دەگەپىتەۋە.
۲۰. لە بۇنە تايىبەتەكاندا ژنەكە ئەۋ ھەلەنەى پياۋەكە نادىد دەگرىت كە رەنگە لەگاتى ئاسايدا پىى نارەحتە بېنىت.
۲۱. ژنەكە بەراستى چىز لە سىكسكردن لەگەل پياۋەكەدا وەردەگرىت.
۲۲. پياۋەكە لەبرى دەچىت كىلەكانى لەكوى داناۋە و ژنەكە بە شىۋەپەك تەماشى ناكات وەك بلىت كەسىكى نابەرپرسىارە.
۲۳. ژنەكە بە روۋىەكى خوشەۋە ئەۋ شتەنە دەخاتە روو كە ھەزى لىيان نىيە پاخود لەگاتى ژوانەكاندا بە روۋىەكى خوشەۋە باسى ئەۋە دەگات ھەزى لە رىستۇرانتەكە پاخود لە قىلمەكە نىيە.
۲۴. لەۋكاتەدا كە پياۋەكە نوتومبىل لىدەخورىت پاخود پاركى دەگات نامۇزگارىى ناكات و پاشان سوپاسى دەگات كە گەپاندوتىببە شوۋىنى مەبەست.
۲۵. ژنەكە داۋاى پشتىگرى لە پياۋەكە دەگات نەك بەردەوام قەسە لەسەر ھەلەكانى پياۋەكە بىكات.
۲۶. ژنەكە ھەستە نەرىنىيەكانى بەشىۋەپەكى ھاۋسەنگ دەردەبېرىت بەين ئەۋەى لۇمەى پياۋەكە بىكات پاخود رەتى بىكاتەۋە يان نارەزايى بنوۋىنىت بەرامبەرى.

كاتيك ژن دهتوانيت خالي زياتر تۆمار بكات

ههريهك له نمونهكاني سهروهه دهريدهخات چۆن پياو بهشيوهيهكي جياواز له زنان خال دادهنيت. بهلام ژن لتي داوانهكراوه ههمو ئهو شتانهي سهروهه نهنجام بدات. بهلكو بيهتهكه نهو كاتانه دهريدهخات كه پياوهكه له كاتهكاني ديكه لاوازتره. نهگهر ژنهكه بتوانيت له بهخشيئي نهو شتانهدا كه پياوهكه پيوستى بپيهتى پشتگيري بكات، نهوا پياوهكه به دهستكراوهي زۆرهوه خالي بو دادهنيت.

وهك له بهشي (۷) دا باسم كرد، تواناي ژن بو بهخشيئي خوشهويستى بهپي كات وهكو شهپۆل له ههلكشان و داكشاندايه. ههركاتيك تواناي ژنان بو بهخشيئي خوشهويستى له زيادبوندا بيت (لهكاتي ههلكشاني شهپۆلهكهدا) نهوا دهتوانيت برپكي زۆر خالي سهرهرايى تۆماربكات. ژن پيوسته چاوهرواني نهوه له خوي نهكات كه بهردهوام بهو شيوه خوشهويسته بمينيتتهوه.

وهك چۆن تواناي ژن له بهخشيئي خوشهويستى له ههلكشان و داكشاندايه، پيوستى پياويش بو خوشهويستى له ههلكشان و داكشاندايه. له گشت نمونهكاني سهروهه، نهو خالي پياوهكه دهيبهخشيت دياريكراو نيه. بهلكو مهودايهكي ههيه؛ ههتا پياوهكه زياتر پيوستى به خوشهويستى ژنهكه بيت خالي زياتر دهبهخشيت.

بو نمونه، نهگهر پياوهكه ههلهيهكي كردبيت و ههست به شهرمهزاري و داواي لنبوردن ياخود تهريقبونهوه بكات، نهوا پيوستى زياتري به خوشهويستى ژنهكهيه؛ بويه نهگهر ژنهكه به پشتگيرييهوه وهلامى بداتهوه پياوهكه خالي زياتري دهداتى. تا ههلهكه گهورمتر بيت، پياوهكه خالي زياتر به ژنهكه دهبهخشيت. به پيچهوانهوه نهگهر پياوهكه بههوي نهجامداني ههلهيهكي گهورهوه ههست بكات رهندهگرينهوه، رهنگه برپكي زۆر خالي سزا بو ژنهكه دابنيت.

نهگهر پياوهكه ههلهيهكي كردبيت و ههست به شهرمهزاري و داواي لنبوردن ياخود تهريقبونهوه بكات، نهوا پيوستى زياتري به خوشهويستى ژنهكهيه تا ههلهكه گهورمتر بيت پياوهكه خالي زياتر دهبهخشيت.

چى پياو دەخاتە ھەلۋىستى بەرگىيەۋە؟

كە پياو ھەلۋىيەك دىمكەت و ژنەكە نارەھەت دىمىت، رىنگە پياۋەكە لى تۈرە بىيىت. نارەھەت پياۋەكە بەپىي رىژەي قەبارەي ھەلۋەكەيە. ھەلۋەي بچوك كەمتر دىيخاتە بەرگىيەۋە، لەكاتىكدا ھەلۋەي گەۋرە وادەمكەت پياو زىاتر بەرگىيە لى خۇي بىكات. ھەندىك چار ژنان دىمەرسىن بۇچى پياۋان كە ھەلۋەيەكى گەۋرە دىمكەن داۋاي لىبوردن ناكەن. ۋەلامەكە ئەۋەپە پياۋەكە ئەۋە دىمەرسىت كە لى خۇش نەبن. زۇر ناخۇشە بۇ پياو دان بەۋەدا بىيىت بە جۇرىك لە جۇرەمكەن زىانى بە ژنەكە گەياندىۋە. پياۋەكە لەبرى ئەۋەي داۋاي لىبوردن بىكات رىنگە لە ژنەكە تۈرە بىيىت چۈنكە نارەھەت بوۋە ھەروەھا رىنگە خالى سزاشى بۇ بىنوسىت.

كاتىك پياو لە حالەتىكى نەرىنىدايە، ۋەك گەردەلۈلىكى

تېپەر تەماشاش بىكە و زۇر خۇت دەرەخە.

كاتىك پياو لە حالەتىكى نەرىنىدايە، ئەگەر ژنەكە ۋەك گەردەلۈلىكى تېپەر تەماشاش بىكات و زۇر خۇي دەرەخەت، داۋاي ئەۋەي گەردەلۈلەكە تىدەمەپىت پياۋەكە بىرىكى زۇر خالى سەرەپايى بۇ دىنوسىت بەرامبەر بەۋەي ژنەكە ھەلۋەكەي نەخستۈتە ئەستۈي پياۋەكە ياخود ھەۋلى نەداۋە بىگۇرپىت. ئەگەر ژنەكە ھەۋل بىكات گەردەلۈلەكە بوەستىنىت ئەۋا وئىرانكارى لى دىكەۋىتەۋە و پياۋەكە لۈمەي ژنەكە دىمكەت و تۆمەتبارى دىمكەت بە دەستىۋەردان.

ئەمە بۇ زۇرىك لە ژنان زانىارىيەكى تازىيە، لەبەرئەۋەي لەسەر ھەسارەي فېنۇس كاتىك كەسىك نارەھەتە، فېنۇسىيەكان ھەرگىز بىشتىگۈي ناخەن و تەنانەت بىر لە خۇدەرنەخستىن ناكەنەۋە. لەسەر ھەسارەي فېنۇس گەردەلۈل بونى نىيە. كە كەسىك نارەھەت دىمىت ھەموان بىكەۋە بەشدارى دىمكەن و بە بىرسياركردىنى زۇر ھەۋل دىمەن بىزانن چى ئازارى ئەۋ كەسە دىمەت. بەلام كە لەسەر ھەسارەي مەرىخ گەردەلۈل رۈدەمەت، ھەر كەسەۋ چالىك دىمەۋىتەۋە خۇي تىدا بىشارىتەۋە.

كاتىك پىاو خالى سزا دەبە خشىت

پارمەتتەپەكى گەورەپە بۇ ژنان كە تىبگەن پىاوان بەشئومپەكى جىياواز خالەكان تۆمار كىردى خالى سزا لەلاپەن پىاوانەو سەر لە ژن دەشئوئىت و وای لى دمكات ھەست بە ئاسايش نەكات بۇ دەرپرېنى ھەستەكانى خۇى. بە دلتىايىپەو، زۇر باش دەبو نەگەر ھەمو پىاوان بىانزانىپە تۆمار كىردى خالى سزا چەند ناھەقەپە و بىانتوانىپە بە كەفەنەكونىك بگۆردرانپە - بەلام گۆران كاتىكى زۇرى دەوئىت. لەگەل نەوھشدا، نەوھى دەتوانىت ژن دلتىا بكاتەو نەوھە بزانىت كە نەگەرچى پىاو خالى سزاى ھەپە بۇ ژنەكە، بەھەمان شئوھش ئامادەپى تىاپە نەو خالانەى پى بپە خشىتەو. نوسىنى خالى سزاى لەلاى پىاوان وەكو ھەستەكردن بە رەنجانى ژن واپە كاتىك و ھەست دمكات ئەوان زىاتر لە پىاو دەبە خشن. ژنەكە خالەكانى پىاو كە لەوى خۇى دەر دمكات و (سفر)ك دەدات بە پىاو كە. لەم كاتانەدا پىاو دەتوانىت تىبگات لەوى ژنەكە توشى نەخۇشى پەتای دلرەنجان بوو، بۆپە پىوئىستە خۇشەوئىستى زىاترى پىبە شىخت

بەھەمان شئوھ، كاتىك پىاو خالى سزا دەنوسىت، ژن دەتوانىت بزانىت پىاو كەش شئوئىكى پەتای دلرەنجانى تاپەت بە خۇى ھەپە. پىاو كە پىوئىستى بە پىك خۇشەوئىستى زىاتر ھەپە و چاك دەپىتەو. لەنەنجامدا، پىاو كە دەستەپەجى خالى سەرەپى بۇ دەنوسىت و نەنجامەكە ھاوتا دمكاتەو.

ژن لەگەر ھىرېن بزانن چۆن خالى گەورە بۇ پىاو تۆمار بكات، باشتر دەتوانىت ھىتگىرى پىاو بكات كاتىك بىپىنن دورمەرېزە و نازار دەچىژىت. ژنەكە لەبرى نەوھى شتى بچوكى بۇ بكات (لە لىستى ۱۰۱ رىگەى تۆمار كىردى خال بۇ ژنان، لەپەرە ۱۹۶)، كە لەو كارمە پىاو كە دمكات، ژنەكە دەتوانىت بە شئومپەكى سەر كەوتوتر فۆكەسى وزمەكانى بختە سەر بە خشىنى ئەو شتانەى پىاو كە دەپەوئىت (وەك لە پىگەى چۆن ژنان دەتوانن خالى گەورە بەرامبەر پىاوان تۆمار بگەن، لەپەرە ۲۸ باسكراو).

جىياوازيپەكانت بىر نە چىت

لە و پىاو دەتوانن لە رىگەى لەپادىونى جىياوازيپەكانى نئوانپان لە تۆمار كىردى خالەكاندا سولكى گەورە بە دەست پەننن. گەشە پەندانى پەمەنپەپەكانمان پىوئىستى بە

وزەى زياتر نىيە لەۋىرەى ئېستا سەرفى دەكەين و كارىكى زۆر زەحمەتەش نىيە.
پەيۋەندىيەكان ھەر ھىندە سەختن كە ھىردەبەين چۇن وزەكانمان بەشىۋەپەك ئاراستە
بەكەين كە ھاۋبەشەكەمان بىتوانىت بە تەۋاۋى بىانفرخىنىت.

چون نارەحەتییەکان باس بکەین

لەم کاتی نارەحەتی و بێ ئومیدی و تورمیی و بێزاریدا، سەختە بتوانین بە میهرەبانی و نارامییەوە هەستەکانمان باس بکەین. کە هەستە نەرێنییەکان سەردەردەهێنن، بە شیوەیەکی کاتی مەیلی ئەوەمان دەبێت هەستە جوانەکانی متمانە و باوەخپێدان و تینگەبەشتن و هەوڵکردن و پێزانین و ریزگرتن لە دەست بدەین. لەم ساتە وەختانەدا، ئەنانهت ئەگەر باشترین مەبەستیشمان هەبێت، قەسەکردن دەبێت بە شەرگەردن. لەو ساتە گەرمەدا، بێرمان دەچێتەو ناخاوتنەکەمان بە جۆریک دەربەرین کە بۆ هاوبەشەکەمان یاخود بۆ خۆمان باش بێت.

لەم ساتە وەختانەدا، ژن بێ ئەوەی پێزانیت، حەزی ئەوەیە لۆمەیی پیاو بکات و وای لێ بکات سەبارەت بە گەرمە وەکانی هەست بە تاوان بکات. لەبیری ئەوەی لەبەرچاوی بێت هاوبەشەکی ئەو پەڕی توانای خۆی خستۆتە گەڕ، رەنگە ژنەکە گومانێ خراپی لێ بکات و بە شیوەیەکی رەخنەگرو پەست دەربکەوێت. بە تەبابەتی کاتیک ژنەکە هەست بە لێشاوی هەستە نەرێنییەکان بکات، زۆر سەخت دەبێت بە لایەو وەک کە سێکی بە متمانە و قایل و پێزان قەسە بکات. ژنەکە نازانیت بە لای هاوبەشەکە یەو هەلۆستەکی چەند نەرێنی و نازار بە خەشە.

کاتیک پیاو نارەحەت دەبێت، حەز دەکات حوکم بە سەر ژن و هەستەکانی ژندا بدات. پیاو لەبیری ئەوەی لەیادی بێت هاوبەشەکی ناسک و هەستیارە، رەنگە پێویستییەکانی ژن لەیاد بکات و بە شیوەیەکی ناپەسەند و لوتبەرزی دەربکەوێت. بە تەبابەت کاتیک پیاو هەست بە لێشاوی هەستە نەرێنییەکان بکات، بە لایەو سەخت دەبێت بە باوەخ و تینگەبەشتن و ریزموه. قەسە بکات. پیاو کە نازانیت ئەو هەلۆستە نەرێنییەکی ئەم چەند

نازارى ھاوبەشەكەى دەدات.

لەم كاتانەدا قسەكردن ھىچ كەلگى نابىت. بە خوشحالىيەو، ئەلتەرناتىفىك ھەيە. لەبرى ئەوۋى ھەستەكانت بەقسە بۇ ھاوبەشەكەت دەرېرېت، نامەيەكى بۇ بنوسە. نوسىنى نامە وات لى دەكات گوى لە ھەستەكانى خۇت بگىرېت بەبى ئەوۋى نىگەرانى ئەومبىت نازار بە ھاوبەشەكەت بگەيەنەت. مرۇف ئەگەر بە نازادى ھەستەكانى خۇى دەرېرېت و گوىيان لى بگىرېت ئەوا بە شىۋمىيەكى نۇتۇماتىكى ھاوسەنگەر و خوشەويستەر دەبىت. پىاو كە نامە دەنوسىت بايەخدان و تىگەشتن و رىزگرتنى زىاتەر دەبىت؛ ژنىش كە نامە دەنوسىت، متمانەو قىولكردن و پىزانىنى زىاد دەكات.

نوسىنەوۋى ھەستەكانت رىگەيەكى نايابە بۇ ناگاداربون لەوۋى قسەكانت چەند ناخۇش و برىندارگەرن. بەم زانىارىيە زىاتەرەو دەتوانىت رىگەكەت باشتر بگەيت. ھەرۇمھا؛ بەھۋى نوسىنى نامەوۋە ھەستە نەرىنىيەكانتەوۋە تەنكتر دەبن و جىگە بۇ ھەستە نەرىنىيەكان جۇل دەكەن. پاشان كە ھاوسەنگەر بویت، دەتوانىت بچىتەوۋە بۇلاى ھاوبەشەكەت و مېھرىمانتر قسەى لەگەلدا بگەيت - شىۋمىيەك كە حوكمدان و لۇمەكردنى كەمترى تىدا بىت. لەنەنجامدا، ئەگەرى ئەوۋى ھاوبەشەكەت لىت تىبگات و قىولت بكات زۇر زىاد دەبىت.

دواى نوسىنى نامەكەت رەنگە وا ھەست بگەيت نىتر پىويست بە قسەكردن ناكات، لەبرى ئەوۋە رەنگە بىتەوۋىت كارىكى چاك بۇ ھاوبەشەكەت بگەيت. ئەگەر بىتەوۋىت ھەستەكانى ناو نامەكەت نىشانى ھاوبەشەكەت بىدمىت پاخود تەنيا مەبەستت لە نوسىنى نامەكە ئەومبە ناسودەتر بىت، نوسىنەوۋى ھەستەكانت نامرازىكى گىرنگە.

نەگەر بىتەوۋىت ھەستەكانى ناو نامەكەت نىشانى ھاوبەشەكەت

بىدمىت پاخود تەنيا مەبەستت لە نوسىنى نامەكە ئەومبە ناسودەتر

بىت، نوسىنەوۋى ھەستەكانت نامرازىكى گىرنگە.

لەبرى ئەوۋى ھەستەكانت بنوسىتەوۋە، دەتوانىت ھەمان ئەو پىرۇسەيە لە مېشكتدا ئەنجام بىدمىت. تەنيا خۇت لە قسەكردن بە دورىگەرە و روداومكە لە مېشكى خۇتدا دوبارەبگەرەوۋە. لە خەيالى خۇتدا وا دابىنى ھەستەكانى خۇت و بىرگىرنەوۋە و

بىنۇستىيەكانت دەررەبىرېت - بەبى ئەۋەى بە ھىچ شىۋىيەك دىستكارىيان بىكەيت.
بەردەۋامبۇن لەسەر ئەم وتووئىزە ناۋخۇسىيەى ھەستە راستەقىنەكانت، لەپەر لەو
ھەستە نەرنىيە رزگارت دەكات كە تۆى بە توندى شەتەك دابو. ئەگەر ھەستەكانت
بىنۇستەۋە ياخود ھەر لە مىشكتدا بىرىيان ئى دەكەيتەۋە، لە رىگەى لىكدانەۋە و
ھەستېكردن و دەررېنى ھەستە نەرنىيەكانتەۋە ئەو ھەستە نەرنىيەكانتەۋە تۈۋانكەپان
لەدست دەدەن و ھەستە ئەرنىيەكان دوبارە دەررەكەۋنەۋە. تەكنىكى نوسىنى نامەى
خۇشەۋىستى ھىز و كاراىى ئەم پىرۇسەى بەشىۋىيەكى سەرنجراگىش زىاد دەكات.
ھەرچەندە ئەمە تەكنىكىكى نوسىنە، بەلام دەررېت ۋەك تەكنىكىكى ئەقلىش تەماشى
بىرېت.

تەكنىكى نامەى خوشەۋىستى

يەككە لە باشتىن رىگەكانى بەرەللاكردى ھەستە نەرنىيەكان و پاشان ناخاوتنى
مىھربانتر برىتېيە لە بەكارھىنانى تەكنىكى نامەى خوشەۋىستى. لە رىگەى
نوسىنەۋەى ھەستەكانت بە شىۋازىكى تايبەت، ھەستە نەرنىيەكان بە شىۋىيەكى
ئۆتۈماتىكى كەم دەبنەۋە و ھەستە ئەرنىيەكان زىاد دەبن. تەكنىكى نامەى
خۇشەۋىستى گەشە بە پىرۇسەى نوسىنى نامە دەدات.

تەكنىكى نامەى خوشەۋىستى سى رەھەند ياخود سى بەشى ھەبە.

۱. نامەيەكى خوشەۋىستى بىنۇسە بۇ دەررېنى ھەستى تورمىي، ئارەجەتى، ترس،
پەشىمانى و .. تاد.

۲. نامەيەكى ۋەلامدانەۋە بىنۇسە بۇ دەررېنى ئەۋەى دىتەۋىت لە ھاۋبەشەكەتى
بىيىستىت.

۳. نامەى خوشەۋىستىيەكە و نامەى ۋەلامدانەۋەكەت بدە بە ھاۋبەشەكەت.
تەكنىكى نامەى خوشەۋىستى بە تەۋاۋى تەكنىكىكى نەرمە. دىتوانىت
ھەرسى ھەنگاۋەكە ئەنجام بىدەيت، ياخود رەنگە تەنبا بىنۇستى بە يەك دوو
دانەى ھەبىت. بۇ نەمۇنە، رەنگە ھەنگاۋى يەكەم و ھەنگاۋى دوۋەم ئەنجام
بىلەيت بۇ ئەۋەى ھەستى ھاۋسەنگى و خوشەۋىستىت زىاتر بىت و پاشان
وتووئىزىكى زارمكى لەگەل ھاۋبەشەكەتدا ئەنجام بىدەيت بەبى ئەۋەى پەستى و

لۆمەگەردن بەسەرتدا زال بوبىت. لەكاتی دىكەدا رەنگە بىتەوئەت ھەرسى ھەنگاۋەكە ئەنجام بىدەيت و نامەى خۇشەويستى و نامەى ۋەلامدانەۋەكەش بىدەيتە ھاۋبەشەكەت.

ئەنجامدانى ھەرسى ھەنگاۋەكە ئەزمونىكى بەھىز و چارەسەرگەرە بۇ ھەردوكتان. لەگەل ئەۋەشدا، ھەندىك چار ئەنجامدانى ھەرسى ھەنگاۋەكە رەنگە كاتىكى زۇرى بوئەت و ئەگونجاۋ بىت. لە ھەندىك ھالەتدا، بەھىزترىن تەكنىك ئەۋەپە تەنبا ھەنگاۋى يەكەم ئەنجام بىدەيت و نامەيەكى خۇشەويستى بنوسىت. با سەبارەت بە جۇنئەتى نوسىنى نامەى خۇشەويستى چەند نەمۇنەيەك باس بىكەين.

ھەنگاۋى ۱: نوسىنى نامەى خۇشەويستى

بۇ نوسىنى نامەى خۇشەويستى، شوئىنىكى سەربەخۇ بىدۇزمرەۋە و نامەيەك بۇ ھاۋبەشەكەت بنوسە. لە ھەر نامەيەكى خۇشەويستىدا تورمىي، نارەحەتى و ترس و پەشىمانى و باشان خۇشەويستى بىخەرو. ئەم شىۋازە رىگەت دەدات بە تەۋاۋى ھەستەكانت دەرېرېت و لىيان تىبگەيت. لە ئەنجامى تىگەپشتن لە ھەمو ھەستەكانت ئىنجا دەتوانىت بە شىۋەپەكى خۇشەويستانەتر و ھاۋسەنگەر ھەسە لەگەل ھاۋبەشەكەتدا بىكەيت.

كە نارەحەت دەبىن ئىمە بەگشتى لەپەك كاتدا چەند ھەستىكەمان ھەپە. بۇ نەمۇنە، كاتىك ھاۋبەشەكەت بى ئومىدەت دەكات، رەنگە تورە بىت لەۋەى ھاۋبەشەكەت بى ھەستە، ياخود تورمىيەت لەۋەى ھاۋبەشەكەت پىزانىنى بۇت نىپە؛ نارەحەت بىت لەۋەى پىناچىت مەمانەت پىبكات؛ بىرسىت لەۋەى ھەرگىز لىت نابورېت، ياخود بىرسىت لەۋەى باپەخت زۇر پىنادات؛ خەمى ئەۋەت پىت تۇ بە شىۋەپەكى نەپنى خۇشەويستى خۇتت لە ھاۋبەشەكەت گرتۇتەۋە. بەلام لە ھەمان كاتدا بىت خۇشەكە ئەۋەكەسە ھاۋبەشى تۇپەۋ لەلات بەرېز و خۇشەويستە.

بۇ دۇزىنەۋەى ھەستە خۇشەويستەكانمان پىۋىستە يەكەمجار ھەست بە ھەمو ھەستە نەرنىپەكانمان بىكەين. دۋاى باسكردنى ئەم چۈار ناستەى ھەستى نەرنى (تورمىي، نارەحەتى، ترس و پەشىمانى)، دەتوانىن ھەست بە ھەستە خۇشەويستىپەكانمان بىكەين و دەرېان بىرېن. نوسىنى نامەى خۇشەويستى

بەشىۋەيەكى ئۆتۈماتىكى ھەستە نەرىنىيەكان تەنك دەكات و رىگەمان دەدات باشىر
بتوانىن ھەستە نەرىنىيەكانمان ئەزمون بىكەين. لاي خوارەۋە چەند رىنمايەك بۇ
نوسىنى نامەى خۇشەۋىستى سەرھتايى خراۋنەتەرۋ؛

۱. نامەكە ئاراستەى ھاۋبەشەكەت بىكە. ۋا دابنى ھاۋبەشەكەت بە سۆز و بايەخىكى
زۆرەۋە گۈيت لى دەگرىت.

۲. بە تورەيى دەست پىيەكە، پاشان ئارەحەتى، ئىنجا ترسو دواتر بەشىمانى و دواى
ھەمويان باسى خۇشەۋىستى بىكە. لە ھەر نامەيەكدا تىكرى ئەم پىنج بەشە دابنى.
۳. لەسەر ھەر ھەستىك چەند دىرپىك بنوسە؛ با دىرەكان بەقەدەر (يەك) بن.
بەشىۋەيەكى سادە قسە بىكە.

۴. دواى ھەمو بەشىك، بۆستەو تىببىنى ھەستەكەى دواى نەو بىكە. باسى نەو
ھەستانە بىكە.

۵. ھەتا نەگەپتە بابەتى خۇشەۋىستى، نامەكە تەۋاۋ مەكە. سەبىرت ھەبىت و
چاۋمىرئ بىكە تاكو خۇشەۋىستىيەكە دىتە پىشەۋە.

۶. لە گۆتايىدا ناو و ۋازۋى خۆت دابنى. چەند ساتىك چاۋمىرئ بىكە تا بزانىت
بىۋىستى و داخۋازىيەت جىيە. لە بەشى پاشكۆى نامەكەدا بىاننوسە.

بۇ ئاسانكردنى نوسىنى نامەكانت رەنگە ھەزىكەيت كۆپى لە لاپەرە ۲۲۰
ئەم كىتەپە ۋەربىگىت و ۋەك رىنمايى بۇ نوسىنى نامەى خۇشەۋىستىيەكانت
سودى لى بىيىنىت. لە ھەرىكە لەو پىنج بەشەدا چەند دەستەۋازىيەكى
بەسودى پىشەكى دانراۋن كە يارمەتەيت دەدەن ھەستەكانت ۋەربىيەت.
دەتۋانىست تەنیا چەند دەستەۋازىيەك پاخود ھەمو دەستەۋازەكان
بەكاربەيىنىت.

بەگشتى، ئەو ۋەربىيەكى كە ئەۋپەرى ئازابىت پىدەبەخشن بىرىتىن لە،
"مىن تورەم"، "مىن ئارەحەتم"، "مىن دەترسم"، "مىن بەداخم"، "مىن دەمەۋى"،
و "مىن پىنم خۇشە". بەلام ھەر دەستەۋازىيەك كە يارمەتەيت بدات ھەستەكانت
ۋەربىيەت سودى پىدەگەيەنىت. بەگشتى نوسىنى نامەيەكى خۇشەۋىستى
بىست خولەكى پىدەچىت.

نامەيەكى خۆشەيىستى

رىكەوت

بەرپىز

ئەم نامەيە دەنوسىم بۇ ئەۋەى ھەستى خۇمت لەگەلدا باس بىكەم.

۱. بۇ تۈپەيى

- پىم ناخۇشە ...
- ھەست بە تورپى دەكەم ...
- تورەم لەۋەى ...
- ھەست بە بىزارى دەكەم ...
- دەمەۋىت ...

۲. بۇ نارەجەتى

- ھەست بە بىھىۋايى دەكەم ...
- نارەجەتم لەۋەى ...
- ھەست بە ئازار دەكەم ...
- دەمۋىست ...
- دەمەۋىت ...

۳. بۇ ترس

- ھەست بە نىگەرانى دەكەم ...
- دەرسم ...
- ھەست بە ترس دەكەم ...
- پىۋىستم بەۋىە ...
- دەمەۋىت ...

۴. بۇ پەشىمانى

- ھەست بە شەرمەزارى دەكەم ...
- بە داخەۋەم ...
- ھەست بە شەرم دەكەم ...

• نەمدە وىست ...

• دەمە وىت ...

۵. بۇ خۇشە وىستى

• پىم خۇشە ...

• دەمە وىت ...

• تىدەگەم ...

• دەبورم ...

• پىدەزانم ...

• سوپاست دەگەم لەبەر ...

• دەزانم ...

باشكۆى نامە. ئەو ۋەلامەى ھەزدەگەم لە تۆى ۋەرگرم:

لاى خوارەۋە چەند بارودۇخىكى نمونەيى و چەند نمونەيەكى نامەى خۇشە وىستى
خراۋنە تەروو كە يارمەتيت دەدەن لە تەكنىكەكان تىبگەيت.

نامەيەكى خۇشە وىستى سەبارەت بە لىيوردەيى

كاتىك (تۆم) زياتر لەو ماۋىيە نوست كە بەرنامەى بۇ دانابو، ۋە بىرى چو (ھايلى)
كەچى ببات بۇ لاى پزىشكى ددان، (سامانتا) ى ژنى تورمىو. لەگەل ئەۋەشدا، (سامانتا)
لەبرى ئەۋەى بە تورمىي و ئارمەزايەتتەيەۋە روبەپروى (تۆم) بىيىتەۋە، دانىشت و ئەم
نامەى خۇشە وىستىيەى لاى خوارەۋەى نوسى. دواتر توانى بە شىۋەيەكى ھاۋسەنگىروو
بە رازىبونىكى زياترەۋە لە (تۆم) نرىك بىيىتەۋە.

(سامانتا) كە ئەم نامەيەى نوسى، ھەستى نەگىرد پىۋىست بىت وانە بە مېردەگەى
بلىتەۋە ياخود رەتى بىكەتەۋە. بۆيە لەبرى ئەۋەى توشى مشتومر بىن، ئىۋارمەكى
جوانيان بەسەربىرد. ھەفتەى دواتر (تۆم) كارىكى كىرد (ھايلى) بگاتە لاى پزىشكەكە.
ئەمە نامەى خۇشە وىستىيەكەى (سامانتا) بە:

بەرىز (تۆم)،

۱. تورمىي، تورمە لەۋەى بىرت چو. تورمە لەۋەى زۇر نوستىت. رەم لەۋەيە

دەخەۋىت ۋە ھەمۇ شىتەكت بىر دەجىت. مەندوبوم لەۋەى ھەست بىكەم بەرامبەر ھەمۇ شىتەكت مەن بەرپىسىارم. تۇ چاۋمىروانى ئەۋەم ئى دەكەيت ھەمۇ شىتەكت بىكەم. مەن مەندوو بوم لەمە.

۲. ئارەخەتتى: ئارەخەتەم لەۋەى (ھايلى) ۋادەكەى لەدەست چو. ئارەخەتەم لەۋەى تۇ بىرت چو. ئارەخەتەم چۈنكە ۋا ھەست دەكەم ئاتوانم پىشتە پىبەستەم. ئارەخەتەم لەۋەى لە كارەكت زۇر مەندوو دەمىت. ئارەخەتەم لەۋەى زۇر مەندوۋىت. ئارەخەتەم لەۋەى كاتىكى كەمت بۇ (مەن) تەرخان كىرەۋە. ھەست بە ئازار دەكەم كە ھەزىناكەيت مەمىنىت. ھەست بە ئازار دەكەم كە شتە بىر دەجىت. ۋا ھەست دەكەم تۇ بايەخ ئادەيت.

۳. تەرس: تەرسەم لەۋەى ئاچاربىم خۇم شىتەكت بىكەم. تەرسەم لەۋەى مەتەنەت پىبىكەم. تەرسەم لەۋەى كۆى بە ھىچ ئادەيت. تەرسەم لەۋەى جارى داھاتو مەن بەرپىسىار مە. مەمەۋىت مەن ھەمۇ شتەكان ئەنجام بەدەم. تەرسەم ھەرگىز ھەست بە بىرپىسىارىتى ئەكەيت. تەرسەم لەۋەى تۇ زۇر بە سەختى كاردەكەيت. تەرسەم ئەخۇش بىكەۋىت.

۴. پەشىمانى: ھەست بە شەرمەزارى دەكەم كاتىكت ۋادەكانت لەبىر دەجىت. ھەست بە شەرمەزارى دەكەم كاتىكت ۋادەكەۋىت. بەداخەم لەۋەى داۋاكارى زۇرە بەداخەم لەۋەى ۋەكو جاران شتەكانم پى قىۋل ئاكرىت. ھەست بە شەرم دەكەم ئەۋەندە خۇشەۋىست نىم. مەمەۋىت رەتت بىكەمەۋە.

۵. خۇشەۋىستى: خۇشەم دەۋىت. تەدەكەم لەۋەى ئەۋەكاتە مەندوو بويت. تۇ زۇر بە سەختى كار دەكەيت. مەزانم تۇ ئەۋەپى ھەۋلەت خىستەتەگەر. لىت دەبۇرم كە شتەكەت بىر چو. سوپاس كە ۋادەكەى دىكەت دىارى كىرد. سوپاس كە دەتەۋىت (ھايلى) بىبەيت بۇلاى پىزىشكى ددان. مەزانم بەرپەستى بايەخ دەمىت. مەزانم مەنت خۇش دەۋىت. ھەست بە بەختەۋەرى دەكەم كە لەم زىانەدا تۇم ھەيت. دەمەۋىت ئىۋارمەكى خۇشت لەگەلدا بىبەمە سەر.

لەگەل خۇشەۋىستى، ساماندا

باشكۇ. دەمەۋىت ئەۋەت ئى بىيىستەم كە بەرپىسىارىت لەۋەى ھەقتەى داھاتو (ھايلى) دەمەيت بۇلاى پىزىشكى ددان.

نامەيەكى خوشەويستی سەبارەت بە بیدەرپەستی

(جیم) بەنیاز بو سبەینى بەیانی بە ئیش بچیت بو دەرەوئى شار. ئەو نیوارمپە (فیرجینا) ی زنى ھەوئى دا کەشیکی خوش دروست بکات. (مانگۆ) یەکی ھەردە زورى نوسنەکەیان و کەمىکی بۆدانا. (جیم) لە جیگا کەیدا سەرقالى خویندەنەوئى کنىپىك بو. بە کورتى یەكەى وتى برسیم نى یە. (فیرجینا) ھەستى کرد مىردەكەى ساردو سەر لەگەلیدا و ئەوئى قبول نى یە و خوشى ناوئى. لە ناخەوئە ھەستى بە نازار و تورمپى و بىزارى کرد. لەبرى ئەوئى بگەرپتەوئە و سەبارەت بە بىنەزاكەتى و بى ھەستى یەكەى سكالای ئى بکات، نامەيەكى خوشەويستی بۆ نوسى.

دوای نوسینى ئەم نامەيە، (فیرجینا) بە ھەستىکی ھايلتر و لیبوردەترەوئە گەرپەوئە زورى نوستەكە و وتى، "ئەمە دواشەومانە پىش رۆشتەكەت، با ماومپەكى تايبەت پىكەوئە ببەینەسەر." جیم كتیپەكەى داناو نیوارمپەكى خوش و پەرھۆگرپیان بەسەربرد. نوسینى نامەى خوشەويستی ئەو ھیز و خوشەويستی یە بەخشى بە (فیرجینا) كە بتوانیئت راستەوخوتر بەردەوام بیئت لە راكیشانى سەرنجى ھاوبەشەكەیدا. تەنانەت پىویستی بەوئە نەکرد نامەى خوشەويستی یەكە نیشانى ھاوبەشەكەى بدات.

ئەمە نامەكەى ئەوئە:

(جیم) ی بەرپیز،

۱. تۆرەيى: تۆرەم لەوئى كە لەدوا نیوارمپە پىكەوئە پىماندا پىش سەفەرەكەت خەرىكى كتیپ خویندەنەوئەيت. تۆرەم لەوئى پىشتگوئیم دەخەيت. تۆرەم لەوئى ناتەوئیت ئەم كاتە لەگەل مندا بەسەربەيت. تۆرەم لەوئى كاتى زیاتر پىكەوئە بەسەرنابەين. ھەمیشە شتىك ھەيە لە من گرنگتر بیئت. پىویستم بەوئە ھەست بگەم منت خوش ئەوئیت.

۲. ئارەخەتە: ئارەخەتەم لەوئى تۆ ناتەوئیت لەگەل مندا بیئت. ئارەخەتەم لەوئى ئەوئە بە سەختى كاردەكەيت. وا ھەست دەكەم لیرەش نەبەم ھەستى پىناكەيت. ئارەخەتەم لەوئى ھەمیشە سەرقالیيت. ئارەخەتەم لەوئى ناتەوئیت قسەم لەگەلدا بگەيت. ھەست بە نازار دەكەم كە دەبینم گوئیم نادەيتى.

۲. تىرس: دىتىرسىم لەۋەى كە تەنانەت نەشرانىت بۇچى ئارەھەتم. دىتىرسىم لەۋەى گوى ئادەيتى. دىتىرسىم لەۋەى ھەستەكانەت لەلا باس بگەم. دىتىرسىم رەتم بگەپتەۋە. دىتىرسىم زياتر لەپەكتىر دوردەكەۋپنەۋە. زۇر دىتىرسىم لەۋەى ھېچ كارىكىم پىئاكرىت لەم بارەپەۋە. دىتىرسىم لەۋەى بىزارت دەكەم. دىتىرسىم لەۋەى تۇ منىت خۇش ئاۋىت.

۴. پەشىمانى: ھەست بە شەرمەزارىيەكى زۇر دەكەم داۋات لى بگەم ماۋەپەك لەگەل پەگدا بەرىنەسەر لەكاتىكدا تۇ تەنانەت گوپشم ئادەيتى. ھەست بە شەرمەزارى دەكەم ئەۋەندە ئارەھەت بېم. بېۋرە ئەگەر ئەمە داۋاپەكى قورس بىت. بەداخم لەۋەى خۇشەۋىستىر و قايلىكەرتىر نېم. بەداخم لەۋەى ھەلىكى دىكەم پىنەبەخشىت. بەداخم لەۋەى چىتر مەمانە بە خۇشەۋىستىپەكەت ناكەم.

۵. خۇشەۋىستى: بە دىنىيىپەۋە خۇشم دەۋىت. بۇپە مانگۇكەم بۇ ھىنايت. دەۋىست كارىك بگەم دلخۇشت بگات. دەۋىست بىرىك كاتى تاپبەت پىكەۋە بېپىنەسەر. ئىستاش دەۋەۋىت ئىۋارەپەكى تاپبەت لەگەلدا بەسەرەرم. لىت دەۋىست كە ئەۋەندە بى دەربەستىت بەرامبەرم. لىت دەۋىست كە يەكسەر ۋەلامم ئادەپتەۋە. تىدەكەم لەۋەى لە ئاۋەراستى خۇشەۋىستى بابەتىكدا بويت. با ئىۋارەپەكى خۇشى پىر ھۇگرىمان ھەبىت.

خۇشم دەۋىت، (قىرچىنبا)

باشكۇ. ئەۋ ۋەلامەى ھەزدەكەم بېپىستىم: "خۇشم دەۋىت قىرچىنبا، مېنىش دەۋەۋىت ئىۋارەپەكى خۇشت لەگەلدا بەرمەسەر. بىرت دەكەم."

نامەپەكى خۇشەۋىستى سەبارەت بە مشتومىرگىردن

(مايكل) و (ئانىسا) سەبارەت بە بىرپارىكى دارايى ناكۆك بون. لە ماۋەى چەند خولەكىكدا كەۋتەنە مشتومىرەۋە. كاتىك (مايكل) ھەستى كىرد خەرىكە دەيكات بە ھات ۋەھاۋار، ۋەستاۋ ھەناسەپەكى قولى ھەلكىشاۋ ئىنجا ۋتى، "بىرىك كاتم پىۋىستە بىرىكەمەۋە و دواتر قەسە دەكەپنەۋە." ئىنجا چۈۋە زورىكى دىكە و دەستى كىرد بە نوسىنى ھەستەكانى خۇى لە نامەپەكى خۇشەۋىستىدا.

دۋاى نوسىنى نامەكە تۋانى بگەپتەۋەۋە بە تىگەپشتىكى زياترەۋە ۋتۋىز لەسەر

بابەتەگە بکات. لەئەنجامدا توانییان بە میهرەبانییەووە کێشەگە چارەسەر بکەن.

نامەگە ی ئەمەبو:

بەرپز (فانیسا)،

۱. تۆرەیی: تۆرەم لەووی ھێندە سۆزدارانە بیردەکەیتەووە. تۆرەم لەووی ھەمیشە بە ھەلە لێم تێدەگەیت. تۆرەم لەووی کە قسە دەکەیت ناتوانیت لەسەر خۆ بیت. تۆرەم لەووی ئەوێندە ھەستیاریت و بە ئاسانی ئازارت پێدەگات. تۆرەم لەووی متمانەم پێناکەیت و رەتەم دەکەیتەووە.

۲. ناپەختە: ناپەختەم لە مەشت و مەرەکان. گومان و بێمتمانەیییەکان ئازارم دەدات. لەدەستدانی خۆشەویستی یەگەت ئازارم دەدات. ناپەختەم لەووی شەرمان کرد. ناپەختەم لەووی ناکۆکین.

۳. ترس: دەرترسم ھەلە بکەم. دەرترسم لەووی کە ھەموو شتێکی من تۆ ناپەختە بکات. دەرترسم لەووی ھەستەکانم دەرپێرم. دەرترسم لەووی بەھەلەم دابنیت. دەرترسم لەووی بە بێتوانام بزانی. دەرترسم لەووی بە ھیچ شتێکی من نازانیت. دەرترسم لەووی کاتیگ کە ناپەختەت قسەت لەگەڵدا بکەم. نازانم بێم چی.

۴. پەشیمانی: بەداخم لەووی ئازارم دايت. بەداخم لەووی ناکۆکم لەگەڵتدا. بەداخم لەووی ئەوێندە ساردوسپرم. بەداخم لەووی کە ھێندە دزی بیرو بۆچونەکانم. بەداخم لەووی زۆر پەلەمە کارمەکی خۆم بکەم. بەداخم لەووی ھەستەکانت بەھەلە دادەنێم. تۆ شایانی ئەو جۆرە مامەلە یە نیت. بەداخم لەووی حوکم لەسەردايت.

۵. خۆشەویست: خۆشم دەوینیت و دەمەوینت ئەم پەيوەندەییەمان سەر بگریت. وا ئەزانم نیتا دەتوانم گوێ بۆ ھەستەکانت رابگریم. دەمەوینت پشتگیریت بکەم. تێدەگەم لەووی ھەستم بریندار کردیت. بەداخم لەووی کە ھێندە ھەستەکانم پوچەل کردیتەووە. بەراستی زۆرم خۆش دەوینیت. دەمەوینت پالەوانی تۆ بێم و نامەوینت ھەموو شتێگ قبوڵ بکەم. دەمەوینت تۆ پەسەندم بکەیت. دەمەوینت من خۆم بێم و پشتگیریت دەکەم تۆیش خۆت بیت. خۆشم دەوینیت. ئەمجارە کە قسەمان کرد بەسەرتر و تێگەشتوتر دەبێم. تۆ شایستە ی ئەوینیت.

خۆشم دەوینیت، (مایکل)

باشكۆ. ئەو ۋەلامەي ھەزدەكەم بېيىستەم ئەمەيە: "خۆشەم دەۋىت، مايكل.
بەرەستى ئەۋە دەنرخىنەم كە پياۋيكي ئەۋەندە بايەخدار و تىگەيشتۈيت. دۇنيام لەۋەي
دەتۈانين سەرگەۋتۈبىن."

نامەيەكى خۆشەۋىستى دەربارەي تورەيى و بېھىۋايى

(جىن) پەيامىكى بۇ (بىل)ى مىردى ناردوۋ پىي ۋت دەمەۋىت لەكاتى گەرەنەۋەدا
نامەيەكى گرنگ بېيىتەۋە مائەۋە. ھەرچۈنك بىت، (بىل) پەيامەكەي پىنەگەيشت.
كە (بىل) بەبى نامەكە گەرەپەۋە مال، كاردانەۋەكەي (جىن) بىرىتى بو لە تورەيى و
نانومىدىيەكى گەرە.

ھەرچەندە خەتاي (بىل) نەبو، بەلام كاتىك (جىن) باسى ئەۋەي دەكرد چەند
پىۋىستى بەۋ نامەيە بوۋە چەند تورەيە، (بىل) ھەستى دەكرد لۇمە دەكرىت و
پەلامار دەدرىت. (جىن) نەيدەزاني (بىل) ھەمو تورەيى و بىھىۋايىيەكە دەباتە
سەرخۇي. (بىل) خەرىكىو بىتەقەتەۋە و ئەۋ نەرەھەتىيە زۇرەي بە ھەلە دابنى.
لەبرى ئەۋەي ھەمو ھەستى بەرگىردنەكە بەسەر (جىن)دا بىرپىزىت و ئىۋارەكە
تىك بىدات، ئاقلانە بىرپارى دا دە خولەك تەرخان بىكات بۇ نوسىنى نامەيەكى
خۆشەۋىستى. كاتىك لە نوسىنى نامەكە بوۋە، بە خۆشەۋىستىيەكى زىاتەرەۋە گەرەپەۋە
و باۋەشكى كىرد بە ژنەكەيدا و ۋتى، "بەداخەۋەم كە نامەكەت بەدەست نەگەيشت.
خۇزگە پەيامەكەم بەدەست بگەيشتايە. ئىستا خۆشت دەۋىم؟" (جىن) بە خۆشەۋىستى
و پىزانىنىكى زۇرەۋە ۋەلامى داپەۋەۋە لەبرى جەنگى سارد، ئىۋارەيەكى زۇر خۇشيان
پىكەۋە بەسەربرد.

نامەكەي (بىل) بەمچۆرە بو،

(جىن)ى بەرپىز،

۱. تورەيى: رەقەم لەۋمىيە ئەۋەندە نەرەھەت دەبىت. رەقەم لەۋمىيە لۇمەم دەكەيت.
تورەم لەۋەي ئەۋەندە نەرەھەتەيت. تورەم لەۋەي بە بىنىنى من دلخۇش نابىت. ۋا
ھەست دەكەم ھەرچىيەك دەكەم بەدەلت نىيە. دەمەۋىت پىزانىت ھەبىت بۇم و بە
بىنىنەم دلخۇش بىت.

۲. ئارەخەت: ئارەخەتەم لەوھى ئەوھەندە تورەو بىن ھىوايت. ئارەخەتەم لەوھى دلت بە
من خۇش نىيە. دەمەوئەت دلتخۇش بىت. ئارەخەتەم لەوھى كارەكانمان ھەمىشە كىشە بۇ
خۇشەوئەستىيەكەمان دروست دەكات. ئارەخەتەم لەوھى ئەو ھەمو شتە نانرخىنەت كە
لە زىانماندا ھەمانە. ئارەخەتەم لەوھى ئەو نامەيەم لەگەل خۇمدا نەھىنايەوھە كە
پىوئەست پىو.

۳. ترس، دەترسم نەتوانم دلتخۇشت بىكەم. دەترسم لەوھى بە درىزايى ئەم نىوارمە
ئارەخەت بىت. نازانم چۈن بىم باشە؟! دەترسم لەوھى كراوھ بىم دەترسم داخراو بىم.
دەترسم لەوھى پىوئەست بە خۇشەوئەستى تۆ ھەبىت. دەترسم لەوھى زۇرباش نەبىم.
دەترسم لەوھى ئەمەم لە بەرامبەردا بەكاربەھىنەت.

۴. پەشىمانى: بەداخم لەوھى ئەو نامەيەم لەگەل خۇمدا نەھىنايەوھە. بەداخم
لەوھى ئەوھەندە ئارەخەتەت. بەداخم لەوھى بە بىرمان نەھات تەلەفۇنت بۇ بىكەم.
نەمەوئەست ئارەخەتەت بىكەم. دەمەوئەست دلتخۇشت بىكەم بە بىنەنم. چوار رۇز پشومان
ھەيە و دەمەوئەت تاپەت بىت.

۵. خۇشەوئەستى: خۇشەم دەوئەت. دەمەوئەت دلتخۇش بىت. تىدەگەم لەوھى
ئارەخەتەت. تىدەگەم لەوھى پىوئەست بەوئەيە جار بە جار ئارەخەتەت بىت. دەزانم تۆ
مەبەست نىيە ئارەخەتەم بىكەيت. تۆ تەنیا پىوئەست بە باوئەشەك و ھەندەك ھاوسۇزى
ھەيە. بەداخم. ھەندەك جار نازانم چى بىكەم و دەست دەكەم بەوھى بەھەلەت دابنىم.
سوپاس كە بویت بە ھاوسەرى من. زۇرم خۇش دەوئەت. پىوئەست ناكات كامل بىت و
پىوئەست ناكات دلتخۇش بىت. تىدەگەم لەوھى تورەيەكەت بەھۇي نامەكەوھە.
خۇشەم دەوئەت، (بىل)

باشكۆ. ئەو وەلامەي ھەزدەكەم بىيىستەم: "خۇشەم دەوئەت (بىل). لەبەرچاومە
چەندم بۇ ماندا دەبىت. سوپاس كە بویت بە مېردى من."

ھەنگاوى ۲: نوسىنى وەلامنامە

نوسىنى وەلامنامە دووھەمىن ھەنگاوى تەكنىكى نامەي خۇشەوئەستىيە. ھەر كە
ھەستە نەرىنى و ھەستە نەرىنى بەكانت دەربەرەت، تەرخانكردنى چوارپىنچ خولەكى

دېكە بۇ نوسىنى نامەى وەلام دمتوانىت پىرۇسەيەكى چارمىساز بىت. لەم نامەيەدا ئەو جۇرە وەلامە دمنوسىن كە ھەزدەكەيت لە ھاوبەشەكەتى وەربىگىت. بەم شىۋىيە دىبىت. وا دابىنى ھاوبەشەكەت دمتوانىت عاشقانە وەلامى ھەستە نازاردراوەكانت بىداتەو كە لە نامەى خۇشەويستىيەكتدا باست كىردىون. نامەيەكى كورت بۇ خۇت بنوسە وىزانە ھاوبەشەكەت بۇ تۇى دمنوسىت. ھەمو ئەو شتانەى تىا بنوسە كە ھەزدەكەيت سەبارەت بە نازارە باسكراوەكانت لە ھاوبەشەكەتى بىبىستىت. ئەم دەستەوازەى دەستپىكرىدانە دمتوانى وات نى بىكەن دەست پىبىكەيت:

- سوپاس بۇ ...
- تىدەكەم ...
- بەداخم ...
- شايستەى ئەومىت ...
- دەمەوېت ...
- پىم خۇشە ...

ھەندىك جىار نوسىنى وەلامنامە لە نوسىنى نامەى خۇشەويستى بەھىزترە. نوسىنەوەى ئەو شتانەى بەراستى دەمانەوېت و پىويستمان پىيانە زىاتىر كىراوەمان دەكات بۇ وەركىرنى ئەو شتەى شايانمانە. ھەرومھا، كاتىك لە خەمىالى خۇماندا ھاوبەشەكەمان وىنا دەكەين كە وەلامىكى پەكجارىان دەداتەو، بەراستى ئەم كارمىان بەلاوە ئاسان دەكەين.

ھەندىك كەس لە نوسىنى ھەستە نەرىنىكەكانىاندا زۇرباشن بەلام دۆزىنەوەى ھەستى خۇشەويستىيان بەلاوە سەختە. گىرنكى نوسىنى وەلامنامە و باسكىرنى ئەو شتانەى كە دەيانەوېت لە ھاوبەشەكەيانى بىبىستىن بۇ ئەم كەسانە زۇر زىاتىرە. دىنپابە لەوەى ھەست بە بەرھەلىستى خۇت بىكەيت بەرامبەر رىگەدانى ھاوبەشەكەت كە پىشتىگىرەت بىكات. ئەمە زانىارىيەكى زىاتىرت دەداتى كە ئەگەر بەلاى تۇوۋە ھىندە سەخت بىت ناخۇ بەلاى ھاوبەشەكەتەو ھەند سەخت بىت كە بىتوانىت لەم كاتانەدا بە سۆز و مېھرىبانىيەو مامەلتەت لەگەلدا بىكات.

چون بزانيه هاويه شه که مان چي پيوسته؟

ههنديك جار ژنان نوسيني وهلامنامه پهسهند ناکه. نهوان وا له هاوبه شه کهيان چاومپروان دهگهمن که خويان بزانيه بلين چي. ههستنيکی شاراوهميان ههيه که دهنيته "نامه ونيته پي پي پيوسته؛ نهگه بهراستي خوشي بويم پيوسته خوي بزانيته." لهه حالته دا ژن پيوسته لهبيري بيته که پياوان له مەريخه وه هاتون و نازان ژنان چييان دهوئيه؛ دهبيته پييان بگوتريته.

وهلامي پياو زياتر رەنگدانه وهي ههسارمه که بهتي نهك ئاوينه ي بري خوشه ويستي ژنه که. نهگه بهراوه که خه لکي فينوس بوايه، دهبراني دهبيته چي بلين، بهلام له فينوسه وه نه هاتوه. بهراستي پياوان نازان چون وهلامي ههسته کاني ژن بدنه وه. تا راديه کي زور، گلته ره که مان پيوستيه کاني ژنان فيري پياوان ناکات.

نهگه بهراويك له باو کي خوي بينيبيتي و بيستبيتي به وشي نهرونيان وهلامي ههسته نهريتيه کاني دايکي ده داته وه، نهوا باشر دهزانيته دهبيته چي بکات. بهلام نازانيته چونکه ههريگيز فيرنه کراوه. نامه ي وهلام باشرين ريگهيه بۆ نه وهي پياوان فيريکه بهت بزانيه ژنان چ پيوستيه کيان ههيه. نه مه بهرپوسه به که پياو ههري فيري دهبيته بهلام به هنيواشي.

نامه ي وهلام باشرين ريگهيه بۆ نه وهي پياوان

فيريکه بهت بزانيه ژنان چ پيوستيه کيان ههيه.

ههنديك جار ژنان ليم دهبرسن "نهگه خوم پي پي پيوسته دهه ونيته چي لي بيستيم، نهويش بيانيته، چون بزانيه نهو بهراستي و ههري به زاره کي نايانيته؟ دهترسم قسه کاني ههري به دم بن."

نه مه بهرسياري کي گرنگه. نهگه بهراوه ژنه کهي خوش نهويست نه نانيته خوي به وه شه وه مانسو ناکات نه وهي پي پي پيوسته که ژنه که دهيه ونيته. نهگه بهراوه که ههويش بدات وهلامي هاوشيه داخوازي ژنه که بداته وه، نهوا نهگهري زوره بهراستي بيه ونيته وهلام بداته وه.

ئەگەر پياۋمگە زۇر ساغ دىرنەكەۋىت ھۆكارەكە ئەۋەپە كە ئەمە شىتېكى تازىپە
 ڧىرى دىمىت. ڧىربونى شىۋازىكى نوئى ۋەلامدانەۋە كارىكى ناپەچەتە. رەنگە بەلەي
 پياۋۋە بېتە ھۆى ھەستىردن بە لاۋازى. ئەمە كاتىكى ھەستىارە. پياۋۋە پىۋىستى
 بە پىزانىن ۋ ھاندانىكى زۇرە. پىۋىستى بە لېدوانە كە پىلى بىلەن بە رىگە راستدا
 ھەنگاۋ دىمىت.

ئەگەر ھەۋلەكانى بۇ پىشتىگىرى ژنەكە بە كارىكى ناپەست دىرگەۋت، بەگىشتى
 لەبەرنەۋەپە كە پياۋۋەكە دىترىست ھەۋلەكان سەركەۋتو نەپن. ئەگەر ژن ھەۋلەكانى
 پياۋۋەكە بىنرەڭنىت، جارى داھاتو ھەست بە ئاسايشىكى زىاتىر دىكات ۋ ناسانز
 دىتوانىت راستگۆتر بىت. پياۋ بى ئەڧل نىپە. ئەگەر ھەست بىكات ژنەكە ۋىرى دىگرىت
 ۋ خۇشى دىتوانىت بە جۇرىك ۋەلامبەتەۋە كە كارىگەرى نەرىنى دروست بىكات، ئەۋا
 دىكات. ئەمەش تەنپا پىۋىستى بە گات ھەپە.

ژنىش بە گۆنگرتن لە نامەى ۋەلامى پياۋ زانىپارى لەبارەى پياۋان ۋ
 پىداۋىستىپەكانى پياۋانەۋە ڧىردىمىت. ژنان بەگىشتى بە ۋەلامەكانى پياۋان
 دىچەپەسەن، ژن نازانىت بۇچى پياۋۋەكە ھەۋلەكانى ئەم بۇ پىشتىگىرىكەرنەى پياۋۋەكە
 رەتەكەتەۋە. ژنەكە بە ھەلە لە پىۋىستىپەكانى پياۋۋەكە تىدەگات. ھەندىك جارى
 ژنەكە روبەپىرى پياۋۋەكە دەۋىستىتەۋە چۈنكە دىزانىت پياۋۋەكە دىپەۋىت ئەم ۋاز لە
 خۇى بىتەنىت. لەگەل ئەمەشدا زۇرپەى گات، پياۋۋەكە بەراستى دىپەۋىت ژنەكە
 مەمانەى پىبىكات ۋ بىنرەڭنىت ۋ ڧىۋلى بىكات.

بۇ ۋىرگرتى پىشتىگىرى، نىپە نەك تەنپا پىۋىستە ھاۋبەشەكانمان ڧىربەكەپن بىزان
 پىۋىستىپەكانمان چىن؟ بەلگۈ پىۋىستىشە نامادىپىن كە پىشتىگىرى بىكرىن .. نامەى
 ۋەلام ئەۋە دىردەخات كە كەسەكە نامادىپە پىشتىگىرى بىكرىت. ئەگەر نا، ناخاۋىتەكە
 سەركەۋتو نابىت. باسكردى ھەستە نازاردراۋىكان بەۋ بىر كەرنەۋەپەۋە كە دىلنىت
 "ھەرچىپەك بىلنىت ئاسودەم ناكات" نەك تەنپا ھەر زىانبەخشە بەلگۈ نازارەش بە
 ھاۋبەشەكەت دىگەپەنىت. ۋا باشترە لەم كاتانەدا ڧەسە نەكرىت.

ئەمەى خوارمۋە نەۋنەپەكى نامەى خۇشەۋىستى ۋ ۋەلامنامەكەپەتى.
 تىببىنى ئەۋە بىكە كە ۋەلامەكە ھىشتا لە بەشى پاشكۇداپە، بە بەراۋرد لەگەل نەۋانى
 پىشودا بەلام تۇزىك دورودىرترە ۋ ۋىدەكارى زىاتىرى تىداپە.

نامەيەكى خوشەويستى و نامەيەكى وەلام

سەبارەت بە بەرگىرىكىدىنى پىاۋەكە

كە (تېرىسا) داۋا لە (پاۋل)ى مىردى دەكات پىشتىگىرى بىكات، پىاۋەكە روبەپروى دەمىستىتەۋە و وا دەردەخات كە داۋاكانى ژنەكە ئەركى سەرشانى قورس دەكەن. بەرپىز (پاۋل)،

۱. تورمىي: تورم لەۋەى روبەپروم دەمىستىتەۋە. تورم لەۋەى پىشتىگىرى يارمەتيدانم بۇ ناكەيت. تورم لەۋەى ھەمىشە ناچارم خۇم داۋا بىكەم. من شتى زۇرت بۇدەكەم. پىۋىستەم بە يارمەتى تۆيە.

۲. ئارەخەتى: ئارەخەتم لەۋەى ناتەۋىت يارمەتىم بەدەيت. ئارەخەتم چۈنكە ھەست دەكەم زۇر تەنىام. دەمەۋىت شتى زىاتىر پىكەۋە بىكەين. بىرى پىشتىگىرىكىرىنەكەم دەكەم.

۳. ترس: دەرسم لەۋەى داۋاى يارمەتيت ئى بىكەم. دەرسم لە تورمىيەكەم. دەرسم بىلىت نەخىر و منىش ئازارم پى بىكات.

۴. پەشىمانى: بەداخم كە ئەۋەندە دەرپىنجىنم. بەداخم لەۋەى رەخنەت ئى دىگرم. بەداخم لەۋەى زىاتىر ناتىرخىنم. بەداخم لەۋەى زۇرت پىدەبەخشم و دواتر داۋات ئى دەكەم تۇش ھەمان شت بىكەيت.

۵. خوشەويستى: خوشم دەۋىيت. تىدەكەم كە ئەۋەپىرى ھەۋلى خۇت دەدەيت. دىزانم تۇ بايەخم پى دەدەيت. دەمەۋىت عاشقانىتر داۋاى پىشتىگىرىت ئى بىكەم. تۇ باۋكىكى زۇر باشىت بۇ منالەكانمان. خوشم دەۋىيت، (تېرىسا)

باشكۇ. ئەۋ وەلامەى ھەزدەكەم بىبىستەم ئەمەيە:

بەرپىز (تېرىسا)،

سوپاس كە ئەۋەندەم خوش دەۋىم. سوپاس كە ھەستى خۇتم بۇ باس دەكەيت. تىدەكەم لەۋەى ئەگەر من كارىكى وا بىكەم دەرپىخات گوايە تۇ داخۋازىيت زۇرە نابىيت. تىدەكەم لەۋەى كاتىك روبەپروت دەمىستەۋە ئازارت پىدەگات. بەداخمەۋەم كە پىشتىگىرى زىاتىرى ھاۋكارىت بۇ ناكەم. تۇ شايدىنى پىشتىگىرى منىت و منىش دەمەۋىت

زىياتر پىشتىگىرىيىت بىكەم. بە دىنئايىيەۋە خۇشەم دەۋىيىت و زۇر دىلخۇشەم كە تۇ ھاۋسەرى مەنىت.

خۇشەم دەۋىيىت، (پاۋل)

ھەنگاۋى ۳: پىندانى نامەي خۇشەۋىستى و نامەي ۋەلامەكە بە ھاۋبەشەكەت

لەبەر ئەم ھۇكارانەي خوارەۋە، زۇر گىرنگە نامەكانت بىدەيت بە ھاۋبەشەكەت،

• ھەلىك دەبەخشىت بە ھاۋبەشەكەت كە پىشتىگىرىيىت بىكات.

• رىگەت دەدات ئەۋ تىگەپىشتە بە دەستبەيىت كە پىۋىست پىيە.

• بە شىۋەيەكى خۇشەۋىست و بەرپىزەۋە لىدۋانى پىۋىست دەدات بە ھاۋبەشەكەت.

• ھانى گۇرانكارى دەدات لە پەيۋەندىيەكەدا.

• سۆز و ھۇگرى دروست دەكات.

• ھاۋبەشەكەت ھىردەكات بەلای تۋۋە چى گىرنگە و چۇن بەسەرکەۋتۋى پىشتىگىرىيىت

بىكات.

• كە ناخاۋتەنەكان توشى شىكست دىن، پارمەتى كەپلەكان دەدات دەست بىكەنەۋە بە

قىسەگردن.

• ھىرمان دەكات چۇن ھەستە نەرىنىيەكان دەرپىرېن بى ئەۋەى ھىچ مەترسىيەك

دروست بىكەن.

پىنج رىگە ھەن بۇ پىندانى نامەكانت بە ھاۋبەشەكەت كە لە خوارەۋە خراۋنەتەرۋ.

ۋا دانراۋە كە ۋنەكە نامەي نوسىۋە، بەلام ئاشكرايە بۇ پىۋانىش دەيىت.

۱. پىۋەكە بە نامادەيى ۋنەكە ھەردوۋ نامەي خۇشەۋىستى و نامەي ۋەلامەكە بە

دەنگى بەرز دەخۋىننەۋە. ئىنجا دەستى ۋنەكە دەگرىت و بە ناگاپىيەكى زىاتەرۋە

سەبارەت بەۋەى ۋنەكە پىۋىستى بە چىيە بىيىستىت. جوانترېن ۋەلامى دەداتەۋە

۲. ۋنەكە نامەي خۇشەۋىستى و نامەي ۋەلامەكە بە دەنگى بەرز دەخۋىننەۋە و

پىۋەكە گۈيى لى دەگرىت. ئىنجا پىۋەكە دەستى ۋنەكە دەگرىت و بەناگاپىيەكى

زىاتەرۋە سەبارەت بەۋەى ۋنەكە پىۋىستى بە چىيە بىيىستىت جوانترېن ۋەلامى ۋنەكە

دەداتەۋە.

۳. بەكەمجار پىۋەكە ۋەلامەكە بە دەنگى بەرز دەخۋىننەۋە. پاشان بە دەنگى

بهرز نامه‌ی خوشه‌ویستی‌یه که ده‌خوینیته‌وه. بۆ پیاو زۆر ئاسانتره کاتیک گۆن له ههسته نه‌رینی‌یه‌کان بگرت که بزانیته کاردانه‌وه‌ی بۆ نه‌وه هه‌ستانه چی‌یه. نه‌گهر پیاو بواری پێ‌بدریت بزانیته چی ئی داواکراوه، نه‌وا له‌کاتی بیستنی هه‌سته نه‌رینی یه‌کانه نه‌وه‌نده ناشله‌ژیت. دوا‌ی نه‌وه‌ی پیاوه‌که نامه‌ی خوشه‌ویستی‌یه‌که‌ی ژنه‌که ده‌خوینیته‌وه. ده‌ستی ژنه‌که ده‌گرت و به‌و زانیاری‌یه زیاتره‌وه سه‌بارته به‌وه‌ی ژنه‌که بنووستی به‌چی‌یه بی‌بیستیت، جوانترین وه‌لامی ده‌داته‌وه.

۴. په کهمجار ژنه که نامه ی وه لاهمه که ی بو ده خویننیه وه. ئینجا به دهنگی بهرز نامه ی خوشه ویستی به که ی بو ده خویننیه وه. دواچار پیاوه که دهستی ژنه که دهگرنیت و به زانیاریه کی زیاتره وه که ژنه که پیووستی به چی یه بیبیستیت، جوانترین وه لاهمی ده داته وه.

۵. ژنه که نامه گانی ددات و پیاوه که به تنهیا له ماوهی بیست و چوار کاترمیردا
د میان خوینینه وه. دوی نه وهی پیاوه که نامه گانی خوینده وه سوپاسی ژنه که ده کات بو
نوسینی نامه کان و ئینجا دهستی ده گریت و به زانیار پیه کی زیاتر وه له وهی ژنه که
بپووستی به چیه بیبستنت، حواترین وه لای ژنه که ددهاته وه.

چی ده که یت نه گهر هاویه شه که ت به خوشه ویستی یه وه وه لای نه دایته وه؟

ھەندىك ژن و پياو بەھۆى ئەزمونەكانى رابردويناھە زۆر بەلايانەھە سەخت دەمبىت گوى ئە نامەى خۆشەويستى بگرن. لەم ھالەتەدا پىيوست ناكات چاومپروانى ئەھمىيان ئى بىكەيت نامەى لەھوجۆرە بخويننەھە. بەلام تەنانەت لەوكاتەشدا كە ھاوبەشەكەت گوينگرتن لە نامەكە ھەلدەمبىزىرەيت، ھەندىك چار ناتوانن دەستبەجى بە شىوھەمكى خۆشەويستيانە ھەلام بەدەنەھە. با (پاۋل) و (تيرىسا) ھەكو نمونە ھەمربگرن.

ئەگەر (پاۋل) دواى بىستنى نامەى ھاوبەشەكەى ھەستى بە خۆشەويستى زياتر نەكرد، ئەوا ھۆكارەكەى بۆ ئەھە دەگەپتەھە كە ناتوانىت لەوكاتەدا بە خۆشەويستىيەھە ھەلام بەداتەھە. بەلام دواى ماھىيەك ھەستەكەى دەگۆرەيت.

لهكاتی خویندنه وهی نامه كاندا، رنگه هست به توپهی و ناره ههتی بکات و هست بکات به لامار دهریت و بکه وینته حالتی بهرگری به وه. لهم کاتانه دا پیوستی به و مرگرتنی به شوپهك هه به بۆ نه وهی بیر له هسه کان بکاته وه.

ھەندىكجار كەسنىك گۈئى لە نامەيەكى خۇشەويستى دەبىت تەنيا تورمىيەكان دەبىستىت و ماومەيەكى پىدەچىت تا دەتوانىت خۇشەويستىيەكەش بىبىستىت. دواى كەمىك، ئەگەر نامەكەو بەتاپبەتى بىرگەي پەشيمانى و خۇشەويستىيەكە بخوينىتەو سودى دەبىت. ھەندىك جار پىش ئەوئى نامەي خۇشەويستى ھاوسەرمكەم بخوينمەو، يەكەمجار بىرگەي خۇشەويستىيەكە دەخوينمەو و پاشان ھەمو نامەكە دەخوينمەو.

ئەگەر پىياو لەدواى خويندەنەوئى نامەي خۇشەويستى توشى ناپەحتى بو، ئەوا دەتوانىت بە نامەيەكى خۇشەويستى وەلامى بداتەو، كە رىگەي پىدەدات كار لەسەر ئەو ھەستە نەرىنىيانە بكات كە بەھۇي خويندەنەوئى نامەكەو دروست بون. ھەندىك جار تا ھاوسەرمكەم نامەيەكى خۇشەويستىم ئەداتى نازانم چ شتىكە نازارم دەدات و لەپر شتىكم بەبىردا دىت كە دەمەوئى بىنوسم. لە رىگەي نوسىنى نامەكەو، دەتوانم دوبارە ھەستە عاشقانەكەم بدۆزمەو و دوبارە نامەي ھاوسەرمكەم بخوينمەو و لەپشت نازارمكەنىيەو ھەست بە خۇشەويستى بكام.

ئەگەر پىياو نەتوانىت دەستبەجى بە خۇشەويستىيەو وەلام بداتەو، پىويستى بەومەيە بزانىت ناسايىيە سزا بدرىت. دەبىت ھاوبەشەكەي لە پىويستى پىاوئەكە تىبكات و قبولى بكات كە پىويستى بەومەيە ماومەك بىر لە شتەكان بكاتەو. پىاوئەكە بۇ پىشتىگرىكرىنى ھاوبەشەكەي رەنگە بتوانىت شتىكى لەم جۆرە بلىت "سوپاس بۇ نوسىنى ئەم نامەيە. پىويستم بە كەمىك كات ھەيە بىرى نى بكامەو و دوايى دەتوانىن ھەي لەبارەو بكامەن." گرنگە پىاوئەكە ھەستە رەخنەيەكانى سەبارم بە نامەكە دەرئەبىرپىت. پىدانى نامە پىويستى بە كاتىكى نارام ھەيە.

ھەمو ئەو پىشنىارانەي سەرەو بۇ پىدانى نامەي خۇشەويستى بۇ ئەو كاتانەش دەبن كە ئنەكە ناتوانىت بە ناسانى و عاشقانە وەلامى پىاوئەكە بداتەو. بە گشتى ئەو پىشنىارە دىكەم كە كەپلەكان نامەكانيان بە دەنگى بەرز بخوينمەو. خويندەنەوئى نامەكانى ھاوبەشەكەت بە دەنگى بەرز كارىكى يارمەتىدەرە چونكە يارمەتى ھاوبەشەكەت دەدات ھەست بكات گۈئى نى دىگرىت. ھەردوو رىگەكە تاهى بكامەو و بزانە كاميان بۇ تۇ گونجاو.

نەھىشتىنى مەترسى بۇ نامەى خوشەويستى

پېندانى نامەى خوشەويستى رەنگە ترسناك بىت. نوسىنى ھەستە راستەقىيەكەنيان رەنگە وا لە كەپلەكە بىكات ھەست بە لاوازی بىكەن. چونكە ئەگەر ھاوبەشەكەيان رەتبان بىكاتەوۋە نازارى زۇريان بىدەگات.

مەبەستى رادەستىكردنى نامەكە بۇ دەربرېنى ھەستە، بۇ ئەوۋىيە ھاوبەشەكە نىزىكتر بىكەۋىتەوۋە. ھەتا پىرۇسەكە بىبى مەترسى نەنجام بىدرىت كاركە سەركەوتو دەبىت. ئەوگەسەى نامەكە ۋەردەگىرىت دەبىت زۇر رىز لە دەربرېنەكەنى نوسەرى نامەكە بىگىرىت. ئەگەر خويىنەر نەتوانىت پىشتىگىرىيەكى راستەقىيەى بىرېز پىشكەش بىكات، ئەوا پىۋىستە گويگىرتنەكە دوابخات بۇ كاتىكى گونجاۋ.

نامەنوسىن پىۋىستە بە مەبەستى راست و دروستەوۋە نەنجام بىدرىت. رادەستىكردنى نامەش پىۋىستە بە رۇحىيەتى ئەم دوو جۈرە مەبەستەى لای خوارەوۋە نەنجام بىدرىت.

پەيمانى مەبەست بۇ نوسىن و رادەستىكردنى نامەى خوشەويستى

ئەم نامەيەم نوسىۋە بۇ ئەۋەى ھەستە نەرىنىيەكەنم بدۆزمەۋە و ئەۋ خوشەويستىيەت پىبەخشم كە شايستەى تۆيە. ۋەك بەشېك لەم پىرۇسەيە ھەستە نەرىنىيەكەنم لەلا باس دەكەم، كە رامدەگىرن.

تىگەشنى تۆ يارمەتىم دەدات خۆم دەربرېم و ھەستە نەرىنىيەكەنم نازاد بىكەم. باۋېرم وايە كە تۆ ھەستت بەلاۋە گىرگە و بە باشترىن شىۋە ۋەلامى ھەستەكەنم دەدەيتەۋە. سوپاست دەكەم كە گويم نى دەگىرىت و پىشتىگىرىم دەكەيت. ھەرۋەھا ھىوام وايە ئەم نامەيە يارمەتت بىدات لە ھەز و مەبەست و خۆزگەكەنم تىگەيت.

ئەۋ ھاوبەشەى كە گوى لە نامەكە دەگىرىت پىۋىستە بە رۇحىيەتى ئەم پەيمانى مەبەستەى لای خوارەوۋە گوى نى بىگىرىت:

پەيمانى مەبەست بۇ گويگىرتن لە نامەى خوشەويستى

بەئىن بىت ھەۋلى تەۋاۋ بىدەم لە رەۋاىي ھەستەكەنم تىگەم، جىاۋازىيەكەن قىۋول بىكەم، رىز لە پىۋىستىيەكەنم بىگىرم ۋەك چۈن رىز لە پىۋىستىيەكەنى خۆم دىگىرم،

ھەرۋەھا ئەو ھەولەت بىرخىنم كە بۇ باسكردنى ھەست و خوشەويستىيەكەت دەيدىمىت.

بەلئىن دەدەم گوڭت لى بگرم و ھەستەكانت بۇ راست نەكەمەو و رەتيا نەكەمەو. بەلئىن دەدەم قبولت بكەم و ھەول نەدەم بتگۇرم.

نامادەم گوى لە ھەستەكانت بگرم چونكە تۇ بەلامەو و گرنگىت و متمانەم ھەيە كە دەتوانىن سەرگەوتوبىن.

چەند جارى يەكەم كە تەكنىكى نامەي خوشەويستى ئەنجام دەدەيت زۇر بى مەترسىترە نەگەر تۇ ئەم پەيمانانە بە دەنگى بەرز بخوڭنىتەو. ئەم پەيمانى مەبەستانە يارمەتيت دەدەن لەبىرت نەچىت رىز لە ھەست و نەستى ھاوبەشەكەت بگريت و مېھربانانە و بى ھىچ ترسىك وەلاميان بدەيتەو.

نامەي كورتى خوشەويستى

نەگەر تۇ نارەجەتيت و بىست خولەكت نىيە نامەيەكى خوشەويستى بنوسىت، دەتوانىت نوسىنى نامەي كورتى خوشەويستى تاقى بكەيتەو. ئەم كارە تەنيا جوارپىنچ خولەك دەخايەنىت و بەراستىش بەسودە. ئەمە چەند نمونەيەكە:

بەرىز (ماكس)،

۱. تورەم لەوۋى تورەيت!

۲. نارەجەتم لەوۋى منت لەبىرچۆتەو.

۳. دەرسم كە بەراستى گوڭم نادەيتى.

۴. بەداخم لەوۋى من لىبوردە نىم.

۵. خوشەم دەوڭىت و لىت دەبورم كە دواكەوتيت. دىزانم كە بەراستى خوشەم دەوڭم. سوپاس بۇ ھەولدانىت.

خوشەويستى، (ساندى)

بەرىز (ھىنرى)

۱. تورەم لەوۋى ئەومىلدە مەندويت، تورەم لەوۋى ھەر خەرىكى تەماشاكردنى تەلەفزيۇنىت.

۲. ئارمىدە تەكەن ئارمىدە تەكەن قىسم لەگەندە بىكەيت.

۲. دىتسىم لەيەكتە دورىكە وىنەو. دىتسىم تورپەت بىكەم.

۱. بەداخم لەوۋى لەسەر ئانخواردن بىزارىت لىم. بەداخم لەوۋى سىمبارەت بە كىشەگانمان لۆمەى تۆ دىكەم.

۵. بىرى خۇشەوۋىستى يەكەت دىكەم. دىتوانىت لەم ماوۋىدە كاتىزىمىرىكەم بۇ دابىنىت ئانەو شتەنەت بۇ باس بىكەم كە لە زىانمەدا رودەدەن؟

لەگەن خۇشەوۋىستىدا، (لىسلى)

باشكۆ. ئەوۋى ھەزدەكەم لە تۆى بىسىتە ئەمەيە:

بەرىز (لىسلى)،

سوپاس كە ھەستى خۇتەت بۇ دەربرىوم. تىدەكەم كە تۆ بىرم دىكەيت. با ئەمەشەو سەعات ھەشت بۇ نۆ كاتىكى تايبەت دىارى بىكەين.

لەگەن خۇشەوۋىستىدا، (ھىنرى)

كەى نامەى خۇشەوۋىستى بنوسىن؟

ھەر كاتىك ئارمىدە تەكەن بىت و ۋىستە باشتر بىت نامەى خۇشەوۋىستى بنوسە. ئەمانەى لاي خوارەو ھەند رىگايەكى باوى نوسىنى نامەى خۇشەوۋىستىن.

۱. نامەى خۇشەوۋىستى بۇ ھاۋبەشىكى نرىك.

۲. نامەى خۇشەوۋىستى بۇ ھاۋرى، منال، پاخود ئەندامىكى خىزانەكە.

۲. نامەى خۇشەوۋىستى بۇ ھاۋرىكەت پاخود بۇ كىپارىكت.

لەبرى ئەوۋى لە كۆتايى يەكەدا بىتەيت "خۇشەوۋىستى" دىتوانىت بىتەيت "بىزانىم ھەيە" پاخود "رەزم ھەيە". لە زۆرىيە ھالەتەگاندا من بىم باش نىيە نامەكەى بىدەيتى.

۴. نامەى خۇشەوۋىستى بۇ خۇت.

۵. نامەى خۇشەوۋىستى بۇ خۇدا و ھىزىكى بالا. ئەو شتەنەى لە زىانمەدا ئارمىدە تەكەن كىرەيت بۇ خۇداى باس بىكەو داۋاى پىشكىرى لى بىكە.

۶. نامەى خۇشەوۋىستى رۆل گۆرىنەو. ئەگەر بەلاتەو سەختە لە كەسىتە بىرەيت، ھەند خۇلەكىك تەرخان بىكەو نامەيەك لەوانەو بۇ خۇت بنوسە. سەرسام دىبىت كە

دەبىئىيەت چەند بە خىرايى لىبوردەتر دەبىت.

٧. نامەى خوشەويستى دەعبا (monster love letter). ئەگەر بە تەواۋى نارەھەت بويت و ھەستەكانت ناپەسەند و سەرگۈتەكرانە بون لە نامەكەدا بياننوسە. ئىنجا نامەكە بسوتىنە. ھەتا ھەردوكتان نەتوانن مامەلە لەگەل ھەستە نەرىنىيەكاندا بگەن و نامادەى ئەو كارە نەبن چاومرئ مەكە ھاوبەشەكەت نامەكە بخوينىتەو. لەو حالەتەدا تەنانەت نامەى دەعباكانىش زۆر بەسود دەبن.

٨. نامەى خوشەويستى شوئىنگۆرگى. كاتىك روداوەكانى ئىستا نارەھەتت دەكەن و ھەستىكى چارەسەرەنەكراۋى سەردەمى مناليت بىر دەخەنەو، وا دابنى دەتوانىت كات بگىرپتەو دواو و نامەيەك بۇ دايك/ باوكت بنوسىت و ھەستەكانيان بۇ دەربرپت و داۋاى پىشتگىرييان لى بگەيت.

بۇچى پىئويستمان بە نامەى خوشەويستىيە؟

وەك لە زۆربەى لاپەرەكانى كىتەبەكەدا باسما كىردو، زۆر گرنگە ژنان ھەستەكانيان دەربرپن و ھەست بگەن بايەخيان پى دەدرپت، لىيان تىدەگەن و رىزيان لى دەگىرپت. بەھەمان ئەندازە پىاۋىش بەلايەو گرنگە ھەست بكات دەرخیندىرپن و قبول دەكرپت و متمانەيان پىدەكرپت. گەورمىرپن كىشە لە پەيۋىندىيەكاندا ئەوكتە رودەدات كە ژن ھەستە نەرىنىيەكانى دەربرپت و لە ئەنجامدا پىاۋ وا ھەست دەكات كە ژنەكە خوشى ناۋىت.

بەلاى پىاۋەو، ھەستە نەرىنىيەكانى ژن رەنگە رەخەگرانە و لۆمەكەرانە، پىر داخۋازى و بىزاركەر دەربركەون. بۇيە پىاۋەكە ھەستى ژنەكە رەت دەكاتەو، ئىنجا ژنەكە وا تىدەكات كە پىئويستى بە پىاۋەكە نىيە. سەرگەوتنى پەيۋىندى تەنيا لەسەر دوو ھۆكار بەندە: تواناى پىاۋ بۇ نەوۋى مېھربانانە و بەرىزەو گوى لە ھەستەكانى ژنەكە بگىرپت، تواناى ژنەكە بۇ دەربرپنى ھەستەكانى بە خوشەويستى و پىزەو.

ھەمو پەيۋىندىيەك پىئويستى بەوۋىيە ھاوبەشەكان باسى ھەست و پىئويستىيە گۆراۋەكانيان بۇ پەكتر بگەن. داواگردنى ناخاوتنىكى بى كەم و كۆپى بە دىنپايىيەو نەمۇنە خۋازىيەكى گەورمىيە. خوشبەختانە، لەنىوان ئىرەو كاملىۋىندا ماۋىيەكى زۆر ھەيە بۇ گەشەكرەن.

چاۋەروانى يە ۋاقىيى يەكان

چاۋەروانىكىردنى ئەۋەدى گەياندىنى ھەست و ئارمۇدەكان ھەمىشە ئاسان بىت
كارىكى ناۋاقىيى يە. ھەندىك ھەستى مەرۇف باسكىردىيان زۇر سەختە چۈنكە ئازار بە
گۈنگرەكە دەگەيەنىت. ئەۋ گەپلانىكى بەيۋەندى خۇش و خۇشەۋىستىيان ھەيە،
ھەندىكجار ئارمۇدە دىن لەۋەدى گە چۈن شتەكانىيان بە شىۋەيەك باس بىكەن گە بۇ
ھەردولا باش بىت. بەراستى سەختە بتوانىت لە گۆشەنىگى كەسىكى دىكە تىبگەيت،
بەتايىبەتى ئەگەر كەسەكە ئەۋ شتە نەلىت كە تۇ دەتەۋىت بىبىستىت. ھەروەھا سەختە
بتوانىت رىز لە كەسىكى دىكە بىگىرىت كاتىك كە ھەستەكانى خۇت ئازار درابىن.

زۇربەي كەپلەكان بە ھەلە ۋا بىردەكەنەۋە كە بىتۋانايىيان لە گەياندىكى عاشقانى
ۋ سەرگەۋتۋانەدا ماناى ئەۋەيە ۋەكو پىۋىست يەكتىيان خۇش ناۋىت. بە دىنپايى يەۋە
ئەمە زۇر بە خۇشەۋىستى يەۋە بەستراۋە، بەلام شارمزاى گەياندىن بىكەتەيەكى زۇر
گىرگىرە. خۇشەختانە، ئەمەش شارمزاى يەكە كە دەتۋانىت فىرى بىبىت.

ئەگەر لە خىزانىكدا گەۋرەبۈبىن كە تۋانايىبىتى بە راستگۈيى و خۇشەۋىستى يەۋە
ئاخۋىتن بىكات، ئەۋا گەياندىنى سەرگەۋتۋە دەبىتە سىروشتى دوۋەممان. بەلام لە ئەۋەكانى
بىشۋادا، ئەۋەدى پىرى دەلىن گەياندىنى خۇشەۋىستىيانە بەگىشتى ماناى خۇپاراستن لە
ھەستە نەرىنىيەكانى دەگەياندى. بەگىشتى ۋا دەبىنرا كە ھەستە نەرىنىيەكان ناتەۋاۋى و
خەۋىش و پىۋىستە لە پەنايەكى قايمدا بىيانشارىنەۋە.

لە خىزاندا كەمىر "شارستان" ەكاندا ئەۋەدى بە گەياندىنى خۇشەۋىستىيانە دادەنرىت،
رىنگە كىردار و ئاراستەكىردنى ئەقلى ھەستە نەرىنىيەكانى لەخۇگىرتىت لە رىنگەي
سزادانى جەستەيى و ھات و ھاۋار و لىدان و داۋاكارى و جۇرەكانى ئازاردانى زارەگىيەۋە
- ھەمە ئەمانەش گۈايە بۇ يارمەتىدانى منالانە تا بتۋانن چاك و خراب لەيەكتى
جىياپكەنەۋە.

ئەگەر دايك و باۋكەكانمان بىيانزانايە خۇشەۋىستەنە پەيۋەندى لەگەل يەكتىدا
بىكەن، بىمىن ئەۋەدى ھەستە نەرىنىيەكانىيان سەرگۈت بىكەن، ئەۋا ئىمەي منال
دەمانتۋانى بەبى ترس كاردانەۋە ھەستە نەرىنىيەكانمان لە رىنگەي تافىكىردنەۋە
ھەلەكىردنەۋە بدۋىزىنەۋە و بىيانناسىنەۋە. ئىمە لە رىنگەي ئەۋ كاردانەۋە نەرىنىيەكانەۋە
دەمانتۋانى بە سەرگەۋتۋى فىر بىمىن چۈن پەيۋەندى بىكەين - بەتايىبەتى چۈن

ھەستە سەختەكان باس بگەين. لە ئەنجامى ھەژدە سال تاقىكردنەوھو ھەلەكردن سەبارەت بە ھەستەكانمان، وردە وردە ڤىر دەبوين ھەستەكانمان بە ڤىزەوھ و بە شىۋەپەكى گونجاو دەرېڤىن. نەگەر وا بوايە، نىمە پىۋىستمان بە تەگنىكى نامەى خوشەويستى نەدەبو.

نەگەر رابردومان جياواز بوايە

نەگەر رابردومان جياواز بوايە، دەمانبىنى باوكمان بەسەرگەوتويى و مېھربانپىيەوھ گوى لە دايكمان رادەگرنىت كاتىك باسى ناپەحەتى و بى ھىوايىپەكانى خۇيى بۇ دەكات. رۆزانە دەمان بىنى دايكمان ئەو بايەخ و تىگەيشتنە خوشەويستەنەپە بە باوكمان دەبەخشىت كە لە مېردە خوشەويستەكەى دەخوازىت.

دەمانبىنى چۆن دايكمان متمانە بە باوكمان دەكات و بە گراوھى ھەستەكانى لەگەلدا باس دەكات، بەبى ئەوھى ناپەزايى بەرامبەر دەرېڤىت ياخود لۆمەى بكات. دەمانبىنى چۆن دەرېڤىت كەسىك ناپەحەت ببىت بى ئەوھى بەبى متمانەپى و چەوساندنەوھ و، دورگەوتنەوھو ناپەزايى، بەسوك تەماشىا كردن و سارد و سىرپىيەوھ مامەلە لەگەل بەرامبەرەمگەيدا بكات. لەماوھى ئەو ھەژدە سالى گەورەبوماندا وردە وردە دەمانتوانى بەسەر ھەستەكانى خۆماندا زالبىين وەك چۆن ڤىرى رۆيشتن و بىركارى بويىن. نەوھش دەبووھ شارمەزايىپەكى وەرگىراو، وەك رۆيشتن و بازدان و گۆرانپوتن و خويىندەوھ و تاد.

بەلام مەسەلەكە بۇ زۆرپەمان بەم شىۋەپە نەبووھ. لەبىرى ئەوھ نىمە ماوھى ھەژدە سال تەنپا ھەر پەيوەندى ناسەرگەوتومان بىنپىوھ و ھەر لەبەرئەوھپە پەرورەدە نەگراوين لەسەر چۆنپىيەتى گەياندى ھەستەكانمان، ئەركىكى سەخت و نەكردەپە نەگەر بمانەوئىت كاتىك ھەستى نەرىنپىمان ھەپە بە خوشەويستىپەوھ دەرى بېڤىن.

بۆنەوھى كە تىگەپەت ئەم كارە چەند سەختە، وەلامەكانت بۇ ئەم پەرسىيارانەى خوارەوھ لەبەر چاۋ بگرە،

۱. لە كاتى تورپى و پەستىدا، چۆن خوشەويستى دەردەبېڤىت، نەگەر لە كاتى مەئالى تۆدا دايك و باوكت پان خەرىكى مشتومر بون پان خەرىكى پەلان دانان بون بۇ خۇدورخستەنەوھ لە مشتومر كەردن؟

۲. چۈن وا لە منالەكانت دەكەيت گویت لی بگرن بەبی ئەووی بەسەریاندا بقیزنیت بان سزایان بدمیت ئەگەر دایک و باوکت بۆ ئەووی کۆنترۆلت بکەن بە سەرتدا فېزاندىتیا و لییان دابیت؟

۳. چۈن داواى پشتگیری زیاتر دمکەیت؟ ئەگەر لەکاتی منالییتدا، بەردەوام ھەستت کردبیت پشتگوئى خراویت و بى ھیوا کراویت؟

۴. چۈن دلی خۆت دەکەیتەووە و ھەستەكانت باس دەکەیت ئەگەر لەووە بترسیت کە رەتکرنییتەووە؟

۵. چۈن قسە لەگەل ھاوبەشەکەتدا دەکەیت ئەگەر ھەستەكانت بلین "رقم لیتە"؟
۶. چۈن دەلییت "داواى لیبوردن دەکەم" ئەگەر بە منالی لەسەر ھەلەکردن سزادراویت؟

۷. چۈن دەتوانیت ددان بە تاوانەكانتدا بنییت ئەگەر لە سزا و رەتکردنەووە بترسیت؟

۸. چۈن دەتوانیت ھەستەكانت دەربخەیت ئەگەر بە منالی ھەر کاتیک نارەحەت بویت یا گریابییت سەرزەنشت کرابیت و حوکمت لەسەر دراویت؟

۹. چۈن دەتوانیت داواى شتیک بکەیت حەزت لایە ئەگەر بە منالی بە ھەلە لەقەلەمیان دابیت و لەسەر داواکردنی زۆر لۆمە کرابیت و بە ھەلە دانرا بیت؟

۱۰. تەنەنەت چۈن دەتوانیت بزانیت ھەستەكانت کامانەن ئەگەر دایک و باوکت کات و سەبر و ئارامی ئەووەیان نەبویت پرسیاری ھەستەكانت لی بکەن یاخود بپرسن بزانن ھى ئازارت دەدات؟

۱۱. چۈن دەتوانیت کەموکۆرپیەکانی ھاوبەشەکەت قبول بکەیت ئەگەر لە کاتی منالیدا ھەستت کردبیت دەبیت بى کەموکۆرپی بیت بۆ ئەووی شایستەى خۆشەووستى بیت؟

۱۲. چۈن دەتوانیت گوئى لە ھەستە بە ئازارەکانی ھاوبەشەکەت بگریت ئەگەر لە رابردودا کەس گوئى لە تۆ نەگرتبیت؟

۱۳. چۈن دەتوانیت لیبوردە بیت ئەگەر کەس لە تۆ نەبوراویت؟
۱۴. چۈن دەتوانیت بگریت و ئازار و نارەحەتیەكانت چارەسەر بکەیت ئەگەر لە منالیدا بە بەردەوامی پیت و تراپیت "مەگرى" یاخود "تۆ کەى گەورە دەبیت؟" یاخود

" ھەر منالى بىچكۈلە نەگرى ؟"

۱۵. چۈن دىتوانىت گوى لە بى ھىوايىيەكانى ھاوبەشەكەت بىگرىت نەگەر بە منالى وات لى گرابىت ھەست بە لىپىسراۋىتى بىكەيت بەرامبەر بە نازارەكانى دايىكت، زۇر پىش نەۋەى تىبگەيت كە تۇ بەرپىسىار نەبۇيت؟

۱۶. چۈن دىتوانىت گوى لە تورەيىيەكانى ھاوبەشەكەت بىگرىت نەگەر بە منالى دايىك و باۋىكت تورەيىيەكەيان بە ھات و ھاوار و داۋاكردن بەسەر تۇدا بەتال كىرەيتەۋە ؟
۱۷. چۈن دلى خۇت دەكەيتەۋە و مەمانە بە ھاوبەشەكەت دەكەيت نەگەر نەۋە يەكەمىن كەسانەى كە لە دلپاكى خۇتەۋە مەمانەت پىكردون ناپاكىيان بەرامبەر كىرەيت؟

۱۸. نەگەر ھەژدە سال نەزمونت نەبىت چۈن دىتوانىت ھەستەكانت بە مېرەبانى و رىزەۋە بىگەيەنىت و لەۋە نەترسىت جىت بەيلىن و رەتبكىرەيتەۋە؟

۱۹. ھەلامى ھەمو نەم ھەژدە پىرسىارە يەك شتە: دەكرىت فىرى پەيۋەندى مېرەبانانە بىبىن، بەلام دەبىت ھەۋلى لەگەندا بىمىن. پىۋىستمان بەۋەيە ھەژدە سال پەراۋىزكەۋتن قەرەبو بىكەپنەۋە. گرنگ نىيە دايىك و باۋىكمان چەند كامىل بون، ھىچ دايىك و باۋىكىك بە تەۋاۋى بى كەموكورى نىن. نەگەر لە پەيۋەندىكردندا كىشەت ھەيە، نەمە نە ماناى ۋايە نەگەبەتەيت و نە ھەموشى خەتاي ھاوبەشەكەتە. بەلكو تەنبا بىرىتىيە لە نەبۇنى راھىنانى دروست و نەبۇنى كەش و ھەۋاى باش بۇ نەنجامدان.

۲۰. لە خۈيىندەۋەى پىرسىارەكانى سەرەۋەدا، رەنگە چەند ھەستىكت بۇ دروست بوبىت. نەم ھەلە تايىبەتەى خۇچارەسەر كىردن لەدەست مەدە. ھەر ئىستا بىست خولەك تەرخان بىكە و نامەى خۇشەۋىستى بۇ دايىكت يان باۋىكت بنوسە. تەنبا قەلەم و كاغەزىك بەيىنە و ھەستەكانت دەررەپە، شىۋازى نامەى خۇشەۋىستى بە كاربەيىنە. ئىستا تەنبا نەم كارە بىكە، دەبىنىت نەنجامەكەى سەرسامت دەكات.

۲۱. ۋەتەنى ھەمو راستىيەكە

سەرگەۋەتەنى نامەى خۇشەۋىستى لەۋەدايە پارمەتەيت دەدات ھەمو راستىيەكە بىلىت. باسكردنى بەشىكى ھەستەكانت نەۋە چارەسەرەى لى ناكەۋىتەۋە كە چاۋەرۋانى دەكەيت بۇ نمونە:

۱. ھەستىكرىن بە تورپىيەكەت بە ھىچ شىۋەيەك يارمەتت نادات. تەنیا ھەر تورپىرت دەكات. تا زياتر بىر لە تورپىيەكەت بىكەيتەۋە، تورپىرت دەبىت.
۲. ئەگەر نارەھەتتەكە تېنەپەرىنىت، چەند كاتىمىرنىك گريان وا دەكات ھەست بە بىتالى و ھىچ بىنەمان بىكەيت.
۳. ھەستىكرىن تەنیا بە مەترسىيەكان رەنگە وا بىكات زياتر بىرسىت.
۴. داۋاي لىبوردن، بەبى ئەۋەى بە ناۋىدا تىبەپەرىت، رەنگە تەنیا بىتتە ھۈى ئەۋەى ھەست بە تاۋانبارى و شەرم بىكەيت و تەنەت رىزى خۇشت لەلا كەم بىتتەۋە.
۵. ھەۋلدىن بۇ ئەۋەى ھەمىشە خۇشەۋىست بىت ناچارىت دەكات ھەمو ھەستە نەرىنىيەكانت سەركوت بىكەيت و داۋاي چەند سالىك، سىرو بى ھەست دەبىت.
- نامەى خۇشەۋىستى بەۋە سەركەۋتوۋە كە رىت نىشان دەكات ھەمو راستىيەكە سەبارت بە ھەمو ھەستەكانت باس بىكەيت. بۇ چارەسەركردنى نازارە ناۋخۇپەكە، بىۋىستە ھەست بە ھەرىكە لە چوار رەھەندە سەرمكىيەكەى نازارى سۆزدارى بىكەين، كە بىرىتىن لە تورپىيە و نارەھەتى و ترس و پەشىمانى.

بۇچى نامەى خۇشەۋىستى سەركەۋتوۋە؟

بە دەرپىنى ھەرىكە لە چوار ئاستەكەى سۆزدارى، نارەھەتتەكەمان نازاد دەبىت. نوسىنى تەنیا يەك دىپر لە ھەستە نەرىنىيەكانمان ئەۋ سۈدەى نىيە. لەبەر ئەۋەى زۇرىك لە كاردانەۋە ھەستىيە نەرىنىيەكانمان لەراستىدا ھەست نىن، بەلگو مىكانىزىمىكى بەرگىرىكرىن كە بەبى ناگايى بۇ دوركەۋتەۋە لە ھەستە راستەقىيەكانمان دىگرىنەبەر. بۇ نەمۇنە،

۱. ئەۋكەسانەى بە ئاسانى تورپە دەبىن بەگشتى ھەۋلەدەن نازار و نارەھەتى و ترس و پەشىمانىيەكەيان بشارنەۋە. كاتىك ھەست بە ھەستە لاۋازترەكانىيان دەكەن، تورپىيەكە لادەچىت و خۇشەۋىستىر دەبىن.
۲. ئەۋكەسانەى بە ئاسانى دەكەۋنە گريان بەگشتى ناتوانن تورپە بىن، بەلام كاتىك يارمەتى بىرىن تورپىيەكەيان دەرپىن ھەست بە باشتىبون دەكەن و مېھرىبانتر دەبىن.
۳. ئەۋكەسانەى كە ترسىان ھەپە بەگشتى بىۋىستىيان بەۋىيە ھەست بە

تۈرۈپىيەكەيان بىكەن و دەرى بېرن، ئەۋگاتە ترسەكە دەرەۋىتەۋە.

۴. ئەۋگەسانەى بەزۇرى داۋاي لىبوردن دەكەن و خۇيان بە تاۋانبار دىزانن بە گشتى پىۋىستىيان بەۋەپە ھەست بە نازار و تۈرۈپىيەكەيان بىكەن پىش ئەۋەى بتۋان ھەست بەۋ خۇشۋىستەنە بىكەن كە شايستەيانە.

۵. ئەۋگەسانەى ھەمىشە ھەست بە خۇشەۋىستى دەكەن بەلام نازانن بۇچى خەمۇك و سىرن، بەگشتى پىۋىستە لە خۇيان بېرسن: "ئەگەر لە شتىك تۈرۈ و نارەھەت بومايە، ئەۋشتە چى دەۋو؟" ئىنجا ۋەلامەكان بنوسن. ئەمە يارمەتتىيان دەدات بگەن بەۋ ھەستانەيان كە لەۋ دىۋ خەمۇكى و سىرپونەكەيانەۋە شادراۋنەتەۋە. نامەى خۇشەۋىستى دەكرىت بەم جۆرە بەكار بەيىرىت.

چۇن كۆمەلە ھەستىك دەتۋانن ھەستەكانى دىكە بشارنەۋە

لاى خۋارەۋە چەند نمونەپەك خراۋنەتە روو سەبارەت بەۋەى چۇن ژنان و پىاۋان ھەستە نەرىنىيەكەيان بەكاردەھىنن بۇ خۇباراستن ياخود سەركۈتكردى نازارە راستەقىنەكەيان. لەبىرت بىت كە ئەم پىرۇسەپە پىرۇسەپەكى ئۇتۇماتىكىيە. زۇر جار كە رودەدات ناگامان لى نىيە.

چەند چىركە ساتىك ئەم پىرسىيارانە لەبەرچاۋ بگرە:

- ئايا لە كاتى تۈرۈپىيەدا ھەرگىز پىدەكەنەيت؟
- ئايا كاتىك لە ناخى خۇتدا ترسابىت ھەرگىز بە تۈرۈپىيە رەفتارت كىردۈۋە؟
- ئايا لەكاتى نارەھەتى و پەستىدا پىدەكەنەيت و نۈكتە دەكەيت؟
- كاتىك كە ھەستت بە تاۋانبارى و ترس كىردىت خىرا خەتاكەت خستۇتە ئەستۇى كەسى دىكە؟

ئەم خستەپەى خۋارەۋە نىشانى دەدات چۇن پىاۋان و ژنان بە زۇرى ھەستە راستەقىنەكەيان رەت دەكەنەۋە. بە دىئىيىيەۋە ھەمو پىاۋان ناچنە خانەى خەسلەتى نىرىنەۋە، ۋەك چۇن ھەمو ژنانىش ناچنە خانەى خەسلەتى مېنەۋە. خستەكە رىگەپەكەمان نىشان دەدات تى بگەين چۇن لەۋانەپە ھەستە راستەقىنەكەيان نەناسىنەۋە.

ئەۋ رىگەپانەى ھەستە راستەقىنەكەيانى پى دادەپۇشىن

چۈن پياوان ھەستەكانيان دەشارنەو؟
(نەم پرۆسەيە بە گشتى ناناگايانەيە)

چۈن ژنان ھەستەكانيان دەشارنەو؟
(نەم پرۆسەيە بە گشتى ناناگايانەيە)

۱. رەنگە پياوان تورەيى وەكو رىگايەك بۇ
خۇدورخستەنەو لە ھەستەكردن بە
نارەھەتى و نازار و خەفەت و تاوانبارى
و ترس بەكاربەين.

۱. ژنان رەنگە نىگەرانى وەك رىگەيەك
بەكاربەين بۇ خۇپاراستن لە
ھەستەكردى تورەيى و تاوانبارى و
ترس و بى ھىوايى.

۲. رەنگە پياوان بى دەربەستى و
خەمساردى وەك رىگايەك بۇ خۇ
دورخستەنەو لە ھەستەكردن بە تورەيى
بەكاربەين.

۲. ژنان رەنگە بگەونەھالەتى سەر ل
شېوانەو وەك رىگەيەك بۇ خۇ
دورخستەنەو لە تورەيى و ھەستى و
بىزارى.

۳. رەنگە پياوان كە نازار دەدرىن
زويربون بۇ خۇ دورخستەنەو لە
ھەستەكان بەكاربەين.

۳. ژنان رەنگە ھەستەكردن بە نارەھەتى
وەك رىگەيەك بۇ دورگەوتنەو لە
شەرمەزارى و تورەيى و نارەھەتى و
پەشيمانى بەكاربەين.

۴. رەنگە پياوان تورەيى و خۇ لەسەر
ھەق زانسىن وەك رىگەيەك بۇ
خۇدورخستەنەو لە ھەستەكردن بە ترس
و نادىيانى بەكاربەين.

۴. ژنان رەنگە ترس و نادىيانى وەك
رىگەيەك بۇ دورگەوتنەو لە تورەيى و
نازار و نارەھەتى بەكاربەين.

۵. رەنگە پياوان ھەستەكردن بە شەرم
وەك رىگەيەك بۇ دورگەوتنەو لە
تورەيى و خەمبارى بەكاربەين.

۵. ژنان رەنگە خەمبارى بۇ دور
گەوتنەو لە تورەيى و ترس بەكار
بەين.

۶. پياوان رەنگە ناشتى و بى دەنگى وەك
رىگەيەك بۇ دورگەوتنەو لە تورەيى و
ترس و بى ھىوايى و سارد بونەو و
شەرم بەكاربەين.

۶. ژنان رەنگە ھىوا وەك رىگەيەك بۇ
خۇ دورخستەنەو لە تورەيى و
نارەھەتى و خەمبارى و خەفەت
بەكاربەين.

۷. ھىواۋان رەنگە مەنە بەخۇ بوون بۇ
دور كەوتنەۋە لە ھەستەردن بە
نەكونجان بەكار بەين.

۷. ژنان رەنگە خۇشچالى و
سوپاسگوزارى بۇ دور كەوتنەۋە لە
ھەستەردن بە ناپەختى و بى ھىۋايى
بەكار بەين

۸. ھىواۋان رەنگە توندوتىزى بۇ دور
كەوتنەۋە لە ھەستەردن بە ترس بەكار
بەين.

۸. ژنان رەنگە خۇشەۋىستى و
لېۋوردەيى ۋەك رېگەيەك بۇ خۇ
دورخستەۋە لە ھەستەردن بە نازار و
تورەيى بەكار بەين.

چارەسەركردنى ھەستە نەرنىيەكان

نەگەر ھەستە نەرنىيەكانى خۇت گويىان لى نەگىرا بىت و پىشتىرى نەكرابن.
تىگەپشتن و قىۋلكردى ھەستە نەرنىيەكانى كەسكى دىكە كارىكى سەختە. تا زياتر
بتوانىن ھەستە چارەسەرنەكرادەكانى مەنالىمان چارەسەر بىكەپن ئاسانتر دەتوانىن
ھەستەكانى خۇمان دەرېرىن و گويى لە ھەستى بەرامبەرە كەمان بگرىن. بەبى نەۋەي
ھەست بە نازاردان و بى سەبرى و تورەيى و بىزارى بىكەپن.
تا زياتر بەرھەلىستى بىكەپت لە ھەستەردن بە نازارە ناۋخۇيەكانت بەرھەلىستى
زياتر دەپىت بۇ گويگرتن لە ھەستى كەسانى دىكە. نەگەر ھەست بەبى سەبرى دەكەپت
كانىك خەلك باسى ھەستە مەنالاۋەكانى خۇيان دەكەن، نەمە چۇنىتى مەمەلەكردى
خۇت لەلاپەن خۇتەۋە، دەرەخات.

بۇ دوبارە راھىنەۋەي خۇمان پىۋىستە بىپن بە دايك و باۋكى خۇمان. دەپىت ددان
بەۋەدا بىپىن كە كەسك ھەيە لەناۋماندا كە تەنەت لەكاتى تورەپونىشدا كە
بىر كەرنەۋە ئەقلاۋىيە پىگەپشتەۋەكەمان دەپىت ھىچ ھۇكارىك نىيە ناپەخت بىت.
پىۋىستە نەۋە لاپەنە ھەستىيەي خۇمان جىابكەپنەۋە و بىپن بە دايك و باۋكىكى
خۇشەۋىست بۇ. پىۋىستە لە خۇمان بېرسىن "چىيە؟ نازارت پىگەپشتەۋە؟ ھەست بە
چى دەكەپت؟ چى روىداۋە وا ناپەختى كەردىت؟ لە چى تورەپىت؟ چى ناپەختى
كەردىت؟ لە چى دەرستىت؟ چىت دەۋىت؟"

كە بە ھاوسۇزىيەۋە گوئى لە ھەستەكانمان دەگرين، ھەستە نەرىنى يەكانمان بە
شېۋىيەكى موعجىزەناسا چاك دەبنەۋە و دىتوانىن بە خۇشەۋىستى و رىزىكى زىاترەۋە
بىراىبەر ھەلومەرچەكە كاردانەۋە بنوتىن. بە تىگەشتىن لە ھەستەكانى منالىمان بە
شېۋىيەكى نۇتوماتىكى دەرگا بۇ سۆزە ناوخۇيىيەكانمان دىكەپنەۋە كە لە رىگەى
تەكانمانەۋە بلاۋوبىنەۋە.

نەگر لە كاتى منالىماندا ھەستە ناوخۇيىيەكانمان بە بەردەۋامى و بە شېۋىيەكى
خۇشەۋىستانە گوئىيان لى بىگرايە و پىشتىۋانىيان لى بىگرايە، ئەۋا لە كاتى گەۋرەبۇنماندا
لەۋا ھەستە نەرىنى يەكاندا گىرمان نەدەخوارد. بەلام زۇربەمان بە منالى بەم جۈرە
پىشتىرى نەگراۋىن، بۇيە دەبىت خۇمان ئەۋ پىشتىۋانىيە لە بۇ خۇمان بىكەين.

چۈن رابردوۋەكەت كار دەكاتە سەر ئىستات

بە دىنبايىيەۋە ھەمومان بەسەرمان ھاتوۋە كە ھەستى نەرىنى داىگرتىن. لاي
خوارەۋە چەند رىگەيەكى بەربلاۋ خراۋنەتە روو كە چۈن ھەستە
چارسەرنەكراۋەكانى سەردەمى منالىمان كار دەكاتە سەر ئىستامان كاتىك روبەروى
نىگەرانىيەكانى پىگەپىشتىنىش دەبىنەۋە:

۱. كاتىك شتىك تورەمان دەكات، لە تورەمى و بىزارىدا گىردەخۇن تەنانت ئەۋ
كەش كە خوۋە پىگەپىشتوۋەكەمان دەلەت دەبىت ھىمان و خۇشەۋىستانە و بى دىنگ
بىن.

۲. كاتىك شتىك بى ئومىدەمان دەكات، لە ئارەجەتى و ھەست بە ئازارگىندا گىر
دەخۇن، تەنانت ئەۋ كەش كە خوۋە پىگەپىشتوۋەكەمان پىمان دەلەت دەبىت
گەرموگور و دلخۇش و بەھىۋا بىن.

۳. كاتىك شتىك ئارەجەتەمان دەكات لە ھەستى ترس و نىگەرانىدا گىردەخۇن،
تەنانت ئەۋ كەش كە خوۋە پىگەپىشتوۋەكەمان پىمان دەلەت دەبىت ھەست بە
دىنبايى و مەنە و سوپاسگوزارى بىكەين.

۴. كاتىك شتىك شەرمەزارمان دەكات، لە ھەستى داخ و شەرمدا دەمىنەۋە،
تەنانت ئەۋ كەش كە خوۋە پىگەپىشتوۋەكەمان پىمان دەلەت دەبىت ھەست بە
ئاساپش و باشى و سەرنجراكىشى بىكەين.

بىدەنگىردنى ھەستەكانت لە رىگەى ئالودەبوونەو

نېمەى پىگەيشتو بەگشتى ھەولەدەپىن ھەستە نەرىنىيەكانمان بى دەنگ بکەپن بەوۋى خۇمانيان لى بپارىزىن. ئالودەبوونەكانمان بەگاردەھىنن بۇ بىدەنگىردنى ھاوارە بە نازارەكانى ھەستەكانمان و پىويستىيە تىرنەگراوۋەكانمان. دوای پەرداخىك شەراب، نازارەكە بۇ چەند ساتىك دەردەوېتەو، بەلام دواتر چەندبارە دەگەرېتەو. سەپرەكە لەوۋەدايە، ھەمان ئەو خۆدورخستەوۋەپەمان لە ھەستە نەرىنىيەكان واپان لى دەكات بتوانن كۆنترۆلى ژيانمان بکەن. بە فېربونى گونگرتن و بايەخدان بە ھەستە ناوخۇيەپەكانمان وردە وردە ھەستە نەرىنىيەكان ئەو توانايەپان لە دەست دەدەن.

سەپرەكە لەوۋەدايە، ھەمان ئەو خۆدورخستەوۋەپەمان لە ھەستە نەرىنىيەكان توانايان پىندەبەخشىت كۆنترۆلى ژيانمان بکەن.

بىگومان مەروۇ لە نارەحەتى زۇردا ناتوانىت بەوشىوۋە كارايەى كە دەپەوېت پەيوەندى بکات. كاتىك كە ھەستە چارەسەرنەگراوۋەكانى رابردوۋ گەراونەتەو. وەك ئەوۋە واپە ئەو منالەى كە ھەرگىز رىگەى پىنەدرابىت تورە بېيت، رىگەى پى بدمن يەكجار تورەبىت و ديسان دەرگاگەى لەسەر دابخەنەو.

ھەستە چارەسەرنەگراوۋەكانى منالىمان توانايان ھەپە بە رىگرتن لە ناگاپىيە پىگەيشتوۋەكانمان و رىگرتن لە پەيوەندى خۆشەويستانەوۋە كۆنترۆلمان بکەن. ھەتا مېھربانانە گوئ لەو ھەستانەى رابردومان نەگرىن كە بە نائەقلانى دىنە بەرچاو (كەوا دەرەكەون لەوكاتەدا بىنە ناو ژيانمانەوۋە كە زۇرتىر پىويستمان بە ئەقلانىتى ھەپە) ئەو ھەستانە رىگە لە گەياندىنى خۆشەويستانە دەگرن.

نەپنى گەياندىنى ھەستە نەرىنىيەكانمان لەوۋەدايە بايى ئەوۋە پابەندو ژىر بىن كە لە نوسىنەكانماندا ھەستە نەرىنىيەكانمان دەرېرېن بۇ ئەوۋە بەناگا بېيىنەوۋە لە ھەستە نەرىنىيەكانمان. تا زياتر بتوانىن لەگەل ھاوبەشەكانماندا ئاخاوتن بکەپن بەو خۆشەويستىيەوۋە كە شايستەپانە، پەيوەندىيەكەمان باشتر دەبىت. ئەگەر بتوانىت ھەستە نەرىنىيەكانت مېھربانانە دەرېرېت، ھاوبەشەكەت ئاسانتر دەتوانىت پىشگىرېت بکات.

نېنىيەكانى خۇيارمەتيدان

نوسىنى نامەى خۇشەويستى ئامرازيكى نايابى خۇيارمەتيدانە، بەلام ئەگەر دەستەجى ئەو نوسىنە نەگەيت بە خوو لەوانەيە بىرت بچىتەو بەپرەوى بىكەيت، پىشنيار دەگەم لانى گەم ھەفتەى يەك جار كاتىك شتىك بىزارت دەكات، دابنىشە و نامەيەكى خۇشەويستى بۇ بنوسە.

نامەى خۇشەويستى يارمەتيدەرە، نەك تەنيا لەو كاتەدا گە ھاوبەشەگەت ئارەخەتى كرەيت بەئكو لە ھەمو كاتىكدا گە ئارەخەت بىت. نوسىنى نامەى خۇشەويستى لەو كاتەدا گە پەست و مات و شەزاو و خەمۆك و بىزار و ھىلاك و نىگەران و بى چارە بىت يارمەتيت دەدات. ھەر كاتىك بىتەوئيت چاك بىيتەو، نامەيەكى خۇشەويستى بنوسە. رەنگە ھەمو جارېكىش مەزاجت باش نەكاتەو، بەلام يارمەتيت دەدات بەو ئاراستەيەدا ھەنگاو بىنييت گە دەتەوئيت.

لە كىتېبى يەگەمەدا، (ئەوۋى ھەستى بىدەگەيت دەتوانىت چارەسەرى بىكەيت)، گرنىگى گەپران بەناو ھەستەكان و نوسىنى نامەى خۇشەويستى بەتەواوى باسى لىوھەكراو. ھەروەھا، لە زنجىرە وتارە دەنگىيەكاندا، (چارەسەر كىردنى دئەگە)، لەسەر بىنەماى تەگنىكى نامەى خۇشەويستى باسى راھىنانەكانى چارەسەرى نىگەرانى و رزگار بون لە پەستى و گەشتن بە لىبوردەيى و خۇشويستى مەمانەگەى ناخ، و چارەسەر كىردنى بىرەنە سۆزدارىيە كۆنەكانم كىردوۋە.

ھەروەھا، نوسەرانى دىكەش چەندىن كىتېب و كىتېبى راھىنانىيان لەسەر ئەم بابەتە نوسىو. خويىندەنەوۋى ئەم كىتېبانە گرنىگ بۇ يارمەتيدانت گە بىگەيت بە ھەستەكانى ناخ و چارەسەريان بىكەيت. بەلام لە بىرت بىت، ھەتا رىگە نەدەيت ئەو لاپەنە سۆزدارىيەت قەسە بىكات و گوئى ئى بىگىرېت، چاك نابىتەو. كىتېب دەتوانىت ئىلھامت بىن بىبەخشىت گە زىياتر خۇت خۇش بوئيت، بەلام بە گوئىگرتن لە ھەستەكانت و دەرېپىنيان بە قەسە ئىنجا بە راستى ھەستەكانت چارەسەر دەگەيت.

كىتېب دەتوانىت ئىلھامت پىن بىبەخشىت گە زىياتر خۇت خۇش بوئيت، بەلام بە گوئىگرتن لە ھەستەكانت و دەرېپىنيان بە قەسە ئىنجا بە راستى ھەستەكانت چارەسەر دەگەيت.

ئەگەر تەكنىكى نامەى خۇشەويستى بەكار دەھىنەت ھەست بەو بەشەى خۇت
دەكەيت كە زۇرتىرەن خۇشەويستى پىۋىستە. بە گۈنگرتن لە ھەستەكانت و كىنەكردنى
سۆزەكانت، يارمەتى ئەو بەشە دەمەيت كە گەشە بكات و بەرەوپىش بچىت.

كاتىك كە خوۋە سۆزدارىيەكەت ئەو خۇشەويستى و ئىتگەپشتەى دەست
دەكەويت كە پىۋىستى پىيەتى، ئەوا بە شىۋەيەكى ئۆتۈماتىكى تواناى پەيۋەندىكردن و
گەيانەنت باشىر دەپىت. دەتوانىت مېھرىبانانەش مامەلە لەگەل بارودۇخەكاندا بىكەيت.
ھەرچەندە ھەمومان بەو شىۋەيە بەرنامە كراوين كە ھەستەكانمان بشارىنەو و
بەشىۋەيەكى بەرگىكارانە نەك خۇشويستەنە وەلام بەدەينەو، دەتوانىن خۇمان
راپەينىنەو. ئەمە ھىوايەكى مەزە.

بۇ دۇبارە راھىنانەو خۇت پىۋىستە بەۋەيە گۈى لەو ھەستە
چارەسەرنەكراۋەنت بگىرىت كە ھەرگىز ھەل ئەۋەيان بۇ نەپەخساۋە چاك بىنەو و
لىيان تىبگەيت. ئەم بەشەى تۇ پىۋىستى بەۋەيە ھەستى پى بگىرىت، ئى تى بگەن
ئىنجا چاك بىنەو.

ئەنجامدانى تەكنىكى نامەى خۇشەويستى رىگەيەكى بى مەترسىە بۇ دەرىپىنى
ھەستە چارەسەرنەكراۋەكان و سۆزە نەرىنىيەكان و پىۋىستىيەكان بەبى ئەۋەى
ھوكمىيان لەسەر بەرى و رەت بگىرنەو. گۈى گرتن لە ھەستەكانمان، يارمەتىمان دەمات
ژىرانە مامەلە لەگەل لاپەنە سۆزدارىيەكانماندا بىكەين وەك ئەو مەلەى لە باۋەشە
گەرم و گۈرەكەى داپك و باۋكىدا دەگىرى. بە گەپران بەناۋ تەۋاۋى راستىيەكەى
ھەستەكانماندا مۇلەتى تەۋاۋەتى دەمەين بە خۇمان كە ئەم ھەستەمان ھەپىت. لە
رىگەى مامەلە كىردنى بە رىزو مېھرىبانانەو لەگەل ئەم بەشە مەلەنەپەدا بىرنە
ھەستىيە چارەسەرنەكراۋەكانى رابردومان وردە وردە چاك دەپنەو.

ھەندىك كەس زۇر بە خىرايى گەۋرە دەپن چۈنكە ھەستەكانيان رەت دەكەنەو و
سەرگۈتى دەكەن. ئازارى ھەستە چارەسەر نەكراۋەكانيان لە ناۋەۋە چاۋەرى دەكات و
دەپەۋىت بىتە دەرەۋە و خۇش بويستى و چارەسەر بگىرىت. ھەرچەندە ھەۋل بەدەن
ئەم ھەستەنە سەرگۈت بگەن، ئازار و ناپەھەتىيەكە بەردەۋام كاريان تىدەكات.

زۇربەى نەخۇشەيە جەستەيەكان بەشىۋەيەكى بەربلاۋ و لىك دەدرىنەو كە
پەيۋەندى راستەوخۇيان ھەپىت بە ئازارى ھەستە چارەسەرنەكراۋەكانەو. ئازارى

جەستەيى پاخود نەخۇشى رەنگە بېنە ھۆى مردنى پېشۋەخت. ھەروھەا، زۆربەى
كەلگەنە روخېنەرەكانمان و كەلگەنەو ئالودەبونەكانمان بىرىتىن لە دەرپرېنى بىرىنە
ھەستەيەكانى ناخمان.

كەلگەنە بەربلاۋەكەى پياۋان بۇ سەرگەۋتن بىرىتىيە لە ھەولە بىئەندازمەكان بۇ
بەدستەينانى خۇشەۋىستى بەو ھىۋايەى ئازارە سۆزدارى و شكستە ناوخۇيىيەكەيان
كەم بگاتەۋە. كەلگەنە بەربلاۋەكەى ژنان بۇ كامبۇن بىرىتىيە لە ھەولە بىئەندازمەكان
بۇ نەۋەى بېنە شايسىتەى خۇشەۋىستى و ئازارە سۆزدارىيەكەيان كەم بگاتەۋە.
ھەرچىكە زىادەۋى تىدا بىكرىت دەكرىت بېيتە ھۆيەك بۇ سىرگىنى ئازارە دېرىنە
چارەسەرنەگراۋەكانمان.

كۆمەلگەكەمان پىرە لە كەرەسەى خاۋاندىن كە يارمەتيمان بىدات خۇمان لە
ئازارەكانمان دورىخەينەۋە، بەلام نامەى خۇشەۋىستى يارمەتيت دەدات تەماشى
ئازارەكانت بگەيت، ھەستىيان پى بگەيت و پاشان چارەسەريان بگەيت. ھەر چارىك كە
نامەيەكى خۇشەۋىستى دەنوسىت، ئەو خۇشەۋىستى و تىگەيشتن و سەرنجە دەبەخشىت
بە ھەستە ناوخۇيى و خودە بىرىندارەكەت كە پىۋىستىيان پىيەتى بۇ چاكبۇنەۋە.

تايىبەتتى (privacy)

ھەندىك چار كاتىك ھەستەكانت تەنيا بۇ خۇت دەنوسىتەۋە، جەند ئاستىكى
قۇلتى ھەستەكانت دەۋزىتەۋە كە ئەگەر خەلكى دىكەى لەگەلدا بىت ئاپاندۇزىتەۋە.
نەينىتى تەۋاۋ دەبىتە ھۆى نەۋەى بەبى مەترسى ھەستەكانت قۇلتى بگەيتەۋە.
تەننەت ئەگەر لە پەيۋەندىيەكدا بىت و ھەست بگەيت دەتوانىت لە بارەى ھەم
شەككەۋە قسە بگەيت، مەن ئىستاش پىشنىارى نەۋە دەكەم ھەندىك چار تەنيا دابنىشىت
و ھەستەكانت بىنوسىتەۋە. نوسىنى نامەى خۇشەۋىستى تايىبەتتىش كارىكى دروستە
لەبەر نەۋەى بۋارت دەداتى كە ھەندىك شت بە خۇت بىبەخشىت بەبى نەۋەى پىشت بە
كەسى دىكە بىبەستىت.

پىشنىار دەكەم دەقتەرىكى ياداشت بۇ نامەى خۇشەۋىستىيەكانت دابنىيت پاخود
ھەمبىان پىكەۋە لە ھايلىكدا ھەئىگرىت. بۇ نەۋەى نوسىنى نامەى خۇشەۋىستى ئاسانتر
بىيت، رەنگە حمز بگەيت نامازە بە شىۋازى نەۋەى نامەى خۇشەۋىستىيەكە بگەيت
كە پىشت لەم بەشەدا باسكراۋە. ئەم شىۋازەى نامەى خۇشەۋىستى دەتوانىت يارمەتيت

بىدات قۇناغە جىياۋازەكانى نامەى خۇشەۋىستىت لەبىر بىت و چەند دەستەۋازمىيەكى دەستىپىكىردىت بىداتى كە رەنگە بەبى ئەو دەستەۋازانەى دەستىپىكىردىن كارىكى زەحمەت بىت.

ئەگەر كۆمبىوتەرىكى تايىبەتىشت ھەيە، ئەوا شىۋازى نامەى خۇشەۋىسىيەكە چاپ بىكە و چار لەدۋاى چار بەكارى بەيىنەرەۋە. تەنبا پىۋىستە ئەو قايىلە بىكەيتەۋە كە دىتەۋىت نامەى خۇشەۋىستىيەكەى تىدا بنوسىت و كە تەۋاۋ بوىت بەپىرى پۇژەكە سەيىقى بىكە. ئەگەر خەزىت كىرد چاپىشى بىكەرە سەر كاغەز و نىشانى كەسى مەبەستى بىدە. سەرەپاى نوسىنى نامە، پىشنىار دەكەم ھايلىكى تايىبەتىش بۇ نامەكانت دابىيىت. چار چار كە نارەخمەت نىت ئەم نامانە بخوئىنەرەۋە چۈنكە لەم كاتانەدا دەتۋانىت بابەتتىيانش بە نامەكانتدا بىچىتەۋە. ئەم بابەتتىيانش يارمەتت دەدات كە ھەستە نارەخمەتەكانت لە كاتى نوسىنى نامەكەدا بە رىزىكى زىاتەرەۋە دەربىرەيت. ھەرۋەھا ئەگەر سەرەپاى نوسىنى نامەى خۇشەۋىستىش ھىشتا ھەر نارەخمەت بوىت، بە دوبارە خوئىندەۋەى نامەكە رەنگە باشتر بىت.

ھىزى ھۆگرىون

نوسىنى نامەى خۇشەۋىستى تايىبەت خۇى لە خۇيدا زۇر چارەسەركارە، بەلام ناتۋانىت جىگەى گوى ئى گرتن و ئى تى گەيشتن پىر بىكاتەۋە. كاتىك نامەپەكى خۇشەۋىستى دىنوسىت خۇتت خۇش دەۋىت، بەلام كاتىك نامەكە دەدەيت بە كەسى بەرامبەر، خۇشەۋىستى ۋەردەگرىت. ئىمە بۇ ئەۋەى بەو تۋانىيەۋە گەۋرە بىبىن كە خۇمان خۇش بوىت پىۋىستىمان بەۋەيە ھاۋكات خۇشەۋىستىش ۋەربىگرىن. باسكىردى راستىيەكان دەرگا بەرۋى ھۆگرىونىدا دەكەنەۋە كە لە رىگەيەۋە خۇشەۋىستى دەتۋانىت بىتە زورى.

بۇ ئەۋەى بەو تۋانىيەۋە گەۋرە بىبىن كە خۇمان خۇش بوىت
پىۋىستىمان بەۋەيە ھاۋكات خۇشەۋىستىش ۋەربىگرىن.

بۇ ۋەربىگرىنى خۇشەۋىستى زىاتەر پىۋىستىمان بەۋەيە لە زىانماندا خەلكى وامان

ههبيت كه بهين مهترسى و به گراوهيى بتوانين ههستهكانمانيان بو باس بکهين. زور گرنگه له زيانندا چهند كه سيكى دياريكراو ههبيت كه بتوانيت هه مو ههستهكانت له گهلباندا باس بکهيت و دلنيابيت كه هيشتا خوشيان دهونيت و به رهخنهگرتن و جوگمدان و رهتكردهوه نازارت پي ناگهيهنن.

هه كاتيك توانيم باس لهوه بکهه من كيم و ههستهكانم چونن، نهو كاته به تهواوى دهتوانم خوشهويستى وهر بگرم. نه گهر نهه خوشهويستريه ههبيت، ناسانتر دهتوانم نيشانهكاني ههسته نهرينيهكان نازاد بکهه كه پهستى و تورپي و ترس و شتي ديكه نمونهى نهو ههستانهه. نههه ماناي وانويه كه پيويستت بهوه بيت هه مو شتيك باس بکهيت كه ههستيان پي دهكهييت ياخود له كاته تايبهت و تهنيا و نهينيهكاندا دهيان دوزيتهوه. بهلام نه گهر كومهتيك ههستت ههبيت كه ترست له باسكردنيان ههبيت، نهوا ورده ورده نهو ههستانه پيويستيان به چارهسهر دهبيت.

چارهسهركارىكي باش ياخود هاورييهكي نزيك نه گهر بتوانيت ههسته ناوخويى و هه ره قولهكاني خوتيان له لا باس بکهيت دهتوانن ببنه سهرچاوهيهكي مهزنى خوشهويستى و چارهسهر. نههوني چارهسهركار كيشه نويه، به مهرجى نهوهى هاورييهكت ههبيت بتوانيت جار جار نامهى خوشهويستريهكانت بخوينيتهوه. نوسين له نهينيتسي دا وات لي دهكات چاك ببيتتهوه، بهلام جار جار نه گهر نهو نامهى خوشهويستريانه بدهيت به كهسيك كه بايهخت پي دهكات و دهتوانيت ليت تي بگات زور گرنگه.

هينزي كومهل

هينزي پشتگيري كومهل شتيكه ناتوانيت باس بكريت بهلكو دهكرت نهزمون بكريت. گروپيكي خوشهويست و پشتيواني دهتوانيت به شيويهيهكي سهرسورهيتهه يارمهتيما بدهت، ناسانتر دهستمان بگات به ههسته قولهكانمان. باسكردني ههستهكانت له لاي كومهل ماناي وايه خهلكيكي زياتر نامادهن خوشهويستيت پي ببهخشن. تواناي كشهكردن به گوهرى قهبارى كومهلهكه زياد دهكات. تهناهت نه گهر له كومهلهكهدا قسه نهكهييت، تهنيا به گوهرگرتن لهواني ديكه كاتيك به راستگويى و گراوهيى باسى ههستهكانيان دهكهه، ناگايى و تيگهيشتهكهت فراوان دهبيت.

كاتىك سەرۋكاپەتى كۆپى بە كۆمەل دەكەم لە سەرتاسەرى ولات، بە بەردەوامى لايەنە قولترەكانى خۇم ئەزمون دەكەم كە پىۋىستان بەۋەيە گۈيىان لى بگىرىت و لىيان تى بگەن. كە پەككەك ھەلدەستىت و باسى ھەستەكانى خۇى دەكات، لەپىر شتىكەم بىر دەكەۋىتەۋە ياخود ھەست بە شتىك دەكەم. زانىارى بەنرخم لەبارەى خۇم و ئەۋانى دىكەۋە دەست دەكەۋىت. لە كۆتايى ھەر كۆرىكدا من بە گشتى ھەست بە سەررەحەتى و خۇشەۋىستىيەكى زياتر دەكەم.

لە ھەمو جىگايەك كۆمەلەى پالپشتى بچوك بچوك ھەن كە لەبارەى بابەتى جياجياۋە ھەفتانە كۆدەبنەۋەو پشتىگىرى ۋەردەگرن و دەيەخشن. پشتىگىرى كۆمەل بەتايىبەتى لەو كاتانەدا يارمەتيدمرە كە بە منالى ھەستمان بە ئاسايش ئەگردىت و لە كۆمەلدا ياخود لە خىزانەكەماندا نەمانتوانىيىت ھەستەكانەمان دەربىرپىن. ھەرچەندە ھەمو چالاكىيەكى ئەرىنى كۆمەل تۈانا بەخشە، بەلام قسەگردن و گۈنگرتن لە كۆمەلەيەكى خۇشەۋىست و پشتىۋاندا دەتوانىت چارەسەركار بىت.

من بە بەردەوامى لەگەل كۆمەلنىكى بچوكى پشتىگىرى پياۋاندا كۆدەبنەۋە، و ھاۋسەرەكەم، (بۇنى) بە بەردەوامى لەگەل كۆمەلنىكى بچوكى ژناندا كۆدەبىتەۋە. ئەمە رزگارمان دەكات كە ۋەك تاكە سەرچاۋەى پشتىگىرى لەۋى دىكەمان بىروانىن. ھەر كاتىك گۈى لە خەلكانى دىكە دەگرىن كە باسى سەرەكەۋتن و شكىستەكانيان دەكەن كىشەكانى خۇمان لەلامان بچوك دەبنەۋە.

تەرخانگردنى كات بۇ گۈنگرتن

نەگەر بىرگردنەۋە و ھەستەكانت بە نەينىى لە سەر كۆمپىۋتەرەكەت دەنوسىتەۋە ياخود لەلەى كەسىنكى چارەسەركار باسى دەكەيت، لە پەيۋەندىيەكەتدا ياخود لە كۆمەلنى پشتىگىرىدا، ھەنگاۋىكى گىرنگ بۇ خۇت دەنىيت. تەرخانگردنى كات بۇ گۈى گرتن لە ھەستەكانت لەراستىدا ۋەك ئەۋە وايە بە منالە بچكۆلە ھەستىارەكەى ناخى خۇت بلىيت "تۇ گىرنگىت. تۇ شاينى ئەۋەيت گۈيت لى بگىرىت و من ئەۋەندە بايەخت بى دەدەم كە ئەۋەتا گۈيت لى دەگرم."

تەرخانكردنى كات بۆ گويىگرتن لە ھەستەكانت لە راستيدا
وەك نەو وە واىە بە سناڵە بچكۆلە ھەستيارەكەى ناخى خۆت بليت
"تۆ گرنگيت. تۆ شاينى نەو ھيت گويت لى بگيريت و من نەو ھندە
بايەخت پى دەدەم كە نەو ھتا گويت لى دەگرم."

ھيوادارم ئەم تەگنىكەى نامەى خۆشەويستى بەكار ھەين چۈنكە من بينيومە
زىانى ھەزاران كەسى گۆرپو، بە زيانى خۆشەويستى ھەتا زياتر نامەى خۆشەويستى
بنوسيت، كارمە ئاسانتر و سەرگەوتوتر دەيت. مەسلەكە پىويستى بە راھىنانە، بەلام
دەيت.

چۆن داواي پىشتىگىرى بىكەين و بە دەستى بېيىن

ئەگەر لە پەيۋەندىيەكانتدا ئەو پىشتىگىرىيە وەرنەگىرىت كە دەتەۋىت، يەككىك لە ھۆكارە گىرنگەكان رەنگە ئەۋە بىت كە زۆر داۋاي ناكەيت ياخود بە شىۋەيەكى خراب داۋاي دەكەيت. داۋاكرىنى خۇشەۋىستى و پىشتىگىرى زۆر گىرنگى بۇ سەركەۋىتى ھەم پەيۋەندىيەك. ئەگەر بىتەۋىت بە دەستى بېيىن ئەۋا پىۋىستە داۋاي بىكەيت. پىاۋ و ژن ھەردوكرىان بەلايانەۋە سەختە داۋاي پىشتىگىرى بىكەن. ژنان بە بەراۋرد بە پىاۋان بەلايانەۋە سەختەر و نائومىدكەرتەر كە داۋاي پىشتىگىرى بىكەن. لەبەر ئەم ھۆكارە، مەن لەم بەشەدا روو لە ژنان دەكەم. بە دىئايىيەۋە، پىاۋانىش ئەگەر ئەم بەشە بخویننەۋە ئەۋا قوئەر لە ژنان تىدەگەن.

ژنان بۇچى داۋا ناكەن؟

ژنان لەۋەدا ھەلەن كە پىيان ۋايە پىۋىست ناكات داۋاي پىشتىگىرى بىكەن. لەبەر ئەۋەى ژنان بە غەرىزە ھەست بە پىۋىستىيەكانى كەسانى دىكە دەكەن و ئەۋەى بتۋان پىيان دەبەخىش، بە ھەلە ۋا دەزانن پىاۋانىش بە ھەمان شىۋەن. ژن كاتىك كە لە پەيۋەندىيەكى سۆزدارىدا بىت، بە شىۋەيەكى غەرىزى خۇشەۋىستىيەكەى دەبەخىت. بە خۇشى و جۇش و خرۇشىكى گەۋرەۋە، ژنەكە بۇ رىگەى جىاجىا دەگەرپىت پىشتىگىرىيەكەى بخاتە رو. تا ژنەكە ئەۋەكەسەى زىاتەر خۇش بوئىت، زىاتەر ھاندراۋ دەبىت بۇ ئەۋەى خۇشەۋىستىيەكەى بى بەخىت. لەسەر ھەسارەى فىنۇس ھەموان بە شىۋەيەكى ئۆتۈماتىكى خۇشەۋىستى دەبەخىش، بۇيە ھىچ پىۋىست ناكات داۋاي بىكەيت. لەراستىدا، يەككىك لە ھۆكارەكانى دەرپرېنى خۇشەۋىستىيان بۇ پەكرى

نەومەيە کە پئويست بە داواکردن ناکات. لەسەر هەسارەي فينۆس دروشمە کەيان دەلێت
"خۆشەويستى هەرگيز پئويستى بە داواکردن نەيە!"

لەسەر هەسارەي فينۆس دروشمە کەيان دەلێت
"خۆشەويستى هەرگيز پئويستى بە داواکردن نەيە!"

لەبەر ئەوەي ئەمە خالي گەرانەووەيەتي، ژن وای لێک دەداتەووە ئەگەر هاوبەشە کەي
خۆش بویت، ئەوا دلسۆزيبە کەي بۆ دەرەخات و پئويست ناکات ئەم خۆي داواي بکات.
ئەنانەت رەنگە بە مەبەست داواي نەکات بۆ ئەوەي هاوبەشە کەي تاقى بکاتەووە بزانییت
بەراستی خۆشە دەرەخت يان نا. جا بۆ ئەوەي هاوبەشە کەي لەو تاقیکردنەووە
دەربچیت، ژنە کە دەپەويیت هاوبەشە کەي بزانییت پئويستى کەيان کامەيە و پشنگيرى
نەخوازراوى بۆ بخاتە روو!

ئەم رینگەيە لە مەسەلەي پەيوەندى لەگەڵ پياواندا سەرگەوتو نەيە. پياوان لە
مەريخەووە هاتون و لەسەر هەسارەي مەريخ ئەگەر تۆ پئويست بە پشنگيرى هەبیت
پئويستە داواي بکەيت. پياوان بە غەريزە وارانە هاتون پشنگيرى بکەنە رو؛ پئويستە
داوايان لى بکريت. ئەمە رەنگە مەسەلەيە کى زۆر ئالۆز بێت چونکە ئەگەر داواي
پشنگيرى لە پياو بکەيت بە شێومەيە کى هەلە، ئەوا رەنگە پياووە کە سارد بێتەووە، و ئەگەر
داواش نەکەيت ئەوا بپرێکى کەم پشنگيرى وەر دەگريت يان هەر هېچ وەر ناگريت.
لەسەر هاتاي پەيوەندىیدا، ئەگەر ژن ئەو پشنگيرى بە وەر نەگريت کە دەپەويیت، و
دەزانیت پياووە کە لەبەر ئەوە پێى نابەخشیت چونکە هېچى نەيە ببەخشیت. ژنە کە بە
سەبر و خۆشەويستى بەوە لە بەخشين بەردەوام دەبیت، و دەزانیت ئەمە سەبەي
پياووە کە پێى دەگاتەووە. لە هەمان کاتدا، پياووە کە و دەزانیت ژنە کە بۆيە بەردەوامە لە
بەخشين چونکە ئەم خۆي زۆرى بەخشىووە.

پياووە کە نازانییت ژنە کە چاوەروانى ئەوەيە کە پێى ببەخشیتەووە. واپير دەگاتەووە
ئەگەر ژنە کە پئويستى بە زیاتر بێت ئەوا خۆي لە بەخشين دەووستا. بەلام لەبەر
ئەوەي ژنە کە لە هەسارەي فينۆسەووە هاتووە، ئەک تەنیا زۆرترى دەويیت، بگرە

چاوه پروانی نهووش له پياوه که دهکات به بی نهووی داوای لی بکریت پشتگیری بخاته رو. به لام پياوه که چاوه پریی ژنه که به نه گهر پشتگیری دهوئیت داوای بکات. نه گهر ژنه که داوای پشتگیری نهکات، پياوه که وا دهزانیت که نه م خوی بهشی پیویست ده به خشیت. دواچار رنگه ژنه که داوای پشتگیری له پياوه که بکات، به لام که ی؟ نه وکاته ی که ژنه که بریکی زور زیاتری به خشیوه و زور بهوه پهسته که داواکه ی وهکو داخواییه کی گوره ته ماشا بکریت. هه ندیک ژن بهوه له پياو پهست دهبن که ناچار یان بکه ن داوای پشتگیریان لی بکه ن. نینجا که داوا دهکهن، ته نانهت نه گهر پياوه که پشتگیری به کهش بکات، ژنه که هیشتا هه ر پهسته چونکه ناچار بووه داواکه بکات. ژنه که وا ههست دهکات "نه گهر پیویست به داوا کردن بکات" تامی نی یه!

پیاوان به باشی وه لامی داخوایی و پهستی ناده نهوه. ته نانهت نه گهر پياو ناماده بیت پشتگیریی ژنه که بکات، پهستی و داخواییه کانی ژنه که وای لی دهکهن بلتیت نا. داخواییکردنی زور به ته وای پياو سارد دهکاته وه. کاتیک داواکه ده بیت به داخوایی، هه لی وه رگرتنی پشتگیری پياوه که به شیوه کی دراماتیکی دادم به زیت. له هه ندیک حالته دا، ته نانهت پياوه که رنگه بو ماوه یه ک که متر به به خشیت نه گهر وا ههست بکات ژنه که داخوایی زیاتر دهکات.

کاتیک ژن داوای پشتگیریی ناکات پياو وا کریمانه

دهکات که خوی بهشی پیویست ده به خشیت

نه م شیوازه وادهکات په پوهندی له گه ل پياودا زور سهخت بیت بو نه و ژنانه ی شارمزا نین. هه ر چه نه نه م کیشه یه به روا تهت زور قورس و زه حمه ته، به لام دهگریت چار سه ر بکریت. نه گهر بیرت بیت پياوان له هه ساره ی مه ریخه وه هاتون، ده توانیت ریگهی نوی بو داوا کردنی ویسته کانت فیر ببیت، ریگهی کی سه رکه وتو.

له کوږمه که ماندا هه زاران ژمان راهی ناوه له سه ر هونه ری داوا کردن و نه وانیش هه مو جاریک سه رکه وتنی دهست به جی یان به دهست هی ناوه. له م به شه دا باسی نه و سح هه نگاهه ده که بن که بو داوا کردن و به دهست هی نانی ویسته کانت سودیان لی و مرده گریت و بریتین

له (١) به شينويه‌کي راست داواي نه‌و شتانه بکه که خۆت ئیستا وهریان ده‌گريت؛ (٢) داواي زیاتر بکه، ته‌نانه‌ت نه‌گهر بشزانیت پیاوه‌که ده‌لێت (نا)، و قبولی (نا) که بکه؛ (٣) سوربه له‌سه‌ر داواکه‌ت و کۆل مه‌ده.

هه‌نگاوی ١ : به‌شینه‌یه‌کي راست و دروست داواي نه‌و شتانه بکه که خۆت ئیستا وهریان ده‌گريت

هه‌نگاوی یه‌که‌م بۆ هێربونی چۆنی‌تی وهرگرینی زیاتر له به‌یومندی‌یه‌کاندا نه‌ومیه
راهبێنان بکه‌یت له‌سه‌ر داواکردنی نه‌و شتانه‌ی که خۆت ئیستا وهریان ده‌گريت به
شینویه‌کي راست و دروست. ناگاداربه له‌وه‌ی هاوبه‌شه‌که‌ت ئیستا چېت بۆ ده‌کات. به
تایبه‌تی شته بچوکه‌کان، وه‌ک هه‌لگرینی شتی قورس و دۆزینه‌وه‌ی شته بزهرمان و مال
پاککردنه‌وه و ته‌له‌فۆن کردن و شته بچوکه‌کانی دیکه.

به‌شه گرنگه‌که‌ی نه‌م هه‌نگاوه بریتی‌یه له‌وه‌ی داواي نه‌و شته بچوکه‌نه‌ی ئی بکه‌یت
که خۆی ئیستا بۆتیا‌ن ده‌کات و به‌بێ منته‌ لێیان نه‌روانی‌ت. ئینجا کاتی‌ک نه‌و شتانه‌ت
بۆ ده‌کات به پێزانینی‌کی زۆره‌وه وهریان بگره. جاری چاوه‌پروانی نه‌مه‌ی ئی مه‌که به‌بێ
نه‌وه‌ی داواي بکه‌یت هیچ به‌خشی‌ت.

له هه‌نگاوی (١) دا، گرنگه داواي پشټگيري زیاتری ئی نه‌که‌یت له‌وه‌ندی که راهاتووه
بیه‌خشی‌ت. جه‌خت بخه‌ره سه‌ر داواکردنی نه‌و شته بچوکه‌نه‌ی که له کاتی ناساییدا
بۆتیا‌ن ده‌کات. رایبه‌ینه گۆی له‌و داوايانته بگریت که به نامازه داخوازیان ده‌که‌یت.
کاتی‌ک پیاوه‌که گۆی له‌ تۆنی داخوازی ده‌بیت، داواکه‌ت جه‌ند به جوانی کردبیت،
واتی ده‌کات تۆ بێت وایه نه‌و هیشتا به نه‌ندازه‌ی پێویستی نه‌به‌خشیوه. نه‌مه وای ئی
ده‌کات هه‌ست بکات خۆشت ناوێت و ناینرخینی‌ت. بۆیه جه‌ز ده‌کات که‌تر بیه‌خشی‌ت
بۆ نه‌وه‌ی تۆ نه‌وه‌نده نرخي نه‌وه‌ت لایبیت که ئیستا خۆی ده‌یه‌خشی‌ت.

کاتی‌ک پیاوه‌که گۆی له‌ تۆنی داخوازی ده‌بیت، داواکه‌ت جه‌ند به جوانی
کردبیت، واتی ده‌کات تۆ بێت وایه نه‌و هیشتا به نه‌ندازه‌ی پێویستی نه‌به‌خشیوه.
نه‌مه وای ئی ده‌کات هه‌ست بکات خۆشت ناوێت و ناینرخینی‌ت. بۆیه جه‌ز ده‌کات
که‌تر بیه‌خشی‌ت بۆ نه‌وه‌ی تۆ نه‌وه‌نده نرخي نه‌وه‌ت لایبیت که ئیستا خۆی ده‌یه‌خشی‌ت.

رەنگە تۇ (ياخود دايكى) وات راھىنايىت كە داواى شتىكت ئى كرد دەستبەجى بلىت نا. لە ھەنگاوى (۱) دا دووبارە رايدەھىنيتەوۋە ۋەلامى ئەرئىنى داواكانت بىداتەوۋە. كاتىك پىاو وردە وردە ھەست بىكات دەرخیئىرىت و بىئ منەتانه ئى ناپروانىرىت و مايەى دىخوشىيە، ئەوا تا پىئى بىكرىت بە ئەرئىنى ۋەلامى داواكانت دەداتەوۋە. پاشان بە شىۋەپەكى ئۆتۆماتىكى دەست دەكات بە دەرپرئىنى پىشتىگىرى دىكە بۆت. بەلام ئەمە قۇناغىكى پىشكەوتوۋە و نابىت لە سەرەتادا چاۋەرۋانى بىكەيت. ھۆكارىكى دىكەش ھەيە كە بەوۋ دەست پى بىكەيت داواى ئەو شتانهى ئى بىكەيت كە خۆى ئىستا دەيبەخشىت. بەلام دەبىت زياتر دىنيا بىت نەۋدى كە داواكەت بەشىۋەپەكە دەتوانىت بىبىستىت و ۋەلامى بىداتەوۋە. مەبەستەكەشم لە "داوا كردن بەشىۋەپەكى راست" ئەمەبو.

نامۇزگارى بۇ ھاندانى پىاو

پىنج نەئىنى ھەن سەبارەت بەۋەى چۈن بەشىۋەپەكى راست داواى پىشتىگىرى لە مەرىخىيەك بىكەيت. ئەگەر ئەو تىبىنىيەنە لەبەرچاۋ نەگىرئىن، رەنگە پىاوۋەكە بە ئاسانى سارد بىيىتەوۋە. نەئىنىيەكان ئەمانەن: كاتى گونجاۋ، فەرمان نەكردن، كورتى و پوختى، راستەوخۆى و بەكارھىنانى ۋشەى گونجاۋ.

با لە نىزىكتەرەۋە تەماشائى ھەرىيەكەيان بىكەين:

۱. كاتى گونجاۋ. ئاگاداربە داواى ئەو شتەى ئى نەكەيت كە بە ئاشكرا ھەر ئىستا بەرنامەى بۇ دانائە بىكات. بۇ نمونە، ئەگەر خەرىكە بىچىت خۆلەكە بىرپىزىت، پىئى مەئى "دەتوانىت خۆلەكە بىرپىزىت؟" چۈنكە ۋا ھەست دەكات تۇ پىئى دەئىت جى بىكات. دىپارىكردنى كات زۇر گرنگە. ھەرۋەھا ئەگەر خەيالى بە تەۋاۋى لەلاى شتىكى دىكەپە چاۋەرۋانى نەۋەى ئى مەكە دەستبەجى ۋەلامى داواكەت بىداتەوۋە.

۲. فەرمان نەكردن. لە بىرت بىت، داوا داخۋازى نىيە. ئەگەر تۇ ھەئىستىكى بەست و داخۋازانەت ھەيە، چەند بە وریایىيەۋە ۋشەكانت ھەئىبىزىرىت زياتر پىاوۋەكە ھەست دەكات نەرخىئىراۋە سەبارەت بەو شتانهى پىشتر بەخشیۋىتى و بۆيە رەنگە بلى نا.

۳. كورت و پوخت بە. خۆت بەدور بگرە لەۋەى رىزىك ھۆكارى بۇ بەخەپتە روو كە

بۇچى پىئويستە پارمەتيت بدات. پىئويست ناكات قەناعەتى پى بگهيت. همتا زياتر شتەگه باس بگهيت، ئەو بهرھەلىستى يەگەي زياتر دەپيت. رونكرنەوى زياتر بۇ رەواپەتيدان به داواگەت واى لى دەكات هەست بكات متمانەي پى ناكەيت كه پشتگيرىت بكات. نيز هەست دەكات به كارى دەپيت نەك نازاد بىت له خستنهروى پشتگيرى يەگەي بۇت.

كاتىك داواي پشتگيرى له پياوينك دەكەيت

پىئويست ناكات قەناعەتى پى بگهيت.

رىك چۆن ژن لەكاتى نارەحەتيدا نايەوينت گوىى له ريزىك ھۆكار و رونكرنەوه بىت سەبارەت بەوى بۇچى پىئويست ناكات نارەحەت بىت، پياويش نايەوينت گوىى له ريزىك ھۆكار و رونكرنەوه بىت بۇچى پىئويستە داواكانى ژنەگه بهينيتە دى.
ژنان به ھەلە ريزىك ھۆكار دەخەنە روو، وا بىردەكەنەوه ئەو ھۆكارنە پارمەتى پياومكە دەمەن بزانيت داواكان رەوان و بەمەش پياومكە ھان دەپيت. ئەوى پياومكە دەپيت بريتى يە له "بۇيە پىئويستە نەنجامى بدەيت." تا ليستەگە دورودريژتر بىت رەنگە پياومكە بهرھەلىستى زياتر بكات له پشتگيرى گردنت. با لىت بېرسىت "بۇچى؟" ئىنجا ھۆكارمەكانتى بۇ دەربخە، بەلام ئەوساش پىئويستە وريا بىت كورت و بوخت قسە بگهيت. متمانەي پى بگە كه ئەگەر بتوانيت كارەكە دەكات، همتا دەتوانيت له كورتى بېرەوه.

۴. راستەوخۇيە. ژنان زۆر جار وا دەزانن داواي پشتگيرى دەكەن بەلام له راستيدا وا نەيە. پىئويستى به پشتگيرى يە، بەلام رەنگە مەسەلەگە بهينيت و بىيات و باسى كىشەكە بكات كەچى راستەخۇ داواي پشتگيرى له پياومكە ناكات. ژنەگە چاومىرى پياومكە دەكات پشتگيرى يەكەي پىشكەش بكات و داواكرىنى راستەخۇ پشت گوى دەخات.
داواي ناراستەوخۇ، داواكە دەردەپريت بەلام به شىومەكى راستەوخۇ ناپايت. ئەم دلوا ناراستەوخۇيانە وا له پياو دەكەن هەست بكات بى منەتن لى و قەدرى نازانن. به دلىياسەوه ھەندىك جار بەكارهينانى دەربىرىنى ناراستەوخۇ ناسايسە، بەلام ئەگەر

بە بەردەوامى بەكارھېنرا، وا لە پياو دەگەن بەرھەلستى بکات لە بەخشىنى
پشتگىرىيەگەى. تەنانەت رەنگە پياوگە خۆيشى نەزانىت بۆچى ئەوئەندە بەرھەلستى
دەگات. دەربرىنەگانى لای خوارەووە نمونەى داوا ناراستەوخۇگانن و چۆنىتى کاردانەووەى
پياوانىش بەرامبەريان خراوتە رو.

پياوگە رەنگە چى بېسىتت كاتىك ژنەگە ناراستەوخۇيە؟

ژنەگە پىوئىستە چى بلىت؟ (كورت و راستەوخۇ)	ژنەگە پىوئىستە چى نەلىت؟ (ناراستەوخۇ)	پياوگە چى دەبىستت كاتىك ژنەگە ناراستەوخۇيە؟
"دەچىت بە شوين منالەگاندا؟"	منالەگان ئەبى يەكك بچىت بە شوينياندا و منىش ناتوانم."	"ئەگەر تۇ دەتوانىت بچىت بە شوئىياندا ئەوا پىوئىستە بچىت، ئەگەر نا ھەست دەگەم زۇر بى دەربەستىت و لىت پەست دەم" (داخوازى).
"عەلاگەگان دەھىنىتە زورەووە؟"	"عەلاگەگان لە ئوتومبىلەگەدان."	"ئەووە گارى تۆيە عەلاگەگان بەھىنىتە زورەووە، من چوم بۆ شت كپىن" (چاوەروانى كردن).
"خۇلەگە دەپىزىت؟"	"سەتلى خۇلەگە پىر بووہ."	"تۇ خۇلەگەت نەپشتووہ. نابىت ئەوئەندە دواى بىخەيت" (رەخنە).
"خەوشەگەى پشتەوہ پاك دەگەپتەوہ؟"	"خەوشەگەى پشتەوہ زۇر پىس بووہ."	"دىسانەوہ خەوشەگەى پشتەوہت پاك نەكردۆتەوہ. پىوئىستە زياتر بەرپرس بىت، پىوئىست ناكات من بىرت بىخەمەوہ" (رەتكردنەوہ).
"پۇستەگان دەھىنىتە زورەووە؟"	"پۇستەگان نەھىنراونەتە زورەوہ."	"بىرت چووہ پۇستەگان بەھىنىتە زورەوہ. پىوئىستە لەبىرت بىت" (نارەزاسى).

"نەمشە دەمانبەيتە
دەرەۋە بۇ نانخواردن؟
" "فرىا ناكەوم ئەمشەو
"ھىچ ئى بىنىم."
"زۇرم نىش كىردوۋە، كەمترىن
شىت بىتوانىت نەنجامى بىدەيت
ئەۋەيە نەمشەو بىمانبەيت بىر
دەرەۋە. " (نا ناناسودەيى)

"نەم ھەفتەيە
دەمبەيتە دەرەۋە؟
" "چەند ھەفتەيەكە
نەچۈينەتە دەرەۋە."
"تۆ پىشتىگۈيم دەخەيت. خەزم لە
ھەرچىيەك بىت بۇم ناكەيت.
پىۋىستە زۇر تر بىمبەيتە دەرەۋە"
(پەستىبون).

"كاتىك دىارى
دەكەيت كەمىك قسە
بىكەين؟
" "پىۋىستە قسە
بىكەين."
"خەتاي تۈيە ئەۋەندە قسە
ناكەين. پىۋىستە زىاتىر قسەم
لەگەلدا بىكەيت" (لۈمە كىردن).

۵. وشەى راست بەكاربەيتە. يەككىك لە بەربلاۋىتىن ھەلەكان لە داۋا كىردى
پىشتىگىرى بىرىتىيە لە بەكاربەيتەنى وشەى (دەتوانىت) لە جىياتى (دەكەيت). "دەتوانىت
خۇلەكە بىرىتىت؟" زىاتىر پىرسىياريكە زانىياري كۈدەكاتەۋە. "خۇلەكە دەرپىزىت؟"
داۋايە.

ژىنان زۇرجار "دەتوانىت؟" بە شىۋەيەكى ناراستەۋخۇ لەبرى "دەكەيت؟"
بەكاردەھىن. ۋەك پىشتىر باسەم كىرد، داۋاي ناراستەۋخۇ پىياۋ سارد دەكاتەۋە. ئەگەر ئەۋ
جۇرە داۋايە جار جار بەكاربەيتىرىت لەۋانەيە لەبەرچاۋ نەگىرىت، بەلام بەكاربەيتەنى
"دەتوانىت" بە بەردەۋامى پىياۋ بىزار دەكات.

كە پىشتىيار بۇ ژىنان دەكەم دەست بىكەن بە داۋاي پىشتىگىرى، ھەندىك جار دەشلەژىن
لەبەر ئەۋەى ھاۋبەشەكانىيان پىشتىر چەندىن جار لىدوانى لەم جۇرەيان داۋە،

"مەيدە بە گۈيما."

"نەۋەندە داۋاي شىم ئى مەكە نەنجامى بىدەم."

"نەۋەندە بىم مەلنى چى بىكەم."

"خۇم دەزانم دەيى چى بىكەم."

"پىۋىست ناكات تۆ ئەۋەم بى بىيىت."

بەلای ژنەو ھەر چۈنئىك بىت، كاتىك پىاۋ ئەم جۆرە لىدوانانە دەدات، مەبەستە راستەقىنەكەى برىتىيە لە " ھەزم لەم جۆرە داواکردنەت نىيە! " ئەگەر ژن تى نەگات چۈن زمانىكى تايبەت كاريگەرى دەكاتە سەر پىاۋان ، ئەوا زياتر ناپەھەت دەبىت. ئىتر لە پەرسىار كەردن دەترسنىت و دەست دەكات بە وتنى "دەتوانىت" چۈنكە وا دەزانىت بەم شىۋمىيە رەۋشتەرزىيەكى زياتر دەردەخات. ھەرچەندە ئەم كارە لەسەر ھەسارەى فېنۇس سەركەوتوو، بەلام لەسەر ھەسارەى مەريخ ھىچ سودىكى نىيە.

لەسەر ھەسارەى مەريخ ئەو بىرپىزىكەردنە بە پىاۋ، ئەگەر ئى بىرسىت "دەتوانىت خۆلەكە برىزىت؟" بە دۇنيابىيەو دەتوانىت خۆلەكە برىزىت! پەرسىارەكە ئەو نىيە ئايا دەتوانىت خۆلەكە برىزىت يان نا بەلكو ئەوئىيە "ئايا خۆلەكە دەرىزىت؟" دواى ئەوئىيە پىاۋمەكە بىرپىزى بەرامبەرگرا، رەنگە بلىت نەخىر چۈنكە پەستت كەردوو.

پىاۋان دەيانەوئىت داۋاى چىيان لى بىكرىت

كاتىك لە كۆرەكانماندا جىاۋازى نىۋان تۋانن و كەردن رۈن دەكەمەو، ژنان وا دەزانن من كىچىك دەكەم بە گاپەك. بەلای ژنانەو جىاۋازىيەكى ئەومندە گەورە نىيە لەراستىدا، وشەى "دەتوانىت؟" رەنگە زۆر جۋان و رەۋشتەرزىر دەركەوئىت لە "دەيكەيت؟" بەلام بەلای زۆرىيە پىاۋانەو جىاۋازىيەكە گەورەيە. لەبەر ئەوئىيە ئەم جىاۋازىيە ئەومندە گەنگە، لىدۋانى ھەفدە پىاۋى جىا جىا دەخەينە روو كە بەشدارى كۆرەكانيان كەردوم.

١. كە لىم دەپرسن "دەتوانىت ھەوشەكەى پىشتەو پاك بىكەيتەو" بە راستى بە واتاى وشە لىكى دەدەمەو. دەلىم، "بە دۇنيابىيەو دەتوانم نەنجامى بدەم، ئەو كارتىكى ئەستەم نىيە. " بەلام ناللىم " ئەو كارە دەكەم، " و بە دۇنيابىيەو ھەست ناكەم پەيمانم دابىت كە كارەكە بىكەم. بەلام ئەگەر لىم بىرسن "ھەوشەكەى پىشتەو پاك دەكەيتەو" يەكسەر بىرپار دەدەم، و نامادەم كە پارمەتيدم بىم. ئەگەر بلىم بەلن، ئەوا ئەگەرى زياترە كە لە يادى نەكەم چۈنكە پەيمانم داو.

٢. كاتىك ژنەكە دەلىت "پىۋىستەم بە پارمەتى تۋىە. تىكايە دەتوانىت پارمەتىم بدەيت؟" بە جۆرىكى رەخنەگرانە دىتە بەر گوئىم، وەك ئەوئىيە من پىشتەم بەر دابىت.

نهو ههستم ناداتي که دستپيشخهر بم و پشتگيري لي بکهم. له لايهکي دیکهوه،
 "پويستم به يارمهتي تويه. نهوه ههلهگريت بي زحمهت؟" وهکو داوايهک وايه و
 ههليکه بو نهوهي بيم به کورپه باشهکه. دهمهوت بلنم بهلي.

۲. کاتيک زنهکهم دهليت "دوتوانيت دايبييهکي كريستوفر بگوريت؟" له دلي
 خومدا دهليتم، به دنيايي يهوه دوتوانم بيگورم. من به توانام، و دايبي گورين شتيکي
 ناسانه. بهلام پاشان نهگهر حهز نهکهم نهنجامي بدم نهوا بيانويهک دهوزمهوه. بهلام،
 نهگهر زنهکه بيپرسيايه "دايبييهکي كريستوفر بگوريت؟" دهموت "بهلي، به
 دنيايي يهوه" و نهنجاميشم دها. له ناخي خومدا ههستم دمکرد حهز دمکهم بهشاريم
 له گهرمکردني منالهکهماندا و چيزم لي دهيبي. دهمهوت يارمهتي بدم.

۴. کاتيک ليم دمپرسيت "بي زحمهت يارمهتيم دهميت؟" ههليکم دداتي يارمهتي
 بدم، منيش به تهواوي نامادهم يارمهتي بدم، بهلام که دهليت "بي زحمهت دوتوانيت
 يارمهتيم بدميت؟" ههست دهکهم له گوشهيهکدام و هيچ ههليزارديهکم نريه. نهگهر
 تواناي يارمهتيدانم ههبيت نيتر چاوهرواني يارمهتيدانم لي دهکريت. ههست ناکهم
 دهرخيندريم.

۵. بهست دهم که ليم بپرسن "دوتوانيت" وا ههست دهکهم هيچ ههليزاردنيکي
 دیکهم نريه جکه لهوهي بلنم بهلي. نهگهر بلنم نا زنهکه ليم نارحمهت دهيبت. نهوه
 داوا نريه، فهرماننيکي زورهملتيه.

۶. بو نهوهي نهو زنهي کاري لهگهلهدا دهکهم بپرسيام لي نهکات بلنيت "دوتوانيت"،
 خوم سهرقال دهکهم يان لاني کهم خوم وا نيشان دهم که سهرقال. بهلام که
 دمپرسيت "دهکيت" ههست دهکهم بواري ههليزاردنم ههيه، و دهمهوت يارمهتي
 بدم.

۷. ههر نهو ههفتهيهي پيشو زنهکهم لي پرسيم، "دوتوانيت نهمرؤ گولهگان
 برونيت؟" و منيش بهبي دودلي وتم بهلي. نينجا که گهرايهوه پرسى "گولهکانت
 بواند؟" وتم نا. وتى "دوتوانيت سبهيني بيانرونيت؟" و ديسان، بهبي دودلي، وتم
 بهلي. يهک ههفتهي رهيق وام کرد. وا بزانم نهگهر لي بپرسيمايه "سبهيني گولهگان
 برونيت؟" بترم لي دمکردمهوه، و نهگهر بموتايه بهلي، نهنجام دها.

۸. کاتيک دهليتم "بهلي، دوتوانم نهو کاره بکهم" خوم پابهند ناکهم به نهنجامداني

ئەو کارەووە. تەنیا دەلێم دەتوانم ئەو کارە بکەم. پەیمانم نەداوە ئەنجامی بدەم. ئەگەر ژنەکه لێم ناپەرەحت بێت وا هەست دەکەم ناھەقیتی. ئەگەر بلێم دەیکەم و ئەیکەم ئینجا ھەقیتی تورە ببێت.

٩. من لە ناو پێنج خوشکدا گەرەبووم و نیستاش ھاوسەرگیریم کردوووە و سێ کچم ھەیە. ئەگەر ژنەکهەم بلێت "دەتوانیت خۆلەکه ببەیتە دەری؟" وەلامی نادەمەووە. ئینجا لێم دەپرسیت "بۆچی؟" و تەنانت وەلامەگەش نازانم. نیستا بۆم دەرکەوت ھۆکارەکهی چییە. ھەست دەکەم کۆنترۆڵ دەرکەم. من دەتوانم وەلامی "دەکەیت؟" بدەمەووە.

١٠. ھەر کە گویم لە "دەتوانیت" دەبێت یەكسەر دەلێم بەلێ و ماوەی دە خولەك دواى ئەو ئینجا بۆم دەرەكەوت بۆچی ئەو شتە ئەنجام نادەم و ھەر زوو پرسیارەکه پشنگوێ دەخەم. بەلام کاتێك گویم لە "دەکەیت" دەبێت، بەشێكم دەلێت "بەلێ، دەمەوێت خزمەت بکەم" و دواتر تەنانت ئەگەر ناپەرەزاییش لە میشکەدا ھەبێت، ھێشتا داواکەى دەھێنمە دی چونکە بەلێنم داوەتی.

١١. ھەمو جارێك کە دەلێت "دەتوانیت؟" .. دەلێم بەلێ، بەلام لە ناخەووە لە ژنەکه پەست دەبم. وا ھەست دەکەم ئەگەر بلێم نەخێر زۆرتر تورە دەبێت. ھەست دەکەم بەکار دەھێنرێم. کە دەپرسیت "دەکەیت" ھەست دەکەم نازادەم بلێم بەلێ یان نەخێر. ئەو کاتە ھەلپزاردنەکه لای خۆمە، و نێر دەمەوێت بلێم بەلێ.

١٢. کە ژنێك لێم دەپرسێ "ئەو کارە دەکەیت؟" لە ناخی خۆمدا ھەست بە متمانە دەکەم کە خائێك بەم کارە وەرەگرم. ھەست دەکەم دەرخیتریم و دلخۆش دەبم ببەخشم. ١٣. کاتێك "دەکەیت" دەبیستم ھەست دەکەم متمانەم پێ دەکەیت کە ئەو خزمەتە بکەم. بەلام کە "دەتوانیت" دەبیستم، گویم لە پرسیارێکە لە پشت پرسیارەکهووە. ژنەکه لێم دەپرسیت ئایا دەتوانم خۆلەکه برێژم لە کاتێکدا ناشرایە دەتوانم. بەلام لە پشت پرسیارەکهیدا داوايەك ھەیە، کە ئەومندەى متمانەى پێم نییە راستەوخۆ ئەو داوايەم ئێ بکات.

١٤. کە ژن دەپرسیت "دەکەیت" ھەست بە لاوازییەکەى دەکەم. منبیش زۆر ھەستیارم بەرامبەرى و بەرامبەر پێویسییەکانی؛ بە دڵنیاییەووە نامەوێت رەتێ بکەمەووە. بەلام کە دەلێت "دەتوانیت" زیاتر حەز دەکەم بلێم نەخێر چونکە دەزانم نەمە رەتکردنەوێ ئەو نییە. تەنیا لێدوانێکی گشتیە کە دەلێم ناتوانم ئەو کارە

بکەم. ئەگەر من بە نەخێر وەلامی "دەتوانیت ئەم کارە بکەیت؟" بەدەمەوه، ژنەکە بە شەخسی وەری ناگریت.

١٥. بە لای منەوه "دەکەیت" شتەکە دەکات بە شەخسی، و منیش دەمەوی بەخشم، بەلام "دەتوانیت" شتەکە گشتی دەکات، منیش ئەگەر گونجاو بێت یاخود هیچ شتێکی بکە نەبێت بیکەم ئینجا دەبەخشم.

١٦. کە ژن دەلێت "تکایە دەتوانیت یارمەتیم بدەیت؟" دەتوانم هەست بە بنێاقەنبونەکە ی بکەم و بەرھەڵستی دەکەم، بەلام ئەگەر بێت "تکایە یارمەتیم بدەیت" هیچ بەستبونیکی نابێستم، تەنانەت ئەگەر کەمیکیش هەبێت. نامادەم بێم بە ئی.

١٧. کە ژن دەلێت "دەتوانیت ئەمەم بۆ بکەیت؟" راستگۆ دەبم لەگەڵیدا و دەلێم "حەز ناکەم." بەشە ئەمە ئەکەم دیتە دەرەوه. بەلام کە دەلێت "تکایە ئەمە دەکەیت؟"، دەبە کەسیکی داھێنەر و بە شوێن رینگایە کدا دەگەرێم بۆ یارمەتیدان.

یەکیک لەو رینگایانەی کە ژنان بتوانن جیاوازییە گەورەکە ی نێوان (کردن) و (توانین) ببینن ئەوەیە ساتیک بیر لەم دیمەنە رۆمانسییە بکەنەوه. وا دابنێ بیاویک داواي ھاوسەرگیری لە ژنیکی دەکات. دلی پەرە، وەکو ئەو مانگە ی لەسەرەوه دەردەوشێتەوه. لەبەر دەمی ژنەکەدا کە وتۆتە سەر نە ژنۆ، دەستی درێژ کردوو یارمەتی ژنەکە بدات. ئینجا چاودەبەریتە چاوی ژنەکە و بە ھیواشی دەلێت "دەتوانیت شووم بۆ بکەیت؟"

لەبەر هەموو رۆمانسییەکە نامینیت. بەکارھێنانی وشە ی توانینە کە وا دەردەخات بیاوەکە لاواز و ناشایستەییە. ئەو ساتەدا، نا دنیایی و متمانە بەخۆ نەبونی ئ بەرز دەبێتەوه. ئەگەر لەبەر ئەوە بیوتایە "شووم بۆ دەکەیت؟" ئەوا بەھێزی دەردەکەوت. ئەمەش رینگە ی داواکردنە.

بەھەمان شێوە، بیاویش دەبەوێت ژنیش داواکانی بەم جوۆرە بخاتە رو. وشە ی ئەکەیت بەکار بهێنیت. وشە ی توانین زۆر بێ متمانە ی و ناپاستەوخووی و لاوازی و جەوساندنەوه ی تیا دەبێسترت.

کە ژنەکە دەلێت "دەتوانیت خۆلەکە بپێژیت؟" ئەو پەیامە ی بیاوەکە دەبێسترت بپێژیت ئە "ئەگەر بتوانیت بپێژیت کەواتە پێویستە بپێژیت. من بۆ ئۆی دەکەم"

پىاومىكە بە بۇچۇنى خۇي وا ھەست دەكات ناشىراپە كە ئەو دىتوانىت ئەو كارە بىكات. لەبەرئەوئەي ژنەكە داواي پىشتىگىرى لە پىاومىكە ناكات، پىاومىكە ھەست دەكات ژنەكە بەكارى دىمىنىت ياخود بەيى منەت لى دىمىنىت. ھەست ناكات ژنەكە مەمانەي پى دەكات كە ئەگەر دىتوانىت يارمەتى دىمات.

لەبىرمە ژنىك لە كۆرىنكدا باسى جىاوازيپەكانى دىستەواژە فىنۇسىپەكانى كرد. وتى، "لە سەرمەتادا ھەستەم بە جىاوازيپەكانى نىوان ئەم دوو جۆرە داواكردنە نەدىمەرد. بەلام داوايى ھەلمگىراپەو. زۆر جىاوازە بەلامەو ەكاتىك دەلىت "نا، ناتوانم بىكەم" لەگەن "نا، نايكەم". "ئەو كارە ناكەم" رەتكردنەوئەيەكى شەخسىپە. ئەگەر بلىت "ناتوانم بىكەم" ئەو كاردانەوئەي لەسەر من نىپە، مەپەست ئەوئەيە كە ئەو ناتوانىت كارەكە بىكات."

ھەلە باوەكان لە داواكردندا

قورسىرىن بەشى فىرىبونى داوا كردن ئەوئەيە لەبىرت بىت چۆن داواي بىكەيت. ھەول بدە وشەي (دەكەيت) بەكاربەيىنىت لە ھەر جىپەكدا گونجا. ئەمەش راھىنانىكى زۆرى دىمىت.

بۇ داوا كرىنى پىشتىگىرى لە پىاوا:

- ١- راستەوخۇ بە.
- ٢- كورت و پوخت بە.
- ٣- وشەي "دەكەيت" بەكار بەيىنە.

باشىرىن شت ئەوئەيە زۆر ناراستەوخۇ نەبىت، زۆر دىرژدادىر نەبىت، و دىستەواژەي (دىتوانىت) بەكار نەبىنىت. با تەماشاي چەند نمونەيەك بىكەين.

مەلەن

بلىن

"موبەقەكە زۆر پىسە؛ بۆگەنى كرەوۋە. كىسەي خۆلەكە ھىچى دىكەي تىادا جى نابىتەو. بىئويستە بىرپىژىن. دىتوانىت بىرپىژىت؟" (ئەمە زۆر دورودىرژە و (توانىن) بەكار ھاتوۋە).

"خۆلەكە دىرپىژىت؟"

يارمەتيم دەمەيت ئەم مېزە
بەنەنە ئەو لاۋە؟

"ئاتوانم ئەم مېزە بىجولنىم. بېيۈستە بېنىش
ئاھەنگەكەي ئەمشەو بېگۈنرەينەۋە. بى زەحمەت
دەتوانىت يارمەتيم بەدەيت؟" (ئەمە زۆر
دورودرىژە و دەتوانىت) بەكار ھاتوۋە.

"بى زەحمەت ئەمەم ئى دور
دەخەيتەۋە؟"

"ئەمەم بۇ لا نابرىت" (ئەمە بەيامىكى
ناراستە وخۇيە).

"دەجىت عەللاگەكان لە
ئوتومبىلەكە داگريت؟"

"جوار عەللاگەي پېرم لە ئوتومبىلەكەدا بەجى
ھىشتوۋە. دەشمەۋىت بۇ كاتى نانخواردن نامادى
بىكەم. دەتوانىت بېانھېنىت؟" (ئەمە زۆر
دورودرىژە، ناراستە وخۇيە و دەتوانىت) بەكار
ھاتوۋە.

"لەو سەرۋە بوتلىك شىر
دەھىنىتەۋە؟"

"رېت دەكەۋىتە بازار. (لاوك) بېيۈستى بە بوتلىك
شىرە. ئاتوانم دېسان مەن بېمەۋە. زۆر ماندوم.
ئەمپۇرۇ رۇژىكى ناخۇش بو. دەتوانىت بېھىنىت؟"
(زۆر دورودرىژە، ناراستە وخۇيە و دەتوانىت)
بەكار ھىنراۋە.

"(جولى) لە فوتابخانە
بەھىنىتەۋە؟"

"ئەبى يەكك (جولى) بەھىنىتەۋە و مەنىش ئاتوانم.
تۇ كاتت ھەيە؟ وىكو بزانىت دەتوانىت
بېھىنىتەۋە؟" (زۆر دورودرىژە، ناراستە وخۇيە و
دەتوانىت) بەكار ھىنراۋە.

"ئەمپۇرۇ (زۇي) دەبەيت بۇ
لاي پىزىشكى ئازەلان؟"

"كاتى ھاتوۋە (زۇي) دەرزىيەكانى ئى بىرىت. ھەز
دەكەيت بېبەيت بۇ لاي پىزىشكى ئازەلان؟" (ئەمە
زۆر ناراستە وخۇيە).

"ئەم ئىۋارىيە دەمانبەيت بۇ

"زۆر ماندوم ئاتوانم ھىج ئى بىنىم. زۆر دەمىكە

دەرەو نەن بڤوڤن؟"

نەچوڤنەتە دەرەو. دەرەوڤت بچڤنە دەر؟"
(نەمە زۆر دورودرڤژە و ناراستەوخۆيە.)

"زنجیرەکەم بۆ دادەخەیت؟"

"پڤوڤستەم بە یارمەتی تۆیە. دەرەوڤت زنجیرەکەم
بۆ داخەیت؟" (نەمە ناراستەوخۆيە و وشە
(دەرەوڤت) بەکار هڤنراوە.)

"نەمشەو ناگرڤکمان بۆ
دەکەیتەو؟"

"زۆر ساردە. بەنیازیت نەمشەو ناگرڤک
بکەیتەو؟" (نەمە زۆر ناراستەوخۆيە.)

"نەم هەفتەيە دەمبەیت بۆ
سڤنەما؟"

"دەرەوڤت نەم هەفتەيە بچڤن بۆ سڤنەما؟"
(نەمە زۆر ناراستەوخۆيە.)

"یارمەتی (لورڤن) دەدەیت
پڤلاوەکانی لەڤڤ بکات؟"

"(لورڤن) هڤشتا پڤلاوەکانی لەڤڤ نەکردوو!
دەرنگ کەوتڤن. ناتوانم هەمو ی هەر خۆم بیکەم!
دەرەوڤت یارمەتیم بدەیت؟" (نەمە زۆر
دورودرڤژە، ناراستەوخۆيە و وشە (دەرەوڤت)
بەکار هاتوو.)

"نڤستا یان کاتڤکی دیکە
نەمشەو دادەنڤڤت لەگەڵمدا
باسی پلانەکانمان بکەڤن؟"

"ناگام لە هڤچ دەرنگوباسڤکی تۆ نڤیە. قسەمان
نەکردوو و دەرەوڤت بزانم تۆ چی دەکەیت؟"
(نەمە زۆر دورودرڤژە و ناراستەوخۆيە.)

رەنگە تا نڤستا تڤبڤڤڤت کردبڤت، کە ئەو ی واتدەزانی داوا کردنە، بەلای
مەرڤی یەکانەو داواکردن نڤیە. ئەوان بەشتڤکی دیکە دەبڤڤستن. تۆ پڤوڤستت بە
هەولڤکی هۆشیارانە هەيە لە بوار ی داواکردنی پڤشتگیریدا. نەم گۆرانە بچوکە بەلام
کارڤگرە. پڤڤڤڤار دەکەم لانی کەم سڤ مانگ چۆنڤڤتی داواکردنەکەت راست بکەیتەو
پڤڤ نەو ی بچڤتە هەنگاوی دوو. نەونە ی دیکە دەستەواژە ی داواکردنی سەرکەوتو
برڤتڤڤیە لە "بڤ زەحمەت دەکەیت؟" یاخود "ناساڤی یە ... بکەیت؟"

لە هەنگاوی (١) دا بەو دەست پڤ بکە بزانە چەندجار داوا ی پڤشتگیری ناگەیت.

ئاگاندار بە لەو هی کە ی داواگەت دەخەیتە روو. بەم ئاگاییە زیاترەو، دەست بکە بە داواکردنی ئەو شتانە ی کە ئیستای خۆی پێت دەبەخسێت. لە بیرت بێت کە کورتبێز و راستەوخۆ بێت. ئینجا پێزانین و سوپاسیکی زۆری بۆ بخەرە روو.

پرسیاره باوه‌کان سه‌بارت به

داداگردنی پشتگیری

هنگای په که م رنگه زحممت بیت. لای خوارم وه چند پرسپاریکی باو خراونه نه
روو که بیروکه یه کمان دده ننی سه بارمت بهو نارمزی و بهره نستیه یی رنگه زنان
هه یانمیت.

۱. پرسپیار. رهنگه ژن بلنیت. بوچی پیویسته من داوای لی بکهه نهبی خوئی بزانییت و نهغلی بییشککیت.

بەلام: لە بىرت بىت، پياوان لە مەريخەو هاتون؛ ئەوان جياوازن. بە قبوگر دنى
جياوازيه كانيان و كار كردن لە سهريان ، ئەو شتانه بە دەست دەهينيت كە دەتهوئن.
بەلام ئەگەر ئينكارى بكەيت و كەللە پەقانه هەول بەدەيت دلتيا بە بەر هەلستى دەكات.
هەر چەندە داواگر دنى پشتگيرى سروشى دوهمى فينوسى يەكان نەبە، بەلام بىكەيت
دەتوانيت بەبى ئەوى واز لە كەسىتى خۆت بهينيت. ئەگەر پياو كە هەست بكات
خۆشەويستە و قەدرى دما نریت ئەوا ورده ورده نامادتر دەبىت بۆ خستنه روى
پشتگيرى يەكانى بۆت بەبى ئەوى داواى ئى بكەيت. ئەو قوناغىكى دواترە.

٢. پرسیار: رنگه ژن بلنیت، یوچی ده بنیت شته کانی نهو به همد و مر بگرم له کاتی کدا که خوږ لمو زیاتر ده که م؟

وہ لام۔ مہرخی یہ کان نہ گہر ہے ست نہ کہن قہریان دھڑانیت نہوا کہ مہر دہہ خشن۔
 نہ گہر دھونیت پیاوہ کہ زیاتر ببہ خشیت، پیوہستہ زیاتر قہدری بزانییت۔ پیاولان بہ
 نرخانن ہاندہ درین۔ خو نہ گہر تو زیاتر ببہ خشیت بہ لاتہ وہ سخت دھبیت پیاوہ کہ
 بنرخینیت، بہ روخوشی یہ وہ بہ خشینہ گت کہم بکہرہ وہ بو نہ وہی بتوانیت
 بہ خشینہ گانی نہو زیاتر بنرخینیت۔ بہم گور انکاریہ، نہک ہر پشتگری پیاوہ کہ
 نہ کہیت لہوہ دا کہ ہے ست بکات خوشیت دھونیت، بہ لکو تو ش نہو پشتگری بہ دھست
 دھننیت کہ پیوہست پیہ تی و شایستہ تہ۔

٢. پرسېار. رهنګه ژن بلیت، نهګر من داوای پشگیری لی بکه، رهنګه وا بزانیت

پیاو متی مګم له ګه لدا دهکات. وایه؟

وېلام: پیاو دهک دهبیت بهم شیوه په ههست بکات. دیاری خوشه ویستی خوی له خویدا
پیاو متی په. نهګر پیاو ههست دهکات پیاو متی په کت له ګه لدا دهکات، نهو کاته له ناخی
دلوه دهکات. له بېرت بیت، نهو له مېریخه وه هاتووه و وهکو تو خاله کان تومار ناکات.
نهګر پیاو ههست بکات ژن لای وایه پیاو ناچاره بېه خشیت، نهوا دلی دهگریت و
که متر دهبه خشیت.

٤. پرسېار. رهنګه ژن بلیت، نهګر پیاو دهک خوشی بویم پیویسته خوی

پشگیری په کهیم بۇ بخاته روو، چ پیویست دهکات خوم داوای بکه؟

وېلام: له بېرت بیت پیاوان له مېریخه وه هاتوون؛ نهوان جیاوازن. پیاو چاومړی
دهکات داوای لی بگریت، له بری نهوهی بیر بکه یته وه بلیت، نهګر خوشی بویم
پشگیری په کهیم بۇ دمرده بریت، بیر له مه بکه ره وه، نهګر فینوسی بوايه نهو کات
پشگیری په کهی بۇ دمرده بریم، به لام فینوسی نی په، مېریخی په. به قبولکردنی نهو
جیاوازی په، زیاتر ناماده دهبیت بۇ نهوهی پشگیریت بکات و ورده ورده دهست دهکات به
دمرخستنی پشگیری په کهی بۇت.

٥. پرسېار. رهنګه ژن بلیت، نهګر پیویست بکات داوای شتی لی بکه و دمرانیت

نهوهندهی پی نابه خشم که نهو به منی دهبه خشیت. دمرسم وا ههست بکات که نیت
پیویست ناکات زیاترم پی ببه خشیت. قسه کهم خراپه؟

وېلام: پیاو نهګر ههست بکات ناچار نی په ببه خشیت دمرستکراو متر دهبیت.
ههرومه، پیاو که گوئی له ژن دهبیت داوای پشگیری لی دهکات (به ریزه وه)، پیاو دهک
نهوهش دهبیستیت که ژنه که شایانی نهو پشگیری په. پیاو دهک و دانانیت ژنه که
که متر دهبه خشیت. ریک به پیچه وانه وه، پیاو دهک و دادمنیت که ژنه که رهنګه زیاتر
یاخود لانی کهم به نه اندازهی نهوی به خشیبیت، هر بویه ژنه که به ناسانی دمرانیت
داوا بکات.

٦. پرسېار. رهنګه ژنه که بلیت، کاتیک داوای پشگیری دهکه، لهوه دمرسم له کورتی

بیرمه وه. دمه ویت روونی بکه مه وه بوجی نهو یارمه تی په ده ویت. نامه ویت وا

بىزانىت داۋاي زۇرى ئى دەكەم. ئايا پىاو ھەزى ئى نىيە ھۆكارەكە بىزانىت؟
 ۋەلام: كاتىك پىاو گوئى لە داۋايەكى ھاۋبەشەكەى دەبىت، مەمانە دەكات كە ۋەكە
 ھۆكارى باشى پىيە بۇ داۋاكەى. نەگەر ۋەكە كۆمەئىك ھۆكارى بۇ بىخانە روو كە بۇجى
 پىۋىستە داۋاكەى جىيەجى بىكات، پىاۋەكە ناتوانىت بلىت نەخىر و ھەست دەكات
 بەكاردەھىنرىت و ئى بى منەتن. رىگەى بىدە دىارىيەكت بىداتى لە جىيانى ئەۋەى
 پىشتىگىرىيەكەى بەبى منەت ئى ۋەربىگىرىت.

نەگەر پىاۋەكە پىۋىستى بە زانىارى زىاتر ھەبو پىسىار دەكات. ئىنجا ئاساىيە تۇ
 ھۆكارەكەى بۇ باس بىكەيت. تەنانەت لەو كاتەشدا كە پىاۋەكە پىسىار دەكات، ۋىبابە
 زۇر دىزىدادىر نەبىت. ھۆكارىك، يان بەلەيەنى زۆرەۋە، دوو ھۆكار بىخەرو. خۇ نەگەر
 ھىشتا پىۋىستى بە زانىارى زىاتر ھەبو، خۇى پىت دەلىت.

ھەنگاۋى ۲: راھىنان بىكە ئەسەر داۋاكردنى

زىاتر (تەنانەت نەگەر دىنىياش بىت كە دەلىت نەخىر)

پىش ئەۋەى ھەۋى بىدەيت داۋاكارى زىاتر ئاراستەى پىاۋەكە بىكەيت، دىنىابە ئەۋەى
 ھەست دەكات قەدرى دىزانىت سەبارەت بەو شتانەى دەيەخشىت. بەردەۋامبۇن لە
 داۋاكردنى پىشتىگىرى ئى بەبى ئەۋەى چاۋەروانى كارى زىاترى ئى بىكەيت ئەۋەى كە
 ئىستامىكات، ۋا دەكات پىاۋەكە نەك تەنىيا ھەست بە قەدر زانىن بىكات، بەلكو ھەست
 دەكات قىۋىلىشتە و ئى رازىت.

نەگەر پىاۋەكە راھاتىت ئەسەر ئەۋەى گوئى لىت بىت داۋاي پىشتىگىرى ئى بىكەيت،
 ھەست دەكات خۇشت دەۋىت. ۋا ھەست دەكات پىۋىست ناكات خۇى بە جۇرىكى دىكە
 نىشان بىت بۇ ئەۋەى خۇشەۋىستى تۇ بە دەست بەيىت. لەم خالەدا نامادە دەبىت بۇ
 گۇرانىكارى و تواناكانى بۇ پىشتىگىرىكىردىت بلاۋ دەكاتەۋە. تۇش دىتوانىت سەركىشى
 بىكەيت بە داۋاكردنى زىاتر بەبى ئەۋەى ئەو پىيامەى بىدەيتى كە ئەو كەسكى گونجاۋ نىيە.
 بوۋەم ھەنگاۋى ئەم پىۋىسەيە ئەۋەىيە دىنىياى بىكەيت ئەۋەى كە دىتوانىت بلىت
 نەخىر بى ئەۋەى رقى ئى ھەلبىگىرىت. نەگەر ھەست بىكات دىتوانىت بلى نەخىر كە تۇ
 ئەۋى زىاترى ئى دەكەيت، ھەست دەكات ئازادە بە بەلئى پا نەخىر ۋەلام بىداتەۋە. لە
 بىرت بىت پىاۋان ئەو كاتە ئامادىيان زىاترە بلىن بەلئى كە ئازاد بىن بلىن نەخىر.

پىياۋان نەۋ كاتە نامادەيىيان زىياترە بلىن بەلن كە نازاد بن بلىن نەخىر.

زۆر گرنگە ژنان فىربىن چۇن داۋا بىكەن و ھەروھە چۇنىش قىۋىلى ۋەلامى نەخىر بىكەن. ژنان بەگىشى پىش پىرشىرگىردن لە ھاۋبەشەكەيان، ۋەلامەكە دىزانن. ژن نەگەر بىزانىت پىياۋەكە داۋاكەى جىبەجى ناكات، تەنانەت پىرشىرەكەش ناكات. چۈنكە ھەست دەكات فەرامۇش كراۋە. بە دۇنيايىيەۋە پىياۋەكە ناگادارى نەۋانە ھىچى نىيە چۈنكە شتەكە تەنیا لە خەيالى ژنەكەدا ھەيە.

لە ھەنگاۋى (۲)دا، راھىنان لەسەر داۋاكىرنى پىشتىگىرى بىكە لە ھەمو نەۋ بۋارانەدا كە دەتەۋىت داۋايان بىكەيت و بەلام نەتكردون چۈنكە ھەست دەكەيت پىياۋەكە جىبەجىيان ناكات. بچۇ پىشەۋە و داۋاى پىشتىگىرىيەكە بىكە تەنانەت نەگەر ھەست بە بەرھەلىستى پىياۋەكە دەكەيت؛ تەنانەت نەگەر دۇنياشىت پىياۋەكە دەلىت نەخىر.

بۇ نمونە، رەنگە ژنەكە بە مىردەكەى بلىت، كە سەرھالى تەماشا كىردى ھەۋالەكانە، "دەجىت بۇ دوكانەكە و كەمىك ماسى سالۇن بۇ ئىۋارە بەينىتەۋە؟" كاتىك ژنەكە نەم پىرشىرە دەكات، خۇى نامادە كىردۈۋە پىياۋەكە بلىت نا. پىياۋەكە رەنگە بە تەۋاۋى بەم پىرشىرە نەبەق بىلىت چۈنكە پىشتر ژنەكە بەم جۇرە پىرشىرانە تەماشاكىردى ھەۋالەكەى لى تىك نەداۋە. رەنگە پىياۋەكە بىيانۋى لەم جۇرە بەينىنەۋە "نا بىنىت گۈى لە ھەۋالەكان دەگرم. خۇت ناتوانىت بچىت؟"

رەنگە ژنەكە بىيەۋىت بلىت "با دەتوانم بچم. بەلام ھەمىشە ھەر من ئىشەكان دەكەم. ھەز ناكەم بىم بە كاردەكەرى تۇ. پىۋىستەم بە كەمىك يارمەتىيە!"

كاتىك داۋاى شتىك دەكەيت و ھەست دەكەيت رەت دەكرىتەۋە، خۇت بۇ كۇتايىيەكە نامادە بىكە و ۋەلامىكى نامادەت ھەبىت بۇ نمونە "باشە". نەگەر دەتەۋىت لە ۋەلامەكەتدا مەرىخىيەكى تەۋاۋ بىت، دەتوانىت بلىت "كىشە نىيە". نەمەى زۆر بەلاۋە خۇشە. "باشە" يەكى ئاساپىش. ھەر باشە.

گرنگ نەۋمىيە كە داۋاى شتى كىرد دواتر وا ھەلىۋكەۋت بىكەيت كە بەتەۋاۋى ئاساپى يە نەگەر بىت بلىت نەخىر. لە بىرت بىت، كە تۇ دەتەۋىت ھەست بىكات رەتكردەۋەى

داواكهت بئ مهترسى يه. ئەم ريگايه تهنيا لەم حاله تاندا بهكار بهينه به راستى ناسايى بئيت بئيت نه خير. هه نديك حالت دهستنيشان بكه كه به راستى پشتگير بيهكهيت به لاوه گرنگه، به لام به دهگمەن داواي نهو پشتگيريانه بكه. دلتيا به لهووى نهگەر نهو بشلئت نه خير هينستا تۆ ههست به ناسودهيى بكهيت. مهبهستهكهەم لەم نمونانهي خوارهوه دا خراوده ته رو:

چى بئيت؟

دهئيت "دهجيت به شوين (جولى) دا،
ئىستا تهلهفونى كرد؟"
نهگەر بئيت نا، نهوا زور به ناسايى و
روويهكى خوشهوه بئى
"باشه."

دهئيت "يارمهتيم دهدهيت به تاتهكه
بچنين؟" ياخود "نهمشه و خواردن
ناماده دهكهيت؟"
نهگەر بئيت نا، نهوا زور به ناسايى و
روويهكى خوشهوه بئى
"باشه."

دهئيت "نهمشه و له قاپشوردندا
يارمهتيم دهدهيت؟" ياخود "قاپهكان
دههينيت؟" يان چاوهريى شهويكى
گونجاو دهكهيت و دهئيت "نهمشه و
قاپهكان دهئيت؟"
نهگەر بئيت نا، نهوا زور به ناسايى و
روويهكى خوشهوه بئى
"باشه."

كهى داوا بكهيت؟

نهو سەر قالى ئيشيکه و تۆش دهتهويت
بجيت به شوين منالهكاندا. زور جار تۆ
نهو نهركه ناخهيت تهستوى نهو بويه
خوت كارهكه دهكهيت.

هميشه وا راهاتوووه كاتيک كه
دهگەرتهوه مال چاوهري دهكات تۆ
نانهكه ناماده بكهيت. دهتهويت نهو
نانهكه ناماده بكات، به لام هەرگيز داواي
لئ ناكهيت. وا ههست دهكهيت رقى له
ئيشى وايه.

نهو هميشه داواي نانخواردن تهماشاي
تهلهفزيون دهكات له كاتيكا تۆ خهريكى
شوردنى قاپهكانيت. تۆ دهتهويت نهو
قاپهكان بشوات، يان هيچ نهبيت
يارمهتيت بسات، به لام هەرگيز داواي
ناكهيت. رهنكه تۆ بهقهده نهو بايهخ بهم
بابهته نهدهيت، بويه خوت دهجيت نهو
كاره دهكهيت.

پياۋەگە دەيەۋىت بېچىت بۇ سىنەما و
تۇش دىتەۋىت بېچىت بۇ سەما كىردىن. بە
گىشتى دىزانىت ھەزى لە سىنەمايە بۇيە
ھەمىشە داۋاي سىنەما دەكەيت.

دەلىيىت "نەمشەۋ دەمبەيت بۇ سەما
كىردىن؟ زۇر ھەز دەكەم سەمات لەگەندە
بەكەم؟"
ئەگەر بلىت نا، ئەۋا زۇر بە ناسايى و
روۋيەكى خۇشەۋە بلى
"باشە."

ھەردوكتان ماندون و نامادەن بېچە
جىگەۋە. سەبەينى بەيانى خۇلەكە
كۆدەكرىتەۋە. ھەست دەكەيت پياۋەگە
چەند ماندوۋە، بۇيە داۋاي لى ناكەيت
بېچىت خۇلەكە بېرىت.

دەلىيىت "خۇلەكە دەمبەيتە دىرەۋە؟"
ئەگەر بلىت نا، ئەۋا زۇر بە ناسايى و
روۋيەكى خۇشەۋە بلى
"باشە."

پياۋەگە زۇر سەرقالە و مىشكى لاي
پىرۇزەيەكى گىرگە. ناتەۋىت خەيالى
پەرت بىكەيت چۈنكە دىزانىت چەند
خەرىكى ئەۋ كارەيە، بەلام دىشتەۋىت
قەسە لەگەندە بىكەيت. بەگىشتى ھەست
دەكەيت پىي ناخۇشە لەبەر ئەۋە جارى
نەم داۋايە لى ناكەيت.

دەلىيىت "ھەندىك كاتەم لەگەن بەسەر
دەمبەيت؟"
ئەگەر بلىت نا، ئەۋا زۇر بە ناسايى و
روۋيەكى خۇشەۋە بلى
"باشە."

پياۋەگە خەرىك و سەرقالە، بەلام تۇ
پىۋىستەت بەۋەيە نوتومبىلەكەت
بەينىتەۋە كە لەلەي وىستا بوۋە. بەگىشتى
دىزانىت چەند سەختە بەلەيەۋە
سەرلەنۋى بەرنامەكانى دابىرىتەۋە
بۇيە داۋاي لى ناكەيت بە نوتومبىلەكە
بىتگەيەنەيت.

دەلىيىت "نەمپۇ دەمگەيەنەيتە لاي
ۋىستاكە نوتومبىلەكەم بەينەۋە؟ چاك
كراۋەتەۋە."
ئەگەر بلىت نا، ئەۋا زۇر بە ناسايى و
روۋيەكى خۇشەۋە بلى
"باشە."

لە ھەرىكەك لە نمونەكانى سەرەودا، خۆت نامادە بىكە ئەمۇ بىلىت نەخىر و راھىنان
لەسر ئەوۋە بىكە كە قىۋىلى بىكەيت و بىرۈبۈچۈنت لەسەرى نەگۈرپىت. نەخىرەكەى قىۋىل
بىكە و مەنەمت ھەبىت ئەگەر بىتوانىت پىشتىگىرى خۆيت بۇ دەخاتە روو. ھەمۇ كاتىك
كە داۋاي پىشتىگىرى لە پىاۋ دەكەيت. ئەگەر بىزانىت بەرامبەر بەو (نەخىرە)ت بەھەئەى
دانانىت ئەوا ھەمۇ جارىك پىنج تا دە خالت دەداتى، جارى داھاتوش كە داۋاي شىكى
لى دەكەيت زىاتر بە دەم داۋاكەتەوۋە دىت. بەشىۋىيەك لە شىۋەكان، كە مېھرىبانانە
داۋاي پىشتىگىرى لى بىكەيت، تۇ بەم كارەت پارمەتى دەمەيت تۈنەكانى بىلاۋ بىكەتەوۋە بۇ
ئەوۋى زىاتر بىبەخشىت.

چەند سالىك لەمەوبەر لە كارمەندىكى ژنەوۋە ئەمە قىربوم. ئىمە لە پىرۋىيەكى
خۇبەخشا كارمان دەگرد و پىۋىستمان بە خۇبەخش ھەبو. ژنەكە خەرىك بو تەلەفون
بۇ (ئۆم) بىكات، كە ھاۋىرى من بو. من پىم وت خۆت ماندوو مەكە چۈنكە دەمزانى
ئەمجارمىان ناتوانىت پارمەتىمان بىدات. ژنەكە وتى ھەر دەكەم. لىم پىرسى بۇچى،
ژنەكە وتى، "ئەگەر تەلەفونى بۇ بىكەم بۇ داۋاي پىشتىگىرىكىردن، تەنەمت ئەگەر بىلىت
نەخىر من لى زوپىر نابىم و روخۇشى و تىگەيشتنىكى زۆرى بۇ دەردەپىرم. ئىنجا جارى
داھاتو كە بۇ ئىشىكى دىكە تەلەفونم كرد، زىاتر ھەز دەكات بىلىت بەلى چۈنكە بىر و
بۇچۈننىكى ئەمىرىنى لەسر من دەبىت."

كە داۋاي پىشتىگىرى لە پىاۋنىك دەكەيت و ئەو دەلىت نەخىر بەلام تۇ لى زوپىر
نابىت و رقى لى ھەئەگىرىت، پىاۋمەكە ئەم ھەلۋىستەى لەبىر ناچىتەوۋە و جارى داھاتو
زىاتر ھەز دەكات بەخشندەى بىۋىنىت. لەلايەكى دىكەوۋە، ئەگەر بەتەۋاۋى قوربانى
بە پىۋىستىيەكانت بىدەيت و داۋاي ھىج نەكەيت، ئەو ھىج ئاگى لەوۋى نابىت كە تۇ
چەند جار پىۋىست پىۋى بوۋە. ئەگەر داۋاي لى نەكەيت چۈن بىزانىت پىۋىستىيەكانت
چىن؟

كە داۋاي پىشتىگىرى لە پىاۋنىك دەكەيت و ئەو دەلىت نەخىر
بەلام تۇ لى زوپىر نابىت و رقى ئاچىتەوۋە، پىاۋمەكە ئەم ھەلۋىستەى
لەبىر ناچىتەوۋە و جارى داھاتو زىاتر ھەز دەكات بەخشندەى بىۋىنىت

كاتىك تۇ بە نەرمونىيانى بەردەوام دەبىت لەسەر داوا كردنى زياتر، جار لە داوى جار ھاوبەشەگەت چاكتەر دىتوانىت لە ناوچەى ناسودمىي خۇي بىتە دەرەو و بلى بەلى. لەم خالەدا نەگەر داواى زياتر بىكەيت مەسەلەگە ترسى تيا نىيە. نەمە يەكىكە لە رىگاگانى دروستكردنى پەيوەندىيەكى تەندروست.

پەيوەندىيە تەندروستەكان

پەيوەندى ئەو كاتە تەندروستە گە ھەردوو ھاوبەشەگە بىتوانن و بۆيان ھەبىت ئەو ھى دەيانەوئىت و پىويستيانە داواى بىكەن، و ھەردوگان بىتوانن و بۆيان ھەبىت نەگەر بىيانەوئىت بلىن نەخىر.

بۇ نمونە لەبىرمە رۆژىگان لەگەل ھاوړىيەكى خىزانەكەماندا لە موبەقەكە وەستا بوين. ئەو كاتە (لاورين)ى كچمان تەمەنى پىنج سال بو. (لاورين) داواى ئى كردم بەرمزى بىكەمەو و يارى لەگەلدا بىكەم، منىش وى، "نا، ئەمړۆ ناتوانم. زۆر ماندوم."

(لاورين) بەردەوام بو، بە خوشىيەو دىيوت، "تكاىە، بابە، دەدەى، بابە، ھەر يەك تەقلە."

ھاوړىكەمان وى، "ئىستا باوكت ماندوو (لاورين). ئەمړۆ زۆر كارى كردوو. پىويست ناكات داواى ئى بىكەيت."

(لاورين) دەستبەجى وەلامى دايەو وى، "خۆ زۆرم ئى نەكردوو. من ھەر داوام كردا"

ھاوړىكەم وى، "بەلام دەزانىت باوكت خۇشى دەوئىت، ناتوانىت پىت بلىت نەخىر." (لە راستىدا نەگەر بياو نەتوانىت بلىت نەخىر، كىشەى بياوگەيە نەك ژنەكە.) دەستبەجى ھاوسەرەكەم و ھەرسى كچەكەم وىيان، "بۆجى ناتوانىت؟ دەتوانىت." من شانازىم بە خىزانەكەمەو كرد. نەمە كارىكى زۆرى وىستبو، بەلام وردە وردە فىربوبوین كە داواى پشتىگرى بىكەين و ھەروەھا قبولى وەلامى نەخىرىش بىكەين.

ھەنگاوى ٣: راھىنان لەسەر داوا كردنى سە پىنەرانە بىكە

كە ھەنگاوى (٢) ت ئەنجام دا و توانىت بە روپەكى خۆشەو وەلامى نەخىر قبول بىكەيت، ماناى واىە بۆ ھەنگاوى (٢) نامادەيت. لەم ھەنگاودا ئەو پەرى توانات بەكار دەھىنىت بۆ بەدەستەينانى ئەو شتەى دەتەوئىت. تۆ داواى پشتىگرى بياوگەكە

دهگهيت، و نهگهر پياوهکه دهستی کرد به بيانوهينانهوه و بهر دهستی داواکاني کردیت، ناليت "باشه" وهك له ههنگاوی (۲) دا دهتوت. لهجياتي نهوه کار لهسر نهوه دهگهيت بهر دهستییه کهت بهلاوه ناسايي بپت بهلام بهردهوام چاومړی دهگهيت بلت بهل.

با وا دابنن پياوهکه خوی ناماده دهکات بجيته ناو جيگاوه، و توئی دهرسيت "دهجيت بو کؤگا که ههنديک شیر بهينيتهوه." لهوهلامدا پياوهکه دهليت "نا .. من زور ماندوم، دمهویت بچم بنوم.

له بری نهوهی دهستبهجی ريگهی بدھيت رزگاری ببیت بهوهی پئی بلتيت "باشه"، هيچ مهلی. لهویدا بوسته و قبولی بکه که بهر دهستی له داواکهت دهکات. به بهر دهستی نهکردنی نهو بهر دهستییهی پياوهکه، نهگهر يکی زیاتر بو وونی (بهلی) دروست دهبيت.

هونهری داوا کردنی سهپينهرا نهوهیه پاش نهوهی که داواکهت کرد به بیدمنگی بهينيتهوه. دواي نهوهی داواکهت کرد، چاومروانی نهوه بکه مروموج بیت و دهموچاو بدات بهیهکدا و پرته و بۆله بکات. من بهو بهر دهستییهی پياوان بهرامبهر داواکاني ژن دهیکه دهليم پرتهو بۆله. پياوهکه لهوکاتهدا چهند زیاتر گوی به داواکه بدات، پرتهو بۆلهی زیاتر دهکات. پرتهو بۆلهکانی پياو هيچ بهیومنديیهکیان بهوهوه نییه چهند نامادهی پشتگيريکردنه؛ بهلکو تهنیا نيشانهی نهومن لهو کاتهدا که داواکهی لی دمکريت چهند گوی داومتی.

ژن به گشتی لیكدانهوهی ههله بو پرتهو بۆلهکانی پياو دهکات. به ههله وا دمرانیت پياوهکه ناماده نییه داواي ژنهکه بهينيته دی. نهمه وا نییه. پرتهو بۆلهکانی پياو نيشانهی نهومن که سهرفالی بیرکردنهوهیه له داواکارییهکه. نهگهر پياوهکه بیر له داواکه نهکاتهوه نهوا زور به هینواشی دهليت نهخیر. نهگهر پياو بۆله بۆل بکات نهوه نيشانهیهکی باشه. پياوهکه ههول دهکات داواکهی تو به گوهری پیوستیهکانی خوی بهراورد بکات.

پرتهو بۆلهکانی پياو نيشانهیهکی باشن - پياوهکه ههول دهکات بهراورد لهنیوان داخواریهکانی تو و پیوستیهکانی خویدا بکات.

پياۋمكە بە مەملانئىيەكى ناوخۇيىدا تىدەپەرنىت كاتىك ئاراستەكەى خۇى دەگۇرنىت لەو شتەۋە كە پىشتەر خەرىكى بوۋە، بەرەۋ داۋاكەى تۇ. ۋەكو دەرگاىەك كە نەنجامەكەى ژەنگاۋى بىت، پياۋەكە دەنگى نا ناساى لىۋە دىت(جىرە جىرەك). بە پىشتگۇنخستنى پەرتە ۋ بۆلەكان، ئەۋەندە نابات نامىنن.

زۇر جار كە پياۋ پەرتەۋبۆلە دەكات لە پىرۇسەى ئەۋەداپە بە بەلئ ۋەلامى داۋاكەت بداتەۋە. لەبەر ئەۋەى ژنان بەھەلە لەم كاردانەۋەىە تى دەگەن، يەكسەر پان خۇيان لە داۋاكەرنەكە پەشىمان دەپنەۋە پاخود بە شەخسى ۋەرى دەگەرن ۋ لە بەرامبەردا لە پياۋەكە زۈر دەپن.

لە نەۋەكەدا كە پياۋەكە بەرەۋ جىگەى نوستەكەى دەچو ۋ تۇ داۋات لى دەكرد بىجىت بۇ كۇگاگە شىر بەپىنئەۋە، چاۋمىرۋاندەكەرنىت دەست بىكات بە پەرتە ۋ بۆلە. بە بىزارپىيەۋە دەلئىت "ماندوم، دەمەۋى بىچم بنوم."

تۇ ئەگەر بەھەلە ۋەلامەكەى بە رەتكەرنەۋە دابىئىت، رەنگە بەم جۈرە ۋەلامى بدەپتەۋە "من خوارىنم بۇ نامادە كەرنىت، قاپەكانم شۇرد، مەلەكانم بىرد بۇ نوستن، تۇش ھەر لەسەر قەنەقەكە پان بۈپتەۋە من داۋاى زۇر ناكەم، ھىچ نەبىت نىستا ئەمەم بۇ بىكە. من زۇر ماندوم. ھەمو ئىشىكى مەلەكە ھەر من دەپكەم."

مىشۋمىرەكە دەست پىدەكات. بەلام، ئەگەر بىزانىت پەرتەۋ بۆلەكان تەنبا پەرتەۋ بۆلەن ۋ زۇر جار پياۋ بەۋ شىۋەىە دەلئىت بەلئ، ۋەلامەكەت بىرىتى دەپىت لە بىدەنگى. بىدەنگىيەكەت نامازمىە بۇ ئەۋەى كە مەمانەت ھەپە لە ناخەۋە دىرئۇ دەپىتەۋە بلىت بەلئ. خۇ دىرئۇكەرنەۋە رىگەىەكى دىكەپە بۇ تىگەپىشتن لەۋەى پياۋەكە بەرەلەستى لە داۋاكەت دەكات. ھەر كاتىك داۋاى زىاتەر بىكەت، پىۋىستى بەۋەىە خۇى دىرئۇ بىكاتەۋە. ئەگەر باش نەبىت، ناتوانىت ئەمە بىكات. بۆپە پىۋىستە پياۋ بۇ ھەنگاۋى (۲) نامادە بىكەت بەۋەى بە ھەنگاۋى (۱) ۋ (۲) دا تى بىپەرنىت.

ھەرۋەھا دەزانىت دىرئۇبەنەۋە بەپانىيان سەختەرە. بەلام دواتر ھەر لەۋ رۇژمدا دەتوانىت ناسانتر ۋ تا شۈننىكى دورتر دىرئۇبىتەۋە. كاتىك پياۋەكە پەرتەۋ بۆلە دەكات، تەنبا ۋا بىپەنە بەرچاۋى خۇت كە خۇ دىرئۇكەرنەۋەى بەپانىيانە. داۋاى ئەۋەى خۇ دىرئۇكەرنەۋەكە تەۋاۋ بو ھەستىكى زۇر باشى دەپىت. تەنبا پىۋىستى بەۋەىە يەكەمجار پەرتە ۋ بۆلە بىكات.

پىرۇگراممىنى پىياو بۇ نەۋەي بىلىت بەلى

بەكەمجار كە بەم پىرۇسەيە ئاشنا بوم نەۋكاتە بو ھاۋسەرەكەم داۋاي ئى كىردم لە
كۇگاگە ھەندىك شىر بىكەم. لەۋ كاتەدا كە خەرىكەم دەچومە ناۋ جىگاۋە. لەمىرە بە
بىلىك بەرز دەستەم كىرد بە پىرتەو بۆلە. ھاۋسەرەكەم لەجىياتى نەۋەي مشتومىم لەگەلدا
بىكەت، تەنبا گۆنى گىرت، واى دانا كە دواجار كارەكە ئىنجام دەدەم. پاشان مەن بە دەم
بۆلەبۆلەۋە چومە دەرى و سۈرى ئوتومبىلەكە بوم و چوم بۇ كۇگاگە.

ئىنجا شىك روىدا، شىك كە بەسەر ھەمۇ پىاۋىكدا دىت، شىك كە ئىنان ناپىزان.
ھەتا زىاتىر لە ئامانجەكەم (ۋاتە لە شىرەكە) نىزىكەبومەۋە، بۆلە بۆلەكەم دەپەيەۋە.
ۋىرە ۋىرە ھەستەم بە خۇشەۋىستى دەكرد بەرامبەر بە ھاۋسەرەكەم و بە ئامادىي بۇ
پىشتىگىدىكى. ئىتەر ھەستەم دەكرد مەن كۆرە سەلار و باشەكەم. بىرۋام پى بىكەن، نەۋ
ھەستەم پى خۇش بو.

كە چومە كۇگاگە، و بوتلى شىرەكەم بىنى ھەستەم بە دىخۇشى كىرد. كە دەستەم
گەيشە بوتلە شىرەكە، ئامانجە نوئىيەكەم بەدەست ھىناۋ. ئامانج ھەمىشە ۋا لە پىياو
دەكات ھەستىكى باشى ھەبىت. بە خۇشىيەۋە بوتلەكەم بە دەستى راست ھەلگىرت و بە
شانازىيەۋە سەپىرەم كىرد و وتم "ھى، سەپىرەم كە. مەن شىر بۇ ئىكەم دەپەيەۋە. مەن
يەكەم لە پىياۋە مەزىنە بەخشەندەگان. چۈن پىاۋىكەم؟"

كە بە شىرەكەۋە گەرامەۋە، نەۋ دىخۇش بو بە بىيىنەم. باۋىشىكى گەۋرەي پىا كىردم
ۋوتى، "زۆر سوپاس. زۆر دىخۇشەم كە ناچار نەبوم خۇم بىگۇرەم."
نەگەر پىشتىگى بىخستەيە، نەۋا رەنگە ئى پەست بىبومايە. نەگەر جارىكى دىكە
داۋاي بىكەدەيە شىر بىكەم لەۋانەيە بۆلە بۆلى زىاتىرەم بىكەدەيە. بەلام پىشتىگى نەخستەم،
خۇشەۋىستىيەكى زۆرى دامى.

تەماشى كاردانەۋەي خۇم كىردو گۆيەم لە بىر كىرەنەۋەي خۇم بو، ئىنكى چەند
باش ھەيە. تەننەت داۋاي نەۋ پەستى و پىرتەو بۆلەيەشم ھىشتا مەن ھەر بە لاپەۋە
گىرەك بوم.

جارى دواتىر كە داۋاي ئى كىردم بىچەم شىر بىكەم، پىرتەو بۆلەي كەمىزەم كىرد. كە
گەرامەۋە دوبارە ئىشەكەي بە ھەند ۋىرگىرت. جارى سەكەم بە شىۋەيەكى ئۇتۇماتىكى
ۋتم، "بەسەر چاۋ .. دەچەم."

ئىنجا ھەفتەى دواتر، تېيىنى ئەۋەم كىرى شىرى كەم ماۋە. بېشىنى يارىم كىرى بېچىم بېكىرىم. بىنى ۋەم خۇى چۈۋە بۇ كۇگاگە. ئەۋەم بىنى سەير بو كە بەشىك لە خۇدى من بەۋ كارە بىھىۋا بوا من دەمويست شىرەكە بىكىرىم. خۇشەۋىستىيەكەى ئەۋ ھىۋىگرامى كىرىبوم بىلىم بەلى. تەننەت تا ئەمىرۇش ھەر كاتىك داۋام لى دەكات بېچىم بۇ كۇگاگە بەشىك لە من بە دلخۇشى يەۋە دەلىت بەلى.

من خۇم بەم گۈستەنەۋە ناۋخۇيەدا تىپەرىوم. قىۋلىكىرىنى پىرتەۋ بۆلەكانەم و نىرخاندنى داۋى گەپانەۋەكەم بەرھەلىستىيەكەى چارەسەركىرى. نىتر لەۋ كاتە بەدۋاۋە، ھەرچەند كە داۋى شتى زەحمەتى دەكىرى، زۇر ئاسانترىبو بۇ من كە ۋەلامى داۋاكانى بەدەمەۋە.

ۋەستان كەلىكى زۇرە

يەكلىك لە پىكىننەرە سەرەكىيەكانى داۋاكارى سەپىنەرەنە ئەۋەپە پاش ئەۋەى داۋى پىشكىرىيەكەت كىرى بە بىدەنگى بىمىننەۋە. رىنگە بە ھاۋبەشەكەت بەدە كار لەسەر بەرھەلىستىيەكەى بىكات. ۋىبابە نارەزىيى بەرامبەر پىرتەۋ بۆلەكانى دەرنەبىرىت. ھەتا بۈمىستىت و بە بىدەنگى بىمىننەۋە، ئەگەرى زىاتىر ھەپە كە پىشكىرىيەكەى بەدەست بەپىنىت. بەلام ئەگەر بىدەنگىيەكە بىشكىنىت ئەۋ ھەلە لە دەست دەدەپىت. ژنان بەم جۇرە لىدۋانە باۋانەى خۋارەۋە، بىنى ئەۋەى بىزانى بىدەنگىيەكە دەشكىنن و ئەۋ ھەلەپان لەدەست دەدەن،

- "ئۇھ، ۋازى لى بىنە."
- "بىروا ناكەم بىلىت نەخىر. من زۇر شتىم بۇ كىرىۋىت."
- "شىكىكى زۇرت لى داۋا ناكەم."
- "ھەر پانزە خۈلەكت بىنى دەجىت."
- "ھەست بە نا ئۈمىدى دەكەم. ئەمە بە راستى ھەستەم بىرىندار دەكات."
- "تۇ نەنقەست ئەۋ شتىم بۇ ناكەپىت."
- "بۇچى ناتۋانىت بىكەپىت؟"

تاد، .. تاد، .. تاد. لە بىرۈكەكە دەكەپىت. كە بىۋا پىرتەۋ بۆلە دەكات، زىنەكە ھەست

دەگات پىويىستە پارىزگارى لە داواكەي بىكات و بە ھەلە بىدەنگىبەكەي دىشكىنىت.
دەست دەگات بە مشتومر كردن لەگەل ھاوبەشەكەيدا بەو ھىوايەي ھايل بىكات كە
پىويىستە ئەو كارەي بۆ بىكات. پىاوەكە ئەو كارە بىكات يان نا، جارى داھاتو كە زەكە
داواي پىشتىگىرى ئى كرد بەرھەلستى يەكەي زياتر دەبىت.

يەكەك لە پىكەيتنەرە سەرەكەيەكانى داواكردنى سەپتەرەنە
نەوہە داواي خستەنە روى داواكارىيەكە بە بىدەنگى بېيىتەو.

بۆ ئەوہى رىگە بە پىاوەكە بەدەيت داواكارىيەكە بەجى بېيىت، داواكەي ئى بىكە و
باشان بوەستە. بھىلە با بۆلەبۆل بىكات و لە بەرخۆيەو شت بلىت، تەنيا گوى بگرە. لە
كۆتايىدا دەللىت بەلئى. وا مەزانە كە ئەمە لە دژى تۆ بەكارى دەھىنىت. ناتوانىت و
نايەويىت بەرامبەرت بەكارى بھىنىت بە مەرجىك تۆ پىداگرى نەكەيت و مشتومرى
لەگەلدا نەكەيت. تەنانەت ئەگەر لەسەر بۆلە بۆلەكەش بەردەوام بىت، وازى ئى
دەھىنىت، ئەگەر ھەردوكتان وا ھەست بىكەن كە كردن و نەكردنى ئەو كارە بە دەست
پىاوەكەيە.

لەگەل ئەمەشدا، ھەندىكجار، رىنگە پىاوەكە نەللىت بەلئى. ياخود رىنگە ھەول بەلات
لە رىگەي پرسىار كردنەوہ خۆي دەرپاز بىكات. وريا بە. لەكاتى وەستانەكەندا رىنگە
پرسىارى لەم جۆرەت ئى بىكات:

• "بۆجى خۆت ناتوانىت بىكەيت؟"

• "بە راستى كاتم نىيە. خۆت دەيكەيت؟"

• "من سەرقا ئەم، كاتم نىيە. تۆ جى دەكەيت؟"

ھەندىك جار ئەمانە تەنيا پرسىارى بى وەلامن. بۆيە دىتوانىت بىدەنگ بىت.
ھەتا بۆت روى دەبىتەوہ كە پىاوەكە بەدواي وەلامدا دەگەرپىت يان نا تۆ ھىج قسە
مەكە. ئەگەر داواي وەلامى كرد، يەك وەلامى بەدەيت، بەلام زۆر بە كورتى، نىنجا
داواكەي ئى بىكەرەوہ. داواكارى سەپتەرەنە واتا داوا كردن بە جۆرە دىنبايى و
ئەمانەكەوہ بەرامبەر بەوہى كە ئەگەر بىتوانىت پىشتىگىرىت دەگات.

ئەگەر پىرسىيالى ئىزدەپ باخۇد وتى نەخىر، ئەوا بە كورتى و پوختى وەلامى
بەدەرەو كە پىۋىستىيەكە تۇش بەقەد ئەو پىاۋەكە گىرگە. ئىنجا داۋاكە دووبارە
بەكەرەو.

ئەمە چەند نەمەيەكە.

پىاۋەكە لە بەرەتسى كىرگەدا
بەراپەر داۋاس ئىكە دەلىت چى

"كەم نىيە. خۇت ناتوانىت بىكەيت؟"
"مىش پەلەمە. بى زەحمەت تۇ
دەكەيت؟"

ئىنجا بىدەنگ بېرەو.

"ئا، نامەوئ ئەو كارە بەكەم."
"من مەمنون دەيم. بى زەحمەت بۇ مىنى
دەكەيت؟"

ئىنجا بىدەنگ بېرەو.

"من سەرقالەم، خۇت بۇچى نايكەيت؟"
"مىش سەرقالەم. بى زەحمەت تۇ
دەكەيت؟"

ئىنجا بىدەنگ بېرەو.

"ئا، جەزم ئى نىيە."
"مىش جەزم ئى نىيە. بى زەحمەت
دەكەيت؟"

ئىنجا بىدەنگ بېرەو.

تېبىنى ئەو بەكەي كە ئىكە ھەول نادات قايلى بەكەت تەنبا بەرەتسى
پىاۋەكە دووبارە دەكەتەو. ئەگەر پىاۋەكە ماندوو بو، ھەول مەدە بىسەلەيتىت كە تۇ لەو
ماندوتىت و كەواتە پىۋىستە ئەو پارمەتت بەدات. باخۇد ئەگەر پىاۋەكە وا بىر
دەكەتەو كە زۆر سەر قالە ھەول مەدە قايلى بەكەيت كە تۇ سەرقالەتت. خۇت بېارەزە
لەومى بۇي روون بەكەتەو بۇچى دەپت ئەو كارە بەكەت. لەبىرت بىت، تۇ تەنبا داۋاي ئى
دەكەيت، فەرمانى بىناكەيت.

ئەگەر بەردەوام بو لە بەرھەڵستی یەكەي ئەوا ھەنگاوی دوو جێبەجێ بکە و بە روخۆشی یەوە رەتکردنەوێ ئی قبول بکە. دیارە ئیستا کاتیکی گونجاو نییە باسی ئەو بەکەیت چەندە بێ ئومیدیت. دنیابە ئەوێ ئەگەر بتوانیت ئەم جارە واز بهینیت، ئەوا بیاوێکە لەیادی دەبیت کە چەند میهرەبان بویت و جاری داھاتو نامادتر دەبیت پشتگیری بکات.

لە کاتی گەشەکردندا سەرکەوتنی زیاتر لە داواکردن و پشتگیری یەكەدا مسۆگەر دەکەیت. تەنانەت ئەگەر کار لەسەر وەستانە بە سودمکانی ھەنگاوی سێیەم دەکەیت، هیشتا ھەر پێویستە لەسەر ھەنگاوی (١) و (٢) بەردەوام بیت. ھەمیشە گرنگە کە بەردەوام بیت لەسەر داواکردنی شتە بچووکەکان و ھەروەھا قبولکردنی رەتکردنەوێکانی بیاوێکە بە رویەکی خوشەوہ.

بۆچی پیاوان ئەوەندە ھەستیارن؟

رەنگە لە خۆت بپرسیت بۆچی پیاوان ئەوەندە ھەستیارن کە داواي پشتگیریان ئی بکەیت. ھۆکارێکە ئەوہ نییە کە پیاوان تەمەن بەلکو لەبەر ئەوہیە پیاوان زۆر مەبەستیانە ھەست بکەن قبول دەکەن. ھەر داوايەك کە ئی بکەیت بۆ ئەوێ زیاتر بێت لە ئیستای پاخود زیاتر ببەخشیت رەنگە ئەو پەيامەي بدات ئی کە ئەو بەم شیوہی ئیستای قبولکراو نییە.

ھەروەك چون ژن زۆر ھەستیارە سەبارەت بەوێ گویی ئی بکەیت و ئی بکەیت، بیاو ئەویدا زۆر ھەستیارە کە بەو شیوہی ھەيە قبول بکەیت. ھەر ھەولێك بۆ گەشەدان بە بیاوێکە وای ئی دەکات ھەست بکات کە ھەول دەدەیت بپۆریت لەبەر ئەوێ ئیستا وەکو پێویست باش نییە.

لەسەر ھەساری مەریخ دروشمەكە بەم شیوہی "ئەگەر نەشکاوە چاکی مەكە." ئەگەر بیاو ھەست بکات ژن داواي زیاتر دەکات و ھەول دەدات بپۆریت، وای ئی دەدات ئەو کە ژنەكە وای ھەست دەکات بیاوێکە شکاوە؛ بەو شیوہی ئیستای پەسەند و خوشەوێست نییە.

بە قێربونی داواکردنی ھونەری پشتگیری، پەيوەندیبەکانت وردە وردە دەوڵەمەند دەبن. ئەگەر بتوانیت زیاتر ئەو خوشەوێستی و پشتگیری بە دەست بهینیت کە

پىۋىست پىيەتى، ھاوبەشەكەت بە شىۋەيەكى سىروشتى دىخۇشتى دەبىت. دىخۇشتىن كاتى پىاۋان ئەۋەيە ھەست بىكەن سەركەۋتو بون لە پىشتىگىرى كىردىنى ئەۋ گەسانەدا كە بايەخىيان پى دەدەن. بە فىربونى داۋا كىردىنى پىشتىگىرى بە شىۋەيەكى راست، نەك تەنبا پارمەتى پىاۋەكە دەدەيت ھەست بىكات خۇشەۋىستىرە، بەلكو ئەۋ خۇشەۋىستىيەشت بۇ زامان دەكات كە پىۋىست پىيەتى و شايستەتە.

لە بەشى داھاتودا باسى نەينىيەكانى زىندوو راگرتنى سىجىرى خۇشەۋىستى دەكەين.

زیندوو هیشتنهوهی سیجری خوشهویستی

بەکێک لە پارادۆسەکانی پەییوەندییە خوشەویستیەکان ئەوێه کاتیکی شتەکان بە
 باشی دەچن بەرپۆهه هەست دەکەین هاوبەشەکەمان خوشی دەوین، رەنگە لە پەر
 خۆمان ببینینەوه کە لە روی سۆزدارییەوه لە هاوبەشەکەمان دوردەکەوینەوه، یاخود
 بەشیوەیەکی نامیهرەبانانە مامەلەیان لەگەڵدا دەکەین. رەنگە خۆت لە هەندیک لەم
 نمونانەدا بدۆزیتەوه:

۱. رەنگە هەست بە خوشەویستیەکی زۆر بکەیت بەرامبەر هاوبەشەکەت، و پاشان،
 رۆژی دواتر، لە خەو هەڵدەستیت و لە هاوبەشەکەت بێزار و پەستیت.
۲. کەسێکی میهرەبان و بە سەبر و رازییت، رۆژی دواي ئەوه، دەبیتە کەسێکی بە
 ئەرك و نائاسوده.
۳. چرکەیهك بە خوشویستی هاوبەشەکەت هەڵناکەیت کەچی دواتر، رۆژی دواي
 ئەوه مشتومڕیک دەکەیت و لەپەر بیر لە جیا بونەوه دەکەیتەوه.
۴. هاوبەشەکەت هەلۆیستیکی نامیهرەبان دەنوینین، تۆش پەست دەبیت بەرامبەر
 بەو رابردووی کە ئەو هاوبەشەت پشگویی خستبویت.
۵. تۆ پەییوەستی بە هاوبەشەکەتەوه، کەچی دواي کە دەبیینیت ساردو سەر دەبیت
 لەگەڵدا.
۶. دلخۆشیت بەرامبەر هاوبەشەکەت و ئینجا لەپەر هەست بە نادانیای دەکەیت
 بەرامبەر پەییوەندییەکەتان و یاخود هەست بەبێ توانایی دەکەیت لە بەدەستەینانی
 نامانجەکاندا.
۷. تۆ هەست بە متمانە و دلنیایی دەکەیت لەوهی هاوبەشەکەت خوشی دەوینیت و

لەپەر ھەست دەگەيت بى ھىوا و دەست و پى سېيت.

۸. تۆ بەخشندەيت لە خوشەوېستىيەكەتدا، كەچى لە پىر دەبىتە كەسكى خوشەپىنەر و ھوكەمەر، رەخنەگر، تۆرە و تاگرەو.

۹. تۆ پەيوەستى بە ھاوبەشەكەتەو، ھاوبەشەكەت دىسۆزى و نىزكىيەكەت دەنرخىنەيت. تۆ سەرنجراكىشىيەكە لە دەست دەمەيت ياخود كەسانى دىكە بەسەرنجراكىشتەر دەزانەيت.

۱۰. دەتەوېت سىكس لەگەل ھاوبەشەكەتدا بىكەيت، بەلام كاتىك ئەو دەمەوېت، تۆ ناتەوېت.

۱۱. تۆ ھەستىكى باشت بەرامبەر خۆت و زىانت ھەيە، دواتر، لەپەر ھەست بەبى نىرخى و پەراوېزخستىن و نەگونجاوى دەگەيت.

۱۲. دىلت خوشە و بە خوشەئالەيەو ھاوبەشەكەت دەگەيت، بەلام كە دەبىنەيت، شتىك كە ھاوبەشەكەت دەمەيت وات ئى دەكات ھەست بە بى ھىوايى و خەمۆكى و بەرھەلىستى و ماندوېتى بىكەيت ياخود ھەست بىكەيت لە روى سۆزدارىيەو دوركەوتوېتەو.

رەنگە تىبىنى ئەومت كىردەيت ھاوبەشەكەت بە ھەندىك لەو گۆراناھەدا تى پەريو. تىكايە جارىكى دىكە خالەكانى سەرەو بەخوئەرەو، و بىر بىكەرەو چۆن ھاوبەشەكەت لەپەر تواناي ئەو لەدەست دەمەت ئەو خوشەوېستىيەت پى بەخشىت كە شاپستەي تۆيە. رەنگە تۆ جارجار ئەزمونى گۆراناھە لە پەرەكانى ھاوبەشەكەت كىردەيت. شتىكى زۆر باو بەبىنەيت دوو كەس كە ئەمىرۇ بە شىتاناھە يەكتىيان خوش دەوېت كەچى سەبەينى رەيان لە يەكتەر ھەلبەستىت و تەنانت شەرىش بىكەن.

ئەم گۆراناھە كىتوپراناھە سەر ئى تىكەمەن. كەچى بەربلاوېش. ئەگەر تىنەگەين بۆچى رودەمەن رەنگە شىت بىبىن، ياخود بە ھەلە بگەينە ئەو پىروايەي كە خوشەوېستىيەكەمان مردووە. خوشەبەختانە دەتوانىن ھۆكارى ئەمە رەن بىكەينەو.

خوشەوېستى، ھەستە چارەسەرەنەكراوەكانەمان دەمەينەتەو پىشەو. رۆزىك ھەست دەمەين خوشيان دەوېن، و رۆزى دواتر لەپەر دەترسىن لەو دەمەنە بە خوشەوېستى بىكەين. بىرەومەيە ناخوشەكانى پەراوېزخستىن لەو كاتەدا دېنە پىشەو كە روبەروى

منمانه پتکردن و قبولکردنی خوشه ویستی بهرامبه ره که مان دهینه وه.

هر گاتیگ زیاتر خومان خوش بویت یاخود خه لگانی دیکه خوشیان بویتن، ههسته سهرکوتکراوه کان دهینه ویت دهریکه ونه وه و به شیوه یه کی کاتی ناگاییه میهره بانه که مان بهارنه وه. نه وه ههستانه بۆ نه وه دهرده که ونه وه که چارمه سهر بکرتن و نازاد بکرتن. رهنگه له پر توشی بیزاری و بهرگری و ره خنه گرتن و پهستی و زیاده خوازی و سربون و تورپی ببن.

نه وه ههستانه ی که له رابردوماندا نه ماننتوانیه دهریان بپرین له پر له و کاته دا که ههستکردنمان به لاوه بی مهترسی بیت دهرژینه ناو ناگاییمان وه. خوشه ویستی به سهرکوتکراوه کانمان دهینه ویت وه پیشه وه و ورده ورده نه وه ههسته چارمه سهر نه کراوانه دینه وه ناوپه یوه ندیه کانمان وه.

نمه وهك نه وه وایه ههسته چارمه سهر نه کراوه کانت خوشیان سهر بکه نه ههتا ههست به خوشه ویستی دهکیت، نینجا بیته پیشه وه بۆ نه وه ی چارمه سهر بکرتن. ههریه کیک له نیمه به کۆمه لیک ههستی چارمه سهر نه کراوه وه دیت و دهجیت، برینه کانی رابردومان، به بهردوامی له ناخماندا دهینه وه تا نه وه کاته ی که ههست دهکیت خوشیان دهوین. نینجا، که ههستمان کرد ناساییه خومان بین، ههسته ناخوشه کانمان دینه پیشه وه.

ههگر بتوانین به سهرکه وتویی مامه نه له گه ل نه م ههستانه دا بکهین، نه وه باشر دهین دهیت و توانا داهینه ر و میهره بانه که مان زیاتر دهینه دی. له گه ل نه مهشدا، ههگر له بری نه وه ی رابردوو که مان چارمه سهر بکهین، له گه ل هاوبه شه که ماندا بکه وینه شمه وه و لۆمه ی بکهین، نه وه ناره حهت دهین و دوباره ههسته کانمان سهرکوت دهکینه وه.

چۆن ههسته سهرکوتکراوه کان دینه پیشه وه؟

کیشه که نه ویه ههسته سهرکوتکراوه کان نایه ن بلین "سلو، من ههسته سهرکوتکراوه کانی رابردوتم." ههسته کانی جی هیشتن و رهتکردنه وه ی سهردهمی منالیت که پیشه وه، تو وا ههست دهکیت له لایه ن هاوبه شه که منه وه به جی دهینه ریت و رهتکردنه وه. نازارمه ی رابردوو ده هاوینژریت نه ستاته وه. نه وه شتانه ی که به گشتی زۆر گرنگ نین دهینه مایه ی نازاریکی زۆر.

ماوهى چەندىن سائە ھەستە ناخۇشەكانمان سەركوت كىردوو. لەپەر رۆژىك دەكەوينە خۇشەويستىيەو، و خۇشەويستى وادەكات ھەست بکەين ھىچ مەترسىيەكى تيا نىيە نەگەر دلى خۇمان بکەينەو و لە ھەستەكانمان ئاگادار ببين. خۇشەويستى دلمان دەكاتەو و لەوو ھەست بە ئازارەكان دەكەينەو.

بۆچى كە پلەكان لەكاتە باشەكانىشدا شەر دەكەن؟

ھەستەكانى رابردومان لەپەر دىنە پىشەو، نەك تەنيا لەو كاتەدا كە دەكەوينە خۇشەويستىيەو، بەلكو لەكاتى دىكەشدا. بۆ نمونە ئەو كاتەى كە بە راستى ھەستىكى خۇشمان ھەيە و دلخۇشەن ياخود ھەست بە خۇشەويستى دەكەين. لەم كاتە نەرىنىيانەدا. كەپلەكان رەنگە بەشىوھەكى چاوەرواننەكراو شەر بکەن كە دەبوايە دلخۇش بن.

بۆ نمونە، كەپلەكان رەنگە لەو كاتەدا شەر بکەن كە دەگويزنەو بۆ مائىكى تازە، يان دىكۆرى مائەكەيان دەگويزن، ياخود كاتىك ديارىيان بۆ دىت، يان كاتىك ئامادەى خولپىكى دەرچون دەبن، يان بەشدارى ناھەنگىكى ئاينى دەكەن، ياخود كاتىك پەرۆمىيەك تەواو دەكەن، يا لەكاتى جەژنى كرىسمس و سوپاسگوزارىدا، يان كاتىك بىرپار دەدەن واز لە خويەكى نەرىنى بەئىن، ياخود كاتىك ئوتومبىيلىكى نوئ دەكەن، يان گۆرانيكى نەرىنى لە گارەكاندا دەكەن، ياخود يانسىيىك دەبەنەو، يان پارمىيەكى زۆر بەدەست دەھىنن، يان كە بىرپار دەدەن پارمىيەكى زۆر خەرج بکەن، ياخود لە كاتى سىكسپىكى زۆر باشدا.

لەم ھەموو ھالەتە تايبەتەدا بەكىكىيان يان ھەردوو ھاوبەشەكە رەنگە لەپەر ھەست بە مەزاجىك يان كاردانەوھەكى ئالۆز بکات؛ ناپرەھەتىيەكە رەنگە لە پىش، يان لەكاتى ياخود يەكسەر دواى ھالەتەكە روبەدات. پىداچونەو بە لىستە تايبەتەكەى ھالەتەكانى سەرموودا دەشت زۆر بەسود بىت. ھەروەھا بىر لەومش بکەرەو داپك و باوكت چۆن ئەم ھالەتەيان نەزمون كىردوو ھەروەھا بىر بکەرەو چۆن ئەم ھالەتەت لە پەيوەندىيەكانى خۇتدا نەزمون كىردوو.

بەھەماكانى ۱۰/۹۰

لەرىگەى تى گەپشەنەو لەوھى چۆن ھەستە چارمەر نەكراوكانى رابردوو جار جار دىنە پىشەو، ئاسانە تى بگەين بۆچى و بە ئاسانى لەلەين ھاوبەشەكەمانەو

ماژارمان بی دهگات. لهکاتی نارچه تیدا، نریکه ی ۹۰٪ ی نارچه تی یه کانمان په یومندی به رابردومانوه هیه و هیچ په یومندی یه کی به و شته وه نی یه که و ا دمرانین نارچه تی کردوین. به گشتی ته نیا نریکه ی ۱۰٪ نارچه تی یه که مان په یومندی به نه زمونه کانی نستانمانوه هیه.

بامونە يەك وەر بگرين. ئەگەر ھاوبەشەكە مان نەختىك رەخنەى ليمان ھەيىت،
رەنگە كەمىك ھەستمان بريندار بكات. بەلام لەبەر ئەو ەى ئىمە مروقى پىگەشتووین
دەتوانىن تى بگەين كە مەبەستيان ئەو ەى نىيە رەخنەمان لى بگرن ياخود رەنگە بزانين
كە خەناى ئەو مەىە خۇيان ئەو رۆژە كىشەيان ھەبوو. ئەم تىگەشتەنە وا دەكات ئەو
رەخنانە زۆر بەنازار نەبن. ئىمە شتەكە بە شەخسى وەرناگرين.

بەلام لەروژىكى دىكەدا رەخنەكان زۆر بەنازار دەبن. لەم روژەدا هەستە
بريندارەكانى رابردومان دىنەو پيشەو. لە ئەنجامدا لاوازتر دەبين بەرامبەر رەخنەى
ھاوبەشەكەمان. زۆر نازارمان پى دەگات چونكە لەسەردەمى مناليماندا بە توندى
رەخنەمان ئى گىراو. رەخنەكانى داىك و باوكمان زياتر بەنازارن لەبەر ئەو
نازارەكانى رابردومان دەكولينەو.

کاتیک منال بوین نه مانده توانی تی بگهین که نیمه بی تاوان بوین و
نهرینیبونه کی دایک و باوکمان کی شهی خو یان بووه. مرووف له سه رده می منالی دا هه مو
ره خنه و ره تکر دنه وه و لومه کان ده هی نیته سه رخوی.

کاتیک که ئەم هه‌سته چاره‌سەر نه‌کراوانه‌ی قوناغی منالی دینه‌وه پیش، به ناسانی لێ‌داوه‌کانی هاوبه‌شه‌که‌مان وەک ره‌خته و ره‌تکردنه‌وه و لۆمه کردن لێک دهمینه‌وه. و نوێزکردنی بێ‌گه‌شتوانه له‌و کاته‌دا سه‌خته. هه‌مو شتی‌ک به‌ هه‌له‌ تێ‌ده‌گه‌ین. که هاوبه‌شه‌که‌مان وەک ره‌خنه‌گر دهم‌ده‌که‌وێت ۱۰٪ ی کار‌دا‌نه‌وه‌که‌مان به‌هۆی کار‌ی‌که‌ره‌کان.

گريمان كه سىك شان دهدات له شانت ياخود به هيتواشى خويت پيدا دهكيشيت. نه مه نازارت زور نادات. به لام نه گهر برينىكى گراوه ياخود زامىكت پيوميه و كه سىك دمستى ل دهدات ياخود بهرت ده كه وىت. زور زياتر نازارى دىت. به هه مان شپوهش كاتىك همسته چارمسه نه گراوه كان دینه وه پيشه وه، نهوا بهر كه وتن و بياكيشانه ناساسيه كانى په پوهندى به كانمان نازارىكى زورمان پى ده كه به نىت.

لەسەرەتاي پەيوەندىدا رەنگە ئەۋەندە ھەستىار نەبىن. ھەستەگانى رابردومان كەمىك كاتيان پىۋىستە بۇ ئەۋەى پىنەۋە پىش. بەلام كاتىك كە دىنەۋە پىش، مامەلەى جىاۋاز لەگەن ھاۋبەشەكەماندا دەكەين. لە زۆربەى پەيوەندىپەگانماندا، ۹۰% ئەۋەى نازارمان دەدات رەنگە نازارمان نەدات ئەگەر ھەستە چارەسەر نەگراۋەگانى رابردومان نەيەنەۋە پىشەۋە.

چۈن دەتۋانين پشتىگىرى يەكتر بکەين؟

كە رابردوى پىاۋ دىتەۋە پىشەۋە، پىاۋەكە زۆر جار روو دەكاتەۋە نەشكەۋتەكەى خۇى. پىاۋ لەو كاتانەدا زۆر ھەستىارە و زۆر پىۋىستى بەۋەىە قىبول بىرىت. بەلام كە رابردوى ژن دىتەۋە پىش، مەمانە بەخۇبۈنەكەى دادىرۋخىت. دەچىتەۋە ناۋ (بىر)ەكەى. پىۋىستى بە بايەخدانىكى ناسكى مىهرمبان ھەيە.

ئەم تىگەپشتنە پارمەتت دەدات كۆنرۇلى ھەستەكانت بىكەيت كاتىك كە دىنەۋە پىشەۋە. ئەگەر تۇ لە ھاۋبەشەكەت نارەحتەيت. پىش ئەۋەى روبەرۋى بىپىتەۋە يەكەمجار ھەستەكانت لەسەر كاغەزىك بنوسەرەۋە. لە رىگەى پرۇسەى نوسىنى نامەى خۇشەۋىستىيەۋە نەرىنىبۈنەكەت بەشىۋمىيەكى ئۆتۈماتىكى دەرۋىتەۋە و نازارەگانى نەرىبۈنەكەى رابردوت چارەسەر دەين. نامەى خۇشەۋىستى پارمەتت دەدات لە ئىستادا خۇت سەنتەر بىكەيت بۇ ئەۋەى بتۋانىت بە مەمانە و قىبولكردن و تىگەپشتن و لىبوردەى زىاترەۋە مامەلە لەگەن ھاۋبەشەكەتدا بىكەيت.

تىگەپشتن لە بنەماى ۹۰% ىش پارمەتىدەر دەبىت لەو كاتانەدا كە ھاۋبەشەكەت كاردانەۋەى بەھىزى ھەبىت بەرامبەرت. ئەگەر بزانىت ھاۋبەشەكەت كارىگەرى رابردوى لەسەرە، باشتەر لە دۇخەكە تى دەگەيت و بە پشتىگىرى زىاترەۋە مامەلەى لەگەلدا دەكەيت.

كە زانىت "شت"ەكەى دىتەۋە پىشەۋە، ھەرگىز بە ھاۋبەشەكەت مەلنى كە كاردانەۋەكەى زىاد لە پىۋىستە. چۈنكە ئەم قسەبە زىاتر نازارى دەدات. تۇ ئەگەر دەست لە ناۋ بىرىنى كەسىك ۋەرىدەيت ئەۋا بى گومان دەبىت چاۋمىرى بىكەيت كاردانەۋەى تۈندى ھەبىت.

تىگەپشتن لەۋەى چۈن ھەستەگانى رابردوو دىنەۋە پىشەۋە وات لى دەكات زىاتر

تىگەپت كە بۇچى ھاۋبەشەكەمان بەۋ شىۋەيە مامەلە دەكات. ئەمە بەشىكە لە
پېرۇسە چاكبۇنەۋەيان. ھەندىك كاتيان بىدەرى ھىمىن بېنەۋە و دوبارە خۇيان سەنتەر
بىكەنەۋە. ئەگەر گۇيگرتن لى زۇر سەخت بو، پىش ئەۋەى پىنى بلىپت جى زۇر
نارەختت دەكات ھانى بدە نامەيەكى خۇشەۋىستىت بۇ بىنوسىت.

نامەيەكى چارەساز

تىگەپشتن لەۋەى چۇن رابردوو دەكت كارىگەرىى ھەيە لەسەر گاردانەۋەى ئىستات
يارمەتت دەكات ھەستەكانت چارەسەر بىكەپت. ئەگەر ھاۋبەشەكەت بەجۇرىك
نارەختى گىردوۋىت، نامەيەكى خۇشەۋىستى بۇ بىنوسە و لەكاتى نوسىنىدا رەنگە
ھەندىك بەسەرھاتى رابردوت بىر بىكەنەۋە و بۇت دەربىكەۋىت كە نۇ زۇر لە دايك/
باوكت نارەختىت. لەم خالەدا ھەر بەردەۋام بە لەسەر نوسىنى نامەكەت بەلام روى
نامەكەت بىكەرەۋە دايك و باوكت. پاشان نامەيەكى ۋەلامى خۇشەۋىستانە بىنوسە. ئەم
نامەيە بدە بە ھاۋبەشەكەت.

ھاۋبەشەكەت گۇيگرتن پىخۇشە لە نامەكەت. ھەستىكى زۇر خۇشە كاتىك
ھاۋبەشەكەت ۹۰% نارەختىيەكانى دەخاتە ئەستۋى رابردوى خۇى. بەبى ئەم
تىگەپشتە لە رابردومان ئىمە بەرەۋ لۆمەكردى ھاۋبەشەكەمان دەچىن پاخود لانى
كەم ئەۋان ھەست دەكەن لۆمەيان دەكەين.

ھەرگىز لەبەر ئەۋ ھۆكارە نارەخت نىت كە نەقلىت بۇى دەچىت

لەئەنجامى بەردەۋامبۇن لەسەر نوسىنى نامەى خۇشەۋىستى و گەران بەناۋ
ھەستەكانتا وردە وردە بۇت دەردەكەۋىت كە بەگشتى نارەختىيەكەت لەبەر
ھۆكارىكى جىياۋازە لەۋەى سەرەتا بىرت لى دەكردەۋە. بە ئەزمون كىردن و ھەستكردن بە
ھۆكارە قۇلتەرەكان، نەرىنىبۇنە بەرەۋ رەۋىنەۋە دەچىت. ھەر ۋەك چۇن لەپىر ھەستى
نەرىنى دامان دەگرىت، ناۋاش دەتۋانىن لەپىر نازادىان بىكەين، ئەمانە چەند نەۋنەيەكن،
۱. بەيائىيەكىان (جىم) كە لەخەۋ ھەستاۋ ھەستى بە بىزارى دەكرد بەرامبەر بە
ھاۋبەشەكەى. ھاۋبەشەكەى ھەرچى دەكرد (جىم) پىنى نارەختت دەبو. بەلام كە
(جىم) نامەى خۇشەۋىستىيەكەى نوسى بۇى دەركەۋت كە لە راستىدا لەدەست دايكى
نارەختتە كە ئەۋمىندە كۇنترۇلكەر بوۋە. ئەم ھەستانە دېنەۋە پىشەۋە، بۇيە نامەيەكى

خۇشەويستى كورتى بۇ دايكى نوسى. لە نوسىنى ئەم نامەيدەدا واى دانا گەپراۋەتەۋە ئەۋ كاتەى كە ھەستى دەگىرد دايكى گۆنترۇلى كىردوۋە. دواى ئەۋەى نامەكەى نوسى لەپىر نارەخمەتىيەكەى بەرامبەر ھاۋبەشەكەى رەۋىيەۋە.

۲. دواى چەند مانگىك كەۋتەنە خۇشەويستىيەۋە، (لىسا) لەپىر بوبە كەسىكى رەخنەگر بەرامبەر ھاۋبەشەكەى. دواى ئەۋەى (لىسا) نامەيەكى خۇشەويستى نوسى بۇى دەرگەۋت كە لە راستىدا دىترسنىت بۆرىباش نەبىت. بۇ ھاۋبەشەكەى و دىترسنىت ئەۋەى چىتر ھاۋبەشەكەى خۇشى نەۋىت. دواى ئەۋەى (لىسا) لە ھەستە قولەكانى ناخى خۇى بەناگا ھاتەۋە دەستى كىردەۋە بە مېرەبانىيەكەى پىشۋى.

۳. دواى ئەۋەى (بىل) و (جىن) نىۋارەيەكى رۇمانسىيان بەسەر بىرد لە پىر رۇۋى دواى كەۋتەنە شەپكى ناخۇشەۋە. شەپكە بەۋە دەستى پىكىرد كە (جىن) تۈزىك تورە بو چۈنكە (بىل) شتىكى لەبىر چوبو نەنجامى بدات. (بىل) لەبرى ئەۋەى ۋەك جاران تى بگات، لەپىر ھەستى كىرد دەيەۋىت جىا بىيىتەۋە. دواتر كە نامەيەكى خۇشەويستى نوسى بۇى دەرگەۋت كە لەراستىدا دىترسنىت ئەۋەى بەجى بېلدىرىت و بە تەنبا بېلدىرىتەۋە. بىرى كەۋتەۋە كاتى خۇى دايك و باۋكى شەپيان دەگىرد ئەم ج ھەستىكى ھەبۋە. نامەيەكى بۇ دايك و باۋكى نوسى و لەپىر ھەستى بە خۇشەويستى كىردەۋە بەرامبەر ھاۋبەشەكەى.

۴. (نۇم)ى مېردى (سوزان) سەرقالى تەۋاۋ كىردى پىرۋىيەكى كارمەكى بو. كە گەپراپەۋە مائەۋە (سوزان) ھەستى بە پەستى و تورەيىيەكى زۇر دەگىرد. بەشىكى (سوزان) لەۋ ھشارە تى دەگەشىت كە(نۇم)ى پىا تىدەپەپت، بەلام ھىشتا تورە بو. لە كاتى نوسىنى نامەيەكى خۇشەويستىدا بۇ (نۇم). سۇزان بۇى دەرگەۋت لە راستىدا لە باۋكى تورەيە چۈنكە لەلاى دايكە خراپەكەى بەجى ھىشتىبو. كاتىك (سوزان) بە منالى ھەستى دەگىرد بى توانايە و ھەرامۇش كىراۋە، و ئەم ھەستەنە بە بەردەۋامى دەھاتنەۋە پىشەۋە بۇ ئەۋەى چارەسەر بىكىرن. (سوزان) نامەيەكى خۇشەويستى بۇ باۋكى نوسى و لەپىر ھەستى كىرد تورەيەكەى بەرامبەر (نۇم) نەماۋە.

۵. ھەتا (فيل) پىى نەۋت خۇشى دەۋىت و دىيەۋىت پىكەۋە بىزىن و پەيۋەندى لەگەندا دروست بگات، (رەبىش) سەرنجى بە (فيل) دەدا. كەچى رۇۋى دواى ئەۋە لەپىر

میزاجی (ریشل) گؤرا. گومانیک زوری تیا دمرکوت و مایلی لیسر نهما. که
(ریشل) نامهیه کی خوشه ویستی بو (فیل) نوسی بوی دمرکوت له باوکی نوریه
چونکه زور ناگارا بووه و نازاری دایکی داوه. دواي نهوهی نامهیه کی خوشه ویستی بو
باوکی نوسی و ههسته نه رینییه گانی بهرهللا کرد، له پر ههستی کرد دوباره سمرنجی
چونه وه لای (فیل).

رنگه هه میسه له سه رهتای نوسینی نامه که دا بیره وهری و ههسته گانی رابردوت بو
نه گه رینه وه. به لام دلی خوت ده که یته وه و ده چیه ناسته فولتره گانی ههسته گانه وه،
بوت ناشکرا ده بیت که هۆکاری راسته قینه ی ناره حه تییه که مت مه سه له یه کی رابردوو.

وه لای کاردا نه وهی دوا خراو

وهک چون رنگه خوشه ویستی ههسته چاره سهر نه گراوه گانی رابردومان بهیننه وه
بیشه وه، به دهسته یانانی نهو شتهش که مه به ستمانه هه مان نه نجامی ده بیت. له برمه
که ی به که مچار فیتری نهو شته بوم. سالانیکی زور له مهو پینش من سیکسم له
هاوبه شه که م ده ویست به لام نهو تاقه تی نه بو. من له میشکی خومدا نه وه م قبول کرد بو.
رؤزی دواي نه وه باسم کرده وه و هیشتا هاوبه شه که م جهزی لی نه بو. نه م شیوازه هه مو
رؤزیک دوباره ده بیووه.

دواي دوو ههفته ههستم به پهستی کرد. به لام لهو قوناغهی زیاندا نه مدخرانی
چون ههسته گانم دهر بیرم. له بری نه وهی باسی ههسته گانم و توریه یه گانم بکه م وام
نیشان دما که هه مو شتیک ناساییه. من ههسته نه رینییه گانی خومم که له که دکرده و
هه ولم دما میهرمانانه رهفتار بکه م. ماوهی دوو ههفته پهستییه که م که له که دکرده.
له پیناوی دلخوش کردنی دا هه مو شتیکم دکرده، به لام له ناخه وه پهستیوم له وهی
رهتی دکرده مه وه. له کوتایی دوو ههفته که دا چومه دمره وه و جلیکی خهوی جوانم بو
کری. برده ماله وه و نهو نیواریه دامی. پا که ته که ی کرده وه و توشی غافلگیریه کی
خوش بو. داوام لی کرد له بری بکات. وتی تاقه تم نییه.

لهم خاله دا نیتر کولم دا. نیتر سیکسم فهراموش کرد. خوم له کاردا نوفم کرد و
وازم له مه سه له ی سیکس هینا. له خه یالی خومدا وامدخرانی به پهستیونه که م و
سهر کو تکرده نی جهز گانم شته که م ناسایی کردوته وه. له گه ن نه وه شدا، دوو ههفته دواي

ئەو، كاتىك لە كارەكەم گەرامەو، خوارىنىكى رۇمانسى ئامادە كىرىپ ئەو جىلى خەۋى لەبەر كىردى بۇ كە دوو ھەفتە پىشتىر بۇم كىرىپ. گۈپەكان كىز كىرپون و مۇسقىيەكى ھىۋاش لە پىشتەو لىدەدرا.

دەتوانىت كاردانەۋەكەى من بېنىتەۋە بەرچاۋى خۆت. لەپىر ھەستەم بە لىشاۋى پەستى كىرد. لە دلى خۇمدا وتم " ئىنجا نۇرى تۆپە چوار ھەفتە ئازار بىكىشىت. " ھەمو ئەو پەستىۋەنى لە ماۋى ئەو چوار ھەفتەدا كەلەكەم كىرىپ لەپىر ھاتنەۋە پىشەۋە. داۋى ئەۋەى باسى ئەم ھەستەنەمان كىرد بۇم دەرگەۋت ئامادەپىيەكەى ھاۋەشەكەم بۇ ئەۋەى ئەو شتەم پى بېخىشىت كە دەمەۋىت پەستىۋەكانى چارەنى دەرەۋانەۋە.

كاتىك كە پەلەكان لە پىر پەست دەپىن

ئىتر من ئەم شىۋازەم لە زۆر بارودۇخى دىكەشدا بەدى دەكىرد. ھەرۋەھا لە كاتى راۋىزەكانىشدا ئەم ھالەتەم بەدى دەكىرد. كە داۋاچار يەكەك ئامادە دەپىت گۇرپانىك بەرەۋ باشتر ئەنجام بەدات، ئەۋەى دىكەيان لەپىر دەپىتە كەسىكى بى دەرەست و پىنەزان.

كاتىك كە (بىل) ئامادەۋ ئەو شتە بە (مارى) بېخىشىت كە داۋى دەكىرد، (مارى) كاردانەۋەكەى بىزارانەى دەۋانە ۋەك "تازە زۆر دەرەنگە" پاخود "ئەى داۋى ئەۋە؟" من چار لە داۋى چار راۋىزەم بەم كەپلەنە دەدا كە بىست سالى بۇ زىن و مىرد بون. مەنەكانىيان گەۋرە بون و مالىيان جىھىشتەۋە. لەپىر ئەۋەكە داۋى جىيا بونەۋە دەكات. پىاۋەكە بە ئاگا دىتەۋە و بۇى دەرەكەۋىت كە دەپەۋىت ھەندىك گۇرپانكارى بىكات و يارمەتىيەك پىشكەش بىكات. كەچى كە پىاۋەكە دەست دەكات بە گۇرپانكارى و ئەو خۇشەۋىستىيە بە ئەۋەكە دەپەخىشىت كە بىست سالى داۋى لى دەكات، ئەۋەكە بە ساردى و بىزارپىيەۋە كاردانەۋە دەۋىنىت.

بەشىۋەكە كە بلىت ئەۋەكە دەپەۋىت پىاۋەكەش ۋەك ئەم ماۋى بىست سالى ئازار بىچىزىت. بەلام خۇشەختانە شتەكە بەم جۆرە نىيە. كە بەردەۋام دەپىن لە باسكىردى ھەستەكانىيان بۇ پەكتى، و پىاۋەكە دەپىستىت و تى دەكات چۇن ئەۋەكە ئەم ماۋە دوور و دىرەۋە پىستگۈنخراۋە، ئەۋەكە ۋەدە ۋەدە زىاتىر بەرامبەر گۇرپانەكانى پىاۋەكە

دەكرېتەۋە. ئەمە رەنگە بە پىنچەۋانەشەۋە رۇبىدات؛ پىاۋەكە بىيەۋىت بىرۋات و زىنەكە بىيەۋىت گۇرپانكارى بىكات، بەلام پىاۋەكە بەرھەلىستى بىكات.

قەيرانى بەرز گردنەۋەى چاۋەروانىيەكان

نەۋەپەكى دىكەى كاردانەۋەى دواخراۋ لەسەر ئاستى كۆمەلەيەتى رۇدەدات. لە كۆمەلەسىدا پىنى دەۋىترىت قەيرانى بەرز گردنەۋەى چاۋەروانىيەكان. ئەمە لە شەستەكاندا لە سەردەمى ئىدارەى (جۇنسۇن)دا رۇيدا. بۇ يەكەمجار كەمىنەكان لە ھەمو كاتىك زىاتىر مافىيان درايە. لە ئەنجامدا تورپىي و ئازاۋەگىرى و توندوتىزى كەۋنەۋە. لەپىر ھەمو ھەستە رەگەز پەرسىيە سەركوتكراۋەكان بەرەللا كران.

ئەمە نەۋەپەكى دىكەى دەرگەۋىتى ھەستە سەركوتكراۋەكانە. كاتىك كەمىنەكان ھەستىيان بە پىشتىگىرىيەكى زىاتىر كرد ھەستىيان بە لىشاۋى ھەستى پەستىيون و نورمىپىش كرد. ھەستە چارەسەر نەكراۋەكانى رابردوو ھاتنەۋە پىشەۋە. لە ئىستاندا ھەمان شت لەو ولاتانەدا رۇدەدات كە خەلگەكەى لە دەست بەرپرسە حكومىيە خراپەكارەكان رزگار دەبن.

بۇچى رەنگە خەلگە تەندروستەكە

پىۋىستىيان بە راۋىژ ھەبىت

بەرەۋىپىشچونى پەيوەندىيەكان لە دروستكردنى ھۆگىبونى زىاتىردا، خوشەۋىستى زىاتىر دەبىت. لە ئەنجامدا، ھەستە ناخوشەكان قولىز دىنەۋە پىشەۋە كە پىۋىستىيان بە چارەسەر، بۇ نەۋە ھەستە قولەكانى ۋەك شەرم و ترس. لەبەر نەۋەى بە گىشتى نازانين چۇن مامەلە لەگەل ئەم ھەستە بەنازارانەدا بىكەين، يەكسەر دەچەقەين.

بۇ چارەسەر كىردنى ئەم جۆرە ھەستانە پىۋىستە باسىيان لىۋە بىكەين، بەلام زۇر نەقرسىن يان زۇر شەرم دەكەين ئاشكرايان بىكەين. لەم كاتانەدا، رەنگە توشى خەمۇكى و نىگىرانى و بىزارى و پەستى و بە كورتىيەكەى ماندوتىتى بىبىن بەبى نەۋەى ھىچ ھۆكارىكى ئاشكرامان ھەبىت. ئەمە ھەمۇى نىشانەى ئەۋەن كە "شت" مەكان دىتەۋە پىشەۋە و نىمەش رىگەمان لى گرتوۋە. بە شىۋەپەكى غەرىزى تۇ دەتەۋىت يان لە خوشەۋىستى رابىكەيت پاخود

ئالودىيۈنەكەت بە خوارىنەۋە و مادە ھۆشبەرەكانەۋە زىاتىر بىكەيت. بەلام لەراستىدا ئەمە كاتى ئەۋەپە كار لەسەر ھەستەكانت بىكەيت نەك رابىكەيت. كاتىك ھەستە قولەكان دېنەۋە پېشەۋە كارىكى زۆر زېرانەپە يارمەتى لە چارسەركارىك وەربىگىت. كاتىك ھەستە قولەكان دېنە پېشەۋە، ھەستەكانمان دەھاۋىزىنە سەر ھاۋبەشەكەمان. نەگەر ھەست بە نەبۈنى ترس نەكەپن لە باسكىردنى ھەستەكانمان بۇ ھاۋبەشەكەمان ياخود بۇ ھاۋبەشەكى پېشومان، لەپىر ۋاى ئى دېت لە كاتى نامادە بۈنى ھاۋبەشەكەى ئىستانماندا لە ھەستەكانمان دەپچىرپىن. لەم خالەدا، گىرنگ نىپە ھاۋبەشەكەت چەند پىشتىگىر بىت، چۈنكە ھەست بە ئاسايش ناكەيت لەگەلىدا. ھەستەكانت رىگىريان ئى دەكرىت.

ئەمە پارادۆكسە، لەبەر ئەۋەى لەگەل ھاۋبەشەكەتدا ھەست بە نەبۈنى مەترسى دەكەيت، ترسە ھەرە قولەكانت بە ھەلى دىزانن بېنەۋە پېشەۋە. كە دېنەۋە پېشەۋە دىترسىت و ناتوانىت باسى ھەستەكانت بىكەيت. ترسەكەت لەۋانەپە سىرت بىكات. كە ئەمە رودەدات ئەۋ ھەستانەى كە دېنەۋە پېشەۋە گىردەخۇن.

ئەمە پارادۆكسە: لەبەر ئەۋەى لەگەل ھاۋبەشەكەتدا ھەست

بە نەبۈنى مەترسى دەكەيت، ترسە ھەرە قولەكانت بە ھەلى دىزانن بېنەۋە پېشەۋە.

كە دېنەۋە پېشەۋە دىترسىت و ناتوانىت

باسى ھەستەكانت بىكەيت.

لەم دۆخەداپە كە بۈنى راۋىزكار بان چارسەركار زۆر يارمەتىدەر دىبىت. نەگەر لەگەل كەسىگدا بىت كە ترسەكانى ناخەپتە سەر، دىتوانىت كار لەسەر ئەۋ ھەستانە بىكەيت كە دېنەۋە پېشەۋە. بەلام نەگەر تەنبا لەگەل ھاۋبەشەكەتدا بىت، رەنگە ھەست بە سىرپون بىكەيت.

لەبەر ئەمەپە خەلك تەنانەت نەگەر لە گەرمەى پەيۋەندىپەكى خۆشەۋىستانەشدا بن ھىشتا پېۋىستىيان بە يارمەتى چارساز ھەپە. ھەرومما باسكىردنى ھەستەكان لە كۆمەلى پىشتىگىرىدا (support group) ئىنجامى رىزگار كەرى ھەپە. كاتىك لەگەل

كەسانىڭدا بىين كە ھۇگىريان نەبۇبىين بەلام پىشتىگىرىمان بىكەن، دىتوانن رىگەبەك بۇ ھەستە بىرىندارەكانمان بىكەنەۋە كە باسىيان لىۋە بىكەين.

نەۋ ھەستە چارەسەرنەگراۋەكانمان دەھاۋىزىرنە سەر ھاۋبەشە ھۇگرەكەمان، تۈناسى نەۋى نابىت يارمەتىمان بىدات. ھەمو ئەۋ شتەى ھاۋبەشەكەمان دىتوانىت بىكەت نەۋبە ھانمان بىدات پىشتىگىرىى ۋەربىگرىن. بە تىگەشتىن لەۋەى چۇن رابىردومان كار دىكەتە سەر پەيۋەندىيەكانمان ئازادمان دىكەت كە بتۈانن كەم ۋ گۈرىبەكانى خۇشەۋىستى قىۋل بىكەين. ئىتر مەمانە بە خۇشەۋىستى ۋ پىرۇسە چارەسەركارەكەى دىكەين. بۇ ھېشتىنەۋەى سىجىرى خۇشەۋىستى بە زىندۋى دىبىت نەرم بىين ۋ خۇمان بىگۈنچىنن لەگەل گۇرانكارىيە بەردەۋامەكانى ۋەرزەكانى خۇشەۋىستى دا.

ۋەرزەكانى خۇشەۋىستى

خۇشەۋىستى ۋەكو باخچەيەك ۋايە. ئەگەر بىتەۋىت بىگەشتەۋە پىۋىستە بە بەردەۋامى ئاۋ بىدرىت. پىۋىستى بە بايەخىكى تايىبەتىش ھەيە، دىبىت ۋەرزەكان ۋ ھەروھا كەشۋەۋا چاۋەرواننەگراۋەكانىش لەبەرچاۋ بىگرىن. دىبىت تۋۋى نۆى بىچىنرىت ۋ گىزۈگىياكان ھەلىكىشىرىت. بەھەمان شىۋە، بۇ ھېشتىنەۋەى سىجىرى خۇشەۋىستى بە زىندۋى پىۋىستە لە ۋەرزەكان ۋ لە سىروشت ۋ لە پىۋىستىيە تايىبەتىيەكانى خۇشەۋىستى تى بىگەين.

بە ھارى خۇشەۋىستى

كەۋتە ناۋ خۇشەۋىستىيەۋە ۋەكو ۋەرزى بەھار ۋايە. ۋا ھەست دىكەين ھەتا سەر دىخۇش دىبىن. ناتۈانن خۇشەۋىستى ھاۋبەشەكەمان بىچىننە بەرچاۋى خۇمان. نەمە كاتى پاكىيە. ۋا دىردەكەۋىت خۇشەۋىستى ھەتا ھەتايى بىت. كاتىكى سىجىراۋىيە كە ھەمو شتەكان بى كەموكۈرى دىيارن ۋ ۋەك بلىى بەبى خۇماندۈگۈردن بىرپۋە دىچىن. ھاۋبەشەكەمان ۋا دىردەكەۋىت كە بە تەۋاۋى گۈنجاۋ بىت بۇمان. بەبى مانىۋوبون بىكەۋە بە ھارمۇنى سەما دىكەين ۋ چىز لە بەختە باشەكەمان ۋەردىگرىن.

ھاۋىنى خۇشەۋىستى

بەسرىزاسى ھاۋىنى خۇشەۋىستى بۇمان دىردەكەۋىت ھاۋبەشەكەمان ۋەك دىماننا بو

بى كەمو كۆرى نىيە، و پىويستە كار لەسەر پەيوەندىيەكەمان بکەين. ھاوبەشەكەمان نەك ھەر كامل نىيە، بەلگو ئەويش مروۇقىكە كە دەكەويتە ھەلەو و لە ھەندىك رووہو كەموگورى ھەيە.

تورەيى و بى ئومىدى دروست دەين؛ باخچەكە دەيىت بزار بكرىت و روہكەكان پىويستيان بە ناوى زياترە لەژىر ئەو خۆرماتاوہ گەرمەدا. ئىتر ئاسان نىيە خۆشەويستى ببەخشىت و ئەو خۆشەويستىيە بە دەست بەيىنىت كە پىويستت پىيە. بۆت دەرەكەويىت كە ھەمىشە دلخۆش نىت، و ھەمىشە ھەستى عاشقانەت نىيە. ئەمە ئەو ويىنەيەى خۆشەويستى نىيە كە كىشابوت.

زۆرىك لە كە پلەكان لەم خالەدا توشى بى ھىوايى دەين. نايانەويىت كار لەسەر پەيوەندىيەكە بکەن. بەشيوەيەكى ناواقىيەنە وا چاودەروان دەكەن كە ھەمىشە و مرزى بەھار بىت. لۆمەى ھاوبەشەكەيان دەكەن و كۆل دەدەن. نازان كە ھەمىشە خۆشەويستى كاريكى ئاسان نىيە؛ ھەندىكجار پىويستى بەكارى سەخت ھەيە لەبەر خۆرماتاو. لە و مرزى ھاويىنى خۆشەويستىدا، پىويستە خزمەتى پىويستىيەكانى ھاوبەشەكەمان بکەين و ھەروەھا داواى ئەو خۆشەويستىيەش بکەين كە خۆمان پىويستمانە. بەشيوەيەكى ئۆتۆماتىكى جىبەجى نابىت.

پايزى خۆشەويستى

لە نەنجامى خزمەتکردنى باخەكە لە و مرزى ھاويندا، كاتى ئەوەيە بەروبومى ماندوئىتەيەكەمان بچنىنەو. پايز ھاتوو. كاتىكى ئالتونىيە. دەولەمەند و پەر بەرھەمە. خۆشەويستىيەكى پىگەيشتووانەترمان دەيىت كە كەموگورىيەكانى خۆمان و ھاوبەشەكەمان قبول دەكەين و لىيان تى دەگەين. ئەمە كاتى سوپاسگوزارى و بەخشىنە. نىمە كە بە درىزايى ھاوين كارى سەختمان كەردبىت دەتوانىن پشو بدەين و جىژ لەو خۆشەويستىيە وەربگرين كە دروستمان كەردوو.

زستانى خۆشەويستى

ئىنجا دىسانەو كەش و ھەواكە دەگۆرپىت، و مرزى زستان دىت. لە ماوەى مانگە سارد و بى بەرھەمەكانى زستاندا ھەمو سروشت دەگەپتەو بۇ ناوخۆى. ئەمە كاتى پشودان

لەسەر پەيۋىندىيەكەت بىكەيت بە ئاسانى ھەرامۇش دەگرىن. ئەو خۇشەۋىستىيەى لە
ۋىرزى بايزدا چىزى ئى ۋىردەگرىت بە ئاسانى لە زستاندا لە دەستى دەدەيت.

لە ھاۋىنى خۇشەۋىستى دا، كاتىك شتەكان سەخت دەبن و تۇ ئەو خۇشەۋىستىيەت
بى ئاگات كە پىۋىستە، رەنگە زۇر لەپەر ھەرجىيەك لەم كىتەبەۋە فىربوۋىت لەبىرت
بىچىتەۋە. لە يەك ساتدا ھەمۇى دەپرات. رەنگە دەست بىكەيت بە ئۆمە كرىنى
ھاۋبەشەكەت و بىرت بىچىتەۋە بايەخ بە پىۋىستىيەكانت بىدەيت.

لە ماۋەى دەستبەتالىيەكەى زستاندا رەنگە ھەست بەبى ھىۋاىى بىكەيت. رەنگە
ئۆمەى خۇت بىكەيت و ھەرامۇشى بىكەيت چۆن خۇتت خۇش بوۋىت و بايەخ بە خۇت
بىدەيت. رەنگە گومان لە خۇت و لە ھاۋبەشەكەت بىكەيت. رەنگە ھەست بە ۋازھىنان
بىكەيت. ئەمە ھەمۇى بەشىكە لە سۈرە بازىيەكە. ئەۋبەرى تارىكى رىك لە بىش خۇر
ھەلاتىدايە.

بۇ ئەۋەى لە پەيۋىندىيەكانماندا سەرگەتو بىن پىۋىستە ۋىرزە جىۋاۋازەكانى
خۇشەۋىستىان قىۋول بىت و لىيان تىبگەين. خۇشەۋىستى بە ئاسانى و بە ئۆتۈماتىكى
دەپرات بەرپۈۋە ھەندىك جارى دىكەش پىۋىستى بە ھەۋلدانە. ھەندىك جارى دىكەكانمان
پىرن و ھەندىك جارى دىكەش ھەست بە بەتالى دەكەين. پىۋىستە چاۋمىروانى ئەۋە لە
ھاۋبەشەكەمان نەكەين كە ھەمىشە خۇشەۋىستەن ھەلىسوكەوت بىكات و تەنانەت لەبىرى
بىت چۆن عاشق بىت. ھەرومەھا پىۋىستە ئەم دىارىيەى تىگەشستىن ۋەكو دىارىيەك بە
خۇمان بىبەخشىن و چاۋمىروانى ئەۋە لە خۇمان نەكەين كە ھەرجىيەك سەبارەت بە
خۇشەۋىستى فىربوۋىن ھەرگىز لە پادى نەكەين.

پىرۋسەى فىربوۋىن نەك تەنبا پىۋىستى بە گۈنگرتن و كارپىكرىنە بەئگو بە لە
بىرگىرن و دوبارە بىرھاتنەۋىشە. بە دىرئازى ئەم كىتەبە تۇ فىرى شتى ۋا بوۋىت كە
ھاۋبەشەكەت نەيدىتۋانى فىرت بىكات. ئەۋان نەيانمىزانى. بەلام كە ئىستا تۇ دىمىزانىت
تكاپە رابالىست بە. رىگە بەخۇت بەدە ھەلە بىكەيت. زۇررىك لەۋ زانىارىيە نۆيپانەى كە
بە دەستتەنناۋە پاش ماۋىيەك لە يادت دەچن.

بىر دۇزى پەرومىردە دەلىت بۇ ئەۋەى فىرى شتىكى نۆى بىبىن پىۋىستە دوسەد جارى
بىبىستىنەۋە. ناتۋانىن چاۋمىروانى لە خۇمان (و ھاۋبەشەكەمان) بىكەين كە ھەمۇ
تىگەشستە نۆيپەكانى ناۋ ئەم كىتەبەمان لەپاد بىمىنىت. پىۋىستە بەسەبىر و پىزان بىن

بهرامهر ههنگاهه بچوکه گانیان. کاتیکی پی دهجیت تا ئەم بیروکانه دهخهته کار و لهگهڵ زیانتدا دهیبهستیه وه.

ههنگه تهنیا پیویستمان بهوهیه دوسه د جار بیبیستین بهلکو دهجیت نهو شتانهش بهراموش بکهین که له رابردودا هتیریان بوین. ئیمه نهو مناله پاکانه نین که فیری جۆنیتی بهیوهندی سههرکهتوو دهبن. ئیمه لهلایه ن دایک و باوکمانه وه، لهلایه ن نهو کتورهی تیایدا گهوره بوین و له ریگهی ئەزمونه ئازار بهخشهکانی رابردومانه وه بهرنامه پێژ گراوین. پیکه وه بهستنی ئەم حیکمهته نوئییهی هه بونی بهیوهندی خوشه ویستانه ئه رکیکی زهحمهتی نوئییه. تۆ پێشهنگیت. تۆ بهناو سههرزه مینیکی نویدا گشت دهکەیت. چاوهروانی ئەوه بکه جار جار ون ببیت. چاوهروانی ئەوه بکه هاویه شهگشت ون ببیت. ئەم رینمایییه وهکو نهخشهیهک ببینه که جار له دوا جار بهناو زهوییه نهناسراوهکاندا ریگهت نیشان دهدات.

جاری داها تو که له دهست رهگهزی بهرامبه رهکەت نارهحمەت بویت، له بیرت بییت که بیاوان له مه ریخه وه هاتون، ژنانیش له فینۆسه وه. تهنا نهت نهگه ر هیچ شتیکی دیکهی نه م کتیبهت له یاد نه ما، هه ر ئەوهی له بیرت بییت که ئیمه جیاوازی ن یارمهتیت دهدات سهرمانتر بیت. به بهره لاکردنی له سه رخۆ و حوکمدان و لۆمه گردن و به بهردهوامی داوکردنی ئەو شتانهی دمه ویت، دهتوانیت ئەو بهیوهندییه خوشه ویستانهیه دروست بکهیت که دمه ویت و شایسته ته.

شتی زۆرت ههیه به هیوا وه لییان بروانیت. هیوادارم بهردهوام بیت له گه شه گردن لهناو خوشه ویستی و روناکیدا. سوپاس که ریگهت دام ئەم گۆرانکارییه له زیانتدا دروست بکه م.

are from

روژیک له روژان مەربخیه‌کان و ڤینوسییه‌مان به‌کتریان بینی، که‌وتته خوشه‌ویستییه‌وه و پیکه‌وه په‌یوه‌ندییه‌کی خوشیان هه‌بو چونکه ریزیان له جیاوازییه‌کانیان ده‌گرت و قبولیان ده‌کرد. ئینجا هاتنه‌ سه‌ر زه‌وی و هه‌مو شتیکیان بیرچووه‌وه: بیریان چووه‌وه که له‌دوو هه‌ساره‌ی جیاوازه‌وه هاتوون.

له‌سه‌ر بنه‌مای چه‌ندین سال راویژکاری سه‌رکه‌وتو بو که‌پل و تاکه‌کان، کتیبی (پیاوان له‌ مەریخه‌وه هاتوون و ژنان له‌ ڤینوسه‌وه) یارمه‌تی ملیونه‌ها که‌پلی داوه‌ په‌یوه‌ندییه‌که‌یان له‌ قوناغیکه‌وه بگوزنه‌وه بو قوناغیکی دیکه. ئەم کتیبه‌ سه‌رنجراکیشه‌ که ئیستا وه‌کو کلاسیکی مودیرن ته‌ماشا ده‌کریت، یارمه‌تی پیاوان و ژنانی داوه‌ که بویان ده‌ربکه‌ویت ده‌توانن چه‌نده جیاوازی له‌ شینواری په‌یوه‌ندیکردن و پیداویستییه‌ سۆزداریه‌کان و هه‌لسوکه‌وته‌کانیاندا. ئەم کتیبه‌ نه‌هینییه‌کانی په‌یوه‌ندیکردن به‌بنی ناکوکی ده‌خاته‌روو که رینگه‌ به‌ که‌پله‌کان ده‌دات که هه‌مو هه‌ولیک بده‌ن زیاتر و زیاتر هوگری به‌کترین.

«کتیبیکی زۆر به‌نرخ پێویست. به‌شدارییه‌ک له‌ تینگه‌یشتنی شینوازه‌کانی په‌یوه‌ندیکردنی پیاوان و ژنان»

نوسه‌ری کتیبی
(به‌ ده‌سته‌ینانی ئەو خوشه‌ویستییه‌ی ده‌ته‌ویت)